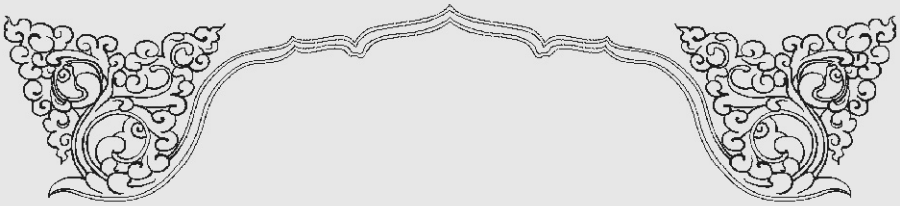

༦། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་བློ་གསལ་དགྱེས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

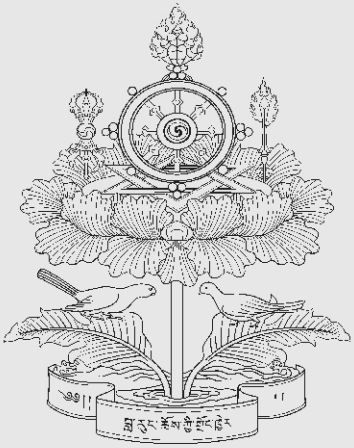

財團法人佛陀教育基金會　印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

http://www.budaedu.org

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་བེ་འདི་ཚོགས་སྒྲིན་དུ་འདྲུ་ལས་རྒྱུ་ཡིན། ཚོང་བསྒྲུར་མེད་པར་པདཾ་དཀར་འཛིན་གསལ།

༈། །ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུམ་འགྲུམ། ཡོད་བཞི་པའི་ དཀར་ཆག

༡ དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་
རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་བློ་གསལ་
དགྱེས་པའི་མགུལ་རྒྱན།---------- ༡
གཅིག མཚན་གྱི་དོན།---------- ༢
གཉིས། འགྲུང་གྱི་ཐུག---------- ༢
གསུམ། གཞུང་གི་དོན།---------- ༢
གཅིག མཆོད་བརྗོད་སྨོན་དུ་འགྲོ་བའི་
བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་བ།---------- ༣
གཉིས། བརྗོད་བྱ་དོན་ལྟན་གྱི་མཚན་བཤད་པ།---------- ༤
གསུམ། དགོས་པ་བསྟན་པ།---------- ༨
༡། ཁམས་བསྟན་པ།---------- ༡༡

གཞི། བརྒྱམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན།..... ༣
གཅིག ཤེས་བྱ་སྒྲིལ་ཕྱོགས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ།..... ༣
གཅིག མདོར་བསྟན།..... ༣
གཞི། རྒྱས་བཤད།..... ༣
གཅིག ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།..... ༣
གཞི། དེ་ཡང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ།..... ༡༠
གཅིག ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།..... ༡༠
གཅིག དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།..... ༢༠
གཞི། གནས་ཀྱི་མིང་བཤད་པ།..... ༤༨
༢། དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།..... ༤༨
གཅིག འདུས་བྱས་ཀུན་བྱང་གི་གཙོ་བོ་དབང་པོ་
ཉེར་གཞི་བཤད་པ།..... ༤༩
གཅིག དབང་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན།..... ༤༩
གཞི། གྲངས་ངེས་བཤད་པ།..... ༤༩
གསུམ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན།..... ༥༡
བཞི། རབ་དབྱེ་བཤད་པ།..... ༥༢

གཞི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ།..... ༨༢
གཅིག བསྐྱེད་བྱ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ།..... ༨༢
གཅིག བེམ་པོ་སྐྱེ་ཚུལ།..... ༨༢
གཞི། ཤེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ།..... ༨༤
གསུམ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་ཚུལ།..... ༨༨
གཞི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་བཤད་པ།..... ༩༤
གཅིག རྒྱུ་ཡི་རྣམ་བཞག..... ༩༤
གཞི། འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག..... ༡༠༤
གསུམ། རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག..... ༡༡༠
གཞི། གནས་ཀྱི་མིང་བཤད་པ།..... ༡༣༠
༢། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་བཤད་པ།..... ༡༣༠
གཅིག ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣག་བདེན་བཤད་པ།..... ༡༣༠
གཅིག གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ།..... ༡༣༠
གཅིག དབྱེ་བ་བསྟན་པ།..... ༡༣༠
གཞི། འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོགས།..... ༡༣༩

གསུམ། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༤༧
གཉིས། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྔོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ། ༡༦༤
གཅིག གཞལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྟན་པ། ༡༦༤
གཅིག འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད། ༡༧༣
གཉིས། གནས་ཀྱི་མིང་། ༡༧༨
༤ལ། ལས་བསྟན་པ་བཤད་པ། ༡༧༨
གཅིག ལས་བསྟན་པའི་སྐབས་དངོས་བཤད་པ། ༡༧༨
གཅིག མཚམས་སྦྱར་བ། ༡༧༨
གཉིས། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ༡༧༨
གཅིག མདོར་བསྟན་པ། ༡༧༤
གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༧༤
གཅིག བསམ་པའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༡༧༤
གཉིས། ལས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། ༡༨༡
གཉིས། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ༡༩༤
གཅིག འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ༡༩༤
གཉིས། སྡུང་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༢༡༠

གསུམ། ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།…… ২৭২
བཞི། དཀར་ནག་མུ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས།…… ২৭২
ལྔ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས།…… ২৮২
དྲུག བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས།…… ২৮২
བདུན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས།…… ২৮২
གཉིས། སྐབས་བསྟུ་བའི་མིང་བཤད་པ།…… ২২৫
༤། ཐུ་རྒྱས་བསྟན་པ།…… ২২৫
གཅིག གནས་བཤད་པ།…… ২২৫
གཅིག ཐུ་རྒྱས་དངོས་བཤད་པ།…… ২২৫
གཅིག ཐུ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟྭི་དང་།…… ২২৫
གཅིག སྟྭི་བཤད་པ།…… ২২৫
གཉིས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།…… ২২৭
གསུམ། རབ་དབྱེ་བཤད་པ།…… ২৩৭
གཉིས། སྒང་བྱ་དེ་སྤོང་ཚུལ།…… ২৫০
གཅིག ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྤོང་ཚུལ།…… ২৫০
གཅིག མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤོང་ཚུལ་སྟྭི་དང་།…… ২৫০

གཞི་སྣ། དེ་ལས་འཕྲོས་པ་བཤད་པ།…… ३८५
གཞི་སྣ། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས།…… ३८७
གཅིག ཡོངས་ཤེས་དགུའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།…… ३८७
གཞི་སྣ། ཁྱད་པར་གཉན་ལ་དབབ་པ།…… ३८८
གཞི་སྣ། གནས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ།…… ९०७
७། ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ།…… ९०७
གཅིག གནས་བཤད་པ།…… ९०७
གཅིག དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ།…… ९०७
གཅིག མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ།…… ९०७
གཞི་སྣ། ཡུལ་བདེན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ།…… ९०७
གཅིག བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ།…… ९११
གཅིག བསྒྲུབ་གསུམ་སྤྱིའི་གོ་རིམ།…… ९११
གཞི་སྣ། བསྒོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།…… ९१५
གསུམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག…… ९९०
གཅིག ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ།…… ९९०

གཉིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཐོབ་བྱ་
འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ།------ ৬৸৫
བཞི། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ།------ ৬২০
གཅིག སྤྱི་བཤད་པ།------ ৬২২
གཉིས། བྱེ་བྲག------ ৬২২
གསུམ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་གཞན།------ ৬২৮
གཉིས། གནས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ།------ ৬৫৫
༣། ཕེ་ཤེས་བསྟན་པ།------ ৬৫৫
གཅིག གནས་བཤད་པ།------ ৬৫৫
གཅིག ཤེས་པའི་རང་བཞིན།------ ৬৫৫
གཅིག དབྱེ་བ་བསྟན་པ།------ ৬৫৫
གཉིས། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།------ ৫০৫
གཉིས། ཤེས་པས་བསྤྱས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།------ ৫৩০
གཅིག ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་བསྟན་པ།------ ৫৩০
གཉིས། ཐུན་མོངས་བཤད་པ།------ ৫৩৫
གཉིས། གནས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ།------ ৫৮৩

རེ། སྨོན་ལམ་འཇུག་བསྟན་པ། ..... ཁ།
གཅིག གནས་དངོས་བསྟན་པ། ..... ཁ།
གཅིག སྨོན་ལམ་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དངོས་བཤད་པ། ..... ཁ།
གཅིག བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ..... ཁ།
གཅིག བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ..... ཁ།
གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ..... ཁ།
གཉིས། སྨོན་ལམ་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ..... ཁ།
གཅིག དབྱེ་བ་བསྟན་པ། ..... ཁ།
གཉིས། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་བཤད་པ། ..... ཁ།
གཉིས། དེས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ..... ཁ།
གཅིག རྣམ་པར་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ..... ཁ།
གཉིས། ལམ་སྟན་འབྱེད་གསུམ་བཤད་པ། ..... ཁ།
གསུམ། བདེ་འགྲུར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་བཤད་པ། ..... ཁ།
བཞི། ཚད་མེད་བཞི། ..... ཁ།
ལྔ། རྣམ་པར་བརྒྱད་སོགས་བཤད་པ། ..... ཁ།
གཉིས། གནས་ཀྱི་མིང་བཤད་པ། ..... ཁ།

གསུམ། མཇུག་ཡོངས་སུརྫོགས་པའི་བྱ་བ།..... ৬৭২
བཞི། མཇུག་གི་དོན།..... ৬৭৫
གཅིག སྨོན་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་།..... ৬৭৫
གཉིས། ལོ་ཙྪ་བ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་བསྒྱུར་བྱང་སྨོས་པ།..... ৬৭৫

༦༨། །སྟེང་ཤ་གཏུགཔ་སྐྱེ་དགུ་སྲིད་ཕྱོགས་སུ།
ཀོ་ཐུབ་ཐུན་ཏྲི་ཏེ་དགུ་ཁམས་ཀྱི་ཤི་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི།
༦༨། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་རིན་པོ་
ཆེའི་དོ་ཤལ་སྒོ་གསལ་དགྱེས་པའི་མགུལ་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གང་ཞེག་ཆོགས་གཉིས་ཚུ་གཏེར་ལས་བྱུང་ཞིང་། །སྣང་སྟོགས་ཆ་ཤས་གང་
བའི་བསིལ་ཟེར་གྱིས། །མཐའ་ཡས་ཕན་བདེའི་ཀུ་མུད་ཡོངས་འབྱེད་པ། །
ཐུབ་དབང་རྒྱ་བ་མཆོག་གིས་ཀུན་ཏུསྟོངས། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་གདོད་ནས་
མངོན་མཛད་ཀྱང་། །འགྲོ་བའི་དབལ་དུ་སྣས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་། །རྟོགས་
དཀའ་ཟབ་མོའི་དོན་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ། །སྐྱེད་མཁས་སྣ་བའི་སེང་གེར་མགོས་
ཕྱག་འཚལ། །མཁའ་དང་མཉམ་བས་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་པ། །རྒྱ་ཆེའི་གནས་
ཀུན་འཇལ་བའི་བློ་གྲོས་ལས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ། །མངའ་
གསོལ་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་མགོན་པོར་འདུག །དྲང་ཅེས་འདབ་བརྒྱ་འབྱེད་
ལ་ཐོགས་མེད་དུ། །འཇུག་པའི་བློ་མངའ་སྟོན་བས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །རྒྱལ་
བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ལ་མངོན་མཐོ་བ། །སྤྲོ་དཔོན་འཕགས་པ་ཉིན་མོའི་མགོན་
ལ་དད། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློས། །སྒྲ་ཚད་རིག་
པའི་གྲུ་གཟིངས་ལ་བཟེན་ནས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་

སོན་ཏེ། ।གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གློང་ལ་དབང་བསྐུར་བ། ।བྱགས་པ་དོན་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པར་བསྟགས། ।སྲིད་བའི་ལྷོན་པ་གཅོད་བྱེད་སྡེ་བདུན་གྱི།ཾ ।སྡུག་བསྔལ་འདུ་དང་མཚུངས་བའི་རལ་གྲི་མཆོག ।ཉེ་བར་རྒྱུད་པ་གང་གི་ཚོས་མངོན་མཛོད། ।ཚུལ་བཞིན་མཐོང་ནས་ལེགས་པར་དགྲོལ་བར་བྱ།། ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་འདིར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པ་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འཇུར་གྱི་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན། མཛུག་གི་དོན་ནོ། ।དང་པོ། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་མིང་སྟེ། ཡུལ་དེའི་སྐད་ལ་ཨ་བ་སྟོ་ཤ་ཟུར་ཚཱ་དང་། ་བི་ཤ་ཙི་ཤ་ཝ་དང་། ཐུ་ཀྱི་ཏྟ་ཐ་མལ་པའམ་རང་བཞིན་དང་། སཾསྐྲྀ་ཏ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་བཞི་ལས། འདིར་སཾསྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ། ཨ་སྟི་སྟཱུམ་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡི་ཀཱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེའང་བསྐྱར་ན་རིམ་པ་བཞིན། མངོན་པ། ཚོས་མངོན། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་པའོ། ।
གཉིས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་འཇམ་ཞིང་མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་འཛིན་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ལོ་རྟོགས་འཇུར་ཕྱག་མཛད་པའོ། ।
གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན། མཛུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

བའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚོད་བརྗོད་སྨོན་དུ་འགྲོ་བས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ། བརྗོད་བྱ་དོན་ལྡན་ལྟན་གྱི་མཚན་བཤད་པ། དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། གུང་ཞིག་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོས་ཀུན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ལོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་ནས་སླར་མི་སྐྱེ་བར་གཉན་བཅོམ་ཞིང་དེས་ནི་སྐྱབས་པ་དང་ཤུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པས་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན། དེ་ཡང་ཆགས་པ་སོགས་ལོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ལོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསླལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཤེས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་མོ་གལ་གྱི་བུས་རང་གི་མ་འོངས་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། དུས་བསླལ་ཤུ་རིའི་བུས་ཁང་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྨོན་ཐང་ཆབསྐྱེད་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ནི་སྟོན་པས་ཤུ་རིའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་སམ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ན་མ་འཚལ་ཏོ། །ཞེས་གསོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དབྱེ་ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། རྣ་བའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་པས་ལོན་སྒྲིབ་ནི་ངོ་བོའང་སྣང་། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་སྟེ། དགེ་སློང་དག་ཕྱེད་ཀྱིས་མིག་ལ་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིབས་

ཤིག་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་མིག་དེ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་བརྒྱུད་མར་འགྲོར་ཞིང་ཚགས་ཀྱི་བྱིང་བའི་གནས་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟལ་དགོས་པ་འདམ་ལྟ་བུ་ལས་འགྲོ་བ་དྲང་སར་བཙུགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཐོས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ་བདེན་བཞིའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན། དེ་ལྟར་སྣང་སྲིད་རྟོག་ས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན་སོ་ཕྱིར་བྱེད་ན་རང་སྣའི་མཚན་འཛིན་པས་ཆོས་སྐུང་འདས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཡང་མངོན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དང་། ཐས་ཆོལ་མངོན་པར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དང་། མདོའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་དུའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་དང་། ཟིལ་གནོན་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཚོས། ཞེས་སོ། །མཛོད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་འཐག་ཆུ་འཚང་ལ། ཤཱནྟ་ཞེས་ཤྭ་ས་ན་འཆོས་པ། ཏ་ཡ་སྒྲོབ་པ་སྟེ། ཁོན་མོངས་དག་སྒྲུབས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྡིད་ལས་སྒྲོབ་པ་གང་ཡིན་ན། །འཆོས་སྒྲོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་བའོ། །

གཉིས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཅེས་བྱ་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་

པ་ནི་མཐོང་བསྤོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དྲྭ་མ་མེད་པ་རྣམས་འབྲང་ཕྱང་པོ་ལྟ་འམ་བཞིན་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་སོ་དེ་བརྟེན་ན་ཕྱང་པོ་ལྟ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པ་དེ་གཟུགས། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཡིད་བདེ། གསུམ་པའི་བདེ་བ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པས་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་འབྲལ་མི་ཤེས་སུ་ཡོད་དོ། །ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ན་དེ་ན་གཟུགས་མེད་པས་ཕྱང་པོ་བཞིའོ། །འདིར་རྣམ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་བསྟན་ཀྱང་གཅོ་འཁོར་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ལ་ཤེས་རབ་གཅོ་སྟེ། དབེར་ན་ཆུ་ལ་བརྒལ་ཚེ་གྱུ་པ་གཅོ་བ་བཞིན་ནོ།། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་སྤོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གང་དུའང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱེས་ཐོབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡོད་རྗེས་འབྲང་གཟུགས་ནི་མེད། གཟུགས་ཀྱི་སྤོམ་བྱུང་ལ་དེ་ཡོད་པས་ཕྱང་པོ་ལྟའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་བཞི་པོའོ། །འདོད་ཁམས་ན་སྤོམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་ཁམས་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་ངག་གི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ན་མེད། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་

གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཛོད་ཅེ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ར་སྟེ་བདུན་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཀྱི་མངོན་པ་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཀེ་གཅིག་པ་རྣམས་ཚུད་ཕྱིར་རམ་སྟེ་ནོར་བུ་གང་དུ་བཞག་པའི་གནས་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་འདི་ཡི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་མངོན་པ་དེ་ཡིན་པས་མཛོད་ནས་བྱུང་བའི་ནོར་བུ་ལ་མཛོད་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་མངོན་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འབྱས་བུའི་ཆོས་མངོན་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་སོགས་བཞི་རྒྱའི་ཆོས་མངོན། བསྟན་བཅོས་ནི་གཞུང་གི་ཆོས་མངོན་དང་གསུམ་མོ། །སྔ་མ་དོན་དང་། ཕྱི་མ་དག་འབྱས་མིང་རྒྱ་ལ་དང་། བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པས་དབྱེའོ། །

གསུམ་པ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དེ་དག་རྣབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དགོས་པ། དེ་མེད་པར་འགོར་བའི་རྒྱུ་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཚེན་མོངས་རྣམས་གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་ལ། ཞེས་པ་དེའི་ལྟོག་ཐྱོག་ནས་ཉེར་ཞིའི་སྡུང་འདས་ཐོབ་པ་ཉིད་དགོས་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། དེ་དག་ཉེ་བར་མ་ཞིན་ཚེན་མོངས་པ་ལས་བསགས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་ཉར་ལེན་ཐུང་བོ་ལྟ་འཁྱམས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ཚེན་མོངས་སྤྲངས་ནས་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པ་རྣམས་བསྟུས་སོ། །ཞེས་བྱེ་སྟྲན་རྣམས་ཟེར་རོ་ལོ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་

ལ་འཇུག་ཀ་ཏྲའི་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྔ་སྟེང་ཀྱིས། །ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤུ་རིའི་བྱས། །གང་གས་བའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་གལ་བྱས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་གསུས་པོ་ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །ཞེས་དབེར་ན་ཚོས་སྟོང་ཉས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམ་བཞིན་དུ་ཤུ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་། དངོས་སུངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པས་སེལ་བྱར་གསུངས་པར་རྣམས་ཕྱིས་བསྟུས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་དེ་མི་འདོད་དེ་འདུས་མ་བྱས་རྣ་ས་གྲུབ་འདོད་པ་སོགས་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་སྣང་བས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྟོང་ལྡོག་ནས་གཉན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྣང་བྲང་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བརྗོད་བྱ་བསྟན་ཟག་བཅས་ཟག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། ལས་གཞན་ཕུང་གསུམ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་བཤད་པ་དང་། ཟག་མེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་འཕགས་གསུམ་ཀྱི་ལུགས་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་སྡུག་ཀུན་འདུས་བྱས་རྣམས་

ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་གཉིས་སུ་བསྟོམ་རྒྱུ་མཚན་མོད་ཀྱི་འདི་ནས་སྣང་བྱང་གི་འམ་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་རྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཟག་པ་ནི་རྟ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ནི་གནས་ཐོབ་པས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའམ། ཟག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་དང་ཚན་ཚུན་འཕྲོད་ཅིང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་བཏུས་སུ་ཟག་པའི་སྐོར་བྱ་དང་འབྲེལ་བས་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་རྟ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཟག་པའི་ངོ་བོ། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་མིག་སོགས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དག་པ་ཟག་བཅས་རྣམས། ཟག་པའི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ། ཟག་པའི་རྟེས་སུམཐུན་པ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་དེ་ལ་འཕྲོད་པའམ། ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཟག་པའི་དམིགས་པའོ། །ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་བརྟག་མིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་དམིགས་པ་མིན་ལ། འཕོག་ལམ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁེ་བས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། སྟེར་བསྟན་པ་དང་། འགོག་པ་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་མེད་ནི་ལུམ་གྱི་བདེན་པ་དུང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་གནས་མི་ཐོད་ཅིང་ཕན་ཚུན་མི་འཕྲོད་པས་རྒྱས་སུམི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཟག་མེད་དུ་གོ་བསྟཡང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་ཅེན། ལམ་ལ་འདས་མ་འདས་ཡོད་པས་འདིར་ལམ་བདེན་ནི་ཟག་མེད་དུ་གོ་བའམ། ཡང་ན་ཕྱང་གསུམ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་པའོ། །དེ་གསུམ་གང་ཞེན། ནམ་མཁའ་དྲང་ནི་བརྟགས་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་བརྗོད་ཅེན། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་བདག་མེད་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འགོག་བདེན་ནི་བརྟགས་འགོག་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་འདུས་མ་བྱས་ལོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །བརྟགས་འགོག་ནི་བླ་འབྲས་ཏེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་མི་འདོད་དེ། བླ་རྗེས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཐོགས་རེག་མེད་པས་མི་སྒྲིབ་པའོ། །འོ་ན་སེམས་པ་སོགས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁར་ཐལ་ཏེ། མི་སྒྲིབ་པས་སོ་ཟར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་གཡོ་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་གེགས་བྱེད་

པ་དང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་དགག་བྱ་ལ་བསྒྲིབ་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་སྒྲའི་རང་ལུགས་ལ་ནམ་མཁས་རྟུང་སོགས་ཐུར་ལྡུང་ལ་རྟེན་བྱེད་པ་ཡང་སྣང་དགོས་སོ། །འབྲུང་བ་གཞན་གྱི་གོ་སྣ་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཀྱང་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ལ་སེམས་བཞིན་ནོ་ཟེར། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་འགྲོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱ་དང་བྲལ་བའོ། །སྒྲུབ་བྱ་སོ་སོར་བཞིན་དུ་བྲལ་ཚའི་རྟོག་སོ་སོ་ཡིན་ཀྱི་གཅིག་མིན་ནོ། །གཅིག་ཡིན་ན་ལམ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ་ཟེར། ཆུན་མ་ཚང་བས་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ། དེ་ནི་བརྟགས་འགྲོག་ལས་གཞན་སོ་སོར་བརྟག་པ་མིན་པས་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དབྱེ་ཚུལ་ལ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕུང་སོགས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བའི་གྲངས་དེས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཕུང་ལྔ་མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་། དབྱེ་བ་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ། རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ཕྲད་ཅིང་འདུས་ནས་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམ་དེ་དག་སྟེ་ཟག་བཅས་དང་ལམ་བདེན་ནོ། །མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པས་མི་འཛོ་བ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཀུང་སྐྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེ་

བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །དེ་དག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། བྱེ་སྨྲས་ཕུང་པོ་རྟག་པ་དང་ཏུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་ཕུང་པོ་བཏགས་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་རྟག་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཕུང་གཞི་ཐ་དད་པའི་བསྟུ་བ་ལྔས་སྨིན་གྱི་རིལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད། གཉིས་པ་ལ། ཕུང་ལྔ་སྐྱེའི་རྒྱམ་གྱངས་དང་། བྱེ་བྲག་ཟག་ཕུང་གི་རྒྱམ་གྱངས་གཉིས། དང་པོ། ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། གཉམ་གཞི་སྟེ་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བརྗོད་བྱ་ལྟང་བར་བཤམ་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱང་རྒྱུར་བྱས་ནས་མི་སྐྱེ་བས་དེར་མ་བཞག་གོ །འདུས་བྱས་ནི་སྐད་བསྟལ་ལས་དེས་པར་འགྱུར་བ་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་བདེན་ཡང་སྐངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུར་གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུས་བྱས་གང་དུག་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འང་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དེ་བྱུང་བས་རྟ་དང་སོགས་མའི་མེ་བཞིན་ནམ། ཕུང་པོ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་རྣམས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ནམ། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱུ་པོའི་མེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཟག་བཅས་དེ་དག་རང་གཞན་ལ་གནོད་པས་འཕྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྟྲུག་བསྟལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་ལྡན་པས་སྟུག་བསྔལ་དང་། ཟག་བཅས་རྒྱུར་གྱུར་ལས་

འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐུགཟུགས་མ་ལུས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དུང་། ཟག་བཅས་འདི་ལ་བདག་ལྟ་སོགས་ལྟ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ལྟ་གནས་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ཐ་མ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཟག་བཅས་ལ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་བོ་ནའི་གནས་ཡིན་ཞེན། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་བརྟན་པར་འཛིན་པས་སོ། །མ་རིག་པ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡིན་ཀྱང་ཚགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་མིན་པས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚགས་སོགས་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་བརྟན་པར་འཛིན་པ་མིན་པས་སོ། །འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྡིག་པ་འང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཕུང་བཤད་པ། ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཕུང་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། གཟུགས་ནི་མིག་སོགས་དཔུང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་སོགས་དྲུན་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །གཞན་དུ་བཅོ་ལྔ་བཤད་པ་ནི་རེག་བྱ་བཞི་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་དག་ཀྱང་བྱས་པ་

གཟུགས་དྲངས་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན། ཟར་མའི་མེ་ཏོག །ཁོ་གའི་འཛོར་བྱ་གཙུས་པ། ཟངས་ལྟབ་གཤིབ་པ། ཟླ་བ་བཀས་པ། བྱ་རོག་འཇམ་གྱི་པགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འབྲས་བུ་འཕྲུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་། རྒྱུ་འཕྲུང་བའི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུགས་སྦྱི་དང་། རྣམ་པར་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ། མིག་སོགས་སམ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་ཅན་དང་བ་རྣམས་དབང་པོའོ། །

གཉིས་པ། མིག་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དབྱིབས་ཁངས་རྣམ་རྟོག་རྣམ་གཉིས་དང་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྩ་བའི་ཁངས་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི། དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་སྣོན་དང་དུ་བ། རྟུལ་དང་། ཁུག་སྟུ། ཉེ་མ། གྲིབ་མ། སྣང་མུན་ཉེ་ཡན་ལག་གི་ཁངས་བརྒྱད། རིང་། ཐུང་། ལྟེམ་ཟླུམ། མཐོ། དམའ། ཕྱལ་བ། ཕྱལ་བ་མིན་པ་སྟེ་དབྱིབས་གཟུགས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་ལྟེམ་པ་གྲུ་བཞི། ཟླུམ་པོ་ནི་རིལ་བུའོ། །སྟོང་དམར་འདུས་པ་ནག་པོ་སོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་གནམ་སྟོན་དང་ཉེར་གཅིག་ཟེར། ཀུན་བཏུས་སུ་ཉེར་ལྟ་བཤད། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་རྣ་སུ་གྱུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་མིན་ནམ་སྟམ་པ་བཟློག་ཅེད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་དབྱིབས་རྣ་སུ་མེད་པར་འདོད། བྱེ་སྨོས་དེ་གཉིས་

ལ་ཡིན་མིན་སྤུ་བཞི་འདོད་དོ། །སྒྲ་ཉེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟིན་བའི་འཇུང་བ་དང་། མ་ཟིན་བའི་འཇུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས། དེ་ཇི་ཙི་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྣོན་པ། དོན་རྫོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས། དེ་ཇི་ཙི་ལ་སྣན་མི་སྣན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་མ་ཟིན་བའི་རྒྱུ་བྱུང་སེམས་ཅན་དུ་སྣོན་པ་ལྟའི་རང་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ནི་མངར། སྐྱུར། ལན་ཚྭ། ཚ་བ། ཁ་བ། བསྐྲ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག ཏྲི་ནི་ཞེམ་མི་ཞེམ་གཉིས། དེ་ཇི་ཙི་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །མཉམ་པ་དྲི་ཞེམ་དང་ངར་བ་གཉིས་ཤས་ཆུང་ལ། ཅིག་ཤོས་ཆེ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། དྲི་ཞེམ་པ་དང་། ངར་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལྟན་དང་གསུམ་དུ་གསུངས། ཚ་ལྟན་ལ་མི་མཉམ་མཉམ་གཉིས་ཀྱི་ན་ལེགས། རྐེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདུག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེན། རྒྱའི་རེག་བྱ་སོགས་འཇུང་བ་བཞི། འབྲས་བུའི་རེག་བྱ། འཇམ་རྩུབ། ཕྱི་ཡང་། གྲང་བ། བཀྲེས་སྐོམ་བདུན་ནོ། །གྲང་བ་ཆུ་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་དོ་བ་འདོད་པའོ། །བཀྲེས་པ་ཞོ་ནང་རླུང་ཤས་ཆེ་བས་ཟས་འདོད་པ། སྐོམ་པ་མེ་ཤས་ཆེ་བས་སྐོམ་འདོད་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་འདོད་པ་སྟོས་པན། རྒྱུ་ལ་འབྲས་མིང་བཏགས་པའོ། །ཡུལ་ལྟ་ལས་གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་ཙོ་བཀྲེས་སྐོམ་མེད་དོ། །ཡུལ་དུ་མ་དང་གཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། སྒྲ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་བཞི་ཡོད་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་ཟེར། ལུས་ལྷའི་དབང་པོ་གཅིག་ཆར་

ཡུལ་དང་འཕྲད་ན། ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱར་བསྐྱེད་ལ། མཉམ་ན་ལུས་ལས་ལྷུ་ཡི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་སྟེ་ཟ་བར་འདོད་པའི་རྒྱུད་གཏད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་མིན་ནི། ཀུན་སློང་གི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་སེམས་དང་། དེས་ནི་རིགས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད། སེམས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་དང་འགོག་སྙོམས་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཅོད། ཡང་སྐྱེས་མ་ཡིངས་སེམས་བཅས་བཟང་ངོ་། །ངོ་བོ་དགེ་དང་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་དེས་པ་སྟེ། དེས་མིག་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་བས་ལ། གཏོང་རྒྱུ་བྱུང་གི་བར་ཆུན་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་གང་། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་སྐྱེད་རྟེན་གནས་འཕེལ་གྱི་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཐོབ་པ། དེས་ཐོབ་པ་བས་ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་ཉི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དང་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་། ལུས་ངག་གི་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་རྣམ་རིག་བཞིན་དུ་རང་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བྱེད་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །འདི་ལ་སྨུ་བཞི། གཟུགས་ཡིན་ལ་ལས་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་མིག་སོགས་དང་གཟུགས་སྐྲ་ཐལ་པ་ལྟ་བུ། ལས་ཡིན་གཞན་གཉིས་མིན་པ་སེམས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། གཟུགས་དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་རིག་མིན་ཞེའོ། །འདུན་བཟང་ན་རེ། འདི་ལ་མ་ཚང་བསྟན་བཅོས་འགལ། །ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཡང་སྐྱེ་ལྟག་བརྗོད་ཁྱད་པར་དུ། །བྱ་བ་ཁྱད་པར་མ་བྱས་སོ། །

ཞེས་བའི་སྐྱོན་འཞེན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྱུང་ལ་དབྱེ་བ། ལས། མཚན་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲིད་བར་བསྟན་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ། རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་སྣ་ཁམས་དང་། རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་ཁམས་རྣམས། དེ་ལ་ཁམས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་འབྲས་བུའི་གཞགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོག་མེད་འཁོར་བ་ནས་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་མ་མྱོང་བས་ན་འབྱུང་བ། ཚེན་པོ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཤས་ཆེར་འཇུག་པའོ། །བློ་བརྟན་གྱིས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཞགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་གཏོར་མ། གཞགས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སོགས་ཡོད་པས་ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ། གནས་པ་ཐ་གྲུ་ཆེ་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་སྨོས་འབྱུང་བ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་བཞི་ཀ་ཡོད་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་གང་སྣང་བ་མཇོན་གྱར་མི་སྣང་བ་སོང་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། སས་གཞི་འཇིན་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་ཆུ་མེ་རླུང་གིས་རིམ་པར་སྣང་སྲིན་རྒྱས་པའི་ལུས་སུ་གྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ། ས་སོགས་རིམ་པར་སྣ་ཤ་ཉོང་བྱེད་ཀྱི་ཁུ་ཁྲག་ཚན་ཉིས་མཚན་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཞེ། ཁུ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་དང་མེ་ཡང་ངོ་ཞེས་དེ་

ཡང་ཁངོ་དབྱིབས་ལ་གྱགས། རྒྱང་ཚོགས་པའི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་གྱགས་ལ། སྐ་མ་དེ་དང་འདྲ་བ། མདོག་དབྱིབས་ལ་གྱགས་པའང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་དབྱེ་ཚུལ། དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་པོ་དེ་དུག་ཁོ་ན་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དུ་མི་ག་ཁམས་སོགས་བརྒྱར་འདོད། ཁོ་ན་ཉེས་པས་རིག་མིན་བསལ་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཕྱང་པོ་བར་མ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་གང་དུ་བསྡུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། ཚོར་བ་རང་སྟོང་བས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མྱོང་བའོ། །དེ་ལ་དོ་བོའི་སྐོ་ནས་གསུམ་མམ་ལྟ། རྟེན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས། ཡང་ན་དྲུག་ཏུ་འདོད། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉན་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཚོར་བར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་རིག་པ་ཙམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་གཉན་སྟོང་བས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ན་མེད་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་སྐོ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅིང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྐོ་སོགས་ལ་འཛིན་པ་དང་། བ་སྤྱད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སོགས་དང་། རྟེན་གྱི་སྐྱོན་ནས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དུག་གོ །ཡང་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཚུང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ། གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཚད་མེད་པའོ། །དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་ཀུན་བཏུས་ལས་དུག་སོགས་བཤད་དོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁྱད་

བར་འཛོན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་ཟེར་རོ། །འདུ་བྱེད་གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་ཁ་གཅིག་གིས་གཅིག་དང་། ལ་ལས་ཐ་དད། ལ་ལས་འདུ་ཤེས། ཚོར་བ། རེག་པ། སེམས་པ་བཞི་སེམས་ལས་ཐ་དད་ལ། གཞན་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་སོ་ཟེར། སེམས་སེམས་བྱུང་གཅིག་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་དང་། མེད་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་ཡུལ་དབང་སོགས་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་མདོའི་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ཟེར།

གཉིས་པ། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྣམས་བཅས་པ་དེ་བདུན་པོ་དག་ལ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལའང་། དངོས་དང་། དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་ངང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོགས་དྲུག་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་བརྒྱད། སྒོ་བ་དོན་ཡང་དག་བདེན་གྱིས་དྲི་མེད་ཀྱི་ཡིད་དང་དགུ་ཟེར། དགའ་བོ་དང་། ཀུའི་སྡེ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་རྣམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་སྒོ་སོ་སོ་ནས་མངོན་པས་དྲུག་ཏུ་སྣང་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཤུང་པོ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀུང་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་བདུན་སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། ཡིད་ཁམས་ཏེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་ག་ཏུལ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །

གཉིས་པ། རྣམ་ཤེས་དུག་པོ་སྤྱ་མ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དོགས་སྤངས་ལ། ཁམས་ཉང་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤངས་དང་། མང་བའི་རྩོད་སྤངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་པར་མི་མཐུན་པའི་ཉང་བ་དགག རིགས་པར་མཐུན་པའི་ཉང་དུར་བསྟུ་ཚུལ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རང་ཉ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱང་བཤད་པས། ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དུག་ཏུ་མདོ་ལས་གསུངས་པར་འདོད།

དེ་ཡང་གོས་དམར་སྡེ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྙིང་གི་ངོ་བོར་འདོད། དེ་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་ཡོད་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟུ་བ་དང་། རྗེ་ལྷར་བསྟུ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དུང་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་གི་ས་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་རིག་མིན་པ་ལན་གཉིས་བསྟུས་ཟེར།

གཉིས་པ། བསྟུ་བྱ་སོ་གཉིས་བསྟུ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བསྟུ་ཚུལ་ཡང་རྣང་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པས་བསྟུས་པ་བཞིན། རང་མིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་དུང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོས་ཡུལ་འཚོང་བསྟུ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མངོན་བར་ཐལ་བ་ནི། འོན་མིག་རྟ་སྣ་དག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཕྱིར་ཞེར་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཞེན། མིག་དང་རྟ་བ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་པོ་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རིག་འདུ་ཞིང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། སྣོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སུ་འདུ་བ་དང་། འབྲས་བུ་གཟུགས་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་ན་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ངོ། །འོན་གཉིས་གཉིས་དགོས་པ་མེད་ཅེ་ན། རྟེན་ལྡན་མཛོས་བྱའི་ཕྱིར་ན་སྣང་བས་ལས་བསགས་པས་གཉིས་གཉིས་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཅན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཕུང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་

བཞག་སྟེན་བསྟན་པ་དང་། གལ་ཆེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། གནས་ཀྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྟེའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕུང་སོགས་སྟེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་དེར་འདུ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཞི་སྟེ། སྒྲ་དོན། དགོས་པ། གོ་རིམ། སྟེ་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པའི་རྟོག་སྟོང་དོ། །དང་པོ། སྟུང་ནས་དུང་ཞེས་ཆོས་དུ་མ་སྟུང་བའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་། འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བྱུང་བའམ། ནང་གིའམ། ཕྱི་ཡིའམ། རགས་པའམ། ཕྲ་བའམ། ངན་པའམ། གྱ་ནོམ་པའམ། ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་མདོའི་དོན་འདས་སོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་དང་། ནང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ནི་ཕྱི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ནང་དང་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །རགས་ཕྲ་ནི་ཐོག་ཏའི་ཐོག་མེད་དམ། ཡང་ན་རྟུལ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །ངན་པ་དང་གྱ་ནོམ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིང་བ་འདས་མ་འོངས་དང་། ཉེ་བ་དལ་འོ། །ཞེས་བྱེ་སྟེས་ཟེར། དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ།

ཡིད་སོགས་རགས་ཐུན་ནི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའམ་ཡང་ན་ལས་ལས་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེར། བཙུན་པ་ནི། འདས་སོགས་རང་མིང་གིས་བསྟན། ཐུ་རགས་དབང་ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱང་བྱ། ངན་ཀུ་ནོམ་ཡིད་མི་འོང་དང་། ཡིད་འོང་ཉེ་རིང་ཡུལ་སྣང་མི་སྣང་ཞེར། ཚོར་བ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཐུང་པོ་ལྟ་བ་ལས་ནི། དང་པོ་གསུམ་དུས་དང་། ཕྱི་ནང་རྒྱུད་དང་། ཐུ་རགས་རྣམ་པ། ངན་ཀུ་ནོམ་འགྲོ་བ། ཐག་ཉེ་རིང་ཡུལ་ལོ། །སྐད་ཅིག་དང་རྟུལ་ལ། བྱ་བའི་ཁྱུར་ཞྱེར་ནུས་དང་། ཐུང་པོར་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་ཚང་བས་ཐུང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐུང་པོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རེ་རེ་ཐུང་པོ་མིན་པར་ཡང་འདོད་དེ། ཐུང་པོ་བཏགས་ལོད་ཡིན་ན་རྟུལ་གཟུགས་ཐུང་མིན་པ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། རྟ་ས་ལོད་ཡིན་ན་དེ་ཐུང་པོ་ཡིན་ནོ། །བདག་དམིགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐོ་གྱང་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རང་བཞིན་ནི་རེ་གས་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཐུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུང་སོགས་སྨིན་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། ཚོར་འདུ་བྱེ་བྱག་ཏུ་དབྱེ་བའི་དགོས་པ། ཞར་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཐུང་པོར་མི་འཛོག་པའི་འཐད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དགོས་པ་རྣོད་ས་གསུམ་བཟློག་པ་དང་དབང་པོ་གསུམ་དང་། འདོད་པ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྨིན་ཐུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་བློ་གྱི་ཐུར་ཐུང་ལྟ་

སྟེ། དེ་ལས་སེམས་ལ་བཞིར་དབྱེ། གཟུགས་ལ་དེ་བློ་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད། གཉིས་ཀ་ལ་དེ་བློ་ཕྱིར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་གསུམ་ལ་རིམ་བར་གང་སྤེལ་གྱིས་དང་པོ་སྣོང་སར་ཚབ་ཚུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཐ་བ་དང་རིགས་མཐུན་ལ་སྣོང་། གཉིས་པ་སྣོང་ཚབ་འཕྲིང་སྟེ། དངོས་པོ་རགས་པ་དང་། རིགས་མཐུན་ལ་སྣོང་། གསུམ་པ་སྣོང་ཚབ་ཆེ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐ་རགས། རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་སྣོང་བས་སོ་ཟེར། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ཕུང་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཕྲིང་ལ་སྐྱེ་མཆེད། རྣུལ་པོ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་ཞེ་གནས་སྐྱེད་པ་ཆོག་བསྟས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེ་ལྷག་གཉིས་སྐྱེད་འཕྲིང་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པ་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། ཚོར་འདུ་གཉིས་ཕྲིམ་པ་དང་རབ་བྱང་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་ལྷ་བ་ལ་རྟོད་པའི་རྟ་བར་གྱུར་པ་དྲུག་ཏུ་ཤར་ཏེ། ཚོར་བས་ཚགས་ལྷན་གྱིས་ལས་སོགས་ཅིང་། དེའང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡིན་པས་དེ་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡི་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་ནི་ལོག་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོ་ཅན་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཕུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་དུ་མ་སྣང་བའི་དོན་དུ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟན། ཕུང་

པོར་མི་སྣོན་པ་ནི། ཕུང་ལྟ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་དེ་རེ་ནས་མ་བསྟན་ལ། ཕུང་པོ་དྲུག་པར་ཡང་མི་བཞག་སྟེ་དུ་མ་སྨྲངས་པའི་དོན་མེད་པས་སོ།། གཞན་ཡང་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་ལྟ་དང་། ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཤེས་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བསྟན་ལ། འདུས་མ་བྱས་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་ངེ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་སྐྲོ་དང་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ལ། ཕུང་པོའི་གོ་རིམ་དང་། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་གཉིས། དང་པོ་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཐོག་མར་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་ལས་རགས་པས་ན། དེ་ནས་ཚོར་བའི་རྒྱུ་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་རགས་ཕྲའི་གོ་རིམ་དུང་། ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་བོ་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་དགའ། དེ་ལས་བདེ་སོགས་ཚོར་བ་ལ་རོ་སྲོང་བས་ཚགས། དེ་ལས་གཅང་བདེ་སོགས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེ། དེས་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འདུ་བྱེད། དེས་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཡང་ན་སྟོང་དང་སྐོགས་པས་ཟས་དང་ཚོང་མ་བྱན་པོ་ཟ་དང་མཐུན་པའི་དུན་གྱིས་ཉེ་གཟུགས་ཚོར་བའི་རྟེན། ཚོར་བ་ཟས། འདུ་ཤེས་ཚོར་བ་གསལ་འདེབས་པ་ཚོད་མ། སེམས་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚོར་བ་འདུ་བྱས་ནས་ཉེ་བར་གཏོད་ཕྱིར་བྱན་པོ་སྟེ་ཟས་སྟོང་པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཚོར་བས་ཕན་འདོགས་པའི་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་

པ་སོགས་ཁམས་རྣམས་ཏེ་ལྔ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱེ་སྟེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ཚོར་བས་ཏེ། དང་པོ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ། གཉིས་པར་ཡིད་བདེ། གསུམ་པར་སེམས་བདེ། བཞི་པར་བཏང་སྙོམས། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ལ། སྔོན་རྩེ་འདུ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ཕྱེ་སྟེ་དེས་ཚོར་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲིར་འཚེན་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་དེ་དག་གི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། དུ་ལྟའི་དོན་འཛིན་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ལྔ་སྟོན་ལ་བསྟན་ལ། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་དང་དུས་མིན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་བཤད་དོ། །ལྟ་བོ་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དོན་འབྲས་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་ཕྱིར་མིག་སོགས་དང་པོ་བཞི་བསྟན། ལུས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱིས་བཤད། བཞི་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་གཞན་མིག་རྟེན་གཉིས་ནི་ཆེས་རྒྱང་རིང་པོ་ལ་འཇུག་པས་སྟངས་བསྟན་ལ། རྟ་བ་ལས་ཀྱང་མིག་རྒྱང་རིང་ལ་འཇུག་པས་སྟངས་བཤད། སྟ་ལྷེ་ནི་ཡུལ་ཐུབ་ནས་ཀེ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིས་བཤད་དོ། །སྟ་ནི་ལྷེ་བས་ཆེས་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྟངས་བསྟན་ལ། ཡང་ན་ལུས་ལ་རྟེ་ལྟར་མིག་སོགས་གནས་པའི་ཚོ་རིམ་བཞིན་ཏེ། མིག་དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས། ལུས་བྱིང་ཐལ་ཆེར་འོག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོ་རིམ་ལྟར་ཕྱིའི་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་ཚོ་རིམ་ཡང་དེས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུའི་ཚོ་རིམ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

རོ་། །བཞི་པ་ཅི་སྐྱེ་མཚེད་བཅུ་ཆར་གཟུགས་ཡིན་ན་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་དུ་རྟོད་ཅེ་ན། མིག་གི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུ་པོ་སྐྱེ་མཚེད་བྱེ་བྲག་ནོར་ནོའི་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ལས་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་རྣམ་སྨྱེ་སྐྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་རང་མིང་གིས་གོའོ། །ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་བདུན་ལ་ཚོགས་ཟེར་བ་མིང་མེད་མིང་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་གཞན་སོ་སོར་རང་མིང་གིས་ཤེས་ལ། འདི་ལ་སྨྱེ་སྐྲ་ཐོབ་བསོ། །ཡང་ན་ཚོར་སོགས་ཚོས་མཉམ་པོ་བསྟས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཆོག་མྱང་འདས་འདིས་བསྟས་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་བར་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས། ཡིད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་ཤེས་བྱ་བ་བར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱང་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་བསྟན་ལ། ཚོས་ཕྱང་གི་བསྟན་དཔོས་སུ་བཤད། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་བསྟན་པར་གདམས། ཁམས་གཉིས་ལ་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དཔོས་དང་། ཞར་ལ་ཚོས་ཕྱང་གི་ཚད་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཕྱེ་དགག གང་རྟོམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དགག །མདོ་སྡེ་བས་རྣ་བའི་ཡུལ་གྱུར་སྐྲ་རང་མཚན་བའི་ཚོགས་གམ། བྱེ་སྨྲས་ཡིད་ཡུལ་ལྔན་མིན་མིང་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེ་དག་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་དགག་ཏུ

འདུས་སོ། །

གཉིས་པ། ཚོས་ཕྱང་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཤྭ་རིའི་བུས་ཀེ་བར་བསྟུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཙམ་རེ་ཡིན་ཅེས་རྗེ་ན། དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་སྟོང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། ཚོས་ཕྱང་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དུང་ཕྱུར་ཕྱག་བཞི་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །བམ་པོ་སྣ་ཡ་ཕྲག་གཅིག་དྲུག་འབུམ་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཚིགས་བཅད་ཤད་པ་རེ་ལ་ཚིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཞེས་བཤད་པསོད་ཀྱི་ཚོགས་བར་ཞེར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ཕྱུང་པོ་དང་ལུ་སོགས་པསྣ་ཚོགས་སྣོ་ཚན་རེ་རེ་རྗོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་རེ་རེ་ཚོས་ཕྱང་རེ་ཡིན་གྱི། ཤོ་ལོ་ཀའི་གྲངས་དེས་མེད་ཟེར། ཚགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཅི་རིགས་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཟད་པར་ཟེལ་གཅོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་ཁམ་ས་བྱུང་ཆུ་རླུང་གཉིས་རྣམས་ནི། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་དཔྱད་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེར་བསྟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཟག་མེད་ལྔ་བྱེ་སྐྱ་ལྔར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཟུགས། ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གཉིས་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ནི་མི་སློབ་བའི་མོས་པ། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་བྱག་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་བཞི་འདུ་བྱེད་དོ། །སྤྲིག་བཤགས་ཡི་

རང་སར། གསོལ་གདབ་ཀྱི་ཕྱང་པོའང་འདུ་བྱེད་དེ། འགྲོད་དང་དད་དང་འདུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དག་རིག་པས་སོགས་གསུམ། ཕྱང་པོ་ལྔས་བསྟན་པའོ། །ཟད་པར་བཅུའི་དང་པོ་བརྒྱད་མ་ཚགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟན། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕྱང་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱིས་སོ། །ཟིལ་གནོན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟུ་ཚུལ་ཀྱང་ཟད་པ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་འདྲའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དེ། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ། ཁམས་དྲུག་གི་ས་སོགས་བཞི་རེག་བྱ་ཡིན་ལ། ཁམས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྲོ་དང་སྐར་ཁྲང་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་བུ་གཉའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་བྱ སེ་ཡང་ཉིན་མོ་སྟང་བ་དུང་མཚན་མོ་སྐུན་པ་དག་ཡིན་པས་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ལོ། བྱེ་སྐྱས་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ཐོག་ཅས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་སྐུན་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ཟེར་རོ། །རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཁམས་མིན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སེམས་ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་པ་དང་། གཟོད་སེམས། རྣམ་འཚེ་ངེས་པར་འཕྱང་བ། གཟོད་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཁམས་དྲུག་རྩུབ་གཉིས་ཏེ་དག་ལ་མ་ཁས་ན་ཁམས་ལ་མ་ཁས་པར་གསུངས་སོ།། །།

གཉིས་པ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། མིག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར།།
ཐོག་མར་བཅས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར།།ལུང་བསྟན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར།།
ཁམས་གསུམ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར།།ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར།།རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར།།དམིགས་བཅས་ཡིན་
མིན་གྱི་ཁྱད་པར།།ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ཁྱད་པར།།འཕྲོ་འཕྲོ་འཕྱུར་ཡིན་
མིན་གྱི་ཁྱད་པར།།རྣལ་ཐྲན་བསགས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར།།གཅོད་
བྱེད་གཅད་བྱར་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་ཁྱད་པར།།བྱང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར།།
ཐོབ་པ་འཕྲོང་མིན་གྱི་ཁྱད་པར།།ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར།།རྟེན་བཅས་དེ་
མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར།།སྐང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར།།ལྟ་བ་ཡིན་མིན་
གྱི་ཁྱད་པར།།ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚན་ཚུན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར།
།དབང་པོ་དུས་ཡུལ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར།།རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར།
།དབང་པོ་ཡིན་མིན་དུ་དཔྱད་པ།།སྟེ་སྐྲབས་ཉར་གཅིག་སྟེ། རྫས་དང་
པོ་ལྡན་མི་ལྡན་ནི། རྟག་མི་རྟག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་སྟེ། གོང་དུ་དམིགས་བསལ་
དུ་འཆད་ན་བདེ་ཞིང་། མིང་ནི་ཉར་གཞིས་དོན་གྱི་ཉར་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དང་
པོ། མིག་གི་ཤེས་པས་འདི་ནའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ར་ནི་གཟུགས་
གཅིག་པུ་གཞན་བརྒྱ་བདུན་བསྟན་མེད་དོ། ।

གཉིས་པ། ཞན་ཚུན་སྐྱེབ་པས་ཐོ་གས་པ་དུང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཟུ། སྐྱེབ་པས་ཐོ་གས་པནི་གཅིག་གི་ཚོ་སངར་གཅིག་མི་འཛུག་པའོ། །ཡུལ་ལ་ཐོ་གས་པ་མིག་སོགས་རང་ཡུལ་ལས་གཞན་ལ་མི་འཛུག་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་ཐོ་གས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་འཛིན་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་དང་སྐྱེབ་ཐོ་གས་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཐོ་གས་སྐྱེབ་མི་ཐོ་གས་ནི། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ལྟ། གསུམ་པ་དབང་ལྟ། བཞི་པ་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་པའོ། །མིག་ལ་ཡུལ་ཐོ་གས་ལ་ཆུ་དང་། སྐམ་ཉེན་མཚན་ལ་ཐོ་གས་མི་ཐོ་གས་ཀྱི་མུ་བཞི་ཡུལ་དང་དམིགས་ཐོ་གས་ཀྱི་མུ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་བཏུད་དེ། གང་ཞེན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དེ་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་སྐྱེ་མ་གཏོགས་པ་བཏུད་དོ། །གཞན་དུ་བཅུ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་གསུམ་མོ། །

བཞི་པ། འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཁམས་བཅོ་བཏུད་པོ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནུ་བཅུ་བཞིའོ། །གང་ཞེན། ཡུལ་དྲྭ་རྩ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྟེ་དང་ནི། ཕྱི་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས་པའོ། །གཟུགས་མེད་དུ་བཏུ་ཐོ་གས་པ་བཞི་དེའི་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཡིད་དུང་ནི། ཚོས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཏེ་གསུམ་མོ། །

ལྟ་བ། ཚོས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་

ཡོད་དེ། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚེས་ཡིད་རྟོམ་ཤེས་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཟག་མེད་དང་། ཁམས་ལྔ་ལ་མ་རིག་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་སྐྱོམ་སྦང་ཡིན་པས་སོ། །དེས་སྟོན་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྟོང་ཟག་པའི་རྟེན་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀ་མིན་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་མི་སྲིད་དེ་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་སོ། །དེས་སྟོན་པས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་པའི་རིག་བྱ་དང་། ལུས་ཤེས་ཀྱང་ཟག་མེད་དུ་འདོད་པར་བཤད་དོ། །

བྱུག་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དགོས་ཆེད་གཉིས། དང་པོ། རྩིང་བར་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་པའི་དབྱུ་དཔང་བཅུས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཐྱིར་བལྟས་ཀྱི་རྩིང་ཞིབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཐྱིར་རོ། །ཐ་མ་ཚོས་སོགས་གསུམ་ནི། གཉིས་བཅས་རྟོག་མེད་དབྱེད་བཅས་གཉིས་མེད་དེ་བསམ་གཏན་སོ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལྔ་ཀ་མ་བརྒྱོལ་རྣམས་ནི། རྟོག་དཔྱོད་ཙམ་སྦྱངས་སོ། །

གཉིས་པ། སྒོ་ལྔ་རྟོག་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ནི་གསུམ་ལས། དེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་རྟོག་སེམས་སྦྱངས་ནང་དུ་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་དེ་རིས་རྟོག་དང་། གཡེང་ཞེས་བས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཐོས་

ཚིག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡི་གེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཡང་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཡང་ཡི་གེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡང་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཡང་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཡང་ཡི་གེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲ

གཅེག་རྣམ་རིག་མིན་པ་དག་ཀྱང་འགྱུང་འགྱུར་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ།། །

བརྒྱ་པ། གཟུགས་ཅན་བརྒྱའི་རྣལ་ཕྱན་བསྟན་པའོ། །གཞན་བརྒྱད་དེ་མིན་ནོ། །

བརྒྱགཅིག་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བསྡེག་འཇལ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས། གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་ཡི་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་བཅད་བྱ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་འབྱེལ་རྒྱུན་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །དེ་འོད་ལྟར་དྲངས་པས་སོ། ། སྣའི་རྩེ་མོ་བཅད་པས་རེག་བྱ་འཇིན་པ་ནི་དུམ་བུས་མི་འཇིན་པས་དེ་འབྱར་བ་ན་དབང་ཅན་གྱི་ལུས་དང་འབྱེལ་བས་རྒྱས་བྱུང་གིས་དབང་པོ་སྣང་སྐྱེས་པའོ། །སྨིགས་བུ་སོགས་ཀྱི་མཇུག་མ་བཅད་པ་འགྱེལ་བའང་རྟུང་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དང་སེམས་མིན་ཏེ། རྒྱུ་གཉིས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དབང་པོ་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་མིན་ཏེ་དྲངས་པས་སོ། །སྐྱེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་དང་། ཆོས་དང་སེམས་ཁམས་ལ་ལུས་མེད་པས། འདུས་པར་མི་གནས་པས། གཅོད་བྱེད་བཅད་བྱ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་གཅོད་བྱེད་དང་བཅད་བྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་མེས་བསྡེགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒང་གིས་འཛལ་བར་བྱེད་པ་འང་དེ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ། སྣེག་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྣང་སྟེ། ཁ་ཅིག་སྣེག་བྱེད་མེ་ཁོན་ཡིན་པར་རེག་བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་ཕྱི་བཁོན་ཡིན་པས་དེའང་རེག་བྱ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་རེག་བྱ་ཁོན་མིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར།

བཙུག་ཉིས་པ་ལ། བྱང་བ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡིན་མིན་རེས་པ་བཤད་པ་དང་། མ་རེས་པ་བཤད་པ། ཐོགས་མེད་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ནི་བཞི་སྟེ། ཟས་དང་། བསྐུ་མཉེ་དང་དྲིལ་ཕྱིས་སོགས་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཚངས་སྤྱོད་དང་ལྡ་ཟེར་ཡང་། དེ་མི་གཅོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱས་བྱེད་མིན་ནོ། །སྤྲུལ་ཏེ་ཚད་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། བརྟོད་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱར་བཏུབ་བས་རྣམ་སྨིན་ལ་ས་སྐྱེས་པ་མི་ནི་ནོ། །དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་སློང་སྐྱན་པ་བཟང་ལྡན་གྱི་ངོ་འཚེར་བ་འཇིག་གི་མཚོད་རྟེན་ལ་དྲིལ་བ་བཏགས་པའི་རྣམ་སྨིན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། ལས་ལས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་ལས་ཚངས་དབྱངས་ཏེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་མམ། ལས་ལས་འབྱུང་བ། དེ་ལས་རྒྱས་བྱུང་། དེ་ལས་རྒྱུ་མཐུན། དེ་

ལས་གསུང་དབྱངས་འབྱུང་བས་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་དངོས་སུ་མི་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚད་ནས་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཚོར་བ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། བརྒྱད་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་འདོད་དགུར་འབྱུང་བས་དང་། ལུས་ཚོར་འགའ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་འབྱུང་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལ་རྒྱས་བྱུང་དང་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཟེར། རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མཐུན་ལྡན་བ་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སེམས་ཁམས་བདུན་ཚོས་དང་བརྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱས་བསྟེད་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་རྒྱས་བསྟེད་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་ལྔག་མ་གཉན་གཅུགས་དྲི་ར་རེག་བཞིའི་རྣམ་སྨིན་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་ཀ་དང་། ཕྱི་རོལ་རྒྱུ་མཐུན་ལས་སོ། །

གསུམ་པ། རྫས་ལ། རྟག་བརྟན་གྱི་རྫས་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ། རང་རྒྱུད་བླུབ་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་བཞི་ལས། རྟག་བརྟན་གྱི་རྫས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཚོས་སོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སྐུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་བའི་ཁམས་ལྔག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་

ཡིན་པས་འདུས་བྱས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ཡོན་ཏན་དང་། ཐ་མ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་གསུམ་པ། མིག་དང་ནི། དེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་གཉིས་པོ་དུག་སོ་སོ་དུ་ཞེས་པས་མྱ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། མིག་དབང་ཐོབ་ལ་མིག་ཤེས་མ་ཐོབ་པ། འདོད་པར་སྐྱེས་པ་རིམ་གྱིས་མིག་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དགེ་བའི་ཐོབ་པ་སྟར་ནས་ཡོད་ཟིན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འཐོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་དང་། དབང་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མིག་ཤེས་མི་ལྡན་པ་ལྡན་པ་ཐོབ་ལ། མིག་དབང་མ་ཐོབ་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལྡུ་བུའམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འཐོས་ནས། འདོད་པ་དང་དང་པོའི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚེ་ནའོ། །དེ་གཉིས་མིག་དང་པོ་ནས་ཡོད་པས་སོ། །

མྱ་གསུམ་པ། ལྟུན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཀྱི་འཐོས་ནས། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་མིག་དང་

གཟུགས། མིག་ཤེས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མྱ་བཞི། དེ་བཞིན་རྟ་བ་སོགས་ལ་སྣང་རོ། །ཡང་སྒྲས་མིག་དང་མིག་ཤེས་སོ་སོར་དང་། ལྟེན་ཅིག་ཏུ་ཞི་ལྟེན་པ་ཡོད། ཅེས་ཟེར། བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་མྱ་དང་བོ་དང་། དང་པོ་དང་འདོད་ཆེན་མིག་མ་ཐོབ་བ་དང་། དེ་བཏང་བ་གཉིས་པ། དེའི་ཆེན་ཅན་ཐོབ་པ་མ་བཏང་བ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་གསུམ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་ཆེན་ཅན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལྟག་མ་རྣ་བ་ལའང་སྣང་ཞིང་། སྣ་ལྷེ་ལ་མྱ་བཞིའི་གཉིས་སྣང་རྟང་ངོ་། །ལུས་ཤེས་ཐོབ་ཚུལ་མྱ་བཞི་འདྲ། ལྟན་མྱ་གཉིས་པས་འཇོག་འདྲ། ཡིད་ལ་གསར་ཐོབ་དང་སོ་སོ་བ་མེད་དོ། །

བརྟུབཞི་པ། ནང་གི་སངས་པའི་ཁམས་བརྟུག་ཉིས་ཏེ། གང་ཞེན། གཟུགས་ལ་སོགས་ཕྱིའི་ཁམས་དྲུག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཁམས་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ངོས་འཛིན་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣ་ཏུ་རྟེན་པ་དུང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ལས་ནི་ཡིད་བསྒྱེད་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པའམ་སོ་སྐྱེ་གང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་དེས་བར་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གམ་ཞེས་ཡིད་ཡུལ་དུ་རང་གི་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་

མ་གཏོགས་དུས་གསུམ་གྱི་ཚོར་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ལ། རང་རིག་འདོད་ན་དེ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་སྟོམ་པའི་དམིགས་པར་ཚོར་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའོ། །དོ་ན་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལོ་ཞེན། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་མི་བྱེད་པ་ནི་དེ་མཚུངས་སོ། །ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་ནི་རྟེན་བཅས་དང་ཡང་དེ་དུང་མཚུངས་པ་དུག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ནི། ཁམས་གང་ཞེག་རང་གི་བྱེད་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས། བྱེད་པ་རྟེན་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་བལྟ་བ། ལྟ་འགྱུར་རྣམས་རྟེན་བཅས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་མཚུངས་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་འགགས། འགག་བཞིན། འགག་འགྱུར། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོར་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅེ་བས་ཟེར། ནུབ་ཕྱོགས་པས་མི་སྐྱེའི་ཚོར་ཅན་ལ་འདོད་པ་དང་དང་པོའི་ལྟ་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མི་ལྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་ལང་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་ཁམས་ལྟ་ལའང་མཐོང་། མཐོང་འགྱུར་སོགས་སྨྲར་རོ། །སེམས་ཁམས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྟེན་བཅས་སུ་དེས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་བྱུབ། མི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་མི་འཛིན་པས་དེ་མཚུངས་སོ་ཟེར། མིག་སོགས་གཅིག་གི་རྟེན་བཅས་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བཅས་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཉིས་སོགས་མིག་གཅིག་གིས་མི་བལྟ་བས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དུག་ནི་ཡུལ་ཐུན་

མོང་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་རུང་། ཏྲི་སོགས་ཀྱང་ཐུབ་ནས་འཛིན་མོད། གཅིག་ལ་ཐུབ་པའི་དེས་པ་མེད་པ་དང་། ལྟས་བྱིན་གྱི་སྣའི་ནང་གི་སྲིན་བུ་སོགས་ཀྱི་སྣའི་རྩམ་ཤེས་བསྒྲེད་བསྲིང་བས། གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་དོ། །

བཙུན་བུག་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་གྱི་ཡོག་རྟོག་དགག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཅན་བཙུན་ཉི་བསྟོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདེན་པ་ལ་ཡོག་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀུན་ནས་བསྒྲངས་པའི་དེ་དང་འབྲེལ་བའང་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །མིག་ཤེས་སོགས་ལྔ་ཡང་སྟོམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐུབ་ཀྱང་བཏུང་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་བཅས་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་ལྟག་མ་སྟོམ་སྤང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ། འདིར་གནས་མ་བུ་སྟེ་ན་རེ། སོ་སྐྱེ་དང་དཔ་སོང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ན་སོ་སྐྱེ་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། ཆུན་དུ་ཞུགས་པས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགོག་པར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དེ་མིན་ཏེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་ན་མཐོང་སྤང་མིན་ལ། གལ་ཏེ་སོ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྱལ་སོ་སྐྱེ་མིན་པའམ། དེ་དག་བ་ཡིན་ན་དག་རྩ་ཚད་པ་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་

བས་སོ། །དེས་ན་སོ་སྐྱེ་མ་སྐྲིན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །ངན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཡིན་བས་དེས་བདེན་པ་ལ་ལོག་བར་མི་རྟོག་ཅིང་། དེའི་རྟེན་འབྲང་ཐོབ་བའང་མི་ན་བས་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །སོ་སྐྱེ་དང་ངན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཀ་འང་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་མི་ན་པ་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བས་ཁྱབ་བོ། །ངན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལ་འདོད་དོ། །གཟུགས་དང་དབང་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཡང་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སོ་སྐྱེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན། སྤྲུལ་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་ཚའང་སོ་སྐྱེར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་དེ་སྤོང་བ་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་བདུན་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མིག་གི་ལྟ་བ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། མིག་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གཅིག་མིག་རྟེན་བཅས་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི། ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་ཡུལ་ལ་དེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི། འཇིག་ལྟ་སོགས་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། སློབ་པའི་ལྟ་བ། མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་དང་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན།[1] འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་ལྟ་བ་དག་བ་ཟག་བཅས།[2] སློབ་པ་སྐོམ་སྤང་དང་བཅས་པ།[3] མི་

སྣོད་བ་དེ་མེད་བའོ།ཞེ། ལྟ་རྩུལ་ཡང་། རིམ་བར་མི་གསལ་བ་སྤྲིན་བཅས་དང་།ཀེ། རྒྱང་ཟད་གསལ་བ་ཞེས་སྤྲིན་མེད་ཀྱི་མཚན་མོ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞེ་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཅེའི་མོ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་བའི་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡང་ཡིད་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལྟ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་སྙམ་ན། རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་བའི་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི། རང་ཡུལ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། འོན་མིག་ཀྱང་ལྟ་བར་མི་འཐུབ་ཤེན། མིག་གི་ས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའི་ཚན་ཉོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་བམ་ཤེན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ཏེའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ནི་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་ཙོག་ཀྱི་བར་དུ་ཚོད་པ་ཡི་གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་བའི་ཕྱིར་ཤེས་ཟེར། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ན་དེ་ཐོགས་མེད་ཡིན་བས་བར་ཚོད་ཀྱང་མཐོང་དགོས་ན་དེ་མིན་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། ལོ་ཤེས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བས་དེ་སྐྱོག་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ཡང་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚང་བས་སོ། །ཚངས་ཤེལ་དང་ཆུ་སོགས་ཀྱི་ཚོད་ཀྱང་མཐོང་བས་སོ་ཟེར། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གི་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། གཉིས་ཀས་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་གཉིས་སུ་ཚད་བས་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཚད་བར་ཐལ་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མིན་བས་

ཡུལ་ན་མི་གནས་པས་སོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ། དབང་ཡུལ་རྟེན་ཚུལ་དང་། དབང་ཤེས་རྟེན་ཚུལ། ཞར་ལ་དེ་གསུམ་ལུས་དང་བཅས་པ་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་ཡུལ་ཐུབ་མ་འཐུང་དང་། མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། མི་གྲུང་ཡི་དང་རྣ་བ་གསུམ་ནི། རང་གི་ཡུལ་དུང་མ་འཐུད་པར་འཛིན་ལ། སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གཞན་དུ་སྟེ་ཐུབ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ། སྣ་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ནི། ཡུལ་ནི་དབང་པོ་རང་གི་རྒྱལ་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཡི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་འཛིན་པར་འདོད། ཡིད་ལུས་ཅན་མིན་པས་ཚད་མེད་ལ། མིག་རྣམ་རེས་འགའ་དབང་པོ་བས་ཆེ་བ་དང་རེས་རྒྱང་། རེས་མཉམ་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་དག་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཐུབ་གཅིག་གིས་བསྒྲེད་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་གཉིས་ཐུབ་མིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་དེ་དག་གི་ཐ་མ་འི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དུག་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དལ་བ་ལྷུན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འང་ཡིན་ལ། འང་ཞེས་ཡིད་འདས་པ་འང་ཡིན་ཞེས་སོ། །འདིར་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་མིན་མུ་བཞི་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་ལྷོས་ནས་རྟེན་ཡིན་པ་དབང་ལྔ། ཅིག་ཤོས་སེམས་སེམས་བྱུང་འདས་མ་ཐག་པ། གཉིས་ཡིན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད། ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་ལྔ་མུ་བཞི་པའོ།།

ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷོས་ནས་མྱ་དང་ཡོ་མེད། མྱ་ཐའི་བར་དང་བཞི་བ་འདྲ། གསུམ་པ་ཡིད་སྟ་མ་གཉིས་ཀའོ། །

གཉིས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ན་མིག་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཟུགས་ཤེས་སོགས་མི་བརྗོད་ཟེར་ན། དབང་པོ་དེ་དུག་གྱུར་པས་ཤེས་པའང་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་འགྱུར་ན་ཐན་གནོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་འགོ་ཞིང་དབང་པོ་གསལ་ན་ཡུལ་མི་གསལ་ཡང་བྱ་རྐོང་ལྟར་ཤེས་པ་གསལ་ལ། དབང་པོ་མི་གསལ་ན་ཡུལ་གསལ་ཡང་ཤེས་པ་མི་གསལ་བས་སོ། །རྟེན་ཐུན་མོན་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དེ་དག་གི་སྐྱེས་ཏེ་རྟོག་ཤེས་བསྟན་ཏེ་རྗེའི་སྐྱ་དང་ནས་ཀྱི་སྐུ་གུ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡང་ལུས་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱ་བས་ཅན་པ་སོགས་ལ་ལུས་མིག་གཟུགས་ཤེས་བཞི་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཟེར་ན། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ། ཡུལ་སྐྱ་གཟུགས་རེག་གསུམ་འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ས་ལྟ་བའོ། །མིག་རྟ་ལུས་ཤེས་གསུམ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནའོ། །དེ་ར་སྟ་ལྷའི་ཤེས་པ་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་རང་སའི་མིག་གི་ཤེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་རང་སའོ། །འདོད་པ་བསམ་

གཏན་བཞི་པའི་མིག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའམ་གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་ས་ཐ་དད་པའོ། །ཞེས་སྨྲོས་གོ་བར་བྱས་ནས། གོང་མའི་ལུས་རྟེན་ཁོག་པ་ལ་འདོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ས་ན་མིག་མཆོག་ཡོད་པས་སོ། །འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐུག་པས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཁམས་འདིར་མིག་ལ་གོང་མའི་ཤེས་པ་མཆོག་མི་བརྟེན་ནོ། །གོང་མའི་མིག་ལ་འོག་མའི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པ་སྨིད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །དང་པོ་པས་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་ནི་མི་རྟེན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །མིག་ཤེས་ཙམ་པོ་དེ་ཡི་ཟས་རང་ས་དང་། གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་མཐོང་སྨིད་དེ། དང་པོའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གོང་མ་གསུམ་དང་འདོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ཡིན་གྱི་འདོད་པས་གོང་ས་མི་མཐོང་ངོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་མ་ཟད་རྟེན་ལུས་ཀྱི་འཁོར། གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཤེས་ས་ཐམ་ས་ཅད་དུ་ཡོ་རིགས་པར་མཐོང་རྟེན་བྱེད་དེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ས་ལྔ་ཡི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྔ་པོའི་གཟུགས་མཐོང་ནུས་པས་སོ། །མིག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་བ་ཡིད་ཤེས་སྨྲོས་པར་བྱ་སྟེ་ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣ་བ་མ་ཡིན་ཤོགས་སྨྲོས་པར་བྱའོ། །སྟེ་ལྟེ་ལུས་དབང་གསུམ་དུག་ནི་ཕྱད་ནས་འཛིན་པས་ཡུལ་ཤེས་ཐམ་ས་ཅད་རང་ས་ཉིད་ཀྱི་ས་ཐ་ཅིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡུས་

དབང་གསུམ་རང་སེམས་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཀྱིས་རེག་བྱ་འཛིན་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་པ་དྲུང་ནི། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོས་རེག་བྱ་འཛིན་ན། རྣང་གི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ཏོ། །ཡིད་སོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ནི་སམ་དེས་ཏེ་ཅི་རིགས་ཡོད་པར་གནས་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པར་ཡང་འཆད་དོ། །

བརྒྱད་གསུ་པ། དབང་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་ལྔ་ཡིན་ལ། ལྔག་མ་བརྒྱ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཐུས་ཤེས་བྱའོ། །

ཉེ་ཤུ་པ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཁམས་ནི་སྣང་ཅིག་མ་མིན་པས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམ་དང་ལྡན་ཅིག་ཤེས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་འདུ་བྱེད། ཤེར་གཅིག་པ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོད་སྒོག་དང་དད་སོགས་དང་ཚོར་སོགས་དུང་། ཟག་མེད་གསུམ་དང་བརྒྱ་བཞི་སྟེ་ཁམས་གང་དག་ནི་བརྒྱ་གཉིས་ནང་གི་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་དུང་པོ་ཡིན་ལ། ལྔག་མ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོད་དང་། གཟུགས་སོགས་ལྔ་དབང་པོ་མིན་པར་གྱུར་པོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། ཆོས་མངོན་པའི་མདོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་ལས་གལ་ཆེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དབང་པོའི་གནས་འཆད་པ་ལ། གནས་དང་། ལེའུའི་སྐབས་བསྟུ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། འདུས་བྱས་ཀུན་བྱང་གི་གཙོ་བོ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་སྟེ་དང་པོ་ལ། དབང་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གྲངས་ངེས། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ་བཞི། དང་པོ། བྱ་མདོའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ། མདོ་ལས། བྱམ་ཆེ་རང་བཞིན་ཉན་ཐོས་དང་དུ་མངོན་ནས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ལུས་བར་དང་། ཡིད་དང་། མོ་དང་། ཚོ་དབང་དང་། སྲོག་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། མི་བདེ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། དད་སོགས་ལྟ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་བར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་ལུས་མངོས་བར་བྱེད་པ། ལུས་ཡོངས་སུ་བསྡུད་པ། རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་བཅས་བསྟེན་པ། རང་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོན་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །བསྡུང་ཚུལ་མིག་རྣས་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་སྡུད། གཞན་གསུམ་གྱིས་ཁམ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སོ། །ཚོ་མོ་སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚ་མའི་དབང་པོས་ནི་འདི་ནི་ཚོའོ། །མོའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐོས་མོ་ལས་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། མོས་དེ་ཟླ་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །སྐྱོབ་དཔོན་གཞན་དག་གིས་ནི་ཀུན་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་སྔོམ་མིན་མཚམས་མེད་དང་། དགེ་རྩ་གཅོད་པ་དང་། སྔོམ་པ་འབྲས་ཐོབ། ཚགས་

བྱལ་གྱི་གཞིར་རྟུང་གི །ཟ་མ་མ་ནི་མཚན་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། སྒོག་དབང་གིས་རིས་མཐུན་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གནས་པ་གཉིས་ལའོ། །ཡིད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་སོགས་དགེ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པས་དབང་པོའི་རོ་བོ་དང་མཐུན་པར་དབང་བྱེད་དོ། །ལོ་ཞེས་བྱེ་སྨའི་འདོད་པ་ལ་མ་རངས་པ་སྟེ། ལུས་མཛོས་པ་དབང་རྟེན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྲུང་དང་ཐ་སྙད་ཐུན་མིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དང་། གཟུགས་ཁམས་ལྟ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིའང་ཚེ་ཡིན་པ་དང་། སྒོག་ཀུང་ཉེན་མོངས་ཅན་མིན་པས་དེ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོར་བ་ལྟ་དུང་དང་སོགས་ལྟ་དང་ཀུན་བྱེད་སོགས་གསུམ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བ་ལྟས་ཚགས་སྐང་སྟོངས་གསུམ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་རྣམ་བྱངཀི་རྒྱུ་དང་། མཐོང་ལམ་སོགས་གསུམ་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། མདོ་སྡེ་པས་མིག་སོགས་རང་གི་དོན་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་ཡིད་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དྲུག་གོ །གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བསྟེད་པར་བྱེད་མོད་ལྟག་པར་དབང་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །མོ་དབང་ནུ་མ་ཆེ་བ་སོགས་དང་ངོ་ཚུད་བ་བསམ་པ་ཞན་པ་ཕོ་ལ་སེམས་པ་སོགས་མོ་ཉིད་དང་། ཕོ་དབང་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་

ཞོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་བའི་ཕྱིར་ལུས་དབང་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མོ་དང་ཞོ་དབང་དུག་དབྱེ་བ་དང་། སྐོག་གིས་རིགས་མཐུན་དུ་གནས་པ་དང་། ཚོར་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར་སྐོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ཉི་དང་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་འདོད་དོ། །མཐར་ཐུག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པོབ་པ་ལ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དག་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲོ་བ་ལ་ཉི་དབང་བྱེད་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོར་བཞག་སྟེ། རང་གི་གོང་མ་ཀུན་ཤེས་བའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཀུན་ཤེས་བར་བྱེད་བའི་དབང་པོ། གོང་མ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཀུན་ཤེས་བའི་དབང་པོ། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་བའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་ཞེས་མིག་སོགས་ནས་དང་སོགས་བར་དབང་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་བསྟེགས་པར་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །སོགས་སྐྱས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་བའི་དབང་པོས་ནི། མཐོང་སྤང་སྒོམ་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་སྐྱེམ་སྤང་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་མཐོང་ཆོས་བའི་བར་གནས་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ། བྱེ་མདོའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ། དབང་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན། མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཁ། ལས་ཤད་། རྒྱབ། འདོམ་སོགས་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཚོག་སྐྱ་བ་ཟས་ལེན་པ་

སོགས་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནི་དགོས་པའི་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཀུན་ཉོན་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་ངོ་བོའམ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཀྱི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིག་སོགས་དྲུག་དང་། སེམས་ཅན་དེའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ཙོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་དེ་གནས་པ་སྲོག་དང་དགུ་ནི་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ལྟ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུལམ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ། །དད་སོགས་ལྟ་ཚོགས་སོགས་པར་བྱེད་པས་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དྲུང་། ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའམ། རྣམ་བྱང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་ངོ་བོའི་གྲངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དབང་པོ་དྲུག་ཀྱང་ཉེ་སྐྱེ་དུ་ཕྱེ་བས་ཉེར་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ། ཡང་ན་སྔེ་བ་གཞན་དག་ནི། འགོར་བར་འཇུག་ལྟོག་གི་དབང་དུ་མངོད་ནས། འཇུག་པའི་རྟེན་དབང་པོ་དྲུག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་དང་། བར་དོའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བས་སོ། །འགོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙོ་མོའི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །བརྒྱས་སྐྱེས་ལ་མེད་ཀྱང་གཅོ་ཆེ་བས་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་བྱེད་སྲོག་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་ཚོར་བ་ལྟ་སྟེ། འགོར་བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་དབང་པོ་བཟུང་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་

བཞིན་དུ་འགོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་། རྟེན་དང་སོགས་ལྟ། རྣམ་བྱང་ཉིད་དུ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་གནས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་སྐྱེ་དེ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་རྣམས་ལས་གཞན་དབང་པོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ། དེ་ལ་དབང་པོའི་ངོ་བོ་མིག་སོགས་དྲུག་དང་ཐོ་མའི་དབང་པོ་སྐྱེ་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་ལ། དད་སོགས་ལྟ་དང་། སྒོག་དབང་དང་དྲུག་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས། འདིར་ཚོར་བ་ལྟ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྐྱེ་བརྒྱད་པོ་འཆད་པ་ལ། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྣ་མ་ལ་མྱ་ཡིན་པ་གང་དེ་ནི་སྣུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའོ། །དེ་ཡང་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟའི་འགོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་གདུང་བ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་གི་འགོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྣ་མ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །དེར་མ་ཟད་བསྟན་གཉའ་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་སྒོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་ལུས་ཚོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ནས་སིམ་པ་དེ་ཡིད་བདེ་འབའ་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དང་པོ་འདོད་པ་སྐྱེ་གཞན་ན་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་དེ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བས་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་འགོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སིམ་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་

ཁྱད་པར་ནི། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་དགའ་བ་རྣམ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། གསུམ་པན་བརྟན་གནས་ཡིད་ཚིམ་ནི་སེམས་བདེའོ། །སེམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་འགོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྤོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་བདེ་སྡུག་བར་མའོ། །བཏང་སྙོམས་ལ་ལུས་སེམས་གཉིས་སུ་མི་ཕྱེ་བར་གཉིས་ཀའི་དེ་བསྡམས་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སེམས་ཚོར་རྣམ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་མིན་ལ། ལུས་བདེ་སྡུག་ནི་ལུས་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱིས་བྱུང་བས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ལ། བཏང་སྙོམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཕན་གནོད་མེད་པར་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བསྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་བར་དུ་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཏེ། དགུ་ལ་ནི་ཀུན་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀུན་ཤེས་ལྟན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལུས་བདེ་མིན་ཏེ་སྤྲོ་ལྡའི་ཤེས་པ་འགོར་བཅས་ཟག་བཅས་སུ་དེས་པས་སོ། །ཚོར་བ་དེ་དག་ས་སོ་སོ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་མིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཡིན་མིན།། རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན།། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས།། དག་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར།། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པ།། སྤང་བྱའི་ཁྱད་པར།། རྟེན་གཏོང་གི་ཁྱད་པར།། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་དབང་པོ་དུའི་ཐོབ་དབྱད་པ།། ལྡན་པའི་རྒྱུ་ལས། དང་པོ།

ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྒོག་དུང་སྣུག་བསྟལ་གཉིས་པོ་དུག་བསྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དུང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་གསུམ་དང་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་དགུ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། གཞན་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིད་མི་བདེ་འང་ཡིན་པས་བརྩར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། སྒོག་ནི་རྣམ་སྨིན་ཏེ། མཐོ་རིས་ན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ངན་སོང་ན་མི་དགེ་བས་འཕང་བས་སོ། །འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་སྐུ་ཚེ་བཏང་འཇོག་བྱེད་པ་ཅི་ཞེན། ཚེའི་འདུ་བྱེད་ནི་སྟོན་ནམ་འདིའི་ལས་བསྐྱར་དགོས་སོ་ཟེར།། ཁ་ཅིག་བཏང་འཇོག་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱེད་པས། དེ་རྣམ་སྨིན་མིན་ཀྱང་འདིར་སྨྱིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཟེར། བསྒྲུགས་ཤེས་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད། བསྒྲུགས་ཤེས་གང་ཞེན། དབང་པོ་ཐ་མ་དག་དབང་བརྒྱད་དང་། ཡིད་དུ་མི་བདེ་མ་ཀུན་ཤེས་ཏེ། ཐ་མ་བརྒྱད་དགེ་བ་ཡིན་པས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་འང་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་དེས་པས་སོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་བདུན་རྒྱས་བྱུང་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་རྣམས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་བཞི་དགེ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན། གཟོ་གནས། སྤྱོད་ལམ། སྐྱལ་སེམས་རྣམས་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་རྣམས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོག་དང་གཟུགས་ཅན་བདུན། བདེ་འགྲོ་ན་

དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་། བདེ་བ་ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་གསུམ་དགེ་བའི་དང་། སྣག་བསྲལ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྣམ་སྨིན་མིན། འོན་ཡིད་མི་བདེ་སྡུང་འགྱུར་གྱི་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་སྡུང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི། མཚུངས་ལྡན་སྡུང་འགྱུར་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྣམ་སྨིན་སྡུང་འགྱུར་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་ནི་མཉམ་གཞག་མིན་ཅིང་། མི་འདོད་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་བེས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་མེད་བས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས། བརྒྱ་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་ཞེན། ཡིད་དུང་ཚོར་བ་གཞན་ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་བཞི་དང་དུད་པ་སོགས་ལྟ་སྟེ་བརྒྱ་ལ་མི་དགེ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྨིན་བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་གཉིས་སོ། །ལྟག་མ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྲོག་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །

བཞི་པ། གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་ཐ་མ་བརྒྱད། ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཡིད་དུང་ཚོར་གཞན་བཞི་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་གསུམ་སྟེ་གསུམ་ཀ་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་བས་སོ། །གཞན་གཟུགས་ཅན་བདུན། སྲོག་དང་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་པ། དྲྭ་མེད་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཅུ་དགུ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་

ལ། དེ་དག་ལས་ཐོ་མོའི་དབང་པོ་དྲང་། སྟུག་བསྔལ་གཉིས་པོ་དག་མ་གཏོགས་བཅོ་ལྔ་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལམས་འཁྲིག་པ་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་ཞིང་མི་མཛེས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཐོ་མོའི་དབང་པོ་མེད། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་སྟུག་བསྔལ་མེད། ལུས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཕྱིར་བསྟན་སོགས་ཐུལ་ཏེ་སྟུག་བསྔལ་མེད། མི་དག་བ་མེད་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྟུག་བསྔལ་མེད། རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྟན་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་འང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐོ་དབང་མེད་ན། །ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས། མོ་ཚངས་པར་བྱེད་པའི་གནས་མེད་པར་དང་། ཐོ་གང་ཡིན་པ་སྐབས་ཡོད་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། ཐོའི་མཚན་ཉིད་ངོ་དང་གསང་མཐོ་སོགས་གཟུགས་ནའང་ཡོད་པས་སོ་ཟེར། དེའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་འང་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་སོ། །

དྲུག་པ། ཡིད་དུང་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་སྒོམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་ཟག་མེད་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤང་བྱ་མིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འདི་སྐབས་བདེ་བའང་གསུམ་པའི་དེ་ཡིན་ཀྱི་ལུས་བདེ་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ནའོ། །མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན། སྒོག་

སྐུག་བསྔལ་དང་དགུ་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བྱ་སྟེ་ཟག་བཅས་སུ་འཕངས་ཤིང་། དུག་པ་ལས་མ་སྐྱེས་ཤིང་མཐོང་སྤང་མིན་པས་སོ། །ལྟ་བ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་སྐྲོམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་གསུམ་སྤང་བྱ་མིན་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ལ་རྣེད་ཚུལ་དང་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་ཐོབ་ཚུལ་ནི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོའི་ཐོབ་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འདྲི་བ་དྲང་ངེས་ཤིན་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན། སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་ལུས་སྲོག་གཉིས་གསར་དུ་རྣེད་དེ། ཡིད་སོགས་རྣམ་སྨིན་དུ་མ་ངེས་པས་དང་། མིག་སོགས་མེད་པས་དང་། ཁ་ཅིག་སྔར་ཡོད་པས་སོ། །རྫོགས་ཏེ་སྐྱེ་བས་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། རྫོགས་སྐྱེས་དེ་ཡི་ངུག་གམ་སྟེ། མཚན་མེད་བསྒོམ་པ་དང་པོའི་མི་སོགས་ལྟ་བུས་མིག་སོགས་ལྟ་སྲོག་དང་བྲལ་གོ །མཚན་གཅིག་པ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་འདོད་ལྟ་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་དྲྭ་སྟེང་ཚོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་བདུན་ནམ། མཚན་གཉིས་པ་རྫོགས་སྐྱེས་ངན་སོང་རྣམས་ན་སྲིད་པས་ལྟར་ན་བརྒྱུ་གཅིག་ཚར་གསར་དུ་རྣེད་དོ། །གཟུགས་ནི་མིག་སོགས་ལྟ། སྲོག་དང་དྲྭ་གོ །གོང་མར་གཟུགས་མེད་པར་སྲོག་དབང་གཅིག་གསར་རྣེད་དོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་གཞན་སངས་ནས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི་སངས་བསྟོམ་པའི་སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་དང་གསུམ་ཉིད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཟུགས་ནི་མིག་སོགས་ལྔ་དང་། སྒྲ་གྱི་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད། འདོད་པར་རྫོགས་སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་གཅིག་ཚར་འཆི་བ་ལ་གཟུགས་ཅན་བདུན། སྲོག་སོགས་གསུམ་སྟེ་བཅུ་འགག་པའོམ། མཚན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་དགུའོམ། མཚན་མེད་པ་ཡིན་ན་བརྒྱད་འགགས་པར་འགྱུར་ལ། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་ལུས་སྲོག་བཏང་སྙོམས་ཡིད་དང་བཞི་གཅིག་ཚར་འགག དེ་དག་མ་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་འཕོ་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུག་ཏུ་དང་སོགས་ལྟ་བསྟན་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་བརྒྱད་གཅིག་ཚར་འགག་པ་སོགས་སོ།། ཟག་མེད་རྣམ་སྨིན་མིན་པ་དང་། འཆི་སེམས་ཀྱང་མིན་ལ། འཆི་བ་དེ་དག་གི་གཏོང་རྒྱུ་ཡང་མིན་པས་འཆི་ཚེ་འགག་པར་མ་ཟད་དོ། །

བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་གོང་འོག་གི་ཐ་མ་རྒྱུན་ཆགས་དག་བཅོམ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུ་དགུས་འཛིན་སྟེ། རྒྱུན་ཆགས་དག་བཅོམ་གཉིས་ལ་དང་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་གཉིར་བཞག་ལ། རྒྱུན་ཆགས་ལ། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་ཤེས་པ་སྟེ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་འདེན་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པས་སོ། །དག་བཅོམ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་གསུམ་པའི་བདེ་བ། ས་གཞན་གྱི་བཏང་སྙོམས་གང་རུང་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་

རྟོར་ཏིང་ཀུན་ཤེས་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་ཏེ་དགུའོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་དད་སོགས་ཡིད་དང་དྲྭ་གི་སྐྱེང་། ཕྱིར་འོང་མཐར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བར་བྱེད་ན་ནི། མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་དྲུ། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དད་སོགས་ལ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་བས་དེ་དང་བརྒྱུ་དྲུ། ཚགས་བཅལ་སྟོན་སོང་གིས་མཐོང་ལམ་དུ་ཕྱིར་འོང་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་བརྒྱུ་སྐྱེང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་དགྲས་འཐོབ་བོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྩལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱིས་མཐར་གྱིས་འཐོབ་ན། སྐར་གྱི་དྲྭ་སྐྱེང་། དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་རྣམ་གྲོལ་དགུ་བའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་བས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ནོ། །ཡང་མཐར་གྱིས་དབང་རྩལ་འདས་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ན་དེ་སྐྱེང་ཀུན་ཤེས་དང་བརྒྱུ། གལ་ཏེ་དབང་རྟོན་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་དགུ་བའི་ཚེ་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་བས་ཀྱང་བརྒྱུ་དོ། །དབང་རྟོན་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན། བཏང་སྙོམས་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་། བར་ཆད་མེད་ཚེ་ཀུན་ཤེས་དང་དགྲས་ཐོབ་བོ། །ཡང་ཆགས་བཅལ་སྟོན་སོང་གིས་རང་འབྲས་ཐོབ་ན། ཚོར་བ་གསུམ་གང་རྟོང་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་དགྲས་ཐོབ་བོ། །བརྟུགཊེག་དྲག་གྲིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་སོང་ཚུད་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་བརྟུགཊེག་གིས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། མི་

ལྷོགས་མེད་དམ། བཞི་པ་ཡན་གྱི་བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཉམས་ནས་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་ཐོབ་པ་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་ན། བདེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་ན་ཡིད་བདེ་སྟེ། སྔར་གྱི་དགྱུ་བསྟོམས་པས་བཟུང་གཅིག་གོ །དེ་ལས་མངའ་མི་སྲིད་དེ་ལན་དུ་མར་ཉམས་ཀྱང་ཚོར་བ་གསུམ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ལན་གཅིག་ཉམས་ན་བཟུས་ཀྱང་དོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཉམས་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ་དབང་རྟོན་མི་ཉམས་ལ་རྟུལ་པོས་ཉམས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་བདེ་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལྟན་ལ་མ་ཉམས་པས་ཁྱབ་ལ། ཉམས་ལ་དེ་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་ཉོན་སྤྲོང་བ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ལྷོས་པས་སོ། །ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བཞི་པ་ཡན་ལས་ཉམས་པ་ལའང་། བདེ་ཡིད་བདེ་སྲིད་པས་བཟུ་གཅིག་གོ་ཟེར་ན། དེ་ཉམས་མི་སྲིད་དེ། ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །

དགྱུ་པ་ལ། དེས་ལྟན། སྲིད་ལྟན། མང་མཐའ་མང་མཐའི་ལྟན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། བཏང་སྙོམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི་ཡིད་དུང་ལྟན་ལ་དེས་པར་དེ་གསུམ་འབྱལ་མེད་དུ་ལྟན་པས་ཁྱབ་ལ། འོན་འགོག་སྙོམས་དུས་གཞན་གཉིས་མེད་པས་སྲོག་ཀྱང་མེད་དམ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་ལྟན་ནོ། །གཞན་ནི་ལྟན་པར་མ་དེས་ཏེ། དེ་ལྟན་ལ་ལུས་དང་ཚོར་གཞན་ལྟན་པས་མ་ཁྱབ་པ་གཟུགས་མེད་བཞིན་དང་། མིག་སོགས་ལྟན་པར་མ་དེས་ཏེ་ནུར་ནུར་

པོ་བཞིན། ཚོ་མོའི་དབང་པོ་དང་མིག་ཉམས་སོགས་བཞིན་དང་། རིམ་གྱིས་འཆི་ཚོའོ། །སྐྱག་བསྐལ་དང་ཚོ་མོའི་དབང་པོ་མི་ལྡན་པ་ཐུགས་ངམས་བཞིན་དང་། ཟག་མེད་དང་མི་ལྡན་པ་སོ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྔར་མ་ཐོབ་པ་དང་བཏང་ཟིན་སོགས་སོ། །དད་སོགས་ལྡན་པར་མ་ངེས་པ་དག་ཅུ་ཚད་པ་བཞིན་ནོ།། ཡིད་མི་བདེ་འདོད་ན་ཚགས་བྱལ་ལ་མི་ལྡན་ནོ། །བདེ་བ་དང་ལུས་ལྡན་ལ་སྔར་གྱི་གསུམ་དང་རང་བཞི་དག་དུང་ལྡན། དེ་ལ་བདེ་ལྡན་ལུས་མི་ལྡན་གསུམ་པའི་སམ་བསྡུས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའོ། །ལུས་ལྡན་འདོད་གཟུགས་པའོ། །ལུས་ལྡན་མིག་སོགས་མི་ལྡན་པ་ནི་མིག་སོགས་མ་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་པའོ། །མྱིག་དང་སྣོགས་པས་རྟ་སྐྱ་ལྷེ་ཡི་དབང་པོ་ལྡན་པ་ལ་སྔར་བཤད་ལུས་སོགས་བཞི་དང་། རང་རང་དང་ལྡ་དུང་ལྡན་ལ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པར་ཡང་སྔར་གྱི་གསུམ་སྐྱེད་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་རང་དང་ལྡ་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་བདེ་ལྡན་ཡིད་བདེ་མི་ལྡན་པ་གསུམ་པའི་བྱིས་པའོ། །ཡིད་བདེ་ལྡན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱིས་པའོ། །

གཉིས་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ། ལུས་བདེ་དང་པོ་མན་ཆད་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་སྤྲང་བས་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་པས་སོ་ཟེར་ན། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ནའང་ཡོད་དེ། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤྲང་བས་བདེ་དང་ལྡན་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །

སྐྱེག་བསྟལ་དབང་ལྡན་འདོད་པ་སྟེ་ལ་ཀུན་ཁྱབ་གསུམ་དང་། ལུས་བའི་བ། ཡིད་བའི་སྐྱག་བསྟལ་རང་དང་བདུན་དུང་ལྡན་ཏེ། ཡིད་མེ་བའི་ནི་འདོད་པ་ཚགས་བྱལ་ལ་མི་ལྡན་ནོ། །ཚོར་གཞན་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་ལྡན་ནོ། །རྫོ་ཡི་དབྱང་པོ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་ཐོ་དབང་ཡིད་མེ་བའི། དད་སོགས་ལྡན་པ་ལ། སྔ་མ་གསུམ་ལ་བདུན་སྟེང་རང་རང་ལྷག་ས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དད་སོགས་ལྷ་ལྡན་ལ་ཀུན་ཁྱབ་གསུམ་དང་བཅས་བརྒྱད་དུང་། ཀུན་ཤེས་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། དབང་པོ་གཉིས་པོ་ལྡན་ལ་རང་ཉིད་དང་ཟགས་མེད་དགུ་སྟོག་དང་བཅུ་གཅིག་དེས་བར་ལྡན། ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཆར་ཐོབ་སྤིད་བས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ན་བཅུ་གཅིག་ལྡན་ཀྱང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་བའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ལ་བདེ་ཡིད་བདེ་རང་ས་ན་མེད་ཅིང་། ས་འཛིས་བས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྐར་ཐོབ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྐྱངས་སོགས་ཀྱིས་བཏང་ཡང་གས་པ་མི་གཏོང་བས་དེས་བར་བཅུ་གཅིག་གོ །ཞེས་སོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་བའི་དབང་པོ་ལྷན་པ་འདོད་རྒེན་མཐོང་བ་ཡིན་བས་དེ་ལ་རང་དང་། ཡིད་སྟོག ལུས་དབང་། ཡིད་བདེ་བདེ་བ། སྐྱག་བསྟལ་བཏང་སྟོམས། དད་སོགས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་ལ་ཚོ་མེའི་དབང་པོ་གང་རུང་ལྡན་དགོས་ཀྱང་དེས་ལྷན་མིན་བའི་ཕྱིར་ཟེར།

གཉིས་པ་སྒོད་ལྡན་འདོད་པ་ཁོ་ནར་འཛིས་པ། དགེ་རྩ་མེད་པའི་ནང་ནས་ཡོ་ལྟང་ཤེས་དང་ལྡན་པ། ལུས་དང་ཚོར་བ་ལྟ་སྟོག་ཡིད་དེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་བྱིས་པ་སོ་སྐྱེའང་དེ་བཞིན་བརྒྱད་དེ། བཏང་སྙོམས་སྟོག་ཡིད་དང་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་དང་ལྡན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། མང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། དྲི་མ་མེད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། ཁེ་ཡང་མཚན་གཉིས་སམ་ཡང་ན་རྒྱུན་ལྷག་ཤྱི་རོང་གི་འཕགས་པ་ཚམས་བཅས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོ་མོའི་མཚན་གང་རུང་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་ལ་དྲི་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལ་དྲི་མེད་གོང་འོག་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཚུལ་བཞད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་བྱ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་ལྡན་མིན། སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སྐྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔར་འདུས་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་ལ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ། དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་རྟུལ་ཐུ་རབ་དང་། རགས་པ་དབང་དོན་ལྟ། ཐུ་རགས་གཉིས་མིན་པ་རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །ཐུ་རབ་ཆ་མེད་བསྡོམ་པ་བར་བཅས་འདོད། སྐད་མྱུར་སོགས་ཉེ་བས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་འགྲོས་འགག་པས་གཞན་གནོད་པ་དང་སྦྱིབ་པར་རྟོད་ཀྱི་ཆ་ཐུབ་པས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚན་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

དབྱུག། རྟུལ་བརྒྱད་ཅེས་བ་རྡོས་ལ་ཡིན་ན་ཤུང་སྟེ་དབྱིབས་སོགས་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྡོས་སུ་འདོད་ན་མང་སྟེ། འབྱུང་བཞི་རེག་བྱ་ཡིན་པས་སོ་སྐྱམ་ན་གཉིས་ཀའི་ཡང་རྟུལ་དེ་གོ་སགཅིག་བཤམ་འདུབ་འབྱོར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐོགས་བཅས་མིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱམ་སོགས་ལ་གྲངས་མེད་ཡོད་པས་བརྒྱད་དུ་མ་དེས་སོ་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་གོ་སགཅིག་ཏུ་འདོད། ཐོགས་བཅས་ནི་རིགས་མཐུན་ཁོ་ན་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ན་རེག་བྱ་སོགས་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་འདུབ་འབྱར་བ་ཡིན་ཡང་མང་པོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེར་མི་དེས་ལ་བརྒྱད་དེས་བའི་དབང་དུ་བྱས་བའོ་ཟེར་འཐད་གསུངས། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲོ་རོ་མེད་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་མེད་པ་དྲུག་སོགས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སེམས་བྱུང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་དཔའ་སེམས་བྱུང་དེས་བར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ་ཚན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་སོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པ་ཐོབ་བའི་ཚེས་དང་། ཐོབ་པ་ལྟན་ཅིག་པའམ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐོབ་བ་མི་སྐྱེ་བའང་ཡོད་ཕྱིར་འམ་ཞེས་འདམ་པའི་སྐྱོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་བྱུང་སམ་ལྟའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ།

སེམས་བྱུང་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་མང་པོ་དང་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་སམང་། ཉོན་མོངས་སམ་མང་། མི་དགེ་བའི་སམང་། ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་སངས་པ་ཞེས་བའི་སྔོ་ཚན་ཐུབ་དང་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་སམང་སོགས་ལྟ་བུ་རིམ་བཟུ། དེ་ལ་ཚོར་བ་བཞག་ཟིན་པ་དང་། སྐད་བའི་རྟེན་བྱེད་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་བའི་ཚོགས་དུག་སྟེ་ཡུལ་དུག་ལ་གཡོ་བའོ། །བྱེད་ལས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སྡུད་བའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་བཞག་ཟིན་དང་། བྱེད་ལས། ཐ་སྙད་འདོགས་བའོ། །ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་དོན་གཉེར་འདུན་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདས་པ་ལ་ཐུབ་པ། དཔྱ་བ་ལ་མི་འབྱལ་བ། མ་འོངས་དོན་གཉེར་འདུན་པ་གསུམ་དུང་། ལས་བརྩེན་འགྲུས་བརྩོན་བའོ། །རེག་པ་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྲུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བའོ། །དབྱེ་ན་ཚོགས་དུག །བྱེད་ལས་ཚོར་བའི་རྟེན་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ནི་བློ་གྲོས་ཉེས་རབ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སྣོས་ཐོབ་དང་། ཐོས་སོགས་གསུམ་དང་བཞིའོ། །ཡང་ན་རིགས་པ་དང་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་བའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་སྟེ་གསུམ། བྱེད་ལས་སོམ་ཉི་ལྔ་བའོ། །སོམ་ཉི་ལྔན་ལ་ཤེས་རབ་རྩྭ་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཤས་ཆུང་བས་སོམ་ཉི་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་བ་ཆུའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཁྲོ་བ་ལྡན་བའི་སེམས་ལ་འདུན་པ་དང་། གཡེང་བའི་སེམས་ལྡན་

ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་དེ་བཞིན་ནོ་ཟེར། སྔོ་བ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་འདུན་སོགས་རང་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་མིན་པར་འདོད་དོ། །དྲན་པ་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ། །དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་མིན་གཉིས། ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཏོད་པའི་འཇུག་པའོ། །དབྱེ་ན་ཚུལ་ཚུལ་མིན་གཉིས་དང་། ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །མོས་པ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པའམ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའོ། །དབྱེ་ན་ཡང་དག་པར་མོས་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་གཉིས་ལས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ལས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད། དབྱེ་ན་སངས་རྒྱས་དང་འདས་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་བཅུའོ།། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྨན་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པའི་རོ་བཞིན། ལུང་དང་རྟེས་དཔག་གིས་ཤེས་པ་ལས་བཅུ་པོ་མངོན་སུམ་དམིགས་མི་ནུས་སོ། །དཀྲུ་པ་སེམས་ཅོན་མོངས་པའི་རྟོགས་སུ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་བ། བདེན་བཞི་ལ་སྣང་སྲིད་འདོད་པའོ། །བག་ཡོད་ནི་དད་སོགས་དག་ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་ཅིང་བསྟོམ་པའམ། ཟག་པའམ། ཟག་པའི་གནས་ལས་སེམས་སྡུང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱེད་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཚུན་ཆོག་

རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་དང་། འཕགས་ཆ་མཐུན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོམ་པའི་བག་ཡོད་པ་བཞིའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་བཟོད་པའི་ལས་རྣང་ངོ། །ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་སེལ་བའི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དབྱེ་ན་སྤྲོ་ལྡའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བྱང་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་བྱང་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས། ཡང་ན་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ལུས་ཤིང་བ་ལ་ལྟ་ཡང་ཡང་བ། ཏིང་པ་གསེར་གྱི་ཏོང་ཚོ་བཅུགས་པ་ལྟ་ཡང་མཉམ་པ་སོགས་ལུས་ཉིད་ལས་རྣང་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པར་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དེས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འདེན་པར་བྱེད་པས་དེ་དང་མཐུན་ཕྱིར་དེ་ལའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་དེ། དབེར་ན་མདོ་ལས་དགའ་བ་དང་། དགའ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྣམས་དགའ་བ་ཡང་དགེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆུ་མཚན་གནོད་སེམས་ཀྱི་སྤྲིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དགའ་བའི་རྟོག་པ་རྩོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་དགའ་མཐུན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་ཁོར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་སོ། །འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ནི། སེམས་བྱེད་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་རྣལ་དུ་འདུག་པ་སྟེ། ལས་ཟག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་མི་འབྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་དང་པོར་རེས་འགའ་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བར་དུ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐུང་བའི་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མར་དོགས་པ་མེད་པའི་

ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསུམ་མོ། །དོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་འཚད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་ལས་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའོ། །རྩ་བ་གཉིས་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་སྟེ། གཉི་ལྡག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ལ་བཏགས་པས་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །དགག་ཚོག་ནི། མེད་པ་དང་། གཞན་པ། གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་གཉེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ལས་སྤོག་གཅོད་སོགས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ནི་སྙིང་བརྩེ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དབུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐོ་མི་འཚམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན། སེམས་ཅན། ཚོས། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། བརྗོན་འགྲུས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། ལས་དགེ་བ་རྣོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་ན་ནི་ལེ་ལོ་ཏོ་ནའོ། །དབྱེ་ན་གོ་ཚ། སྤྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་མོ། །འདི་དག་རྟག་ཏུ་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་དགེ་བའི་ས་མང་བའོ།། གལ་ཏེ་དད་བརྩེ་གཉིས་དགའ་གདུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་གཅིག་གི་འགོར་དུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་རྩོལ་བཅས་དང་། བཏང་སྙོམས་རྩོལ་མེད་དང་། འདོད་ཁམས་པ་གཡེང་བ་བཅས་པས་ཤིན་སྦྱངས་ཏེ་ལྟར་འབྱུང་ཟེར་ན། དེ་དག་ཤས་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བར་སྣང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྔེ་བ་གཞན་དག་གིས་འདི་རྣམས་ངོ་བོ་དག་བ་ཡིན་གྱི་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བ་མིན་ཞེས་སོ། །སྨོངས་

པ་ལས་འབྲས་དུང་བདེན་པ་དཀོན་མཆོག་སོགས་མི་ཤེས་མི་གསལ་བས་ཀྱེ། རྟོང་ས་རིག་གཏི་སྒྲུག་རྟམ་གྲངས་སོ། །ལས་ནི་རྟ་ཇོན་དང་ཤེ་ཇོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་བའོ། །བགཱ་མེད་ནི། བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། དགེ་བ་མི་བསྒོམས་ཞིང་ཟག་བཅས་ལས་སེམས་མི་སྐྱང་བ་སྟེ། ལས་ཤེས་སྟོང་དམ་མི་དགེ་བ་འཛེལ་བའོ། །ལེ་ལོ་བརྩེན་འགྱུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ལས་དགེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། མ་དད་པ་ནི་དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེམས་མ་དང་བའོ།། ལས་ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྨུགས་པ་ལུས་སེམས་ཕྱི་ཞིང་དམིགས་པ་མི་གསལ་བའི་བློང་བློང་པོ་སྟེ་ལུས་སེམས་ལས་སྐུ་མི་རུང་བའོ། །ལས་ཇེན་མོངས་དང་ཤེ་ཇོན་རྟམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་དུང་། དབྱེ་ན། ལུས་སེམས་རྨུགས་པ་གཉིས་སོ། །རྟོད་པ་སེམས་མ་ཞི་བར་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། ལས་ཞི་གནས་ལ་བར་དུ་གཅོད་དོ། །དྲུག་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཇོན་མོངས་པའི་སར་མང་ངོ་། །རྟོད་རྨུགས་གསལ་མི་གསལ་སེམས་གཅིག་ལ་འབྱུང་རྐུ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྨུགས་པ་མི་འབྱུང་ལ། བརྗེད་དས། རྟམ་གཡེང་། ཤེས་བཞིན་མིན་པ། རྐུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད། ལོག་པར་མོས་པ། རྩོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟེ། བཅུ་འབྱུང་བའི་སྟ་མ་ལྟ་འདིར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲས་རྨུགས་པ་ཉིར་ངེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཕྱིར་མ་སྨོས་ལ། བརྗེད་དས་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་འདིར་མ་སྨོས་སོ་

ཞེས་འདོད་ལ། སྒོང་དགོན་ནི། རྒྱགས་བའང་རྩོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པས་འདིར་སྒོས་སོ་ཞེས་སོ། །གང་ས་མང་ཡིན་པ་ཉིན་མོངས་པའི་ས་མང་བ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེན། མུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཀུན་འགྲོ་ལྟ། གཉིས་པ་མ་དད་སོགས་ལྟ། གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉིན་མོངས་ཅན་སོགས་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་ལྟོག་ཐྱོགས། བཞི་པ་དེ་ལས་གཞན་ནོ། །མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲེལ་མེད་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་གཉིས་པོས་ཁྱབ་ལ། ངོ་བོ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་གྱི་གོགས་བྱེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་ལ། ཁྲེལ་གནོད་བྱེད་མངོན་འགྱུར་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཐུགས་པ་དང་། ཐོ་འཚམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁྲོས་པའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལས་མི་བཟོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་དང་ནི་སྟེ་རང་གི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་གྱུ་གྱུ་ལ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་རྣེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།། ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ལས་སྐྱོ་མི་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཚིག་པ་ནི། སྟིག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཕྲང་པོ་ལྟ་བ་ལས་ནི་འཚིག་པ་གང་ཞེ་ན་ཚིག་བརྒྱང་པོས་ཞེར་འདེབས་པ་ཞེས་ཞེ་སྡང་གི་ཚར་གཏོགས་སུ་བཤད་དོ། །ལས་ནི་ངག་གི་ཉེས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་འཕེལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་བརྟན་གྱིས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་འགོག་པར་དཀའ་འོ། །ཞེས་སོ། །འཆད་པ་ནི་ཉེས་པ་སྤྱིད་ཅིང་གསང་བ་སྟེ། ལས་ནི་འགོད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྟེན་

ཅན་ནོ། །སེར་སྣ་ནི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་དང་མཁས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཚགས་ནས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པ་སྟེ། ཡོ་བྱད་མི་བསྐྱང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། སྐྱ་ནི་རྣེད་བཀུར་སོགས་ལ་ཚགས་ནས་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལྟར་འཆོས་པ་སྟེ། ལས་ལོག་འཆོའི་རྟེན་ཅན་དུ། རྒྱགས་པ་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྡལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། ཐོ་འཚམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་རྣམ་བཅུ་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་པ་རྣམས་ཏེ། རྒ་ཉེན་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན། སྣང་བྱ་སྐྲོམ་སྣང་ཚོ་ན། སྐྲོམ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་ཏོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །ཞར་ལ། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྲོད་པ་དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཐྲོ་ཚགས་རྣམས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་དེས་པ་མིན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ས་མང་སོགས་སྟེ་ཚན་དང་པོ་བཞིར་ནི་མ་དེས་པ་དང་། ཚུང་དུའི་ས་པའང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རྟོག་དཔྱོད་ལ་སྣུམ་ཚར། འགྲོད་པར་དང་པོ། གཉིད་ལ་དང་པོ་གཉིས། ཚགས་སྣང་ལ་ཐ་མ་གཉིས། ང་རྒྱལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་བར་མ་མེད་པས། མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། སྐྲོམ་སྣང་ཙམ་དང་ཡིད་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ལ། སེམས་གང་གི་འགོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་དབྱུང་བ། །སམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱུང་བ། སེམས་བྱུང་ལས་རྟོགས་

དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཞར་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ། འདོད་ན་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་མ་འདྲེས་དང་། མི་དགེ་འདྲེས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྤྲིང་མ་སྤྲིང་གཉིས་ཏེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཁ འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཏེ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉུ་རུ་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོད་པ་མི་འབྱུང་བས་འགྲོད་པ་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ལ་དག་ཏུ་མི་དགེ་བ་ལ་འགྲོད་པ་བསྟན་པས་ཉུ་རུ་གསུམ་མོ། ། ངོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་ལ་གནོད་པའི་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་ཡིན། ལས་ནི་སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད། མི་དགེ་བ་ནི་རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ། སེམས་ཀྱི་བཟུང་ཉོན་མོངས་དྲུག་མི་དགེ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉུ་དང་། འདྲེས་ལའང་ལྡ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་དགེ་བ་མིན་པས་ལྡ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་ལྡན་ལ་འདུ་ལྡར་ལྡ་ཉུ་འབྱུང་། མ་རིག་པ་རང་ཉིད་མི་སྐྱོས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་སར་བགྲངས་ཤིང་། ལྡ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟས་པས་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་པས་དོགས་སུ་སྐྱེས་སོ། །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་རུ་བའི་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་དུའི་སར་བ་དང་། འགྲོད་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་རང་རང་གླགས་ཏེ་ཉུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། རུ་ཉོན་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་མ་རིག་པ་ཙམ་ལས་

ཚགས་སོགས་དེ་གའི་ནང་ཚན་ཚུན་མཉམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་ཚིག་རྐྱ་ཐུབ་བའི་ཉེན་མོངས་ཡིན་ལ། མ་རིག་ཉེན་མོངས་ནང་དུ་བགྲངས་ཟིན་བས་སོ། །འཇིག་མཐར་ཀེ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སེམས་བཙུ་ཉེན་མོངས་དུག་རྩྭ་རྒྱས་བཏབ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གཞན་མ་སྒྲིབ་ལ་སེམས་བཙུ་དང་རྩོག་དབྱེ་བ་དང་བཅས་གཉིས་དགུ་ཡུས་ཡྱི་བ་དང་མུན་བའི་མཚན་མ་ཡིད་བྱེད་དང་། ཁ་ཟས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འཛིན་མི་ནུས་བར་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་བར་དབང་པོ་དང་སེམས་ནད་དུ་སྣང་བ་སྟེ། ལས་བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་བའོ། །དེ་ཀུན་སྒྲོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བར་འབྱུང་སྲིད་ཕྱིར། དགེ་སོགས་ཀྱི་སེམས་གྲང་ལ་གཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཉིད་དེ་བསྟན་ནོ་སྟེ་བགྲངས་ངོ་། །ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་བས་འགྱོད་པ་ལའང་གསུམ་གཡོད་བར་འདོད་དོ། །དེས་ཁང་བར་རི་མོ་ཅིས་མ་བྲིས་སྟམ་པ་སོགས་འགྱོད་པ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་འདང་དེ་ལྟར་ཟེར་ཀྱང་། ཁ་ཆེ་བས་ཚགས་བྱལ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་མེད་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་མེད་དོ་ཟེར།

གཉིས་པ། ཁམས་གོང་མ་ལ་འདོད་སེམས་དེ་ལས་འགྱོད་གཉིད་དང་མི་དགེ་བ་མི་དགེའི་ས་མང་གཉིས། མ་རིག་བའི་ཁོང་ཁྲོ། གཡོ་སྒྱུ་རྒྱས་གསུམ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་ལྔའི་ས་བདུན་པོ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་

ནུ་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་སྟུག་བསྔལ་མི་འབྱིན་ཅིང་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་མི་སྡོང་བས་ཁྲོ་སོགས་མེད་དོ། །རྟོག་པ་འཇུ་བས་མཉམ་གཅུད་དང་བོའི་དངོས་གཞི་ཐུབ་པར་ཅན་ནམ་མེད་པ་དང་། དེ་ཡི་གོང་གཉིས་པ་ཡན་ནུ་དབྱུད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཡང་ཞེས་པས་གཡོ་སྒྱུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ། འདུ་བ་ལ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་འཛོམ་མེད་དུ་གཅིག་གམ་ཞེན། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཤུ་ནུ་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛིགས་པར་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་དང་པ་ཡིན་ལ། བྱ་དང་ཚུང་མ་སོགས་ལ་དགའ་བ་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ། །དགའ་དད་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ལྷོས་ནས་བཞི་སྟེ། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དད་ཡིན་དགའ་བ་མིན་པ་སོགས་དང་། བྱ་དང་ཚུང་མ་སོགས་ལ་དགའ་ཡིན་དང་མིན་སོགས་སོ། །གྲུས་ཉིད་ནི། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བཀུར་བའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་གྲུས་དེ་གཉིས་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་ཁམས་དག་ན་ཡོད་ཅེས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུའོ། །རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ནི་དན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྩིད་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞིང་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་བདེ་བ་ལ་རེག་པ་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཟེར། སེམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་བྱུང་བས་ཏ་ཅང་མི་རྩིད་མི་ཞེབ་ཚུ་ནང་གི་མར་ལ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་བཞིན་ཟེར། སྟེ་པ་གཞན་དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་སྲིད་རྩེའི་བར་

དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོས་ས་ལྟོས་འཇོག་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྟེན་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པ་འགལ་ཕྱིར་སེམས་གཅིག་ལ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འགོར་དུ་བྱུང་བ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཆོལ་བ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་ངག་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་སྟེ། མདོ་ལས། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ཆོག་ཅུས་ཡི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།། བསམ་གཏན་དང་བོའི་ཡན་ལག་ལྔའང་རྒྱུ་ལས་སམ་ས་ལས་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་མིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དྲ་རྒྱལ་ཁ་ངོལ་ལས་གང་ཡང་རྟུང་བའི་ཁྱད་པར་བརྟགས་ནས་རང་སེམས་མཆོག་ཏུ་ཤེར་ཐ་ལ་ཡིན་ལ། ལས་ནི་བློ་མ་སོགས་ལ་མི་གྱས་པ་དང་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐྱག་བསྟལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྒྱུགས་ཐ་ནི་རང་གི་རིགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཆགས་ཐ་ཡི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་འམ་ཟད་པའོ། །ལས་དེར་ཟད་ཚོག་ཤེས་པའོ།། རྒྱལ་རྒྱགས་དེ་གཉིས་རང་གཞན་གྱི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། གཏུགས་པ་རང་གི་དེ་ལ་ཆགས་ནས་སེམས་དགེ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་ཞེས་འདུན་བཟང་འཆད། ཁ་གཅིག་རིགས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བར་འདོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དགའ་བ་མེད་ལ་རྒྱགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པས་མི་འཐད་ཟེར། བཞི་པ། མདོ་ལས། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དགེ་སོགས་འབྱེད་པས་སེམས། གཟུགས་སོགས་ཤེས་པས་ཡིད། དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་ཤེས་

སོ། །ཇི་དོ་སྣེ་བས། བག་ཚགས་བསཁགས་བས་སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་བས་ཡིད། བརྟེན་བར་གྱུར་བས་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ནི་སེམས། འདས་པ་ཡིད། ད་ལྟར་ཤེས་པ་ཟེར་རོ། །ཐུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྣམ་ཤེས་སོགས་སོ་སོའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཙམ་པས། སེམས་ཀུན་གཞི། ཡིད་ཉོན་ཡིད། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གོ །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཟེར་བ་དང་། རྟེན་བཅས་དང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་གཅིག་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དབང་པོ་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒོ་སོགས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་ལྡས་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །དེ་འང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། དབང་པོ་རྟེན། ཡུལ་དམིགས་པ། སྒོ་སོགས་རྣམ་པ། དུས་སྐྱི། རྫས་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལྡན་མིན་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཕོབ་པ་དང་གཅིག །མ་ཕོབ་པ་དང་གཉིས། སྐལ་མཉམ་དང་གསུམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་བཞི། སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཉིད། སྲོག་དང་བདུན། སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམ་བཞི་དང་ནི་བཅུ་དག་བཅུ་བཅུ་གཅིག །མིང་གི་ཚོགས་དང་བཅུ་གཉིས། ལུ་སོགས་པས་ཚོག་གི་ཚོགས་དང་བཅུ་གསུམ། ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་བཅུ་བཞི་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲས་དགེ་འདུན་འཁོར་ཡོའི་དབྱེན་སོགས་ཀྱང་བསྟུ་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལྟས། རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འཇུག་པ།། །། རྒྱུ་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་བཏགས་པ་སོ་སོར་རེས་པ།། །། སྤྱིན་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་ཞུན་ཆོགས་རྣེས་སུ་མཐུན་ཞིང་འཚམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་འབྱོར་པ།། །། ཁ་ཅིག་ལས་འབྱོར་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེར་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་མཚོགས་པ།།། །། རྒྱུ་འབྲས་གཞི་ས་དྲས་གཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་གོ་རིམ།།། །། རྒྱུ་འབྲས་བྱུང་ནས་འགགས། མ་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་ལ་མ་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་དྲས་དང་།།། །། རྒྱུ་འབྲས་གཟུགས་ཅན་ཐོགས་བཙུན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཡུལ།།། །། འདུ་བྱེད་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་གྲངས།།། འབྲས་བུ་བསྒྲེད་པའི་རྒྱུ་ཉོན་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཚོགས་པ་སྟེ་དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད། གཞན་ཡང་། གནས་བཙུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་བདུན་བརྒྱ་བཤད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཟུགས་དང་ཤེས་པ་གཞི་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ལྟན་མིན་ནོ། །

གཞི་པ་ལ་གཞི། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་བཙུ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་

རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་སྟེ། ཐོབ་པ།༡། མ་ཐོབ་པ།༢། སྐལ་མཉམ།༣། འདུ་ཤེས་མེད་པ།༤། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག ༥། འགོག་སྙོམས།༦། སྲོག ༧།མཚན་ཉིད།༨། མིང་ཚོག་ཡི་གེ་སྟེ་སྐབས་དགུ་ལས།༩། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཐོབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ལྡན་པར་བྱེད་རྫས་སོ། །ཇི་ལའང་གཉིས་ཏེ། གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་པ་རྣམ་པ་ལ་སྔར་མ་ཐོབ་པ་ལས་རྣམ་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྣམ་ཐོབ་ལྡན་པ་བསམ་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །ཇི་གཉིས་གཤི་ཕྱུན་ལྡན་གཉིས་དང་། སོ་སྐྱེ་ལ་སྤྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ཡེ་ལྡན་ཏེ། མདོར་ན་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པ་མི་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སློབ་སོགས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། སྤྱད་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ཐོབ་པ་སྟ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བདུན་ལས། དང་པོ། ཐོབ་དུང་མ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་ཚོས་རྣམས་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་ཡིན་ལ། གཞན་རྒྱུད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་མིན་ནོ། །ཇི་ཡང་གཞན་ཚོས་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགལ་ལ། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་དང་། ཐོབ་པ་གང་ཟག་གི་ཐུན་མོང་མིན་པས་སོ། །རྒྱུད་དུ་མི་གྲུབ་ཀྱང་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དུ་འཐུང་སྟེ་དགག་བྱ་རྒྱུད་དང་

འབྲེལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དུས་གསུམ་པ་ཡི་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། ཚོས་འདས་ཀྱང་ཐོབ་པ་དཔྱ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ནའང་ཡོད་པ་སྟིད་ལ། དེ་བཞིན་དཔྱ་ཀྱི་གསུམ། མ་འོངས་པའི་གསུམ་མོ། །འགོག་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་ཀྱིས་བསྟུས་ཀྱང་དེ་གཉིས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཅན་ཀུན་མ་འོངས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱིའོ། །ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སྟོབས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པཡོད། དཔྱའི་སྐད་ཅིག་དང་དེའི་སྔ་ཕྱིར་དུས་གསུམ་སྟྲུར་རོ། །

གསུམ་པ། ཐོབ་བྱ་དགེ་བ་དང་ལུ་སོགས་ཤ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པའང་དགེ་ལུ་སོགས་སུ་ངེས་སོ། །

བཞི་པ། ཚོས་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་རང་ཁམས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཚོས་ཐོབ་ནའི་ཐོབ་པ་ཡང་འདོད་པ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཐོབ་ན་དེའི་ཐོབ་པའང་ཁམས་དེ་གཉིས་སུ་གཏོགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཚོས་ནི་སྟུལ་སེམས་ཤུགས་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་ཐོབ་པའང་དེ་ཁོ་ནར་གཏོགས་པས་སོ། །ཁམས་སུམ་གཏོགས་པའི་ཚོས་འགོག་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱས་མིན་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་གང་ཡིན་ཀྱང་འབྱུ། ཐོབ་པ་རང་འདོད་པར་ཐོབ་ན་འདོད་སོགས་གང་ཐོབ་དེའི་

ཁམས་སུ་གཏོགས། བརྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཐོབ་པ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་དང་། འདས་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། རྒྱུ་འམ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། །བརྟགས་འགོག་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སོ། །ལམ་བདེན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཁམས་སུ་མི་གཏོགས་ཟག་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ཚོས་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། །

ལྟ་བ། སྟོང་པའི་ལམ་བདེན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་པ། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་ལམ་བདེན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་པ་མི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འགོག་གཉིས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལ་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་དང་བརྟགས་མིན་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོག་པ་འཕགས་པ་མིན་པས་ཐོག་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། བརྟགས་འགོག་སྟོང་པས་ཐོག་པ་འདས་ལམ་སྟོང་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་འདས་ལམ་སྲིད་རྩེ་སྟོང་ལ་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པས་ཐོག་པ་མི་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །

དྲུག་པ། ཡང་མཐོང་སྤང་གི་ཐོག་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གི་ཐོག་པ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱ་མིན་པ་ཟག་མེད་ལ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོག་པ་ལྷང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་། བརྟགས་འགོག་འཕགས་མིན་གྱིས་ཐོག་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྒོམ་སྤང་དང་། བརྟགས་འགོག་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོག་པའི་ཐོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོག་པ་ནི་སྤང་བྱ་མིན་པ་

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །

བདུན་པ། མ་སྨིན་ལུང་བསྟན་མིན་པ་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཐོབ་བྱ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་སྔ་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཚོས་དེ་རྣམས་སྟོབས་ཚུང་བས་སོ། །དེ་ལའང་དམིགས་བསལ་ལྟའི་མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་དང་སྐུལ་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་གསུམ་སྨོས་བ་བྱག་པོས་སྐབས་བཞིའི་ཐ་དུས་གསུམ་དུའང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་བཙོ་དང་སྨོད་ལམ་ཤིན་ཏུགོམས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་སྨིད་དོ། །སྨྲེ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གཟུགས་རིགা་བྱེད་ཀྱི་འདོ་ཐོབ་པ་ལྟན་ཅིགགོ །དེའང་སྨྲེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཟུགས་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ཀུན་སློང་མེད་པས་ཁམས་དང་སྐ་གཞན་ན་མེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ནའོ། །འདོད་ཁ་ན་དག་མི་དགའི་རིགས་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྟན་ཅིག་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་མོད་ཀྱི་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་སྨོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་ཚད་མེད་ལྟ་བུ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲོས་བས་ཐོབ་པ་ཐལ་ཆེ་བརྣམས་ལའང་སྔར་སྐྱེས་མེད་དོ། །དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་དང་། དགེ་བ་རྣམས་དང་གཟུགས་ན་ཡོད་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དགེ་མི་

དགེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱ་དང་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུང་ཚད་མར་སྣོན་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ཚོགས་བརྒྱ་ཡི་འདི་དག་བསྐྱེད་ཅིང་སོར་ཐོབ་ལ། ཀུན་དུ་ལྡན་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པས་ཟེར། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་དག་དབང་འབྱོར་པས་ལྡན་པར་བཤད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པར་སྣོན་པ་མིན་ཏེ། འཁོར་སྐྱར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་སྣང་རྟང་མ་དམིགས་པས་རྟོག་པཏྲག་ས་དང་། སྐྱེད་བྱེད་དང་རྣམ་འཇོག་གཉིས་ཀར་མི་རྟང་བ་དང་། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ས་བོན་དང་། དབང་ནི་ས་བོན་མངོན་དུ་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། མངོན་དུ་རྒྱུ་ནི་ཚོགས་རྣམས་རང་གིང་བོ་སྟེ་དེ་གསུམ་སྐྱེ་འཕགས་ལ་ལྡན་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་ལ་མ་ཐོབ་ཅེས་གདགས་ཀྱི། རྟ་སྣ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། མ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་དང་འགོག་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའོ། །མ་རྟེད་པ་སྟར་ཐོབ་ཟམས་པ། གསར་དུ་མེད་པ། མི་ལྡན་པ་དེའི་རྒྱུན་མི་ལྡན་པའོ། །ཡེ་ནས་མི་ལྡན་པ་ནི་ཐོབ་མ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་སྐྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་

གཉིས། དང་པོ། ཚོས་འདུས་བའང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཚོས་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བ་འགལ་བས་དེ་མེད་ལ། འདས་འོངས་ཡོད། བསྟོམས་ན་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟག་མེད་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མ་ཐོབ་རྒྱུའི་ཚོས་ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་མ་ཐོབ་པ་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། འདོད་པ་དང་སོགས་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་སར་གཏོགས་པ་དང་། དྲྭ་མེད་ལམ་དང་འགོག་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དེ་ཉམས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་གཏོགས་སྙམ་ན་དེ་ཡིན་ཏེ། ལམ་མ་ཐོབ་པའམ་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོ་ཡི་སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ་ཞེས་པས་ཟག་བཅས་ཡིན་གྱི་ལམ་རང་མིན་པས་སོ། །འགོག་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཟག་བཅས་སོ། །འོན་ཀྱང་བརྟགས་མིན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་ལ། ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་མ་ཐོབ་པ་དེ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་སོགས་མེད་པས་སོ། །དེ་ཟག་བཅས་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མཚུངས་

བས་མ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པར་གྱུར་བོ། །
གཉིས་པ། འཕགས་ལམ་དེ་ཐོབ་པས་གཉན་ཉམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་
ཉེ་སར་ཞི་སྐྱེ་བྱེ་བག་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ། སྐལ་མཉམ་ནི་སེམས་ཅན་དང་དེའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བའི་སྡུད།།
སེམས་ཅན་ཞེས་པས་ཕྱིའི་ས་ལུ་སོགས་ལ་སྐལ་མཉམ་མི་འདོད་དེ། །སྡུའི་
སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུ་དང་། བྱེ་བག་མི་དང་ལྡོག་སོགས་ཀྱི་
སྡུའོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་བ་དང་།
ཚོས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་ཐུབ་པམས་སོགས་ཀྱི་སྡུའོ། །དེ་མེད་ན་སེམས་ཅན་དང་
ཚོས་ལ་སྦྱ་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ཟེར་ཀྱང་། ས་ལུ་སོགས་ལའང་མཚུངས་ཤིང་།
བྱེ་བག་བའི་སྡུ་དང་འདུ་བས་མི་འཐད་དོ། །འདུ་བ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་
ཀྱི་རྫས་ནི་མེད་དོ། །
བཞི་པ་ལ། ངོབོ། དེ་རྣམས་བསྡེད་ཚུལ། ས་གང་ན་ཡོད་གསུམ། དང་པོ། འདུ་
ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་བའི་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་བའི་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆུ་ལོན་གྱིས་ཆུ་ལྟར་རེ་ཞིག་འགོག་པའི་རྫས་སུ་འདོད་
པ་འོ། །
གཉིས་པ། དེ་ཡང་དེའི་སྐོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་
བྱུང་མིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། སེམས་མེད་པས་སོ། །
གསུམ་པ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་

གཏན་བཞི་པའི་ལྟ་ཡིན་པས་གནས་གཞན་མེད་དོ། །
ལྟ་པ་ལ། ངོ་བོ། རྟེན། བསམ་པ། དགེ་སོགས་གང་ཡིན། འབྲས་བུ་ནམ་སྐྱོང་། གང་ཟག་སྲས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད། ཐོབ་པ་ནམ་བྱུང་བདུན་པོ་རིམ་བས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པ་དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་ཀྱང་སྐྱེམས་འཇུག་ལས་མ་ལྡང་གི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་རྗེས་སུ་འདོད། དེ་ནི་ས་བསམ་གཏན་ཐ་དད་པ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐར་པ་འདོད་པས་འཇུག་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་སློང་གིས་བསམ་གཏན་སྐས་བསྐས་པའི་དགེ་བ་འོ། །འདུ་ཤེས་མེད་སྐྱེམས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འགོག་པ་ཐར་ལམ་དུ་དེས་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་གུས་པས་ཉམས་པའང་སོར་ཆུད་པར་བྱས་པས་ན། མ་དེས་པ་དང་། སྐུང་འགྱུར་གཞན་མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་དགེ་བ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་པས་སློབ་མའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་དག་སྐྱོང་བར་མ་དེས་པའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཉམས་སམ་མ་ཉམས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ནས་སྐྱོན་དུ་བལྟ་ན། དེ་ལ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །འདི་སྐྱེད་པ་པོ་ནི་བྱིས་པ་ཁོ་ནས་འཇུག་གི་འདི་ལས་སློང་ལྟ་ཚེ་རིང་པོར་འབྱུང་བས་དེར་མི་ཁོམས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་བའི་གནས་སུ་ཟིགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་ཐར་ལམ་མིན་པར་མཐོང་བས་འཕགས་པས་འཇུག་པ་མ་ཡིན། དུས་འདས་འོངས་མི་ཐོབ་ཀྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་གཅིག་པུ་འཐོབ་སྟེ། སེམས་

མེད་བས་སོ། །སྐྱབ་ཅིག་དང་པོ་ལ་དལ་ལྟ་བ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བར་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་ཡང་ལྟན་ཏེ་སོ་ཐར་བཞིན་ནོ། །འདི་འདྲེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཚོགས་དྲུག་བཀག་པ་ལ་བཏང་གས་ཀྱི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟ་ས་གཞན་ནི་མེད་དོ། །

དྲུག་པ་ལ། དོ་པོ། དོན་ཅི་སྐད་འདྲུག་པ། སེམས་རྟེན། དགེ་བ་ཡིན་མིན། ནམ་སྐྱོང་། རྒྱུན་ཅིས་ཐོབ། ལུས་རྟེན་བཅས་བདུན་རིམ་བས། འགོག་པའི་སྟོམས་འདྲུག་ཅེས་པ་འང་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་རྟ་ས་སུ་གོང་མ་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་ཏི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འབྱ་ཡང་། ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་མི་འདུ་སྟེ། བསམ་པ་འགོག་སྟོམས་འདི་ནི། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་ཞིང་བ་ཤན་བའི་དོན་དུ་འདྲུག་གི་ངེས་པར་འགྱུར་བས་མིན་ལ། ས་ནི་སྲིད་རྩེའི་མཐུག་ཐོགས་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་ས་གཞན་ལ་མེད་དོ། །ངོ་བོ་ཀུན་སློང་གིས་དགེ་བ་ཡིན་ལུང་ལས་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གང་སས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྡུག་འགྱུར་ཏང་། སྡུག་བར་མ་དེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་མེད་དེ། འདིའི་རྟམ་སྨིན་སྲིད་རྩེའི་མིང་བཞིའི་ཐུང་ཙོ་ཡིན་པས། འདོད་གཟུགས་པ་དག་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་འགྱུར་ནི་འདོད་པའི་འཕགས་པ་དག་དེ་ཐོབ་ནས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་བ། ལན་གང་སས་གཞན་ལ་སྡུག་འགྱུར་ནི་འདོད་པར་དེ་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་བའོ། །སྡུག་བར་མ་དེས་པའི་དེ་གཉིས་

ཀ་འདོད་གཟུགས་སུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་བའོ། །དེ་ཅིས་པས་བསྟེན་མི་ནུས་ཏེ།། འདི་ལ་ཞེས་གནས་སྡེད་རྩེ་མན་གྱི་སེམས་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་སྡེད་རྩེའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་བའི་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་མེད་པར་མི་ནུས་ལ། བྱིས་པས་སྡེད་རྩེའི་སེམས་ལ་བདག་བཀག་ན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པས་འདི་ལ་གཡང་སའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བས་སོ། །དེར་ཡང་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་དང་། ཕྱིར་མི་འོངས་ཁ་ཅིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་སྡེད་རྩེའི་སེམས་མ་ཐོབ་པས་འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་ནུས་ལ། སྡེད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཞེ་བའི་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་སར་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་དང་སངས་རྒྱས་རྣམ་རྣམས་འདི་ལ་འཇུག་ནུས་སོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྟེད་པའི་སྤྱོད་པས་འཕྲོ་བ་ཁོ་ན་འཐོབ་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་མི་ཐོབ་བོ། །འདོད་པར་ཁམ་ཟས་ཀྱིས་ནུས་པ་གཏུགས་པས་ཞེས་བདུན་ལས་མི་འཇུག་ལ། གོང་མ་ཇི་འདོད་དུའོ། །འོན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་བས་ཐོབ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐུབ་པའི་ཟད་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཁར་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་བས་མཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཐུབ་པས་འགོག་

སྟོམས་བརྩེས་ཀྱི་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་སྟོམས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་ཅེ་ནུབ་ཕྱོགས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཐུབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་བསྒྲུབ་ཅིང་། དེ་རྗེས་སྔོན་རྩེའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་སྟོམས་བསྒྲུབ་ལ། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྔོན་རྩེའི་སྒོམ་སྦྱངས་རྣམས་སྤྲངས་ཏེ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་མངོད་ཟེར། ཁ་ཅེ་བ་ན་རེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་དང་པོར་འགོག་སྟོམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱན་གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྒྱུག སྟོམ་ལམ་སྔོན་རྩེའི་དགྲ་སྤྱོང་བའི་བར་ཚད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་སྐུ་སྟ་སྟ་བཞི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྒང་བྱ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་གཉེན་ཐོར་འདིར་མི་བསྒྲིད་དོ་ཞེར་རོ། །འགོག་པའི་གེགས་བྲལ་བས་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་པ་ལྡང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་རིམ་ཅན་དུ་མིན་ནོ་ཞེར། ནུབ་ཕྱོགས་པས་འགོག་པས་བར་ཆོད་ཀྱང་བསམ་པ་ལྡང་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། རིས་སྲིད་ཟག་ཟད་མ་ཐོབ་བར་སྐྱེ་ལ་ཀུང་མི་བཤེགས་པར་དམ་བཅས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་མི་ལྡང་བར་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་

ཀ་འདོད་དང་ཁང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན། ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་སྐྱེམས་བསམ་གཏན་བཞི་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་རགས་པས་སྐྱོ་བ་ཡིན་ན་གཟུགས་མེད་ཞི་བར་གནས་པས་དེ་དག་གིས་སྐྱོ་བ་མེད་པས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དགག་གཞིར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། འགོག་སྐྱེམས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འགོག་པ་སྐར་མ་ཐོག་པ་དག་གིས་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིའི་ནང་དུ་ཡིན་ཏེ་སྐར་མ་འདྲིས་པས་བསྒོད་དཀའ་ལ་མི་བློ་གསལ་བས་སོ་ཟེར། དེ་ཐོག་ནས་ཉམས་པ་དག་གིས་ཕྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུའང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། གང་སྤྲེལ་གྱིས་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྐྱེན་པོ་དང་། འཚང་པོ་དང་། སྤྱོར་བའི་སྐྱེབས་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་དུ་མིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པས་སོ་གསུངས། འདུ་ཤེས་མེད་སྐྱེམས་དང་པོ་གཟུགས་སུའང་བསྒྲེད་དེ། འཕོ་བར་ཐོག་མེད་ནས་འདྲིས་པས་སོ་ཟེར། འགོག་སྐྱེམས་ལས་ཉམས་ན་འཕགས་པ་ལ་ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་ན། བྱེ་སྨྲས་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་འཕགས་ལམ་ལ་ཉམས་པ་མེད་ཀྱི་མདོའི་དོན་སྐྱེད་རྩེའི་སེམས་དང་། འགོག་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པར་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །རྩེས་ཀྱི་སེམས་ནི། བྱེ་སྨྲས་འདས་པ་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་དེ་ལས་དང་། མདོ་སྡེ་པས་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་ཟེར་ཡང་། དང་བོ་ལྟར་ན། འདས་སེམས་

དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་མཚུངས་ལྡན་མ་བཀག་པ་དང་། མེད་ན་རྫས་སུམ་གྱུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ་འདང་། སངོན་སེམས་ཡིན་ན་མཚུངས་ལྡན་མ་བཀག་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་མིན་ན་བེམ་པོ་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་བསགཔོའི་ཁར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལུས་ལ་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར་ན། མདོ་བྱེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་དུ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཀུན་སློང་དང་། དང་པོ་སྐྱེ་ཚུལ། །སམས། ས།ཁང་ཟག་རྣམ་སྨིན་སྤྱོང་འགྱུར་ལ་ཁྱད་ཡོད་པས་སོ་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན། ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་དང་ཚོགས་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ཁྱད་པར་ཏོ། །

བདུན་པ། སྒོག་ནི་ཁམས་གསུམ་པོའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དྲྭ་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །སྒོག་མེད་པ་ལ་དྲྭ་མ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་ཡང་རིས་མཐུན་པར་གནས་ཙམ་ལ་གདགས་པས་སོ། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་གང་རུང་བར་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། བར་མ་དོན་འཆི་བ་དང་བཞི། བདག་གཞན་གྱིས་འཆི་བ་མ་བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་ལ། གཞན་གྱིས་མི་འཆི་བ། སངས་རྒྱས་དང་འདོད་ལྟ་རྟེན་སྐྱོང་ཡིད་འཁྲུགས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མའི་མངལ་ན་གནས་པ་དང་། སྐོང་ལ་གནས་པའོ། །གཉིས་ཀས་

འཆི་བ་འདོད་སྤྱོད་ཚལ་ཆེའོ། །གཉེས་ཀས་མི་འཆི་བ་དམྱལ་བ་བ། སྐྱ་མི་སྣ་ཞན། མཐོང་ལམ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སེམས་མེད་བའི་སྟོམས་འཇུག་གཉེས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་བོའི་དྲང་སྲོང་། རྒྱལ་བོའི་ཚོ་ག། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ། དེའི་མ་སྨྱམ་བཞིན་དང་། འཁོར་སྐྱར་དང་། དེའི་མ་སྨྱམ་སྐབས་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བོའི་དྲང་སྲོང་སྟོན་འཁོར་སྐྱར་ཡིན་པ་ཕྱིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་བའོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་འཆི་བ་ནི་ཕྱེ་བ་ནས་འཆི་བ་སོགས་དང་། གཞན་གྱིས་འཆི་བ་ན་གསོད་བའོ། །

བརྒྱད་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་གཉེས། དང་པོ་ལ་རྟ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་གི་དེ་གཉེས། དང་པོ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགུ་ནི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། རྣིང་བྱེད་རྒྱ་བ་དང་། གནས་བྱེད་གནས་པ་དང་། འཇིག་བྱེད་མི་རྟག་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་བཞིའོ། །མཚན་ཉིད་བཞི་ཡིན་མོད། མདོ་ལས། གནས་པ་མི་བརྟན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒ་བ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་ནོ་ཞེར།

གཉེས་པ། སྐྱེ་སོགས་དེ་དག་ལའང་རྣམ་གསུམ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་རྒ་བའི་རྒ་བ། གནས་པའི་གནས་པ། མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བའོ། །

གཉེས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟོད་སྤྲོང་གཉེས། དང་པོ། རྟ་བའི་བཞི་པོ་དེ་ནི་

རང་མིན་བདུན་དང་། བྱ་ཡུལ་བྱམ་སོགས་མཚན་གཞི་དང་ཚོས་བརྒྱད་ལའང་འཇུག་པ་དྲང་རྗེས་མཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེས་རྒྱ་བའི་ཚོས་གཅིག་ལྷ་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེད་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་གྱིས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེས་འདོད། དེ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་ན་རིགས་པ་དུ་མས་མི་འཐད་ལ། རྒྱུན་ལ་བཏགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དུས་གཅིག་ཏུ་མཚན་ཉིད་བཞི་ཚང་ཡང་། གནས་འཇིག་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་བྱེད་དེ། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་ཚོས་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། ད་ལྟ་བའི་ཚོས་ལ་གནས་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པས་དུས་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཡང་མ་འོངས་པ་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེན་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི། སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཟེར་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་དགོས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དེ་རྒྱུར་འདོད་པས་ཅི་བྱ། འདི་ཡང་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །

དགུ་པ་ལ་རྟོག་དང་ཐུང་བར་གཞི། དངོས། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ལ་སོགས་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། ཡི་གེ་དག་ནི། དོན་གྱི་རྟོག་པ་སྟོན་པ་མིང་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ངག་གམ་ཚིག་སྟེ། འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དག་གི་རྩོམ་གཞི་ཡི་གེ་ཚོགས་ཏེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་མིང་སོགས་སྒྲ་སྤྱི་ལ་རྗེས་སུ་ཞེན་པའོ། །མདོ་སྡེ་པས། མིང་དག་ཀྱང་བརྗོད་མཚམས་མ་བཅད་ན་དོན་རྟོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་

ལ། དེ་སྐྲ་རང་མཚན་དང་། མིང་ལ་དོན་དུ་འགྲུལ་པ་དང་བཅས་པས་རྟོག་
ཡུལ་ཇས་སུ་མེད་ཟེར། བྱེ་སྨྲས་རྟོག་ཡུལ་ཇས་སུ་ཡོད་པར་ཞེན་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཁམས་གཅོད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་སོགས་བཞི་པོ་རིམ་
པ་ལྟར། མིངསོགས་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་དང་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ཀྱི། གཟུགས་
མེད་ན་ཁན་ཚུན་ཡུལ་མིན་པས་རྟོད་བྱེད་མིན་ནོ། །རྒྱུད་གཅིག་རྩོལ་བྱང་
ཡིན་པས་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་བསྟེད་པས་
བྱང་བ་གསུམ་ལས་རྒྱུ་མཐུན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མིངསོགས་རྟུལ་བསགས་པ་མིན་
ཕྱིར་རྒྱས་བྱང་མིན་ལ། འདོད་པའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བས་རྣམ་སྨིན་མིན་ནོ། །དགེ་
དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ལུང་བསྟན་མིན་ཏེ་དགེ་རྩ་ཚད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
བྲལ་བ་རྣམས་ལའང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་སྨིན་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་
ན་འོ། །

གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་གཞན་ལ། རྒྱུ་མཐུན་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ། ལུང་མ་བསྟན་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་ཀྱང་དེ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་ནི་རྣམ་
པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའང་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་སོགས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་
སྐལ་མཉམ་དག་སྟོན་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ནི་གསུམ་དུ་ཁོ་ནས་
པ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ནའང་དེ་ཡོད་པས་སོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་
སྨིན་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
བྱུང་གཉིས་དང་ཁམས་གསུམ་པའོ། །མཚན་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་

སྟོན་གཉིས་ཀ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དོ། །སྟོམ་ས་འཇུག་གཉིས་དང་། མི་ལྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་དག་རྒྱུ་རྣ་ཐུན་པ་ལས་བྱུང་ཚོ་ན་ཡིན་གྱི། རྒྱས་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དགེ་བ་དང་། མི་ལྟན་པ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པ་མིན་པར་ཞར་ལ་བྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། རྒྱུ་ཡི་རྣམ་བཞག འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཚོས་མངོན་པ་བཅོམས་ཀྱིས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་དུས་དུ་ཡིན་དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེད་རྒྱུ། ལྷན་འབྱུང་། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ། རྣམ་སྨིན་དྲུག་ལས། དང་པོ། འདུས་བྱས་རང་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུར་འདོད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱི་སྟེ་རྒྱུ་ལྟ་ཡང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ཡང་། བྱེད་རྒྱུ་ལ་ནུས་བཅས་དང་། ནུས་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་བའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་གུ་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུར་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོས་ཁྲལ་

མ་བྱས་པ་ལ་བདེ་བར་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྒྱད་ནས་ཅི་སིགས་བར་འདུས་མ་བྱས་དང་དམྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་ཞེས་དམིགས་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་ནས་ལ། དེ་ལས་དགེ་མི་དགེ་དང་། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་སྐྱེ་བས་སོ་ཟེར། སྟང་བ་ལ་སྐན་སོགས་གེགས་བྱེད་པ་བྱེད་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུར་མི་རུང་ངོ་ཞེན། དེས་དེ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་དག་ཀྱང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཡང་སྟང་བས་སྐན་པ་ནུས་ཚུར་དུ་བསྐྱེད་ལ་གེགས་སུ་འདོད་ན་དེ་ནི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྐན་པ་མེད་པ་དང་འཇིག་པ་དེས་བྱས་པ་མིན་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དབེར་མཆོད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོང་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེ་ཡང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་དང་། སེམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་བཞིན་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྟེས་མཐུན་

མཚན་ཉིད་བཞིས་རྟ་བའི་གཅིག་ལུ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། རྒྱལ་པོའི་ཉིང་གཡོག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འདྲུག་ངོས་བཟུང་བ་དང་དེ་རྟེན་སུ་འདྲུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་འདྲུག་གི་ཚོས་དེ་དག་གང་ཞེན། སེམས་ལ་སྣང་བྱང་བ་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་གཉིས་དང་། སེམས་དང་། དེའི་རྟེན་འདྲུག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྟེན་སུ་འདྲུག་པར་བྱ་ཞེན། སྤྱིར་སེམས་དང་དུས་གཅིག་པ་དང་ཉི་འབྲས་སོགས་གཅིག་པ་ནི་དག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་པས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་དུས་ཙམ་གཅིག་སྟེ། སེམས་གྱུབ་པའི་དུས་སུ་དེ་དག་ཀྱང་གྱུབ་པས་སོ། །ཁྱད་པར་སྐྱེ་དུས་གནས་དུས་འཇིག་དུས་གཅིག་པ་སྟེ་དུས་གཅིག་པ་བཞིན་དང་། བདག་འབྲས་ནི་འདིར་མ་ཟད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུན་སོང་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བྱལ་འབྲས་གཅིག་པ་འབྲས་བུ་ཙམ་གཅིག་པ་དང་། སོགས་སྐྱས་རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྨིན་འབྲས་ཀྱང་གཅིག་པར་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་དང་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་ཡང་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་གསུམ་དང་། སེམས་དག་སོགས་ཡིན་ན་རྟེན་འདྲུག་རྣམས་ཀྱང་དག་སོགས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་

མཚན་བཅུས་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་ཏུ་བཤད་དོ། །དགེ་སོགས་གསུམ་སེམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས་ཡང་དག་པར་ན་བརྒྱད་དོ། །བརྒྱད་ཀྱང་མང་མཐའ་བཟུང་བ་སྟེ་མ་བསྡིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྲས་མི་སྲིད་ལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་དུས་ཙམ་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་སོགས་གསུམ་གཅིག་པ་མི་སྲིད། སེམས་འགོར་ཉང་བ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མ་བསྡིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་འགོར་ཀུན་འགྲོ་བཅུ་ལས་མི་འབྱུང་བས། ཁོས་ཐར་ལ། ང་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་དེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ། སེམས་རང་གི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །སེམས་རང་ལ་ཚུར་ངར་བཞིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་བྱེད་དེ། རང་གི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞིའོ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །ཉི་ཁོག་པ་རྣམས་སེམས་ལ་བཅུ་བཞིས་བྱེད་དེ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་གཞི་ལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་བས་ཆུང་བས་སེམས་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་རོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་དེ་ལྟ་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཅན་དང་། རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་མུ་ལ། དང་པོ་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཅན་ལ་རྒྱུ་མེན་པ། འཇིག་ལྟ་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བའི་སྡུག་བདེན་ཞེན་མོངས་ཅན་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་མ་

ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྣམས་དེ་ཡི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་ལ། ལྟན་འབྱུང་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། དེ་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྐུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འཇིག་ལྟའི་ལྟན་འབྱུང་ཡིན་པ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་ཕྱིར་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེར། ཉི་འོག་པ་རྣམས་དེ་སྐད་དུ་རབ་བྱེད་མི་འདོན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སོགས་འདོན་བས་མི་སྐྱོན་ཞེར། ཁ་ཅིག་བས་མི་འདོན་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་བས་གདོན་བར་བྱའོ་ཞེར། དེ་ལ་འདིར་རྒྱུ་དུག་ལས་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་མི་བརྗོ་སྟེ། བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ནུས་བཅས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྟའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁོགས་སུ་མི་བགྱང་། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་མི་གཟུང་སྟེ། འཇིག་ལྟ་སྨྲ་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་མི་འཐད་པས་སོ། །འཇིག་ལྟ་བ་ལ་མིན་ཞིང་བྲལ་རྒྱུ་ཡང་མིན་པས་སོ། །བདག་འབྲས་ཀྱང་མི་བརྗོ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་འབྲས་ཡིན་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་འབྲས་བུ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ལྟན་འབྱུང་། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། སྐྱེས་

བྱ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་ལ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མུ་བརྒྱི་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རབ་བྱེད་ལས། བདེན་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བདེན་བཞི། ནམ་མཁའ་བརྟག་མིན་བཅས་པ་ལ་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མུ་བཞི་པ་སྟོན་ལ་བཤད་ན་གོ་བའི་བས། བདེན་བཞི་ལས། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མིན་པ། འགོག་ལམ་བདེན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་བརྟགས་མིན་འགོག་དང་། སྐྱག་བདེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་དང་འཇིག་ལྟ་ལ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་མི་སྲིད་པས་སོ།། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མིན་པའི་མུ་གཉིས་པ་མི་སྲིད་དེ། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་རྣམ་བཞི་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྟའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །འཇིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ལས། སྐྱག་བསྡུལ་མཐོང་སྤང་གི་ཕྲ་རྒྱས་བཅུ་ལས་འཇིག་ལྟ་རང་ཉིད་དང་། གཞན་དགུ་ལས་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་པོ་མ་འོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་འདས་ད་ལྟར་གྱི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ནི་མིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་རྣ་ཉོན་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྤང་བྱ་རིས་

ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་མཚུངས་ཕྱིར། འཇིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མིན་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་རུང་ལ། རེས་ཐ་དད་པས་སྐལ་བ་མི་མཉམ། མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པས་ལྟན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ལ། དེ་དག་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མིན་ཞིང་སྐལ་མི་མཉམ་ཞིང་། རེས་ཐ་དད་ལ་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་ལ། ལྟན་འབྱུང་ཡང་མིན་པས། འཇིག་ལྟ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འཇིག་ལྟ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་ལྟ་དང་། མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འཇིག་ལྟ་འདས་དང་ད་ལྟ་བའི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའོ། རྒྱུ་མིན་པའོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཚན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ཐུ་རྒྱས་བཅུ་པོ་འདས་ད་ལྟ་མཚུངས་ལྡན་བཅས་པ་ནི། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅུ་པོ་སྐལ་མཉམ་ལས། འཇིག་ལྟ་བྱུང་བ་དང་། བཅུ་པོའང་འཇིག་ལྟའི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས། དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་རྣམས་ལྟ་བ་དང་པོ་དེའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུའང་ཡིན་པས་སོ། །རྩ་ཉོན་ལས་མ་རིག་དང་།

དེ་ལས་གཞན་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཇིག་ལྟའང་མཚུངས་ལྡན་འདས་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་བཞི་དང་། མ་འོངས་བའི་ལྟན་མཚུངས་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོའི་འདས་ད་ལྟ་བའང་འཇིག་ལྟའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཇིག་ལྟའང་དེའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་སྡུག །འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་བཞིའང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་། འཇིག་ལྟའི་སྐལ་ཀུན་ལྡན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ལ། འཇིག་ལྟའང་དེ་དག་གི་ལྡན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅེ་བས་འདོད་ལ། ཉི་འོག་བས་ནི་འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མིན་པའི་སྡུག །ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱེ་སྨྲའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་མིན་ནོ། །འདིར་བྱེ་སྨྲས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟན་ཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མིན་ལ། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ནང་ཚན་ཚུན་རྒྱུ་མིན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེར། དེ་བཞིན་དུལ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་དྲི་ངོ་རེག་བཞིའོ། །མདོ་སྡེ་

བས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མིན་ཏེ། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་སོགས་ཚོགས་པ་སྐྱ་མས། གོ་སྐ་གཅིག་ཏུ་འཛངས་པ་ནི། མཚོ་མའི་སྐྱན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འདོད། མདུང་ཁྱིམ་གནས་པ་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུམ། གཅིག་མེད་གཅིག་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་དགེ་ཅེན་མོངས་མ་བསྒྲིབ་ལྡང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་འདུ་བ་སྟེད་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་ཡང་སྒང་བྱ་ལྟ་རང་རིས་དང་ས་དགུ་པོ་རང་རང་གི་ས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་ཡིན་གྱི་རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྟར་སྟེས་ཟིན་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་སྟེས་པ་དང་མ་སྟེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱུན་འགྲོ་དག་གོ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་འདས་པས། འདས་དང་ད་ལྟ་བའི་གོ་འབྱེད། ད་ལྟ་བས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་གོ་འབྱེད་ན། མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སྟ་ཕྱིའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་སྐལ་མཉམ་མི་བཞག ངེའང་སྐལ་གྱུན་གཉིས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མ་འོངས་པ་མ་བཞག་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་མེད་པས་སོ་ཟེར་ཀྱང་། གཞན་དང་དེས་པར་མཚུངས་པས་མི་འཐད་ཟེར། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མིག་མིག་གི་སྐལ་མཉམ། ཕྱིའི་ས་ལུ་ས་ལུའི་སྐལ་མཉམ་འདོད་པའི་ཚོས་འདོད་པའི་སྐལ་མཉམ་སོགས་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། འོ་ན་རང་གི་ས་དང་རིས་ཁོ་ནར་དེས་སམ་སྙམ་ན། ཟག་བཅས་ལ་དེས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ལ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་བརྩེས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། སྣ་དགུའི་ལམ་བདེན་ནི་ས་མི་མཚུངས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཚུ་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་ས་དེར་གློ་བུར་དུ་འོང་གི་བདག་གིར་མ་བྱས་པས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་ཞེས་གོང་འོག་ཕན་ཚུན་ཏེ། གོང་མས་འོག་མའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་སྟེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དབང་རྟུལ་དབང་པོ་སྦྱངས་ཏེ་གསུམ་པ་མན་ཀྱི་དབང་རྣོན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འོག་མ་དམན་པས་གོང་མའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་པ་སྟེ། དད་འབྲང་ནི་ཆོས་འབྲང་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་གྲོལ་བར་དྲུག་གི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རང་དང་སྐལ་མཉམ་དང་། རང་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན་གྱི་དམན་པས་ནི་མིན་ནོ། །ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད་སྦྱོར་བྱུང་གི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྐལ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལྟ་ན་ཐོས་བྱུང་རང་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། བསམ་བྱུང་རང་དང་ཕྱི་མ་གཅིག་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བསྡོམ་བྱུང་རང་ཁོ་ནའོ། །

བཞི་པ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་སེམས་བྱུང་གང་ཞེག་མིག་སོགས་རྟེན་མཚུངས་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་མཚུངས་པ་ལྟ་གཟུང་ངོ། །དེ་

ཡང་ལྷན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ནི་སྦྱི་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི་བྱེ་བྲག་གོ །
ལྟ་བ། ཀུན་འགྱོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ནི། གནས་ལྟ་བར་འཛིན་འགྱུར་གྱི་སྒྲིག་བསྡུལ་མཐོང་སྤང་གི་ལྷ་བཅུ་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རིག་པ་དང་བདུན། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ལྷ་བ་མཆོག་འདོན། ལོག་ལྟ། ཐེ་ཚོམ། མ་རིག་པ་དང་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཅིག །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་དེ་ལྟར་ཏེ་ཐ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚན་ཉིད་བཅས་པ་ཀུན་འགྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་རང་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱིས་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ལ། རིས་གཞན་ནི་རིས་གཞན་གྱི་ཀུན་འགྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྐུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རིས་ལྟ་ཆར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་མ་ཐོངས་པ་ཀུན་འགྱེད་རྒྱུ་མི་འཐད་པས། ཀུན་འགྱོད་རྒྱུ་ནི་སྟོང་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཁོང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རྒྱུ་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་འགྱོད་དེ་དག་སྤངས་ནས་མེད་པས་སོ་ཟེར་ན། བྱེ་སྨས་དེ་དག་འདས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། ཀུན་འགྱོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་རིས་པ་མེད་དེ། འདི་ལ་རིས་གཅིག་མི་དགོས་པས་སོ། །

དྲུག་པ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོབས་ལྡན་སྲེད་པའི་རླན་དང་བཅས་པས་སོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟག་མེད་བཅད་དེ། དེ་དག་

ནི་སངོན་རྒྱལ་བ་དང་། རླན་བཟལ་གྱི་སངོན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་དུས་དུ་ཡིན་ནི། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི། འདས་དང་ལྡན་
དུས་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་མེད་ལ། གཞན་གསུམ་ཏོ་དག་ནི་
དུས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་རྒྱུའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་པ་དང་།
འདུས་མ་བྱས་དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་དེས་པར་མ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སྐྱེ་རྒྱལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་
སྨིན་དང་རྒྱུ་དང་བདག་གསུམ་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཕྱེད་སྟེ་ཕྱེད་བཞི་འདུས་
བྱས་ལ་ཐོབ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཐོབ་བའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་། བྱལ་
འབྲས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བཅས་ཕྱེད་གཉིས་ཐོབ་བས་དེ་དག་ནི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། བརྟགས་འགོག་
བྱལ་འབྲས་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྩད་བས་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་
ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་གཞན་ལ་དོན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། ལམ་གྱིས་
ཉོན་མོངས་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེད་རྒྱུ་དངོས་མིན་
ནོ།། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་
དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་ཐ་མ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། དང་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་འབྲས་

བྱ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུནི་ལྷན་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི་རྒྱུ་དེ་གཉིས་ལ་རྟེས་པའི་ཕྱིར་བཞག་གི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྣམ་སྨིན། རྒྱུ་མཐུན། བག་བ། བྱེད་འབྲས། བདག་འབྲས་ལྟ་ལས། དང་པོ། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུནི་ཁྱད་པར་བཞི་སྟེ། མ་བསྒྲིབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོར་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ཕྱིའི་འཇུང་བ་འཇུང་འགྱུར་ལའང་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོས་སུ་བརྗོད་ལ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་བསལ་ཕྱིར་རྒྱུ་ལུང་བསྟན་པ་དགེ་མི་དགེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཟངོན་གྱིས་རྒྱས་པ་དང་སྦྱལ་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་བསལ་ཕྱིར། རྒྱུན་སྨིན་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡང་ཡིན་ལ་འབྲས་བུའང་ཡིན་ནོ།། །

གཉིས་པ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུནི་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། ཟག་བཅས་ལ་ངོ་བོ། རིས་སུ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལ་ངོ་བོ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གསུམ་པ། བག་ཉལ་ཡི་འབྲས་བུནི་བློ་ཡིས་ཉེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱང་བྱ་ཟག་བཅས་ཟད་པའོ། །

བཞི་པ། རྒྱུ་གང་གིས་སྐྱེས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་

སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ནི་འདུ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་ངོ་། །འདི་ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱུའི་དེ་མ་ཐག་གམ་ཅིག་ཚར་བྱུང་བ་ལ་འདོད་དེ།། དེ་ཡང་ས་འོག་མའི་སྟོང་བས་གོང་མའི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཚོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་། ལྷན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་ལྷུ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ཚོད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་བྱེད་འབྲས་འབྱུང་སྟེ། ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་ཏོག་ལྷུ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྷར་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་གིས། གང་གིས་སྟོབས་ཞེས་པས་རྒྱུན་ལྷུ་བུ་མིན་པར། རྒྱུ་མ་འགགས་བཞིན་གཅིག་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ་སྟམ་མོ། །

ལྟ་བ། སྟོན་བྱུང་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་དང་དུས་མཉམ་མམ། ཕྱིས་བྱུང་གི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་བྱས་ཏེ་ནའི་བདག་ཏོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པས་ཏེ་ན་ཞེས་སྨོས་སོ། །དེའང་འདུས་བྱས་བདག་འབྲས་ཞེས་གཞི་གཅིག་གིས་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱ་སྨྲས་བྱེད་འབྲས་བྱེད་པོ་ཏེ་ནའི་དང་། བདག་འབྲས་བྱེད་པོ་གཞན་གྱི་འཇིག་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི། བཟོ་རྣམས་བཟོ་བའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་གཞིས་ཀའི་འབྲས་བུ་དང་། སྨྲ་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་བྱེད་བདག་གཞིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་གྱིས་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ་སོར་འདེས་པ་ཡིན་ལ། བདག་

པོ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱིད་པར་གནས་པས་སོ་ཟེར་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སྲུང་ཐལ། འོན་ཀྱང་བདག་འབྲས་སྤྱི་ལ། གཞན་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ། དུས་གང་གི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་དུས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལྟ་བུ་ནི་རང་དུས་དུ་ལྟར་འབྲས་བུ་སོན་ནམ་ནུས་པའི་རྒྱུ་འཇོག་ལ། ལྟན་མཚུངས་གཉིས་ནི་དང་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་དང་འདས་པ་ཡི་རྒྱས་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དག་སྟེ། སྐལ་ཀུན་འདས་པས་བརྒྱུད་ནས་དང་། དུ་ལྟ་བས་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་སོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གཅིག་ལུ་ནི་སྟང་འདས་པས་འབྲས་བུ་འཇིག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་གྱི་དུ་ལྟ་བས་འབྲས་བུ་ནམ་ཡང་མི་འཇིག་ཏོ། །དེའང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འདིའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་འདས་པས་ཁྱབ། སྐལ་ཀུན་ལ་བར་མ་ཆོད་པ་ཙམ་ལ་བསམ་གྱི་གཞན་དུ་དལ་བ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མེད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་འབྲས་བུ་འཛིན་ལ་མི་འཇིག་པ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་མུ་བཞི་སྟེ། འཛིན་ལ་མི་འཇིག་པ་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་ན་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐ་མ་ལྟ་བུ། ཆོག་པ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚེ་དགེ་ཐོབ་དང་། གཉིས་ཡིན། དགེ་རྩ་མ་ཚད་པའི་སྐབས་ལྟག་མ།

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་སོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གཟུགས་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ཟག་མེད་སྔོན་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྔོན་པ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཅུང་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཅུའ་ཉི་རྒྱ་ཅུའ་སོགས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱ་དང་ཅུའ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུས་བསྟེས་པ་ནས་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་བར་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྐོ་ནས་ཕན་གདགས་པ་རྒྱ་དང་ཅུའ་ནོ་ཞེས་དང་། ཉེ་ཅུའ་རྒྱ་དང་། རིང་བ་ཅུའ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དང་། སྟེ་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཅུའ་ནི་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་པར་གདུལ་བྱའི་མོས་བའི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དང་། འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚནས་བརྟེན་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་དོ། །དེས་ན། རྒྱ། ཅུའ། གཞི། རྒྱ་མཚན། རྟགས་རྒྱ། འབྲས་གནས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅུའ་བཞི་སྟོང་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཅུའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུའ་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ། ཅུའ་དེས་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱ་ཅུའ། དེ་མ་ཐག་ཅུའ། དམིགས་ཅུའ། བདག་ཅུའ་ནོ། །དང་པོ། རྒྱ་ཅུའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་མཚུངས་

པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཚེན་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དམ་ཚེན་དག་བཅོམ་ལྡག་མེད་དུ་འཇུག་ཀའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐུ་མ་མིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཚེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚུངས་པ་ཚེས་པ་སེམས་གཅིག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་གཅིག་དང་ཚོངས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྟེད་པ། རྫས་མཚུངས་པས་ན་མཉམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་ནི་མི་མཉམ་པར་འབྱུང་བས་རྫས་མི་མཚུངས་པས་སོ། །འདི་མཚུངས་པའང་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་པའང་ཡིན་ནོ། །མི་མཉམ་པ་ནི་གཟུགས་རྒྱས་བྱུང་གཅིག་མ་འགགས་བཞིན་དུ་གཅིག་འབྱུང་བ། ཟས་དང་ལེགས་བྱས་གཉིས་ཀས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་དང་། ཡང་སོག་མ་ལས་ཐལ་བ་དང་། ནུ་གོང་རྡེའི་ས་བོན་ལས་ཡལ་ག་སོགས་བཞིན་མང་ཉུང་འཚོལ་བས་སོ་ཟེར། འགྲེལ་པས་སོར་སྟོམ་འདོད་པའི་གཟུགས་རྟེས་བས་མ་ཏོན་ཟག་མེད་འབྱུང་བས་འཚོལ་ཞེས་གསུངས། དེ་སེམས་ལ་མཚུངས་ཕྱིར་མི་ལེགས་ཟེར་ཀྱང་དབྱུག། མ་འོངས་པ་ལ་རིམ་པ་མེད་པས་དེ་མཐྱེན་ཚུལ་ལ་སྐྱ་ཚོགས་ཟེར་ཀྱང་མི་འཐད། ཀུན་འགྱོ་སྐྱལ་མཉམ་ལ་མ་འོངས་པ་མེད་ན་འདས་པ་ལ་ཡང་དེས་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལ་ཡོད་ན་ཀུན་སྐྱལ་མ་འོངས་པ་མེད་པའང་བཀག་པར་དཀའ་འོ། །སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཅང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་སེམས་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཚུངས་ལ་སྟོམས་འཇུག་གིས་བར་ཚོད་པས་

སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྐྱེ་སོགས་བརྒྱད་དང་ཐོབ་སོགས་དང་། སེམས་བཅས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ཐོབ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སེམས་བཅས་སྐད་ཅིག་བར་མ་ཆོད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཕྱི་མ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་སོགས་དང་། ལྔང་སེམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ལ་མྱ་བཞི། མྱ་དང་བོ། གོང་གི་གསུམ་པ་དང་འདྲ།

གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་འདྲ། གསུམ་པ་དང་བོ་དང་འདྲ། བཞི་པ་གཉིས་པ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ། དམྱལ་བ་ཉའི་རྒྱན་ནི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་སམ། འགའ་ཞིག་གིས་མི་དམིགས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་དམིགས་རྒྱན་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སོ་ཟེར་ན། བྱ་སྐྱས་འདོད་མོད་ཀྱི་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྒྱ་ཆུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་བར་ཁས་བླངས་པས་སོ་གསུངས།

དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་དོ་བོ་མེད་བའི་ཕྱིར་དམིགས་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ། བྱེད་རྩུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བདག་ཏོའི་རྒྱུན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དོ་ན་དམིགས་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། སེམས་རང་དང་ལྡན་འགྱུར་གི་ཚོས་རྣམས་དམིགས་པ་མིན་ལ་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དམིགས་རྒྱུན་དམིགས་བཅས་ཏོ་ནའི་རྒྱུན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་ཡུལ་ཏོ་ན་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ཡུལ་མིན་ལ། བདག་རྒྱུན་རང་ལས་གཞན་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ནོ། །ལྷན་མཚུངས་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་དམིགས་རྒྱུན་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུན་དེས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ། དུས་གང་གི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་རྒྱུན་ལ་ལྷ་ལས་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་འབྲས་བུ་འགག་ས་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ད་ལྟ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །སྐལ་ཀུན་རྣམ་སྨིན་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མ་འོངས་པ་ལ་འོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་དེ་མ་ཐག་དང་དམིགས་བའི་རྒྱུན་གཉིས་པོ་དག་གོ་རིམ་དེ་ལས་རྒྱོག་པ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མ་འོངས་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་ད་ལྟ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་དག་འདས་འོངས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་དང་ཡུལ་ཅན་དུས་མཉམ་བས་སོ་ཟེར་

ན་བྱེ་སྨན་འདས་འོངས་རྫོགས་སུ་འདོད་བས་དལ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་
བཞང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཟེར། མདོ་སྡེ་བས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་བས་
མ་འོངས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར། ལྟན་མཚུངས་རྒྱུ་འབྲས་
སུ་གསུངས་བཞང་རྒྱན་ལ་ཡིན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་རྒྱུ་གྱུར་པ་མིན་ལ། འོ་ན་
སེམས་མེད་ལས་ལངས་མ་ཐག་གི་སེམས་ལ་ཚོར་བ་ཡོད་མེད་དབྱད་བས་དུས་
མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར། འདས་འོངས་མེད་བས་དེ་ལ་དམིགས་པ་དམིགས་
རྐྱེན་མིན་ནོ། །བདག་རྐྱེན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣྲིབ་པ། དེ་དག་ལས་གཞན་
དུ་མེད་ཕྱིར་ལོག་སུ་ཟཧད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་གཟུགས་སྤྲིལ་ལ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་
བེམ་པོ་ལ་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་དོངས་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་རྟོག་གཞན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། རྐྱེན་བཞི་ཡིས་
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྣྲིད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་
ཏོག་སོགས་འཇིན་པའི་ཡིད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བོང་དང་རྟ་ལ་སོགས་
པའང་ཁ་ཡར་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྣྲི་བར་འདོད། བྱེ་སྨས་དེ་རྣ་སོགས་མིང་
མཚན་མ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་སྣྲི་བར་འདོད། ཁ་ཅིག་སེམས་སེམས་
བྱུང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་དམིགས་རྐྱེན་ལས་མི་སྣྲི། མ་ལོག་པ་རྣམས་དམིགས་
རྐྱེན་ལས་སྣྲི་བར་འདོད་དེ་དེ་ལེགས་གསུངས། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱུ་
རྐྱེན་ནི་ལྔ་པོ་ཅི་རིགས་སོ། །དམིགས་རྐྱེན་མ་གཏོགས་གསུམ་གྱིས་སྣྲི་མྱུས

པར་འཇུག་པ་གཉིས་སྒྲུབ་སྟེ། སྟོང་མས་འཇུག་གཉིས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལྔན་འབྱུང་དང་མ་མཚུངས་པའི་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་ལྡུའམ་བཞིའོ། །འདི་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་སྟོམས་འཇུག་འདི་གཉིས་པོ་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ལས་སྒྲུབ་པས། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་གྱི། སེམས་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནི་མིན་ནོ། །རྐྱེན་མིན་རྐྱེན་ཅན་ཡིན་ཞེས་སོ། །དམིགས་རྐྱེན་ལས་མི་སྒྲུབ་སྟེ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་སྨྲས། གཟུགས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མི་འདོད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འདོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་བེམ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་སྟོན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པས་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་བསྒྲིད་པ་མིན་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་སྒྲིས་པར་མ་བརྗོད་དོ། །དེ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་གཞན་གཟུགས་ནི་བདག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་ཅི་རིགས་པ་ལས་སྒྲིའོ། །

གཉིས་པ། སྟོང་བཅུད་འདི་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་དེ་ལྟར་ཚོགས་ནས་སྒྲུབ་ཡི་དབང་ཕུག་སོགས་རྒྱུ་རྟག་པ་གཅིག་གིས་སྒྲིད་པ་མིན་ཏེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་སོགས་པས། ཡུལ་དུས་རྟ་ས་གསུམ་རིས་འགའ་བ་སོ་སོ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་གཅིག་རྟག་གིས་བསྒྲིད་ན་ཡུལ་དུས་རྟ་ས་གསུམ་ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་པའམ། མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡུལ་དུས་རྟ་ས་

གསུམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་དེས་རྒྱུ་གཅིག་པུ་མི་འགྱུབ་བོ། །གཉིས་པ་བེམ་བོ་ལ་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལཝི། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རྟེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། སྐལ་ལྡན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རིས་མཐུན་སྔ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ན་སྐལ་མཉམ། གཞན་གསུམ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དུས་མཉམ་པ་ནི་ལྡན་འབྱུང་ངོ། །འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞན་བདག་རྟེན་བྱས་ནས་སྐྱེད་ན། བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་ལྔ་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་རྟེན་མེད་དོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་གཟུགས་སྔར་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་སློབ་མ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། རི་མོའི་རྩེགས་པ་བཞིན་རྒྱུན་གནས་པའི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་ཁ་ཟས་ལྟར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྟུས་ན་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་གསུམ་དུའོ། །སྐྱེ་དང་རྗེས་མཐུན་རྟེན་དང་ནི། །རྒྱུན་མི་འཆད་དང་འཕེལ་བ་ལས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བྱེད་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། འབྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བྱེད་ན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་མིན་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་། ལྟོན་ཅིག་འབྱུང་ཡང་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པ་དང་། ཀུན་འགྱོ་མིན་པ་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་དང་། འབྱུང་བ་དག་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་སོ། །འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ན། ལྟོན། སྐལ། རྣམ་སྨིན་རྣམ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་སྐྱེ་ནའོ། །ལྟོན་འབྱུང་

འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བས་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་སྡོང་བདུན་པོ་དག་ཕན་ཚུན་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྐྱེ་ནས་མིག་སོགས་དང་། དེའི་ཡུལ་ལྔ་དང་པོར་སྟོམ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། །སྐལ་མཉམ་དག་སོགས་རིགས་མཐུན་སྟེ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ནའོ། །རྣམ་སྨིན་ནི། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དག་པ་ཟག་བཅས། མི་དགེའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དག་གིས་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་འཕྱར་དེ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གཅིག་ཐུ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་རིག་རིག་མིན་དག་པ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བ་དག་གིས་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་རྒྱུའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ནི་བྱ་བྱག་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་མི་བགྱངས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། །གཟུགས་ཅན་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད། བྱེད་རྒྱུ་ཙོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའང་ཡོད། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་བཞི་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་ཅུན་ཙོ་ན་ལས་མིན་ཏེ། དེ་ལའང་བྱེད་རྒྱུས་ཁྱབ་བས་སོ་ཞེས་རང་གིས་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཅུན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཅུན་དང་ཅུན་ཅན་རྣམ་འཇོག་གི་གཞི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་སེམས་གང་ཞིག་གང་གི་ཅུན་དུ་འཕྱུར་ཚུལ་དཔྱད་པ། སྣང་ཡང་ཉི་ཤུར་དབྱེས་ནས་རྣེད་གཏོང་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཡིད་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་ནི་མ་སྒྲིབ་པ་ལུང་

མ་བསྟན་དང་བཞི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་མྱི་དགེ་ལས་གཞན་གསུམ་གསུམ་དྲུག ཟག་མེད་སྐོབ་མི་སྐོབ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་འཕངས་འདས་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་གང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གང་འགྱུར་བའི་མཐའ་དྲུག་པ་ལ། རང་སར་དང་། གཞན་ས་འགྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཚེ། ས་མཚུངས་འགྱུར་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ། སྐྱེམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ། སྐྱེམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བ་དང་གནས་སྐབས་དྲུག་ཡོད་ལ། སྐྱེམས་འཇུག་ལ་འཇུག་ལྡང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། སྒྲུལ་སེམས་ལ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ལོགས་སུ་བཅོས་ན་བརྒྱད་དེ། སྒྲུལ་ལ་འཇུག་པ་སྐྱེམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་དང་། སྒྲུལ་ལས་ལྡང་བ་སྐྱེམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་པ་རིས་འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དགེ་བ་ལས་དགེ་སོགས་སོ། །ས་མཚུངས་རིས་མི་མཐུན་ཀྱང་འདོད་པ་སོགས་ས་འདྲ་ན། དེ་ནི་རང་སའི་དེ་མ་ཐག་པར་རང་སའི་འདོད་པའི་སྒྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་རོ། །སྐྱེམས་འཇུག་ཚེ་འོག་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱང་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན། གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་མའི་དགེ་བ་འགྱུར་བའི། འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱང་ཁོ་ན་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

སྐྱལ་བ་ལ་འཇུག་ཚེ། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་དགེ་སྡུང་གི་རྟེས་སུ་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱལ་སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །སྐྱལ་བ་ལས་ལྷང་ཚེ། སེམས་གཉིས་པོ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གཟུགས་དགེ་སྡུང་འབྱུང་སྟེ། སྐྱལ་བ་ལས་ལངས་ནས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་བས་སོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚེ་འཆི་སྲིད་ནས་བར་སྲིད་དང་། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། དགེ་བ་སྡུང་བྱུང་། བཟོ་གནས་སྐྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། སྣ་ཚུལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ནམ་སྣིན་སྐྱེས་དང་། སྡུད་ལམ་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་ཡིན་ལ། སྐྱེས་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་དང་། འཆི་འཕོ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན། ཞེས་འབྱུང་བས། གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སངས་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སེམས་ཡིན་ཕྱིར། སྣ་ཚུལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མི་དགེ་བ་གཉིས་སོ། །འོག་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་ཚེ་འཆི་སེམས་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་མ་སྣ་ཚུལ་ལུང་མ་བསྟན། ནམ་སྣིན་སྐྱེས་དང་། སྡུད་ལམ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སེམས་གོང་ན་མི་དགེ་མེད་ཕྱིར་སྣ་ཚུལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །གོང་ནས་འོག་སྐྱེ་ན། འཆི་སེམས་གོང་དང་འདྲ། སྐྱེ་སེམས་འདོད་པར་སྐྱེ་ན་སྣ་ཚུལ་མི་དགེ་ཅི་རིགས་གོང་མར་སྣ་ཚུལ་བ་ཁོ་ནའོ། །རང་སའི་རང་ས་ན་དགེ་བ་སྡུང་བྱུང་སྐྱལ་བཟོ་མ་གཏོགས་བའི་རང་ས་ན་གང་ཡོད་ཀྱི་སེམས་འཆི་སེམས་དང་། སྐྱེ་སེམས་

འདོད་ན་གཉིས། གོང་ན་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །ཟག་མེད་གཉིས་སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་གཉིས་ཀར་མི་གཏོགས་ཏེ། དེ་སྲིད་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། །སྟོམས་འཇུག་ཏོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ། གོང་མའི་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཏོན་མོངས་ཅན་ལས་འདོད་དགེ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལས་གཟུགས་དགེ་སྒྲོར་བྱུང་ཁོ་ནའོ། །དོན་དེ་དག་བློ་ལ་བཞག་ནས་དེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། འདོད་སེམས་དགེ་བ་དེ་མ་ཐག་ཏུན་བྱས་པ་ལས་སེམས་བཙུ་གཉིས་ལས་དགུ་འབྱུང་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆུན་གྱི་ཚེ་འདོད་དགེ་རང་མཚུངས་ཚེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་སོགས་གཞན་གསུམ། སྟོམས་འཇུག་གི་ཚེ་འདོད་དགེ་སྒྲོར་བྱུང་ལས། གཟུགས་དགེ་སྒྲོར་བྱུང་ཟག་མེད་གཉིས། ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་ཚེ། འདོད་དགེ་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ། །འདོད་དགེ་ལས་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྒྲོར་བྱུང་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུན་མིན་པས་རྟེན་རིང་བ། རྣམ་པ་ནི། འདོད་པ་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཞི་བར་མི་ལྟ་བས་དང་། དམིགས་པ་དེས་འདོད་ལ་མི་དམིགས། གཉེན་ཐོས་རིང་བ་དེས་འདོད་གཉེན་མི་བྱེད་པས་ཏེ། འདོད་སེམས་དགེ་བས་ཀུན་ནས་སྒོང་ནས་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་ནའང་བར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཆོད་པས་སོ་ཟེར། འདོད་སེམས་དགེ་བ་རང་དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཏེ།

རྒྱུན་དང་། སྣ་མཚུངས་ཀྱི་ཚོ་རང་སའི་བཞི་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་པོའི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་སྲིད་པས་གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་གི་རྟེས་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཏེན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སེམས་ལས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་པོའ་གསལ་བས། དེ་བཞིའི་རྟེས་སུ་སྲིད་པའི་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །འདིར་སྣ་མཚུངས་ལ། འདོད་དགེ་ལས་མ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་སྐྱལ་སེམས་ལས་གཞན་རྣམས་ཡིན་གྱི། སྐྱལ་སེམས་ནི་རང་དང་གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི་འདོད་དགེ་སོགས་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་སུ་རྒྱུན་དང་སྣ་མཚུངས་ཀྱི་ཚེའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཚེ་དུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་འི་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི་འདོད་དགེ་སོགས་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་སུ་རྒྱུན་དང་སྣ་མཚུངས་ཀྱི་ཚེའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཚེ་དུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེ་ན། གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་དང་། སྐྱལ་སེམས། གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱང་མ་གཏོགས་པ་ལ་འཆི་སེམས་སྲིད་པས། དེ་དག་གི་སེམས་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྱུང་བས་སོ། །འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་སྣ་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་སྐྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། གོང་མའི་སེམས་དུག་དང་ཟག་མེད་

གཉིས་ནི་མིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་མིན་པ་དང་། མི་དགེ་ལས་གོང་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། ནམ་ཡང་རྒྱུན་དང་སམ་མི་གཅིག་པས་སོ། །འདོད་པའི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཧྲིལ་ལུང་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་བཙུའི་རྟེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཁྲད་མེད་པར་བརྩི་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ལྟ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་རང་ས་བཞི། སྨྲ་བར་འཇུག་ཚེ། འདོད་པའི་སྨྲ་སེམས་གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དེ་ལྟས་མཇུག་ཐོག་ས་སེམས་བདུན་ཏེ། རྒྱུན་དང་། ས་མཚུངས་ཀྱི་རང་སའི་བཞི། སྨྲ་བ་ལས་ལྡང་ཚེ། གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་ན། ཁམས་གོང་མའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་སེམས་བཙུ་ལས་དང་། སྒྲིབ་པ་ནི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན། གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ལས། འདོད་དགེ་གཉིས། སྨྲ་བར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱང་ལས། འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་སྨྲ་ལ་སེམས་ཅོན་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་པོབ་ལས་འདོད་པའི་མི་དགེ་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་པོབ་ལས་གཟུགས་

མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བྱང་ཁོ་ན་ལས། གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྟོང་བྱང་དང་ཟག་མེད་དག་འབྱུང་བས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ཡང་མ་བསྟན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་དང་ཚེ་དྲུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སྐམས་དེ་ནི་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ན་རང་སའི་གསུམ་སྟེ། དགེ་བ་སྟོང་བྱང་སྐྱལ་སྐམས་ཁོ་ན་ལས་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་རྣམ་སྨིན་སྟོང་ལམ་པ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་ན་འདོད་དགེ་སྟོང་བྱང་ལས་གཟུགས་དགེ་སྟོང་བྱང་ཁོ་ན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ། གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་རྣེས་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བྱང་ཁོ་ན་དང་། སྐྱལ་པ་ལས་ལྡང་ཚེ། འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ཡང་མ་བསྟན་སྐྱལ་སྐམས་ལས་སྟོང་བྱང་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ན་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྟོང་བྱང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ལས་གཟུགས་དགེ་སྟོང་བྱང་ངོ་། །འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་སྒྲིབ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ཡང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་དང་ཚེ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་སྐམས་ནི་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཅེས་གཞུང་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་དང་ས་མཚུངས་ན་སྐྱལ་སྐམས་མ་གཏོགས་པའི་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱིན་ན། འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་མ་

སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་སྤྱོད་ལམ་བ་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྤྱོར་བྱང་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣེས་སུའོ། །ཉེ་ལས་དུག་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ན་སྨུལ་སེམས་མ་གཏོགས་རང་ས་གསུམ། ཉོང་མཚམས་སྤྱོར་ཚེ། འདོད་བའི་མི་དགེ་སྒྲིབ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ། འདོད་དགེ་གཉིས་ཀའོ། །གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ཡ་ལྔང་མ་བསྟན་ནི། རྒྱུན་ཚེ་སྨུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་དང་། སྤྱོད་ལམ་བ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཉིས་སྨུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་ཐན་ཆུན་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་དགེ་བ་སྤྱོར་བྱང་ལས།[མ་ཁྱབ་པ་གསུམ་གཅད། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལས་སྨུལ་སེམས་ལས་གཞན་གཉིས་པོ་སྟེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་གཞན་མི་འབྱང་བ་ནི་ཚེ་དུག་གམ་བརྒྱད་དུ་བཞག་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །ཉེ་ལས་དུག་སྟེ། རྒྱུན་ཚེ་སྨུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་དང་། སྤྱོད་ལམ་བ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཐན་ཆུན་དུ་འབྱང་བ་དང་། ས་མཚུངས་ན་རང་ས་གསུམ། ཉོང་མཚམས་སྤྱོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་སྤྱོད་ལམ་བ་གཉིས་ལས། འདོད་བའི་མི་དགེ་དང་སྒྲིབ་པ། གཟུགས་མེད་བའི་སྒྲིབ་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་པ་འདུ། རྣ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་དུག་འབྱུང་བ་དེ་ཡི་ཚུལ་འོ་སྟེ། རང་ཉིད་རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་རང་སའི་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རང་ལས་ནི། ཉོང་མཚམས་སྤྱོར་བ་ན། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལས་འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། གཟུགས་སྒྲིབ། རྒྱུན་

ཚེ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་རང་། ས་མཚུངས་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཏོ་ན་དང་། སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བས་རང་སའི་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཏོ་ནའོ། །གཟུགས་མེད་དགེ་བའི་སེམས་ལས་སེམས་དགུ་དག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་ཚེ་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ཞན་ཚུན་དང་། ས་མཚུངས་ན་དགེ་གཉིས་ལས་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་རང་སའི་གསུམ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཚེ་སྡུང་ཐོ་ན་ལས་ཟག་མེད་གཉིས། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ཚེ་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྡུང་བྱུང་ལས། གཟུགས་དགེ་སྡུང་བྱུང་། ཉིང་མཚམས་སྡུང་ཚེ་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལས། འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྒྲིབ་དག་གོ །ཉེ་ནི་དུག་གི་རྗེས་སུ་སྟེ། རྒྱུན་ཚེ་དགེ་གཉིས་ཞན་ཚུན་དང་། ས་མཚུངས་ན། སྒྲིབ་ལས་དགེ་བ་གཉིས། མ་སྒྲིབ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལས། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཏོ་ན་སྟེ། རང་སའི་གསུམ། སྟོམས་བར་འཇུག་ཚེ་གཟུགས་དགེ་སྡུང་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱིའང་སྡུང་བྱུང་། སྟོམས་འཇུག་ལྡང་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལས་སོ། །གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་བའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་སེམས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་སམཚུངས་ན། རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྡུང་ཚེ། གཟུགས་སྒྲིབ། འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་བས་གཟེར་ཚེ། གཟུགས་དགེ་སྡུང་བྱུང་དོ། །དེ་ལས་བདུན་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བདུན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྡུང་ཚེ། འདོད་གཟུགས་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་གཉིས། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན། རྣམ་སྨིན་

སྤྱོད་ལམ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣེས་སུ་བྱང་བས་སོ། །སྒོམ་བའི་སེམས་ནི་བཞི་ལས་ཉེ་སྟོམས་བར་འདུག་ཚེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྡུད་བྱང་གསུམ་དང་། རྒྱུན་ཆོས་སྦྱོབ་པ་རང་ལས་སོ། །དེ་ལས་ལྷ་སྟེ། སྟོམས་འདུག་ལས་ལྷང་ན་འདོད་བའི་སྐྱེས་ཐོབ་གསལ་བས་དེ་དང་སྡུད་བྱང་གཉིས་ཀ ཁམས་གོང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་མི་གསལ་བས་ལྷང་སེམས་མིན་བས་སྡུད་བྱང་གཉིས་འབྱུང་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཆོ་རང་དང་། སྟོམས་འདུག་ཆོ་སྦྱོབ་བའི་རྟོང་ཉིང་ལས་མི་སྦྱོབ་ཟད་ཤེས་སོ། །མི་སྦྱོབ་བའི་སེམས་ནི་ལྷ་ལས་ལྷུང་སྟེ། སྟོམས་བར་འདུག་ཆོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྡུད་བྱང་གསུམ་དང་། སྦྱོབ་པ་རྟོང་ཉིང་གི་རྣེས་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཆོ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བས་སོ། ། དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དགུ་གོ་འབྱུང་སྟེ། སྟོམས་འདུག་ལྷང་ན་ཁམས་གསུམ་དགེ་བ་འདོད་བའི་གཉིས་དང་། གོང་མའི་སྡུད་བྱང་གཉིས་ཀ་གསུམ། རྒྱུན་ཆོ་མི་སྦྱོབ་རང་འབྱུང་བས་སོ། །ཉམས་ཆེ་སྦྱོབ་པ་མིན་ཀེ་ཉོན་མོངས་པས་བར་ཆོད་ཟེར་ཀྱང་། དེ་ལྷར་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་གསུམ་དང་བདུན་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེན། སྦྱབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་སྦྱོབ་ལས་མ་ལྷང་ན་མི་ཉམས་ལ། ལངས་ན་དགེ་སེམས་ཀྱིས་ལངས་དགོས་པས་བར་དགེ་བས་ཆོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ། བརྟུ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤུ་ཡང་དབེར་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། སྡུར་བྱུང་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ

ཕྱེ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགེ་བ་སྐྱེས་པོའི་སྤྱོད་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བར་སྲིད་དམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚེ་པོའི། སྤྱོད་ཡུལ་པོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཏེ་སྤྱོད་བ་གོམས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྔར་གྱི་བཟུང་གཉིས་སྟེང་དུ་དགེ་བ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པས་བཅོ་ལྔ་དེའི་སྟེང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ། བཟོ་ཡི་གནས་དང་། སྐུལ་པ་དང་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་ལུང་བསྟན་མིན་པ་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་བས་བཅོ་བརྒྱད། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཅིག་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པས་ཤིན་ཤུའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་ནི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བས་སྤྱོད་བ་མེད་ལ། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོའི་སྤྱོད་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལྟ་སྟེ་མཐོང་ཐོས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་ལ་ཡོད། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་སྤྱོད་པ་སོགས་གཟུགས་རོ་དྲི་རེག་བཞི་དང་། བཟོའི་གནས་པའི་སྒྲ་དང་ལྟ་ལ་ཅི་རིགས་དམིགས་སོ། །རྟོག་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དགོས་པས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་། སྐུལ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའོ། །སེམས་དེ་བཞིན་མ་འདུས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གཞན་ཡོད་དེ་གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་ཤེས་སོགས་དང་། དག་བཅོམ་ལྟག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་པ་འདུ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་བཟུང་གཉིས་ཁྲབ་ཅེ། ཉེ་ཤུར་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དག་བ་སྐྱེས་པོའང་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྤྱོད་ལམ་

པ་ལ་འཆི་སེམས་ཡོད་ཀྱི་སྙོར་བྱུང་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གཞན་གཉེན་ལ་མེད་པ་སོགས་ཤེས་ཚེད་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྙོར་བྱུང་ཚོ་ན་ལ་སྐྱེམས་པར་འཛུག་སེམས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྣུལ་སེམས་གཉིས། རང་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྙོར་བྱུང་གཉིས་ལས་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་། སྐྱེམས་འཛུག་ལས་ལྡང་སེམས་ལ་འདོད་པའི་དགེ་གཉིས། གོང་མའི་སྙོར་དགེ་ཚོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་ཚེད་དོ། །སེམས་བཟུང་གཉིས་ཀྱི་རྣེད་པ་ལ་དཔྱད་ན། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། འདོད་པར་མི་དགེ་བ་དང་། སྤྲིང་བ་གཉིས། གོང་མ་གཉིས་ན་སྤྲིང་པ་གཉིས་ཀ་བཞི་ལས། འདོད་པའི་དེ་ལས་དུག་རྣེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལས་དུག་དང་། གཟུགས་མེད་དེ་ལས་གཉིས་རྣེད་དོ། །དེ་ཡང་གོང་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་དང་། འོག་ནས་གོང་མ་སྐྱེམས་པར་འཛུག་པ་དང་། ས་ལས་ཆགས་བྲལ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་གྱིས་དག་བཅོམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དགེ་རྩ་སྙོར་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལས་གསར་དུ་རྣེད་པ་ལ། འདོད་པར་སྣང་ལྡོག་ནས་སྐྱེས་ཚེ། མི་དགེ་སྤྲིང་གཉིས་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་དགེ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་། འདོད་ཁམས་སུ་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཉིང་མཚམས་སྙོར་ན་སྐྱེས་དགེའི་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་པའི་མི་དགེས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ན། ཁམས་གོང་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིང་གཉིས་དང་། སྤྲོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྐྲ་དུག་འབྱུང་། དེ་

དྲུག་གཅིག་ཅར་རྟེད་པ་མིན་ཏེ། འདོད་ཁོན་གྱི་སེམས་ལས་སེམས་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་འཕེན་རྒྱུ་གི་མངམཐའ་ཡིན་གྱི་ཚེ་སོ་སོར་དབྱད་ན་མངལ་ཤུང་ཅི་རིགས་སོ། །གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་ལམས་སུ་སྐྱེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲིལ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ན། དེ་ཁིད་དང་། དེའི་དགེ་སྐྱེས་དང་། ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཡོད་པས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུལ་སེམས་དང་བཞིའི་ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་སྤྲིལ་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་ན། གཟུགས་མེད་སྤྲིལ་དང་། སློབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་དྲུག་འགྱུར། གཟུགས་མེད་ཁོན་མོངས་པས་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་ན། གཟུགས་མེད་ཁོན་མོངས་ཅན་དང་སློབ་པ་སྟེ་གཉིས་རྟེད་དོ། །གཟུགས་ལམས་སུ་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་དང་ཐོབ་གཞི་དགེ་བ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་གསུམ་འཐོབ་སྟེ། གཟུགས་དགེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུལ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འགྱུར་བ་དགུ་གོ །སློབ་པའི་སེམས་མངོན་གྱུར་ལ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ན་སློབ་པ་དེ་ཁིད་དང་། འཕགས་ལམ་གྱིས་འདོད་ལ་མི་ཤྱོགས་མེད་ཀྱིས་ཆགས་པ་བྲལ་ཚེ། རྣམ་གྲོལ་དགུ་པར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུལ་སེམས་གཉིས། ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་འཕགས་ལམ་གྱིས་གཟུགས་ལས་ཆས་པ་བྲལ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་བཞིའོ། །གཟུགས་དགེ་རིགས་ཙམ་སྟར་དྲོད་ཐོབ་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། སྤྲིལ་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་ཐོབ་མིན་པས་མི་བགྲང་ངོ་། །དྲུག་པོ་དེའི་ལྟག་མ་འདོད་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་སྤྲིལ་པ་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་

གསུམ་སྟེ་སེམས་དྲུག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་གི་གཞན་གྱི་ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལ་ལ་སྔ་ནས་ཐོབ་ལ། ལ་ལ་དེ་ཚེ་མི་འཐོབ་པས་སོ། །ཞེར་ལ་ཉི་ཤུའི་རྣེད་ཚུལ་ཡང་དབྱད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་བསྟན་པ། ཚོར་མངོན་ཞའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

༄། གཉིས་པ་སྣང་བྲང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྣང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོན་བཤད་པ་དང་། བྲང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་ཉོན་ཡོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣུག་བདེན་གྱི་གཞི་སྟོང་བརྟུན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། ཚོར་ཀྱི་ཁྲད་བར། རང་བཞིན་རྒྱས་བར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། མི་རྣམས་དང་ནི་ལྷ་རིས་དྲུག་པོ་དག་སྟོང་དཾ་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དང་། གློད་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་ཏེ། གང་དམྱལ་དང་ཉེ་འཁོར་ནི་ཚ་དམྱལ་གྱི་འཁོར་དང་། ཉི་ཚེ་ལ་རིས་པ་མེད་པ་དང་། གློད་ཕྲན་རྣམས་གློད་གི་འཁོར་ཡིན་པས་མ་བརྟེས་སོ། །ལྷ་མ་ཡིན་སོགས་འདོད་ཁམས་ཡིན་མོད་དེ་ནི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་ལྔར་འདུས་

བསགས། །དེ་ལྟར་བཅོམ་སྡེའི་གནས་བཟུང་དང་། མཐོ་རིས་བཅུ་སྟེ་འདོད་ཁམས་ལ་དེ་རིས་ཉི་ཤུ་རེ། །དེ་འང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། གྲང་ཤུལ་ལྟ་མིན། གློང་བརྒྱད་ཕྱེ་བས་སོ་དྲུག དུད་འགྲོའི་ལྟ་མི་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱུ་བས་དེ་དག་གི་གནས་ལོག་ས་མི་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། གཞན་དག་དམྱལ་བ་བཅོ་བརྒྱད། ཡི་དྭགས་དྲུག་འགྲོ་ལ་བྱིང་གནས་ཁ་འཕོར་གཉིས་གཉིས་ཕྱེ་བས་བཞི། མི་བཅུ་གཉིས། ལྟ་མིན་སྒྲ་གཅན་སོགས་བཞི། ལྟ་དྲུག་བརྩེགས་པས་ཞེ་བཞི་ཟེར། འདོད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་། གནས་གཞན་གྱིས་གོང་མའི་གནས་དག་བཟུང་བདུན་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ལ། ཁམས་དེར་སོ་སོ་ཡི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ། སོ་སོའི་ས་སྟེ་རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་ནི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསྟོམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ། འོད་ཆུང་ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ། དགེའམ་དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ ཡིད་བདེ་ལ་དགེ་བར་བཏགས་པས་དགེ་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ས་ནི་སྟེ་རྒྱ་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དེ་ཟག་མེད་སྦྱིལ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་དང་། ཆེས་ཆེ་དང་ལྟ་སྟེ་བརྒྱད་བསྟོམ་པ་ཡིས་རིམ་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་གནས། སྦྱིན་མེད་འོད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ། མི་ཆེ། མི་གདུང་། གྱ་ནོམ་སྣང་། ཤིན་ཏུམཐོ། འོག་མིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བས། ཚངས་ཆེན་གཅོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་གནས་མདུན་འདོད་ལས་ཐ་དད་

མེད་པས་བཅུ་དྲུག་འདོད་ཡ། ཉི་འོག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་གཞན་ཡིན་པས་བཅུ་བདུན་ཟེར། ཕེག་ཆེན་པ་རྣམས་གནས་གཙོང་འདས་པ་ན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཞེང་འོད་ཟེར་དབང་བསྐུར་བའི་འོག་མིན་ཆེན་པོ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །མདོ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གནས་བཞི་བཞི་བཤད་པའི་དང་པོ་སྤྲིའི་མིང་དུ་མངོན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ནུ་གནས་གཞན་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །འོན་རྣམ་པ་བཞི་ཏི་ལྟར་འགྱུར་ན། རྒྱ་སྐྱོམས་འཇུག་གིས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རིས་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེའོ། །གོས་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཐུ་བ་ཡོད་ཀྱང་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲ་ཡིན་ཟེར། གནས་ཀྱང་འོག་མིན་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པར་འདོད་དོ། །གཟུགས་མེད་དེར་ནི་རིས་མཐུན་པ་དང་། སྔོག་ལ་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཞེས་ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་བསྟུའོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་གསུམ་བཤད་པ་དེར་ནི་དམྱལ་བ་དང་སོགས་པས་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ། མི་ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྷ་ཡིན་པར། སྔོན་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་དག རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤྲིབ་པའང་མིན་ལ། ལུང་བསྟན་དགེ་མི་དགེའང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་དང་དགེ་རྩ་ཚད་པ་འགྲོ་བས་མ་བསྟས་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་

དེ་དག་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བར་སྲིད་ནི་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། མིའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ་ཞེས་པ་དང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །གདགས་པ་ལས། སྐྱེ་གནས་བཞིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བསྟས་ལ། འགྲོ་བ་ལྟས་དེ་བཞི་མ་བསྟས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་ནི། ལས་ཀྱི་སྲིད་པའོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་མ་བསྟྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་བོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་མིན་ནི། དྲན་ཉེར་ལས། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོར་གཏོགས་པ་སྟེ། དང་པོ་བདུད་ཀྱི་རིས་དང་རྟུ་འཕྲུལ་ཆེ་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཚོ་གཏིང་གི་ས་གཞི་རི་རབ་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐོག་མེད་ཀྱིས་ལྟའི་ནང་དུ་བསྟས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ལྟ་དང་ཡི་དྭགས་སྲུའོ། །ལ་ལར་རིགས་དྲུག་ཏུ་འདུ་བཞེད། དྲི་ཟ་ནི་བར་སྲིད་དང་། ལྷའི་རོལ་མོ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་འགྲོ་བས་མ་བསྟས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྟའོ། །གྲུལ་བུམ་དང་ལུས་སྐུལ་པོ་ཡི་དྭགས་ཤས་ཆེ་ལ་ལྟར་གཏོགས་པའང་ཡོད། ཀླུ་མཁའ་ལྟིང་མིའམ་ཅི་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དུད་འགྲོར་གཏོགས། ཤ་ཟ་སྐྱོ་བྱེད་བརྡེད་བྱེད་མ་མོ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་ནི་ཡི་དྭགས་སུ་གཏོགས། སྲིན་པོ་མིའི་ཁྱེ་བྱག །གཤོད་སྐྱེན་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཛིག་རྟེན་སྐྱོང་བདུད་རྣམས་ཐལ་ཆེར་ལྟ་ཀླུ་དང་ཡི་

དུགས་སུ་གཏོགས་པའང་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོགལ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་ཁྱད་པར། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུའི་ཁྱད་པར། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར། བཞི་དང་བདུན་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་དཔྱད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། འགྲོ་བ་ལྷའི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདིར་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་བཤད་དེ། དང་པོ་ལུས་དང་འབྲེལ་ཞེས་ཐ་དད་ནི། མི། འདོད་ལྷ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཏེ། ལུས་ཀྱང་ཁོངས་དང་རྒྱས་དབྱིབས་དང་། འདུ་ཤེས་བའི་སྤྱག་བཏང་སྙོམས་ཐ་དད་པས་སོ། །
གཉིས་པ། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ཚངས་རིས་ན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་སྟེ། ལུས་ཆེ་ཆུང་ཁོངས་སོགས་ཐ་དད་ཅིང་བདག་ཅག་ཚངས་པས་སྐྱེད་དོ་འདི་དག་ནི་བདག་གི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་གཅིག་པས་སོ། །
དེ་དག་གོང་ས་མི་དམིགས་ཟིར་ན་རང་སའི་སྐྱེས་ཐོབ་སྟོན་གནས་དྲན་པས་སོ།། །
གསུམ་པ། རྒྱུ་པ་ལུས་གཅིག་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་ནི་འོད་གསལ་ལྟ་སྟེ། ལུས་འོད་ལ་རྟགས་དབྱིབས་སོགས་འདྲ་བ་དྲང་། བསམ་པ་ཡིད་བའི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་གཅིག་གིས་སྐྱོ་ཚེ་གཅིག་ཤོས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །
གསུམ་པར་མི་མཚུངས་ཏེ། བའི་བ་ཞི་བས་མི་གཡོའོ། །མདོ་སྡེ་པས་ཚགས་འཇིག་ལ་མ་འབས་མི་མ་འབས་དག་སྟོང་འཇིག་ཚེ་སྐྱག་མི་སྐྱག་གིས་འདུ་ཤེས་ཐ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

རྣམས་ཏེ་དགུ་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་བའང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཡིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་པའང་བརྒྱད་བཞིར་བཤད་ཟེར། འདུན་བཟང་འདུ་ཤེས་མེད་མ་གཏོགས་བཞི་པ་གཞན་གནས་པ་མིན་ཏེ་གོང་དུ་བསྟོད་པར་འདོད་པས་སོ་ཟེར། དན་སོང་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་རྗེ་འདོད་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་སྡུར་གྱི་གནས་དགུ་ལས་གཞན་དན་སོང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གནས་ཡིན་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་གནས་སུ་རྟུང་བས་སོ། །ངན་སོང་ནི་རང་རང་ལས་དབང་གིས་དེ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་གནས་པས་གནས་མིན་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་བརྒྱད་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ་སྙམ་མོ། ། །

གནས་པ་བདུན་དུ་གྲོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །བཞིས་བསྡུས་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྡུས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་དང་། སྲིད་རྩེའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་བོའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དུ་གྲོགས་པའི་ཕྱང་བོ་བཞིའོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ངན་སོང་གསུམ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྲིད་རྩེའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་བཤད་ལ། དང་བོར་འདུག་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐར་འཕོ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གང་དུ་འདུག་པའི་སྐྱེ་གནས། གང་གིས་འདུག་པའི་བར་སྲིད་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་དང་། འགྲོ་བ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་གང་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གནས་འཆི་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་ནི། ཁམས་གསུམ་པོའི་གནས་དེ་ན་ནི་སྐོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ་འདུག་གོ །དེ་བཞི་ཀ་ལ་འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་འཕགས་པ་ཉན་རང་སྐོ་ང་དང་དྲོད་གཤེར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞེར། རྫས་དྲོད་མངལ་སྐོང་རིམ་བས་དམན། རྫས་སྐྱེས་ཕྱང་པོ་བཞི་ལྟ་ཅི་རིགས་ཡོད་ལ། གཞན་གསུམ་ཕྱང་ལྟ་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་འདྲ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རྣམས་རྫས་ཏེ་སྐྱེ། རྫས་སྐྱེས་སྲུ་ཟད་ཡི་དྭགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བཞང་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་མི་སྐོང་སྐྱེས་

གནས་བརྟན་བཟང་དང་ཉེ་བའི་བཟང་དང་། རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གའི་བྱ་སོ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ལྕ་ལེན་གྱི་བཙུན་མོ་ལྕ་ཆེན་ལ་སྐོང་ངལ་བརྒྱ་སྐྱེས་བའི་བྱ་ལྕ་བརྒྱ་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །མངལ་སྐྱེས་དལ་ལྕའི་མི་རྣམས་དང་། དོད་གཤེར་སྐྱེས། རྒྱལ་པོ་བསྟེན་གནས་བའི་སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་ང་ལས་ནུ་ལྕ་བུ་དང་། དེའི་ཐུག་པ་གཡས་ལས་སྐྱེས་པ་མཛེས་པ། གཡོན་ལས་ཀེ་མཛེས། བརླ་གཡས་མཛེས་ལྕན། གཡོན་མཛེས་ཅན། བྲང་ལས་བུ་མོ་ཕི་བའི་ཁྲེང་བ་ཅན། ཨ་མྱའི་སྟོང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཨ་མྱ་སྐྱོང་མ་ལ་སོགས་པ་ལྕ་བུའོ། །རྟུས་སྐྱེས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་། འཕགས་པ་ལྕ་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལྕ་བུའོ། །ཀུད་འགྲོ་རྟུས་སྐྱེས་ཀླུ་དང་མ་ཁའ་ལྕིང་ལ་ཡོད་པར་གདགས་པ་ལས་བཤད། ཡི་དྭགས་མངལ་སྐྱེས་ནི། ཡི་དྭགས་མོས་ཉེན་མོ་བྱ་ལྕ། མཚན་བྱ་ལྕ་སྐྱེས་ནས་ཟོས་ཀྱང་མ་ཚོམ་ཞེས་མོའུ་གལ་བྱ་ལ་སྐྱས་པས་སོ། །སྲིད་མཐའི་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ། ཉེ་དུ་ཚོས་ལ་གཟུང་བ་དང་། འཕོར་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཤེས་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་བཀུར་བ་དང་མི་དང་རྟེས་མཐུན་མཛད་པའམ་ཡང་ན་མིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་འདི་ཐོབ་ཅེས་དང་། མུ་སྟེགས་པས་ཁ་ཟེར་བའི་སྐྱ་མར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། སྐུ་གདུང་དང་རིང་བསྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ། སྐྱབས་ཞེད། ཁྱད་པར། སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྐྱེ་སྲིད་དང་མི་འབྲ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ།

གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་ནི་འདས་འོངས་ཀྱི་བར་འདི་ཐུང་ངུ་པོ་གང་ཞིག་འཆི་སྲིད་དང་། སྐྱེ་བ་ཡི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྲིད་པ་བར་མའོ། ། འདི་ར་ཞེས་དང་། གང་ཞེས་པ་འོག་གི་བར་དུ་དང་། འབྱུང་བར་སྣང་རོ། ། གཉིས་པ། གང་དུ་ལས་ཀྱིས་བགོ་དུ་བའི་ཡུལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ཐོར་སྲིད་པ་བར་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ཏེ་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ་ཟིན་སྟོན་དུས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དབྱེ་ན་ཁམས་ཀྱི་ས་གཉིས། སས་ལྷ། གནས་གཞན་གྱི་སོ་བདུན། རབ་འབྱིང་གིས། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱལ་འཁོར་སྐྱེར། དེ་ལས་གཞན་དང་བཞིའོ། ། གཉིས་པ་ལ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཚལ་ཆེན་སྡེ་བས་སྐྱེ་འཆིའི་བར་ན་སྲིད་པ་མེད་དེ། བར་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འཇུག་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་ཐུན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བྲམ་ཟེ་ན་ཚོད་ཕྱེར་ཟག་བཅས་དུ་མཛད་ནས། །ན་བ་ཡིན་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། །བར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞེང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་ཐུགས་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྔང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བདུད་སྡུན་འབྱིན་བྱེད་བྱ་བས་སངས་ཐུབ་འོད་སྲུང་གི་ཉན་ཐོས་མ་ཁས་མཐུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀླད་དུ་ཁྲུངས་བསྟན་པ་ལས། དེས་མ་རངས་པའི་སྐབས་ཕྱུང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་ནི་ཉིད་ལ་རང་ལུས་ཁོ་ནས་མནར་མེད་དུ་ལྷུང་བར་བཤད་པས་དང་། མདོ་ལས་

མཚམས་མེད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། སངས་ལས་སྡུག་སོགས་འབྱུ་ཡི་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་དྲང་ཚེས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཚིའི་སྲིད་པ་གཉིས་པོ་བར་ཚད་པ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་བྱང་བ་མིན་ལ། དེ་ཡང་། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་དེའི་བར་གྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བར་ཚད་ན་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་བར་སྲིད་མི་འགྱུབ་སྟེ། འཆི་བ་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་དོ་ཟེར་ན། དམྱལ་བ་དང་ལྷ་སོགས་ཡུལ་སོ་སོ་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་དེར་བགྲོད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་མེད་ན་མི་རུང་ལ། འདི་ནས་དེ་གྱུབ་ན་ཡུལ་འཆོལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བར་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། བྱད་ལས་མེ་ལོང་སོགས་སུ་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བ་ཞེས་ན། དཔེ་གཟུགས་བརྙན་ནི་འགྱུལ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྣུབ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་པ་དང་། བསྟུབ་བྱ་དང་མི་མཚུངས་པའམ་མི་འདྲའི་ཕྱིར་ན་བར་ཆོད་པའི་བར་སྲིད་མེད་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ཡིན་ཏེ་གོ་སྐབས་གཅིག་ན་དུས་ལྟན་ཅིག་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་གཉིས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གོ་སྐབས་ཅིག་ན་ཐོགས་བཅས་མིན་པར་ཐལ་ལ་མེ་ལོང་གི་ཡུལ་ལས་གཟུགས་བརྙན་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་སོ། །མེ་ལོང་ཉིད་བྱད་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་ན་གནས་པས་མཐོང་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྙན་ནི་སྡུའི་འང་ཉེར་ལེན་

གྱི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། ཤྱོན་སྟོངས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་སྣང་བ་སྐྱེ་བརྟན་བཞིན་ནོ།། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ལོང་དུ་རྩུག་ཀྱང་མི་འདུ་སྟེ། གཟུགས་བརྟན་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུན་མིན་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལས་གཞན་བྱད་དང་མེ་ལོང་གཉིས་མ་འགགཀ་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བས་ཕྱང་གསུམ་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ནི་རྒྱུན་དང་། འཆི་སྲིད་དང་། གཞན་ཞེག་གཉིས་ལས་ལོག་སྟོང་སྤྱང་སྟེ། གསུམ་ཀ་མཉམ་དུ་ཡོད་བར་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟང་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་མགུར་ནས་སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པ་ལས། སྲིད་པ་བདུན་གསུངས་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཡོད་དོ། །མདོ་དེ་མི་འདོན་ཞེ་ན། འོ་ན་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་མའི་མངལ་དུ་བ་ཚགས་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་རྟང་ཞིང་བླ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྲད་པ་དང་། དྲི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་བར་སྲིད་ལས་གཞན་བའི་དྲི་ཟ་མེད་དོ། །དྲི་ཟ་ཞེས་མི་འདོན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཞེག་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་འདོན་ཞེ་ན། བྱམ་ཟེ་རྟ་ལེན་གྱི་བུ་ལ་ཁྲོད་ཀྱི་མཆེས་བྱང་ལའྲི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་རྒྱལ་རིགས་སམ། ཤར་ལྷོ་སོགས་ནས་འོངས་པ་ཤེས་སམ་གསུངས་པས་ཕྱང་པོ་ཞེག་པ་མེད་དགག་ལ་རིགས་སོགས་མི་འཐད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟང་ཕྱན་ཚོགས་ལས། དགའ་བོ་དྲི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་སྲིད་པ་བར་མའི་ཚོགས་བློ་ཞེས་དང་། བར་མ་དོ་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་སོགས་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་གསུངས་ན་བར་སྲིད་

མེད་ན་ཇི་ལྟར་དྲངས། སྐྱེས་བུ་དམ་བའི་འགྲོ་བ་བདུན་གསུངས་བའི་མདོ་ལས། མེ་སྐྱག་གི་དཔེས་བར་མ་དོར་སྡུང་འདས་ལ་སྡུར་བྱལ་གསུམ་གསུངས་བས་ཀྱང་སྤྱད་བོ། །ཀྱང་ཞེས་གཞན་ཡང་ངོ། །བྱམ་ཟེ་ལ་བར་ན་གནས་མེད་བར་བཤད་པ་ནི་འདི་དང་། ངན་སོང་གི་བར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་མེད་པ་དང་། མཐོང་ཚོས་མེ་འབར་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་དགོངས་ལ། མཚམས་མེད་ནི་སྐྱེ་གཞན་བར་མ་ཚོད་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་བས་སོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ནི། བར་སྲིད་དེ་ནི་འཕེན་པ་ཡི་ལས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་མ་འོངས་འཁྱུང་འགྱུར་དེའི་ཤུ་ཚུགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྟོན་དུས་སྲིད་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་པ་མའི་སྲིད་པའི་སྟོན་རོལ་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕན་ཚུན་ཀྱི་བར་དེ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་འཆི་བར་དོ། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་བཞི་ལས། གཉིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གཉིས་ནི་རྒྱུན་ནོ། །དེ་ཡང་འདས་པ་ནི་བྱང་བའམ་སྟོན་དུས་ཏེ་བྱང་ཟིན་པའོ། །འོན་ཀྱི་མོ་སོགས་ཀྱི་མངལ་གནས་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱུབ་པས་མངལ་སོགས་འཆོག་གམ་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་མཚམས་བཅད་པ་དང་། བར་སྲིད་དྲངས་པས་རེག་དུའང་མི་རྟུང་ངོ་། །འཕ་མ་གློང་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད། འཕ་མ་གློང་དུ་གྱུབ་པའི་སྐབས་མེད་པར་གསལ། བར་སྲིད་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གྱུབ་པ་ལ། འོག་མིན་བའི་ལུས་དཔག་ཚད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་ཁམས་བའི་བར་

སྲིད་ལུས་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་དཔག་ཚད་དྲུག་སྟོང་དང་ཕྲེད་དང་བཞི་ལས་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ཡངས་ཤིང་རྒྱེན་ཐེད་ལྟར་དྲངས་པས་འགར་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གསུངས། དེའི་ཁ་དོག་ནི་དམྱལ་བ་སྟོང་དུམ་ཆོག་པ། དུད་འགྲོ་དུ་བ། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གསེར། གཟུགས་ཁམས་པའི་དཀར་པོའོ་ཟེར། བྱང་སེམས་གླང་པོའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་སྙི་ལམ་སྟེ། དངོས་སུ་གཞོན་ནུའི་རྣམ་པའོ་ཟེར། བར་སྲིད་དེ་ཡང་ལྟའི་བར་སྲིད་སོགས་རིགས་སུ་ཐ་དད་གཅིག་གིས་གཅིག་དང་། སྐོམ་བྱུང་གི་ལྟ་མིག་སྐྱེན་བཅུ་གཅིག་གིས་དགུ་པས་མཐོང་གི་སྐྱེས་པོ་ཀྱིས་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟའི་མིག་རྣམ་དག་ནི་ཕེ་ཚོམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་དན་ལེན། རླུགས། གཉིད་ཆོད། བརྩོན་དྲགས་པ། སེམས་ཡ་ཡོ་པོ་དང་། བག་ཚ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས། སྣ་བ་མང་བ། ཉ་ཅང་སྐོམ་དྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེན་བཅུ་གཅིག་བྲལ་བའོ། །དེའང་ལྟའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལྟའི་བར་སྲིད་མཐོང་བའི་བར་དང་། རིགས་མཐུན་དང་ལྡན་པ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། དེ་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱིས་བསྟེད་པས་གང་བསམ་པར་ཕྱིན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་པའི་ཤུགས་དང་ལྡན་ལ། སྲིད་པ་ཚོལ་བས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཞིང་རི་བྲག་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། མའི་མངལ་དང་། རོང་གདན་མ་གཏོགས་མི་ཐོགས་པར་འཚད། སྐྱེ་གནས་ཀྱང་མངལ་

སྒོ་ནས་འཇུག་གི་ལྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མིན་པས། མཚོ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་ཐུབ་དང་སྔར་བྱུང་ཞི་ཞེས་བཤད་དོ། །གང་གྱབ་པ་དེ་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་མི་རློག་སྟེ། དགེ་མི་དགེས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་དུ་དགེ་རྩ་རྣམས་ནི་དམྱལ་སོགས་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྔལ་ཆུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ཕྱིར་ཡིན་ཟེར། ཀུན་བཏུས་ལས་ཅི་སྟེ་ན་ལྟོག་གོ །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་སོགས་སོ་ཞེས་གསུངས། འདོད་པའི་བར་སྤྲིད་དེ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་བན་གྱིས་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ་ཟ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁམས་ཟས་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་ཕྱིར་དྲི་ཟ་བ་མིན་ནོ། །གནས་ཡུན་ཞག་བདུན་དང་། དེས་མེད་དང་ཐུང་ངུར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ། ལས་ལས་བྱུང་བའི་མེག་གིས་ཐག་རིང་ན་གནས་པའི་རང་སྐྱེ་བའི་གནས་མཐོང་སྟེ། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བློ་ནི་ཚོར་སྐྱེ་ན་མོ་ལ་ཚགས་ཚོ་ལ་སྣང་། ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་མའི་མངལ་ལ་རྩེ་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མངལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། མ་ནིང་གྱང་དང་པོ་ཚོ་མོ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གུབ་ཚོང་ཡིན་ཕྱིར། དེ་ཤུགས་ནས་ཕྱིས་མ་ནིང་གི་ལུས་འཛིན་ཟེར། གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་ལས་གཞན་ཡང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྨོ་ལམ་བཞིན་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །གང་ལྟར་ཡང་སྲིད་པས་བརྟན་ཀྱི་འགོར་བར་འགྲུབས་པས་སོ། །དབང་པོ་ནི་ཞུ་ཐག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བའམ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ།　　ག། ། །

མོས་པ་མེད་དོ། །རྟོའི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སོགས་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་ཀྱང་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ན། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཞེས་བཤད་པར་འཆད་ལ། གཞན་དག་རང་དང་རིང་བའི་སྐབས་ཆགས་སྡང་དང་། རང་དང་ཉེ་བའི་སྐབས་ནགས་ཐིབ་པོ་སོགས་ཟེར་ཀྱང་ཁྱོགས་གཅིག་གི་དེས་པ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་གྱུར་པོ། །ཡང་འཇུག་པ་ཤེས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ལ་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ། གསུམ་ཀ་ཤེས་པ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་དག་སྟེ་དེ་ལ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་ནི་དང་པོ་དང་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་སྐྱུར་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སམ། རང་རྒྱལ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་དཾས་པོ་དུག་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། སངས་རྒྱས་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །འཁོར་སྐྱུར་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མིང་ངོ་། །འོ་ན་རང་རྒྱལ་སྐོང་སྐྱེས་རྣམས་ཅི་ཞེན། འདི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་དེ་བས་ཟུལ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྐོང་སྐྱེས་དེ་དག་ནི་ཚོགས་སྐྱོད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གང་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྡུན། རྒྱས་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་སྟོང་པ་བཞིར་བསྟན་ནས་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཡིན་མིན་དང་ཁམས་

གང་ན་ཡོད་དཀྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་བོ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་འཆི་སྲིད་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་བར་སྲིད་མིན། བདག་རྟག་པ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར། སྲིད་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་རྟག་པ་ནི་མེད་དེ། སྐྱེ་སྲིད་སོགས་ལས་གཞན་དུ་བདག་མ་དམིགས་ལ་དེ་དང་གཅིག་ན་མི་རྟག་པ་དུ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་འཆི་སྲིད་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ཡི་རྒྱུན་ཙམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ན་སྔ་མའི་ཚེན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་རླུང་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱུན་གྱིས་ནི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་མངལ་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར། མངལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་པས་སྐྱེ་གནས་གཞན་ཡང་མཚོན། བར་སྲིད་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འཕོ་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་མཐའ་དུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་འདིས་ཁ་ཐོན་མེ་ལོང་སོགས་གཞན་ཡང་མཚོན་ནོ། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་ཏེ་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་ནུར་ནུར། མེར་མེར། ལྟར་ལྟར། གོར་གོར། མཁྲང་འགྱུར་སོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆགས་བའི་བར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཏུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་འཁོར་བའི་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད་པ་གང་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཁོར་ལ་དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་མོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚེ་སྟོན་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་ཕྱི་མཐར་སྐྱེ་ཁ་སྐེ་གཉིས་གཉིས་

དང་། བར་དུ་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལའོ། །རྫོས་སྐྱེས་དང་བར་མ་དོན་འཆི་བ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པས་སོ། །རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྣང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་རྣམས་རྒྱུན་ཆགས་པའོ། །མིང་ནི་མིང་ལྟར་ཐོགས་མེད་བཞི། གཟུགས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ངོ་བོ་ཡན་ལག་གསུམ་དབེ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། མ་རིག་པ་ནི་ཅོན་མོངས་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མར་དགེ་སོགས་ལས་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་བ་འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཡིན་ཞིང་། མིང་དང་གཟུགས་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཕན་ཆད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་དོད་ཀྱི་བར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་པོ་བཞི་ཚུན་ཆད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །གསུམ་འདུས་ནས་རེག་པ་འདོག་སྟེ། གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིད་འོང་མི་འོངས་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནས་ཤེས་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཡུལ་འོངས་སྤྱོད་ནུས་

ནས་ཚོར་བ་འཇོག་སྟེ། དེ་ཡང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཅོད་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་ལ་སྦྱོད་མི་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་དངོས་སུ་སྦྱོད་པའི་བར་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟའོ། །སྔོན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཕྲིག་པ་ལ་སྦྱོད་ནུས་ཤིང་དངོས་སུ་མ་སྦྱོད་པར་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་ཅིང་སྤྱད་པའི་ཕྱང་ལྟའོ། །དེ་ཡིས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འབྲས་བུ་འཐུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱང་ལྟ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནས་འཕོས་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱང་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་ཡི་ཕྱང་པོ་ནི་ཀུན་ཤེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་བཞི་གསུངས་པ་ལས། འདི་ནི་ཕྱི་མ་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཐུང་བར་འདོད་དོ། །ལོ་ཞེས་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱང་པོ་ལྟ་བར་དེས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་སོགས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྐབས་དེ་ནི་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་ན། དེའི་མིང་གིས་ཡན་ལག་ལ་ཡང་བཏགས་པའམ་བསྡུགས་པ་སྟེ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སུམ་བར་ཆད་མེད་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་སོ། །སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་

ནི་སྔོག་གཅོད་སོགས་ཚེ་ཀུན་སྤྱོང་རྩོངས་པ་མ་རིག་པ། སེམས་པ་ལས་འདུ་བྱེད། ཡུལ་རིག་པ་རྣམ་ཤེས། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཅའི་ཕུང་པོ་མིང་གཟུགས། མིག་དབང་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །གསུམ་འདུས་རེག་པ། རེག་པ་ཉམས་སྐྱོང་ཚོར་བ། ཤ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྡིད་པ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ངོ་ཚ་མེད་སོགས་ཀུན་དཀྲིས་རྣམས་ལེན་པ། དེས་ཀུན་སྤྱོང་ལུས་ངག་གི་ལས་སྡིད་པ། སྐར་མེད་པ་འཕྱང་བ་སྐྱེ་བ། ཡོངས་སྨིན་ཐ་བ། དེ་ཞེག་ཤི་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་བྱ་རྩོལ་གས་སྐད་ཅིག་ལ་འཕྱང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ། བསྟུ་བ། དབྱེ་བ། བརྒྱད་མར་འཕྱང་ཚུལ། ཞར་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་བ་དང་འཕྱང་བའི་ཁྱད་པར་ལྟ་ལས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཕྱིའི་ས་བོན་ལས་སྐུ་གཟུགས་འཕྱང་བའང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་མ་རིག་སོགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཅི་ལ་སྟོན་ཞེ་ན། བདག་སྟོན་མ་བྱུང་དང་། ཕྱི་མཐའ་འཕྱང་མི་འཕྱང་དང་། དལ་ལྡའི་བར་དག་ལ་བདག་ཏི་ལྟ་བུ་ཞེས་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ལོག་པར་བཏགས་བའི་སྐོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་སྨོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་གུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། གསུམ་དུ་བསྟུ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་རིག་སྡིད་པ་ལེན་པ་གསུམ་སྟེ། །ལས་འདུ་བྱེད་སྡིད་པ་གཉིས་སོ། །ལས་ཉོན་གྱི་རྟེན་ནམ་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བདུན་ནོ། །བདུན་པོ་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་འབྲས་བུའང་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་གཞི་བདུན་པོ་ནི་ལས་ཉོན་ཡང་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཕན་སྐྱེན་

ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་མ་རིག་ལ་རྒྱུ་དང་རྐ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་བརྒྱ་གཉིས་སུ་མངོས་ལ། མེད་ན་སྔོད་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་རྐ་ཤི་ཡིན་ལ། རྐ་ཤིའི་འབྲས་བུ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། སྟོན་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཕུག་གཉིས་པོ་མདོར་བསྟས་པ་ནི། སྟོན་མཐའ་དང་ཕྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་སྟོན་མཐའི་རྒྱུ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་དེའི་འབྲས་བུ། སྲེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་ཕྱི་མཐའི་རྒྱུ། སྐྱེ་རྒ་དེའི་འབྲས་བུའོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཚ་ནས་ལས་སུ་བསྟས་ཏེ། ལས་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །སྟོ་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་འབེལ་བ་ལ་ཁྱད་མེད་བཞིན། །སྟོ་མའི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་བསྟས་ལ། ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་བསྟས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་བསྟས་ཀྱང་དལ་ལྟའི་སྐྱེ་བ་ཉམ་མའི་འབྲས་བུ་ལྟ་སྲེད་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། སྟོ་མའི་རྒྱུ་ལའང་གསུམ་དང་། ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ལའང་ལྟ་ཡོད་པར་རྟེན་སུ་དཔག་པ་ལས་ཤེས་ནུས་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་མའི་རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་དུ་བར་མའི་རྒྱུ་འབྲས་བསྟུ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པའི་དབྱེ་བསྟུ་ཡིན་གྱི་དོན་གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྐ་ཤི་ནི་ཚོར་བའི་བར་ཡིན་པས་དེ་ལས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་ལ་བར་མ་ཚད་པ་རྒྱན་ཡོད་པ་སྤྲིད་དུ་མཐའ་མེད་པར་འཁོར་རོ། །

བཞི་པ། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་བརྒྱ་གཉིས་སུ་མི་འཆ

ལ། མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོག་མཐའ་ཡོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཅོན་མོང་སྤྱད་སྲིད་པ་ལས་ཅོན་མོང་ལ་ལེན་པ་འབྱུང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལེན་པ་ལས་བྱ་བ་སྐྱེ་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་གཞི་རྣམས་སྐྱེ་སྐྱེ་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམ་ཤེས་དང་། སྲིད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །གཞི་དེ་ལས་མིང་གཟུགས་ཀུ་ཤི་སོགས་གཞི་འབྱུང་སྐྱེ་རྣམ་ཤེས་ལས་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་ཀུ་ཤི་འབྱུང་བ་དང་། གཞི་དེ་ལས་ཚོར་བ་ལས་སྲེད་པ་དང་། ཚོར་བའི་བར་ནི་ཀུ་ཤི་ཡིན་ལ་སྲེད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཀུ་ཤི་ལས་མ་རིག་པའི་ཅོན་མོང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་མེད་པ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་འགོར་བའི་ལྷག་སྣམ་ཚུལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་བརྟུ་གཉིས་སུ་དེས་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཀུ་ཤི་ཡིན་ལ་ཀུ་ཤི་འབྲས་བུའང་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟ་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་སྐྱུང་བའི་ཚོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། བསྟན་བཅོས་ལས་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཀྱང་། འདི་ནི་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་བ་ཞེས་པ་དེས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྣང་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། །རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པོ་བོ་ལ། འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་བཤད་པ། གཞན་འདིར་འཆད་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མ་རིག །མིང་། རེག །ཚོར་

བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡང་པོ་ལྟ་བ་མིན་ཏེ། མ་རིག་པ་སྟོན་མཐའ་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སེམས་བྱུང་རྒྱད་བར་གསུངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་པ་སོགས་ཏོ་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅོ་ཆེ་བའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནམ་ཤེས་འཐའ་སྟོན་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཤས་ཆེ་རྒྱང་ཡང་སྟོན་དུས་མ་རིག་པ་དང་། འདིར་སྡེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་མི་འཐད་པས་སོ། །ནམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་ནི་འདོད་གཟུགས་ན་ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་བྱེ་བྲག་པ་འཐའ་ཞེག་ཏོ་ན་ཡིན་གྱི་འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྤྱི་མིན་ཏེ། ཕྱིའི་དེ་མ་བསྟས་པས་སོ། །དེས་ན་མ་རིག་སོགས་སྐྱེ་ཞེའམ་པ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་ན་ཞེས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་ན་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཀྱུར་པའི་ཚོར་གཞན་བདེན་པ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་རྨོངས་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རིག་པ་མེད་ཙམ་དང་། རིག་པ་མིན་པ་ཙམ་དངོས་མེད་དང་བེམ་པོའང་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི་དབེར་ན་མི་མཛའ་ཞེས་པ་མཛའ་བ་མེད་པ་དང་། མིན་པ་ཙམ་ལ་མི་གོ་བར་དགྱ་ལ་གོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་མི་བདེན་པའང་རྟོན་ལ་ཐོ་བ་དང་སོགས་སྐྱས་ཆོས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་དང་། བྱ་བ་མིན་པ་བྱ་བ་བན་པ་དང་། དོན་མིན་པ་དོན་ལོག་པའི་དོན་ལ་ཐོ་བ་བཞིན་ནོ། །རིག་པ་མེད་ཙམ་མིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན་

མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་འཆིང་བ་ཕྲ་རྒྱས་ཆུས་སྦྱོར་སོགས་འགོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་གིས་བསྟན་དོན་ཡིན་དགོས་པས། མེད་པ་ཙམ་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡོགས་སུ་བནི་མེད་དེ། ཤེས་རབ་བནྡ་པ་ལ་དམན་པར་དགག་སྦྱོང་ཉེ་བར་བ། །བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངན་པ་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་དང་མ་རིག་རྩ་ཉོན་དང་ལྡུའོ་སོགས་སུ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་མིན་པའི་ཤེས་རབ་མ་རིག་པའོ་ཞེན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ལྟ་བ་དེ་དང་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བསྟན་པས་ན་ལྟ་བ་མ་རིག་གཉིས་ཀ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་མི་འདག་གོ་ཞེས། ཤེས་རབ་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་ན། རང་ལ་རང་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དབལ་ལེན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མིང་དང་། ཆོས་སྐྱོང་བའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པ། ཆོས་གྲགས་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་བསལ་ཟེར་ཀྱང་། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པ་གཉིང་མཐུན་འདུའོ། །

གཉིས་པ། མིང་ནི་མིང་ལྟར་ཐོགས་མེད་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཚོར་སོགས་

ཀྱི་ཕྱུང་པོ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟེག་པ་དྲུག་ནི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཚོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་དྲུག་གོ །ཁ་ཅིག་གིས། གསུམ་འདུས་ཙམ་ལ་བཏགས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ། དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མདོ་ལས། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། རེག་ཚུལ་མིག་སོགས་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཐོག་པའི་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་བཅས་ཀྱི་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །

དྲུག་པ་ཡིད་རེག་ནི་བླ་དྭགས་མིང་ངམ་ཚོགས་གི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བླ་དྭགས་ནི་མིང་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་གཅོད་པོར་མིང་ལ་དམིགས་པས་སོ། །མིག་གིས་སྟོན་པོར་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་ཞེས་སུ་མི་ཤེས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྒོ་ལྟ་ཚོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་འཛིན་ལ་ཡིད་ཤེས་ཚོག་གིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པས། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རེག་པའང་གོ་གིས་ཕྱི་བའོ། །ཞེས་ཟེར་ཀྱང་འདི་ནི་མིག་སོགས་ཡུལ་རྟེན་ཅེར་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞེས་གི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གཅོད་པས་དེ་གཟུགས་མིན་པ་ལ་མིང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཡང་དབྱེ་ན་རིགས་པའི་རེག་པ་དང་མ་རིགས་པའི་རེག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རེག་པ་ཞེས་གསུམ་

ནི་ཟག་མེད་དམ་དུ་མེད་ཀྱི་རེག་པ་དང་། ཁོན་མོངས་ཅན་གྱི་རེག་པ་དང་། གཞན་ལྷག་མ་དུ་མ་དང་། མ་སྨིན་ལུང་མ་བསྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རེག་པའོ། །མ་རིག་པའི་རེག་པ་ལའང་གནོད་གཅོད་སེམས་ཀྱི་རེག་པ་དང་། རྣོས་སྐྱ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རེག་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་ན་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱག་བསྟལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གཉིས། དང་པོ། རེག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཀེ་རེག་རྒྱུན་ཚོར་སོགས་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ལ་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ། ལྟ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བའོ། །སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་མིག་སོགས་ལས་གཞན་ཡིད་གཅིག་པུ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཡང་རེག་ཚོར་གཉིས་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ལ། མི་མཉམ་ན་རེག་ལྡན་ལ་ཚོར་བ་མེད་ན་ཚོར་བ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བར་འགྱུར་ལ། མཉམ་ན་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཟེར། དེ་ལ་བྱེ་སྨས་དེ་དག་ལྡན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དུས་མཉམ་སྟེ། མར་མེའི་འོད་དང་། མྱུག་འི་གྲིབ་མ་བཞིན་ནོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་རེག་རྣོས་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚོར་བ་སོ་མང་པོར་བཤད་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་སོགས་གསུམ་དང་། དགེ་སོགས་གསུམ་དང་། སྐྱོབ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་མིན་ཏེ་བརྟན་པར་གནས་པས་སོ། །བྱེ་སྨྲས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཚོར་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། འདོད་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་སྣ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་གོང་སར་དམིགས་ན་མི་ཚང་ངོ། །འདོད་པའི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུའི་སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ངོ་མེད་པས་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ལ་ཡུལ་ལྷ་མེད་པས་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་ཉེ་རྒྱུའོ། །བསམ་གཏན་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ཡིད་མི་བདེ་དྲུག་མེད་པས་ཉེར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའང་འདོད་པར་ཡིད་རྒྱུ་ཞེང། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རང་སྣ་ལ་དམིགས་ན་ནི་གཟུགས་སྣ་རེགས་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དག་ཡོད་པས་བརྒྱད། གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ཀྱིའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མ་གཉིས་ན་ཡིད་བདེའང་མེད་ཅིང་སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དྲུག་གོ །དྲུག་གི་དམིགས་པའི་ཉེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུའོ། །རང་སྣ་ལ་ནི་གཟུགས་སྣ་རེགས་ཚོས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱུ་བཞིའོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱུ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ནམ་

མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྟོགས་ནས་ནི་རགས་པར་ལྟ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་བཞི། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་འགྲོ་བའོ། །གོང་མར་ཞི་བ་གཟུགས་མེད་ལ་རྒྱུ་བཞམ་འགྲོ་བ་ན་ཉེར་བསྟོགས་ལའང་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་དང་། དཔྱོས་གཞི་བཞི་ནས་ཡང་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་རང་སའི་ཡུལ་ཏོ་ན་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྲེད་པ་འཛེལ་བས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་སྟྲའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྲིད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་མ་ཁྱོགས་པའི་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སོགས་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་འདིར་བཤད་མི་དགོས་ཚུལ། འདིར་མ་རིག་མིང་གཟུགས་རེག་པ་ཚོར་བ་རྣམས་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུགས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་ཁམས་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གནས་བཞི་པ་དང་། སྲེད་ལེན་ལྟ་བར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིས་གཞན་སྐབས་འདིར་བཤད་མི་དགོས་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ། རྟེན་འབྲེལ། ཉོན་མོངས། ལས་དང་གཞི་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། སྐ་བོན་ལས་སྟོང་བུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་ལས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་འབྱུང་བས་དང་། ཀུ་གནས་བའི་མཆོ་མི་སྐམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་

བའི་ཀླུ་གནས་བའི་སྐྱེ་བའི་མཚོ་མི་སྣམ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནགས་སོགས་རྟ་བ་ནས་མ་ཕྱུང་ན་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་བའི་རྟ་བ་མ་ཕྱུང་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་སྣར་སྐྱེ་བས་དང་། ལྷོན་ཤིང་གིས་དུས་སུ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ལན་གཅིག་མིན་པར་ལས་ཉོན་གཞིའི་མེ་འབྲས་སྐྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་འབྲས་ཀྱི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་ཕུག་པོ་ཆེ་རྣམས་སྐྱེ་ནུས་ཀྱི་ཤུན་པ་དང་བྲལ་ན་སྐྱེ་མི་ནུས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་སྡུག་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །ལས་ནི་ཤུན་བཅས་ཀྱི་འབྲས་དྲང་འདྲ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ནི་སྲིད་པའི་སྡུག་སྐྱེ་བའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སྨན་གྱིས་ནད་གཅིག་བསལ་ནས་ནུས་པ་ཞེས་པ་ལྟར། ལས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གཅིག་བྱུང་ནས། གཉིས་པ་མི་འབྱིན་པས་དྲང་། དེ་ཡང་རང་འབྲས་ལས་གཉིས་པ་ཞེས་གོ་དགོས་སོ། །ཡང་མེ་ཏོག་བཞིན་སྟེ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུའི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡོ།། སྟག་བསྟལ་གྱི་གཞི་བདུན་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་མ་རབ་པའི་བཟའ་བཏུང་གཡོས་ཟིན་པ་བཞིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུབ་ཟིན་པ་ཞེན་དང་། ལོངས་སྤྱད་ནས་སྣར་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ས་བོན་དུ་མི་རྟད་བས་སོ། །

གསུམ་པ་སྲིད་པ་བཞི་པོར་དོན་བསྟུས་ནས་དེ་ལ་དཔྱད་པ། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ་ལས་ཀྱིས་

རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་པ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྟོས་པས་ས་དེའི་སྲེད་སོགས་ཀྱིས་དྲངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་དཀྱིས་ཆིག་རྒྱ་ཕྱབ་པ་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན། ཕྱག་དོག་སེར་སྣ་ཁྲོ་འཚབ་བཞི་དང་། གང་སྲེལ་གྱིས་འཕྱོང་པ་དང་ལྡ་བཤད་དེ་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་བར་སྲིད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས། རང་གི་སྡ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་སྲིད་པ་སྟིང་རྗེས་བརྩང་ནས་ཞི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཞིན་ནོ། །སྲིད་པ་གཉན་གསུམ་ནི་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་ལ། ཕེག་ཆེན་བས་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་འཆི་སེམས་ལ་སེམས་རབས་པ་གསལ་ཚེ་སྟོན་བརྟེན་དགེ་བ་ཕམས་ཅད་དྲན་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། འདུ་ཤེས་ཕྱ་བ་ནི་མི་ནུས་ཏེ། འཆི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ལ་བར་སྲིད་མེད་པས་སྲིད་པ་གཉན་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྱེལ་ལ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཟས་དེས་སྲིད་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། འཕྲོས་དོན་བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ཁ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁམ་ཟས་བཤད་པ། ལྟག་མ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐ་རཀས་ཀྱི་ཁམ་

གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དྲི་ཟ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་དོ། །དེ་ཡང་སྣ་ཚྭ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིད་པས་སོ། །ཁམ་ཟས་ཐུ་བ་བར་སྲིད། འདོད་ལྷ། བསྐལ་པ་དང་བོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དྲི་ཟ་བས་དང་། བྱ་མ་ལ་ཏེལ་མར་བླུགས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་ནང་དུ་འཇུག་པས་རྒྱ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་ནི་ཐུ་མོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ནི་རགས་པའོ། །ཁྲུས་བསྐུ་མཉེ་སོགས་ལུས་གནས་བྱེད་དག་ཀྱང་ཟས་ཡིན་ནོ། །འོན་གྱང་མ་ཉེ་མ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རེག་བྱ་ཇི་ལྟར་ཟས་ཡིན་ན། འདི་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་སྟེ། དེ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད། འདིས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཕལ་ཆེར་ཁམ་ཟས་ཡིན་གྱི་ཉེ་གྱིབ་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཁམ་དུ་བྱེད་པར་མི་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་འབྲས་ཚན་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཁམ་དུ་བྱས་ནས་མིད་པས་ཁམ་ཟས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ནི་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ་ཉེ། དེ་མིད་པའི་ཚེ་སྐྱེ་མཆེད་དེས་རང་གི་དབང་པོ་མིག་ལ་དང་། དེའི་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་མི་ཕན་ན། གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་པ་མིན་ནམ་ཞེན། དེ་མཐོང་བས་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་ཟས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྱལ་གྱིས་ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་པར་འགྱུར་ན། འདོད་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཕྱིར་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་སྒོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེས་ན་མདོ་ལས། མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྤྱོར་སྦྱངས་ལ། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོར་མ་སྦྱངས་བ་སོགས་མྱ་ངཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་། འོག་མ་གཉིས་ལས་ཚགས་བྱལ་དང་། གཉིས་པ་བར་མ་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ། གསུམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ། བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་བ་དགྲ་བཅོམ་དང་། སྔོན་པ་ཚོལ་བ་ནི། སྔོན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། ། གཉིས་པ་ཟས་ཡིན་ཚུལ། ཚེ་འདི་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟེན་ནམ་གནས་དབང་པོ་བཅས་པའི་ལུས་རྒྱས་པའི་དོན་ཁམ་ཟས་དང་ནི། བརྟེན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་པ་སྟེ། ཟས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་འདིའི་སྔོན་པ་གསོ་བ་མ་མ་ལྷུ་བྱའོ། །སྔོན་པ་གཞན་འཕེན་པ་སེམས་པའི་དང་སྔོན་པ་ཕྱི་མ་འགྱུབ་པ་ཡི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཏེ། མ་ལྷུ་བྱའི་ཟས་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། ། ཟས་ཀྱིས་སྔོན་པ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གསོ་བ་ཡང་གཅོ་ཚེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཁམ་རེག་གིས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་ཕྱི་མའི་སྔོན་པར་འཕེན་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སོགས་པས་སོ། །མདོ་ལས་དག་སྣོང་ཟས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནད་དང་། འབྲས་དང་། རྒྱ་རྫུའི་རྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚ་ཤིའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འབྲས་ནི་རྣ་འབྲས་སམ་སྟམ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་དེ། ཐལ་རྒྱལ་རྩམ་པར་བསྒོམས་པས་མ་ཤི་བ་སེམས་པའི་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ལུས་དང་སེམས་བྱུང་ཡང་རྒྱས་པས་སོ། །

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་བས་སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་ཀུན་གཞི་ཡིན་པར་འདོད། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ནས་བྱེད། བཏང་སྙོམས་ལས་ཚོར་གཞན་གསལ་བས་མི་འོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཏེ་ལ་འཆི་སེམས་ཡོད་ཅེས་གང་སྨྲ་ལ་འཚད་དོ། །ཡིད་ཤེས་དེ་ཡང་རྟེ་གཅིག་པའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་གནས་བཞིན་དུ་འཆི་མི་སྲིད་དེ། མཉམ་གཞག་དང་རིས་མི་འདྲ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྟོར་བྱུང་ཡིན་པས་གསལ་ཞིང་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་འཆི་སེམས་དེ་ལས་ལྡོག་པས་སོ། །སེམས་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ངང་ལ་འཆི་བ་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་གནས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱ་མི་ནུས་པས་དང་། འཆི་བ་ན་སེམས་འཕོ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ན་སེམས་གཞན་དུ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དག་སྐྱེ་དང་། འཆི་དུས་སེམས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ཡིད་ཤེས་དག་ཚོགས་གང་གིས་འཆི་འཕོ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ན། སྒོང་ལམ་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུང་བསྟན་མིན་གཉིས་གང་རུང་ལས་གནས་ནས་སོ། །དེ་ཡང་དག་ཚོགས་གསུམ་གྱི་དམིགས་བསལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ན། འདོད་ན་རྣམ་སྨིན་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྒོང་ལམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་

གཉིས་གང་རུང་། མེད་པ་ཡང་ན། སྒོང་ལམ་བའི་སེམས་ལྟང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ནས་སོ། །སེམས་དེ་གཉིས་སྟོང་བས་ཆུང་བས་སེམས་རྒྱུན་འཆད་པར་མཐུན་ལ་གཞན་གསལ་བས་མིན་ཟེར། གང་སྤེལ་གྱིས་ཟབ་མེད་ཀྱིས་འཆི་སེམས་མི་བྱེད་ལ། མི་དགེ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་བས་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བས་དགེ་བ་མེད་ཟེར། གཞན་དག་རིམ་གྱིས་འཕོར་བ་སྣང་སར་ཉེ་དོད་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་བས་མི་དགེ་དང་། སྔོན་རྩེ་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་བས་སྨྲིབ་ལྟང་མ་བསྟན་དང་། སྐང་འདས་སེམས་མ་སྨྲིབ་ལྟང་མ་བསྟན་མདོན་དུ་གྱུར་བས་དགེ་བ། ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་བས་མ་སྨྲིབ་ལྟང་མ་བསྟན་སྣང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་འཆི་དུས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་རྣམ་ཤེས་འགག་ས་ཟེར་ན། འོག་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མི་དང་ལྷ་འགྲོ་བཞམ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དག་བཅོམ་སྐྱང་འདས་རྣམས་ནི་ཇུས་སྐྱེས་ལུས་དབང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཚར་འགགས་བས་མ་ངེས་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་འཆི་ན། ངན་སོང་རྣམས་ནི་ཐ་དད་པ་དང་། མི་ལྟེ་བ། ལྷ་དག་བཅོམ་གཉིས་སྐྱེ་གུ་ནས་ཡིད་འཆི་འཕོ་དེ། །ཐ་ཅིག་དག་བཅོམ་སྐྱེ་བོ་ནས་འཕོ་ཟེར་རོ། །ཡིད་དབང་ཡུལ་ན་མི་གནས་ཀྱང་རྟོ་བསྒོམས་ལ་ཆུ་བཀྲབ་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཤུང་པ་ལ་སོགས་པར་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡིད་འཆི་འཕོ་ཞེས་སོ། །ལ་ལས་དྲོད་སྐུད་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀུན་གཉེ་འཕོ་བར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ། སྔོག་གི་གནད་གཅོད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་མེ་རླུང་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་གང་རུང་འབྲུགས་པས་ཚོར་བ་མི་བཟད་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་པར་བྱས་པས་མཚོན་བཏབ་པ་འདྲ་བར་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དེར་བཏགས་ཀྱི་ཤིང་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ། །སས་མི་གཅོད་པ་ནི། ཉེས་པ་གསུམ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོང་འཛིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཟེར། དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་གནད་དུ་མི་བསྟན་པ་དང་། ལྟ་སོགས་ཅིག་ཆར་འཆི་བ་ལ་གནད་གཅོད་མེད་དོ། །

བཞི་པ། ཤི་ནས་ཅིར་འགྱུར་ན། འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་དག་ནི་རིམ་བར་ཡང་དག་པ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཐར་བར་དེས་པ་དང་། ལོག་པ་ངན་སོང་ཉིད་དུ་དེས་ལ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་མ་དེས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་སྐྱེ་བསྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ། གཞལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། འཇལ་བྱེད་ཚད་གཉིས། དང་པོ་སྟོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ཚད། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཚད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན་སར་ཀྱིལ་སོགས་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་རི་མཆོ་གླིང་གསུམ་བཤད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སར་དཀྱིལ་སོགས་བཞི་པོ་རིམ་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་སྟེང་ལུགས་དང་། སྟེང་གཡོགས་མེད་པ། ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་མེད་པ། ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་གཅིག་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་བཟང་གི་ཞིང་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལའང་སྟོང་གསུམ་འདིའི་

འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི་ཕྱེད་དང་ལྡན་ནོ། །ཁོར་ཡུག་སྟེ་མཐའ་སྐོར་དུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྡ་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དུག་འབུམ་ཁྲི་དང་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །ཚུ་དང་གསེར་ནི་སྤྱིང་བཞིའི་འོག་གཞི་ལ། རྩང་སྟོང་གསུམ་འོག་གཞི་ཡིན་པས་ཚད་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིང་བཞིའི་འོག་གི་རྩང་དཀྱིལ་ཚད་སངས་ཆུ་དང་འདྲའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་འོག་གཞིའི་ཆུ་སྡ་ལའང་ཚད་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་རྩང་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཞི་འདབས་ཆགས་ལ། ཆུ་དང་གསེར་ནི་ཟླ་བའི་ཕིགས་པ་ལྟར་དུམ་བུར་ཆགས་པས་ཚད་ཡོད་ཟེར། དེ་དག་གི་བར་ན་སྤྱིང་བར་གྱི་མུན་པ་ཡོད་དོ།། །

གཉིས་པ་ལ། རི། མཚོ། སྤྱིང་གསུམ་ལས། དང་པོ། དེ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་སོའོན་ནམ། ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་སྐྱེན་འཕྲིགས་ནས་ཚར་ལོ་མང་དུ་བབས་པས་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཏེ། ཚད་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཙམ་ཞིག་གོ །དེ་ལ་ཁམས་རབ་སྣང་ཅིང་འབྱེད་པའི་རྩྭ་ཤིས་གྱུར་པ་ལས་གསེར་གྱི་སྣག་ཞི་ལ་ལྷུན་པོའི་རི་ཆགས་ཏེ། བརྩེད་ཆེ་བས་ལྷུན་པོ་སོགས་སུ་བྱགས་ལ། དེ་ནས་ཁམས་འབྱིང་སྣང་འབྱེད་རྩྭ་ཤིས་གྱུར་རེ་དེ་ལ་བསྐོར་ཏེ་དབྱུག་ཤིང་རི་གྱེ་རང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་རྩྭ་ལས། ལྷུན་པོ་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཉའ་ཤིང་འཛོན་སོགས་རི་བདུན་ཆགས་ཏེ། སའི་དོངས་གཞི་ལས་གོ་རིམ་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་མོད། རིའི་རྩེ་མོར་ཉི་མའི་ཤིང་རྟའི་གཉའ་

ཤིང་འཛོན་པའམ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཤོལ་མདའ་ཡི་རྣམ་པ་འཛོན་པ་དང་། སེང་ལྡེང་གི་མདོག་འབྲ་བ་ཅན་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་འོང་ལྟ་ན་སྡུག་རྩི་དང་། བག་རྟུན་འབྱུང་བ་དང་ནི་བཟས་ཕྱོགས་སྡུམ་པར་འདུད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་བསྐོར་བ་མྱ་ཚུད་འཛོན་རིའོ། །དེ་ནས་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་ཁམས་ཐ་མ་སྡུད་ཅིང་འབྱེད་རླུང་གིས་ཁོལ་བུར་དགྱེགས་པས་ལུས་འཕགས་སོགས་གླིང་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཚགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཀུན་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་ལྕགས་ཀྱི་རི་སྟེ། དེའི་ཕྱི་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་སྟ་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དང་བྱག་འཕུམ་ཉིས་སྐོང་བྱག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཡོད་དོ། །ཤར་གི་རི་བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་ལ་ཁོར་ཡུག་དེ་ལྕགས་སོ། །ལྷུན་པོ་ཤར་དཔལ། ལྷོར་བི་ཌཱུརྱ། ནུབ་ཤེལ་དམར། བྱང་གསེར་ཏེ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཇོས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོའི་འོད་ཀྱང་དེའི་མདོག་ཏུ་སྣང་ངོ། །རི་གྲིང་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་སྟག་ཞེ་ལ་བརྟེན་པས་ལྷུ་ཡི་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཁྲིད་དུ་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་རི་རབ་ནི་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་དག་ཏུ་བརྒྱ་ཁྲིད་དོ། །རི་རབ་དཔག་ཚད་འབྱམ་དུག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་དང་། རྒྱ་མཚོའང་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་ཡོད་ཅེས་ལ་ལར་བཤད་ཀྱང་། འདི་འདྲལ་བ་ལུང་གཞི་དང་མཐུན་ནོ། །རི་བརྒྱད་པོ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྱེ་སྟེ། གཉའ་ཤིང་འཛོན་བཞི་ཁྲི་ནས། ཁོར་ཡུག་སྡུམ་བརྒྱ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །དེ་དག་རྩམས་སུ་འང་སྟེ། ཞེང་ནི་ཆུ་ཡན་གྱི་རང་གི་འཕང་དང་མཉམ་

སྟེ་རེ་རབ་བརྒྱད་ཁྲི། གཉའ་ཤིང་བཞི་ཁྲི་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ། རེ་རབ་ནས་ཁོར་ཡུག་དེ་དགུ་གི་བར་བདུན་ན་གླུ་རྒྱལ་རྣམས་རྟོལ་ཞིང་རྩེ་བའི་མཚོ་བདུན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསིལ་བ་དང་། ཞིམ་པ་དང་། ཡང་བ་དང་། འཇམ་པ་དང་། དྭངས་པ་དང་། དྲི་ངམ་པ་དང་། འཕྱང་ན་སྟོང་བར་བྱམས་པ་དང་། མཐིན་བར་མི་གནོད་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྒྱས་གང་ངོ་། །གླུ་བརྒྱད་ནི། དགའ་བོ། ཉེར་དགའ། རྣམ་རྒྱལ། བཏང་བཟུང་། གཟེ་ཅན། ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་། ནགས་པོ་ཆེ། ཞེ་ལའི་འདབ་བོ། །དེ་དག་གི་ཟབས་སུ་བརྒྱད་ཁྲི་བར་མཉམ་ལ། དང་པོ་རི་རབ་ནས་གཉའ་རིའི་བར་གྱི་མཚོའི་ཁ་ཉེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་སྟེའོ། །ཕར་ནུབ་ཏུ་ནི། ཉིས་འཁྱམ་བཞི་ཁྲིའི་དཔག་ཚད་ཡོད་དོ། །ནང་གི་མཚོ་ལ་གཟའ་སྐར་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་ཆུའི་གཏེར་ཡིན་ནོ། །རོལ་མཚོ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་པོ་དེ་ཉི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱོགས་རེའི་ངོས་རེ་ལ་ཤར་ནུབ་ཏུ་ཀུན་སྐྱབ་རྣམས་རྟོལ་ཞིང་ཆོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །རོལ་མཚོ་གཞན་གྱི་ཁ་ཉེང་ཉི་མ་སྟ་མའི་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་ངོས་ནི་སྟ་མ་སྟ་མ་བས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བདུན་ལས་ལྷག་མ་མུ་ཁྲུད་འཛིན་དང་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་ཆུ་རྣམས་ནི། ཕྱི་འཁྲུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚད་མུ་ཁྲུད་འཛིན་གྱི་ཐེལ་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་ཐེལ་གྱི་བར་དུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །མཐའ་བསྐོར་

དཔག་ཚད་སུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་བྲག་འབུམ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་བཞིས་ཁོང་ཡུག་ལྷུགས་རིའི་མཐའ་བསྐོར་སུམ་ཕྲག་གསུམ་བྲག་འབུམ་ཉེས་སྟོང་བྲག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔའོ། །ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་བ་ཆུ་ཅན་ཀྱི་ཆུས་གང་བོ། །ཞལ་ཆེན་ལས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དེར་གློང་འདི་ནས་ཆུ་གློང་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་དང་། མྱང་འདས་ལས་ཆུ་བོ་ས་ཡ་དབུས་ནས་ཐིག་བཏབ་པ་བཞིན་འཐབས། བྱང་ན་སྟོང་བཅུ། ནུབ་ན་སྟོང་ལྔ། ཤར་ན་སྟོང་ཕྱེད་བརྒྱད་བཅས་ལ། དེ་བས་ཀྱང་གླུ་རྒྱལ་འོད་ཟེར་བཅུ་བའི་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་མང་ངོ་། །དེ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱད་ཅུར་བསྒྲེས་པའི་གླུའི་རྒྱལ་བོའི་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་ལས། གླུ་གངས་ཅན་མཚོའི་ཐུ་ཪམ་བུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་མང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་གངས་ཅན་མཚོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱལ་བའི་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་མང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་གངས་ཅན་མཚོའི་གནས་ནས་འབབས་པའི་ཆུ་བོ་བཅུ་ལྔ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེས་མང་ངོ་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་བོའི་བྱེས་ལས་མི་འདའ་འོ་ཞེས་བཤད། གཞན་ཡང་རྟ་རྨབས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་། མི་རོ་དང་ཞག་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། འབྲུང་བོ་དང་རིན་བོ་ཆེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྲུང་གནས་བལྟ་བས་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ན་རིན་བོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྟུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིན་བོ་ཆེ་ཡོད་དེ། དེ་འདིག་རྟེན་གཞན་དུ་མ་འཐོགས་ན་བསྐལ་པ་འདིག་པའི་མེས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་བོ་རྩང་ཟད་ཀྱང་འབྱི་མི་ནུས་པར་

བཤད། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་སྣ་གཞིའི་ཐད་ཀའི་ཚད་ལས། ཁོར་ཡུག་གི་ཚད་ཆུང་བ་ཅི་ཟེར་ན། རྒྱལ་པོའི་སྒས་ཁོར་ཡུག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆུ་དང་གསེར་ཚད་དེས་ལྷག་བར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་གཞན་དག་རི་ཐམས་ཅད་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ལྟར་གནས་ཀྱི་ཟང་ཡག་མིན་པས། རི་ཁོར་ཡུག་སོགས་ཀྱི་ཚད་དེ་དག་རྣམས་སུ་འཕང་དང་མཉམ་ཞེས་པ་ཆུ་མཚོ་ཡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཁོར་ཡུག་གི་རྩ་བས་རི་སྣད་བཞད་པའི་ཆུ་གསེར་ཁྲབ་པར་གནས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ། མཚོ་དེ་ཡི་བར་ལ་ནི། ཤིང་ཧམ་བུས་མཚན་པའི་གླིང་སྟེ། དོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སོ། །ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པའི་ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡོད་ལ། དེའི་མཐའ་བསྐོར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་དང་ཕྱེད་བཞིའོ། །དེའི་དབུས་སུངྷ་རྣའི་གདན་གྱབ་བོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་ནི་དབྱིབས་ཟླ་གམ་འདྲ་སྟེ། བཅད་ཁམ་ནི་ཡེ་ཤབ་ལ་བསྟན་པའོ། །ངོས་གསུམ་འཛམ་གླིང་འདི་དང་འདྲ་བར་སྟོང་གཉིས་དང་ལྡང་ཁོས་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་བཅུའོ། །ཧོར་དུ་བསྟན་ཡང་ཟེར་རོ། །དེའི་མཐའ་བསྐོར་དྲུག་སྟོང་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱའོ། །གླིང་དེ་གཞན་བས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྤེད་ཀྱིས་འཕགས་པའམ་དེར་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་ལུས་ཆེ་བས་སོ། །ཁ་ལང་སྟོང་ཅེས་པའི་གླིང་དབྱིབས་ནི་ཟླུམ་པོ་སྟེ། མཐའ་བསྐོར་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབུས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དུ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གླིང་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཏུ་གནས་གང་ཡོད་པ། འདིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཉི་ཟླའི་འཚར་ནུབ་བཞད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཡུལ་དབུས་མ་གཏུ་འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་ཡོ་གསུམ་གསུམ་དགུ་འདས་པ་ན། གངས་རི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འདྲས་ནས་ནི་བྱང་ངོས་ནས་སྨོས་དང་ལྡང་བའི་རི་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུངོར་ལ་གངས་རི་དང་། བར་ན་ཟབས་དང་ཆུ་ཞེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ་མ་དོས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་། ལྷ་རྒྱལ་མ་དོས་པ་གནས་པའི་མཚོ་མཐའ་སྐོར་དཔག་ཚད་གཉིས་བརྒྱ་འཕེར་བའི་གྲུ་བཞི་དབྱིབས་ལྟ་ན་སྟག་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆུས་གང་བ། ཤུཊྲལ་སོགས་ཀྱིས་གང་བ། དེའི་ནང་ནས་གདོང་སོགས་ཆུ་ཕྲན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བཅས་མདོག་པ་ལས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ནས་གླང་པོ། ལྷོར་ཁྲུ་མཆོག ནུབ་རྟ། བྱང་སེང་གེའི་ཁ་ལྟ་བུའི་བག་ལས་བཅས་ཏེ་རིམ་བས་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ། གཉའ། སེན་ཆུ། བ་གླང་། སེ་ཏ་རྣམས་ཆུ་གསལ་ཞིང་བཟང་བ་ཡིན་ལ་ཇུ་འཕྱལ་ཐོབ་པ་མིན་པས་བགྲོད་དཀའ་བར་གསུངས། ཕྱོགས་བཞིར་དབུལ། གསེར། བེ་ཌཱུརྻ། རྡོ་རྗེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་བྲག གླང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཁའི་སྐོར་དཔག་ཚད་ཙམ་ནས་བཅས་ཏེ་རིམ་བར་གསེར་དབུལ་བེ་ཌཱུརྻ་རྡོ་རྗེའི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ལ་གནས་ནས་མདོག་ལ་ལན་བདུན་གཡས་བསྐོར་གྱིས་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚོར་འགྲོའོ། །གཡས་སུ་བསྐོར་བའི་བར་གྱིང་དེ་དག་ལྟ་རྣ་ཀྱི་མེ་ཏོག་གིས་མཛེས་པ་དང་། མདོག་བའི་སྐ་གཞི་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་གསེག་མ་བརྩལ་

ཞེང་། ངོས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྩེག་པ་ལྟར་གནས་པར་གསུངས། མཚོ་དེའི་གཡས་ན་འཛེག་རྟེན་ཚགས་ཚོ་ཁམས་སྐྱིང་པོ་ཟུང་གི་མཆོག་ལས་སྐྱང་གིས་བསྐུས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཤིང་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ། ཤིང་འཛམ་བུ་བྱ་བ། འབྲས་བུ་མངར་བོ་རྡ་མ་ཙམ་ལྟན་པ་སྨིན་པ་ཆུ་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལས་འཛམ་བུ་ཞེས་བའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཀུ་རུལ་རྣམས་ཀ་ར་སྐུལ་ནས་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །མ་ཟོས་པ་ཆུ་ནང་དུ་ལྷུང་བ་མ་དོས་པའི་ཆུ་དང་ཐུབ་པས་འཛམ་བུའི་ཆུ་གསེར་དུ་འགྱུར་རོ། །རི་སྐྱོས་དང་ལྡང་གི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཀེ་ཀྱ་འདས་པ་ན། བག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཅན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ། མཐའ་སྐོར་ཀེས་བརྒྱས་འཁོར་བ། སྟེང་དུ་ཐྲེད་བཞི་འཕགས་པ། བག་གཡོག་བྱ་སྐྱིབས་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅས་པ། ལམ་སྦང་དུ་དཔག་ཚད་ཀེ་ཀྱ། ཞེང་དུ་བྱེད་གཅིག བག་དེའི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཀེ་ཀྱ་འདས་པ་ན་ཤིང་སྤ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་པ། སྤ་ལའི་ཐྲེང་བ་རིམ་པ་བདུན་རིམ་གྱིས་བསྐོར་བ། རྩ་བ་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཐུང་དུ་ཟུགས་པ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྩ་བ་འདོམ་བཅུ་གསུམ་ནས་བདུན་པ་བདུན་ཐུང་དུ་ཟུགས་པར། སྤ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཡལ་འདབ་ཀྱིས་སྤ་ལའི་དང་པོའི་ཐྲེང་བ་ལ་ཐུག་པ་ནས་བདུན་བའི་ཡལ་འདབ་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའོ། །ཤིང་དེའི་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཀེ་ཀྱ་འདས་པ་ན། རྡོང་བུ་དལ་འབབ་ཅེས་རྒྱ་ཞེང་ལྔ་བཅུ་པ། མཐའ་སྐོར་ཀེས་བརྒྱ། རྡོང་གཡོག་བརྒྱ་སྟོང་བཅས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུལ་དོར་སྟོང་པའི་

གླང་པོ་རབ་བརྟན་གླང་གཡོག་བརྒྱ་སྟོང་བཅས་དགུན་ཟླ་བཞིར་བཀག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་དང་། དཔྱིད་ཟླ་བཞིར་སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་གྱི་དྲུང་དང་། དབྱར་ཟླ་བཞིར་རྫིང་བུ་ལ་འབབ་འགྲམ་དུ་གནས་སོ། །གླང་པོའི་ལུས་ཚད་སྐེད་དཔག་ཚད་ཕྱེད་གསུམ། ཞེང་དུ་གཅིག མཐའ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། འཕང་དུ་ཕྱེད་གཉིས། ལུས་དཀར་མགོ་སྟོད་བ། མགོ་དབུས་དམར་བ། མཆེ་བ་དུག་ལྟན། གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ཐ་མལ་བའམ། ལྟའི་རྟུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་གང་རྟུང་དུ་སྣུལ་ནས་གླང་པོ་དག་གི་མཆོག་ལ་ཞོན་ནས་སེལ་སྐྱེན་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ཅིང་འགྲོ། དེར་གནས་བ་ན་འགོར་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་སྣ་ལའི་ཕྱེད་བ་རིམ་བདུན་གྱི་ས་ལ་བརླའི་རྩ་བ་ཟ་བའོ། །གྲིང་འདིའི་ནུབ་ན། ཨོ་རྒྱན་རྩོ་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞོ་བྱང་ན་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ན་གྲུ་འཛིན་ལ་རྩེ་མོར་སྤྲུན་གཟིགས། རྩ་བར་སྐྲོལ་མའི་གནས་དང་། ཤར་རི་བོ་རྩེ་ལྟ་ན་འཇམ་དཔལ་བཞུགས་གནས་དང་། བྱང་ན་ཤམྦྷ་ལ་རིགས་ལྟན་སྐྱེལ་གནས་དང་། དབུས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་གནས་རྩོ་རྗེ་གདན། མེ་ཚུ་རླུང་གིས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །གཞན་ཡང་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུག་དང་། འཇམ་གླིང་འདི་ན་མཐའ་འགོག་ན་ཐོ་ཀོར་དུ། རྒྱ་ཡུལ་དང་། ཉ་ན་དང་། ཕུ་ན་དང་། ཀམ་པོ་ཅོ་དང་། ཤ་ཁ་དང་། སྤྲལ་ཁ་དང་། ཁྲི་གདོང་དང་། ཤ་གདོང་དང་། ཀྱི་བ་ཤིའི་གདོང་དང་། གནམ་གདོང་དང་། ཕྱིར་ཕྱོགས་གདོང་དང་། གཤོག་ཐོག་དང་། གཅེར་བུ་དང་། སྐྱས་ཏེ་

འགྲོ་བ་དང་། སྣ་མེད་དང་། གླག་ཀྱ་སོགས་ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག ཡུལ་ཕྲན་སྟོང་། མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣམ་བཏུ་དྲུག་སྟེ། སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་བཏུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅེས་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ། འཛམ་གླིང་འདི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ན། མནར་མེད་བའི་གནས་ཀྱི་ཡ་ཐོག་ཡོད་པའོ། །དེ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཕྱོགས་རེར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་གནས་བས་དེ་ཙམ་མོ་ཞེས་འདོད་ཡ། མནར་མེད་བའི་འོག་གཞི་འདི་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ན་ཡོད་དོ། །རྟ་ནཱ་ཥིས་རེ་རབ་ཀྱི་འོག་ཟེར། མནར་མེད་དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན་ཏེ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། ཚ་བ་དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། དུ་འབོད། བསྲེག་འཇོམས། ཕིག་ནག ཡང་སོས་རྣམས་འོག་ནས་སྟེང་དུ་བཅུ་གསུམ་མར་གནས་སོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དག་མནར་མེད་ཀྱི་གླིང་ན་གནས་སོ་ཟེར། ས་འི་དངོས་གཞི་ལས། འདི་ནས་སྐུམ་ཁྲི་ཉི་ཤུ་སྟོང་འོག་ན་ཡང་སོས་ནས་མར་གཞི་སྟོང་རེའི་བར་ཁྱད་ཀྱིས་གནས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་མནར་མེད་ཀྱི་འོག་གཞི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་གནས་བར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་སོས་ཐན་ཚུན་མཚོན་ཆས་བསད་ནས་ཡང་སོས་པས་འཕྲལ་བོ། །ཕྱིག་ནག་སྟོང་གཤགས་ཚེ་སྨུད་སོས་པ་དང་། བསྲེས་འཇོམས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བས་བརྟུད་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རི་ལུག་གི་གདོང་བ་འདྲ་བས་འཇོམས་ཤིང་འཚོར་བཕྱིར་བཀྱེད་ཚེ་སོས་པ་དང་། དུ་འབོད་ལྷགས་འབར་གཞིར་འཇིགས་ཏེ་ནགས་ཕིབ་པོར་ཞུགས་པ་ན་ཡང་འབར་ལ། ལྷེར་རྩོས་པ་དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དེ་

ལས་སྒྲུབ་བསྟལ་ཉེས་འགྱུར་ཆེ་བ་དང་། ཚ་བ་ལྷགས་བྱམ་སྒམ་རིམ་གྱི་ནང་ དུ་བསྡེགས་པ། རབ་ཚ་དེ་ལས་ཉེས་འགྱུར་ཆེ་བ། མནར་མེད་ལྷགས་ཁང་ ནང་ལུས་མེ་ལྕེ་གཅིག་ཏུ་འབར་རོ། །དེ་བརྒྱད་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རིམ་པར། མི་ གསོད་ཁོན་འཛིན་ཞེས་ལས།།ཞེས་གསུམ་ལྟན་རང་ཚ་མ་སྟང་། བྱ་བ་ མིན་པ་ལ་བསྒུལ། རྫུན་ཐ་མ་གཡོ་སྐྱུ་བྱེད་པ།།ཞེས་ལུག་རི་དྲགས་གསོད་པར་ དགའ་བ། ལུས་མི་དགེ་གསུམ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ།།ཞེས་སྡོག་བཅད་ཁྲག་འཐུང་ དགའ་བ་དང་། གཞན་ལ་སྐྱུ་བྱེད་པ།།ལྟ་ངན་འཛིན། སྡིད་ཆེན་སྐྱུ་བྱེད་ པ།།དགེ་སྤྱོད་བྱམ་ཟེ་ཚ་མ་སེམས་ཅན་མངོན་ལ་གནོད་པ།།ཞེས་འོས་ གསོད་པ།།ཆོས་ལ་ཆོས་མིན་དུ་སྨྲ། ཆོས་མིན་ཆོས་སུ་སྨྲ། སྐྱེས་བུ་དམ་ པར་སྣང་བ་དང་མེད་པར་སྨྲ་བའོ།། །ཚ་དམྱལ་བ་རྒྱུད་པོ་ཀུན་ལ་འང་ལྷག་ པའི་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འགོར་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཚ་དམྱལ་དེ་དག་གི་ནི་ ངོས་བཞི་ན། མེ་མ་སྐད་འོབས་ལྷས་ནུབ་ཙམ་དང་། རྡོ་སྐྱགས་མི་གཙང་ འདམ་ཤེ་ནུབ་ཙམ་སྲིན་བུ་མཆུ་རྐོན་གྱིས་ཟ་བ་དང་། སྐུ་གློའི་གཏམས་པའི་ ལུམ་དང་སོགས་པས་རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ། ཁྱི་སྲེ་བོ་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་ བ་ཅན། ལྷགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལིའི་སྟོང་པོ་ཚེར་མ་རྐྱེ་བ། སྟེང་ན་བྱ་ཁྲ་ཏ་ འཛིག་ཅེས་པ་ལྷགས་མཆུ་ཅན། དེ་དག་མཚོན་ཆའི་སྐོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ དོ།། །ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུང་རབས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཆུ་བུར་ཅན་དང་སོགས་ ཀྱིས་ཆུ་བུར་རྟོལ་བ། སོ་འཐམ། ཤ་ཆུ། ཀྱི་ཀུག ཤུཏྲལ། བརླ། བརླ་ལྟར་

ཆེར་གསལ་པ་རྣམས་ཏེ་གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ནི་ཚ་དམྱལ་ལས་གཞན་ཡིན་
ནོ། །གནས་ནི། ཚ་དམྱལ་ཐད་ཀའི་བྱང་འཁྱགས་རྩམ་ནང་ན་གནས་སོ་ཟེར།
གཞན་ཡང་གནས་ལ་འདོད་པ་མང་ངོ་། །ཡི་དྭགས་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་
འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གོང་ཞེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་པར་
གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་བོ་འགོར་བཅས་དང་། དེའི་འགོར་ན་ལྷོ་གྱུག་སོགས་ཡི་དྭགས་
རིས་སྣམ་རྒྱ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། ཁ་འཕོར་བ་མིའི་གནས་སོགས་ན་མང་།
དེ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་སོགས་རིགས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་སོགས་གསུངས་སོ། །
དྲུག་འགྲོ་བྱིང་གནས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁ་འཕོར་གནས་མ་རིས་པའོ། །ལྷ་མིན་
རི་རབ་ཀྱི་རྩ་མཚམས་མན་ལ་རིམ་པར་སྒྲ་གཅན་དང་། མགུལ་ཕྲེང་དང་། མེ་
ཏོག་ཕྲེང་དང་། རབ་སྦྲོ་ཐགས་བཟང་རིས་རབ་དགོད་གསུམ་གནས་གཅིག་
སྟེ། དེ་དག་འགོར་དང་བཅས་པ་ལྷ་དང་འགྲན་པར་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་གཉའ་ཤིང་རིའི་རྩེ་མོ་ནུའོ། །ཟླ་བ་ཐད་ཀར་
དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱད་ཉི་མ་གཅིག་དང་བཅས་མཐའ་སུམ་འགྱུར་རོ། །
ཉི་ཟླའི་འོག་མེ་དང་ཆུའི་ཤེལ་ལས་གྱུབ་བའོ། །བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དང་། ཤར་
དུ་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། ལྷོར་ཉི་མ་ཕྱེད་དང་། ནུབ་ཏུ་འཆར་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་
ལ་དེ་ཡང་མཉམ་བའི་དབང་དུའོ། །དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི་ཐོག་ཕྱི་
མའམ་ཐ་མའི་ཞེས་དགར་ཁོག་གི་ཚོས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་བའི་མཚོ་བཅུམས
ལ། དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་ཐུང་

དྲུར་འགྱུར་རོ། །ཉིན་མོ་དེ་ལས་བློག་སྟེ་རིང་དོ། །དེ་ཡང་དུས་ལ་བཞི་སྟེ། འདུལ་བ་ལས། དགུན་ར་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་བླ་བ་བཞི་བཞི་དང་། གཅིག་དང་། ཞག་གཅིག་དང་། ཞག་གཅིག་ཚད་བའི་བླ་བ་གསུམ་ལ། རིམ་བར་དགུན། དབྱིད། དབྱར། དབྱར་ཕྱང་དུ། དབྱར་རིང་བོ་ལྟ་དང་། དགུན་དབྱིད་དབྱར་གསུམ་དང་དེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་བྱས་བའི་དུས་ཚོགས་དྲུག་སོགས་གསུངས། དགུན་ནི་བླ་བ་དགུ་བའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་བླ་བ་རེར་བརྩེའོ། །ཡང་བླ་བ་བཞི་བཞིར་དགུན་དབྱིད་དབྱར་གསུམ་དུ་གཤགས་པ་དེ་བཞིན་འདིས་ནི་དེ་བརྩེའོ། །མཆིམས་ལས། བརྒྱད་པའི་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་དང་བོ་རྩེ་བར་གསུངས། དེ་འང་སྐར་མ་གང་གིས་ཉ་བའི་སྐར་མ་དེའི་བཅུ་དྲུག་ནས་རང་བླ་ཐོབ། དབྱར་བླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ཐང་ཙམ་རེས་ཉིན་ཚོད་ལ་ཏྲེའོ། །འདི་དའེ་བརྩེད་པ་ཙམ་སྟེ། དབྱར་བརྒྱད་ལ་ལོག་པ། དགུན་བཅུ་དྲུག་ལ་ལོག བེ་བཞིན་ནུར་ནས་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་དབྱར་ལྷོག་གི་ཤུལ་ལ་ལན་གཅིག་འཚོར་བས་ཉི་མ་བརྒྱད་གསུམ་དག་ལ་ལྷོག ལྟ་འགྱུར་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཞེས་རེར་ཏེ་རྒྱལ་ལ་ལྷོག་པ་འདི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྟམ། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་ཚད་ཅི་ཙམ་ཞིག་གིས་ན། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ནི་ཐང་ཙམ་གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྒྱའི་ཆ་གཅིག་སྟེ། དུས་འཚོར་ལྟར་ན་དབུགས་ཉིར་བཞི་རྒྱ་ཐུང་

བཞིས་རིང་ཐུང་བྱེད་པར་བཤད་པས་སོ། །ཅི་ཙམ་རིང་ཐུང་བྱེད་ཟེར་ན། ཉི་མ་ལྷོ་དང་བྱང་དུ་འགྲོ་ཚེའམ་དེའི་ཡུན་དུའོ། །འདིར་དབྱར་དགུ་ལ་ལྷོག་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགུ་ལ་ལྷོག་ན་དགུན་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བྱག་རེས་ཕྱིར་ནུར་བས་ལོ་གསུམ་ན་དགུ་ལ་ལྷོག་པ་སོར་ཆུད་ཟེར། གློང་བཞིར་ལྷོག་མཉམ་དུ་འདོད་དེ། རྩ་བྱ་ཚེན་མོ་ལས། མཚོན་ཆའི་འཕོར་ལོ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དབྱར་སྟེང་ནས་ཐད་ཀར་འབབ་པས་ཚ་བ་དང་དགུན་ཐད་ནས་མིན་པར་ཟུར་ནས་ཕོག་པས་མི་ཚ་ཟེར། ཉི་མ་དང་ཟླ་ཉི་བ་ལས་དེའི་འོད་ཟེར་ཕོག་སྟེ་ཚར་ཕྱོགས་སུ་རྩེག་སྐྱབ་ཀྱི་རང་གི་གྲིབ་མ་ཉིད་ལས་བར་འགྲིབ་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲིབ་པར་སྣང་ངོ་། ཉི་མ་དང་རིང་བ་ལས་རང་གི་གྲིབ་མ་ཆུང་བས་ཟླ་བ་སྣང་བ་ཆེ་བར་འཕྱུར་རོ། །ཐོག་མེད་ཀྱིས་བཏུབ་ཆུ་ཤེལ་བྱ་འོག་ཏུ་འཛུལ་གསུངས་པ་བྱ་འོག་ནི་ཚར་ཆུར་ལ་གོ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲིབ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟེ་དང་། ཞར་བྱུང་གནས་རིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི། སྒོམ་རྩེ་གསུམ། ལྷ་གནས་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། རི་རབ་འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། རེ་རེའི་སྟེང་འོག་གི་བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། བང་རིམ་དང་པོ་རི་རབ་ལས་སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་བརྒྱད་དུག་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་བཞི་དང་། ཐོག་མ་གཉིས་ཀྱིར་འཕགས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་

རེ་རབ་རྩའི་སྟེང་ནས་དཔག་ཚད་སྣམ་ཁྱི་ཕྱིར་སྦྱོམས་ལ། སྟེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱའདས་པ་ན་ཕར་ཕར་ཕྱོགས། དཔག་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་གཡས་ཤོག་ཟེམ་པ་དང་པོ། དེ་ལས་ཕྱེད་ཕྱེད་ནང་དུ་བསྣམ་སོགས་ཟེར། བྱ་མ་དག་ཚུ་སྟེང་རེ་རབ་བགས་ཀྱིས་སྣམ་དུ་སོང་སྟེ་དཔག་ཚད་ཁྱི་འཕགས་པ་ན་ཟེམ་པ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གང་ལྟར་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནི་རེ་རབ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཡིན་ནོ། །འདུན་བཟང་ནི་བརྒྱད་སོགས་རིམ་བས་ཟེམ་པས་རེ་རབ་མཚོད་རྟེན་ལྟར་རེ་ཕྲར་སོང་བར་འདོད་ལ། དེའི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྱི་ཞེས་པ་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཚད་དུ་འདོད་ཟེར་རོ། །བང་རིམ་དེ་ལ་ལགས་ན་རིས་ཆེའི་གཞོང་པ་ཐོགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཐོགས་པ་དང་ནི་རྒྱན་ཚང་གིས་རྟག་ཏུ་མྱོས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འགོར་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །བང་རིམ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གནས་པ་དེ་བཞིན་རེ་ཞི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་གནས་སོ། །ཡང་སྒྲས་ཁོར་ཡུག་དང་གྲིང་རྣམས་ཀྱི་རི་དང་། ཤིང་དང་། ཆུ་སོགས་ལའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ལྷའི་རིས་དེ་ནི་འདོད་ལྷ་གཞན་ལས་མང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གང་གས་པ་ལས། གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་སྟེང་ངོས་ཕྱོགས་བཞི་ན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཚོ་བྱང་ཡོད་བར་བཤད་ལ། རེ་རབ་བང་རིམ་གཉིས་པ་ལ་ལགས་ན་ཐྲེང་ཐོགས་ཀྱི་གནས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གོང་ཁྱེར་དང་ལྷ་གནས་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་འགའ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་བོ། ལྷུན་པོའི་རྩེ་མོ་ན་སྣམ་རྩུ་རྣ་གསུམ་ཡོད་དེ། ནོར་ལྷ་བརྒྱད། དགུ་པོ་བརྩེ་གཅིག ཉི་མ་བརྩེ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་སོ་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རམ། རྣམ་པར་མཉམ་འཕྲལ་དང་། རབ་འབབ་སོགས་གནས་འཛོམ་གླིང་ལ་བསྒྲག་ཀྱང་བ་སྣམ་རྩུ་རྣ་གསུམ་ཡོད་བས་སོ། །དེན་ཉེ་ལས། ཚོས་བཟང་དང་མཐོང་བ་དང་རིམ་སོགས་གནས་སྣམ་རྩུ་རྣ་གསུམ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་། རྒྱུ་དང་ཟླ་བ་བརྟན་པ་དང་། །འཛིན་བྱེད་རྣང་མེ་དང་ནི། །ནམ་ལངས་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་པོ་ནོར་གྱི་ལྷ་ཉེ་ཤུལ་ལོ། །མ་སྐྱེས་ཤངས་གཅིག་འཕེལ་དང་བསྟོད། །དགེ་པོ་དང་ནི་བརྩེན་འགྲུས་ལྷན། །འཕྲོག་བྱེད་དེ་ནས་བདེ་འབྱུང་དང་། སྤྱན་གསུམ་གཞན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། །དབང་ལྷན་དང་ནི་སྐ་གསུམ་པ། །དགེ་པོ་བརྩེ་གཅིག་ཤེས་པར་བྱ། །དབང་པོ་བྱེད་པོ་ལམ་པ་དང་། །ཚར་འཕེབ་བསྟོད་བྱེད་སྟོན་མིན་འཕགས། །མིག་གཟུགས་ཁྲབ་འཇུག་འོད་ཅན་དང་། །ཚུ་བདག་གཤེན་རྗེའི་ཞེས་བྱ་བ། །ཉི་མ་བརྩེ་གཉིས་དག་ཀུ་གཤགས། །ཚོགས་བདག་དང་སྐྱིན་དུག་གི་བུའི་ཐ་སྐར་གྱི་གཞོན་ནུ་གཉིས་སོ། །རི་རབ་དེ་ཡི་རྩེ་མོ་འོད་ཅན་པའི་ཚད་བརྒྱ་ཕྲི། མཐའ་བསྐོར་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་དོ། །འདུན་བཟང་རོས་རེར་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པས་མཐའ་སྐོར་ན་བརྒྱ་ཁྲི་ཡིན་ལ། ལུང་ལས་བཤད་པ་ཚུ་མཚམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ཀྱང་བརྒྱ་ཁྲི་སྟེང་ཡིན་ནམ་དཔྱད། རི་རབ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་མཚམས་གྲྭ་བཞི་ན་ཁང་པ་བཅུག་ས་བཞི་པོ་ལ་ནི་ལགས་ཀྱི་རྟ་རྟེ་གནས་སོ། །

དེ་ཡང་། གདགས་པ་ལྟར་ན་ངོས་རེར་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མཐའ་སྐོར་ལྔ་བརྒྱ། འཕང་དུ་འདི་དང་སོ་ལས་དབག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་བཤད། གདགས་པ་ལྟར་ན་དབག་ཚད་ཕྱེད་ལྔ་གྱེན་དུ་འཕགས་པའི་རྩེ་གསུམ་གོང་སྨྱིན་ལག་ནོ་རྡེ་སོགས་སྟོན་ཅན་བྱ་བ་གནས་ཏེ། དེས་བག་མེད་པའི་ལྟ་སྡུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་སྐྱེལ་འཚད་ལ་གསང་བདག་དེའི་ཚ་ལུགས་སུ་སྐྱལ་ནས་དོན་བྱེད་ཀྱི་འདིའི་སྟེར་གཏོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གདགས་པ་ལས། ནུབ་ལྟོ་ཤར་བྱང་རིམ་བཞིན། དཔལ་བེ་ཏུན། ཤེལ། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཟེར། རི་རབ་དེའི་རྩེ་མོའི་དབུས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྟག་ཅེས་པ་རོས་ལ་དབག་ཚད་ཉེས་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་པ་མཐའ་སྐོར་ཁྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་འཕང་དུ་དབག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དབྱིབས་ལེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་དུག་ཁྱི་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དབག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་བས་བསྐོར་བ། ར་བ་དེ་ལ་གསེར་དཔལ་བེ་ཏུན་ཤེལ་བཞིན་ལས་བྱས་པའི་ཅིག་སྐྱབས་དང་། གྱེན་དང་ཐུར་དུ་འཕང་བའི་མདའ་ཡབ། རིན་པོ་ཆེའི་སྡེ་བཞིའི་ཟམ་པ་བརྒྱད་མ་བཞི། ནང་གི་ས་གཞི་ཚོན་སྡེ་བརྒྱ་རུ་ཀཱཏིག་གིས་བཀླ་བར་བྱ་བ་ནེམ་སྐར་བྱེད་བས་མཉེན་པ། མེ་ཏོག་མན་ད་རའི་ཚར་ཐུས་ནུབ་གསར་པ་འགྲེམས་པ། ཆྱེང་པ་རྩྭ་གིས་འདོར་བ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་ལྟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་རིན་ཆེན་སྡེ་བཞིའི་སྐར་མའི་གཟུགས་དང་བླུ་ཕྱེད་མེ་ཡོང་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། འཕང་དབག་ཚད་ཕྱེད་གསུམ། ཞེང་ཕྱེད་གཉིས་ཡོད་བའི་སྐོར་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་

ཚངས་བཡོད་པ། སྐྱོ་རེ་རེར་རྩ་གསུམ་བའི་ལྟུང་རྣམས་སྡུང་ཕྱིར། སྡུང་མ་གོ་བགོས་མཚོན་ཐོགས་བའི་གནོད་སྤྱིན་གོས་སྟོན་ཅན་ལྟ་བརྒྱ་རེ་བཀོད་དེ་གནས་སོ།། ལམ་སྒང་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་བཅུགཉིས། སྲིད་དུ་ཉེས་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་པ། གསེར་བྱེ་བརྟལ་ཞིང་ཅན་དན་ཆུས་ཚག་ཆག་བཏབ་པ་ཡོད་ལ། དེའི་གཡས་གཡོན་ན་ཆུ་བསིལ་སྒང་རྩེ་ལྟ་བུའི་གང་ཞིང་། མེ་ཏོག་དང་སྐད་སྦྱན་འབྱེན་བའི་བྱ་ཚོགས་གནས་བའི་རྩྭ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་བཞིའི་ཕ་གུ་རྩེ་གསུམ་ཤིང་ཐེམ་སྐས་དང་ལྡན་པ། རྩིང་བྱའི་ཉེ་འགོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་འབྱུང་བའི་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་གོས་རྒྱན། རོལ་མོ། བདུད་རྩི་ཁངོ་བཞི་པ་སྒྲུང་རྩེ་དང་སྒྲུང་ཚང་སོགས་འབྱུང་བའི་ཤིང་སྦ་ཚོགས་སྐྱེས་ཤིང་། ཐང་ལས་སྐྱེས་བའི་བྱ་ཚོགས་སྐད་སྙན་འབྱེན་པ་ཡོད་དོ། །ཆུ་བསིལ་སྒྲུང་རྩེ་ལྟུ་བུས་གང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིའི་ཐ་གུས་བརྩེགས་པ་ལ་མེ་ཏོག་དང་ཆུ་བྱས་གང་བ། གང་དུ་ལྟུ་རྣམས་ཆུ་ལ་རྩེ་བའི་གྲུ་སྦ་ཚོགས་བཅས་བའི་འོབས་ཟབས་དང་ཁ་ཆྱོན་དུ་དཔག་ཚད་རེ་ཡོད་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་ཉེ་འགོར་ན་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཐང་ལས་སྐྱེས་བའི་བྱ་སྦ་ཚོགས་སྐད་སྙན་འབྱེན་བའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་ཐོག་དང་། ཁང་བརྩེགས་ཁང་བཟང་ས་བསིལ་ཁང་ལྟུད་མོ་ལྟ་སྟ་དང་། ཟམ་པ་རྣམས་ལྟའི་བྱ་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་འདོད་ཡོན་དང་ལྡན་པ་དག་ན་ལྟ་རྣམས་རྩེ་དགས་རང་རང་གི་ལས་འབྲས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་དོ།། ཐོང་ཁྲེར་དེ་ཡི་དབུས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་

བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཀྱིས་བརྒྱ་ཕྲུ་བརྟུ་ཡོད་ལ་མཐའ་སྐྱོང་གིས་འགོར་བ། ལྟའི་ཚེ་བྱང་ལས་དཔག་ཚད་ཕྱིད་ལྟ་འཕགས་པ་ཀ་བ་བཞི་བརྟུའོ། །དབང་པོའི་ཚེ་བྱང་ལ་བ་གམ་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་བརྩེགས་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྟའི་བུ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སེལ་སྟན་བདུན་བདུན་ཡོད་བས་བརྒྱ་ཕྲིན་བསྡུས་ཀྱེལ་བྱེད་བར་བཤད། སའི་དངོས་གཞི་ལས་བ་གམ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ལ་ཁང་བརྩེགས་སོགས་བཤད་དོ། །ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ནང་ན་རྫིང་བུ་ཆུ་ཁེང་དཔག་ཚད་ལྟ་བུར་མཐའ་ཡས་བརྒྱ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། ལྟ་ན་སྣག་གི་ཕྱི་རོལ་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཤྲ་ན་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་དང་། ལྷོ་ན་རྩུབ་འཁྲུར་དང་། ནུབ་ན་འདེས་མའི་ཚལ་དང་། བྱང་ན་དགའ་བས་བརྒྱན་བའི་ཚལ་ཏེ། ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུར་མཐའ་སྐྱོང་གིས་འགོར་བ། གསེར་གྱི་ར་བ་དཔག་ཚད་རེ་རེའི་འཕང་དུ་ཡོད་བས་བསྐོར་བ། དེའི་རྩེགས་སྐུབས་སོགས་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་དེར་ཞུགས་ན་ཤེས་པ་རྩུབ་པར་འཁྲུར་རོ། །གསུམ་པར་ལྟའི་བུ་བུ་མོ་དག་འདེས་ནས་སྐྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག བཞི་པར་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་ཞིང་རྩེ་བའོ། །དེ་དག་ན། རིམ་པར་རྩིད་བུ་སྣ་ཚོགས། རྩུབ་འཁྲུར། འདེས་པ། དགའ་བ་ཞེས་པ་བཞི་ཡོད་དེ་དཔག་ཚད་ལྟ་བུར་མཐའ་ཡས་བརྒྱ་

བའོ། །ཚལ་དེ་དག་གི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བཞི་ན་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཤུས་བར་བཅད་པ་ན། ཤར་ན་སྐ་གཞི་བཟང་པོ་སྟེ་ཚོགས་ཅན་དང་། ལྷོ་ན་རྒྱབ་འགྱུར་དང་། ནུབ་ན་འདེས་པ་ཅན་དང་། བྱང་ན་དག་འབ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་ལ། ཚལ་དང་ཚད་སོགས་ཐན་ཚུན་འགྲན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ལྷའི་དྲང་སྲོང་ཚངས་སྤྱོད་རྣམས་ཡོད་དོ། །གོང་དང་ཚལ་དང་སྐ་གཞིའི་བར་དུ་རྒྱ་བའི་ལམ་སྐང་། ཞེང་དཔག་ཚད་ཕྱེད་གཅིག རྒྱར་ཤི་ཤུ་ཡོད་པ་ན། རྟ་སྣང་། ཤིང་རྟ། ཁྱོགས་སོགས་སྟ་ཚོགས་ཡོད་པས་ལྷ་རྣམས་འགྲོ་བའོ། །གོང་ཞེར་དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་ས་བརྩེལ་ལྷོན་པ་སྟེ། འདི་དང་ས་ལས་དཔག་ཚད་ལྷ་ཕྱུང་དུ་རུང་ལ། གདགས་པ་ལྷར་ལྷ་བཅུ་ཕྱུང་དུ་རུང་ སྟེང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་འཕགས་པ། ཡལ་འདབ་ཀྱིས་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཅུར་ཁྱབ་པ། ཆུ་ཞེང་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཅུ་པ། མཐའ་སྐོར་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ། དེའི་དྲིས་རྩེ་ཟྭོགས་མིན་བར་ལྷ་བཅུ། རྩེ་ཟྭོགས་སུ་བརྒྱར་ཁྱབ་ལ། འོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཅུར་གསལ་བའོ། །ཤིང་དེའི་དྲུང་ན། ལྷ་བ་དཀར་པོ་ལྷ་བཅུའི་རྩེ་ལེབ་ཆུ་ཞེང་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ། མཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བའི་གྲུ་བཞི་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དྲུག་དང་དཔག་ཚད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ། བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གིས་བཀུ་བ་མེ་ཏོག་ཐུས་ནུབ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སེང་ཁྲི་དང་ཉེ་དབང་སོགས་ཀྱི་སེང་ཁྲི་བཞམས་བའོ། །དབང་པོ་འཁོར་བཅས་དབྱར་བླ་བཞིར་དེར་འདོད་ཡོན་ལ་རྟེའོ། །གོང་ཞེར་གྱི་ལྷོ་ནུབ་མཚམས་ན་འདུན་

སོ་ཆོས་བཟང་སྟེ། དེར་ལྷ་རྣམས་འཚོད་ནས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པ་བགྲོ་བ། རྒྱ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚོད་སུམ་བརྒྱ། མཐའ་དགུ་བརྒྱ། ལྷའི་གོང་ཁྱེར་ཡས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་བཞི་གྱེན་དུ་འཕགས་པའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཤེལ་སྒྲིན་དཀར་ལྷར་དཀར་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་ཡན་ཀན་དང་། དབུས་ན་བཻ་ཌཱུརྱའི་ཀ་བ་རྩེ་ལྔ་བརྒྱད་པ། བརྒྱ་ཁྱེན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསེར་ཁྲི་ཡོད་ལ། དེར་སུམ་རྩེ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས་པ་ན་དེའི་སྐུང་མ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གཡོག་དང་བྱ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་རྣ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད། བཅུ་བཞི། བཅོ་ལྔ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཉལ་བས། ཆོས་མཐུན་མི་མཐུན་སྐྱོགས་ཤིང་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སྨོད་ཅིང་ལྷ་མིའི་དོན་སེམས་སོ། །ལམ་སྣང་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་གོང་ནས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ན་ཡོད་པ་འདྲའོ། །ལ་ལ་ན་བྱང་ཤར་ན་འདུན་སར་དང་། ཤིང་ཡོངས་འདུའི་གོང་གི་ནང་ན་ཡོད་པར་བཤད་ལ་ཕྱོགས་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གཡུལ་དོར་སྐྱོད་པའི་གླང་པོ་རབ་བརྟན། སྐྱེད་ཚལ་དུ་སྐྱོད་པའི་གླང་པོ་ས་སྐྱང་གི་བུ་གཉིས་ཀ་འང་དཔག་ཚད་བདུན་པ། འཕོར་བརྒྱད་སྟོང་དང་། ཞལ་ཆེར་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་ཕྲན་ཁམ་བུ་ཅན་ཞེས་པར་ཡོད་པ། རྟ་རྒྱལ་སྐྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་ཞེས་པ། འཕོར་བརྒྱད་སྟོང་བཅས་པ། ལྷའི་རྫ་སྟོམ་བཞི་སྟོན་པ། ཀུ་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ། ལྷ་མིན་ཞམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལྷ་མིན་གྱི་འཆོ་བ་ཞེ་བའི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫོ། །

གསུམ་པ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དེ་ཡི་སྟེང་ན་འཐབ་བྱལ་སོགས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་མཁའ་ལ་ཚགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡི་ལྟ་བྱ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གནས་རིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱལ་ཆེན་དང་རྩ་གསུམ་པ་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱོར་བ་དང་། འཐབ་བྱལ་དབུང་བ་འཕྱུད་པ་ཙམ་དང་། དགའ་ལྡན་པ་ལགས་བཅངས་དང་། འཕྱལ་དགས་དགོད་པ་དང་། གཞན་འཕྱལ་བས་བལྟས་པའི་སྒོ་ནས་འཕེགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་འཛམ་གླིང་ཏིས་པ་ལོ་ལྟ་ལོན་པ་ནས། རྩ་གསུམ་པ་ལོ་དུག འཐབ་བྱལ་བདུན། དགའ་ལྡན་བརྒྱད། འཕྱལ་དགའ་ལོ་དགུ། གཞན་འཕྱལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་བོང་ཚད་ཅན་གྱི་ཁུ་བུམ་པ་ཉིད་ཅིང་ཇི་ཙམ་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ནི་བོང་ཚོད་ལུས་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་ངོ་ཚའ་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་མིའི་བང་དུ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེའོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ནི་བོང་ཚོད་ལུས་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་ངོ་ཚའ་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་མིའི་བང་དུ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ལྟ་དང་མིན་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་མི་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་བར་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འདོད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དབང་ཕྱུག་གིས་སམ་བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པས་འདོད་པ་ཉེ་བར་སྐྱེའོ། །འཕྱལ་དགའ་བ་རང་གི་སྤྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་འདོད་པ་ཉེ་བར་སྐྱེའོ། །

གཞན་འཕྲལ་བ་གཞན་འཕྲལ་བ་ལ་དབང་བྱེད་བས་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྨྲལ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་རེ་སྟོམ་ས་དགུ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་འདོད་པས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། གསུམ་པའི་གསུམ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དང་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པས་བདེ་སྐྱེས་མིན་ནོ་ཞེན། བདེ་སོགས་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། གོང་འོག་གི་བར་ཐག་ནི་གོང་མ་རང་གི་གནས་ནས་གནས་འོག་མ་འདོད་པའི་བར་ཐག་རྗེ་སྐྱིད་པ། གནས་ཏེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་མའི་བར་དུའང་དེ་སྐྱིད་ཡོད་དེ། རྒ་གསུམ་པ་ནས་འཛོམ་གྲིང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་བཞིན། རྒ་གསུམ་ནས་འཐབ་བྱལ་དུའང་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་ན་རང་རྐྱ་འཕྲལ་དང་ལྡན་པའམ། དེ་ལྡན་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་པ་ཁམས་དང་ས་འོག་མ་དེ་དག་གོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གོང་མ་མཐོང་བ་དག་མེད་དེ། གོང་མ་མཐོང་བ་དག་ཀྱང་སྨྲལ་བ་ཡིན་གྱི་དམན་ཡུལ་མཆོག་མིན་པས་འོག་མས་གོང་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཚད་ནི་རིམ་བར་གྱིང་བཞི་པ་དང་། སྟོང་ཆུང་དུ་དང་། བར་མ་དང་། སྟོང་གསུམ་ག་དང་མཉམ་མམ། ཁ་ཅིག་དང་པོ་སོགས་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་སྟོང་ཆུང་དུ་སོགས་དང་མཉམ་ལ། བཞི་

པ་ཚད་མེད་དེ། འོག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ་ཟེར་རོ། །
གཉིས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། གྲིང་བཞི་པ་དང་ཉི་
ཟླ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་རི་མཚོ་ཁོར་ཡུག་བར་དང་། འོད་ལྡན་སྣ་དྲུག་དང་།
ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕྲད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྤྱི་ཕྲད་དེ་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་
རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །བར་མ་དེ་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་གྲིང་བཞི་ནས་ཚངས་
པའི་བར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །སྟོང་ཆུང་ངུ་སོགས་གསུམ་ཡང་ཁོར་ཡུག་
ཕྱོགས་རེ་རེ་རེས་བསྟོར་ཏེ་གནས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། འོག་མིན་
མན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་དག་མཐར་མཉམ་
དུ་འཇིག་ཅིང་དང་པོ་མཉམ་དུ་ཚགས་ནས་འཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བསྟན་པ་ལ། ལུས་ཚད་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས།
དང་པོ། དམྱལ་སོགས་རྣམ་སྨིན་ལྟོ་བ་ལུས་ཆེ་བ་སོགས་དེས་པ་མེད་པས་ཚད་
མ་བཞད་ལ། འདོམ་བྱ་གྲིང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ཆེ་བ་རྣམས་ཁྲུ་བཞི་བ་
དང་། ཆུང་བ་རྣམས་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡིན་ལ། ཤར་གྲིང་ཁྲུ་བརྒྱད་དང་། བ་
ལང་སྤྱོད་ཁྲུ་བཅུ་དྲུག་དང་ནི་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཉིས་
འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་བའོ། །འོད་ལྡན་པ་དང་ལྷན་བའི་ལྷ་ཡི་ལུས་ནི་ཆུལ་ཆེན་
བཞི་ཆུང་གཤགས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ནས་ནི། གཞན་འཕྲུལ་ཆུང་གཤགས་དག་

ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟེད་དོ། །འདིར་འཇལ་བྱེད་ཁྲུའི། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཡིན་གྱི་རང་ཁྲུའི་མིན་ནོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་རང་ཁྲུར་བཤད་དོ། །གྲིང་གཅན་གྱི་ཚད་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་ཁྲུའི་དབང་སྟེ་རང་ཁྲུའི་བཞིའམ་ཕྱེད་ཡིན་ནོ་གསུངས། གླིང་ཕྲན་གྱི་མི་རྣམས་གཅོ་བོའི་ཕྱེད་ཙམ་ཡང་ཟེར། སའི་དངོས་གཞི་ལས། རུ་གསུམ་པ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་གཅིག དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲུག་དང་འཕབ་བལ་བ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དོ་ཟེར། དེ་ཡན་བཞི་ཆ་རེས་ལྷག་གོ །གཟུགས་ཅན་དང་པོ་ཚངས་རིས་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་གོང་མ་མདུན་འདོན་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་སོགས་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱིས་བསྟེད་ལ། འོད་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེད་གཉིས་སོ། །དེའི་ལྷག་ཚད་མེད་འོད་ཡན་ཆད། ལུས་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མེད་འོད་དཔག་ཚད་བཞི་ནས། དགེ་རྒྱས་དྲྭ་རྩ་ཅན་ཞེས་ཀྱང་སྨིན་མེད་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་བས་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་ཕྱེད་སྣམ་བརྒྱ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྟ་བརྒྱ་ནས། འོག་མིན་ཁྱི་དྲྭ་སྟོང་བར་རོ། །གཟུགས་མེད་ལུས་མེད་ལ། དེ་ན་སྣུལ་གཟུགས་ཡོད་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་འང་ཚད་དེས་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་སྣ་མི་སྙན་ན་ཚེ་ལོ་སྟོང་སྟེ། ནུབ་དང་ཤར་གཉིས་ན་དེ་ལས་ཕྱེད་བྱེད་སྦང་བས་ལྟ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་སྣམ་བརྒྱའོ། །འཛམ་གླིང་འདི་ན་

མ་དེས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་ན། ཐ་མ་ནི་ལོ་བཅུ་དང་། དང་པོ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་འདོད་པ་དག་གི་ལྟ་རྣམས་ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དག་གི་ཉེན་ཁག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་ན་དེ་དག་གི་ཚེ་ནི་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱའོ། །གོང་མ་རྣམས་མ་སོགས་ནི་ཁག་དང་ལོ་གཉིས་ཀ་ཉེས་འགྱུར་རོ་སྟེ་མིའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཁག་ཏུ་བརྩེས་པའི་ལོ་སྟོང་ཐུབ་པ་རྩ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། མི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཁག་གཅིག་བརྩེས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་པ་གཁན་འཕྲལ་གྱི་བར་དུའོ། །དང་པོ་རྒྱལ་ཆེན་བ་ལ་མི་ལོ་ས་ཡ་ཐྲག་དགུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ས་ཡ་ཐྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་སོགས་སོ། །རྩ་གསུམ་པ་ཡན་ན་ཉི་ཟླ་མེད་ཀྱང་། དུས་དབང་གིས་མེ་ཏོག་ཁ་རྒྱམ་པ། བྱ་སྐད་མི་འབྱེན་པ། གཉིད་བྲོ་བ། མཚན་མོ་དེ་ལྟོག་ལ་ཉིན་མོར་འདོག་ལ་རང་འོད་ཀྱིས་སྣང་དོ། །ལྟ་མིན་ལུས་དང་ཚེ་ཚད་རྩ་གསུམ་ལྟ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ལ། མི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྟ་སྟོང་སྣུམ་སྦྲ་གཅན། མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱར་ཉིན་ཞག་བྱས་པས་རང་ལོ་དྲུག་སྟོང་མགུལ་ཕྱེད་དང་བརྟན་པས་སྤྱན། བདུན་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་བྱས་པས་རང་ལོ་བདུན་སྟོང་མེ་ཏོག་ཕྱེད་གིས་ཕྱབ་པར་བཤད་ལ། ཐགས་བཟང་ལ་ཚེ་ཚད་མ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ན་ཉེན་མཚན་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མེད་ལ། ཚེ་ཟེ་རང་ལུས་ཀྱིས་དབང་ཚད་ལ་གཞལ་བའི་བསྣལ་པ་

ཡིས་གྲངས་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྒལ་བ་ཕྱེད། དེའི་གོང་མ་སོགས་ནས། སྒྲིན་མེད་བསྒལ་བ་གསུམ་དོར་བར་ཁ་བསྡུར་བས་འཕྲུས་སོ། །དོན་དུ་བར་བསྒལ་ལ་བརྩེས་ན་ཚངས་རིས་ཤི་ཀུ། མདུན་འདོན་བཞི་བཟུང་སོགས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས། བར་བསྒལ་དེ་དག་ལ་བསྒལ་བ་རེར་བཏགས་ཏེ། ཚངས་རིས་སོགས་བསྒལ་བ་རེ་ཕྱབ་བར་བཤད་དོ། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་བསྒལ་བ་སྟོང་ཕྲག་ནི་ཉི་ཤུ་ལྔག་བས་ལྔག་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟོང་ཕྲག་ཤི་ཀུ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བཞི་བཟུ། ཅིའང་མེད་པ་དྲུག་ཅུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་བརྒྱད་ཅུའོ། །བསྒལ་བ་དེ་ཡང་འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡན་བསྒལ་ཆེན་ཏེ། དེ་ཡི་འོག་མ་ཚངས་ཆེན་མན་ཆད་བསྒལ་ཆེན་དེའི་ཕྱེད་བར་བསྒལ་བཞི་བཟུ་ལ་བསྒལ་བར་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སོས་ལ་སོགས་དང་པོ་དྲུག་པོ་རིམ་བཞིན། འདོད་ལྷའི་ཚེ་རིང་ཙམ་པ་དང་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་མཉམ་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཚེ་ཚད་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ཡང་སོས་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་རང་གི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་བླ་བ། བླ་བ་བཟུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པ་དེས་ན་ཡང་སོས་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ། སྟོང་ཉིས་སྟོང་སོགས་སུ་བརྩེ་ཚུལ་འདོད་ཡའི་ལྔ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་ཆུ་བ་བར་བསྒལ་ཕྱེད་ཐུབ་ལ་མནར་མེད་ནི་བར་གྱི་བསྒལ་ཐ་གཅིག་ཐུབ་བའོ། །དུད་འགྲོ་རྣམས་མཚོག་ཏུ་ཆེ་རིང་བརྣམས་བར་བསྒལ་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་གླུ་བརྒྱད་དེ་དག་འབོ་སོགས་

སོ། ། དེའང་འགྲོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཕྱང་བ་ཡུད་ཙམ་རེ་རེའི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་བའོ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་མིའི་ཟླ་སྒོང་ལ་ཉིན་མོ་སྨད་ལ་མཚན་མོར་བྱས་པས་ཟླ་བ་གཅིག་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་གང་ས་ཐུབ་པས་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །ཏིལ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ཞེས་པ་མ་གཏོའི་ཐེ་ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུས་གང་བ་དེའི་ཚོད་དོ། །དེའི་ནང་ནས་མིའི་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཞིང་ཏིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཏིལ་དེ་དག་ཟད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ཏེ། ཆུ་བུར་རྫོལ་སོགས་གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉེ་ཤུས་བསྡུར་བའི་འགྲུར་གྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིང་ངོ། །

གཉིས་པ། སྒྲ་མི་སྙན་ཚེ་ལོ་སྟོང་དུ་ངེས་པ་དུས་མིན་འཆི་བ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ནི་ཚེ་ཚད་མིན་ཀྱང་འཆི་འོ། །གཞན་ཡང་འདི་ར་སྨོས་པ་གང་གས་པ་ལས་གསུངས་པ་ཆོས་གང་ཞེས་བ་མས་གོང་འོག་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཀྲེས་སྐོམ། ཟླ་མཚན་སྨུམ་མ་བུ་བཅའ་བ་གྲིང་བཞི་ན་ཡོད། ཤུ་བ་འབྲུང་བ་མི་རྣམས། ལྟ་རྣམས་རྟུང་གཏོང་བས་འདོད་པ་སེལ་བ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ། ཐུ་བའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསགས་པའི་འཇལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་དང་མྱེང་དང་དུས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་ནི་རིམ་བཞིན་རྡུལ་ཐུ་རབ་དང་། ཕི་གེ་སིལ་བུ་དང་། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་འཇལ་བྱེད་དང་། དུས་ཀྱི་འཇལ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ། ཐུ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དང་ནི་དེ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཐུན་དང་ནི་རྡུལ་ཐུ་རབ་བདུན་ལ་རྡུལ་

ཐུན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་བདུན་འཕྱར་གྱིས་ལྷགས་ཚུ་དེ་བོང་ལུགས་རྟུལ་དང་། ཀླད་དང་ཉི་ཟེར་རྟུལ་དང་སྟོ་མ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་དང་སོར་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་བདུན་དུ་འཕྱར་རོ། །གང་གས་པ་དང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། མིང་དང་བཟྱི་ཚུལ་སོོར་སོར་གསུངས་མོད་ཀྱི་དོན་དུ་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཆུང་ཤོས་ལས་བརྩམས་དགོས་སོ། །སོར་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཐུན་གང་ངོ་། ཐུན་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་འདོམ་གང་ངོ་།། འདོམ་དེ་དག་ལྟ་བརྒྱ་རྩམས་ལ་ནི་རྒྱང་གཟགས་དང་། གོང་ལས་དེ་དཔག་པ་ལ་དགོན་པར་འདོད་དེ། རྒྱང་གཟགས་དེ་བརྒྱ་ལ་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དུས་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དུས་ནི་རྟུལ་ཐུ་རབ་བློ་འོག་འཛུར་བའི་དུས་སམ། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོག་པ་མེད་པའི་དུས་ཞེས་དཔེར་མཛད་མོད་ཀྱི། མདོན་པ་བརྩམས་སྐྱེས་བུ་སྟོང་གསལ་ལྟ་ཅི་ཡང་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ལ་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་ནི་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དང་དེའི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་དྲུག་རྩ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ །ཐང་ཅིག་སྐམ་རྩ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག་དང་། དེ་སྐམ་རྩ་ལ་ཉི་ནས་ཀྱང་དང་། དེ་སྐམ་རྩ་ལ་བླ་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐམ་རྩ་འཕྱར་རོ། །བླ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྐམ་རྩ་གོ་ནར་མི་འེས་ཏེ། ཀུན་མི་ཐུབ་ཅེས་བ་གནམ་བླས་ས་བླའི་དོད་མི་ཐུབ་བ་ཡིན་ལ། མི་ཐུབ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་བས། ཁོ་བོས་མ་དཔྱད་ལ་གཞན་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

སོང་ནས་སྟོང་རྫེས་སྟོང་འཕེན་བའི་ལས་ཟད་ནས། སྟོང་འཇིག་པ་བར་བསྣལ་གཅིག་གོ །མེ་བདུན་ནི་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་རིམ་བས་བསྲེགས་པ་དང་དེ་ཡང་རང་སའི་མེས་ཡིན་གྱི་འདོད་མེས་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་རང་སའི་ཆུ་དང་། རླུང་གིས་བཀྲུ་འཐོར་བྱས་ཏེ། ས་ཀུན་གྱི་ཆུ་རླུང་འབྱེལ་ཏེ་འཇིག་ཁྱེད་ཀྱང་རང་ཞིའོ། །འཆགས་པ་ནི་ཞེག་རྫེས་དང་པོར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འོག་གཞིར་རླུང་ཆགས་པ་ནས་ནི་དམྱལ་བ་མནར་མེད་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིད་པ་གཅིག་ཆགས་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ཡང་ཐ་མར་འཇིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་པོར་ཆགས་ལ། སྟོང་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་རླུམས་ཡས་ནས་མར་ཆགས་ཤིང་། ས་ལ་བརྟེན་པ་རླུམས་མས་ནས་ཡར་ཆགས་ལ། བཟུང་ནི་རླུམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡས་ནས་མར་རོ། །བར་གྱི་བསྣལ་བ་ཞེས་པནི་འཛམ་གླིང་མི་རླུམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་ཕྱི་བའི་མཐོ་བརྩམས་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་བར་འཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཚེ་ལོ་བཟུ་བའི་བར་དུ་ཕྱི་བའི་མཐའ་བར་བསྣལ་དང་པོའོ། །དེ་ནི་བར་བསྣལ་དངོས་སོ། །ཏེ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲི་བར་སྐྱེ་ལ་མར་བཟུ་བའི་བར་འབྱི་བའི་ཟུང་འབྲེལ་ནས་སྣང་བའི་བསྣལ་བ་གཞན་ན་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡང་ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྣལ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཚེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ་བར་དུ་འཕེལ་གྱི་དེ་ལས་ལྷག་བར་མིན་ནོ། །དང་པོ་འགྲིབ་པ་ཡ་གཅིག་དང་། ཐ་མ་འཕེལ་བ་ཡ་གཅིག་ལ། བར་ཁྲག་འཕེལ་འགྲིབ་རེ་ཡིན་གྱང་། དེ་དག་ཚད་མཉམ་སྟེ། བར་མའི་འཕེལ་འགྲིབ་སྐྱར་ལ། ཐོག་མཐའ་འགྲོ་བ་

བྱལ་བས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། འཛེལ་འགྱེད་བཞི་བཅུ་ལ་གནས་བསྐལ་པ་བྱས་པས། ཐོག་མཐའ་ལ་ཟངས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྣང་ཚགས་པ་འདི། བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉེ་ཤུར་གནས་པ་ནི་གནས་པའི་བསྐལ་པའོ། །འཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། ཞིག་ནས་སྟོང་སྟེ་འདུག་པ་དག་བར་བསྐལ་ཉེ་ཤུ་རེར་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་བར་བསྐལ་དེ་དག་བརྒྱ་སྟོང་སྟོང་ཡུག་ཏུ་བསྐལ་ཚེན་གཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། བསྐལ་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྟས་བསྟུས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐལ་ཚེན་དང་བསྐལ་པ་འཛེལ་འགྱེད་ཀྱི་ཞར་བྱུང་། བར་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱུང་། འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས། རང་རྒྱལ། འཕོར་བསྐྱར་འབྱུང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། བསྐལ་ཚེན་དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བཞག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་ཉེ་འགྱེད་པ་ཡི་བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་གྲངས་མེད་ནི་གཅིག་བཅུ་སོགས་གྲངས་གནས་དུག་ཅུའི་ཐ་མ་དེའོ། །དེའང་བར་ནས་བརྒྱད་ནི་མིང་མ་རྣེད་པས། དུང་ཕྱུར་མན་ཆད་དག་ཏུ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་བརྒྱད་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་བསྐལ་ཚེན་ལ་ཉིན་མཚན་བཟླ་བ་བཟླ་ཕྱེད་དུ་བགྲངས་པའི་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས། མངོ་ལས། གྲངས་མེད་མང་ཞིག་གིས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དགོངས་ལ། གསུམ་གསུངས་པ་བསྐལ་ཚེན་གྱི་དབང་དུའོ་གསུངས། བྱེ་སྨུ་ལྟར་ན་གྲངས་མེད་གསུམ་ཀ་

ཚོགས་ལམ་དུ་འདའ་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། མོས་སྤྱོད། མ་དག་སྒ་གསུམ་ལ་སྦྱར། བརྒྱད་ཕྲི་ཡན་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་། བརྒྱ་མན་སྐྱེགས་མ་ལྟ་བདོ་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་བྱེན་ཟེར། དེ་ཡང་སྒོག་རྒྱུད་པ་ཚེའི་སྐྱེགས་མ། ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུད་པ་དུས་ཀྱི་སྐེ་འབྲས་བུ་རྣམ་མཐུ་རྒྱུད་བས་སོ། །ཁྱིམ་བའི་དགེ་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐྱེགས་མ། རབ་བྱུང་གི་དགེ་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ལྟ་བའི་སྐྱེགས་མ། ལུས་རྒྱུད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེགས་མའོ། །གཟུགས་བློན་མེད་སོགས་ཉམས་བའི་ངན་སྐྱེགས་ལྟ་བུ་ཡིན་བས་སོ། །དེ་ཡང་བསྒལ་བ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་དེས་ཏེ། བསྒལ་བ་འགའ་ཞིག་བརྒྱད་ཙུ་སོགས་ལས་རིང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་བའི་ཞིང་དུ་འཚེལ་འཕྲིན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ཞིང་། རང་རྒྱལ་བས་རྟུལ་ལྟ་བས་བསྒལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལ་བདེན་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་བཅུ་རྣམས་ནི་རྟོགས་པ་ཡི་རྒྱས་འཛོག་བའོ། །

གསུམ་པ། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བ་ནི། མི་ཡི་ཚེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་རྩ་ལས་མི་འཕྱེ་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ཡན་ལ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔག་མེད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་མན་ཆད་དུ་བསོད་ནམས་མི་ཚུད་བས་སོ། །སྟོང་གི་འཁོར་བསྐྱར་ནི་བརྒྱད་ཕྲི་ཕྱིན་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཀ་ནི་ཀ་སོགས་སོ། །འཁོར་བསྐྱར་ནི་འཛམ་གླིང་གེའི་ཅན་དུ་དེས་སོ། །དེ་ཡང་གསེར། དངུལ། ཟངས།

ལྷགས་ཀྱི་འགོར་ལོ་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ཚད་ཀྱང་འགོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གཅིག་དང་། ལྷོ་ཤར་གྱི་གླིང་གཉིས་དང་། བྱང་མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན་དབང་དོ། །ཡུལ་གཅིག་དུས་ལྷན་ཅིག་འགོར་བསྐྱར་གཉིས་འཁྱུང་བ་མིན་ཏེ་འགྲན་ཟླ་མེད་བའི་ལས་བསགས་པས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་རྒྱས་གཉིས་འཛིག་རྟེན་གཅིག་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འཁྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ས་ངམ་རྒྱས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མིན་པའང་བྱེ་སྨོས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མི་འཁྱུང་སྟེ། གཅིག་གིས་འདུལ་མི་ནུས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་མི་འོས་ལ། སངས་རྒྱས་མཉེན་བརྩེ་ནུས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །ཞལ་ཆེན་སྟེ་སོགས་དེ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་གཅིག་གི་དབང་དུ་སྟེ། གཞན་ཤར་སོགས་ན་སངས་རྒྱས་དུ་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། གསེར་འགོར་ཅན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཐས་བསྡུ་བ་དང་། དབུལ་ཅན་ཡུལ་འགོར་དུ་རང་འགྲོ་བ་དང་། ཟངས་ཅན་གཡུལ་བཀའ་སས་པ་དང་། ལྷགས་ཅན་མཚོན་ཉག་ཅན་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཟེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་འགོར་བསྐྱར་ལ་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། འགོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གླང་པོ་དང་རྟ་དང་ནོར་བུ་དང་བཙུན་མོ་དང་ཁྱིམ་དག་དང་བློན་པོ་སྟེ་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་ཡང་། རལ་གྲི། བཤས་པ། མལ་ཆ། ཚལ། ཁྱིམ། གོས། ལྷམ་

མོ། ལུས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། མཛོད་སྤུ་དང་། གཙུག་ཏོར་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་པའི་མཚན་ནི་སོ་སོའི་གནས་སམ་གནས་ཡུལ་ན་མ་འཆོལ་བར་གནས་པ་དང་། གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ནི་སྔོན་པའི་སྨོན་ལམ་བྱོགས་སུ་མཆོད་རྟེན་བསྐོས་པ། སྒེགས་བམ་བྱི་བ། ཆོས་འཁོར་བྱེད་སོགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐལ་པ་འགྲིབ་ཚུལ་དང་རྫོགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྔར་བྱུང་བའི་མིའི་སེམས་ཅན་ཀུང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བཞིན་ཏེ། སྔར་འཇིག་རྟེན་ཚགས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་ཤིང་རྟའི་སྡོག་ཤིང་ཙམ་གྱི་ཚར་བཅས་པས། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུས་གང་བ། རླངས་གིས་བསྐུས་ཤིང་འཐས་པར་བྱས་པས་སེའི་དུས་རའམ་བཅུད་ཁདོག་མར་གསར་འདུ་བ། རོ་སྤྲང་རྩི་མ་བསྐོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཕུན་ཚོགས་ཚགས་སོ། །བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལ་ཚོ་མོ་སོགས་མེད་པས། ཐམས་ཅད་སྨྲི་མིང་དུ་སེམས་ཅན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རོ་ལ་བརྐམས་ཤིང་ཚགས་པ་ཞིག་གིས་སའི་ཪོ་བསྐོམ་ཞིང་ཟོས་པས། འོད་ནུབ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཟླ་ཕྱུང་ངོ། །ཟས་མང་པོ་དང་ཉུང་དུ་ཟོས་པས་ཁདོག་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་བྱུང་ལ། བཟང་པོར་སྣེམས་ཤིང་ངན་པ་ལ་བསྐམས་པས་རོ་ནུབ། དེ་ནས་སའི་ཞག་དེ་སྔར་མ་འདུ་བ་བྱུང་སྟེ་ཡང་ནུབ། དེ་ནས་འབྲས་སྡུག་གའི་ཚལ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཟད་ནས་མ་སྨོས་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཏོ་སྟེ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཟད་པར་ཐུག་པའོ། །དེ་ཡང་མཚོན་ཞག་རྣམས་བདུན་དང་ནི། ནད་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན། མུ་གེ་ལོ་བདུན་ཟླ་བདུན་ཞག་བདུན་དགུ་ཆུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །བཟུང་བའི་དུས་རོ་ཁ་བ་མིན་པ་ལྟ་ཤེས་སྟེ། མར། ཉིལ་མར། སྦྲང་རྩི། བུ་རམ། ལན་ཚྭ་ལྟ་བུ། བཟུང་བའི་དུས་མཚོན་གྱིས་འཛད། ལྟག་མ་འདུས་ནས་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྐངས་བརྒྱད་ཁིར་འཛེལ། ཡང་འགྲིབ་བཟུང་བར་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་མ་ཡིན་རྣམས་འབྱུགས་ནས་ནད་གསོར་མི་རྟུང་བཏང་བས་ཟད་ལ། ལྟག་མས་མི་དགེ་བ་སྐངས་པས་རིམ་པར་བརྒྱད་ཁིར་འཛེལ། ཡང་འགྲིབ་ནས་བཟུང་བའི་དུས་གང་ཚེ་པ་སོགས་མུ་གེས་མནར། ལྟག་མས་དགེ་བ་སྤྱད་པས་བརྒྱད་ཁིར་འཛེལ། ནད་མཚོན་དུས་ཤི་བ་དམྱལ་བ་དང་། མུ་གེ་དུས་ཤི་བ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད། བར་བསྐལ་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེན་རེ་ཙམ་སྲོག་གཅོད་སྐང་བ། དགེ་འདུན་ལ་ཚར་རྒྱམ་དང་ཞལ་ཟས་འབུལ་བའོ། །ལ་ལས་སུམ་རྒྱ་བ། ཉི་ཤུ་བ། བཟུ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མུ་གེ་ནད་མཚོན་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དུས་གྲིང་གཉིས་སུ་གནོད་སེམས་ལྟག་པ་དང་མདོག་ངན་པ་ཉམ་ཆུང་བ་དང་བཀྲེས་སྐོམ་འབྱུང་ལ། བྱང་ན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ་གང་གིས་འཇིག་པའི་ཚེན། གནས་ཅི་ཙམ་བར་དུ་འཇིག་པ། རི་ལྟར་འཇིག་པའི་གོ་རིམ་དང་གསུམ། དང་པོ། མེ་དང་། ཆུ་དང་། རླུང་དག་གིས་སྟོང་འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སོགས་པས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གསུམ་པོ་ནི་འཇིག་པ་དེ་དག་གི་རྟེ་མོ་སྟེ་ལུས་པ་ཡིན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ན། བསམ་གཏན་དེ་ཡི་སྐྱོན་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པར་རྟོག་དཔྱོད་མེ་དང་། དགའ་བའི་ཆུ་དང་། དགྱེས་འབྱུང་རླུང་དང་འདུ་བ་ཡོད་པས་སོ། །བཞི་པ་ན་འཐུང་བའི་འཇིག་པ་དེ་མེད་དེ། ཉོང་ངའོན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་རླུང་སོགས་འོག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་བ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རྟག་སྟེ། དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ནང་གི་སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་དང་པོ་འབྱུང་ཞིང་མཐར་འཆི་བ་སྟེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། དེ་ལྟར་མེ་ཡིས་ལན་བདུན་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྗེས་ཆུ་ཡིས་ལན་གཅིག་འཇིག་པ་དང་། ཡང་མེ་བདུན་གྱི་རྗེས་ཆུ་གཅིག་སོགས་དེ་ལྟར་ཆུ་ཡི་འཇིག་པ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་ཡང་མེ་ཡི་བདུན་ནོ། །དེ་ནས་ནི་མཉུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པོ་ཉིད་ལས་ཐུབ་པ་སྟེ་གནས་ཏེ།

བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལས་དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་ལས་སྡོང་བཙུང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་སྣོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཐུན་མོང་དང་སོ་སོའི་ལས་དེ་ནི་སེམས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་སྟེ་བྱས་པ་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །སེམས་པ་ནི་སེམས་བྱུང་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱང་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། རིག་མིན་ནི་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ལ་ཡིད་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །ལས་ཀྱང་རྟེན་ལ་ལྟོས་པས་ལས་བོ་ན་རྒྱུ་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྟོག་སྨོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཅོ་ཆེ། འཇིག་རྟེན་དེ་ཡང་ལུས་དང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པས་འགྱུབ་བོ། །དེས་བསྐྱེད་པ་བསམ་པའི་ལས་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་ལས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལས་དང་། ངག་ནི་ངག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་དང་། ཡིད་ལས་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྡུངས་པའི་ཕྱིར་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་གསུ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་རིག་མིན་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བསམ་པའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལས་སྨྱིའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རིག་བྱེད་བཤད་པ་དང་། རིག་མིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་རིག་བྱེད་བཤད་པ་དང་། དག་རིག་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱེ་སྨྱིའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། གནས་མ་བུའི་ལུགས་དགག་པ། མདོ་

རིག་བྱེད་འགྲོ་བ་ཏོ་ནའོ་ཟེར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་འདུབས་ཚགས་ལ་འགྲོ་བར་སྟོན་སྟེ་རྟའི་མེ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་མ་འགགས་བཞིན་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མིན་ཏེ།། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཅིས་པར་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྡོག་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྡོག་པ་དང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཞེས་པནི་འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ཞེག་ཆ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། བྱམ་པ་རང་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེ་དགོས་པས་སོ། །ཕྱོགས་སྔ་ན་རེ། རྒྱུ་མེད་པར་འཇིག་པ་མིན་ཏེ། བྱམ་སོགས་འཇིག་པ་ཐོ་བ་དང་། གྲང་བ་འཇིག་པ་ཚ་བ་སོགས་ལ་ལྡོག་པས་སོ་ཟེར་ན། འཇིག་པ་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་སོགས་མེད་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའམ། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མེད་པ་ལ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པར་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱམ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའོ། །མ་གྲུབ་ན་འཇིག་པ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེར་ཀྱང་། བྱེ་སྨའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྡུན་ཏེ། འདི་ལྟར། འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ཞེག་གསར་དུ་དགོས་ན། གློག་སོགས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིང་འཇིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ན་མི་འཇིག་ཅེས་པས་སོ། །དེ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བང་གིས་འཇིག་ན། འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་ལྡོག་དགོས་ཞེས་པ་ཉམས་སོ། །དེར་བྱེ་བྲག་པ་གློ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་

བའི་རྒྱུ་ནི་རང་རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པས་སྟོང་མ་འཇིག་གོ་ཞེན། དེ་དག་གཅིག་ཚར་མི་འབྱུང་བས་ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་བློ་བར་མ་ཡུལ་བྱ་དེས་སྟོ་ཕྱི་འཇིག་སྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་འཇིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མེས་འབྲས་ཚན་སོགས་འཚེད་ན་མ་ཚོས་པ་དང་། ཚོས་པ་དང་། ཆར་ཚོས་སོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྟ་མ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རྒྱུ་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་འགལ་བ་གཉིས་བྱེད་པའམ། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ན་འཇིག་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་མ་འགག་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་བོ། ། བདག་གིས་ནི། སྐད་ཅིག་སྟ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་འཇིག་པས་རང་ཡང་འཇིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་ཡིན་ན་རང་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །

གསུམ་པ། བྱེ་སྨོས་རིག་བྱེད་དབྱིབས་དང་། དབྱིབས་དེ་ཡང་ཁངོ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ། དེ་ལྟ་ན་རིང་པོ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ནི་མིག་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ཤེས་ཤིང་། ལུས་དབང་གིས་རེག་ནའང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་དབྱིབས་རྫས་སུ་མེད་དེ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་པ་དེ་ཤེས་པའོ། །དེའང་ཁངོ་གི་དང་རེག་བྱའི་རྟེན་པའོ་ཞེད་པར་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པའོ་ཟེར། རྫས་སུ་ཡོད་ན་ཐུན་ལ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་དེ་ཡོད་ན་དེ་ཆ་བཅས་སུ་

ཐལ་ལོ་ཟེར་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱའང་མེད་དེ། དབྱིབས་ནི་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་མིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཕྱིར་དབྱིབས་རྫས་སུ་གཏན་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་མི་ལེགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོའོ། །མདོ་སྡེ་པས་རིག་བྱེད་ནི་ལས་མ་ཡིན་པར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་པ་ལས་ཡིན་ལ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་གསུངས་པ། རིམ་པར་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ་ཟེར། ལུས་ངག་ལས་སུ་གསུངས་པ་སེམས་པ་དེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལས་སུ་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་། སེམས་པ་དགེ་མི་དགེས་ལུས་ངག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། རིག་མིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད། རྒྱུ། ཁྱད་ཆོས། རྒྱའི་ཁྱད་པར། ངོ་བོ། ཁམས་གང་ཡོད་དྲྭད་པ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ། རིག་མིན་ལྔང་གིས་བསྒྲུབ་ན། མདོ་ལས་གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། བསྡུན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྡུན་མེད་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་དང་། བསྡུན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཡང་དྲྭ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་དང་། ཡང་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་མེད་

ཀུང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་དངོས་པོ་གསུངས་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟ་ས་ལས་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བདུན་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པ་འགྲོ་འཚག་ཅལ་འདུག་སོགས་སྲའང་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འཕེལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བདུན་ནི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཕུལ་བ། དེར་གཟུག་ལག་བརྩིགས་པ། མལ་ཆ་དང་སྐྱེན་འབུལ་བ། འཚོ་བ་ནར་མར་འབུལ་བ། མགྲོན་གློ་བུར་འགྲོ་འོང་ལ་སྨྲིན་གཏོང་། ནད་པ་ནད་གཡོག་ལ་སྨྲིན་གཏོང་། རྒྱང་ཆར་སོགས་ཡུལ་ངན་བའི་ཚེ་གཟུག་ལག་གི་ནང་དུ་བསོད་སྙོམས་འབུལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟ་ས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བདུན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཞིང་ངན་ལེན་གསུམ་པོ་སངས་དག་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་ཉན་ཐོས་ཚུར་གཤེགས་པར་རྩམས་པ་དང་། ལམ་དུ་ཞེགས་པ་དང་གསུམ་མཐོང་བའི་དགའ་དད་དང་། དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྟན་གཞི་འཛིན་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་སོགས་རྒྱུ་བཞམ་འགྲོ་བ་སོགས་སུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཀུང་བར་མ་རིག་མིན་དགེ་བ་ཡིན་གྱི་རིག་བྱེད་ཡིན་ན་ཉལ་བ་སོགས་ན་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོག་གཅོད་གཞན་ལ་བཅོལ་

བསམ་པ་རོལ་པོའི་སྒོག་ཚད་བའི་དངོས་གཞིརྫོགས་ན་རང་སེམས་བ་དང་། རིག་བྱེད་དགེ་བར་ཡོད་ཀྱང་། ལས་ལམ་འབྱུང་བ་དང་སོགས་བས། ཡང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད། བསྟན་མེད། ཐོགས་བཅས། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་བ་དེ་ལ་རིག་བྱེད་མིན་བའི་གཟུགས་མེད་ན། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཞེས་གསུངས་རིགས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ན་རིག་བྱེད་མེད་བས། དག་ལས་འཆོ་གསུམ་སྒོང་བདུན་གྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་མེད་པས་དེ་མ་ཚང་བར་ཐལ་བ་དང་། སོར་སྡོམ་རྒྱུན་ཆགས་མིན་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཆུ་ལོན་ལྟར་གསུངས་བས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་བས། རིག་མིན་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱང་ཟད་པ་ཟེལ་གཏོན་མི་སྤུག་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་དང་། ཟག་བའི་རྟེན་མིན་བའི་གཟུགས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་དང་། མིང་གཟུགས་རྗེས་སྐྱེད་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པ་ཟག་བའི་གཉེན་པོ་མིན་བའི་ཚ་ནས་སོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དག་ཀྱང་བག་ཆགས་བསྒོས་བའི་རྒྱུད་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། མ་བྱས་བའི་ལས་ལམ་ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག་བའི་སེམས་པ་དང་། གཞན་ཀྱིས་བྱས་བའི་རྒྱུན་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ལ་སྟིག་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ལ་དགོངས་ལ། སྡོམ་པ་དྲན་ཤེས་སེམས་བའི་རྒྱུན་ལ་དང་། ཆུ་ལོན་སྐང་བྱ་ཉེ་བ་ནོ་ཚ་སྐྱེས་བས་ཡིན་ཀྱི། རིག་མིན་ཁོ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཚད་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བས་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱང་བའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །ང་ལྟའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དེ་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་མིན་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་ལས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་མིན་ནི་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་འགོག་སྟོམས་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཟིན་འབྱུང་མེད་པས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱས་བྱུང་གི་འབྱུང་བ་ལས་དང་། སྦྱོང་བ་བདུན་ཀའང་སེམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་མིན་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་གྱི་དོན་མིན་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། ། ཤུ་པ། རྣམ་རིག་མིན་པ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེ་ཡིན་པས་ལུང་བསྟན་མིན་པ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་མེད་ལ། གཞན་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དག་ཉི་དགེ་ཚོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། ། དྲུག་པ། མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་རིག་མིན་སེམས་པ་གསུམ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གཟུགས་ནི་འདུ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཡོད་ལའང་སྐྲས་འདོད་ན་འདི་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ནི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ་གཉན་སྣོང་མེད་པས་སོ། །འདོད་པ་ན་ཡང་སྐྱེ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རིག་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འདོད་ན་སྐྱེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྣོང་ནུས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་

མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་
ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱིས་བདག་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་དེས་
རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མིན་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱིས་བསྟངས་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་ཡིན་པས། ས་གཞན་གཉིས་པ་ཡན་ན་རྟོག་
དབྱོད་སྤངས་པས་རིག་བྱེད་མེད་ལ། ཚངས་པ་ཆེན་པོས་གཡོ་སྒྱུས་ཀུན་ནས་
བསྟངས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་སོགས་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལས་སྨྲའི་དབྱེ་བ་ལ། སྨྲ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རོ་
བའི་དབྱེ་བ་དང་ཀུན་སྤྱོང་གཉིས། དང་པོ། ཐར་པ་སྐང་འདས་ནི་དམྱ་བའི་
དོན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་སྐྱག་བསྟལ་ཞེ་བས་མཆོག་ཏུ་
བདེ་བའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་
མེད་པ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རྗ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དག་ནི་མཚུངས་
ལྡན་དང་ཀུན་སྤྱོང་ལ་མི་ལྟོས་པས་འཕྲོད་པའི་སྣན་ལྟར་བདག་སྟེ་ངོ་ཚོ་ཉིད་
ཀྱི་དགེ་བའོ། །བཅུ་གཅིག་ཅོ་དགེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་ལྟ་བསྟན་པ་ནི་
བླུན་པ་མི་དགེ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོའི་དགེ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་
ལྡན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྣན་སྦྱར་བཀྲང་བ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་
བ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་སྤྲོང་བའི་ལུས་
ངག་གི་བྱ་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་དང་

སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་རྣམས་ནི་སྣན་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བས་ཡིན་ནོ། །འོན་རྩ་ཚད་ཕེ་ཚོམ་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དག་ཐོབ་རྣམས་དག་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐལ་པ་མི་མཉམ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བས་དག་བ་བཞི་གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེན། འདི་ལ་དེ་དག་གི་ནི་ཐོབ་བའི་གེགས་སེལ་བའམ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་དག་བ་ནི་ཐོབ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དག་བ་དེ་ལས་སྒྲིགས་པ་མ་དག་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། འགོར་བ་དོན་དམ་བའི་མི་དག་བ་དང་། མི་དགེའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲེལ་མེད་རྣམས་ངོ་བོས་མི་དག་བ་ཁྲོ་བ་ཁོན་འཛིན་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་མོད་དེ་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཚ་ལ་བཏགས་བའམ། འདི་བ་ལྟར་ན་དག་རྩ་གསུམ་ལས་སྒྲིགས་པ་མིན་པས་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་མི་དག་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོགས་ཀུན་སྐྱོང་གིས་མི་དག་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིའི་དབེ་ནི་ནད་དང་མི་འཕྲོད་བའི་སྣན་དང་། དེ་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་དང་། དེ་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་པར་ལུང་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐོབ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡང་ཐོབ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་ལ་བཏགས་བའམ། ཐོབ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡང་ཐོབ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་ལ་བཏགས་བ་ཡིན་ནོ། །

མི་དགེའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོ་དང་སྦྱོད་ལམ་བསྒྲུལ་སེམས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་དང་ཕྱི་ནང་གི་བེམ་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། འདོད་ན་འཇིག་མཐར་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བཟོ་སེམས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་མཚུངས་ལྡན་ལུང་མ་བསྟན་དང་། བཟོ་དང་སྦྱོད་ལམ་དང་སྒྲུལ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་སྤྱོང་གི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་གཅིག་གི་ནང་གཅིག་འདུ་བའི་ཡོད་ཀྱི་ལྟོག་པས་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཀུན་སྤྱོང་དངོས་དང་། མུ་དྲུག་པ། ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ། ཀུན་སྤྱོང་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་རིགā་བྱེད་མི་སྤྱོང་ན། ལོག་ལྟ་ལས། ལོག་རྟོག །ལོག་པའི་ངག་ལས་མཐའ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཅི་ཞེན། ཀུན་སྤྱོང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་རྒྱུ་ཡི་ཀུན་སྤྱོང་དང་ནི། བྱ་བ་དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལས་བྱ་དུས་མཐུན་པར་བྱེད་པས་རྣེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཁ་ནང་བལྟས་ཡིན་པས་དངོས་སུ་རིགā་བྱེད་མི་སྤྱོང་ཡང་རིགā་བྱེད་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ནི་རྟོག་བཅས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱང་ཡོད་པས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོང་གཅིས་ཀ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལྟ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་ཕྱིར་རྣེས་སུ་

འཇུག་བྱེད་དུས་སྐྱོང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་སྐྱོང་བར་བཤད་པ་རྒྱུ་ཡི་དབང་དུ་དང་། འདོད་ན་སྐྱེ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་མེད་པར་བཤད་པ་དུས་སྐྱོང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་འཇིག་མཐར་ཐུག་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱང་དུས་སྐྱོང་སྐྱོམ་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ལ། བསྐྱོམ་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའང་འདོད་པ་ན་མེད་པས་སོ། །འོན་དུས་སྐྱོང་གཅོད་བས། རྒྱུ་སྐྱོང་དགེ་བས་བྱས་ནས་དུས་སྐྱོང་མི་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱས་པའི་སྟོམ་པའང་དགེ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། ཀུན་སྐྱོང་གི་བསམ་པ་དེ་དག་མཐོང་སྐྱོམ་སྤང་བྱ་རིགས་ཐ་དད་ན། དུས་སྐྱོང་གཅོད་པོར་འགྱུར་གྱི། རིས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་སྐྱོང་གཅོ་ཆེའོ་ཞེར། གསུམ་པ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་དེ་འདྲའམ་ཞེན། ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་ལས་རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དགེ་སོགས་རྣམ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བཡོད་ལ། དེའང་རབ་རྗེས་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་སྟེ་མཐོང་སྤང་ཤེས་རིག་ནི་རབ་འཇུག་དང་། སྐོ་ལྟའི་ཤེས་པ་རྗེས་འཇུག་དང་། ཡིད་ཤེས་སྐྱོམ་སྤང་གཉིས་ཀ་དང་། ཟག་པ་མེད་ནི་གཉིས་མིན་ནོ། །དམིགས་བསལ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་སྐྱོང་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ལས་དུས་སྐྱོང་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་འདུ་བ་འམ། ཡང་ན་དམན་པར་མི་འགྱུར་བས་རྗེས་སྐྱོང་ལུང་མ་བསྟན་དང་དགེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་དག་གཤེགས་

བཞེངས་མནལ་བཞུགས་ནམ་དུའང་མཉམ་པར་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་མེད་དེ་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ། །མདོ་ལས། གླང་ཆེན་གཅིག་ཤེགས་ནའང་མཉམ་པར་གཞག་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བན་པ་མི་མཛད་བཉམ་ཉེས་མེད་པས་གླང་པོ་ཆེན་ཅིའི། །བྱེ་སྨོས་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྤྱོད་ལམ་སྐུལ་སེམས་ཡོད་ཟེར། ཡིད་དང་སྐོ་ལྡའི་ཤེས་པ་ཀུན་སློང་དུ་བཤད་པ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་སློང་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ནི་མི་རྟོག་ཅིང་མཉམ་པར་གཞག་པས་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །རིགས་བྱེད་མིན་པ་ཀུན་སློང་གིས་དགེ་མི་དགེ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་སྦྱོངས་ཙམ་ལས་བྱུང་བས་ཡིན་ན། རིགས་མིན་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བཞིའང་། མིག་རྟའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་དགེ་བར་ཐལ་ལ། ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ནི་རིགས་མིན་ལ་སེམས་པ་མེད་པས་སྦྱོམ་པ་ནི་སེམས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་རྣམ་བཞག་འདི་དག་བྱེ་སྨོས་ཀུན་བཏུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རིགས་མིན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་རིག་མིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། གཞོན་པ་གཞིར་བཅས་སྦྱོམ་པ་དང་། གཞོན་པ་གཞིར་བཅས་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་སྦྱོམ་པ་མིན་པ་དང་། གཞན་ཐོགས་རེ་སྦྱོང་བའམ་ཐོགས་རེར་ཞུགས་པ་བར་མའོ། །དེ་ཡང་

གཙོད་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བདུན་དང་། གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་གཙོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གཞི་ནི་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྔོན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། གསུམ་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། སྔོན་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྔོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་ཐར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཞི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བཞིར་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྔོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དགེ་སློང་མ། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་ཁ་མ། དགེ་བསྙེན་ཁ་མ། བསྙེན་གནས་སོ། །བཞེས་སྒྲིགས་འགྲེལ་བར་དགེ་སློབ་མ་དོར་ནས་བསྙེན་གནས་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ། གང་ཟག་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་སྔོན་པའི་ཐ་སྙད་སུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཁ་མའི་སྔོན་ཐ་སྙད་འདུ་ལ། དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་ཁ་མ་འདུ་ལ། དགེ་བསྙེན་ཁ་མ་འདུ་བས་སོ། །འདིར་ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་ལ་འདོད་དོ། །བསྙེན་གནས་ལ་གཉིས་སུ་མ་བཤད་པ་ཡུན་ཐུང་བས་སམ། བསྡུ་བ་ལས་ཟ་མ་སོགས་ལའང་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །དེ་དག་བསྡུང་བྱ་མང་ཉུང་མི་འདྲ་ཡང་སྔོན་ཐ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་མཚན་འགྱུར་བ་ལས་མིད་

ནི་འཛོམ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་གསར་དུ་མི་ཐོབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཞར་བྱུང་སྒོམ་ཚུལ་གཅིག་ཐ་དད་དཔྱད་པ་ནི། དགེ་བསྟེན་སོགས་སྒོམ་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ཐོབ་གཏོང་གི་རྒྱུ་མི་གཅིག་པས་སོ། །འོན་མི་གཅིག་དགེ་བསྟེན་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་འགལ་ཞེན། ཚུལ་བཞིའོ་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ངོ་བོ་ལ་འགལ་ཏ་མེད་དེ། གཅིག་གིས་བསྡུང་བྱ་གཅིག་འགོག་པ་ལྟ་བུ་མེད་པས། རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་ལྡན་ཚོག་པས་སོ། །དགེ་སློང་ལ་གཞི་ལྟ་ནི་སློང་བ་གསུམ་གསུམ་དང་། གླུ་གར་སོགས་ནི་སློང་བ་གཉིས་དང་། སློང་བ་གཞན་ནི་རེ་རེའོ། །འོན་ཀྱང་གཞི་བསམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། དགེ་སློང་གིས་སྒོག་གཅོད་སློང་བ་ཆེ་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་འབྲིང་། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཆུང་ངོ་། །འོན་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་དགེ་ཚུལ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དགེ་སློང་ཞེས་པ་ནི་གཅོ་ཆེ་བས་སོ། །དོན་ལ་སློང་སེམས་གཅིག་ལས་དུ་མ་དུས་མི་མཉམ་པ་དང་། ཚོག་སྡུ་མ་མེད་པ་ལ། བསྟེན་རྫོགས་སྐྱེ་བ་དང་། ན་སྡད་པ་དག་ནི་སེམས་བའི་ཁྱད་པར་ཁས་བླང་སྟོངས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་དང་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་མའི་ཁོངས་སུ་འོག་མ་འདུ་བས་ན་སྒོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། འདིར་ཚེད་ཀྱན་སློང་དང་། ཉིད་ཐོབ་པར་བཞག་སྟེ། སྡོག་གཅོད་སོགས་སྤང་བྱ་ལྟ་དང་བརྒྱད་དང་བསྡུད་ནི་ཐམས་

ཅདཱ་སྒོང་བ་མནོས་པ་སྟེ། ཁས་བླང་བ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གསོད་རྐུ་འདོད་ལོག་རྫུན་ཚང་སྟེ་ལྷ་ཡི་གཏན་དུ་སྒྲོང་བ་མནོས་པ་ལས་དགེ་བསྟེན་དང་ནི། དགེ་བསྟེན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཚེད་དུ་ཞེས་ཉིད་ངེས་བཟུང་དུ་ཡང་ཆུབ། ལྷ་ཡི་དེའི་སྟེང་དུ། གླུ་གར་རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་། ཕྲེང་སྒྲོས་རྒྱན་ཁདོག་འཚང་བ་རྣམས་ཀྱ་གར་ཕྲེང་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པའི་དུག ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཚེན་པོ་གཉིས་དང་བདུན། དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་ཀྱ་བརྒྱད་པོ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་སྒྲོང་བར་མནོས་པ་ནི་བསྟེན་གནས་དང་། དེ་བརྒྱད་ལས་གང་སོགས་ཕྲེང་སོགས་གཉིས་སུ་ཟུ་བ་དང་། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་རྣོ་སྒྲིད་འཚོའི་བར་སྒྲོང་བར་མནོས་པ་ནི་དགེ་སྙིང་ལ་གནས་པའི་ཚེད་དུ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་སྦྱང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཡང་དག་པར་མནོས་པ་ལས་ནི་དགེ་སློང་ཉིད་ཉིད་དེ། སྒྲོང་བྱ་སྟོམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་བཞི། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། ལྷུང་བྱེད་ལ་སྦྱང་ལྷུང་སུམ་ཅུ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་བཅུ་དང་ངག་སུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྒྲིའི་མིང་དང་། སྐད་ཅིག་དང་བོའི་མིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ། རང་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་གདུང་བ་བསིལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི། མཁས་པས་བསྟན་པས་ལེགས་སྒྲུབ་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་དང་། ཉེས་སྒྲོང་སྟོམ་པས་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་

སོ།། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་རྩ་བ་དང་རྒྱུན་དང་བྱུག་པ་དང་སྦྱོས་ཚེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ། སོར་སྟོམ་ཐོབ་པ་དང་ངོའི་རྣམ་པ་རིགས་བྱེད་དང་རྣམ་རིགས་མིན་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཚེས་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཚེས་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྒོག་པ་ལས་དང་པོར་ཐར་པ་དང་། སྟོམ་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་ལམ་དངོས་ཡིན་ཀྱི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་དེའི་དོན་མེད་དེ། ཐ་ཏི་མོཀྵ་ཚེས་པ་དང་པོར་ཐར་པ་ཡིན་ན་དེ་ཐར་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དང་། ལས་ལམ་གྱི་མཇུག་ཡིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། ।དང་པོ། སྟོམ་པ་དེ་སུ་ལ་ལྡན་ན། སོ་སོར་ཐར་དང་ལྡན་པ་དག་སློང་སོགས་བརྒྱད་དོ། ।ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་མེད་དམ་ཞེན། དེ་དག་ལ་སྟོམ་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་མེད་དེ་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཁྲད་པར་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྟོག་པ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བྱེད་མིན་པས་སོ། ।གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དུ་སྟོམ་པ་གཞན་གཉིས། གང་ཟག་སུ་དང་ལྡན་ཚུལ་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པ་སྟོམ་པའི་མིང་ཅན་གཞན་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོམ་པ་དང་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་དེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། ।ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་སྨོན་པ་སྨོན་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གི་སྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྦྱོང་སྟོམ་གྱི་གཞི་མཐུན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཐ་མ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་རྟེས་འབྲང་སྐྱེ་མཚམ་བར་བཞག་ན་ཡོད་ལ། མ་བཞག་ན་མེད་པས་སོ། །སོར་སྟོམ་ནི་གཡེང་བ་དང་། སེམས་མེད་པའི་རྟེས་སུའང་བྱེད་པས་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡང་སྦྱོང་བའི་སྟོམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་གཉིས་ཡིན་ལ། འོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དམ་ཞེན། མིན་ཏེ་དང་པོའི་ཉོན་བསྟོགས་མི་ལྡོག་ས་མེད་པ་ལ་སྦྱོང་སྟོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་འཆལ་ཁྲིམས་དང་དེའི་གཞི་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱོང་བས་སོ། །བསམ་སྟོམ་དང་སྦྱངས་སྟོམ་ཡིན་མིན་ལ་མྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་བསམ་སྟོམ་ཡིན་ལ་སྦྱངས་སྟོམ་མིན་པ། མི་ལྡོག་སེམས་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པའོ། །གཉིས་པ། ཉོན་བསྟོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའོ། །གཉིས་ཡིན་མི་ལྡོག་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པའོ། །གཉིས་མིན་ནི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་མི་ལྡོག་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་སྦྱོང་སྟོམ་ལ་མྱ་བཞི་འདང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ངག་

གི་སྟོམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྟོམ་པ་ལེགས། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་སྟོམ་པས་བསྟམས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་དེ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། ལྷང་པ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་པ་དང་ནི་སྒོང་སེམས་མ་བརྟེད་པའི་དབུ་བ་དག་དང་གཉིས་ནི་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སྐབས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ། ལྷན་ཚུལ། འཐོབ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ། རྟེན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིག་མིན་དངོས་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་སྟོམ་མིན བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད། བར་མའི་ལྷན་ཚུལ་ཞར་བྱུང་བཞི་ལས། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཏི་སྒྲིའུ་དུ་གཏོང་རྒྱས་མ་བཏང་ཞིང་དག་བར་དགེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་རིག་མིན་པ་དག་དང་ལྷན་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པ་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ཡང་ལྷན་ནོ། །དེ་ཡང་སོར་སྟོམ་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་མིན་པས་གཏོང་རྒྱས་མཚམས་བཅད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དལ་བ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། སྟོམ་མིན་གནས་པ་འང་སྟོམ་པ་དེ་དང་འབྲེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དལ་བར་མ་ཟད་རྟག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུས་བར་ཚོད་བའི་ཡང་འདས་པ་དང་། བར་མ་ཚོད་བའང་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣེས་འབྲང་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཡང་ཚེ་གཞན་དང་། འདིར་བཏང་བའི་བསམ་སྟོམ་འདས་པ་ཐོབ་ལ། འོན་ཀྱང་དེས་འབྲེལ་ཆ་མཐུན་གྱིས་བསྟས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ཅཱཧེས་འཚད། འདས་འོངས་ལྡན་ཞེས་གོ་རིམ་གྱུབ་མཐའ་འོ། །འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི། དང་པོ་སྐྱེ་བསྟལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་ཚེ་ན་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བསྒོད་མ་སྐྱོང་བས་སོ། ཅཱཧཏན་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འདས་འོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ད་ལྟའི་དབང་དུ་ན་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་གཉིས་དུ་ལྟུང་བ་དང་ཡང་ལྡན་གྱི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ན་མིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་བ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣེས་སུ་འབྲང་བས་སོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཚེ་དང་། གཏོང་རྒྱུ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ་ཞེས་གྱུབ་མཐའ་འོ། །

བཞི་པ་ལ་སྤྱིའི་ལྡན་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་སྟོམ་སྟོམ་མིན་ཅན་ལ་ལྡན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། བར་མའི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་ལ། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡོད་ན་

སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དལ་ལྟའམ་བར་གྱི་དང་ལྡན་ལ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནི་འདས་དལ་ལྟ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ་། །

གཉིས་པ། སྟོམ་མིན་ལ་གནས་པ་བར་མའི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། སྟོམ་ལ་གནས་པ་བར་མའི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་སྟོམ་མིན་ཤན་པ་སོགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཤུགས་དང་ལྡན་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་དང་། སོར་སྟོམ་ཅན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོག་ཚགས་གསོད་པ་རྒྱུ་སོགས་བྱེད་པར་དེ་སྐད་དུ་དགེ་མི་དགེའི་རིག་མིན་དང་ལྡན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་ལྡན་ཚུལ་ལ། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལྡན་ཚུལ་དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི། སྟོམ་སྟོམ་མིན་བར་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དག་ལ་དུ་ལྟ་བར་ལྟན་ལ། བྱེད་པ་དེ་གཉིས་རྒྱས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་དངོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་མངའ་ལྟན་ལ། མ་འོངས་པ་དང་ལྟན་པ་མེད་དེ་རིག་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྣེས་འབྲང་མིན་པས་དང་། བེམ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་མེད་དོ། །སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡི་རིག་བྱེད་དང་ནི། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡི་རིག་བྱེད་དག་ལ་མ་འོངས་མི་ལྟན་པར་མ་ཟད་འདས་པ་དག་དང་ལྟན་པ་འང་མེད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟོབས་ཆུང་ལ་དེ་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་སྟོབས་ཆུང་བས། ཚོས་དེ་འགགས་ནས་དེའི་ཐོབ་པ་སྐྱ་

ཕྱིར་འདེན་མི་ནུས་པས་སོ། །ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྟོབས་ཆེ་རྒྱང་གིས་འབྱེད་པས། སྔ་མའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་འཕེན་ནུས་ཞིག་ལ་འདས་ཏོངས་ཐོབ་པར་འཐུལ་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལས་བྱང་ཙམ་མིན་གྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་རེས་པ་འདྲ་ཞིག་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོམ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། རིག་རིག་མིན་དང་ལྡན་རྒྱལ་གྱི་སྐབས། །དང་པོ། ལུས་ངག་མི་སྟོམ་པས་སྟོམ་པ་མིན་པ་དང་། དམ་པས་སྨད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་སྐྱེད་པས་ཉེས་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འཆལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པས་ལྟས་དང་། དངོས་ཀྱིས་བསྟན་པས་ལྟས་དེའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཉིས་པ། འདིར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ་རིག་མིན་མི་ལྡན་པ་ནི། སྟོམ་སྟོམ་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་བདེ་མཉམ་དོན་གནས་པ་ཞིག་གིས་སེམས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཀུན་སློང་དྲག་ཅོ་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་བྱེད་ན་སེམས་ཞན་པས་རིག་མིན་སྐྱོང་མི་ནུས་པས་རྣམ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྡན་ལ་ཞེས་པ་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཞན་པས་ཀུང་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱིས་བྱེད་ན་ལྟ་སྐྱེས་ཀུང་ཅི་དགོས། སེམས་ཞན་པ་ཞེས་པས་སེམས་དྲག་ཅོ་ཞེས་པ་རིག་བྱེད་ན་རིག་རིག་མིན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་སྐྱིར་བཏང་སྟེ་དམིགས་བསལ་ནི།

རྫས་བྱུང་དངོས་པོ་བདུན་དང་། སྒོག་གཅོད་སོགས་ལས་ལམ་རྣམས་སེམས་ཞན་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་རིགས་མིན་དང་ལྡན་ནོ། །ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཏང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་རྣམ་རིག་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་འགགས་ཤིང་མ་སྐྱེས་པས་མེད་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པའི་ཐོབ་པ་དེས་པར་ལྡན་པས་སོ། །འདིར་སོ་སྐྱེ་དེ་མ་བརྟེད་པ་དེ་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཚེ་རྟེས་ནས་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བྱེས་པ་ལ་མ་དེས་འཕགས་པ་ལ་དེས་པས་སོ། །འཕགས་པ་བཞིན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར། འཕགས་ལ་དེ་བརྟེད་པས་ས་འཐོབ་པའི་དབང་དུ་སྟེ། མ་འཐོབ་པ་སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་འཐོ་བ་ལ་འཇང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ལྡན་སྟོམ་སྟོམ་མིན་གཉིས་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་མིན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་དང་། སོ་སྐྱེ་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བ་ཤི་ནས་རིག་བྱེད་མ་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་སྟོམ་དང་ལྡན་ལ་བར་མ་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ལའང་མུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཐོབ་ཚུལ་ལ། སྟོམ། སྟོམ་མིན། བར་མ་འཐོབ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་གང་ལས་ཐོབ་པ་དང་། གཉེ་གང་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན། ཟག་མེད། སོར་ཐར་ཐོབ་རྒྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོམ་པ་ནི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཉེར་

བསྟོགས་གང་རུང་གི་སྐ་བའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་སྟེ། དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྣུག་གི་སེམས་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་ཞེས་པ་ཡི་སྟོམ་པ་ནི་གཞན་མ་ཁན་སྨྲ་བ་ཀྱས་གསོལ་བ་དང་བརྟེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་དགེ་སྨྲོང་ཐ་མ་དགེ་སྨྲོབ་མའི་སྟོམ་པ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ་ལ། དགེ་བསྙེན་ཐ་མ། དགེ་ཚུལ་ཐ་མ། བསྙེན་གནས་རྣམས་ནི་གང་ཟག་ལས་སོ། །ཁ་ཅིག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་བཟུང་བཟུང་ཕྱིར་སོགས་སྐྲ་གསུངས་པར་འདོད་དེ། བདེན་མཐོང་ཚུར་ཤོག་སོགས་སོ། །བདུན་ནི་དྲི་སྲིད་འཚོ་བ་སྟོག་གི་མཐའ་དག་། བསྙེན་གནས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་སྟེ་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཅུ་བཟུང་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་འཐག་ཏུ་བླང་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱའོ། དེས་ཀྱང་ཚེ་ཕྱི་མ་དེར་སྟོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དྲན་པས་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་ན། ཉིན་ཞག་གི་འཐག་ཏུ་བསྙེན་གནས་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས། ཞག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཕྱིར་མེད་པར་ཤེས་ཟེར། དེ་མེད་པས་མི་སྐྱེའམ་གདུལ་བྱས་སྐུང་མི་ནུས་པར་གཟིགས་ནས་ཡིན་ཟེར་ན། འདུན་བཟང་ནི་དེ་

ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་བརྟགས་མི་ནུས་ཏེ། འདུལ་དོན་མཐའ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སློབ་དཔོན་ནི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་རེར་མོད། ནུས་ན་ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་། མིན་ན་ཞག་རེ་བཞིན་བླང་བ་ལ་དྲན་པ་གསོ་བ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་མི་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཐ་ཡི་སྟོམ་མིན་ནི་མེད་དེ། བདག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་མིན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། སྟོམ་མིན་དེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ། དེ་ལྟར་ནོད་པ་མེད་པས་སོ། །ཅེས་བྱ་གསོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོམ་མིན་ནི། ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྟ་ལ་གྱེས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལེན་པ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་གྱི་སྟོམ་མིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ལེན་པ་མེད་པས་དང་། གལ་ཏེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྲོག་གཅོད་པས་འཚོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཉིད་ལེན་པར་འདོད་ན། ཉིན་ཞག་པའང་ཡོད་པས་དང་། གོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་པརྗོད་ལས་ཉིན་ཞག་པའི་སྟོམ་དང་སྟོམ་མིན་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་སྡེ་བས་མི་དགེ་བའི་སེམས་པ་ལ་སྟོམ་པ་མིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། བསྟེན་གནས། དགེ་བསྟེན་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོམ་པ་ལེན་ཚུལ། བསྡུད་བྱའི་དོན་བོ། སྟོམ་པའི་རྟེན་དོས་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོར། མ་གྲུས་པ་སྤང་ཕྱིར་སྐྱན་དམའ་བར་ཚོག་ཐུའམ་ཐུས་བཙུགས་སུ

འདུག་ནས་ཐལ་སྦྱར་རམ་ལགཱ་བ་བསྟོལ་ཏེ། ངག་གིས་སྨོན་དགོན་གྱིས་སྐྱེས་བའི་རྟེས་སུ་བཟླས་པ་ཡིས་ཡིན་གྱི་སྐྱས་བའི་རྟེས་སུ་ཟློས་བར་སྣང་དང་ཁ་མཉམ་སྟེ་སྐྱས་བས་མིན་ཏེ། དེ་གཞན་ལས་ནོད་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ནར་མ་ལས་རྒྱན་གསར་བས་མི་བརྒྱུ་བ་དང་། དུས་ནི་དྲན་སང་གི་ནམ་ཞེ་ལང་ས་ཀྱི་བར་དུ། ཡན་ལགཱ་མཚོན་བར་མར་འགྱུར་བས། བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལགཱ་བརྒྱད་པོ་ཚང་བར་ནེ་ནོད་དགོས་ཏེ། སྤོང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རས་ལས་བས་སོ། །ནང་སྡེ་བར་ཞེ་མ་མ་ཤར་ཞིང་ཟས་མ་ཟོས་གོང་དུ་ངོ་ཚ་ཁེལ་ཡོད་བས་ཡུལ་གཞན་ལས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤོམ་བ་ནོད་བར་བྱའོ། །གཞན་དེ་ཡང་འདུལ་བར་དགེ་སློང་ལས་ལེན་བར་བཤད་ལ། གནས་འཇོག་གི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་རམ། བྱམ་ཟེ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་ཆོག་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཤད་ལ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ་ལས། ཡུལ་མེད་ན་རང་གིས་ལེན་པའང་བཤད་ཅིང་ཆོ་གང་གི་བསྟེན་གནས་གནས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པའང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལགཱ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལགཱ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལགཱ་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཅེན། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལགཱ་དང་། ཚང་འཕྲང་ན་ཚུལ་ལྡན་ཡང་བགཱ་མེད་པས་བགཱ་ཡོད་པའི་ཡན་ལགཱ་ཚང་སྤང་བ་དང་། སྐྱོ་བ་དང་རྟེས་མཐུན་བརྩུལ་ཞུགས་ཡན་ལགཱ་སྟེ། བཞི་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྡོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་སྡོག་གཅོད་པ་ལས་སྣང་ལྡོག་པ་དེ་བཞིན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་འཆང་སྟེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྡོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་སྡོག་གཅོད་པ་ལས་སྣང་ལྡོག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྣབ་པའི་གནས་ཁས་བླངས་བདོན་མེད་དམ་ཟེར་ན། སྔོམ་པ་ནི་དགེ་བསྙེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བས་ཐོབ་ཀྱང་། སྡོག་གཅོད་སོགས་སྤོང་བར་ཁས་འཆེས་སུ་གཞུགས་ཤིང་། སྔོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་སློང་གི་སྔོམ་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་ཀྱང་། བསྣབ་པའི་གནས་རྣམས་བརྗོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། གལ་ཏེ་སྔོམ་པ་ནི་དགེ་བསྙེན་དུ་ཁས་བླངས་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་སྟེ་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསྡུད་བྱ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྡམས་དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི་མིང་ཚེན་གྱི་མདོ་ལས་སྡོག་གཅོད་སྤངས་པས་སྟ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་སོགས་པས་དེ་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཉིས་སྤོང་བའི་སྟ་འགའ་སྤྱོད་དང་འདོད་ལོག་དང་གསུམ་སྤོང་བ་ཐལ་ཚེར་སྤྱོད། རྟ་བཞི་ཚང་ལྟ་ཚར་སྤོང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་རྣ་ལྟ་བུ་གསུང་ཞེན། བྱེ་སྨས་དང་པོ་ཁས་བླངས་པས་ལྟ་ཚར་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡང་། ཕྱིས་སྡུང་དུས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱམས་ནས་གཞན་དེ་སྡུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་བྱགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞུ་བ་དང་དྲི་བའང་མི་རིགས་པས་མདོའི་དགོངས་པ་དང་པོ་ནས་སྟ་གཅིག་སོགས་བླང་ནས་སྡུང་བར་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་

ཚངས་སྤྱོད་སྤོང་བའི་དགེ་བསྟེན་ཀྱང་གསུངས་ལ། གོ་མི་དང་། སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་ཙམ་གྱི་དགེ་བསྟེན་ཡང་ཚ་ཐ་བྱ་ཡའི་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཚུང་ངུ་ལུ་སོགས་པས་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་གུན་སློང་གི་ཡིད་ཆེ་རྒྱང་རྟེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུའོ། །དེས་ན་དག་བཅོམ་ལས་སོ་སྐྱེའི་སྡོམ་པ་ཆེ་བའང་སྤྱིད་དོ།། །།

གཉིས་པ་སྡོམ་རྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། གལ་ཏེ་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགྲོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ན། གང་ཞེག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ། ཅི་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སློབ་པའི་ལམ་དང་། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་དང་། ཆོས་སུ་བྱེད་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐརཔ་གསུམ་གཞོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་མི་སློབ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པས་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པ་དང་། མྱང་འདས་འགོག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཕྱག་དོས་བཟུང་བའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྲག་ཕྱུང་གི་མཚམས་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཁྲག་དབྱུང་ངུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་རྟེན་ལ་གནོད་པསགས་མ་ཐོ་ཆེ་བས་ཆོས་སྐྱ་ཞེས་སྨོས་ཀྱི་གཞན་དུ་གཟུགས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནི། ཀུན་སློང་དང་བཅས་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ།

ཀུན་སློང་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོད་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟག་བསྟལ་ལས་སྐྱོབས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཀུན་སློང་དང་བྱེད་པས་འཕགས་ཏེ། ལུང་ཐུན་ཚོགས་ལས། འཇིགས་པས་སྐྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །ལྷོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་གྱི། །གང་ཚེ་གང་ཞིག་ནས་ཆུས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བ། །མྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། །སྐྱབས་དེ་གཅོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། ། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་བསྟན་བྱ་བྱེ་བྲག་པའི་དགོས་པ་ལ། འོག་གི་ཡེམ་སྦྱངས་པའི་དགོས་པ། རྟུན་སྦྱངས་པའི་དགོས་པ། ཚང་སྦྱངས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྦྱངས་གཉིས། དང་པོ། དགེ་བསྟེན་ལ་འདོད་ཡོན་སྤོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཆུ་མཚན། ཡོག་གི་ཡེམ་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་སྐྱབ་འབྱིན་ཅིང་བན་སོང་གི་ཆུ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཁྱིམ་པ་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤྲོང་ལས་དེ་སྣ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་བརྟེས་ནས་ཀྱང་འདོད་ལོག་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཆུང་མ་གསར་པ་ལེན་པའམ་སྐྱ་མ་ཤི་ནས་ཡང་ལེན་ན་སྟོམ་པ་ཉམས་སམ་ཞེན་མི་ཉམས་ཏེ། སྟོམ་པ་དང་པོ། ཏི་ཤྱ་ན་ཁས་བླང་བ་བཞིན་དུ་ཐོབ་སྟེ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་འདོད་ལོག་སྤང་བར་ཁས་བླང་བ་དེ་ཐོབ་ཀྱི། རྒྱུད་འདི་ལ་མི་སྤྱོད་ཅེས་ཁས་བླང་བ་ལྟས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་མེད་དེ་དག་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆུང་མར་མ་བྱས་པའི་ཚེ་སྤྱོད་ན་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཆུང་མར་བྱས་ཚན་ཚད་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་ཆུང་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། ངག་གི་མི་དགེ་བཞི་ལས་རྣུན་པོན་སྤང་བར་བསྙེན་པ་ནི། བསྟབ་པ་སྤྲོག་གཅོད་སྤང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན། ཁྱོད་ལ་ལྷང་བ་འདི་བྱང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན། རྣུན་སྤྲོང་བ་མ་བཤད་ན་མ་བྱང་ངོ་ཞེས་རྣུན་དུ་སྨྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲོང་བ་བཤད་ཟེར་ཀྱང་དཔྱད་དེ་བཞིན་དུ་རྣུན་སྨྲ་ཤིན་ཏུ་སྨད་ཕྱིར་དང་སོགས་ཤད་པ་གཉིས་སྤྱར་རོ། །

གསུམ་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་སྐྱེས་འགྱུར་ཁོ་ན་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་རྣམས་བསྟུང་ཞིང་བཤགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཟེར།

མངོན་པ་པར་རྟོམས་བཅས་བའི་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མིན་ཟེར་རོ། །
གཉིས་པ་གཞི་གང་ལས་ཐོབ་པ་ལ། སྟོང་དངོས་མཇུག་གསུམ། གཞི་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན། དུས་གང་ལས། ཡན་ལག་དུ་ལས། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་རེ་རེ་ལས་ཐོབ་ཚུལ་ལྟོ་བ་བསྟམས་ཏེ་སྟོམ་སྟོམ་མིན་སོགས་ཀུན་ལ་སྟོང་བ་ནི། ཐོབ་བའི་གཞི་ནི། འདོད་པར་གྱུར་བའི་སྟོམ་པ་སོ་ཐར་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྟོང་དངོས་མཇུག་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཀ་དང་། བཅས་རང་གཉིས་ཀ་ལས་དང་། དུས་དུ་ལྟ་བའི་ཐུང་ཐམས་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་འདས་འོངས་ལས་མིན་ཏེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྱང་བས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི། སྟོང་མཇུག་ཐལ་ཆེར་དང་། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་དང་། འདི་ལ་མཉམ་བར་བཞག་ན་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འོག་ས་སྟང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བས་སྟོང་མཇུག་ཐལ་ཆེར་འོག་སར་གཏོགས་བས་སོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱི་སྟོང་མཇུག་ལས་ཀྱང་མིན་ན་བཅས་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཁས་བླང་བ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་གཉིས་ཀོན་མོངས་དང་། དེས་བསྟང་བའི་ལས་སྟོང་བ་ནི་ཀོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་བར་མ་དེས་བས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་མིན་པ་ལས་མི་ཐོབ་བོ། །ཞེས་སོ། །དུས་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་སེམས་རྣེས་འབྱང་བས་སོ། །སྟོམ་པ་གསུམ་ཀའང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་ཀྱི་ཉི་ཚེ་བ་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་གང་ལས་དང་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་

ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་དག་སྣོང་དང་ཡན་ལག་ལྟ་ལས་དག་བསྟེན་དང་བརྟུད་ལས་བསྟེན་གནས་དང་བཙུ་ལས་དག་ཚུལ་དང་། ཡང་ན་ལས་ལམ་བཙུ་ལས་དག་སྣོང་དང་བཞི་ལས་དག་ཚུལ་སོགས་གཞན་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་ནི་མ་ཚགས་སོགས་གསུམ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། སེམས་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་བ་དུས་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་བས་ཅེ་ཅེ་ལས་སོ། །སྟོམ་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕོབ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཀྱང་ལས་ལམ་གྱུན་ལས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིན་ནོ་སྟེ་ཚགས་སྦྱངས་དང་གྱན་སྣོང་རྒྱང་དུ་སོགས་ཅིག་ཆར་མི་སྲིད་བས་སོ། །མདོ་སྡེ་བས་ཐམས་ཅད་གསོད་སོགས་མི་སྲིད་བས། སྟོམ་མིན་སེམས་ཅན་གྱན་དང་ཡན་ལག་གྱན་ལས་མིན་པ། གང་རྟུང་སྟེ་རྒྱུན་དུ་བྱའོ་སྙམ་བས་ལས་དེ་སྤྱད་བས་དེར་འགྱུར་ཟེར་རོ། །རང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་འདི་མི་བྱའོ་སྙམ་བའི་སྣོང་བ་བདུན་ལས་སྐ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལ་དང་། གང་རྟུང་རེ་ལའང་དེ་ལྟར་མེད་བའང་ཡིན་བར་སེམས། སྟོམ་པ་མིན་པ་ནི། ཤན་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟོམ་པ་མིན་བར་དེས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་སུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་ན་ཐོབ་བའམ། དེ་མིན་པ་གཞན་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་རང་གིས་དམ་བཅས་བའམ། གཞན་དུང་དུ་ལས་ལེན་པ་ལས་འཕོབ་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོམ་སྟོམ་མིན་གྱི་ལྟག་མ་བར་མའི་རྣམ་རིག་མིན་པ་ནི་བསོད་ནམས་གཞི་བདུན་ལྟ་བུ་ཞིང་དང་། ཟས་མ་ཟོས་གོང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་ལས་ལེན་ཅིང་དམ་བཅས་པ་དང་། བྱ་བ་དེ་ལ་གྱུས་

བར་བྱེད་བས་འཐོབ་བོ། །

གསུམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ་རིག་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་འདོད་ཡིད་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྔོམ་སྔོམ་མིན། བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར། བསམ་གཏན། ཟག་མེད་སྐྱ་མ་གཏོང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་གཏོང་ཚུལ་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མི་བརྟའ་འཕྲོད་པའི་དུང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པས་བསྒྲུབ་པ་ཕུལ་བ་དང་། རྟེན་བོར་བ་ཤི་འཕོས་པ་དང་། རྟེན་ཉམས་ཏེ་ཚོ་མོའི་མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཆར་བྱུང་བ་དང་། གཉེ་རྟེན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། བསྟེན་གནས་ནི་གོང་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་གཏོང་བ་སྟེ་རྒྱ་ལྟས་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་བོ། །

གཉིས་པ། མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་པ་ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་བཞི་ལས་གང་རུང་བྱུང་བ་ལས་གཏོང་བར་སྣྲའོ། །གོས་དམར་པ་སོགས་སྡེ་པ་གཞན་དག་དམ་ཚིག་ལྟ་བུ་བ་ན་བསྒྲུབ་མཚམས་དང་། ལས་མཐའ་མེད་པས་དེ་ལས་གཏོང་བར་འདོད་ལ། སྒོང་དཔོན་སྐུ་མཆེད་དམ་ཚིག་ལྟ་བས་དེ་ཕྱིན་ཆད་བྱང་དུ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྔར་ཡོད་མི་གཏོང་བར་བཞེད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་དགེ་སྒོང་སོགས་སྡོམ་ལྡན་ཡོད་པས་དམ་ཚིག་མ་ལྟུབ་པར་འགྱུར་བས་སྔ་ཕྱིར་ལེགས་ཟེར། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་ལྟུང་བ་གང་རུང་བྱུང་བ་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚན་ཐག་བུ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་སྡོམ་

འཚལ་དང་ཚུལ་ལྟན་གཉིས་སུ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ལྟང་བ་དེ་བཞག་ན་ནི་ཚུལ་ལྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བྱ་ལོན་འཇལ་བ་བཞིན་དང་། འདི་ལའང་སྦོག་གཅོད་པའི་རྟ་ལྟང་གཅིག་བྱང་ན་སྦོག་གཅོད་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། དེས་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བར་གང་བསད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཁོ་ནའི་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཚུལ་འཆལ་ཞེག་དག་སློང་མ་ལ་ཆོས་འདོམས་ན་ལྟང་བྱེད་དང་། དྲྭ་ཚན་དྲྭ་གི་མདོ་ལས། ལམ་སྐྱན་འབྱིན་གསུངས་པ་སོགས་ལྟང་དང་། སྤྲིང་བདུན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་བླང་བས་ཀུན་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཟེར། གཞན་དག་འདོམས་པའི་ལྟང་བྱེད་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་དང་། ལམ་སྐྱན་འབྱིན་པའི་དག་སྤྲིང་མིང་ཙམ་གྱི་དག་སྤྲིང་ལ་དགོངས་ལ། ཐམ་པ་ཅན་རབ་ཏུ་མི་འབྱིན་པ་ངོ་ཚ་ཞྭེལ་མེད་ཤས་ཆེན་པོས་ཉམས་པས་སོ། །གཅོད་པ་ལ་རྟ་ལྟང་གཅིག་བྱང་བས་གཅོད་ཡང་། ལེན་པ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྟོམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བསྡམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ལྟང་རིགས་མང་པོས་དེ་བཀག་ས་ལ། ཐམ་པ་འཚབ་བཅས་གཅོད་རྒྱུ་གསོར་མི་རུང་བ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཅོད་ཚུལ། བསམ་གཏན་དུ་གཅོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། སྣ་འཕྲོས་པ་ན་གོང་འོག་རང་སས་བསྡུས་པ་གཅོད་ལ་སྟོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཅོད་ཞིང་། དངོས་

གཞི་མ་ཐོབ་བའི་ཉེར་བསྟོགས་ཙམ་ནི་ཤི་བས་ཀྱང་གཏོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་གཏོགས་བའི་དགེ་བའང་འཕེལ་ཉམས་གཞིས་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་འཕགས་བའི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་འཕགས་བའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པས་ཉོགས་པ་དང་སྦྱ་མ་གཏོང་ལ། དབང་པོ་རྣུལ་པོ་སྐྱབས་པས་རྟོན་པོ་ཐོབ་ན་བརྟུལ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་གཏོང་ལ། འབྲས་བུཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དང་གསུམ་ལས་ཀྱང་གཏོང་ངོ། །གཞིས་པ་སྟོམ་མིན་གཏོང་ཚུལ། སྟོམ་མིན་ནི་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་དང་པོ་གཞིས་གང་རུང་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་བོར་བ་དང་ཤུགས་ཆད་པས་ཤི་འཕོས་པ་དང་། རྟེན་ཉམས་པས་མཚན་གཞིས་བྱུང་བ་ལས་གཏོང་ངོ། །

གསུམ་པ་བར་མའི་གཏོང་ཚུལ། བར་མ་ནི་འཕེན་ཤུགས་ཀུན་སློང་བྱག་པོ་ཆད་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་ཆད་པ་དང་། འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ཞིག་པས་དོན་ཆད་པ་དང་། ཆོ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། ཤི་འཕོས་པས་བར་མའི་དགེ་མི་དགེའི་རིགས་མིན་གཏོང་ལ། དགེ་རྩ་ཆད་པས་བར་མའི་དགེ་བའི་རིགས་མིན་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་འཕྲོས་དོན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་མིན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཐོབ་པ་མཚན་ཉིད་བཅས་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། གནས་གོང་དུ་བསམ་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་ལ་གོང་མ་གཞིས་ཀྱི་དགེ་བའི་གཏོང་རྒྱུ་ཁྱད་མེད་པར་

བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་མི་དགེ་བ་དང་སྦྱིབ་དང་། ཐོབ་པ་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འདས་ལམ་གྱི་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་བས་རྣམ་པར་ཤམས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲིད་རྩེ་འདས་ལམ་ཁོནས་སོ། །བཞི་པ་རྟེན་ལ། རྟེན་དངོས་དང་། རྟེན་གྱི་དབང་གི་སྟོམ་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ཉན་གནས་གང་ན་ཡོད་དུཕྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་ནི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཤམས་པའོ། །སྐྱེ་མི་སྐྱན་དང་། མཚན་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་མ་གོྲགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྟོམ་མིན་དང་། སྟོམ་པ་འང་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི། སྐྱེས་ནས་དང་། ཟླ་ཕྱེད། འཁྲུད་ལྟང་། ཐུགས་དོགས་ཅན། ཤམས་པ་སྐེ་ཕོ་མནིང་ལྟ་དང་། མཚན་གཉིས་པ། གྲི་འདམས་པ། རྐ་ཏུ་ཟླ་མཚན་ཟག་པ་དང་། མི་ཟག་པ་དང་། མཚན་མ་ཙམ་ཡོད་པ་སྐེ་མོ་མ་ནིང་ལྟ་སྐེ་བཟུ་བཤད་ཅིང་། ཀུན་བཏུས་སུ་མནིང་ལྟ་བཤད་ལ། གཏན་དབབ་བསྡུ་བར་གསུམ་ཡང་བཤད། གོང་ཚོས་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་ཟ་མ་མ་ནིང་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །སྟོམ་མིན་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྟོམ་པ་འང་སྐྱེ་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོམ་པ་ནི་ལྟུ་ལ་འང་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་མི་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་སོགས་སྟོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ། །འདོད་ལྟ་དང་གཟུགས་སྐྱེས་ལྟ་རྣམས་ལ། བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་

མིན་ཏེ། རང་སར་ག་ཟུགས་མེད་ལ། འོག་མར་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་སར་འཐོས་པས་གཏོང་བས་སོ། །ཟག་མེད་སྔོན་པ་ཉིད་བསམ་གཏན་ཁྲིད་པར་ཅན་ཚངས་ཆེན་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྤྲུལ་པ་དགེ་སློང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེས་རྟམས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ནུབ་འདས་འོངས་ལྷན་པའི་སྐྱོན་ནས་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་རང་ནས་གཟུགས་མེད་པས་སྔོན་པ་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་། སྔར་གཟུགས་ལམས་སུ་ཟས་མེད་སྔོན་པ་གཏོང་ཚུལ་མ་བྱུང་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཐོབ་པ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚངས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་པས་དང་། ཚངས་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཕགས་པ་མི་སྐྱེ་བས་སོ་ཟེར། ཐེག་ཆེན་པས་ལས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཚངས་ཆེན་ལ་ཟག་མེད་མེད་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེར་སྐྱལ་པ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་སོར་སྟོམ་མེད་དེ་སྐྱོ་བ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ལས་བྱང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། སྡོང་འཕྱང་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། དཀར་ནག་སྤུ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། ལས་སྤྱི་དང་། ཁམས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་སྡོང་

བའི་ལས་གཉིས། དང་པོ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་བའི་བསྒོམ་བ་དང་། གཏན་དུ་སྤྲུག་བསྟལ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྡུང་འདས་འཐོབ་བྱེད་དང་། རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་མི་བའི་སྒོམ་འཕྲུར་གྱི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་སྒོམ་བྱ་མི་འཛེན་པ་ནི་གསུམ་པོ་རིམ་པར་དགེ་དང་། མི་དགེ་དང་། གཞན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འོན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འཐུར་ཏེ། བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་མི་སྒོང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡེའི་དགེ་བ་ནི་ཉེར་ཞིའི་བདེ་བ་སྒོང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་བདེ་བ་སྒོང་འཐུར་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཐལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་སྟེ་མ་ལེགས། རང་གི་ཚེད་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ནི་རང་དང་མཐུན་པས་བདེ་བའོ། ། གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། བདེ་བ་སྒོང་འཐུར་དང་། ལ་སོགས་པས་སྤྲུག་བསྟལ་སྒོང་འཐུར། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྒོང་འཐུར་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། ། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚར་བྱང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསོད་ནམས་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་གོམས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་མི་གཡོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དགེ་འབྲས་རང་གི་

སྡ་ནི་དེ་དག་ཀུ་དེའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམ་སྨིན་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མོད་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བའི་ས་གཡོ་བ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བར་བཤད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་གཡོ་མི་གཡོ་ནི་རྣམ་སྨིན་ས་གཞན་དུ་གཡོ་མི་གཡོའོ། །འདོད་པའི་ལས་ནི་ལྟར་སྣང་ཡང་དུད་འགྲོ་སོགས་སྡུའང་སྨིན་པ་ཡོད་པས་སོ། །བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །འདོད་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་ཏེ། ས་དེ་དག་ན་ཚོར་བ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་བཞིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་དག་བ་ནི་སྤྱག་མིན་བདེ་མིན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡི་ལས་དང་། སྤྱག་བསྔལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་འདིའི་མི་དག་བཞིན་ནོ། །སྐྱོང་འགྱུར་གསུམ་པོའང་ཚོར་བ་འབའ་ཞིག་མིན་ཏེ་དབང་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཚོགས་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་སྟེ་མན་ཆད་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་བར་མ་བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བསམ་གཏན་ཐུབ་པར་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་དག་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པ་ལས་ཤེས་པས་སོ་ཟེར། སློབ་

དབོན་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་བོའི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་སྨིན་
ནི། དང་བོའི་མེག་ཤེས་སོགས་གསུམ་གྱི་འགོང་བྱང་བའོ་དབང་ཡིན་ཏོ་ཟེར།
ཁ་ཅིག་དེ་ནའང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚོར་བ་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཇི་
སྙེད་པ། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏོ་ཟེར། དེ་གའི་ཁས་ཀ་འང་བསྟན་བཅོས་
དང་འགལ་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སེམས་ཚོར་ཁོ་ནར་
སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་
ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དེ། དང་བོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལ་རྣམ་
སྨིན་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་ཚོར་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་
ལས། སྐྱ་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྨིན་སྨིན་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་ཡང་། འོག་འདོད་པ་ན་ཡང་བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་
པར་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལྟར་ལས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སྐྱ་ཕྱིར་མེད་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན་ཡོད་དེ། བདེ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཟུགས་སོ། །སྐྱེ་བསྟལ་སྐྱོང་འགྱུར་
ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །བདེ་བའང་མ་ཡིན།
སྐྱེ་བསྟལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི། སེམས་དང་ལྡན་པ་མིན་
པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ས་གཞན་ན་སྐྱེ་བསྟལ་

སྒོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པས་སོ། །ལུང་གི་དོན་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་མིག་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔའི་སྐུག་བསྔལ་དབང་པོ་དང་། ལྷན་མིན་སྲོག་དབང་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་དགེ་བ་སྟོངས་ཚུང་བའི་དབང་དུ་སྟེ། སྟོངས་ཆེན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་བདེ་བ་སྒོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེས་བདེ་བ་སྒོང་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྨིན་མེད་པས་སོ། །འོན་དགེ་བ་ཡིན་ན་བདེ་བ་སྒོང་འགྱུར་མིན་ཏེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེར་ན་འདོད་དེ། གོང་མ་སྨྲིའི་དབང་དུའོ་ཞེར། །

གཉིས་པ་ལ་སྨྲིར་སྒོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་སྒོང་འགྱུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཞན་ཡང་སྒོང་འགྱུར་ལྔ་སྟེ། རྫ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོང་འགྱུར་ཚོར་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་སྒོང་འགྱུར་རེག་པ་དང་། དམིགས་པ་འི་སྒོང་འགྱུར་ཡུལ་དང་ནི། རྣམ་སྨིན་སྒོང་འགྱུར་མཐོང་ཚོས་སོགས་ལྔ་བྱ་དང་། མདོན་སུམ་དུ་ནི་སྒོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་མངོན་དུགྱུར་ན་གཞན་གཉིས་འགག་པ་ལྔ་བྱའོ། །དེས་ན་དང་པོ་བཞི་ཚོར་བ་སྨྲི་དང་། ལྔ་པ་བྱེ་བྲག་སྒོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དཔག་ན་གོང་གི་སྒོང་འགྱུར་ནི་ཚོར་བ་དངོས་ལ་མིན་ཏེ་འབྲས་མིང་ཚུ་ལ་བཏགས་པ་འདུ་དབྱེད། དེ་ལྟར་སྒོང་འགྱུར་རྣམ་པ་ལྔ་ལས་འདི་ནི་རྣམ་སྨིན་སྒོང་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེ་སྨྲིའི་འདོད་པ་དང་། དབེ་སྟོན་བའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལའང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ།

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

པ་དང་བས་མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་བ་ནི། སྣེས་ནས་སོགས་མིན་ཏེ། དབེར་ན་ཡུམ་པ་རྣ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ན་འབས་བུ་སྣོན་ལ། ནས་ཀྱི་སོགས་རྣ་བ་དྲུག་ན་སྣོན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཟེར་ཅེས་པ་ནི་རྩང་ཟད་མ་རངས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟམ་སྣོན་སྐྱོང་འགྱུར་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི། བྱེ་བྲག །ཞེར་བྱང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རིས་མཐུན་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་དབྱད་པ་དང་གང་ན་ཡོད་དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྣེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་སོགས་གསུམ་གྱིས་རིས་མཐུན་པ་སྟོག་དབང་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ལ་མཐོང་སྐྱོང་གིས་མིན་ཏེ། འདིའི་སྟོག་དབང་ཐོབ་ཟིན་ལ་རིས་མཐུན་གཞན་གསར་དུ་འཕེན་ན་འདིར་སྐྱོང་འགྱུར་མིན་པས་ཁྱབ་བོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་འཕང་ཟིན་དེར་སྣོན་ལ་ཚེ་བསྲིང་བའི་བསོད་ནམས་སོགས་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཟེར། རྟམ་སྣོན་ནི་བཞི་གས་ཀྱང་འཕེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ས་གང་ན་ཡོད་དང་། རྒྱུད་གང་ན་ཡོད་དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ལས་བཞིས་རྟམ་སྣོན་འཕེན་པ་ཁམས་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དམ་ཞེན། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཉི་འཕེན་པ་ཡི་ལས་བཞི་ཡོད་ལ་ཞེས་སྨྲོས་བསྟན་ནས་དམིགས་བསལ་ནི། དམྱལ་བ་ན་ཉི་དགེ་བའི་སྣེས་ནས་སོགས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་བ་མེད་དེ། དེ་ན་རྟམ་སྣོན་ཡིད་འོང་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་དེ་ཡང་མི་

ཀུམས་བའི་ཚོས་ཅན་བརྟན་པའི་བྱིས་པ་འང་བྱལ་རྒྱུའི་སར་དེར་སྐྱེས་ནས་སྡུང་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་ལ་གཞན་གསུམ་བྱེད་དེ་དེ་ནི་ཕྱི་མར་སོགས་ལ་གོང་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་སོགས་ལས་ཚགས་བྱལ་འཕགས་པ་བརྟན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་སྡུང་དུ་མ་ཟད་ལན་གྲངས་གཞན་དུ་འདུ་སྡུང་བའི་ལས་མི་བྱེད་དེ་དེ་ནི་ས་དེར་གཏན་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ཚོས་དང་མ་དེས་པ་བྱེད་དོ། །ཕྱིས་འཕགས་པ་དེ་དག་ཚགས་པ་བྱལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཀུམས་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་གཉིས་ལ་སྡུང་འགྱུར་ཡང་བྱེད་དོ། །སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པའང་ཀུམས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེའི་ཚགས་བྱལ་འཕགས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཀུམས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡང་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྡུང་འགྱུར་གཉིས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལས་ཀུམས་པ་ནི། འབྲས་ལས་ཀུམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་དེས་པར་སོང་ཚུད་པར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །མ་དེས་པ་དང་མཐོང་ཚོས་སྡུང་འགྱུར་བྱེད་སྤྱད་དོ། །ཐམས་ཅད་ན་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད་ན་སྤྱད་པ་བར་མ་ནའང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྤྱད་པ་བར་མ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། ནུར། མེར། ནར། གོར། ཤང་ལག་འགྱུས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་། བྱིས། གཞོན། དར། དར་ཡོལ། ཁན་པོ་

སྟེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་བཅུ་སྟེ། དེ་བཅུ་པོར་སྐྱོང་བར་དེས་མ་དེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔོད་པ་བར་མ་རང་ཉིད་དུ་སྐྱོང་བར་དེས་མ་དེས་གཉིས་ཀ་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་དག་སྐྱོང་དེས་ཀྱི་ལས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་ཆོས་ལ་སྐྱོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་རིས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོད་པ་བར་མ་མཐོང་སྐྱོང་ལས་གཞན་གཉིས་མ་བཤད་དེ། འདི་བློ་མི་གསལ་བས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་གསུངས་ཏེ་མི་ལྟོག་པར་འདོད་པས་སོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ཞེས་པ། གཟུགས་ན་ཆུང་ཆུང་སོགས་གནས་སྐབས་བཅུ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ན་བར་སྔོད་མེད་པས་སོ། །སྐྱོང་བར་དེས་མ་དེས་ཉེར་གཉིས་ནི། སྤྱིར་བསྟན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། དེས་བར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་སྐྱོང་འགྱུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྐྱོང་དེས་ཀྱི་ལས་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའམ་རབ་ཏུ་དང་པ་དྲག་པོའི་ཀུན་སློང་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་། ཀུན་སློང་དེ་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཉིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དང་། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་འགོག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདོད་བྱས་པ་སོགས་

དང་། དགེ་མི་དགེ་རྒྱུན་ཆགས་སྤུ་བྱས་པ་གང་ཞེག་ཡིན་པ་དང་། ཕ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞིང་བསམ་སྦྱིན་བ་གསུམ་སྟོང་དང་ལྡན་བས་དེ་སྐྱོང་བར་འོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། ཞིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མཐོང་ཚོས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བ་ཅན་གྱི་ལས་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞིང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་འཕྲུང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོན་སྟོན་པ་མ་ཐམ་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པ་འདི་ཕྱགས་པོའི་བུར་སྐྱེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དགེ་འདུན་ལ་རྩོད་པ་བྱུང་བ་དེས་སློབ་སྦྱོལ་བས། དགེ་སློང་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བཏོན་ནས་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཁོས་ཀེ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཚིག་རྒྱབ་མ་ཐག་བུད་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་སློབ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་བུད་མེད་དུ་སྐྱེས་སོ། །ཕྱིས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་དད་པར་བྱས་པས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་པ་ནི། སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཉམ་རྣམ་པ་ལོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཡོད་པ་དེས་མི་ཞེས་གིས་གླང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དེད་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཅི་བྱེད་དེས་པས་འབྲས་བུ་འཕེན་ཏོ་ཟེར་བ་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པས་དལ་འདི་སྐྱོང་ལ། འདིས་ཀྱང་འདི་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་བདག་ལྟ་བུ་སྣུག་བསྟལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས། གླང་དེ་རྣམས་ནོར་གྱིས་ཉོས་ཏེ་བསམ་པ་དྲག་

པོས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལས་བཏང་བ་དང་། དེར་མཐོང་བའི་ཚོས་དེ་ལ་སྐྱེས་བའི་དབང་པོ་བྱང་ངོ་ཞེས་བྱགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་སོགས་སྡུ་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏན་དུ་བལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མི་སྐྱེ་བ་ཡུལ་འཕོན་བུ་ལོན་ལྟང་བ་ལྟར་དེར་མྱོང་བ་ཙམ་གྱི་ལས་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་དེས་པ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་ཚོས་དེ་ལ་མྱོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ཞིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། འཕགས་པ་གང་དག་འགྲོ་བའི་སྨོན་ལམ་འཇུག་ལ་ཞུགས་ལྟང་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། དག་བཅོམ་གྱི་སྨོན་ལམ་འཇུག་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་པ་སྟེ། གང་ཟག་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཀེ། འགྲོ་བ་ལས་ལངས་བ་ནི་སེམས་མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པས་མྱང་འདས་ལས་སླར་ལྟོག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། བྱམས་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཚོད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ཕན་བའི་ལྟག་བསམ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བསོད་ནམས་ཚོད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བགོས་པ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་བྲལ་བཅོམ་ལས་ལངས་བའི་རྒྱུད་ནི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་དང་། སྒོམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་གནས་གྱུར་གསར་བ་ཐོབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ནི་གནས་འགྱུར་གསར་པ་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུ་ལུས་སེམས་གང་གི་མྱོང་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་།

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

སོ། །དེས་ན་དེ་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་གྱི། མི་དགེའི་ལས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་པས་རྟག་སྟོན་མིན་ནོ། །དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་སེམས་གཡེང་བ་དང་། རྟག་པར་གཡེང་བ་ལ་སྐུ་བཞིར་བཤད་དེ་དེ་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པར་རྟོགས་སོ། །རྟག་པར་གཡེང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་འང་རྟག་སྟོན་མིན་ནོ། །སྐྱོ་བ་དེ་སྐྲ་མི་སྐྲན་མིན་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྟག་མས་ལ་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། འདོད་ལྡ་རྟག་མས་ལའང་སྐྱོ་བ་ཡོད་ན་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་ལྡ་ཅི་སྟོས་སོ། །སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་འབྱུང་བ་མ་སྟོམས་པས་སེམས་རྟག་ཡེད་ཡོད་ལ། ལས་དང་། འཇིགས་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། མྱ་ངན་གྱིས་གཡེངས་པ་རྣམས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ཐུགས་གཡེངས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འགྲོངས་པ། གསུང་འཛེར་བ། དབུ་སྐྱ་བ་མེད་དེ། ལས་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྟིང་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡང་གསུམ་ཚན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། ལུས་བག་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་པོ་གསུམ་ཞེས་དང་། སྐྱོན་ནམ་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། སྟེགས་ཞེས་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིམ་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་སྐྱོ་དང་། བྱ་བྱག་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་

ལས་དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་བཀའ་བསྩལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་མི་དགེ་བ་དང་། གཟུགས་དང་འདོད་པར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལས་མི་དགེ་བ་ནི་ཁྲང་མེད་དུ་ཉེན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས། ལས་གནག་ལ་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འཕེན་པས་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་དང་། གཟུགས་དགེ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། མ་འདྲེས་པས་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱང་དཀར་བ་དང་། འདོད་དགེ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པས་ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་མི་འོང་འདྲེས་མར་འབྱུང་བས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དགར་ནག་འདྲེས་པ་མེད་དེ་འགལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ན་མི་དགེ་འང་འདྲེས་མར་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་འབྱུང་བས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདོད་པ་རང་སྣ་གཉིས་པོ་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་པས་དགེ་བས་མི་དགེ་བ་གཉན་མེད་དུ་བྱ་མི་ནུས་ལ། མི་དགེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་ནུས་པས་དགེ་བ་དང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདྲེ་བ་མིན་ལ། དགེ་བ་སྟོབས་ཆུང་བས་འདྲེའོ་གཟུངས། ཀུན་བཏུས་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བ། འདྲེན་མ་འདོད་པའི་འདྲེན་མ་སྟེ། བསམ་དཀར་སྨོན་གནག་གམ། བསམ་གནག་སྨོན་དཀར་ནོ། །འདོད་པའི་འདྲེན་མ་ལས་འདོད་དགེ་དང་གཟུགས་མེད་དགེ་བའང་དཀར་བར་བཤད་དོ། །བྱེ་སྨས་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་

དགེ་བ་དཀར་བར་མ་བཤད་ཟེར་ན། གང་ན་རྟམ་སྨིན་སྐྱེ་སྲིད་བར་སྲིད་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ལུས་སོགས་ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་ན། དེ་ལ་དེ་མེད་བས་སོ་ཟེར་ཡང་། འོན་ཀྱང་མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་མེད་དགེ་བའང་དཀར་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་རྟམ་སྨིན་གསུམ་པོ་དེ་སྣོང་ཞིང་ཟད་བར་བྱེད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་མི་འབྱིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀའང་མིན་ཏེ། བསམས་གསུམ་དང་འདྲུག་པ་འགལ་བས་སོ། །དོན་དམ་བར་ཟག་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ལས་གསུམ་ཟད་བྱེད་ཡིན་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བ་ཡི་འདས་བའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དེ་ཉི་ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ་འདོད་བའི་སྲིག་པ་མི་དག་བའི་ཆོས་སྐྱོང་བས་སོ། །ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་རྟམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ནི་མིན་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཟད་བྱས་ཟིན་བས་སོ། །རྗེས་བཟོད་ཤེས་ནི་འདོད་བའི་གཉེན་པོ་མིན་བས་སོ། །འདོད་ལས་ཆགས་བྲལ་སྐོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་བའི་ལམ་དགྲ་བའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེས་ཡུལ་ཅན་འདོད་ཉོན་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུའང་སྤངས་པ་ན། དམིགས་ཡུལ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

གཉིས་པ། སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་ནི་དམྱལ་བ་སྡུང་འཕྱུར་གྱི་ལས་ནི་གནག་པ་དང་། འདོད་པའི་ལས་གཞན་སྡོང་འཕྱུར་འདྲེས་མ་སྐེ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་ཞེར། ཡང་གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་འདོད་པའི་ལས་ནི་གནག་ལ་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་པ་སྐོམ་སྤང་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་མར་བཤད་ལ་གཞན་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །

ལྟ་པ་རྟེན་གྱིས་དབྱེ་བ། མདོ་ལས་ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ། ཐུབ་པའི་ལུས་དང་། ཐུབ་པའི་དགེ་དང་། ཐུབ་པའི་ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མི་སློབ་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས། སློང་བའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡིད་ཉེད་ཐུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཐུབ་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐུབ་པའི་ལུས་ཞེས་སོགས་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །སློབ་པ་དང་སོ་སྐྱེ་ནི་ཐུབ་པ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མིན་པས་སོ། །སྒོམ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཉིད་ཐུབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་ཡང་དག་པར་བསྟོམ་ཐུབ་པས་སོ། །

དྲུག་པ་བྱེད་ལས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལེགས་སྤྱད་གསུམ་པོ་དགེ་བ་བྱས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ནི། ཡང་མདོ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གཅད་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་ལུས་གཅད་བྱེད་སོགས་དང་། དུས་རེ་ཞིག་

དང་གཏན་དུ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་མ་སྤོང་བས་སོ། །ཐུབ་གཙང་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་མི་སྐྱ་བར་འདུག་པ་ལ་ཐུབ་པར་བཤད་བཟློག་དང་། གཏུམ་སོགས་སྐུགས་བྱེད་པ་ལགཅང་བྱེད་དུ་ལྟ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། བདུན་པ་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ལ། འོན་ཡིད་ལས་མི་དགེ་ཚོན་ཉེས་སྤྱད་ཡིན་ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། བརྟག་སེམས་དང་ལ་སྟོགས་པས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་འཚེ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་ཐ་དད་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ལས་མིན་ཡང་ཉེས་སྤྱད་ཡིན་པས་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་སྟོན་པ་ན་རེ། ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་མདོ་ལས། བརྟག་སེམས་སེམས་སོགས་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལས་འགའ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའང་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཞེར་ལ། བྱེ་སྨོས་ལས་ཉོན་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས་བརྟག་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐོ་ནས་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་འཇུག་པར་བཤད་པས་སོ། །ཟེར་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྡོག་ཆ་ལ་བསམ་རྫུས་དུ་མངོན་ནོ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་དག་མི་དགེ་གང་དུའང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚ་རོལ་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་བའི་བསམ་པ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་ན། ཕན་

གཙོད་བྱེད་བའི་བསམ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །ཉེས་སྤྱད་ལས་བཟློག་ཏུ་དགེ་བ་དག་ནི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་དངོས་དང་། ཚར་བྱང་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཕྲད་ཞིག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་དེ་དག་ལས་ཆེ་ལོང་ཙམ་ཞིག་བསྟེན་ནས་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གཉིས་པོའང་ཅི་རིགས་པར་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཆེ་ལོང་ཞེས་རགས་རིམ་ཙམ་བསྟེས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེའང་ཅི་རིགས་པ་བསྟེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་བསྟེས་པ་མིན་ཞེས་སོ། །གང་མ་བསྟེས་ཞེན། རེ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྨོར་མཇུག་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་པ་དང་། བརྡེག་པ་དང་། འཚེང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྔོག་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་ཡིན་པས་མཚམས་མེད་ལྟའི་ཁྲག་འབྱིན་དང་། ཉེ་བ་ལྟའི་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པའང་མ་བསྟེས། ངག་གི་ལས་ཚྭང་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྟེས་ལ། ཡིད་ལས་ཁྲོ་སོགས་དགྱ་དང་། དོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་དང་སེམས་པ་མི་དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྟེས་སོ། །དེ་བཞིན་དགེ་ཕྱོགས་ལའང་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བདུན་གྱི་སྤྱོར་མཇུག་དང་། ལུས་དགེ་ཚང་མི་འཕྱང་བ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤྱོང་བ་སོགས་དང་། སྤྱིན་མཆོད་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་གིས་ཀྱང་སྐྱན་སྨྲ་བསྟོད་པ་སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་དོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་སོགས་བཅུ་ཡང་མ་བསྟེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར། རྒྱུ། ངོ་བོ། རབ་དབྱེ་བཞི། དང་པོ། ལུས་ངག་གི་མྱ་ངགེ་འདོད་ལོག་མ་གཏོགས་པ་དྲུག་ཉི་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་རྣམ་རིག་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་དྲུག་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བརྩུག་ཀྱང་རང་ལ་ལས་ལམ་འབྱུང་བས་སོ། །འདོད་ལོག་གཅིག་ཐུ་ཤེ་རང་གིས་རིག་རིག་མིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལས་དེ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བརྩུག་ཀྱང་བདག་གིས་བདེ་བ་མི་སྐྱོང་བས་དངོས་གཞི་མི་རྟོགས་པས་སོ། །དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་དུས་ཤི་བ་སོགས་ཐུབ་ན་རིག་རིག་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་ཤི་ན་རིག་མིན་ཁོ་ནའོ། །སྨྲོས་བའི་ཚེ་དངོས་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་དངོས་གཞིའི་ཚེ་རིག་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཡིད་ལས་གསུམ་རིག་རིག་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་དགེ་བ་བདུན་ནི་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ནི་གཞན་ལས་ཆོད་པས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའོ། །བསམ་ཟབ་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོང་བདུན་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་ཙམ་ལ་རག་ལས་པས་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཁོ་ནའོ།། ལས་བདུན་པོ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཏེ་སྡོང་བ་རྣམས་ནི་དེས་པར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ལུས་ངག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །སྡོང་བ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའམ་རབ་དང་དྲག་པོས་བྱེད་ན་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དུ་འཐུང་བ་འཐུང་ཞེན་ན་རིག་མིན་དུ་འཐུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་མཇུག་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་དེས་པར་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་དུ་

ནི་འགྲུར་བའམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྟོང་པ་ལས་བཟློག་ཏུ་ནི་ལས་ཀྱི་མཇུག་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཡུར་ན། གལ་ཏེ་ལས་ལམ་བྱས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོར་སྟོང་ན་རིག་བྱེད་དུའང་འགྱུར་ལ། མི་སྟོང་ན་རིག་མིན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་སོ། །སྟོང་དངོས་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ནི། འགའ་ཞིག་སྟོག་ཚགས་གསོད་འདོད་ནས་ཁྱི་སོགས་ལས་ལངས་ཏེ། སྟོག་ཚགས་དེའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་སོགས་ནས་མཚོན་བྱངས་ཏེ་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་བསྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་སུ་སྟོག་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་གིས་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་རིག་བྱེད་མིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། བགས་པ་བཤུ་བ་དང་། འཐུད་པ་དང་། ཤ་འཚོས་པ་དང་། ཟ་བ་དང་། སྐྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་དག་ནི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པས་འགྲོ་བ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱབས་སེམས་སོགས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་གཞིར་གྱུར་པས་སྟོང་མཇུག་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གསད་བྱ་འཆི་སྲིད་ལ་གནས་དུས་ཀྱི་གསོད་ཥའི་རིག་རིག་མིན་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནམ། ཤི་ཟིན་པ་དེའི་ཚེ་རིག་མིན་དེ་ཡིན། དངོས་ཡུར་ན་གཞིས་ཀ་ལྡོག་དུ་ཤི་བ་ལ་དངོས་གཞི་རྗེགས་པར་ཐལ་ལ། གཞིས་པ་ལྡར་ན་བསྟན་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་སྟོག་གཅོད་པ་དེ། དངོས་མིན་པར་ཐལ་ཟེར་ན། སྟོག་གཅོད་ཅེས་པ་སྟོང་འབྲས་ལས་ལམ་དངོས་སུ་རྗེགས་པ་ལ་འདོད་པས་ཤི་བའི་གནས་

སྐབས་ཀྱི་རིགཔ་རིགཔ་མིན་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །འོན་བསལ་བཅོས་ལས། སྔོག་བཅད་ལ་སྦྱོར་བ་མ་འགག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཇུག་ལ་སྦྱོར་སྐབ་གསུངས་སོ་ཟེར། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན། རང་འདོད་དང་འགལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཟིན་ལས་ལམ་དུ་འདོད་པ་ལ། དེའི་ཚེ་སྔོག་གཅོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་འགག་པས་སོ་ཟེར། བྱེ་སྐྱས། དངོས་ལ་སྦྱོར་སྐབ་གསུངས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། འོན་དེའི་ཚེ་རིགཔ་བྱེད་ལས་ལམ་དངོས་སུ་མི་འཐུབ་ཏེ། ཀྱི་ཟིན་པ་ལ་རིགཔ་བྱེད་དེས་གསོད་མི་ནུས་པས་སོ་ཟེར། བྱེ་སྐྱས། དེ་ལྟར་ན་རིགཔ་མིན་ལའང་མངོན་མཐུངས་ཟེར། དེས་ན་དེའི་ཚེ་མི་ནུས་ཀྱང་རིགཔ་མིན་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་རིགཔ་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདྲའོ། །དེས་ན་ཀྱི་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བྱས་ན་དངོས་ལ་སྦྱོར་སྐབ་དང་། འཆི་བ་ལ་བྱས་ན་མཇུག་ལ་སྦྱོར་སྐབ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །ལས་ལམ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་མཇུག་གཞན་གྱི་དངོས་སུ་སོང་བའང་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་བསད་ཕྱིར་གཞན་ཆོར་འཕྲོག་པ་དང་། དེའི་ཚུང་མ་ལ་ཉལ་བོ་བྱེད་པ་དང་། རྟུན་སྐྱ་བསོགས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་གཉིས། དང་པོ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་རྟ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀ་སོགས་ལ་སྡེད་ནས་གསོད་པ་ལ་ཆགས་པས་དང་། མ་ཁོན་གྱི་གསོད་པ་སྟང་བས་དང་། གཏི་མུག་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་སོགས་ལོག་པའི་ལམ་གྱིས་གསོད་པ་སོགས་སོ། །གཞན་ལས་གཏི་མུག་ནི། བསྒྲུབ་

བཅོས་བཏབ་པ་དང་། ལོག་ལྟས་བསྒྲང་བའོ། །བརྟབས་སེམས་ཁོ་རང་ཀུན་སློང་ཡིན་པས་རྩ་བ་གསུམ་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱམ་ན། ཚགས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་མཇུག་ཐོག་ལས་བྱུང་ཕྱིར་བརྟབས་སེམས་སོགས་གསུམ་པོའང་ཚགས་སོགས་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དངོས་གཞི་དང་སྦྱོར་བ་དང་མཇུག་བཅས་རྣམས་ནི་ཚགས་སྟང་ཀྱི་སྡུག་མེད་ལས་སྐྱེས་པའོ། །གསོད་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་ཚོགས་རྫབ་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་འདོར་བ་དང་རྫབ་སེམས་མོངས་དུ་གྱུར་པས་ཞེས་སྟང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ལོག་གཡེམ་དང་བརྟབས་སེམས་དང་མ་བྱིན་ལེན་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་ཡི་ནི་རྩོལ་བར་བྱེད་ལ། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཀྱི་སྡུག་གིས་རྩོལ་བར་བྱེད་དོ། །ལྟག་མ་རྫུན་ཚིག་རྣམས་ཆགས་སོགས་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་རྩོལ་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། སྒོག་གཅོད་པ་སོགས་ཞེས་སྟང་གིས་རྩོལ་བ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི། གསོད་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ། ཚགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི་རིགས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་མིང་དང་། གཟུགས་ཉེ་ཕྲང་པོ་ལྔ་ཚར་ལ་སྐྱར་བ་འདེའབས་པས་སོ། །རྫུན་སོགས་ཀྱི་གཞི་ནི་དགེ་ཡིན་ལ་དགེ་མིང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཚིག་རྫུབ་ཀྱི་གཞི་སེམས་ཅན་པ་ལྟར་རྫུན་སོགས་གསུམ་གྱི་འང་ཡིན་ལ། གསུམ་གྱི་གཞི་མིང་ཡིན་པ་ལྟར་ཚིག་རྫུབ་ཀྱི་འང་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཐན་ཚུན་མཚོན་པའོ། །འདིར་གཞི་སྣ་རྣམ་ཐམས་ཅའི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣོ་བ། །གཉིས་པ་ཤར་བྱང་དངོས་གཞི་ཕོབ་མི་ཕོབ་དབྱད་པ་ནི། རང་གསང་བྱའི་སྣ་དང་ངམ། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ་སྨོར་བས་རེག་གི་ལས་ལམ་དངོས་དང་མཇུག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། གསང་བྱ་མ་ཤི་བར་སྨོག་གཅོད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་འབྱུང་ལ། ཤི་བ་ན་གསོད་པ་བོའང་ཤི་སྟེ། སྨོར་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྣོ་གས་པ་ཡིན་ན་སྨོག་ཚད་ཚོ་སྨོར་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ལས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ལུས་གཞན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་ཏེ་གྲོས་མཐུན་པས་དམག་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་ལིངས་ལ་སོགས་པར་གསོད་སོགས་ཀྱི་དོན། གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྨོར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སུ་ལས་བྱེད་པ་ཡོ་བཞིན་ལས་དངོས་དང་ལྡན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམག་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་ན་ཡོད་ཀྱང་རང་སྨོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་གསོད་སྙམ་ན་སྟེག་པ་མི་འབྱུང་གསུངས་ལ། གསོད་པའི་སྨོར་བ་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ན་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི་མི་དགེ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བློག་པ་དགེ་བ་ཤུགས་ལས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། ངག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྨོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ནི། སྨོག་གཅོད་པ་ནི། འདི་གསོད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་གསོད་འདོད་དང་གཞན་མ་ནོར་བར་ནི། རང་ལས་གཞན་པ་བསད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །གཅིར་བུ་བས་བསྡིག་པར་མ་བསམ་ཀྱང་མེ་ལ་རེག་

ན་འཚོག་པ་ལྟར། ཤང་འོག་ཏུ་སྲོག་ཆགས་ཤི་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མེད་པར་ཤིང་སོགས་བཅད་པ་སྲོག་གཅོད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་སེལ་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ནད་པ་ལ་དཔྱད་ཅེས་པ་སོགས་དང་། ནོར་བ་དང་། རང་བསད་པ་ལ་སྨྲོས་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དངོས་མེད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་གང་ཡིན་ཅུང་གསོད་དོ་སྙམ་ནས་བསད་ན་འང་དངོས་འོང་ངོ། ། གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་བརྙངས་གི་ནོར་མཐུའམ་དབང་གིས་འཕྲོག་པ་དང་མ་ཚོར་བ་འཇབ་བླས་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྫས་མངོན་གྱུར་ལ་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་ཤན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་བསམ་བཞིན་མནོར་བ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིར་དང་མཚོད་རྟེན་གྱི་དགོར་དང་ཤི་བའི་རྫས་ཀྱང་། ཡུལ་བདག་དང་དགོར་སྣང་དང་། ཉེ་དུམས་དགེ་འདུན་གྱིས་བདག་བྱས་པས་མ་བྱིན་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། ། གསུམ་པ། བགྲོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་རྣམ་པ་བཞིར། འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིས་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་མིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མིན་པར་བགྲོད་པའོ། །དང་པོ་གཞན་གྱིས་བརྙངས་པའི་བུད་མེད་རྣམས་དང་། མ་དང་བུ་མོ་དང་། ཕ་མ་དང་བདུན་བརྒྱད་དུ་འཁེལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོས་བརྙངས་བ་དང་། གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཡིས་དང་། བྱིན་པ་མེད་ན་ཕ་མ་དང་མིང་པོ་སོགས་དང་། སྲུང་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

གཉིས་པ། འོན་བརྒྱད་ཚན་བརྒྱད་བའི་མདོ་ལས་འཕགས་དང་འཕགས་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ། མཐོང་ཐོས་རྟོགས་རྣམ་ཤེས་དང་བཞི་ལས། མཐོང་སོགས་ལ་མ་མཐོང་བར་སྨྲ་བ་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་བ་སོགས་ལ་མཐོང་སོགས་སྨྲ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་བྱིས་བའི་ཐ་སྙད་དེ་རྣམ་དུ་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་ཐོས་སོགས་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ལ་སོགས་བར་སྨྲ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་བའི་ཐ་སྙད་དེ་བདེན་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་མྱོང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་དང་། སྣ་ལྟེ་ལུས་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་མ་དྲེ་རེ་རེ་གསུམ་མ་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྨིན་མི་འཕྱེ་བར་ཤི་བ་འདུ་བར་ནུས་པ་ཚུང་བས་རྟོགས་པར་བཤད་དེ། རྟོགས་སྐྱས་ནི་ཤི་བའང་འདྲེན་པས་སོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ནི་རྟོ་ལྟར་དེ་གསུམ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་འཇུག་པས་སོ་ཟེར། དེ་ཡང་མཚོད་བྱེད་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡུལ་དྲུག་དང་། དབང་པོ་དང་སྐྱེ་ཁ་གསུངས་ནས་རྟེས་སུ་མཐོང་རྟོགས་སོགས་བཞི་གསུངས་པ་ལ། མིག་རྟ་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་རང་མིང་གིས་བསྟན་པས་ལྷག་མ་དོན་གྱིས་གོའོ་ཟེར། འདུན་བཟང་ནི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ལ་རྟོགས་

པར་བཞག་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཡུལ་ལྟ་དབང་ལྟ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་ཏེ་དྲུག་ཚར་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་ཡུལ་དྲུག་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་མངོན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཆད་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས། མིག་གིས་མཐོང་། རྣ་བས་ཐོས་སམ་པ་རོལ་ལས་འོང་བ་གཉིས་ཐོས་པ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་པ་རྟོགས་པ། འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྟོངས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཟེར། གལ་ཏེ་སྒོག་གཅོད་ལུས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེན་ནི་མིན་ཏེ། དྲང་སྲོང་ཁྲོས་པའི་ཡིད་དང་། གཞན་བསྒོས་ངག་གིས་གསོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་ལུས་བརྟལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསོ་སྦྱོང་ལྟ་བུ་དག་གམ་ཞེས་དྲི་ན་ཤེས་བཞིན་མི་མཐོལ་ན་ཡིད་རྟོན་ཞེས་བྱ་སྨྲས་ཟེར། སྨྲབ་དཔོན་གྱིས་ཡིད་ཁྲོས་པས་དང་། གསོ་སྦྱོང་གི་རྟོག་གཉིས་ལ་རིག་བྱེད་མེད་ན་རིག་མིན་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདོད་པའི་རིག་མིན་རིག་བྱེད་དེ་ལ་དེས་པར་ལྟོས་པས་སོ་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ཁྲོས་པ་ལ་རང་ལ་གཡོ་བ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བའི་མི་མིན་སོགས་ཀྱི་ལུས་ལས་དང་། གསོ་སྦྱོང་དུས་ཅང་མི་སྨྲ་བས་དག་པར་གོ་བའི་རིག་བྱེད་དག་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དེའོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་རིག་མིན་ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྟ་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཚེ་རིག་བྱེད་མེད་

ཀུང་སོར་སྟོམ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། དག་གིས་སྲོག་བཅད་པ་དང་། ལུས་བརྟས་རྫུན་ཀུང་དངོས་གཞི་ལུས་དག་གི་ལས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐུ་མ་ཁ་རོལ་དག་མི་མཛའ་བར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཚོག་སྨྲ་བའོ། །དེ་ལ་བདེན་པར་བརྗོད་ན་ཐ་མལ་ཙམ་དང་། མི་བདེན་བརྗོད་ན་རྫུན་དང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཚོག་རྫུབ་པོ་ནི་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པའོ། །

བཞི་པ་ལ། འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་རྫུན་སོགས་ཀུན་ནི་ཀུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོག་སྟ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། གཞན་ནི་དག་རྫུན་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོག་གང་ཡིན་པའོ། །དབེར་ན་དགེ་སློང་ལོག་འཚོ་ཅན་ཁ་བསགས་སྨྲ་བ་དང་། ཚགས་པས་སྨྲ་དང་། གཞན་མགུ་ཕྱིར་རྨི་གང་མཐན་དག་ཀྱལ་ཚོག་འདོན་པ་བཞིན་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་བསྟན་བཅོས་བཀྲ་བ་ཁ་ཅིན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་འཇིའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ལ། བརྟག་སེམས། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་གསུམ། དང་པོ། བརྟག་སེམས་ནི་ཐ་རོལ་པོའི་དེ་བདག་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མར་རྟག་ཤེས་སྐྱམ་ནས། མཐུབམ། འཇབ་བུའམ་གཞན་གྱི་ཡང་རྟག་སྟེ་ལོག་པ་མི་རིགས་

པས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པའོ། །སྒོ་བ་དོོན་གཞན་ནི་འདོད་པ་ན་སྒོད་པའི་སྒེད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུབས་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། སྒྲིབ་པ་ལྟ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། འདོད་པའི་ཚ་ཏུ་བརྟབ་སེམས་བསྟན་པས་སོ་གཅིག་སྡུད་སུ། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་འགོར་བསྡུད་དང་སྒྲ་མི་སྐན་ན་འང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་འདོད་སྒེད་ཐམས་ཅད་བརྟབ་སེམས་ཡིན་ཡང་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡོག་པས་གཞན་ནོར་ལ་ཆགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ལམ་ཡིན་གྱི་བརྟབ་སེམས་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ་འདིར་ཉེས་སྤྱད་ཆེ་ལོང་བསྟས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྡུང་བ་སྟེ་གནོད་པར་ཞུགས་པའོ། །

གསུམ་པ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་འཕགས་གསུམ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའང་ལོག་ལྟ་ཡིན་མོད་འདིར་ཚིག་བཅད་དུ་མཚོན་པའིོད་དུ་བོ་སྐོས་པའོ་ཟེར་རོ། །

བཞི་པ་རབ་དབྱེ་ལ། ལས་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། དགེ་རྩ་གཅོད་མི་གཅོད་ཀྱི་དབྱེ་བ། ལས་དུ་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་སྒོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་གང་ན་ཡོད་དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་ལས། དང་པོ། མི་དགེ་བརྩུར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་མིན་ཏེ་དེ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་

གྱི་སེམས་བ་འཛུག་པས་སོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ཉི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཀུན་སྤྱོང་གི་སེམས་པའང་བདུན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛུག་ཕྱིར་ལམ་ཀྱང་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་བརྟབས་སེམས་མེད་སོགས་དགེ་བཅུ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོན་མཛུག་ནི་དངོས་དེའི་དོན་དུ་འཛུག་པ་དང་། དངོས་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་འདིར་ཆེ་ལོང་བསྟས་པའི་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ཞམདོ་སྟེ་བ་སོགས་བརྟབས་སེམས་ལས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོའི་ལས་དང་ལམ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་འདྲེན་ནུས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེས་དགེ་བ་གཅོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མེད་པ་ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་དོ། །འོན་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེན། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་ན་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྤྲོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན། དེ་ལོག་ལྟས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ནས་བསླངས་ལ་དེས་གཅོད་པས་དོངས་སུ་མེས་བསྟེགས་ཀྱང་ཆོམ་རྐུན་པས་གོང་བསྟེག་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གང་གཅོད་པ་དང་། གང་གིས་གཅོད་པ། ཇི་ལྟར་གཅོད་པ། རྟེན་

གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཅོད་པ། བཅད་པའི་ངོ་བོ། སྒྲུབ་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་དྲྭ་ལས། །དང་པོ། གཅད་བྱ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་གཅོད་པའི་ཡོགཡུ་ཅན་ལ་ཁམས་གོང་མའི་དགེ་བ་མི་ལྡན་པས་དང་། འདོད་པའི་སྦྱོར་དགེ་ནི་ཡོག་ལྡུང་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཉམས་པས་སོ། །འོན་གང་ཁས་པ་ལས་བསམ་བཞིན་ཐ་མ་བསད་ནས་ལས་འབྲས་མེད་ཅེས་ཡོག་པར་ལྡུ་ཞིང་འགྱོད་པ་རྩུང་ཟད་མི་སྐྱེ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་འདིས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་རྒྱུད་དེ་དེའི་སྟོང་མིན་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐག་བསྲིང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ། གཅོད་བྱེད་ནི་ལེགས་སྦྱངས་ཉེས་སྦྱངས་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་འདེབས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པས་གཅོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཟག་བཅས་སྤྱག་ཀུན་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐལ་མཉམ་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་གཅོད་ཀྱི་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་དང་། སྐལ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་མིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མིན་ནོ་ཟེར། བྱེ་སྨོས་སྐལ་མཉམ་མི་མཉམ་ཁམས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཡོག་ལྡུ་དེ་ཀུན་ཀྱིས་གཅོད་ཟེར། ཀུན་འདི་ཐམས་ཅད་ཚང་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །

གསུམ་པ་རྗེམ་གྱིས་ཞེས་པས་བསྟན། ཁ་ཅིག་དགེ་རྩ་དགྱུ་ཅིག་ཆར་གཅོད་

དེ། བདེན་པ་མཐོང་ན་མཐོང་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེ་སོགས་དགུ་ཅིག་ཆར་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྤྲོམ་སྤང་བཞིན་ཆེ་ཆུང་དགུས་དགེ་རྩ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤོང་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་ལས། ཐུ་མོ་ནི་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་འདོར་བ་སྟེ། དེ་མེད་པས་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལེགས་པར་དྲང་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ། མྱ་ངའི་ནང་ཁོན་ཉིད་དུ། རྟེན་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་གཅོད་དུ།། ངན་སོང་ནི་དགེ་སྙིག་གི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པས་ལྟུ་ལས་འབྲས་མངོན་གྱུར་དང་། སྐྱ་མི་སྐྱན་ན་སྙིག་སེམས་དེ་འདྲ་མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་འཛམ་གླིང་ཁོ་ནར་གཅོད་ཅེས་མ་ངེས་ཏེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ལྡན་ཤར་ནུབ་གླིང་ལའང་འདྲ་བར་བཤད་པས་སོ་ཟེར། བསམ་པ་གཡོ་ཕྱིར་སྙེད་པ་སྣང་བས་མིན་ལ་སྙིག་སེམས་བརྟན་པ་དང་། སྙིག་པ་འཆབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟུ་བ་སྣང་བས་སོ། །ཟ་མ་སོགས་ནི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པས་མིན་ནོ། །ལྟུ་པ་བཅད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དགེ་ཚོགས་དང་མི་ལྡན་ཞིང་མ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་པའོ། །

དྲུག་པ་མཚམས་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའམ་ཡང་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་ཡང་དག་ལྟ་བས་སོ། །གང་དག་མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དེ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མཚམས་སྣང་བ་མིན་ཏེ། མདོ་ལས་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་མཚོང་ཚོས་ཁོ་ནས་མཚམས་སྤྱོང་བའི་སྐལ་བ་མི་ལྟན་ལ། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའམ་དེ་ནས་འཕོས་ཚེ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྐལ་

མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡི་སྟོང་བས་ཀྱིས་གཅོད་པ་འཆི་བ་ན་མཚམས་སྦྱོར་ལ། གཞན་གྱི་སྒྲའི་སྟོང་གིས་གཅོད་པ་སྐྱེ་བ་ནའོ། །དེ་བཞིན་ར་ཐི་རྟོག་གེའི་སྟོང་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྟོང་ཀྱིས་གཅོད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བསམ་པ་ཉམས་པས་དགེ་རྩ་བཅད་པ་ཚེ་འདིར་དང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཉམས་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནའོ། །དེ་ཡང་བསམ་པ་ནི་ཡོག་ལྟ་མངོན་གྱུར་དང་། སྦྱོར་བ་མཚམས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཡོག་ལྟ་དང་མཚམས་མེད་ཀྱིས་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རང་གཞན་གྱི་སྟོང་ཀྱིས་ཉམས་པ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། ཡོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ལ་མྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་ངེད་སྡུང་རྫོགས་བྱེད་སོགས་སྟོན་པ་དྲུག གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་དག། གསུམ་པ་ལྟས་བྱེན། བཞི་པ་གཞན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་དུ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་བའི་གཅིག་ནས་བརྒྱུ་ཀྱི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཆར་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་གི་དག་དང་བཟུང་དང་སེམས་པ་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་གཅིག་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྒོག་གཅོད་སོགས་ལས་གཞན་མེད་བར་བརྟབས་སེམས་སོགས་སེམས་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་བའམ། སེམས་པ་དགེ་འམ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་འདོད་ཡོག་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལས་གང་རུང་བྱེད་ནའོ། །

གཉིས་གཅོད་སེམས་ལྡན་པས་སྒོག་གཅོད་པ་སོགས་ནའོ། །གསུམ་གཅོད་སེམས་ལྡན་པས་དུས་ཅིག་ཆར་གཞན་གྱི་སྒོག་ཚགས་འཕྲོག་ཅིང་གསོད་པའམ་

བརྟན་གས་སེམས་མངོན་གྱུར་གྱིས་སྨོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གཞན་ལ་བཅོལ་ནའོ། །བཞི་དང་ལྡན་འཇུང་གནོད་སེམས་དང་བརྟན་སེམས་གང་རུང་གིས། དབྱེ་སེམས་ལྡན་བས་ཇུན་ནམ་ཚོག་རྒྱབ་སྐྱེ་བའམ། བརྟན་སེམས་སོགས་གང་རུང་ལྡན་བས་སྨོག་གཅོད་སོགས་ལས་གསུམ་གཞན་ལ་བཅོལ་བའོ། །དེ་བཞིན་ལྟ་དུག་བདུན་དང་ལྡན་འཇུང་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་ནི་རང་བརྟན་སེམས་སོགས་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་བས། ལུས་ངག་གི་དུག་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་འདོད་ལོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་བའོ། །སེམས་ཉེན་མོངས་ཅན་མིན་ཚོགཟུགས་ཅན་དུག་གང་རུང་བཅོལ་བས་རྟོགས་ན་གཅིག་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་སྨོག་གཅོད་པའམ། བརྟན་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱིན་ལེན་ནམ། ལོག་གཡེམ་མམ། ཚོག་ཀུལ་བ་སྨྲ་ན་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་གིས་རང་ལོག་པར་གཡེམ་ནས་དུག་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འགྲུབ་ན་བཟུང་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་གཉིས་དང་། གསུམ་ལྡན་ཅིག་འཇུང་བ་མེད་པས་དགུ་དང་བཅུ་དང་མིན་ནོ། །དགེ་བ་ནི་བརྒྱ་ཡི་བར་དག་དང་། སེམས་པ་ལྡན་ཅིག་འཇུང་བའི་སྐྱིར་བཏང་ལ། དམིགས་བསལ། ལས་ལམ་གཅིག་དང་། བཟུང་དང་ལྡ་དང་མིན་ཏེ། དགེ་བ་གཅིག་དང་ལྡན་ཅིག་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་པ་དགེ་བ་ལ་བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང་། གནོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་མི་འབྱལ་བ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་དང་ལྡན་འཇུང་སྐྲ་ལྟའི་ཤེས་པ་དགེ་བ་

ལ་གནས་ཚེ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོན་མས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྐྲ་ལྟའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་བློ་ལྟ་མིན་ཞེས་བསྟན། དེ་དག་ལ་ཡང་དག་ལྟ་བ་མེད་ལ། དགེ་བ་ཡིན་པས་གནོད་བརླབ་མེད་པ་གཉིས་དེས་བར་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ཡོད་པས་སྨྲོང་བདུན་ཡོད་བར་བསམ་པའོ། །

གསུམ་ནི་ཡང་དག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིད་ཤེས་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡིད་དགེ་གསུམ་འབྱལ་མི་སྲིད་པས་སོ། །བཞི་དང་ལྔན་འབྱུང་ནི་སེམས་མེ་དགེའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྟོམ་པ་ལེན་པ་ན་སྟེ་སྨྲོང་བཞི་འབྱུང་བས་སོ། །ལྔ་དང་ལྔན་འབྱུང་མེད་དེ། སེམས་དགེ་ལ་གནས་པས་དེ་ལེན་ན་བདུན་ནམ་དྲུག་དང་། དགེ་སྨྲོང་ནི་སྨྲོང་བདུན་ཡིན་པས་སོ། །དྲུག་དང་ལྔན་འབྱུང་ནི་མིག་སོགས་ཤེས་པ་ལྔ་དགེ་བར་གནས་པས། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་ལེན་ན་བརྒྱབ་གཅོད་མེད་པ་གཉིས་དང་སྨྲོང་བཞིའོ། །བདུན་ནི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་དེ་ལེན་ནའམ། ཡང་ན་སེམས་མི་དགེའམ། ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་དགེ་སྨྲོང་སྟོམ་པ་ལེན་ནའོ། །བརྒྱད་ལྔན་མེད་དེ། སྨྲོང་བདུན་སེམས་གསུམ་གང་རུང་གིས་ལེན་ཀྱང་དེ་མི་སྲིད་པས་སོ། ། དཔག་ནི་སྐྲ་ལྟའི་ཤེས་པ་དགེ་བར་གནས་པས་དགེ་སྨྲོང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་ནའམ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་སྨྲོང་སྟོམ་པ་

ལེན་ན་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནའོ། །བཟུང་བ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་མ་གཏོགས་བསམ་ཟག་གི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྡོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དགེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གང་རྟོང་ལེན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡ་ལེན་པ་ན། གཅིག་དང་ལྡ་དང་། བརྒྱད་དང་ཡང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་བར་མའི་དགེ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཁམས་གང་ཡོད་ལྡན་ཚུལ་མི་དགེ་བཟུང་ལས་དམྱལ་བ་ནུ་ཉི་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་སྟགས་འདོན་པས་ཀྱལ་པ་དང་། མི་སྐྱན་བརྗོད་པས་ཚོགས་རྒྱབ་དང་། གཉེད་སེམས་གསུམ་ནི་ལྡན་པ་དང་མངོན་འགྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྲོ་ནས་ཡོད་པས་སོ། །གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པས་དང་། ཡིད་འོངས་གི་དངོས་པོ་མེད་པས་བརྟབ་སེམས་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ལོག་ལྟ་ལྡན་པས་ཡོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་མིན་ཏེ། ལས་མ་ཟད་ན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་ལ། རྟ་སོང་དང་བྲལ་མེད་ཡོངས་བཟུང་མེད་ཅིང་བདེ་སྐབས་མེད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྙིང་དུ་མི་སྡུག་ཅིང་རྟག་ཏུ་ཟིན་པས་སྡོག་གོངས་མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག རྫུན་ཐྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་མེད་པས་སོ། །སྐྲ་མི་སྐྱན་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྡན་པས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་

གྱུར་མེད་དེ། རྟག་བརྟུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་། མནར་སེམས་མེད་པ་དང་། སྟོག་པའི་སེམས་མིན་པས་སོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ལེན་པས་བདུན་པ་ངག་འཕྲལ་ནི་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་སྒྲས་ལྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་བསྟུལ། རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་། ཚེ་དེས་པ་དང་། རྟག་སོགས་བརྟུང་བ་མེད་པ་དང་། མ་སོགས་བགྲོད་བྱ་མིན་ན་དཔག་བསམ་ཤིང་གིས་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཞན་མེད་དོ། །དམྱལ་བ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་ཞན་ནུ་མི་དགེ་བར་སྨོན་ལྟོན་གཉིས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཡོད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི། །བམས་དང་ས་ཐམས་ཅད་ན། རྣེད་དང་མོན་དུ་སྐྱར་པའི་སྐོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རྣེད་པས་སྤོང་བ་བདུན་ཡོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་ནི་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་འཕགས་པ་ལ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་སྤོང་བདུན་འདས་འོང་གི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་མཆོག་ལའང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤོང་བདུན་གྱི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་གྱི་མངོན་གྱུར་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སེམས་མེད་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟུག་མར་བྱས་པའི་ཁམས་ཀུན་ནུ། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། དམིགས་བསལ། དམྱལ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ན་སྟོམ་

བས་བསྟས་པ་མེད་ཀྱང་བར་མས་བསྟས་པ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ན་བསམ་ཟག་གི་བསྟས་པ་ཡོད་ལ། མི་རྟམས་ལ་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་བར་མས་བསྟས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་འདོད་ལྟ་ལ་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་བར་མས་བསྟས་པ་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་སྟོང་བའི་སེམས་ལ་འཇོག་དགོས་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པ་ཙམ་དགེ་བ་ཡིན་ན་རྟོ་ཡི་དུམ་བུ་ཡང་དགེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །

ལྟ་བ་འབྲས་བུ་འཕྱིན་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་པོ་དང་། ཆུ་མཐུན་དང་། རྟམ་སྨིན་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འཕྱིན་པར་འདོད་དེ། མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་ཆེ་འཕྲིང་ཆུང་གིས་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བསྟེ། མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་། གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དེ་དག་གི་རྟམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་ཀུན་བརྟེན་ཏེ་སྟོང་པ། གོམས་བྱས་ནི་དངོས། ལན་མང་ནི་མཇུག་སྟེ། དེ་གསུམ་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཆེ། གཉིས་ཚང་འཕྲིང་། གཅིག་ཆུང་ངུ་ཞེས་བཤད་ལ། ལས་གང་གས་པ་ལས། ཆེན་པོ་ཀུན་བརྟེན་དང་། གོམས་པ་དང་ལན་མང་བྱས་སོགས་གསུངས་པ་ཀུན་དཀྱིས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དེར་ཆུང་ངུས་ཡི་དྭགས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཆུང་ངུས་དུད་འགྲོར་གསུངས། ཆུ་མཐུན་ལ་བྱེད་པ་ཆུ་མཐུན་ནི་མི་དགེ་བ་དེ་ལ་གོམས་ལངས་ཅན་དང་། མྱོང་བས་མིར་སྐྱེས་ནའང་། སྟོག་བཅད་བས་ཚེ་ཐུང་། ཀུ་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཕོངས་སོགས་སོ། །བདག་འབྲས་ཡུལ་ངན་པ་

རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་གསོད་པས་གཟེ་བརྡོབ་ཆུང་བ། བརྐུས་པས་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སོགས་མང་བ། འདོད་ལོག་གིས་རྟུལ་འཕྲིགས་ཅན་དང་། རྫུན་གྱིས་དྲིན་བ། ཕྲ་མས་མཐོ་དམན་ཅན་དང་། རྩྭབ་མོས་ཚོམ་སྐྲོ་ཅན་འབྲུ་མི་སྐྱེ་བ། དགོན་དུང་སྟེ་ཆུ་མེད་པ་དང་། ཐ་ཚད་ནི་གླ་ཀློའི་ཡུལ་སོགས་སྟེགས་པ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མང་བའོ། །ཀུལ་པས་དུས་ལོག་པས་ཚར་དུས་སུ་མི་འབབ་པ་སོགས་དང་། བརླབ་སེམས་འབྲས་བུ་ཕྲ་བ། གནོད་སེམས་འབྲས་བུ་ཐ་བ། ལོག་ལྟས་འབྲས་བུ་ཆུང་བཞམ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ལས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྨོན་བས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ལ། དངོས་གཞིས་ཚེ་ཕྱང་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཟེར། དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྨིན་པ་རྣམ་སྨིན། ཕྱི་རོལ་ལ་སྨིན་པ་བདག་འབྲས། རིས་མཐུན་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་བྱལ་འཕྲས་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་བསྟས་ནས་བསྟན་ཏོ། །འོན་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡོག་གོང་བས་ཐ་རོལ་པོ་སྟག་བསྟལ་བའི་ཕྱིར་དང་སྡོག་དང་ཐལ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བས་ནས་གཟེ་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རིམ་པར་རྣམ་སྨིན་དན་སོང་གི་སྐུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་སོགས་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཤུགས་ལ་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་རིགས་འདྲ་ཅི་རིགས་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ལའང་སྐྱར་རོ། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་

བྱུང་མས་བཟློག་སྟེ་སྣང་རོ། །
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ལོག་འཚོ་བཤད་པ། ལས་གང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
ཚུལ། རིགས་རིགས་མིན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དང་བཞི། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། ལོག་པའི་དགེ་དང་། ལོག་པའི་
ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལོག་པའི་འཚོ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། སྔང་རྟོངས་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་ལོག་པའི་དགེ་གོ །དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་
ལས་ནི་ལོག་པའི་ལས་སོ། །ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་
ནི་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཁོག་གཅིག་ཏུ་ལོག་འཚོ་
བསྟན་ཟེར་ན། དེ་ནི་གཉེན་པོས་སྤྱང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྔང་རྟོངས་ལས་སྐྱེས་
པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་
བསླང་བའི་ལུས་དག་གི་ལས་ཙམ་ནི་ལོག་འཚོ་ཡིན་གྱི། ཡོ་བྱད་ཆགས་བསླང་
གི་ལས་མིན་པ་གཞན་དག་འཕྱིར་གྱུ་གར་སོགས་བྱེད་པ་ལོག་འཚོ་མིན་ཟེར་
ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། དེ་ལས་དགེ་
སྦྱོང་སོགས་དང་པས་བྱིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ནས་གླང་པོ་ཆེ་འཕྲོས་པ་དང་དམག་
ལྟ་སོགས་ལྟད་མོ་སྟ་ཚོགས་བཟློ་བར་རྩོམ་པ་སྐྲོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
གླང་པོའི་སྐྲ་སོགས་ལ་སྤྱར་ནས་གཟུགས་སྐྲ་ལ་ཆགས་པས་ལྟ་ཉན་སོགས་ལོག་
པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིར་ལོག་འཚོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྲོད་དགོན་
གྱིས། རྟག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟ་ཚོགས་ཀྱི། །ཁྱིམ་པས་ལྟ་བ་སྤྱང་བར་དཀའ། །འཚོ་

བ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའི། །དེས་སྣོང་གིས་ནི་འཚོ་བ་ཉིད། །ཅེས་སྨྲོང་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། དྲིར་བཅས་སམ་ཟག་བཅས་སྣོང་བའི་ལམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྣོམ་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དག་གི་ལས་ནི། རྣམ་སྨིན་སོགས་ལྟ་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས་ཏེ། འདིའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་ནི་རང་སར་གཏོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་ཡིན་ལ། བདག་འབྲས་རང་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། རླུང་མཐུན་འབྲས་ཏིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་སོ། །རྣམ་བྱེད་འབྲས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཐོབ་པ་དང་སྦྱང་བ་སོགས་དེ་མ་ཐག་གམ། ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། བྱལ་འབྲས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་དང་ལྡོག་པས་སོ། །ཏྲི་མེད་སྤྲོང་ལམ་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས་པའོ། །ཟག་བཅས་གཞན་སྤྲོང་ལམ་མིན་པའི་དགེ་དང་མི་དགེ་གང་ཡིན་པ་ཉང་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མི་སྡུག་པ་རྣམས་ཏེ་བཞག་པ་མེད་པ་སྤྲོང་ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། སྨྲེབ་མི་སྨྲེབ་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱལ་བ་དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་སོ། །དེགེ་བའི་དགེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟེ་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ། རྣམ་སྨིན་མི་སྡུད་ལ་སྤྲོང་ལམ་བྱལ་འབྲས་ཀུང་དོན་དམ་པར་དགེ་བས་དྲང་ནི། སོགས་པས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་དགེ་ལ། བྱེད་བདག་གཉིས་དང་

སྟེ།། རྣམ་བཅལ་རྒྱུ་གསུམ་མི་སྲིད་བས་སོ། །དགེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་བསྒྲིད་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་སྟེ། བཅལ་དང་རྒྱུ་མཐུན་མི་སྲིད་ལ། རྣམ་སྨིན་ནི་དགེ་བའི་སྨིན་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །མི་དགེའི་འབྲས་བུ་དགེ་སོགས་ལའང་མི་དགེས་དགེ་བ་བསྒྲིད་ན། རྣམ་རྒྱུ་བཅལ་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཞིས་དང་ནི། སོགས་བས་མི་དགེས་མི་དགེ་བསྒྲིད་ན་རྣམ་བཅལ་གཞིས་མི་སྲིད་པས། བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། མི་དགེས་ལུང་མ་བསྟན་བསྒྲིད་ན། བཅལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱུ་རྣམ་བཞི་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདུ་བས་ཀུན་འགྲོ་མི་དགེ་བ་སྟག་བསྟལ་མཐོང་སྤང་གིས་སྤྲིད་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་མཐར་རྣམས་སྒྲིད་པར་བཟུང་རོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུར་རོ། །ལུང་བསྟན་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ལ་སོགས་སྒྲིས་ན། རྣམ་བཅལ་རྒྱུ་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་དེ་དག་གཞིས་དང་། སོགས་བས་ལུང་མ་བསྟན་འབྲས་མི་དགེ་ལ། བཅལ་རྣམ་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། འདིའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི་སྤྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་འཇིགས་མཐར་ཀྱིས་སྟག་བསྟལ་མཐོང་སྤང་སོགས་མི་དགེ་བ་བསྒྲིད་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདུ་བས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ལ། རྣམ་བཅལ་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་མོ། །འདས་པའི་ཚེས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་བསྒྲིད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བཅལ་བ་མ་གཏོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འདས་པས་འདས་པ་བསྒྲིད་པའང་བཞི། འདས་པས་དལ་ལྟ་བསྒྲིད་པ་

ལའང་བཞི། འདས་བས་མ་འོངས་བསྟེད་པའང་བཞི་གསོད་སྙིད་ཀྱི་འདས་
པས་བསྟེད་པ་ཡིན་ན་བཞི་ཀ་ཚང་བས་ཁྱབ་པ་མིན་ནོ། །བྱལ་འབྲས་དུས་
ཀྱིས་མ་བསྡུས་པས་དེར་མི་གཏོགས་སོ་ཟེར། བར་མ་དཔྱ་ཡིས་ནི་མ་འོངས་
པ་བསྟེད་པའང་སྔ་མ་དང་འདྲ་བས་བཞིའོ། །དེས་བར་མ་དཔྱ་བསྟེད་པ་ལ་
བྱལ་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་སོ། །མ་སྐྱེས་མ་འོངས་
པའི་འབྲས་བྱུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱལ་རྒྱུ་གཉིས་མི་སྲིད་དེ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུ་སྤར་སོང་ཐས་ལེན་པས་སོ། །དེས་ན། བྱེད་བདག་རྣམ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །
དེ་གཞན་ལའང་འདྲ་བས་འཐད་དཀའ་བར་བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱུ་འོངས་དང་
ད་ལྟ་བས་རང་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཟག་བཅས་རང་
གི་ས་བའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་ས་བའི་ཚེས་བསྟེད་ན་བྱལ་འབྲས་མ་གཏོགས་
བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞན་པས་གཞན་གྱི་ས་བ་བསྟེད་ན་ཟག་མེད་ས་དགུའི་ལམ་
ནི་ཐན་ཚྭེན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་མཐུན་ཡང་ཡོད་པས་བྱེད་བདག་
རྒྱུ་གསུམ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་དེ་མེད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་སོ། །སྒོབ་
པའི་ལས་ཀྱིས་སྒོབ་པའི་ཚེས་བསྟེད་པ་དང་། ལུ་སོགས་པས་སྒོབ་པས་མི་
སྒོབ་པ་དང་། སྒོབ་པས་སྒོབ་མི་སྒོབ་གཉིས་མིན་པ་བསྟེད་པ་ལའང་གསུམ་
གསུམ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་བྱལ་རྣམ་སྐྱོང་བ་སྟེ་བྱེད་བདག་རྒྱུ་གསུམ་དང་། ཕྱི་
མ་ལ་རྣམ་རྒྱུ་གཉིས་མི་སྲིད་ལ་བྱལ་འབྲས་སྲིད་པས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
མི་སྒོབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། སྒོབ་པ་ཡི་ནི་ཚེས་བསྟེད་པ་ལ་སོགས་བདག་

འབྲས་གཅིག་པུས་སྟེ་བཀའ་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་ལྟ་ཅི། མི་སློབ་ལས་ལམས་ཆོའང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འཕྱང་བས་བར་ཚོད་བའི་ཕྱིར། མི་སློབ་བའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་གམ་ཅིག་ཆར་དུ་སློབ་པ་འབྱང་བ་མིན་པས་བྱེད་འབྲས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ།། །གང་དག་བྱེད་འབྲས་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཉིས་དང་། སོགས་བས་མི་སློབ་པས་མི་སློབ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་ན་བཀ་རྣམ་མིན་པ། བྱེད་བདག་རྒྱ་གསུམ་དང་། མི་སློབ་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྐྱེད་ན། རྒྱ་རྣམ་བཀ་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་བའི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་སོགས་ཡིན་ན། རྣམ་རྒྱ་བཀ་གསུམ་མིན་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། སོགས་བས་དེ་འབྲས་མི་སློབ་པ་ལའང་དེ་བཞིན་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། གཉིས་མིན་འབྲས་གཉིས་མིན་ལ་ལྟ་ཚར་སྲིད་དོ། །མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དེ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་རྣམ་བཀ་གསུམ་མིན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །སྒོམ་བས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དེ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་བཀ་གསུམ་ཡིན་ན་རྣམ་བཀ་གསུམ་མིན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། བསྟོད་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་སྤང་ལ་རྣམ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། སྒོམ་སྤང་ལ་བྱས་འབྲས་མི་སྲིད་པས་བྱེད་

བདག་བྱལ་གསུམ་མོ། །སྣང་བྱ་མིན་པའི་ལས་འབྲས་མཐོང་སྣང་དང་སྐོམ་སྣང་སྣང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན། མཐོང་སྣང་ལ་རྒྱུ་རྟོམ་བྱལ་བྱེད་མི་སྲིད་པས་བདག་འབྲས་གཉིག་ཤུ་སྟེ། སྣང་བྱ་མིན་པ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྣང་གི་བདག་པོའི་རྒྱུ་སོང་གི་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་དེ་ལས་གང་དུ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །སྐོམ་སྣང་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་བདག་གཉིས་ཀ་ཟག་མེད་ལས་ལངས་པ་དེའི་མཇུག་ཏུ་སྐོམ་སྣང་ངམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་འབྱུང་བས་བྱེད་འབྲས་དང་བཅས་སོ། །སྣང་བྱ་མིན་པའི་འབྲས་བུ་སྣང་བྱ་མིན་པ་ལ་རྟམ་སྨིན་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་སྟེ་གཏི་རིམ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལ། དང་པོ། རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་དགེ་དང་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲོན་གྱི་སྐྱོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ནི། འགྲོ་བ་དང་། གནས་པ། བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གྲགས་པའི་ཚོ་གླ་ལས་ཉམས་ནས། དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་འདུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བཅས་པའི་ཁན་མ་ཐོ་བའང་དེར་འདུ་ཟེར། རིགས་བསྐྱེད་ནི་ལས་དགེ་བ། ཁ་ཅིག་དེར་མ་ཟད་ཆོ་ག་མ་ཉམས་པའང་ཡིན་ཞེའོ། །

དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །

བཞི་པ། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ནི། ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྣོ་བ་གཅིག་ཏོ་ན་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་ལས་དུ་མས་སྣོ་བ་གཅིག་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མས་དུ་མ་ཏོ་ན་འཕེན་ཞེ་ན། ལས་གཅིག་གིས་སྣོ་བ་གཅིག་མི་འཕེན་ཏེ་རིས་མཐུན་དུམ་བུར་འཕེན་པ་དང་། སྣོས་ནས་སྡོང་འགྲུར་སོགས་སྐབས་འཆོལ་བས་སོ་ཟེར། འོ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། མ་འགག་པ་བདག་ལ་རང་ཉིད་སྣོས་བྱ་བའམ་ཞེས་བཀའ་ཅུང་བ་ན། རང་སངས་རྒྱས་སྣེང་གནས་ཞེས་བྱ་བའམ། སྤྱི་གཙུག་མེ་ཏོག་ཏུ་ལྡ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཏེ། དེ་གཅིག་པུས་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ལན་བདུན་པར་རྒ་གསུམ་གྱི་ལྡ་རྣམས་དང་། ལན་བདུན་འཚོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་ནས་དལ་ཤུགའི་ཕུགས་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་དེས་བདེ་འགྲོའི་འབྲོར་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དྲན་ཏེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པས་ཏེ། དོང་ཚེ་གཅིག་ལན་དུ་མར་བསྐྱར་བས་ཕུགས་པོར་གྱུར་པ་ན། དོང་ཚེ་གཅིག་གིས་ཕུགས་པོར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་དང་ཡི་རང་སོགས་སེམས་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཟེར། འཕེན་བྱེད་གཅིག་གིས་འཕངས་པས་རིས་མཐུན་དེའི་

ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་རིས་རི་མོ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ཚོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིར་མཚུངས་ཀྱང་གཟུགས་སྟོང་ནས་འབྱོར་སོགས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཕེན་རྫོགས་དགེ་མི་དགེའི་མྱ་ངའི་སྟེ། དང་པོ་འཕེན་བྱེད་དགེ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བའི་མི་དབྱལ་བོ་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་ཚོས་རྒྱལ་གཤིན་རྗེ་དང་། གསུམ་པ་ལྷའི་དབང་པོ་དང་། བཞི་པ་མན་ངེད་ལྷ་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐེག་པ་གོང་མ་དག་ནི། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་ལས་བཤད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་འདོད་དོ། །སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་བས་སེམས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ལས་ནི་སྟོབས་ཆུང་བས་ཚེ་རིང་ལྟ་སོགས་དེའི་འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་རྩེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་སོ། །རང་གི་སྟོམས་འཇུག་ནི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེས་དེ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་འཇུག་ལས་དང་ལྡན་ཅིག་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ནི་མིན་ཏེ། ལས་དང་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་ལ། ཐོབ་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པས་ཞན་བྱུང་དང་། ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལྟར་ལས་དང་ཐོབ་པ་ཐ་དད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དེ་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྨའི་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ལས་དང་། སྨྲོ་ལམ་བཞིའང་རྫོགས་

བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། སྡང་བྱ་སྒྲིབ་པ་བཞག་པ། བླང་བྱ་བསོད་ནམས་བཞད་པ། ཞར་བྱུང་ལས་ཐལ་པ་བཞད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ལས་སྒྲིབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་བཞད་པ་ལ། མ། ཐ། དག་བཅོམ་བསད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁག་འབྱིན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཁོ་ནར་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་ལ། ལས་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་བར་རམ་མཚམས་བཅད་པར་མི་ནུས་པས་མཚམས་མེད་པ་འི་ལས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབྱེན། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཚུང་དུ་ལས་འབྲིང་དང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར། གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་སྐབས་མི་རྟེད་པས་སྒྲིབ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་དྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྤང་སྤྱི་ཕྱིར་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་སོ། །ངན་འགྲོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྒྲ་མི་སྐྱན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྔར་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་བན་པར་འཕངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པ་ནི་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། འཕགས་ལམ་དང་། དོ་བ་སོགས་འཕགས་ལམ་གྱི་སྤྱོར་བ་ལ་བསྒྲིབས་པས་སོ། །འོན་ལམ་ཐུན་པ་

དང་། སོར་ཕྱེ་དང་། དགའ་བོ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེན། དེ་དག་ལའང་ཇི་སྲིད་སྒྲིབ་པ་དེ་མ་སྤྱངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལམ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ལམ་ལ་བསྒྲིགས་པས་ཡིན་ན། ཚངས་ཆེན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟེམས། སྒོང་སྐྱེས་དྲེད་གཤེར་སྐྱེས། ལུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཟ་མ་སོགས་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྲིད་པ་བརྒྱད་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་ཐལ། མཚམས་མེད་འཕགས་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལས་སུ་ཞུགས་པ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པས་སོ་ཟེར་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་མཚམས་མེད་ཁོ་ནར་སྟོན་པ་ནི། གཞི་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་སྟ་ཞིང་རང་གིས་ཐ་སྙད་གང་གས་སྨྲ་བས་དེ་གསལ་པོར་སྣང་བཏུབ་པས་སོ་ཟེར། ཉོན་སྒྲིབ་ལས་སྒྲིབ་རྣམ་སྨིན་སྒྲིབ་སྟེ་གསུམ་སྟ་མ་སྟ་མ་ཐ་ཤལ་ཏེ། ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་དང་། འདི་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བསྒྲིབས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་དུ་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག །ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ། གནས་རྟེན་གང་དུ་ཡོད་དཔྱད་པ་ནི། མཚམས་མེད་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡང་རྩ་མ་དང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ས་ཆུ་ཡི་ཐང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་པས་ཡིན་ན། ཚངས་ཆེན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟེམས། སྒོང་སྐྱེས་དྲེད་གཤེར་སྐྱེས། ལུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཟ་མ་སོགས་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྲིད་པ་བརྒྱད་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་ཐལ། མཚམས་མེད་འཕགས་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལས་སུ་ཞུགས་པ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པས་སོ་ཟེར་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་མཚམས་མེད་ཁོ་ནར་སྟོན་པ་ནི། གཞི་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་སྟ་ཞིང་རང་གིས་ཐ་སྙད་གང་གས་སྨྲ་བས་དེ་གསལ་པོར་སྣང་བཏུབ་པས་སོ་ཟེར། ཉོན་སྒྲིབ་ལས་སྒྲིབ་རྣམ་སྨིན་སྒྲིབ་སྟེ་གསུམ་སྟ་མ་སྟ་མ་ཐ་ཤལ་ཏེ། ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་དང་། འདི་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བསྒྲིབས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་དུ་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག །ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ། གནས་རྟེན་གང་དུ་ཡོད་དཔྱད་པ་ནི། མཚམས་མེད་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡང་རྩ་མ་དང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ས་ཆུ་ཡི་ཐང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ན་ཚ་མས་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་སྐྱེ་བ་དང་། བྱམས་པ་རྒྱང་བས་ཕན་པ་ཆུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་ངན་པ་ཞིང་ཚ་སྐྲོ་ཅན་ལྟར། དེ་དག་ཚ་མ་ལ་དོ་ཚ་ཁྱེལ་ཡོད་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་། །ངན་སོང་ན་ཚ་གསོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡིག་སྡེམས་མི་བརྟན་པས་དང་། གཉེན་པོ་ཡམ་མེད་པས་སོ། །ལྟ་དང་སྤྲ་མི་སྙན་ན་མེད་དེ་སྡིག་སྡེམས་ཅན་མིན་པས་སོ། །ཟ་མ་སོགས་དེ་དག་ལ་མཚམས་མེད་མི་འགྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གང་ལ་མཚམས་མེད་མེད་པ་དེ་ལ་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སོགས་བློ་གསལ་བས་ཡིན་གྱི། བློ་གསལ་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྟ་ཅང་ཤེས་མ་ལ་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་སྐྱེ་ཞེས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་ཟེར་རོ། །ལས་སྐྱེད་ཀྱི་ལྟག་མ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེབ་གཉིས་ནི། འགྲོ་བ་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་དག་ན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དག་འདུན་དབྱེན་ལ། ངོ་བོ་རྒྱུ། འབྲས་བུ་རྟེན། གནས་གང་ཀུ། གང་འབྱེད། དབྱེ་བའི་ཚད། ཡུན། ཡུལ་གང་ཀུ། གང་ཟག་དུ་འབྱེད། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱལས། དངོས། གཞན་ཤེས་སྒྲ་བས་མ་བཤད་ལ། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི། དགེ་འདུན་ཕན་ཚུན་ཐགས་བརྩེ་མི་འཚོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འདུ་བྱེད་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

པ་མིན་པ་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་དེ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡང་དགེ་བར་ལྟུབ་པ། དེ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ལས་ནི་དབྱེན་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྟུན་ཏེ་ལས་དེ་དང་འབྱེད་པོ་ལྟས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགེ་བར་ལྟུན་ནོ།། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་དབྱེ་གྱི་ལས་དེས་འབྱེད་པ་པོ་དེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་མནར་མེད་པར་སྨྱག་བསྟལ་སྡུང་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། དབྱེ་གྱི་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་ལ་མཚམས་མེད་གཞན་གྱིས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་དེས་ཀྱང་མནར་མེད་ཁོ་ནར་མ་དེས་ཟེར། འོན་མཚམས་མེད་གཉིས་སོགས་བྱས་ན། དམྱལ་བར་ཚེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་ན་ལས་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཚེ་གཉིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་ན་མཚམས་མེད་དང་། སྐྱེས་ནས་སྡུང་འགྱུར་ཁོ་ན་མིན་པར་ཐལ་ཞེན། བྱེ་སྨས། མཚམས་མེད་ལྟུག་པའི་གྲངས་བཞིན་ལུས་གཉིས་འགྱུར་ཆེ་བ་སོགས་སྟུག་བསྟལ་གྱི་གནོད་པའི་ལྟུག་པར་འགྱུར་ལ། སྔ་མ་འཕེན་བྱེད་དང་ཕྱི་མ་རྫོགས་བྱེད་དོ་ཞེར། མདོ་སྡེ་བ་སོགས་མནར་མེད་དུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་བར་མ་ཆོད་པ་དང་། མདོ་ལས་སྐྱེས་ནས་སྡུང་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་རྩོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་

རོ།། །

བཞི་པ། འབྱེད་པོའང་དགེ་སློང་ཡིན་པས་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་འབྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འབྱེད་པོ་ཁྱིམ་པ་དང་། སྡེད་པ་སྤྱད་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་པ་ཡིན་པས་དང་། དབང་པོ་རྩེ་བས་དང་། དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཚིགས་བཅད་དགོས་པས་སོ། །

ལྔ་པ། གང་དུ་ན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་དུའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་དབྱེ་བར་མི་བཟོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་པས་སོ། །

དུག་པ་བྱིས་པ་རྣམས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འབྱེད་བྱ་བྱིས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་འཕགས་པ་དབྱེ་མི་ནུས་ཏེ། ཚོས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དང་པ་འཕྲོ་བ་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་བཟོད་ཕོབ་ཀྱང་དབྱེ་མི་ནུས་ཟེར་རོ། །

བདུན་པ་དབྱེ་བའི་ཚད། དཔེར་ན་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་རྒྱ་མཚོ་བྱིན་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པ་ལས། གཞན་འོ་མ་མི་སྐྱད་པ་དང་། ཤ་སྐྱང་བ་དང་། ལན་ཚྭ་ལོངས་མི་སྤྱད་པ་དང་། གོས་མ་དྲས་པ་བགོ་བ་དང་། གོང་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟབ་པའི་ཚིག་ལྟ་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བཟོད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོར་རྟེད་དེ་དེ་ལྟར་ར་སྒམ་སྟེ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

དང་། མི་རྟག་པས་སྐྱོ་བར་ཡིད་མཐུན་པས་སོ། །རིས་སྲིད་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་མ་བྱུང་བའི་སྐ་རོལ་དུ་འདང་མིན་ཏེ་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པས་སོ། །མཆོག་ཟུང་གཅིག་མ་བྱུང་གི་སྐ་རོལ་དུ་འདང་མིན་ཏེ། བྱེ་བ་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་བསྟམ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྟམ་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཐུབ་པ་ནོངས་པ་ནའང་མེད་དེ། གང་ལ་འགྲན་ཡུལ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚམས་ཆེ་རྐང་སོ་སོར་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་མིན་ཏེ། མཚམས་གཅིག་ཏུ་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་ནི་དབྱེན་ཡིན་ན་དེ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་དྲུག་པོ་དེར་འགོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འཐུང་ངོ་། །འགོར་ལོའི་དབྱེན་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འཐུང་བ་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལུས་ཏེ། སྐྱོན་པ་འདིས་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་དྲང་སྲོང་མཆོད་ཤེས་ལྟ་ལྟན་ཞིག་གི་འགོར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཕྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང་དེ་དགོངས་པས་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་པ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞེར་བྱུང་ལ། མཚམས་མེད་སྐྱེག་པ་ཕྱི་བའི་རྒྱུ་མཚན། མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དབྱད་པ། མཚམས་མེད་ལ་ཚགས་བྱལ་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ། ཞར་ལ་ཟག་པ་ཅན་ཀྱི་དགེ་སྐྱེག་སྐྱོབས་གང་ཆེ་བར་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཚ་མ་བསད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གསོད་པ་གཞན་མིན་ཞེན། ཚ་མས་རང་ལུས་ཐར་བ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས་ཚན་འདོགས་པའི་ཞིང་ཁུད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དགྲ་

བཅོམ་དང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཞིང་ཁྲུལ་བར་བཡིན་ལ་དེ་བསམ་པས་སྣང་སྲིད་སྤྱིར་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀྲིད་བར་མི་ནུས་ཀྱང་བསམ་པས་སྣང་ཤིང་སྤྱིར་བས་མེད་པར་བྱ་བར་བརྩམས་པས་སོ། ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཐ་མ་མཚན་འགྱུར་བ་བསད་ན་ཐ་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེན། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་ལུས་ཁྲད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཐ་མའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐ་ཡང་མིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཉེས་པས་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། མ་མཚན་གྱུར་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སོགས་སོ། །སྐྱན་ཀྱིས་སྐྱན་མངག་སྟེ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་ཐ་མ་སོང་ཅིག་ཅེས་པར་བསྐྲོད་ཞིང་། དེའང་བསད་ན་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་དང་དེས་གཞན་ལ་གསོད་དུ་བཅུག་ན་ཕྱི་མར་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་ལ་སྟ་མར་མི་ཐོབ་ཅེས་སོ། །མ་བྱད་མེད་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་བསད་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་མིན་ན་མཚམས་མེད་མིན་ཟེར། གལ་ཏེ་བྱད་མེད་གཞན་གྱི་ནུར་ནུར་པོ་གཞན་གྱི་མངལ་དུ་བླུག་ནས་གཞན་དེའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་གང་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེན། དང་པོ་གང་གི་ཟླ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ལུས་སྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཙམ་གཅོ་བོ་མིན་ཡང་གསོ་ཞིང་སྐྱེད་པས་མ་དང་འདྲ་བར་མ་ལ་ཞུ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ཞུ་དགོས་སོ། །ཞ་མ་ལ་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱས་ནས་གཞན་བསད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱས་ནས་མ་བསད་པ་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་མེད་གང་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་རྫོགས་དགོས་བས་སོ། །མཚོན་ཐབས་གཅིག་གིས་མ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་དང་སྡོག་གཅོད་འབའ་ཞིག་བའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ལ་རིག་བྱེད་ནི་མཚམས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཉིད་སྟོངས་ཚེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། དབྱངས་སྒྲིགས་ན་རེ། རིག་བྱེད་རྟུལ་ཐུན་བསགས་པ་ཡིན་བས་རྟུལ་ལ་ལ་མཚམས་མེད་ལ་ལ་སྡོག་གཅོད་འབའ་ཞིག་བའི་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དག་བཅོམ་པ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་བསད་ཀྱང་མཚམས་མེད་ཡིན་ཏེ། འདི་བསད་དོ་སྙམ་དུ་རྟེན་རེས་པར་བཟུང་བས་སོ། །ཐ་དག་བཅོམ་སོགས་བསད་ན་རྟེན་གཅིག་ཡིན་པས་མཚམས་མེད་གཅིག་ཡིན་ཟེར། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཅན་ཀྱིས་ཐ་ཝུ་ཏུ་ཡ་ན་དག་བཅོམ་བསད་པ་ལ། སོང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། ཐ་བསད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་བསད་བའོ། །ཞེས་སྐྱོས་ཤིག་ཅེས་ཐས་སྨྲིང་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་མེད་བྱས་ཞེའམ། ཡང་ན་སྐོ་གཉིས་ནས་སྡུས་པ་ཡིན་ཀྱི་མཚམས་མེད་གཅིག་ལས་མེད་ཟེར་ཀྱང་དབྱད། སངས་རྒྱས་བཀྲོང་འདོད་མིན་པར་བརྗེག་པར་སེམས་པས་མཚོན་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

གྱི་བར་དུ་གཅོད་ཕྱིར་ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་འཁྲུག་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་དྲན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་མནར་མེད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམ་ཐག་འབྱེན། དག་བཅོམ། མ་ཕ་གསོད་པ་རྣམས་རིམ་པར་ལྷི། མདོ་ལས་ཉེས་གསུམ་ནང་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལྷི་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་ལྷ་ལྷི་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་དུ་དང་། ཡིད་ལས་ཉེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དང་། དགེ་རྩ་གཅོད་ཕྱིར་ལོག་ལྟ་དང་། ཡང་ན་དབྱེན་དང་། ཡིད་ལས་དང་། ལོག་ལྟ་རྣམས་ནི་རིམ་པར་མཚམས་མེད་དང་། སྨོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ལྟ་བ་ལྟའི་ནང་ནས་ལྷི་བར་བཤད་པས་མི་འགལ་ཟར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ་ནི། སྔོན་རྩེའི་སེམས་པ་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེས་རྣམ་སྨིན་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིར་སྤྱལ་ཐམས་ཅད་ཉར་ཞི་འཕེན་ནུས་པ་དེ་ལས་གོང་གྱུར་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཉེ་བ་ལྟ་བཤད་པ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་དེས་གནས་དོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོས་དང་། ཞར་བྱུང་། གེགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་འདོད་ལོག་གིས་སྐྱབ་སྦྱིང་བར་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྨོན་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་གསོད་པ་དང་། དགེ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

བཤད་དེ། ཡུལ་འདོར་བ་ན་བྱ་ལོན་ལྟང་བ་ལྟར། བཟོད་པ་ཐོབ་ལ་ངན་སོང་དུང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་མཐོང་ཚོས་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་འདོད་པར་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལུ་ཁམས་གོང་མར་འགས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་གེགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་དེ། དེ་དག་མ་ཐོབ་གོང་དུ་མ་སྨིན་ན་སྨར་མི་མྱོང་ཞིང་མྱོང་འགའ་ཞིག་བསྟུ་བར་སྨིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ས་མཚམས་གང་ན་བཟང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བཟང་སྟེ་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལས་བསགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲུབ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་བཅུ་ནས་རྒྱས་འཕོ་བ་རེ་ནས་ཤི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཅི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་དེ་ནི་དེ་ཙམ་ཆད་བའི་འགྲོ་ན་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀུང་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ཕོར་གྱུར་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རབས་དྲན་པ་དང་། བསྐལ་པ་བཅུ་ནས་རྒྱས་འཕོ་བར་རིགས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དྲུག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ནི་མཚན་བཟང་གི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བློ་གསལ་བས་འཛམ་གླིང་གི་ཕོར་གྱུར་ཤེད་ཅེས་པ་ལས་སོགས་པར་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བཤགས་

བའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིང་གི་ཁྱད་པར། ལས་ཀྱི་དོ་བོ་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་སེམས་ཤ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་དག་པ་ཡིན་གྱི། མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་གཉན་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་བསམ་ཤ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཐོས་བྱུང་མིན་ཏེ་དམན་པས་སོ། །སྐོམ་བྱུང་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཟག་བཅས་ནི་གོང་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་འདོད་པར་སྐྱེས་པས་སམ། ཡང་ན་སྐོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ལ་གཉིས་ཏེ་སྔོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྐོམ་བྱུང་སྔོད་རྟེ་ཐོབ་ཀྱང་མཚན་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་ཞིང་། ཐར་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་མོད། དེ་ནི་སྟོན་དང་བས་རྗེབྱང་ཆུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་དེན་ལྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། ཞེས་སྟན་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པས་སོ། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལྷན་པ་དག་ཏུ་ལས་དེ་དག་སོག་པའམ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལས་མང་དུ་ལྷས་པ་ན་འཕེན་མི་སྲིད་ལ་ཉུང་དུ་ལྷས་པ་ན་འཕེན་སྲིད་དེ། ཤུཀ་ཐུབ་པས་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལྷས་པ་ན་ལས་དེ་འཕངས་པར་བཤད་དེ། མདོ་ལས། གོང་དཔོན་དས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། ཟས་སྨིན་པར་སྟེར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་འགའ་ལའང་མི་བདེ་བའམ། གནོད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་མི་མཐུན་ཏོ།། ཞེས་བའི་ལུང་འདིས་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་དྲན་པར་གསུངས་ལ། མཚན་

གྱི་ལས་སོགས་པ་ཕན་ཚད་ཆེ་རབས་དྲན་དགོས་པས་སོ་ཟེར། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་བསྐལ་པ་དང་པོ་ཚར་ཕྱིན་པའི་བྱང་སེམས། དེ་ནས་ངན་འགྲོ་དང་། རིགས་དམའ་བ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འཁྱུར་བའི་སྐྱོན་བཞི་ནི་སྤྲོ་གླ་ལ། ཆེ་རབས་དྲན་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ནི་འཕོ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཚུན་ཚད་བྱང་སེམས་དེས་གནས་ཡིན་ཟེར། མཚན་སོ་གཉིས་དེ་ཉེ་ཉེའང་བསྡོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་དག་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་དེ། རེ་རེའི་ཚད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་དེས་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་མཉམ་མོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་ཆགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཙམ་དང་མཉམ་ལ། དེ་དག་བརྒྱ་ཡིས་མཚན་གཅིག་འགྲུབ་པ་ནས་སོ་གཉིས་བར་དེ་འདྲ་ཟེར། གཞན་དག་བསོད་ནམས་དེའི་ཚད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་ཟད་ཀྱི་གཞན་དག་གིས་དཔག་དཀའ་འོ་ཟེར། བརྒྱའི་གྲངས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་བྱའི་སྐུ་མཚན་སོ་གཉིས། ཚོས་སྐུ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལྟ་བཅུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བཅུ། བདག་ཀྱང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་འདོད་པ་ན་གནས་ཤ་དང་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་བྱང་སེམས་སྟོང་རྗེ་དེ་སྟེང་སྐྱེ་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་

འདི་ལས་སེམས་ཅན་དཀོན་ལོ་སྐྱམ་པ་གཅིག་དང་། བདག་གིས་དཀོན་
སྐྱམ་པ་གཅིག་སྟེ་ལྟ་བརྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ལན་གཉིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་བརྒྱ་ཡིན་
ནོ་ཞེར། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ནི་དགེ་བརྒྱ་རེ་རེའང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལྟ་
ལྟ་ལྡན་པ་སྟེ། ལས་ལམ་དངོས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཉོན་བསྟོགས་ཡོངས་སུ་
དག་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་སྦྱངས་པ། བྱན་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་དང་།
མྱང་འདས་ལ་བསྟོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བརྒྱ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བརྒྱ་
དང་། རྗེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་རྒྱུ་ལས་ལམ་ལྟ་བརྒྱའོ་དེ་ལས་བྱང་བ་ལྟར།
བདག་ཀྱང་རྒྱུ་ལྟ་བརྒྱས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པ་ལྟ་བརྒྱ་སྟེ་བརྒྱ་
ཡིན་ཟེར་ཀྱང་། འདིར་ནི་མཚན་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་རེ་རེའང་བརྒྱ་པར་
འདོད་པས་ན་དེ་དག་ཀུན་བཏུས་ཙམ་མོ། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བོ་དང་། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ལྗང་བུ་གཅིག་དང་། བ་སྤུའི་ལྗང་བུ་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དབེ་བྱད་གཅིག་དང་།
དབེ་བྱད་བརྒྱད་སྟུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་
མཛོད་སྤུ་དང་གཙུག་ཏོར་མ་གཏོགས་པ་མཚན་སུམ་རྩེའི་གང་རྩྭ་གཅིག་དང་།
མཚན་སུམ་རྩ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཁྲི་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་
སྤུ་དང་། མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏོར་
འགྲུབ་ལ། དེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ཐུགས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གསུང་

ཆོས་ཀྱི་དུང་འགྲྀབ་པར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་ལུས་པོབ་ནས། ཐམས་ཅད་འཚོར་ལོངས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་དེ་དག་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྲེ་ཤུང་ལུང་བསྟན་ཏེ། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་འགྲྀབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དབེ་བྱད་གཅིག དཔེ་བྱད་བརྒྱ་རྩ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲྀབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཛེས་སྤུ་དང་། གཙུག་ཏོར་ལས་གཞན་སྣམ་རྩེའི་གང་རྩྭ་གཅིག མཚན་སྣམ་རྩ་པོ་འགྲྀབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཛེས་སྤུ། དེ་འགྲྀབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏོར། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པས་ན། ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ནང་བསོད་ནམས་གཏེར། །མཛོང་དང་ཕོས་དང་གཞེས་པ་མཛད་པས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །རིན་ཕྲེང་དང་བྱང་སར་ལས་རྒྱང་ཟད་འདུ་མིན་ལས། གཞན་བློ་གོས་མི་ཟད་པ་དང་འདྲ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་ནི། བྱང་སར་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིས་པ་འཛམ་གླིང་ལ་བྱ་ཟེར་རོ། །

གཞིས་པ། དེ་ལ་ཤུག་ཐུབ་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་སྟེང་གཅིག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཐུགས་བསྟེད་པ་དང་ཚོགས་བསགས་པ་གཞིས། དང་པོ་བསྐལ་བཟང་ལྟར་ན། ངའི་སྟོན་ཚེ་དམན་པར་གྱུར་པ་ན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤྱཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ། །འཇམ་གང་ཞེག་ནི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྐྱིང་རྡེ་པད་དཀར་ལས། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྐྱིང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྤྲོད་ལས། གཞོན་ནུ་བརྩེན་འགྲས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྲོད་པ་བསལ་བ་ལས། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུའི་མེད་བའི་དཔུང་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དགེ་སློང་ཆོས་སྐྱ་བ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཡང་། ཅན་ཐོས་པ་ལྟར་ན། ལུང་སྐྱན་གྱི་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་རྒྱལ་པོའོང་ལྟན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །འདི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྔོན་འདས་དུས་སངས་རྒྱས་ཤྱཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་སྨོན་པ་འདི་བཞིན་ཅོད་དུས་བྱུང་བ་ལ། སྨོན་པ་འདི་ཇ་མ་ལན་གྱི་ཁྱེའུ་སྐྱང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ན། འབྲས་བོར་གང་དང་མཆེལ་ལྟམ་དང་། །རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་དག་ཕུལ་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐུ་ཅི་འདྲ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལམ་བཏབ་བོ། །ལུང་སྐྱན་གྱི་གཞི་ལས། ཇ་མ་ལན་ཡང་ཁི་འོད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཤྱཱཀྱ་ཐུབ་པ་བཞེར་མའི་སྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། ཆུ་འཇམ་པོས་ཁྲུས་གསོལ་ཏེ་མར་དང་ཏིལ་མར་གྱིས་བྱུགས་ནས། བུར་ཆུའི་བཏུང་བ་དང་བས་སྐྱེན་གྱོལ་ནས་དེ་

དང་དེ། བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྨིན་པ་འདི་ཡིས་ཤྲཱཝཀའི་རིགས་སྐྱེས་པ། །ཡོན་ཏན་རིགས་དང་རྒས་དག་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐྱུང་ཅིག །བདག་གིས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཆི་བ་ཡི། །ཞི་རོལ་ཞེ་བ་རྒྱ་ཆེན་འཇིགས་པ་མེད་པས་སྨོལ་བར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་དང་མར་མེ་མཛད་དང་། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཤྲཱཝཀ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལས་བཟློག་སྟེ། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་བོན་པ་དང་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྗོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནས་གྲངས་མེད་གཉིས་པར། བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་མཐར་མར་མེ་མཛད་དང་། དེ་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་མཐར་རྣམ་གཟིགས་བྱུང་སྟེ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྗོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་གསུམ་ནི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མཐའ་མར་བྱང་བར་འདོད་ལ། གྲངས་མེད་དང་པོ་བརྒྱམས་པ་ནི་ཤྲཱཝཀ་ཐུབ་པ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་པས་གྲངས་མེད་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ་བསྟེན་བཀུར་བར་འདོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྨོན་མངོན་མཐོ་ལ་མི་རེ་བར་སྐྱེ་རྟེ་ཡིས་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སྐབས་དེར་སྨིན་པའི་ཚར་ཕྱིན་རྗོགས་ལ། ཚགས་

མེད་སྟེང་རྟེས་སྦྱིན་པ་སྟེ་སྐྱེས་རབས་སུ་བལྟའོ། །ལུང་གཞི་ལས་བྱང་སེམས་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བཤད་དོ། །གང་གི་ཚེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། སེམས་མྱི་འབྲུག་བས་བཟོད་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་སྣང་བའི་རབས་བཞིན་ནོ། །སྟོན་པ་བྱམ་ཟེའི་ཁྲེའུར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཕུག་ཅིག་ན་མེ་ཁམས་ལ་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས། རྟག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ། སྐྱེས་བུ་ཁྱུམཆོག་ཁྲོད་འདྲའི་དགེ་སྦྱོང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཤིང་། བསྟོད་པ་དེས་བསྐལ་པ་དགུའི་ཚོགས་ཀྱང་འདུམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་བའི་སྡུ་རོལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མཐའ་དོན་ལ། རྟེན་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་བློ་འཕམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་བའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། ཚངས་བའི་བསོད་ནམས་བཞི། ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྒོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་པོ་གསུངས་པ། དེ་དག་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བྱ་བ་

དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་དང་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་། ཀུན་སློང་བའི་སེམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཚོར་སོགས་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ནའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསུམ་ཀའོ། །བསྒོམ་བྱུང་བྱམས་པ་བསོད་ནམས་དང་གཞི་གཉིས་ཀ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་འདུ་བྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་ལྡན་འབྱུང་གི་སེམས་པ་དང་། བསམ་ཟག་གི་སྟོམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །བྱམས་དང་ལྡན་འབྱུང་ཚོར་སོགས་བསོད་ནམས་ཁོ་ནའོ། །ཡང་ན་གསུམ་པོ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པས་ན། གསུམ་པོ་ལ། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འང་གཞི་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ན། སེམས་པ་དག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིན་སོགས་གསུམ་སེམས་པ་དག་པ་དེའི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིན་སོགས་རྒྱས་བཤད་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གང་གི་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བསྒོམ་པ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག དོགས་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ། འབྲས་བུ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱིན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་

པོ། སྣོན་པ་པོ་གང་གིས་དགེ་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །

གཉིས་པ། ཀུན་སློང་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པར་འདོད་པ་དང་། རང་མཉམ་མམ་དམན་པ་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པ་ཡིས་སྦྱིན་གྱི། ལན་ལ་རེ་བ་དང་འཇིགས་སོགས་ཀྱིས་མིན་པའོ། །ལས་དེ་ཡང་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་སྟེ། ལོ་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱིལ་པོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོག་མ་དག་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྦྱིན་ལས་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། སྦྱིན་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། བདག་ཅག་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་འཕགས་པ་འདོད་ཚགས་མ་བྱལ་བའམ། སོ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྱལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་བདག་ལ་ཕན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་ཕན་པས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་འཕགས་པ་ཆགས་བྱལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཁོང་འདོད་པ་ལས་འདས་ཤིང་སྦྱིན་པའི་རྣམ་སྨིན་འདོད་པས་བསྟུས་ལ་གཞན་ལ་ཕན་རང་ལ་མི་ཕན་པས་སོ་ཟེར། །གཉིས་ཀའི་དོན་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་སམ། སོ་སྐྱེས་ཆགས་བྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའོ། །

གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྣོན་པ་ནི། མཐོང་སྤོང་མ་གཏོགས་འཕགས་པ་འདོད་ཁམས་ཚགས་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་སྟེ། དེ་བཀུར་སྟི་དང་བྱས་པ་གཟོ་བ་འབའི་ཞིག་གིས་དབུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྣོན་པ་ཁྱད་པར་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། སྣོན་པ་དེ་ཡིས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྣོན་བདག་དང་དོན་པོ་དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཏེ་གསུམ་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྣོན་བདག་གི་ཁྱད་པར། དོན་གཅིའི་ཁྱད་པར། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ། སྣོན་བདག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི་དད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བཟང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་འཕགས་ནོར་བདུན་དང་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཚུལ་ནི་གུས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བཟང་བ་རང་གི་ལག་ན་ས་དང་། ཐ་རོལ་ལ་མཁོ་བའི་དུས་སུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྣོན་པ་སྣོན་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ལས་དམ་པའི་སྣོན་པ་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་གུས་པ་དང་རང་ལ་གནས་དང་། དུས་སུ་དང་། གཞི་དེས་གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་སྣོན་པ་དང་ལྡར་གསུངས་སོ། །གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་ཡང་། བརྒྱས་པ་དང་། ཤན་པ་ལ་ལུག་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྣོན་བྱ་དང་། དུག་དང་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་གནོད་པ་མིན་པའོ། །གཞན་ཡང་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་མ་དག་པའི་སྣོན་པ་སོ་གཉིས་སྣང་ངས་ཀྱི་དག་པའི་སྣོན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྣུབ་པར་གསུངས་པ། འདི་ལྟར་གཏོང་བ་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་མ་དད་པས་སྣོན་པ་དང་། ཚན་

བཏགས་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་ཕྱིར་སྨྲིན་པ་དང་། དམན་པ་སྨྲིན་པ་དང་། འདོད་པའི་རྒྱས་མེ་དང་མེ་ཡྭེ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། རྒུ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། དུག་སྨྲིན་པ་དང་། མཆོག་ཆ་སྨྲིན་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་བསད་དེ་ཤ་སྨྲིན་པ་དང་། བག་མེད་རྣམས་ལ་ཚངས་སྨྲིན་པ་དང་། འདི་བདག་གིར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གི་རིམ་འགྲོ་བ་དང་། མཆོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་བསྟུ་བ་དང་། འཕོ་ཕྱིར་སྨྲིན་པ་དང་། རང་ལ་བསྟོད་པའི་རྟོད་པ་དང་སྨྲ་དང་ཚིག་སྐུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྨྲིན་པ་དང་། གར་སྐྱ་བཞད་གད་ཀྱེད་མོ་གཏམ་དང་དགའ་ཕྱིར་རོལ་མོ་མཁན་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། གཟའ་སྐར་གྱི་མཚན་མའི་ཕྱིར་སྐར་མཁན་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ནོར་མཛའ་བོ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཞིང་ངམ་འབྲའི་ཕུང་པོ་ལ་རེ་དྲགས་དང་བྱ་ཟ་བ་ལ་དགའ་མགུ་སྐྱེད་པ་དང་། བཟོའི་ཕྱིར་སྨྲིན་པ་དང་། ལུས་མི་བདེས་འཇིགས་པས་སྐན་པ་ལ་སྨྲིན་པ་དང་། སྐོང་བ་ལ་སྐྱོས་པརྒྱད་དེ་ཚོག་པ་ཟ་བར་བྱས་ནས་སྨྲིན་པ་དང་། སྨྲིན་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་སྨྲིན་པ་དང་། སྨྲིན་པ་བྱིན་ནས་འགྱོད་ཅིང་གདུང་བ་དང་། བྱིན་ནས་བདག་ལས་ཁྱེར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱར་བདག་ལ་སྨྲིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨྲིན་པ་དང་། སྨྲིན་འབྲས་བདག་གིས་སྨྲད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨྲིན་པ་དང་། ལང་ཚོ་ལ་བབ་པས་སྨྲིན་པ་དང་། རྐ་ན་འཆེ་བའི་

མྱ་དན་དུ་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དགའ་དང་མེད་པར་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཙུག་སྟེ་སྦྱིན་གནས་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་གྲགས་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། ཁ་ཟས་གཏོང་མི་ཚོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་མི་དགའ་བར་མཐོང་ནས་སྦྱིན་ཚོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཟོད་དོ་སྟམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། བྱ་མེད་པས་བདག་གིས་ཐག་རིང་པ་ལ་བཏང་བར་བྱའོ་སྟམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བྱིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་རྟེན་བསམས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། དབུལ་པོ་བོར་ནས་ཕྱུག་པོ་ལ་སྟེར་བ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་མིན་གྱི་ཚུལ་སྐོའི་ཞིང་ལ་ས་བོན་ངན་པ་བཏབ་པ་ལྟར། ཞིང་དང་ས་བོན་ཉེས་པས་འབྲས་བུ་ངན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བརྩི་ལྟག་ལ་འགའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གྱས་པར་བྱིན་པས་རང་ལ་རྟེན་པ་བཀུར་སྟི་བཅས་པ་དང་། རང་ལག་གིས་བྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འཕྲུང་ཞིང་རང་བཞིན་བཟང་བ་དང་། དུས་སུ་བྱིན་པས་རང་ལ་དགོས་དུས་སུ་རྟེན་པ་དང་། མི་གནོད་པར་སྦྱིན་པས་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དག་སོགས་ཀྱིས་བར་ཚད་མེད་པར་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ནི། ཁ་དོག་དང་ལུ་སོགས་པས་དྲི་ར་རེག་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མདོག་གིས་གཟུགས་པར་བྱང་བ་དང་། དེས་སྐྱེན་པའི་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རོས་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁྱུ་གཡོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ། ཞིང་དང་ས་བོན་ཉེས་པས་འབྲས་བུ་ངན་ནོ་ཞེས་སོ། །

བའི་ཚེའོ། དོ་བའི་ཚེ་གང་། ཐ་མལ་བའི་ཚེ་ཐ་མལ་བར་འདུག་པས་དུས་སུ་རེགས་ན་བདེ་བ་བསྒྲེད་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ཞིང་ལ་འགྲོ་བ་བཟང་བས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། གོ་ཡུ་ཀ་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན་སྣང་རྟམ་སྤྱིན་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཚུལ་ལཚལ་མི་ལ་སྟོང་འགྱུར་དུ་རེ་བ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི། རྟ་ས་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞིའི་ནང་ནས་ནད་གཡོག །གྲང་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱིན་པར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ཕྱོགས་པོ་ལས་དབུལ་པོ། དབུལ་པོ་ལས་ཡི་དྭགས། དེ་ལས་འཇུར་གེགས་ཅན་ལ་ཐིགས་པ་བསྟོས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་འདོགས་པ་ནི་ཐ་མ་དང་གཞན་ཡང་རྟུང་སྟེ། དོམ་དང་རི་དྭགས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རབས་བཞིན་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་རོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་གོ་ཀ་མའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ལྡན་ལ་བྱིན་ན་རྟམ་སྨིན་འབྲས་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ལ་བྱིན་ན་རྟམ་སྨིན་ཚད་མེད་དོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་རྟམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རིགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི། ཁམས་གསུམ་ལས་
གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐོ་ཀུན་ནས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །
ཡང་ནའམ་ཞེས་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་བ་ལ་བྱིན་ཡང་། རྟོགས་བྱང་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིན་པས་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་
མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་
བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་བྱིན་པར་འགྱུར་བས་སྦྱིན་པ་དང་། སྟོན་
བདག་གི་ཕ་དང་མེས་བོ་དག་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་
དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། གྲགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དོན་
དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་།
དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའོ། །སྦྱིན་པ་བརྒྱད་གསུངས་
པ་དེ་དག་གི་ནང་ན། བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་
ཡང་མཆོག་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཉེ་བ་ནི་ནམ་ཉེ་བར་ལྟག་པ་དག་ལ་
སྦྱིན་པའོ་ཞེར། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྫུ་འཕྲུལ། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ནི་ཞི་ལྷག དོན་མཆོག་ནི་དགྲ་
བཅོམ་པའམ་སྐྱང་འདས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་སྲས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་
འཆད། གང་སྨོལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སོགས་བཞི་རིམ་པས། དང་སོགས་
ནོར་འཛིན་པ་དང་། སེར་སྣའི་དྲི་མ་དང་འགལ་བ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་

བ་བསྒྱེད་པ་དང་། སྐང་འདས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ལ། སྣ་ལས་དོན་མཚོག་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་མཚོག་སྐང་འདས་འཐོབ་པར་བསྟོས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཚོགས་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་སམ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་དེ་བཞིན་ལ་མོས་སྤྱོད་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་ལམ་གསུམ་མམ། མོས་སྤྱོད། མ་དག་པ། མཐར་ལམ་བཞིར་ཡང་གསུངས་ལ། སྔ་མ་བདུན་ནི་རིམ་བས་ལེ་ལོ་དང་། འདི་ཕྱིར་དབུལ་འཇིགས་དང་། ཕྱག་པོ་འདོད་པ་དང་། འདས་ལ་ལྷ་བ་དང་། མ་འོངས་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྱིན་གནས་བརླས་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དམན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ནི། འཕགས་པ་མིན་ཡང་རང་གི་ཚ་མ་དང་། ནད་པ་དང་ལྡེ་ཚོས་སྨྲ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའམ། སྐྱེ་བ་ཐ་མའམ་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱ་བོན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ལ། སྤྱིན་པའི་ཚན་ཡོན་ནི་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ལས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར། བྱས་ལ་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལས་ལམ་གྱི་མཇུག་ལ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་དང་། ཞིང་གིས་ཆེ་བ་དང་། གཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤོག་གོ་ཅོད། ངག་ལས་ལ་རྗུན། ཡིད་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་ནི། སྤྱོར་བས་ཆེ་བ་ལུས་ངག་

གིས་དངོས་སུ་དང་དགའ་བཞིན་སོགས་དང་། རྟོགས་པའམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། མཇུག་སོགས་བྱུག་པོ་དེ་དག་ཚུང་དང་ཆེ་བ་ལས་ལས་ཀྱང་ཚུང་དང་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་བྱུག་ཀ་ཚངས་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའོ། །

གཉིས་པ། ཡང་མདོ་ལས། བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་དང་། བྱས་ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ལ་དེ་ནི་བློ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བ་དང་། བཅ་འཆོལ་མིན་པར་འདི་ངེས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་ཕྱིས་མི་འགྱོད་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་འཚལ་བ་སོགས་ལས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། རྟེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་སྟོན་མཇུག་འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དྲུག་ལས་ནི། བསགས་པའི་ལས་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པའི་ལས་སུ་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོང་ལས་ལྟོག་པ་དྲུག་མ་ཚང་བ་སོགས་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་ནི། གང་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དེ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཆོག་ཏུའང་ལས་འདི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་ལས་དེ་མ་བྱས་པའོ། །མ་བསགས་མ་བྱས་པ་ནི་ལས་གང་ཆེད་དུ་མ་བསམ་པར་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་གསུངས་

སོ། །གསུམ་པ་དོགས་སྤང་ཚལ་ཆེན་སྟེའི་བྱེ་བྲག་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཚགས་བཅས་ཀྱིས་མཚོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་བདག་དོན་གྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། མཚོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་འཕྱང་བར་གྱ་ལ་འཕྱར་ཏེ། ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་། སེམས་དང་སོགས་ཀྱི་མཐུས་མཚོད་རྟེན་ལ་མཚོད་པའི་དངོས་པོ་བཏང་བའི་ཕྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འཕྱུང་སྟེ། དབེར་ན་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཕན་པ་མེད་ཀྱང་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བ་ལ་སོགས་བསྒོམ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིན་བྱུང་བསོད་ནམས་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བཏང་བའི་ཕྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །མཚོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་སོགས་ནི་བཏང་བའི་ཕྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཚགས་བཅས་ཀྱིས་ཚགས་བྲལ་འདོད་ཁམས་པ་ལ་བྱིན་ན་གཉིས་ཀ་འོ། །གལ་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་དུ་རིགས་ན། དུད་འགྲོ་སོགས་ཞིང་དན་པ་ལ་བྱིན་པས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱུ་དག་བ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འཕྱང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐུལ་བའི་ཕྱིར། དན་བའི་ཞིང་ལ་བཏང་བ་ལའང་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་དན་པས་ཞིང་མཆོག་ལ་ལྟོས་ན། རྣམ་སྨིན་ཆུང་ཞིང་སྨིན་འབྲས་བུལ་བ་ནི། ཞིང་དན་

པ་ལ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །ཟེར་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། འཕལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མི་དགེའི་རིགས་བྱེད་དང་རིགས་བྱེད་མིན་བའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། འཕལ་ཚུལ་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རིགས་བྱེད་དང་རིགས་མིན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྡིག་པ་མིན་ཡང་དུས་མིན་གྱི་ཟས་སྐོང་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པའམ་བཀག་པ་རིགས་རིགས་མིན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འཕལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་འཚེའུ་ཉེ་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། འཕལ་ཁྲིམས་དེའི་གཉེན་པོར་བྱེད་བའི་དྲན་ཉེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐར་པར་བསྒོས་པས་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། བསྡུ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་བྲལ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལྡན་ནོ། །གཞན་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་རྒྱུ་ལྟ་དང་ལྡན་ཏེ། སྒོག་གཅོད་སོགས་ལས་དངོས་ཀྱིས་དག་པས་དང་། དེའི་སྤྱོར་བ་ཉེར་བསྟོག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་འཚེན་མ་བྱུང་བ་དང་། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་བརྟེན་པར་བྱས་པའམ་དྲན་པས་ཟིན་པས་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སྐུ་ངན་འདས་པར་བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། གཞན་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་

ལ་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། འཚོ་བ་མེད་པ་དང་། ཚད་པ་དང་། དན་འགྲོས་འཇིགས་ནས་སྐྱང་བ་འཇིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སྐིད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་ནས་སྐྱང་བ་ལེགས་སུ་སྐྲོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་དོན་དུ་སྐྱང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དྲི་མ་མེད་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བསྟོམ་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་དགེ་བ་ཏིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་ན་ཏིལ་མར་དང་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ལྟར་སེམས་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བགོ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་གང་ཚོད་བྱའོ་བ། མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བསྟོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེའི་གདུང་མི་ཚད་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྦྱིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་དེ། མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་དང་ཡོ་ཡི་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་བསྐུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་བསྒོམས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚངས་པ་མདུན་འདོན་གྱི་ཚེ་ཚད་དང་མཉམ་པ་བསྐལ་པ་ར་ཀེ་བར་བསྐལ་བཞི་བརྒྱར་མཐོ་རིས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་སོགས་བཞི་ཡི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱེ་སྨོས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་མཚན་རྟམ་བར་སྨིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཀེ། དེས་གནས་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ་ཞེར། གང་ཟུར་ཡང་ཚངས་པའམ་ཚངས་པར་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བས་བཏགས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་མཐོ་རིས་སུ་ཚེ་མཐུད་ཅིང་བར་བསྐལ་བཞི་བརྒྱར་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་བཏགས་ཟེར། འདི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བྱེ་སྨའི་མིན་ཏེ་ཚངས་པའི་དགེ་མཉམ་མཐོ་རིས་ཚེ་མི་སྲིད་དཀྱུད། བསམ་འཕེལ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། དེའི་ཞར་ལ་ཐན་ཡོན་ཚད་མེད་པའི་ཚོགས་སྨིན་ནི་བསམ་པ་ཀུན་སྟོང་རྣེད་བཀུར་སོགས་ལེགས་མོངས་ཅན་མིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་

བའི་གསུང་རབ་དོན་མ་ནོར་བར་ཡང་དག་པར་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ཚམ་མཐུན་གསུམ་ནི། འགོར་བར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འཕེན་པའི་ལས་བསོད་ནམས་ཚམ་མཐུན་དང་། ཚོགས་ལམ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟོས་པའི་དགེ་བ་ནི་མྱང་འདས་སམ་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། གང་སྐྱེས་ན་ཡོངས་སུམྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དགེ་བ་དེ་ཡོད་རྟགས་འགོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བརྗོད་པ་ན་དད་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟུ་ལྟང་བ་སོགས་སོ། །དེས་འབྲེལ་ཚམ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་དྲྭ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། དེས་བར་འབྲེལ་པའི་འཕགས་ལམ་དང་མཐུན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་རྣམ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ལས་ཕལ་པ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དུ་དགེ་སྐོག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲིབ་པའི་རིགས་བཞམ་ཐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བཤུག་པའི་ལས་ནི། འདི་ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀུན་སྒྲིང་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་ཀ་སོགས་ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་འབྲི་བ་དང་། ལྟ་སོགས་ཀྱི་འབྲང་གྱི་རྒྱ་བརྐྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་སོགས་བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་སྟན་བགྱ་ནི་ངག་གི་ལས་དང་། བརྟུབརྒྱ་སོགས་གྲངས་བསྟོམས་ཏེ་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགཡིན་ལ། དེས་

ཟིན་བའམ་དེས་བསྡམས་བའམ་དེས་བྱེད་དུ་བཅུག་བའི་ལས་ནི། ཡིག་འབྲི་སོགས་ལ་རང་རང་གི་ཐབས་རིགས་བས་བཅུག་པ་ཚལ་བ་དང་མི་མཉམ་པ་ཞེག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟམ། བགྲང་བ་དང་སྟན་དངས་གཉིས་ཀ་སོ་སོ་ངག་ལས་ཡིན་གྱི་གཅིག་མིན་པ་འདྲ་དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཞར་ལ་དགེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཉོན་མོངས་བས་བཀག་པ་བས་སྨྲྀད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་བས་གནག་ཅིང་འཕགས་བས་བོར་བས་ངན་པ། ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཅིག་འདུག་བས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མེད་དེ་ཟག་མེད་དགེ་བ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ཀུ་ནོམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི་རྒྱུད་ལ་གྲུས་པའི་སྐོ་ནས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་དགེ་དང་སྤྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་མིན་ནོ། །མི་དགེ་བ་དང་། སྤྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་བྱས་མ་སྤྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྤྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་མཁའ་བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་པ་ཚོ་ཚོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་ནི་སྟ་མ་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བླ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་མིན་པ་དང་། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཅིང་དགེ་

བས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་མར་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐད་ཀ་སྐྱང་འདས་བརྟགས་འགོག་ནི་དེ་ལས་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཁྱད་འཕགས་གཞན་མེད་བས་བློ་ནན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་གང་ཞེ་སྡེད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་མཆོག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄༅ གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཐུབ་རྒྱས་འཆད་པའི་སྐབས་ལ། གནས་དང་གནས་ཀྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་སྐང་བྱ་ཐུབ་དོས་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུབ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག རབ་དབྱེ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟ་བ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུར་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་ཐུབ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གིས་བསགས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་མེད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མི་སོག་པས། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ནི་ཐུབ་རྒྱས་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེས་ཚོག་ནི་འོག་ཏུ་ཆད་ལ། གང་སྐྱེལ་སྲིད་པ་ནི་ཡང་སྲིད་ལ་འདོད་ལ་དེའི་རྩ་བ་ཐུབ་རྒྱས་ཏེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་སྲིད་

པ་ནི་ཡང་སྲིད་དང་ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྟ་བ་ཕྱོགས་ཏེ། ཁོན་མོངས་པ་འཇུག་པ་ན་རྒྱུན་མི་ཚད་པས་རྟ་བ་བརྟན་པར་བྱེད། ཐོབ་པའི་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་བྱེད་པ་སོགས་བརྟུབྱེད་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་ཞེན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། དེ་ཕྱི་རྒྱས་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གང་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་རྒྱས་སུ་རྩྭ་བ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་རྩྭ་བས་སོ། །ཡིད་མི་འོང་ལ་རྒྱུད་ཁོང་ནས་ཁྲོ་བ་དང་། དྭངས་དང་། མ་རིག་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་བྲག་ཡིན་ལ་ཏེ་ཞེས་པའི་ལྟག་མ་འཇེན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད་དོ། །རེ་ལྟར་དབྱེ་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་ཡང་ཡང་སྲིད་འཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ། མཉམ་བཞག་གི་ངོ་སྤྲོད་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ལོག་ས་སྤྱི་བ་ནི། ཏིང་འཛིན་དེར་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྲིད་པར་འཞེན་བྱེད་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྱ་ཐ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་བཤད་པའོ། །སྐབས་འདིར་འདི་དཔྱད་དེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཕྱི་རྒྱས་སམ། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རྒྱས་འདོད། དངོས་ཡིན་ན་མདོ་ལས།

འདི་ན་ལ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་སོགས་ནས། དེས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དེའི་མཐུས་ཡང་དག་པར་འཇོམས་ཤིང་ཐུབ་དང་བཅས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅེས། ཀུན་དཀྲིས་དང་ཐུབ་པ་དང་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ཐོག་མཐའ་མ་ཡང་ན་ཐུབ་པོའི་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐུབ་བའི་བདེ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱེ་སྨོས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཐུབ་སྟུ་འདོད་པས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལས་ཐུབ་ཆུངས་དང་བཅས་པའི་སྐྲ་ནི་ཆགས་སོགས་དང་། རྣེས་འབྲེལ་ཉོན་མོངས་གཞན་ནམ། ཡང་ན་ཕོབ་པ་ལ་བཏགས་ནས་གསུངས་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་ཐུབ་ཕོབ་པ་ཀུན་དཀྲིས་གཉིས་ཀ་མིན་ཀྱི་བག་ཉལ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་དཀྲིས་ཐུབ་ཆུངས་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། བག་ཉལ་ནི་ཐུབ་ཆུངས་བོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོན་ནོ་ཞེར། གནས་མ་བུས་ཐུབ་ཆུངས་ལྟན་མིན་ཕོབ་པ་ལ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ། མངོན་པ་ལས་ཐུབ་ཆུངས་བཅུད་བཤད་དེ་ཇི་ལྟར་ན་ལྟུ་བ་ལ་ལྟུ་ཕྱི་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟུ་བ་དང་། ལོག་ལྟུ་དང་། མཐར་འཛིན་ལྟུ་བ་དང་། ལྟུ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྩུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུའོ། །འཇིག་ལྟའི་རྣེས་ལ་མཐར་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་

འདིར་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་ཡུལ་སྟོན་དུ་བྱས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་བ་བཞིན་ང་རྒྱལ་དབྱེ་དགོས་ཤེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཡུལ་བ་རྣམས་བྱེད་ལས་ཐ་དད་ལ། ང་རྒྱལ་ལེངས་རྣམ་གཅིག་དང་བྱེད་ལས་ཀྱང་གཅིག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཟེར་ཀྱང་དགོས་དབང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ཐ་རྒྱས་བཅུའོ་དག་འདོད་ཁམས་ན་ཡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་འབྲས་བསྟུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཕྱང་པོ་ལ་ལོག་པར་འཛུག་པས་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཡུ་བ་གསུམ་དོངས་དང་བརྒྱད་ནས་འགོག་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་མི་འཛུག་པས་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་ལ་ཡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལོག་པར་མི་འཛུག་པས་བརྒྱད་དེ། དེ་ཡུར་ན་ཀུན་འགོག་ལ་ཡུ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་། ལམ་ལ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞིའི་རང་མཚན་མཐོང་སྤང་ཅིས་བཞིན་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འཇིག་མཐར་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གཅིག་པུས་སྟོང་བས། སྤང་བྱ་རིས་གཅིག་གི་སྟོ་ཅན་ནས། འདོད་ཁྲོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིའི་བསྟོམ་པས་སྤང་བྱའང་ཡིན་པས་ལྟ་ཡི་སྟོ་ཅན་གྱི་བར་དུའོ། །འདོད་བའི་ཐ་རྒྱས་སོ་དྲུག་ལས་ཁོང་ཁྲོའི་ཁམས་གོང་ན་མ་གོགས་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་ནི་རྒྱུད་ཞེས་གྱིས་བརྟན་པ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་མེད་པས་སོ། །

དེ་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ། །ཉེད་དོ། །ཉེད་པར་འགྱུར་རོ་གསུམ་དང་། བདག་གི་མཛའ་བོ་ལ་དེ་གསུམ་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་ཡན་བཀུགས་སོ་སོགས་གསུམ་སྟེ་དགུའོ། །ཁྲོང་ཁྲོམ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་མཐོང་སྐོམ་གྱི་སྐང་བྱ་དེ་དག་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྐོམ་གྱི་སྐང་བྱ་འདོད་ཁམས་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་འདོད་ན་མཐོང་བསྐོམ་སྐང་བྱ་སོ་དྲུག གཟུགས་ན་སོགཅིག གཟུགས་མེད་ན་སོགཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐང་བྱ་བསྟོམས་ན་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མི་སྤོང་ཡང་རིང་དུ་གོམས་པས་སྤོང་རོ། །སྐང་བྱ་གོ་བརྒྱད་དེ་ཁམས་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྤྲོ་ན་ས་ཉིས་བརྒྱ་དག་ཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པས་སྤོང་དུའང་། ཞེན་མོངས་བཟློག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་པས། འདོད་ན་མཐོང་སྤང་བཞི་བཟློ། སྤོམ་སྤང་དྲུག ཁམས་གོང་མ་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཉན་འདུ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྟོམས་པས་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་བཟློག་ཉིས། བསྒོམ་སྤང་བཟློ་དྲུག་ལ་ཁམས་དང་སའི་དབྱེ་བས། བཞི་བརྒྱད་བཟློ་འགྱུར་ཟེར་རོ། །གཏན་དབབ་ལས། བདེན་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཉན་འདི་དང་འདྲ་བར་བཤད། འདི་སྐོར་གལ་ཆེ་ཞིང་ཐུ་བས་ལོགས་སུ་བྱིའོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཉེན་པོ་གང་གིས་འཇོམས་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་མཐོང་སྤོམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་གི་གཉེན་པོ་ཁོ་ནས་སྤོང་བས་ཁྱབ་བམ་ཞེན། ཁྱབ་མི་ཁྱབ་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྤྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས། ཐུ་རྒྱས་གང་དག་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད་ཁོ་ན་སྤྲིད་རྩེ་སྤོང་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལྟག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མན་ཆད་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་སྤོང་རྣམས་ནི་འཕགས་པས་མཐོང་ལམ་ཚོས་རྗེས་བཟོད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲིམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བས་སོ། །བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་མིན་པ་ནི། འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤྲིམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་སོ་སྐྱེས་མཐོང་སྤང་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་ལྔན་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་འདོད་པར་དམིགས་པའི་འོག་ལྟ། རྟག་ལྟ། རྒྱུ་མེད་ལྟ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། བསྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་པས་སོ་ཟེར། བྱེ་སྨོས་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་མདོན་ཤེས་ལྔན་པས་སྲོག་གཅོད་སྤང་བ་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ན། ལྟའི་མིག་གིས་རྒྱ་མཚན་ལོག་པར་བཟུང་བ་ལས་འབྲས་མེད་དམ་སྟམ་པ་སྟེ། ལྟས་བྱིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུགས་ལས་ཆུང་དུར་གསོལ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

སོགས་མཆོག་གོ་ཆོད་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་དམ་པར་ལྟ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱར་བལྟ་བ་དང་། མེ་ལྟ་བསྟེན་པ་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱར་བལྟ་བ་དང་། འཚལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་དང་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་ལ། སྣེ་པའི་དྲི་མ་དག་པ་དང་། འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། འཕོར་བ་ལས་འེས་པར་འབྱིན་པའི་ཐར་ལམ་མིན་པ་ལ་ལམ་དེར་ལྟ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་མཆོག་འཛིན་ཞེས་གསུངས་ལ། བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་གཟུགས་ཕུང་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕུང་པོ་གཞན་ལ་མཆོག་འཛིན་ཀྱང་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་ལྟ་ལའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ལྟ་བྱ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་ལས་ནི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། དགེ་རྩ་གཅོད་ཅིང་མི་དགེ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་ངན་ལ་མངོན་ཞེན་དང་། ངལ་བ་འབྱས་བུ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱར་བལྟ་བའི་ཚུལ་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཅིའི་ཕྱིར་གང་འབྱུང་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། རྒྱ་གང་འབྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་སོ་ཟེར་ན། དབང་ཕྱུག་དང་། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་སོ། །

རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་བས་བདག་དག་བར་བྱ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་དག་འཛིན་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་མཐོང་བས་རྟག་པའི་བབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་ཞེན་པ་ལྟོག་གོ །དེས་ན་སྟེ་མས་སྤངས་ཟིན་ལ་ཕྱི་མས་སྤང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གིས་སྨྲམ། གཞན་ཟེར་མིན། བརྟགས་དཔྱད་ན་མི་འཐད་པས་རྟལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཉིད་བཟང་བར་བཤད། རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་གསུངས་ཏེ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་དང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འཇིག་ལྟ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག མཐར་འཛིན་ཕྱེད་ཚནི་རྟག་བར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི་གཙང་བདེར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེས་ན་མཐར་འཛིན་སོགས་ལྟ་བ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཚན་བཞག་ལ། དེ་དག་ཁོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞག་བའི་རྒྱུ་མཚན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བའི་ཕྱིར་དུང་། དེས་བར་རྟོག་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་འདོགས་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་གི་ལྟ་བ་གསུམ་ལས་ཐ་རྒྱས་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་བཤད་དེ། དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མ་ཚང་བས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐར་འཛིན་ཕྱེད་ནི་ཚད་ལྟ་སྐུར་འདེབས་ཡིན་བས་སྒྲོ་འདོགས་མེད་ལ། ཚུལ་བརྟུལ་ལ་སྙིང་ཟད་འདག་པ་སྔོན་པ་ལ་བརྟུལ་བའང་ཡོད་བས་མཐའ་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་མ་ཚང་བས་སོ། །ཕྱིན་ལོག་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་བཞི་ནི་ཀློག་དེའི་དབང་གིས་སོ། །འོན་ཚོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པས་སོ་ཟེར་ཀྱང་གཅོ་ཆེ་བས་སམ་སྟམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཐམས་ཅད་བྱེ་སྟེས་ལྟ་བའི་ངོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འདོད་ལ། གཞན་དག་རྒྱུན་ཞུགས་རྟགས་རྟོག་པའི་འདོད་ཆགས་སྟེ་བར་གསུངས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་སྟེ་མི་རིགས་པས་སྟོམ་སྤང་ཡང་ཡོད་ཟེར། བྱེ་སྟེས་འཕགས་པ་ཆགས་སྟེ་ནི་འགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོ་ལྟར་ཡུད་ཙམ་འབྱུལ་གྱི་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དྲུལ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་གང་གིས་སྤང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་བར་མ་ཟད་ང་རྒྱལ་ལའང་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། རྒྱང་དུབས་བདག་ཏུད་འཕགས་སྟམ་པའམ་མཉམ་པ་དང་མཉམ་མོ་སྟམ་པ་སེམས་ལེངས་པའི་ང་རྒྱལ། མཉམ་པ་བས་བདག་འཕགས་མཆོག་དང་མཉམ་སྟམ་པ་ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ། ཏྲད་འཕགས་བས་ཀྱང་བདག་འཕགས་སྟམ་པ་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། ཉེར་ལེན་ཕྱང་ལྟ་བདག་དང་བདག་གིར་སེམས་ལེངས་པ་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ། བས་མ་གཏན་ལ་བཟྱེན་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་སྣོམས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཆོས་ཏྲད་འཕགས་པས་བདག་ཅང་ཞེག་གིས་དམན་ནོ་སྟམ་པའི་སེམས་ལེངས་པ་ཅང་

ཟད་སྟེམ་པའི་ངང་ཆུལ། གསོད་ལ་དཔའ་སོགས་ཡོན་ཏན་མིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་རྟོག་པས་ཕྱིམས་ལེངས་པ་ལོག་པའི་ངང་ཆུལ་ལོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལྟོས་བདག་ལ་སྣུབ་པར་རྟོག་པ་ནི་དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མཆོག་གོ །མཉམ་པ་ལ་བདག་དང་འདྲའོ། །མཆོག་ལས་བདག་དམན་ནོ། །བདག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྣུབ་པར་རྟོག་པ། མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་མཆོག་ཡོད་དོ། །མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་དམན་པ་ཡོད་དོ་། །བདག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་དགག་པར་རྟོག་པ། མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་མཆོག་མེད་དོ། །དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་དམན་པ་མེད་དོ་། །ཞེས་ངཆུལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་བཤད་པ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ངཆུལ་དང་། ལྟག་པའི་ངཆུལ། རྩང་ཟད་སྟེམ་པའི་ངཆུལ་དེ་གསུམ་པོར་འདུ་སྟེ་ཐོག་མར་བའོ་སྟེམ་དུ་བདག་ལྟ་འཐུང་། དེ་ནས་ངཆུལ་འཐུང་བས་ན་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ངཆུལ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ངཆུལ་དགུའི་ནང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་འདིའི་ནང་བདག་དམན་

གྱི། བདག་ཀྱང་བཟང་པོ་ཞེས་ཁེངས་པ་སྟེ། ལྷ་གཡ་ངུ་མི་གཟུགས་བཟང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་མཐོང་ལམ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་བསྒོམ་པས་ཟད་པར་བྱ་འཕམ། ཡང་བྱེ་སྤྱ་ལྟར་ན། མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་ལ་དམིགས་པ་སྒོམ་སྤང་ངོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒོམ་སྤང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཅི་འཕགས་རྣམས་སྒོམ་སྤང་མ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱོད་དམ་ཟེར་ན་མ་ངེས་ཏེ། དད་སོགས་ཟག་བཅས་དང་གཉིད་དང་མིག་དབང་སོགས་སྤྲུག་བསྟལ་དབང་པོ་རྣམས་མ་སྤང་ཡང་སྤྱོད་ལ། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་གསོད་པ་དང་སོགས་པས་ལུས་ངག་གི་སྤང་བདུན་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཡིས་བསྟང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་སྤང་གི་ཚོས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམས་པས་བཅད་པའི་མི་ལྡང་མི་ནུས་པ་བཞིན་མ་སྤངས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ལ་ཞེའོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་ལྟའང་དེར་ཐལ་ཞར་ན། དེ་སྐྱོམ་སྤང་ལའང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ འཇིག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་ཚད་ན་སྐམ་པའི་འཇིག་སྤྱེད་འཕགས་ཤ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལོག་ལྟ་སྤངས་པས་སོ། །བདག་དབང་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེས་ན་སྐམ་པ་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་

པ་མེད་དེ་རྟག་བདག་སྒྲུབས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འཕགས་པ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེན། འཕགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་དང་སོགས་པས་གསོད་སོགས་དང་སྐྱེ་འཇིག་གི་སྡེད་པ་དང་ འོ་སྐམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱང་མི་འགྱུར་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྒོམ་སྒང་དེ་དག་ལྟ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསོད་སོགས་ཀུན་དཀྲིས་ཅན་ལོག་ལྟས་རྒྱས་སོ། །མི་དགེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགྲོད་པ་འཇུག་ན་བྱས་པ་བསྒོམ་སྒང་གི་ལུས་ངག་ལ་དམིགས་པས་བསྒོམ་སྒང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཕེ་ཚོམ་གྱིས་སྒོང་བས་འཕགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་ལ། ཁྱད་པར་གོ་རིམ་རྒྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། ཡུལ་གང་དང་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་ཡུལ་སྒང་བྱ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཁྱད་པར། དམིགས་ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་མི་དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་རང་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། གོང་སར་འགྲོ་བ་གཉིས། སྟག་བསྟལ་མཐོང་བས་སྒང་བྱ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འགྱུར་མཐོང་བས་སྒང་བར་བྱ་བ་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བ་བདུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་བས་སྒང་བྱ་ཕེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། ལྟ་བ་དང་ཕེ་ཚོམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་གཉིས་གང་

ཡིན་པ་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྣང་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་རྒྱས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་སོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་རིས་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་དམིགས་ཤིང་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །ཚམས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་ནི་ཀུན་འགྲོ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་བསགས་པས་བརྟན་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། འགོག་ལམ་ལ་མཐོང་སྣང་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེང་། སྐོམ་སྣང་བཞི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་དེས་རིམ་མམ་ཅིག་ཚར་དམིགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚགས་སོགས་ཀྱང་ཀུན་འགྲོར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་ཁམས་མཐའ་དག་གིས་འདག་པར་གྱུར་ཏེ་ཐ་སོགས་མི་སྲིད་པས། ཚུལ་བརྟུལ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེན། རྟ་མ་ལུས་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྣང་རིས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་འདག་འཛིན་སོགས་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་སྲིད་དང་། དེ་ལ་མཆོག་དང་ཐོ་ལ་རྒྱུར་ལྟ་བས་འདོད་ཚགས་དང་ང་རྒྱལ་ཡང་ཀུན་འགྲོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་སོ་ཟེར་ན། བྱེ་སྨས་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདོད་ཚགས་དང་ང་རྒྱལ་ཐོག་གཅིག་ལ་དམིགས་པས། སྨྲེ་བ་མིན་ལ། ཀུན་འགྲོས་རིས་ལྟ་ཚར་ཅིག་ཚར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེས་ན་ཚགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་མཐོང་སྣང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་

སྣང་། སྒོམ་སྣང་ལ་དམིགས་པ་སྒོམ་སྣང་ཞེས་འདོད་དོ། །སྒོམ་དབང་ནི་མཐོང་སྣང་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཤེས་རྒྱས་པའི་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་མཐོང་སྤྱད་ཡིན་ལ། སྒོམ་སྣང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྒྱས་པ་སྒོམ་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་མཐོང་སྣང་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་མཐོང་སྣང་དང་། གཉིས་ཀ་འདྲེན་མར་དམིགས་པ་སྒོམ་སྣང་ཞེས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐ་རྒྱས་བཏུགཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་དགུ་ནི་གོང་དུ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པར་ཡང་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འགྱོའོ། །འཇིག་མཐར་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། རང་ཕུང་ལ་བདག་ལྟ་དང་། དེ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བས་སོ། །ཚུལ་བརྟུལ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སོ། །འདོད་པ་བས་ཚངས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་དང་། དེ་རྟག་པར་ལྟ་བ་དེ་ཚངས་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མི་འཛིན་པས་འཇིག་མཐར་མིན་ལ། འཇིག་ལྟ་མེད་པས་ལོག་ཤེས་ཡིན་གྱི་ལྟ་བ་ལྟར་མི་བགྱིད་ཟེར། ཐ་རྒྱས་བཏུགཅིག་པོ་དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཁོག་འབྱུང་བ་དེ་འང་ཀུན་འགྱོ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ཐོབ་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། ཐ་རྒྱས་དང་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འགྲོ་ལ་སྐུ་བཞི། དང་པོ། མ་འོངས་པའི་ཐ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ །གཉིས་པ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཐ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་དང་ལྟན་འབྱུང་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ། འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཐ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས

སོ།། །།བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་མ་འོངས་པའི་ལྟན་འཛུང་དང་ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །དེས་ན་ཐུབ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས། ཀུན་འགྱོ་ཁོ་ན་ཉེར་བདུན། དེ་མིན་པ་རེ་ལྟ། ཀུན་འགྱོ་རྣམས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པས། དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཀུན་འགྱོ་མིན་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་སུ་མི་འགལ་བས་ལོག་ཞུགས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད། གོང་མ་པ་དག ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་། མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ། བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་དང་། ཚགས་རྒྱལ། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བཞི་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྣེད་ཅིང་ཞེ་ལས་ལ་མཆོག་དང་། དག་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པས་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་རང་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་འགྲུགས་པའི་དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་ཞེས་གསུམ་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་བྱེད་དུག་དང་། དེས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཟག་མེད་སྐབས་གི་ཡིན་དུལ་བ། དུག་པོ་ལས་གཞན་པས་མི་དམིགས་ཚུལ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་ཏེ་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱི་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འབའ་ཞིག་ཅེས་མ་འདེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་དུག་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཉུལ་ཅན་ཡིན་ལ་གཞན་བརྒྱད་ཙུ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་ཀྱི་སྒོ་ཉུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོན་དུག་གིས་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བར་ཐལ་ཞེན། མ་འོས་ཏེ། རྣམ་པར་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་སོགས་ནི་རང་གི་སྡུག་པའི་གཉེན་པོ་འགོག་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཏེ། འདོད་པའི་ལོག་ལྟས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྟེད་རྩེའི་བར་དུ་སྣང་བ་དང་། ལམ་ནི་ས་དགུའི་ལམ་ནི་ཐན་ཚུན་དུ་མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་ལམ་རང་ཐན་ཚུན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཆུ་ཡིན་པས། ཟག་མེད་དང་�བོའི་ཉེར་བསྟོགས་སོགས་བསམ་གཏན་སྡུག་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཚོས་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་ལོག་ལྟ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་དང་གཟུགས་མེད་དང་བོ་གསུམ་བཅས་ནས་དགུའི་ལམ་རྟེས་ཤེས་ནི་རྟེས་ཤེས་དེའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་བོ་ནས་སྟེད་རྩེའི་བར་གོང་མའི་ཁམས་ཀྱི་མ་རིག་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་ན་སྣང་བྱས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་ཡུལ་སྣང་བྱ་ཡིན་ལ་འགོག་ལམ་དེ་མིན་པས་སོ། །ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བྱར་མ་ངེས་ཏེ་འདྲུན་པ་བཞིན་ནོ། །འགོག་ལམ་ཐོབ་སྐྱབ་འདོད་པ་དག་བའི་ཚོས་ལ་འདྲུན་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་མིན་ནོ། །གཙོད་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་འགོག་ལམ་གྱིས་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པས་ཞེ་སྡང་གིས་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ལེངས་པ་

ལ་དམིགས་ན་འགོག་ལམ་ཞེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བདེན་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་སྦྱང་ཕྱིར་དགུ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་ཚུལ་བརྟུལ་ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་མིན་ལ་དེར་ལྟ་བས་དང་། འགོག་ལམ་དེ་ཡང་དག་པ་ཆོས་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་རྒྱུར་ལ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པར་ང་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བརྟུལ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཐུབ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བཅུ་གཉིས། ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད་ཅུ། །གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་གོ །ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ཤུགས་ལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་ལོག་ཤུགས། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ལོག་ཤུགས་ལོག་ལྟ་སོགས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ལོག་ཤུགས་ལ་ལོག་ཤུགས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །གོང་མ་པ་དག་དྲུག་པོ་དེས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ཀྱི་དངོས་སུ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ་གསུངས་སོ། །གཉན་དབང་བསྟུབ་ལས་དམིགས་པ་བསྟུན་ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ། ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དམིགས་པ། རང་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་པ། རང་གི་ངང་གིས་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་

སྣྲས་ཟིག་མེད་ལ་དམིགས་ཀྱང་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་མངོས་ཀྱི་སྣང་རྟག་འཛིན་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས། དང་པོ། ཐུ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་དུ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་དུ་ཞེན། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་ནམས་ནི་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ནས་རང་གི་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་བུ་ཟིག་བཅས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་རིས་སུ་ཁོད་ན་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་ཀྱི་རིས་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྲུལ་བསྟལ་མཐོང་སྤང་ནི་སྤྲུལ་བསྟལ་མཐོང་སྤང་ཁོན་ལ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱས་སམ་ཞེན། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་སོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་རང་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འོག་མས་བདག་ལྟ་དང་སྙེད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱུན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས། ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་ཏེ། ཞིང་རྣན་བཅས་སྨྲ་གླ་ལྟར་གང་ལ་བདག་ལྟ་དང་སྙེད་པ་འཇུག་

པ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །འདོད་པས་སོང་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ། ཐུ་རྒྱས་གང་ཞིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སམང་ལ་སོགས་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་དག་ཏི་གོགས་དེར་ཏེ། དེ་དག་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྐྱོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཚངས་གིས་དུག་གི་ནུས་པ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐུ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་དང་། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཉར་བཞི་ནི། དམིགས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་དམིགས་མཚུངས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་དང་། ལྟུགམ་རེ་གཉིས་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་ཀར་རིགས་ལ། དམིགས་པས་རྒྱས་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པས་ཁྱབ་པས་དམིགས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མེད་དོ། །ལར་ལམ་དམིགས་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་ན། དེ་གཉིས་ཙམ་ལ་ཐར་པར་ལྟ་བ་སུ་ཡང་མེད་ལ། ལམ་འདི་ལས་གཞན་དག་པར་ལྟ་ན་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྟུག་མཐོང་སྤང་བྱ་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་ཚུལ་བརྟུལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་འགོག་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་ལ་འདག་གྲོལ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཚུལ་བརྟུལ་ཡོད་པ་འགལ་ཞེས་སྨོས་དཔོན་གསུངས་ཀྱང་

རང་བཞིད་རྟག་འབྱོར་སྒྲོད་པར་གསལ་ལོ། །
གསུམ་པ་ངོ་བོ་ལ་བསྒྲིབ་ལྡང་མ་བསྟན་དང་མི་དགེ་བའི་ཁྱད་པར། དེ་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱུ། ཞར་ལ་ལྡང་མ་བསྟན་གྱི་མིང་ཅན་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ། ཁམས་གཞོང་མ་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ལ་ལྡང་མ་བསྟན་
ཏེ། ཉོན་མོངས་ནི་ཡིན་མོད་རྒྱུད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཏུལ་བས། ཉོན་མོངས
པ་དེས་འཁྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་མི་ནུས་པས་མི་དགེ་བའང་མིན་ཏེ། དེ་
ན་གཅིད་སེམས་སོགས་མེད་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཞན་ཚད་མ་སྒྲིབ
པ་དང་དགེ་བ་ནི་མི་སྒྲིབ་བོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་དུའང་ལྡང་མ
བསྟན་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་
པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་ལྡང
མ་བསྟན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟག་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་སོགས་དགེ་བ
དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་ལ་ཆད་ལྟ་ཡང་ཐར་པ་དང་མཐུན་ཏེ་བདག་མེད་པར
འདོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་བ་འདི་གཉིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟ་སྐ་ཙམ་ལ་སྣོང་སྐ
པ་ལས་གཞན་ལ་གནོད་པར་མ་ཞུགས་པས་མི་དགེ་འང་མིན་ཟེར་ཀྱང་། ཁ
ཅིག་གིས་དེ་ལྟ་ན་མཐོ་རིས་ལ་སྒྲིབ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བདོ་སྐམ་པའི
ང་རྒྱལ་ཀྱང་ལྡང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ
གཉིས་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་རི་དྭགས་དང་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་སྒྲིབ་ལྡང་མ་བསྟན་ཏེ།
བབ་ཅོལ་དུ་སྒྲ་ཐོས་པས་སྣགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སེར་སྐྱ་སོགས་

ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་མི་དགེ་བར་འདོད་ལ། དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་སྒྲིབ་ཡུང་མ་བསྟན་དང་ཀུན་བཏགས་མི་དགེ་བར་འཐྱུང་ལ། ཁམས་གོང་ན་མཐོང་སྤང་ཀུན་བཏགས་མི་དགེ་བ་ཡོད་པའམ་མེད་ན་མཐོང་སྤང་མེད་པར་ཐལ་བ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་རིགས་ནས་བསྟན་ན་མི་འགལ་ལམ་སྟམ། ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཐ་རྒྱས་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་མི་དགེ་བ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉན་དབབ་ལས། མང་དང་ཉེན་མོངས་ཅན་དང་ནི།། སྒྲིབ་དང་སྤྲུག་བསྔལ་ཉིད་དང་ཡང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བློ་འབྲས་དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་གོང་མའི་ཉེན་མོངས་ལ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་དམ་བཅུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་ཁ་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ཚར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ནི་རྩ་བ་གཉིས་དང་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྩོངས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཀུན་ཏུརྩོངས་པ་རྣམས་ནི། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་རྩ་བའཛད་ཡིན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་རོ་སྙང་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སྤྱིད་པ་སོགས་ཁམས་

གོང་མའི་སྒེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་རིག་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ། འདོད་པའི་ལྷ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། བློ་ཤེས་རབ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། འདོད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་སོགས་སེམས་ཁཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། ལྷ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་། གོང་ན་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞི་ཚོམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཡོ་བས་མི་བརྟན་ལ། ངརྒྱལ་ནི་སེམས་མཐོང་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར་རྩ་བ་དུས་ཀུན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་གཏིང་ན་གནས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་ཞི་ཚོམ་དང་ངརྒྱལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་མིན་ཏེ་གོང་ན་ཁོངཁྲོལ་མེད་ལ། འདོད་ན་ཡོད་པ་ནི་མི་དགེའོ། །ཞེས་པ་ཆེ་བས་འཆད་དོ། །ལུགས་གཉིས་པ། བརྟན་པ་དང་གཏིང་གནས་ཙམ་འདིར་རྩ་བའི་དོན་མིན་ལ་འདིར་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ལ་བརྗོད་པས་དེའི་རྩ་བ་བཞིའོ་ཞེས་ཉེ་འགའ་བྱེ་སྟེ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །ཏེ་དག་ཀྱང་ཁམས་གོང་མའི་སྒེད་པ་དང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་། གོང་མའི་ངརྒྱལ་དང་། སྟོང་ས་བཞད་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཡང་ལྷ་སྒེད་ངརྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རོ་སྐྱོང་མཚུངས་ལྡན་བསམ་གཏན་སྒེད་ཤས་ཆེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ལྷ་སོགས་བསྒོམ་པ་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། བདག་བསམ་གཏན་ཐོབ་ལ་གཞན་མིན་ཞེས་སྟོམས་པ་ངརྒྱལ་ཤས་ཆེ་ལ། དེ་གསུམ་

མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཅོག་ནི་འདི་ལམ་ཡིན་ནམ་མིན། བདག་འདས་སོགས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡོད་བར་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་མཚོན་པ་སྟེ་གཟུགས་མེད་སྟོམས་འཇུག་ལུང་མ་བསྟན་དང་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཅེས་སོ། །རྟ་བ་དེ་དག་ཚང་དགོས་པ་མིན་ཏེ་ཅི་རིགས་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དྲི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ནི། འོན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་འདི་ལས་གཞན་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། དྲི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེར་དྲི་བ་ལ་ལན་བཏབ་ཚུལ་བཞི་སྟེ། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་ནི། རྣམ་པར་འཇེད་དེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བར་བྱས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ། མགོ་གཅིག་ཏུ་འམ་ཡོགས་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་འམ་ཞེན་འཆི་ཞེས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འམ་ཞེན་རྣམ་པར་ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་མེད་པར་མི་སྐྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ངེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ། མི་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དམན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་སམ། ངན་སོང་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་དྲིས་ཏེ་ལུང་སྟོན་པ། ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་རེར་ན་དམན་ལ་སོགས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ། ཅི་བདག་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན་ལ་སོགས་པས་

གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་སོགས་གང་དུའང་ལན་མི་གདབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་བཟློང་ངོ་། །ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་པོ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་འདིར་དྲི་བ་ལུང་མི་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས། བདག་མ་གྲུབ་པས་སྨྲས་པ་ལྟར་དུ་ལུང་བསྟན་ན་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སོ། །བདག་མེད་པར་བསྟན་ན་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་སོགས་བཞི། མཐའ་ལྟན་སོགས་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ཚན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་བཞི། ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་ཡིན་ནམ། སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་བསྟན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཏུ་ལུང་མི་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ལྟན་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལྟན་ཚུལ་དང་། རྟོང་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལྟན་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོལ། དངོས་དང་། དུས་གཉིས། དང་པོ། ལྟན་ཚུལ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས། དང་པོ་འདོད་ཁྲོ་སྟེམས་གསུམ་སྟེ། འདོད་སྟེམས་བདེ་སྐྱོང་དང་། ཁྲོ་བ་སྲོག་བསྲལ་སྐྱོང་འགྱུར་ལ་དམིགས་པས་སོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་པ་ནི། ལྟ་བ་དང་

ཐེ་ཚོམ་སྟོངས་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་སྐྱག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཐུབ་རྒྱས་ལྟན་ཚུལ་ནི། འདས་པ་དང་། ཉེ་བར་གནས་པ་དང་ལྡབ་བའི་འདོད་ཁམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ངར་རྒྱལ་དགྲ་གཽས་ནི་གང་ཟག་མོངས་དེ་གསུམ་གང་རུང་སྐྱེས་ནས་མ་སྤྲངས་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚམས་སོགས་གསུམ་པོ་རྣམ་ཤེས་གང་གི་འགོར་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་གླང་བུ་ཐག་པས་ཁྱར་གང་ཟག་དེ་དང་ཡུལ་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ལྡན་ཚུལ་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཐོབ་ལྡན་མིན་ཏེ་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཚམས་སྤྲངས་ནི་སྐོ་ལྡའི་ཤེས་པའི་འགོར་དུ་འབྱུང་གི ངར་རྒྱལ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འགོར་དུའོ། །སྐྱེས་ཤེས་པ་ཅི་མོངས་དེ་དག་ཡུལ་འགའ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་སྤྲིད་ལ། གལ་ཏེ་དང་པོར་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲངས་ན་མི་ལྡན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བའོ། །དབེར་ན་ཁྱི་ཕག་དྲི་ཆེན་ལ་སྤྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདས་དང་ལྡས་ཡུལ་དང་ལྡན་ཤེས་སྤྱིར་བསྟན་ཏོ། ། གཉིས་པ་དྲུས་ལ་ཡིད་ཤེས་དབང་ཤེས་གཉིས། དང་པོ། ཡིད་ཀྱི་ཚམས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་པས་ཀུན་དང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པར་བྱེད་དེ། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །མ་འོངས་དེ་ལའང་མ་སྤྲངས་པ་སྤྱར་ཟེར་རོ། ། གཉིས་པ། ཡིད་ཤེས་ལས་གཞན་སྐོ་ལྡའི་འགོར་བྱུང་ཚམས་སྤངས་མ་འོངས་

པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དུས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་རྟེད་དེ། སྒོ་ལྡའི་འགོང་བྱང་གིས་འདས་འོངས་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་དུག་གི་འགོང་བྱུང་ཚགས་སོགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྟམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མི་སྐྱེ་ན་རང་དུས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མ་དེས་པས་སྐྱེ་འགྱུར་ཡིན་པ་མ་སྤང་ན། དུས་གསུམ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་ཟེར། དེ་ཡང་དམིགས་རྟང་དུ་ལྟན་གྱི་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་དག་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་ཡོད་རིགས་ལ་མ་འོངས་པའང་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའང་མིང་གིས་གདགས་རྟང་དེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱི་ཡིན་པས་སོ། །མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ཚགས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་རིས་ཚད་མེད་པས་ཟམ་དབྱད་དོ། །

གཉིས་པ། ལྟག་མ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་མ་རེག་སྟེ་སྤྱི་པ་གསུམ་པོ། འདས་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་འདས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ཀུན་དང་ལྟན་པར་བྱེད་དེ་དེ་དག་ཉར་ལེན་གྱི་ཕྱིར་པོ་ལྟ་ཚར་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེས་མ་སྤང་རས་ཀྱི་བར་དུའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་ཡུལ་དུས་གསུམ་ཡོད་བར་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ལྟན་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་

རྡོས་ཡོད་དུ་སྣང་བ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དུས་གསུམ་ལ་འདས་མ་འོངས་རྡོས་སུ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཐུ་རྒྱས་དེས་ལྟན་བཀའ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། བྱེ་སྨོས་འདས་འོངས་རྡོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་ལྡན་པས་སོ་ཟེར། དེས་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་རྡོས་སུ་ཡོད་པར་གསལ་བར་དམ་བཅའ་འོ། །རྡོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེན་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའང་མི་རྟག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ནི། འདས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ནས། གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ།། །ཞེས་སོགས་དུས་འདས་འོངས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་མདོ་ལས། མིག་ནས་ཡིད་བར་ཤེས་པ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་གཉིས། ཡིད་དང་ཆོས་བར་ཏུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། འདིའི་ཡིད་ཤེས་ནི་ཡིད་དང་ཆོས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདིའི་ཤེས་བྱེད་དེ། ཡིད་འདས་པ་རྡོས་སུམེད་ན་རང་ཉིད་རང་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། རིགས་པ་ནི། ཡུལ་མེད་ན་དམིགས་པ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཤེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་ན།

འདས་འོངས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ནམ་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འགག་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གལ་ཏེ་དེ་དག་རྫས་སུ་མེད་ན། ལས་ཡོད་ཚེ་རྣམ་སྨིན་མེད། རྣམ་སྨིན་ཡོད་ཚེ་ལས་མེད་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདས་འོངས་རྫས་སུ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་འདོད་ཀྱི། ད་ལྟར་དང་འདས་པ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་པའི་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་འདས་པ་ནི་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པར་གང་སྟེ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་ཏེ་དགུ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱབས་ཏེ། དེས་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་དུས་རྣམས་སུ་འཕོ་འཇུག་བྱེད་པ་ན། གཟུགས་སོགས་རྫས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་འགྱུར་ཡང་དངོས་པོ་དག་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱུར་པ་ན། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་འདོར་ཞིང་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་ལ། ད་ལྟ་འདས་པར་གྱུར་པ་ན། ད་ལྟའི་དངོས་པོ་འདོར་ལ་འདས་དངོས་ཐོབ་པས་སོ། །དེས་ན་དུས་དེའི་དངོས་པོའི་མིང་ཐོབ་

སྟེ། གསེར་སྣོད་ཞོམ་ནས་སྣོད་གཞན་དུ་སྐྱུར་ན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཁོ་དོག་མི་འགྱུར་ཡང་། སྣོད་དབྱིབས་ཙམ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོ་མ་ཞོར་སྐྱུར་པ་ན་རོ་ནུས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་འདོར་གྱི་ཇ་མདོག་མི་འདོར་བ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་དང་། བཙུན་པ་དབྱངས་སྤྲིགས་མཚན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟན་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་གི དེ་ལ་དུས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་མེད་པ་དང་། ཇ་ཐ་དད་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚགས་ཅན་ལུང་མེད་གཅིག་ལ་ཚགས་པ་ན་དེ་ལ་ཚགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་ཚགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་སྐྱ་བ་ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་དུས་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་ན། ཚོས་དེ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་བྱས་ནས་འགག་སྐབས་སྐབས་གསུམ་ལ། མ་འོངས་ད་ལྟ་འདས་ཞེས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་སྐབས་དེ་དང་དེར་ཕྱིན་པ་ན། དེའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། སྐབས་དེར་མིང་ཙམ་འགྱུར་གྱི་རང་མཚན་གྱི་ཇ་སྣ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རེལ་བུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་དེའི་མིང་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟས་གཞན་དང་གཞན་འགྱུར་སྐྱ་བ་ནི། སྤྲ་ཕྱི་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དངོས་གཅིག་དུས་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་ན། འདས་

ད་ལྟ་ལ་ལྷོས་བའི་མ་འོངས་དང་། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་ལ་ལྷོས་འདས་བ། འདས་དང་མ་འོངས་ལ་ལྷོས་ད་ལྟར་བཞག་སྟེ། བྱད་མེད་གཅིག་ཉིད་བྱ་མོ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་དང་། མ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱ་མོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ་ཟེར། གསུམ་པ། དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་རྟོག་གནས་ལ་ཚོས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་གྲངས་ཅན་བའི་ནང་དུ་འདུ་ལ། མཚན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ནི་དུས་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་བའི་ཕྱིར་དུས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དང་གཞན་འགྱུར་ལ། འདས་དུས་ལའང་སྔ་ཕྱི་དབྱས་གསུམ་ཡོད་བས། དེ་དག་རིམ་བར་དུས་གསུམ་འགྱུར་དགོས་བས། འདས་དུས་གཅིག་ལའང་དུས་གསུམ་ཅིག་ཚར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པ་དང་། བྱས་པ་གསུམ་པོ་ཡི་ཤ་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེར། དེས་ན་དེ་སྐད་ཟད་བཟང་ཡང་མཐར་གཏུག་ན་འདུ་སྟེ་མི་འཐད་དོ། །ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་ཡོད་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་སྐྱོན་ཏེ་བྱ་བས་བཞག་པས་སོ་ཟེར། དེ་ལྟ་ན་མིག་དེ་མཚུངས་ལྟ་བ་ལྟ་བམིན་པར་ཐལ་ཟེར་ན། རྒྱུ་མཐུན་འཛིན་པ་དང་། བྱེད་འབྲས་འབྱིན་པས་མི་སྐྱོན་ནོ་ཟེར། འོན་སྐལ་ཀུན་རྣམ་སྨིན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་ཐལ་

ཟེར། གལ་ཏེ་དཔྱ་བར་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ན་དུས་གསུམ་དུ་བྱ་བས་བཞག་པས་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་འགག་པའི་ཚ་ནས་འདས་པ། འབྱིན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ཚ་ནས་དཔྱ་བར་འགྱུར་བས་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བར་ཐལ་ཟེར། གཞན་ཡང་དགག་པ། འདས་འོངས་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་དཔྱར་རྟོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གེགས་སྣ་ཚོགས་གཅིག་བྱེད་དེ། དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚོགས་པས་ཡིན་ཟེར་ན། རྐྱེན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བས་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་མ་ཚོགས་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །བྱ་བ་དེ་ཡང་འགག་ས་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དང་དོས་པོ་ཐ་དད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོས་པོ་ལ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་དེ་ཉེ་ལྟར་འདས་སོགས་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཞན་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱ་བ་དོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་བྱ་བས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་སྣ་བཞག་པར་མི་རུང་སྟེ། དོས་པོ་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ལ། འདས་འོངས་གི་དོས་པོ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ་འདས་འོངས་གི་དོས་པོ་འང་ཡོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡོད་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་དོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དོས་

ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་མིག་ནི་སྐྱེ་བ་ནའང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ལ། འགག་པ་ན་གང་དུའང་སོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་སློང་དག་མིག་ནི་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་ནས་སྣང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདིར་བྱེ་སྨྲ་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་མི་གནོད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་ཅུ་ཡིན་པས། རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟན་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པ། སྣངས་ཀྱང་ལྟན་པའམ། སྣང་གྲོལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་ཉིད་སྣངས་ཀྱང་ལྟན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་སྣང་བས་ཡུལ་ཡང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བལ་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ནི། བལ་བ་ཡུལ་ཅན་སྣངས་པ་དང་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ཚད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གང་དང་བྲལ་ན་དེས་དངོས་པོ་དེ་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྣངས་ཀྱང་མ་བྲལ་བ་ཡོད་དེ། སྨྲ་བསྟལ་ཤེས་པ་སྐྱེས་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྨྲ་བ་སྟལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ཟག་བཅས་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་། སྨྲ་བསྟལ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་མ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐོམ་སྤང་དང་བོའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཅི་རིགས་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲྭ་མ་ཆེན་པོའི་འབྲེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟུག་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་འདོད་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། འདིར་སྐྱེས་པ་ཚགས་བྱལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དྲི་མེད་ནི་སྤྲུལ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་ཐུགས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་ཡུལ་ཡུལ་ལོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་གྱིས་དམིགས་མི་ནུས་པ་ནི། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་དང་། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐོམ་སྤང་དགེ་བའང་འདོད་པ་ལ་རིང་བ་བཞིས་རིང་བས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་གསུམ་ནི་རང་གི་ས་ཐོག་དང་། འོག་མ་འདོད་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་ཏེ་འདོད་པའི་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་སྤྲུལ་ཀུན་སྤང་བྱ་དང་སྐོམ་སྤང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བས་སོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐོམ་སྤང་གཅིག་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཅམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རགས་བར་ལྟ་བའི་ཤེས་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །དྲྭ་མེད་ཀྱི་འང་སྟེ། རྗེས་ཤེས་ཐུགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་བའི་དེ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་། ཟག་མེད་ནི་རྗེས་ཤེས་ཐུགས་མཐུན་ཏེ་བརྒྱའི་སྟོང་ཕྲག་དུ་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀུན་མཐོང་སྤང་མཐའ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་

ཡིན་ལ། སྒོམ་སྦྱང་དགེ་བས་ཀུན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །འགྲོག་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་ཀུན་ནི་སྟར་གྱི་དེ་དག་གི་སྐྱེང་དུ་རང་རང་གིས་བླ་གས་པའི་སྒོ་ཐུབ་ཡུལ་ཅི། ལྟའི་སྒོ་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དྲུག་དང་། དགུ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཟག་མེད་བརྟགས་འགོག་དང་ལམ་བདེན་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ལྟ་ཡོད་བའི་མཐའ་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ཐུབ་ཡུལ་ཅེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལོག་ལྟ་སོགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། སྒོམ་སྦྱང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཉེ་ཤེས་པ་དེ་བཅུའི་སྒོ་ཐུབ་ཡུལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གཉིས་ནི་སྒོམ་སྦྱང་གི་སེམས་ཅན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཁོ་ནའི་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་སེམས་བརྒྱད་བུ་པོ་རེའི་ཡུལ་དུ་ཚོས་བརྒྱད་པོ་དུ་འགྱུར་དཔྱད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་དང་། ། སྒོམ་སྦྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི། །རིམ་བཞིན་བཅོ་ལྔ་གཉིས་བརྒྱད་བུ། །བརྒྱད་གཉིས་དང་བརྒྱད་བུ་དང་། །ལྟ་དང་གཉིས་དང་བརྒྱ་གཅིག་འགྱུར། ། ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བརྒྱད་བུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་ཡུལ་དེ་ཚོས་གང་དུ་གཏོགས། དེ་སེམས་དུའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། ཡུལ་ཅན་སེམས་དེ་ཐ་རྒྱས་ཡིན་

མིན། ཐུ་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་དབྱད་པ་བཞི་ལས། གཟུགས་ཕུང་ལ་མཚོན་ན། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་དང་ཟག་མེད་གསུམ་དུ་གཏོགས་ལ། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་གཟུགས་རྒྱུད་བསྡུས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རང་སའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་དང་སྒོམ་སྤང་དང་། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་དང་། སེམས་ལྟའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ལྟ་ལས་དང་པོ་གསུམ་ཐུ་རྒྱས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས། སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཐུ་རྒྱས་མིན་པའོ། །དེས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་བཟུ་གཅིག་དང་། སྒོམ་སྤང་བཞི་སྟེ་ཐུ་རྒྱས་བཅོ་ལྔ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོམ་སྤང་བཞི་པོ་ཁོན་རྒྱས་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུ་རྒྱས་དང་བཅས་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ་ནི། སེམས་གང་ཐུ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དེའི་ཐུ་རྒྱས་དེ་སེམས་དེ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེན། རྒྱས་འགྱུར་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་མ་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མ་སྤང་བའི་ཐུ་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤངས་པའི་ཐུ་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ། སེམས་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་མཚུངས་ལྡན་དང་། དེ་མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ཐུ་རྒྱས་དང་

བཅས་པ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སོ་སྐྱེའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན། ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཀས་རྒྱས་ཤིང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་སྣང་སྲིད་ཀྱང་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། སྐག་བསྡལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤང་ཀྱང་། །ཀུན་འགྱོ་ལྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འདས་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཅིག་འདུག་པ་དང་། མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་བཅས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་རྒྱས་ཀྱང་ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཇོག་པ་ནི། སྟར་མ་སྐྱངས་བའི་དུས་ན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དུས་གསུམ་ཇ་སྟག་བའི་གྱུབ་མཐའ་འགྲུལ་པ་ལ་འགྲུལ་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལ་ཕྲ་རྒྱས་བཅས་ཚུལ་ལ་མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱི་དེ་དག་རང་དབྱལ་བར་མི་ནུས་ལ། ཉོན་མོངས་བཅས་མིན་པ་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་བཅས་ཏེ། མི་རྒྱས་པའི་ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་མིན་ནོ། །མཚུངས་ལྡན་ནི་མི་རྒྱས་ཀྱང་ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་བཅས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དང་། དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་བཅས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། རང་སའི་སེམས་ཉོན་མོངས་བཅས་མིན་པ་དག་ཏ་ཟག་བཅས་དང་མ་སྐྱེས་ལུང་

མ་བསྟན་རྣམས་ནི་དམིགས་བའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་ཐུབ་རྒྱས་བཅས་བའོ། །ཟག་མེད་ནི་ཐུབ་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་བདེན་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོངས་པ་ལས་བདེན་བཞི་ཡིན་མིན་སྐམ་བའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་ནི། དེ་མེད་དོ་ཞེས་བའི་ལོག་ཕྱོ་དང་། དེ་ནས་བདེན་བའི་ལྟོག་ཐོག་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣག་ཚད་དུ་ལྟ་བའི་མཐར་འཛིན་བའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ནས་ནི་གང་ལ་མཐར་བཟུང་བ་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། དེ་ནས་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་བས་རང་ལྟ་དེ་ལ་མཆོག་འཛིན་དང་། རང་གི་ལྟ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲུལ་དང་ཞེན་ཅིང་ཚས་ལ། གཞན་ལྟ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བས་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པར་བསྟན་ནོ། །སྒོམ་དབང་གཞན་དག་ན་རེ་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་ཀྱང་གཞན་ལྟ་ལ་ཞེ་སྡང་བ་ནི་མིན་ཏེ། རང་གི་སྡང་བཟུང་བའི་ལྟ་བ་བོར་རྒྱུ་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་བའོ་ཟེར། འདིར་སྤང་བྱའི་གོ་རིམ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་སྤྲ་བས་དེ་ཡིས་སྤང་བྱའི་གོ་རིམ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་ལ། གཞན་དུ་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་མ་རེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུའི་སྟོང་ཐས་དང་། ཏིན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་མ་བཅད་ཅིང་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པས། ཐུབ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཐས་དང་

དམིགས་རྐྱེན་ཚགས་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིར་བའི་སྟོབས་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ལས་ཉོན་མོངས་འཕྲུང་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྨོས་དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་སྟོབས་མེད་ཀྱང་རེས་འགའ་ཡུལ་སྟོབས་པོ་ན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འགྲེལ་པར་གྲག་གོ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མ་ཚང་ན་ནི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བར་དེས་སོ་ཞེས་འཆད། ཐུ་རྒྱས་སྤང་བ་མིན་པ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་། བྱེ་སྨོས་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟག་པ། ཆུ་སྟོར། ཉོར་ལེན། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེས་ཚོག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཟག་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱང་བྱ་རིས་ལྟ་ཚར་བསྡོམས་པའི་ཐུ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་དང་། དེ་སྐྱེད་ཀུན་དཀྲིས་བཅུ་བསྟན་པའི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལ། དགོས་དབང་གིས་ཟག་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ། ཆུ་སྟོར་དང་ཉོར་ལེན་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བ་ལས། འདོད་ན་གཏི་མུག་ལྟ་བོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་སོ་གཅིག་དང་དེ་སྐྱེད་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་བཅུ་དང་བཅས་ཏེ། ཞེ་གཅིག་ནི་འདོད་པའི་ཟག་བཅུ་གཅིག་གོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པའི་ཁམས་ན་མ་རིག་བཅུ་མ་གཏོགས་པའི་

ཐུབ་རྒྱས་ངག་ཉིས་པོ་ཁོ་ན་སྨིད་པའི་ཟགས་པའོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་མ་རིག་པའི་ཟགས་པའོ། །འོན་གོང་མ་གཉིས་ན་སྐྱགས་ཆོད་ཀྱི་ཀུན་དཀྲིས་ཡོད་པས་དེ་དང་དབྱུག་ཏུ་འཐུང་ཟེར་ན། ཁ་ཅེ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱགས་ཆོད་ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས། རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། འོད་པའི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཁྲེལ་མེད་སྐྱགས་ཆོད་རྣམས་ཀྱང་འོད་ཟགས་མིན་པར་འཐུང་ཀེ། ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེན། འདིར་རང་གི་འདྲགས་པ་ཤས་ཆུང་བས་རང་དབང་ཅན་མིན་པར་འོད་ཀྱི་ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཟག་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་སྨིད་ཟག་ཅེས་འཇོག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་མཉམ་བཞག་གི་སྣ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྨིད་ཟག་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །དགོས་པ་ནི་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བཞི་བའི་དང་། སྒོར་བ་བཞིན་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚུལ་བཞི་བའི་དང་སྒོར་བ་བཞིའང་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཇོག་པ་དེ་ལས་ལྟ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་གཉན་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

གསུམ་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་ཚུལ་དང་། དེའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཆུས་སྙོར་ཏེ་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཉེར་ལེན་རྣམས་ཏེ། ལྷ་བ་ལ་ལྷ་བ་དང་ཚུལ་བརྟུལ་ཉེར་ལེན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་བཞི་ཚང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཏིང་སྐད་བཤད་ཉིད་ཅེས་འདོད་སྲིད་ཆུས་སྙོར་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་གོ་བ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་བཅས་རྒྱུ་དང་། ལྷ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་བཤད་པའི་དོན་ཐོབ་བོ་ཞེས་རང་གིས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བརྟུལ་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ནི། གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། ཆུར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་བསླུ་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བཞི། སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བརྒྱད། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སུམ་ཅུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དྲུག །སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་འབའ་ཞིག་པས་ནི་འགོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲེས་པས་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་སྟོང་པས་ཀྱིས་ཡིན་པས་འདོད་པ་ཉོན་མོངས་སུ་ཕྱེས་སོ། །ཉོན་ལེན་ནི་འགོར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འདོད་དོ། །སྟོང་དགོངས་ནི། འདུན་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

མིན་ལ་སེམས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་བས་རྟོགས་དཀའ་བས་ཕྱ་བ་དང་། སངས་ནམ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་རྟོགས་བས་ཕྱ་བ་དང་། དམིགས་མཚུངས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབད་མི་དགོས་པར་བཟློག་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱུན་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཡང་རྒྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱ་རྒྱས་དགུ་ཆུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་གསུམ་པའི་ཚགས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་རྩེ་ནས་མན་མེད་བར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྣམ་རྟོག་བཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་མཚོར་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ཆུ་བོས་འཕྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའམ་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྤྱོར་ཞིང་འབྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཤེས་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་པར་ཟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཆུ་བོ་སྤྱོར་བ་ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ཁེ་དེས་ཚོག་ཡིན་ནོ། །སྤྲོ་བ་དང་ཚེན་པོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡུལ་ལ་འཛོག་ཅིང་འཁོ་བར་བྱེད་པས་ཟག་པ་དང་། ཆུ་བོ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཤུགས་ཆེན་པོས་འཁྱེར་བ་དང་། སྐྱེ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱོར་བའམ། རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱོར་བས་སྤྱོར་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པས་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཐ་རྒྱས་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་སོགས་པས། འཆིང་བ་ཐ་རྒྱས་ཉེ་ཚེན་ཀུན་དཀྲིས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་པ་ལྔར་མདོ་དང་མངོན་པ་ནས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། ཉེ་ཚེན་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་བཤད་པ། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྔ། གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྔ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་ཐ་རྒྱས་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གཞན་དག་རིམ་བཞིན་འཆད་པའི། དང་པོ་ཀུན་སྦྱོར་ནི་དགུ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། མཆོག་འཛིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཐ་དད་དག་དང་། སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡུལ་དང་སྐྱེ་བའམ་སྤྱག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དང་པོ་དྲུག་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནའི་ཏོ། །དེས་ན་དགྲས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་རྣམས་སྦྲིབ་བ་ཡིན། ཆགས་བས་སྐྱོ་བ་དང་ནི་བཏང་སྙོམས་ཁྲོ་བས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ནི་ལྟག་མ་བདུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་མ་རིག་པས་དེའི་གཞི་དང་། ལྟ་བས་འཕོག་དང་། མཆོག་འཛིན་ལམ་དང་དཀོན་མཆོག་ཐེ་ཚོམ་དང་། རྣེད་པ་ཐག་དོག་གིས་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་། ཡོ་བྱད་སེར་སྣས་བསྟུང་བ་ཡོངས་ཤེས་ལ། སྒྲིབ་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་

པོ་གསུམ་ལྟ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྔ་མ་གསུམ་ལ་རྫས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྟོམས་ན་རྫས་བཅོ་བརྒྱད་པར་འདུ་བས་རྫས་ཀྱི་དབང་དུའང་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པ་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་། གོང་མ་གཉིས་ནའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་། ལོག་ལྟ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་སྤང་བྱ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པོ་བསྟོམས་པས་བཅོ་བརྒྱད་ལ། ལྟ་བ་ལྟ་བ་དེ་ཁམས་གསུམ་ན་སྟུག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་གཉིས་དུག་དང་། བཞི་པ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། དེ་གཉིས་འདུ་བས་སོ་ཟེར། དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་རིས་བཅུ་གཉིས་པོའི་སྟེང་ནས་ཕྱེའོ། །འོན་ཀྱང་ལོག་སྡུ་འཛོག་པ་ནི། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བ་སྔ་མ་གསུམ་ལ་མཆོག་དང་དག་པར་འཛིན་པས། སྔ་མ་གསུམ་ནི་གཟུང་བྱ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ན། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་དཀྱིས་བརྒྱད་ལས། ཐག་དོག་དང་སེར་སྣ་ཁོ་ན་སྟེན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། གཉིས་ཕྱིར་ཐག་དོག་སེར་སྣ་གཉིས་ཀ་འདོད་གཅིག་ཏུ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་རྣངས་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཐག་དོག་སེར་སྣ་གཉིས་ནི་ངོ་ཚམེད་སོགས་ཀུན་དཀྱིས་བྱུག་པོ་དེ་དག་ལས་ལོག་གས་

ཀིག་ཀུན་སྒྲོར་གཉིས་སྣང་བཞད་དོ། །ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་བབང་ཅན་མིན་ཏེ། ཚགས་སོགས་ལྟེན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །འགྲོད་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་དགེ་བར་མ་ངེས་ཏེ་དགེ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱགས་རྐྱེད་གཉིད་ནི་དགེ་བའང་ཡོད་ཅིང་། ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཚགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་དང་མ་ངེས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་རང་དབང་བ་མིན་པས་སོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱ་སྐྱ་བ་ཅིག་འདོད་ལ། གཞན་དག་ཀུན་དགེས་བསྡུར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྲོ་འཚབ་ཡང་མི་དགེ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཀུན་སྒྲོར་དུ་འཚད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེར། སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས་དེའི་ལན་ལ་ཀུན་དགེས་བསྡུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུག་དགོ་དང་སེར་སྣ་ཡིས་བདེ་འགྲོ་ན་ལྟག་པར་འཆིང་བས་ཏེ། ཤིན་ཏུརྡོ་བ་དང་ཡང་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རིམ་པར་དབང་དང་འོངས་སྒྲོང་ཚུང་བའི་ཆུ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། ཆུལ་སྲས་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་ཀུན་ཏུ་གདུང་བའི་སྟག་བསྟལ་དང་། ཀུན་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་པའི་ཚེན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ཐོག་གཉིས་གཉིས་དང་། ལྟ་ལྟ་མིན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟག་པར་འཆིང་བས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལས་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས་ཐ་མའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་རྣམ་པ་ལྟ་སྣང་བས་

འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འདོད་ལ་འདུན་པ་དང་། གཏོར་སེམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འདོད་ཁམས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། མི་དགེ་བཅུ་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་ཉོན་མོངས་པར་མཚམས་མེད་པར་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་དམན་པ་ལ་ཐ་མའི་སྒྲ་སྒྱུར་བའོ། །དེའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ནི། ལྟ་བོ་འདི་དག་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར། འདུན་གཏོད་གཉིས་སོ། གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ནར་དེས་ཤིང་ཁམས་གོང་ན་མེད་པས། སྟོང་བས་བཅོན་བསྡུང་བ་ལྟར་འདོད་ལས་མི་འདུ་འབར་བྱེད་ལ། འཇིག་ལྟ་སོགས་གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ལན་ཅིག་བཅོན་ར་ནས་ཐར་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་ཕྱིར་བཟློག་པ་ལྟར། གོང་མར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིར་བཟློག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་རྩ་ཉོན་གཞན་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་དྲུག་ཆར་ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་ཅི་ཡང་མེད་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཀྱང་། དང་པོ་གསུམ་དང་ལྟན་ན། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་མ་སོ་སྐྱེ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་འདོད་ལས་མི་འདའ་སྟེ། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་མ་སྤངས་ན་འདོད་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཙོ་ཆེ་བས་སོ་ཟེར།

གཉིས་པ། ཡང་འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལས། ལྟ་བ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ་ནི། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །ཐེ་ཚོམ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དག །ཅིག་ཆར་སྤངས་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། མིང་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་གསུམ་པོ་སྤངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་ལྡུང་བར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་འདི་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་བསྟུས་པ་དང་། རྟ་བས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ནི་སྤང་བྱ་སྟོབ་ཆུང་བསྟལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱའོ། །དེ་སྤང་བར་བསྟན་པས་མཐར་ལྟ་ཡང་སྤང་བར་གོ་སྟེ་སྟོབ་གཅིག་པར་འདུ་བས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོབ་གཉིས་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལམ་གྱི་མཐོང་བའི་སྤང་བྱའོ། །ཐེ་ཚོམ་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་སྟོབ་བཞི་པ་སྟེ། དེ་སྤངས་པས་ལོག་ལྟ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཇིན་སྤང་བར་གོ་སྟེ་སྟོབ་བཞི་པར་འདུ་བས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་བར་པ་གསུམ་སྟོབ་ཡི་སྟོབ་ནས་བསྟུས་ཟེར། ཡང་དེ་དག་སྤངས་པས་ཆགས་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྤང་བར་བསྟན་ཏེ་ཆགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདུ་བ་གཞན་མཐར་ལྟ་མཆོག་འཇིན་ལོག་ལྟ་གང་རུང་རེ་སྤྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རྟ་བའང་བསྟུས་པ་སྟེ་མཐར་ལྟ་འཇིག་ལྟའི་རྟ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་མཆོག་འཇིན་ནི་གང་གིས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ཚུལ་བརྟུལ་གྱི་རྟ་བ་ཅན་

ཡིན་ལ། ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་གསུམ་དུ་བསྟན་ཟེར་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། འཇིག་ལྟས་བདག་ཚད་དོགས་ཀྱིས་ཐར་པ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། སོང་ཡང་ཚུལ་བརྟུལ་གྱིས་ལམ་ནོར་བ་དང་། ཕྱི་མས་ལམ་ལུ་ཐེ་ཚོམ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་ཐར་བར་བགྲོད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཀུན་སྤྱོར་གསུམ་ཁོན་སྦྱངས་བར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། གོང་མའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་ཉིད་སྦྱངས་པས་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་རྒྱལ་དང་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་དག་མ་སྦྱངས་པར་བམས་གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བས་དང་། སྟོམ་སྦྱངས་ཡིན་པས་སོ། །གོང་མ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བྱས་ལ། གོང་མ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་སོ། །ཁོང་ཁྲོ་ནི་སྟོམ་སྦྱངས་ཡིན་ཡང་བམས་གོང་མ་ན་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཡང་མདོ་ལས། འཕེང་བ་གསུམ་སྟེ། འཕེང་བ་འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེ་སྡང་ཐམས་ཅད་དང་། གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བའི་དབང་གིས་ཆགས་སོགས་སྐྱེས་ནས། དེས་འགོར་བར་འཕེང་བས་ན་འཕེང་བ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། ཚོར་བ་གསུམ་ལས་དུག་གསུམ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་

བཏུས་ལས་ནི། དུག་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྲལ་དང་། འདུ་བྱེད་གསུམ་ལ་འཆིང་བས་ན་འཆིང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྐྱག་ལ་ནི་དམིགས་མཚུངས་གཉིས་ཀས་དང་གཞན་རྒྱུད་ལ་ནི་དམིགས་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་སོ། །བཉང་སྟོམས་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའང་རྒྱས་མོད་ཀྱི། གཉེ་སྐྱག་དང་དེ་གཉིས་མི་གསལ་བར་མཐུན་བས་ལྷག་བར་རྒྱས་ཞེས་གང་སྟེ་ལ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ཉེ་ཉོན་ལ། སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་ལས་གཞན་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རྒ་བའི་ཉོན་མོངས་སམ་ཉེ་བ་མ་སྒྲུབ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ་རྒ་བ་མིན་པས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བར་འདུག་པས་ན་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་དགྱེས་དང་། དྲི་མ་དང་། གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བྱུང་བ་མི་དགའ་བ་དང་། སྨལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཤུམ་པ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཉེར་བཞི་སྟེ། རིན་ཐང་དང་གཞི་བསྟུ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་དགྱེས་བཤད་པ་དང་། དྲི་མ་དྲུག་བཤད་པ། ཕྲན་མོང་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་རྟོགས་ཚོད་ཐོས་བསྒྲིད་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། དོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་

དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་། རྒོད་པ་དང་། མི་དགེའི་འགྲོད་དང་། སྒྱས་པ་དང་། མི་དགེའི་གཉེན་དང་བརྒྱད་ཀྱི། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུ་ཡིན་ལ། ཉེ་སྐྱེས་དེ་སྟེང་ཁྲོ་བ་དང་འཚབ་པ་བསྟན་ཏེ་བཅུའོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། འདི་དག་གིས་སྲིད་པའི་བཅོོན་རང་ཀུན་ནས་འཕེ་བའམ། འདི་དག་ཡོད་ན་སྡུག་པ་ཅན་བག་ལྡང་བསམ་ཀུན་དཀྲིས་སོ།། གཉིས་པ་རྩ་ཉོན་གང་གིས་བསྟེན་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དྲྭ་ཚྭ་མེད་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། སེར་སྣ་གསུམ་བསྟང་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་བས་གཞན་ལ་མ་གྲུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་བས་སེམས་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་བས་དམ་དུ་འཛིན་བས་སོ། །འཚབ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་འདོད་ལ། ལ་ལས་གཉེ་སྐྱ་དང་། གཞན་དག་གཉིས་ཀས་སྐྱེད་པར་འདོད་དེ། ཉེས་པ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་། བྱང་བ་མ་ཤེས་བས་གཉེ་སྐྱ་ལས་བྱུང་ཞེས་མི་སྨྲན་པར་རྟོད་དོ། །འོན་ཀང་རྣེད་བཀུར་སོགས་ཉམས་པར་དོགས་ནས་འཚབ་བས་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འཐད་གསུངས། མ་རིག་པ་ལས་རྒྱས་དང་གཉིད་དང་ཕྲེལ་མེད་གསུམ་སྐྱེད་དོ། །དེ་རིམ་བཞི། དམིགས་པ་གསལ་བར་འཛིག་པ་ལ་རྒྱས་གཉིད་མེད་བས་དང་། སྟིག་འབྲས་སྤྱག་བསྟལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་བས་སྟིག་པ་ལ་མི་འཛིགས་བས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་འགྲོད་པ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དགེ་འབྲས་བདེ་བ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དགེ་བ་བྱས་པ་

ལ་འགྱོད་པས་སོ། །ཁྱོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཞེ་སྡང་ལས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སེམས་འཕྲུགས་ནས་མི་བཟོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལའང་དངོས་དང་། དེ་རྣ་ཉོན་གང་ལས་བྱུང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲྭ་མ་བྱུག་གསུངས་ཏེ། སྐྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཆོག་པ་དང་། ཁོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཆེའོ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ། སྐྱུ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རྣེད་སོགས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པས་སྐྱུ་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་བདེ་བས་སོ། །ཁོན་འཛིན་དང་། རྣམ་འཆེ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་ཁོན་འཛིན་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །འཆོག་པ་ནི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་ལྟ་ལ་དམ་དུ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པས་སོ། །གཡོ་ནི་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ། མདོ་ལས་གྲུ་གྲུ་ཅི་ཡིན་སྙིག་ཅན་ལྟ་ཞེས་འབྱུང་བས། ལོག་ལྟ་ལྟན་པ་སྙིག་པ་མི་འཆག་པར་སེམས་གྲུ་གྲུ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྦྱིབ་པ་ལྟ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྤོམ་གང་གིས་སྤང་བྱ་ཡིན་དབྱད་པ། ངོ་བོ་སྦྱིབ་བྱེད་མི་དགེ་གང་ཡིན་དབྱད་པ། ཁམས་གང་ན་ཡོད་དབྱད་པ། ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དབང་ཡིད་

ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ལ་བརྟེན་དཀྱུད་པ། ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དཀྱུད་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ། ཀུན་དཀྲིས་བཅུ་པོ་དེ་ལས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་པ་དང་། ཁོང་པ་ལྟ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་དོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་ནི། མི་དགེ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་ལྡན་ཅིང་། རྨུགས་ཁོང་ནི། ཉོན་མོངས་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚོགས་པས་དང་། གཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པ་ན་སྒྲིད་པ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ལྡན་ཡང་སྒྲིད་པས་སོ། །ལྟ་བོ་ཉེ་ལྔས་གཞན་ཐུགས་དོགས་ཤེར་སྣ་འགྱོད་པ་ཁྲོ་བ་འཆབ་པ་ལྟ་ནི་སྒོམ་པས་སྤྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པ་ལ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་ལོག་པར་མི་འཛིན་པས་སོ། །དེ་དག་མི་དགེ་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་སྤང་གི་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་འཛིན་པ་རང་ཉིད་གཅོད་ཡིན་གྱི་ཆགས་སོགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ལ། མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཡང་མ་རིག་སྤྲིན་བའི་ཕྱིར་འཛིན་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེས་གང་སྨོས་འཆད། མི་དགེ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་དབང་ཆེ་ཡི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་མ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒོམ་སྤང་དང་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། །

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

འདོད་དུ་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །

བཞི་པ། རྒ་བ་དང་ཤི་བའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཐོང་སྤང་མིན་སྐོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་། གཉིད་དང་དྲྭ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་དང་མི་གསལ་བས་ཡིད་ལས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འཐུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་དབང་ཅན་ཀུན་དཀྲིས་ཕྱི་མ་ལྟ་དང་དྲི་མ་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་ཡང་སྐོམ་སྤང་ཡིན་མོད་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེ་ཉོན་སྐོམ་སྤང་གི་མ་དེས་བའི་ཚགས་སྟང་གཉིས། མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ལ། རྒ་ཉོན་དང་། ཤེ་ཉོན་མཚུངས་པར་ལྟན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དག་དང་འདོད་ཆགས་སྤྲུལ་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ། དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་བདེ་དང་འདོད་ཆགས་མཚུངས་ལྟན་སྐོ་ལྟའི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའོ། །ཞེ་སྡང་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པས་ཚགས་པའི་ཚོར་བ་ལས་བཟློག་པའོ། །དེ་ཡང་སྐོ་ལྟ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་རིམ་པས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་སོ། །སྟོང་བྱ་རིས་ལྟ་དང་འདྲེས་མ་འདྲེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དག་ནི། ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཉེ་གཏིས་སུ་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་

ཅད་དང་མཚུངས་པས་སོ། །བདེན་བཞི་མེད་པར་ཡོག་པར་ལྟ་བ་ནི། སྟོག་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱས་པ་རིམ་པས་དེ་འབྲས་མི་འབྱུང་བར་བསམ་ནས་ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་སྐྱག་བསྟལ་གཉིས་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །གང་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་འཇུག་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །དེ་ལས་གཞན་བའི་ཚེན་མོངས་ལྡབ་བཞིའི་དང་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་སོ། །ཚད་ལྡའང་དགའ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ཚེན་མོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གོང་མ་ན་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྟག་བསྟལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བའང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྙོམས་དང་ནི་ཚེན་མོངས་པ་དེ་ཀུན་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཚེན་མོངས་དེ་དག་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ནས་འཆད་དགོས་པས་སོ་ཟེར། སྐ་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རང་སར་ཚོར་བ་དང་ཚེན་མོངས་ཉི་ཤོད་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། ཉེ་ཚེན་འགྲོད་པ་དང་ཕྲག་དོག་དང་ཁྲོ་བ་དང་། རྣམ་འཚེ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཚེགས་པ་དང་དྲྭ་བོ་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ས་པ་དང་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །སེར་སྣ་དགའ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོན་ཡིན་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་

ན་དེ་ལས་བཟློག་ཏུ་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཡོ་དང་སྒྱུ་དང་འཚབ་པ་དང་གཉིད་རྣམས་ནི་གཡོ་སྒྱུ་བཅས་པའི་བྱ་བ་གྱུབ་མ་གྱུབ་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་བདེ་དང་མི་བདེར་འགྱུར་བ་དང་། འཚབ་པའང་དེ་དང་འདྲ་ལ་གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ལོ། ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཤ་པ་ཁོན་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དགའ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ཤ་པ་ཡིན་པས། གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་དང་། གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དགུ་དང་། རྒྱས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་དེ་མེད་པས་བཏང་སྙོམས་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཅི་ལྟར་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གང་ལའང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་བ་ལྟར། བཏང་སྙོམས་ཀྱང་ས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་རུང་ངོ་། །བཏང་སྙོམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཁོང་ཁྲོས་བཏང་སྙོམས་ལ་བསྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་ནི་གཞི་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བས་མི་སྐྱོན་ནམ་རང་སྐམ། །ཀུན་དཀྲིས་གཞན་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁེལ་མེད་སྐྱགས་རྩོད་བཞི་པོ་གཞན་ནི་ཚོན་བ་ལྟ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་སྟེད་དེ། དངོས་གཉེས་མི་དགེའི་ས་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉེས་ཉོན་མོངས་བའི་ས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀུང་རྣམ་ཤེས་དུག་ཚར་གྱི་འཁོར་དུ་འགྱུང་ཞིང་། དུག་ཚར་ལ་མི་དགེ་དང་ཉོན་མོངས་པའང་སྟེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྐྱེབས་པ་ལྟ་བུ། མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། འཇིལ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེབ་པ་ལྟར་གསུངས་ན། འདུན། གནོད། གཉིད། འཇིལ་རྣམས་འདོད་པ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྒོད་རྨུགས་ཐེ་ཚོམ་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་གསུམ་ཅར་གྱི་གཟུང་དམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལ་བསྐྱེད་པས་པས་དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་སྐྱེབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟ་མི་དག་བའི་ཕྱང་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །རྨུགས་གཉིད་གཉིས་དང་། རྒོད་འཇིལ་གཉིས། སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཡིན་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅེ་ན། རྨུགས་གཉིད་གཉིས་ཟས་མིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་གཅིག་གི་ས་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་དང་། རྒྱས་བྱེད་ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། རླུ་བ། མི་དགའ་བ། བྱ་རྨུང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ་སེམས་ཤུམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་ལ། གཉིས་པོ་དེས་སེམས་ཤུམ་པའམ་ནང་དུ་སྣང་བར་བྱེད་བའི་བྱ་བ་གཅིག་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒོད་འཇིལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ། ཞེ་གནས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། ཉེ་དུའི་རྣམ་རྟོག ཡུལ་གྱི་རྣམ་རྟོག མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག སྔོན་བགད་རྟེས་དགའ་མགུར་སྐྱེད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གཉིད་རྨུགས་སོགས་གཉིས་རེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་

ཡིན། རྒ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིབ་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་པོ་བསྟན་ཞེ་ན། འདུན་གཅོད་གཉིས། རྟོད་འགྱོད་གཉིས། རྒྱགས་གཉིད་གཉིས་ཏེ་གསུམ་པོས། རིམ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པས་དང་། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མེད་ན། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཉིང་ཤེར་དང་བདེན་པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ན་ལྟར་དེས་སོ་ཟེར། གཞན་དག་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོར་དངོས་མཇུག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་སྤྲིབ་པ་ལྟའི་གྲངས་དེས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས།

གཉིས་པ་སྒང་བྱ་དེ་སྟོང་ཚུལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཇི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྒངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྤྲོམ་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་སྟེ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་དང་། སྤྲོམ་ལམ་གྱི་སྟོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྒང་གྱ་བཆུད་ལ་སྐྱག་བསྟལ་མཐོང་སྒང་འདོད་པར་དམིགས་པ་སྐལ་མཉམ་གྱུན་འགྱོ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གྱུན་འགྱོ་མིན་པས་ཆགས་ཁྲོ་རྒྱལ་གསུམ་དང་། གྱུན་འབྱུང་མཐོང་སྒང་གྱུན་འགྱོ་མིན་པ་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཆུད་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཅིག་པ་སྐྱག་བསྟལ་མཐོང་སྒང་དག་དག་དང་། གྱུན་འབྱུང་མཐོང་སྒང་དུག་དུག་སྟེ་སུམ་ཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྒང་གི་མ་རིག་པ་དུག་མ་གཅིག་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི། དམིགས་པ་

བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་ན། ཐོར་ཤེས་པས་མིར་འཛོན་ལྟོག་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་རང་མཚན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་དང་སྦྱེ་རྩམ་པ་འགལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དགྲ་གོང་དུ་དམིགས་ཞེས་པའི་འདོད་པའི་སྐྱག་གུན་མཐོང་སྤང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་དགུ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཡང་དག་བརྟག་པས་སྤོང་བས་སོ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོའི་དམིགས་པ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་འདོད་པ་ལ་བསམ་གྱི། གོང་མའི་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤོང་བར་མ་དེས་སོ་ཞེན། ཡུལ་ཅན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་སྡུ་མས་བསྡུད་པའི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ནི། སྡུག་ཀུན་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུ་འདོད་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་སྤངས་པས་དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ། ལོག་པར་ལོག་ཞུགས་འདོད་པ་ན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། ལམ་

མཐོང་སྣང་ལྟ་སྟེ་དགུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་བོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉེར་གསུམ་པོ་རྣམས། དེ་དག་གིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་འོག་ཞྲྭགས་འགོག་ལམ་མཐོང་སྣང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་འོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྣང་སའི། ཡུལ་ཅན་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་འོག་པ་ལ་འོག་ཞྲྭགས་ཟག་བཅས་དེ་དག་ཀུང་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཤེས་རྗེས་བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་འོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་པས་སྣང་བ་ན་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྣང་གི་མ་རིག་པ་དུག་ནི། དངོས་སུ་འོག་ཞྲྭགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོག་པ་ལ་འོག་ཞྲྭགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་སྣང་བས་སྤོང་དོ། །དེ་བཞིན་ཁམས་གོང་གི་སྣང་བྱ་ཅིག་ཆར་སྤོང་ཞིང་བདེན་པ་ཅིག་ཆར་མཐོང་བས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྣང་ལ། སྟར་བཤད་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་དགུའི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོའི་ཆ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤོང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྣང་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྐལ་མི་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་ཅན་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་སྣང་བས་

སྒོང་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་བའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། འགོག་ལམ་ཤེས་བས་དམིགས་ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་སྟོང་གས་སྒོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མི་སྤང་སྟེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་བའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནི་སྤྱག་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ན། སྐལ་མི་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི། སྟང་འདོད་བའི་སྤྱག་ལ་ཆོས་བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་སྒོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲངས་ཟིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱག་ལ་གྱིས་བསྤྱས་པ་ཡིན་པས། སྤྱག་ལ་ཆོས་དང་། རྗེས་བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་མི་སྒོང་སྟེ། དེ་དག་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས། ཕྱིས་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་དང་རྗེས་ཤེས་བཟོད་ཀྱིས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པས་ན་ཡུལ་སྒོང་བས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྒོང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྒོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ནི། གང་ལ་དེ་སྐྱེས་མ་སྤང་བའི་ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་རྣམ་གཉིས་སྒོང་བ་ཁོ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྒོང་ཚུལ་བཞི་པ་བསྒོམ་སྤང་

རྣམས་ནི། སར་རེའི་ཞེན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་བྱས་ཏེ། ཚེན་པོའི་ཚེ་སོགས་གང་གི་གཉེན་པོ་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེས་པས་ཉེན་མོངས་དེ་ཟད་ཅིང་སྣང་བར་འགྱུར་གྱི། མཐོང་ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་བའི་ཐ་བའི་ཤེས་ཀྱང་བསྒོམ་སྤང་མི་སྤོང་བས་དམིགས་པ་ཤེས་པས་ཀྱང་མིན་ལ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤང་ས་ཀྱང་དེའི། །ཤེས་སོགས་ལྟར་དམིགས་བྱེད་ཟད་པས་ཀྱང་མིན་ལ། དམིགས་ཡུལ་བསྒོམ་སྤང་སྡུ་མ་བརྒྱད་སྤངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་ཕྱི་མ་དགུ་པ་མི་སྤོང་བས་དམིགས་ཡུལ་སྤངས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་ཀྱི་བསྒོམ་སྤང་ཞེན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དང་ཞེན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཅན་ཟད་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཉེན་པོ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ནི། ཞེན་མོངས་པའི་ཐོག་པ་གཅོད་པ་ཆོས་བཟོད་སོགས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གཉིས་པ་གཞི་ཡི་གཉེན་པོ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་བྲལ་ཐོབ་འཇིན་པ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པས་ཆོས་ཤེས་སོགས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་ནི་སྤོང་གཉེན་ཡིན་གྱི་གཞི་གཉེན་མེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐག་སྤིང་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ནི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་སྤྱག་བསྡལ་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱད་བར་ལམ་སྟེ། ཐོབ་པ་ཐག་སྤིང་བས་སོ། །

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

སྐྱེས་ཚེ་སྣང་བའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་མ་སྤྲིད་ལུང་མ་བསྟན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་བའི་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདྲུན་བའི་འདོད་ཆགས་སྣང་བ་ལ་དེ་སྣང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད། དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཅེག་ཅར། སྒོམ་སྤང་རིམ་བས་སྤོང་ལ་མཐོང་སྤང་ཡང་བྱས་བས་སྤང་ན་རིམ་གྱིས་སྤོང་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། ཐག་བསྲིང་བའི་ངོ་བོ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱང་རྟམ་པ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་པ་གཅིག་ན་གནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་བས་རིང་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོས་རིང་བ་དང་། ཚན་ཚུན་ཡུལ་རྟམ་བར་ཆད་བས་རིང་བ་དང་། དུས་ཀྱིས་རིང་བས་ཀྱི་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུས་སོགས་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་དང་། ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་དང་ཉེ། དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ནི་འདས་འོངས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་འདས་འོངས་དང་ལྟ་ལས་རིང་བ་དང་། དུས་ཐ་དད་པ་དང་། ཞིག་དང་མ་ཐོབ་དང་། དཔལ་བས་བར་དུ་ཆོད་པས་རིང་བར་ཞུགས་པ་མི་འཐད་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཞིག་དང་མ་འཐོབ་པས། ཆོས་རང་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་ལས་རིང་བར་སྣོད་དོན་གྱིས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤང་གཉེན་སྤོང་ལམ་གང་ཡིན་དེས་སྤང་ཤིང་། ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྤང་བ་ལན་གཅིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ལན་དུ་མར་སྤང་དུ་

མེད་ཀྱང་འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དྲང་ཡང་དུ་ཁྱད་དུ་འགྱོའོ། །གང་དུ་ན་དུས་དྲུག་སྟེ། གལ་ཏེ་དབང་བརྒྱལ་ཡིན་ན་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དག་སྤྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱལ་པོ་ལས་རྟོན་པོར་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྣམས་སུའོ། །བྱལ་ཐོབ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱོ་བ་ལ། དབང་རྟོན་ཡིན་ན་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པས་དུས་ལྡར་ཁྱད་པར་དུ་འགྱོའོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་བྱལ་ཐོབ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བར་ཚད་མེད་ལམ་ཆོ་བྱལ་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཅམ་ལས་དལ་ལྡར་མ་སྐྱེས་པས་སོ། །བྱལ་བ་དེས་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་འཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལ། ཡོངས་ཤེས་དགུའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཡོངས་ཤེས་ནི།། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤང་བའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་སྤང་བྱ་བྱལ་བ་ཙོ་ཙོར་བརྟགས་འགོག་གོ །དེ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའམ། འབྲས་བུ་སྤང་བ་ལ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤྲོང་བའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ་འདི་ལྟར། འདོད་པ་ན་བདེན་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཟད་པ་

ལ་། འདོད་པའི་སྣག་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིག་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་ནི་འགོག་ལམ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་དེ་གཉིས་སོ། །འདོད་པར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་ཡང་གསུམ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་དང་། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་བསྟོམ་ལམ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་སྟེ། ཐ་མའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྟོང་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ལ། བསྟོམ་སྤང་གི་དེ་ཐ་དད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱེ་ཞེ་ན། བསྟོམ་སྤང་ནི་གོང་མ་གཉིས་ན་ས་དང་ས་ན་བསྟོམ་སྤང་དགུ་དགུའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ། མི་ལྡོག་ས་མེད་སོགས་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སོགས་པས་བསྟོས་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པས་གཉེན་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་གཉེན་པོ་རྟེས་བཟོད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དགྲ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གང་

ཟག་གང་ལ་ལྟན། འཕོ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ལ་ཤེས་བཟོད་གང་གིས་གང་གི ཚོས་རྗེས་ཤེས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ། ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་དྲུག་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་ཤེས་ནི་བཟོད་འབྲས་མིན་ཏེ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཡོངས་ཤེས་བཟོད་པའི་འགོང་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་བཟོད་གཉིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པས་ཤེས་འབྲས་ལ་བཟོད་འབྲས་བསྟན་པའོ། །རྒྱལ་པོའི་འགོང་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཡང་ན་ཤེས་པ་གཅོོ་བོ་དང་འགོང་བཟོད་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་གཅོོ་བོ་ཤེས་འབྲས་ཡིན་ཡང་འགོང་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་ལྟར་བཟོད་འབྲས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །ཡོངས་ཤེས་དྲུག་གི་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བསྐོམ་ལམ་ལ་བཟོད་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་སྐོད་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྡོགས་མེད་པ་ནི་སྐང་བྱ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་སྐྱེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་དངོས་

གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་རང་སའི་ལྷུའམ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་གསུམ་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་ལྔའོ། །དེ་ཡང་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུའོ། །འམ་ཞེས་པནི་ལུགས་ཐ་དད་སྟོན་པ་སྟེ། དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་དེ་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་གི་གསུམ་ཡང་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོངས་ཀྱིས་བྱལ་ཐོབ་ཟགས་མེད་རྣེན་པས་སོ་ཟེར། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ནི་མི་ལྟོགས་མེད་འབྲས་ཁོ་ནར་དེས་ལ། དེའི་བྱལ་ཐོབ་ནི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་གཅིག་ཏུ་འདུའོ་ཟེར། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་ནམ་མཁའི་ཉེ་བར་བསྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་པ་གཅིག་ལུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་ཤེས་འདོད་ཐོབ་པ་སྤྲིད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་ཤེས་ཟག་ཟད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་སྤྲིད་རྩེའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཞིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་མེད་དོ། །

གཞིས་པ། ཡོངས་ཤེས་དགུ་བོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་སྤོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་

སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་སྦྱིད་དེ། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་གཟུགས་ལས་ཚགས་བྱལ་སྦྱིད་པས་སོ། །

གསུམ་པ། སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་པ་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཆོས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཉི། བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཡོངས་ཤེས་པ་མ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་སྟེ། དང་པོ་འདོད་པའི་གསུམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་པ་མ་གསུམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པའི་སྤྲུལ་ཀུན་ཤེས་པས་བསྟས་པ་ནི་པ་མའི་ཚ་མཐུན་སྐབས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་བུ་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་ཤེས་པའི་ནི་ཡོངས་ཤེས་སུམ་ཅར་ཡིན་ནོ། །རྟེས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། རྟེས་ཤེས་བཟོད་དང་ཤེས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོངས་ཤེས་ལྔ་སྟེ། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ནི་རྟེས་བཟོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས། གལ་ཏེ་ལ་ལར་ནི་སྤྲང་བ་མང་པོ་བསྟམས་ནས་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེ་འཛོག་ལ། ལ་ལར་སྤྲང་བ་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེ་འཛོག་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ལ་ཤེས་བཟོད་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱལ་བ་ནི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་

ཤེས་སུ་བཞག་སྟེ། གང་ཞེ་ན། བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་གོ །དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་བཅོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྔ་མ་གཉིས་མེད་པས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ལ་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད། རྗེས་ཤེས་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་མེད་པས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ལ་གསུམ་ཀ་ཚང་བའི་སྐབས་དེར་ཡོངས་ཤེས་ཞེས་མིང་ཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་གོང་མ་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་གསུམ་ཀ་ཚང་བས་བཞག་ལ། བཟོད་པ་རྣམས་བྱལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གསར་དུ་མ་སྐྱེད་པས་སོ། །རྒྱུ་དེ་གསུམ་སྤྱིང་བཞི་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་བཞག་གོ །ཆོས་མངོན་པ་གང་དག་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ལྡོག་པ་ནི་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་གཉིས་བཅོམ་པ་དང་། ཁམས་ལས་འདས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱ་ལྡན་ལ། དངོས་དང་། འབྲས་བུ་སྟོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཡོངས་ཤེས་གང་དག་གང་ཟག་གང་ལ་དུ་ལྡན་ཟེར་ན། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་ལྡན་པ་མིན་ལ། སོ་སྐྱེར་མ་ཟད་སྐུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་བཟུང་

སྟེ་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་བཟོད་བར་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་ལ་གནས་པའང་རྒྱུ་གཉིས་ཀུན་ཏུམ་བཅོམ་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་དང་མི་ལྡན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ལྟ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་ཚོས་ཤེས་དང་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་གཉིས་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དང་བོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་དང་འགོག་པ་ཚོས་བཟོད་ལ་ཡོངས་ཤེས་སྟེ་མ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱག་ཀུན་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་གཉིས་དང་ལྟན་ལ། འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྟེ་མ་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་གསུམ་དང་ལྟན་ནོ། །འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཚོས་བཟོད་ལ་གསུམ་པོ་དེ་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་བཞི་དང་། ལམ་ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་འདོད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་ལྔ་དང་ལྟན་ནོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་སྐོམ་ལམ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་འདིར་མི་གཏོགས་སོ། །བསྐོམ་ལམ་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བ་བསྐོམ་སྤང་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤྲངས་པའི་བར་ལ་གནས་པ་ཡང་སྟེ་ཤུགས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་དྲུག་དང་ལྟན་ལ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ནའང་དྲུག་པོ་དེ་དང་ལྟན་པའོ། །གལ་ཏེ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ན་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་པར་མི་འཐུར་ཏེ། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི། །རྒྱུ་ལྟ་དག་

ནི་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་བ་སྟོམ་པར་བཞད་ཀྱང་། ཡོངས་ཤེས་མི་སྟོམ་པས་མི་འགལ་ལོ། །གམྱ་ཞེས་པ་ནི་འདམ་ཁའི་ཚོགས་སྟེ་སྐོམ་ལམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཡང་རྟུང་སྟེ་ཕྱིར་མི་འོང་སྐོམ་ལམ་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་ཚེ་སྐྱ་མ་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་ཡོངས་ཤེས་བདུན་པ་གཅིག་ལྷ་དང་ལྡན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བྱལ་ལས་ཉམས་པའང་དེའོ། །དགྲ་བཅོམ་པོ་ཚེ་ཡང་སྐྱ་མ་རྣམས་སྟོམ་པ་ཐ་མ་གཅིག་ལྷ་དང་ལྡན་པས་གཅིག་གམྱ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྡན་ན་ཡང་དེ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བྱལ་པོ་པ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནའང་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་དང་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་མ་བྱལ་བས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚེ་སྐྱང་བ་མངོན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། དེའི་ཚེ་ན་ཁམས་དང་པོ་དང་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་གཉིས་ཚང་ཕྱིར་སྐབས་དེར་ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་བསྟོམ་ནས། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་སྐང་བ་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེར་བཞག་གོ །དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཁམས་ལས་ཚགས་བྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བྱལ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པ་མེད་པས་སོ། །གཞན་

དག་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་སོ། །

བཞི་པ་གཏོང་འཐོབ་ནི། ཡང་ཡོངས་ཤེས་དུ་ཞིག་གཏོང་བའམ་ཐོབ་ཅེ་ན། ལུ་ལུ་སྟེ་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ན་ཐ་མ་གཅིག་ལུ་དེ་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་པ་མ་བྱལ་བའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པའི་ཚགས་བྱལ་ཉམས་ན་བདུན་པ་གཅིག་ལུ་གཏོང་ལ། ལ་ལ་གཉིས་ཀེ་ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བྱལ་འདོད་ཆེན་གྱིས་ཉམས་པའམ་དེས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ན་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་གཏོང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ལྷ་གཏོང་སྟེ་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོས་སྐད་ཅིག་མ་བཞུད་དུག་པ་ལ་དང་པོ་ལྟ་གཏོང་ངོ་། །དེ་ལ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤང་བའི་ཡོངས་ཤེས་མི་གཏོང་མོད་ཀྱི་སྟར་ཁམས་ལས་ཚགས་པ་བྱལ་ཕྱིར་དང་། འབྲས་ལུ་ཐོབ་པའི་སྐོ་ནས་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་དུ་མེད་དོ། ། །ལ་ལ་དྲུག་གཏོང་སྟེ་འཕགས་པ་མཐར་གྱིས་པ་འདོད་པ་ལས་ཚགས་པ་བྱལ་བ་ན་སྟ་མ་དྲུག་གཏོང་སྟེ་བདུན་པ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་འཐོབ་པ་ནི་གཅིག་དང་གཉིས་དང་དྲུག་འཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་པ་ནའོ། །དེ་བཞིན་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོས་ལམ་རྟེས་ཤེས་ན་བདུན་པ་གཅིག་ལུ་ཐོབ་ལ། མཐར་གྱིས་པས་ཀྱང་འདོད་ལས་ཚགས་བྱལ་རྟོམ་གྲོལ་ལམ་དགྲ་བ་ན་བདུན་པ་གཅིག་ལུ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནའང་ཐ་མ་གཅིག་ལུ་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་ལས་ཚགས་བྱལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁོན་མོངས་པས་ཉམས་བདུན་བརྒྱད་ཐོབ་འཕོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལས་ཉམས་ན་དང་པོ་དྲུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོ་ཐ་མའི་ཚམཐུན་ལས་ཉམས་དང་པོ་ལྟ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་ཅེན་དེ་ནི་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཅིག་ཆར་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་ཟིན་པ་ནི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མིན་པས་སོ། ། །

ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་། འདས་པའི་བསྟོམ་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བདེན་པ་མཐོང་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་ཡི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གོ་རིམ་གསུམ། དང་པོ། མཐོང་བ་དང་གོམས་བྱའི་བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གང་ཞེན། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྐྱེ་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་བདེན་བཞི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འདིར་གནས་དང་བོར་ཐོབ་པའི་ཚིག་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལས་བྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་དེ་དག་དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཏེ་རྒྱུད་བློ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་ལམ་དུ་ལྟ་ཡིན་པ་དེས། ཚོགས་སྦྱོར་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་

པ་ཞེས་བྱ་ནི། མི་རྟག་སྐྱག་བསྔལ་སོགས་འཕགས་པའི་ངོར་བདེན་གྱི་བྱིས་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་ངོ། །དེས་ན་འདིར་ཟག་བཅས་འབྲས་བུའི་ཚ་སྐྱག་བསྔལ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་ཚ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། ལམ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མཐོང་སྤོང་མི་སྤོང་ལམ་གསུམ་མོ། །སྐྱག་ཀུན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མིང་གི་སྤྲོ་ནས་ཡིན་པས་རྟོགས་སྲིད་བྱག་མེད་ལ། འགོག་ལམ་ལ་ནི་རྟོགས་སྲུ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱག་བདེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱག་བསྔལ་ནི་ཚོར་ཡུང་གི་ཡོངས་གཅིག་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེན། ཡིད་འོང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཚོར་བ་སྐྱག་བསྔལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དོན་པོ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་ཚོར་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་སོགས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་སྟེ། དམིགས་མཚུངས་བདག་ཏུ་ཞེན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཤིན་ནི། སྐྱག་བསྔལ་གྱི་སྐྱག་བསྔལ་སོགས་སྐྱག་བསྔལ་ཤིན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྐྱག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཉེ་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པས་ཟག་བཅས་མ་ལུས་པ་སྐྱག་བསྔལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཡིད་འོང་ནི་ཕྱི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཤིན་ཏུ་གྱི་ཚ་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱག་བསྔལ་ལ། ཡིད་

མི་འོང་ངོ་བོ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟག་བསྟལ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀ་བཏང་སྙོམས་འདུ་བྱེད་ཁོ་ནའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་ཅི་རིགས་ཞེས་པ། འོངས་པ་ན་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་མན་ཆད་གཉིས་དང་། དེ་ཡན་ཆད་འདུ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟག་བསྟལ་དུ་འགྱུར་ན་ལམ་བདེན་ཡང་དེར་ཐལ་ཞེར་ན་མིན་ཏེ། ལམ་སྟག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་ཕྱུ་ཟག་མེད་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྟོག་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་དགོས་ཀྱིས། ལག་མཐིལ་སྐུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །མི་རྟམས་ཀྱིས་ནི་མི་རྟོགས་ལ། །དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་ནི། །མི་དག་འབ་དང་གཅིད་བསྐྱེད་ལྟར། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདུ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྟག་བསྟལ་སྐུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་སྒྲིད་རྩེ་དག་ལ་སྟག་བསྟལ་གྱི་བློ་འདྲུག་པ་དེ་ལྟར། བྱིས་པ་རྣམས་མནར་མེད་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྟག་བསྟལ་གྱི་བློ་མི་འདྲུག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྟལ་དུ་མི་འཐད་དེ། །བདེ་བའང་ཡོད་པས་སོ་ཟེར་ན། །ཁ་ཅིག་སྟག་བསྟལ་གྱི་ཆུ་འབྲས་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པས་སོ་ཟེར་ཡང་ཆུ་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་སྟག་བདེན་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་མིན་པས་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཚོར་བ་སྟག་བསྟལ་ཏེ་ཟས་སོགས་

སྐྱེད་དགས་པ་བཞིན་ཟེར་ཡང་གནོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་སྐྱག་བསྟལ་ཡིན་
ན།། ཚན་པ་དང་འདོད་པས་བདེ་བ་དང་། སྐྱག་བསྟལ་རྒྱང་བས་བདེ་བློར་
སྐྱེད་ན་བདེ་རྒྱང་ལས་སྐྱག་བློར་སྐྱེ་བས་ཚན་རྒྱན་མཚུངས་པ་དང་། གང་ཚོར་
སྐྱག་བསྟལ་དུ་གསུངས་པའང་འདུ་བྱེད་འགྱུར་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་
པ་དང་། མདོ་ལས་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ནི་སྐྱེ་ནའང་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཡུང་དང་འགལ་
བ་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་བདེ་སྐྱག་དེ་གཉིས་དངོས་
འགལ་ཡིན་པས་གནོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་སོགས་སྡེད་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་
གྱི།། སྐྱག་བསྟལ་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་འདོད་ལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ཐ་མ་
ནི་སྐྱག་བསྟལ་ཡིན་ཡང་ཀུན་འབྱུང་མིན་པར་འདོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས།
དགྲ་བཅོམ་པ་མའི་མིག་ནས་ཡིད་བར་ནི། མིག་ནས་ཡིད་བར་ཡིན་གྱི་དེ་དག་
གི་ཁམས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་ལ་གཞན་བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་གང་ལ་གཉེན་པོས་བཅོམ་
པ་དང་། བློ་ཡིས་གཞན་ཡིན་པ་བསལ་ན་ཆོས་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་
བྱམ་པ་དང་ཚུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདག་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚུ་ལ་སོགས་བསལ་ན་ཚུའི་
བློ་མི་འཇུག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཟེར་ཀྱང་དབྱད། དབེ་གཉིས་བཀོད་པ་ནི།
འཇོམས་པས་འཇིག་པ་དང་། བློས་འཇིག་པ་གཉིས་སམ། དབྱིབས་ཀྱི་ཀུན་

རྫོབ་དང་། ཚོགས་པའི་གཏན་རྫོབ་གཉིས་སམ། གཏན་རྫོབ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟག་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་རྫོབ་ཡོངས་ཤིང་ཞེས་ཀྱེ་གྲ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུན་དང་རགས་པ་ནི་གཏན་རྫོབ་བོ། །རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ནི་དོན་དམ་མོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཆས་བསལ་ན་དབྱད་མི་བཟོད་པའི་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བས་དེ་ཡང་གཏན་རྫོབ་བོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ། བསླབ་གསུམ་སྦྱིའི་གོ་རིམ་དང་། བསྒོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དོས་བཟང་བ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱུ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་བདེན་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཉན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུ་དེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། འབྲལ་བའི་རྒྱུ་དོན་དེ་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཟད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ། ཐོས་པ་དང་སོགས་པས་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་ཐོས་བྱུང་ནི་ཡི་གེ་དང་མིང་ལ་དམིགས་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ། བསམ་པ་ནི་རེས་འགའ་ཡི་གེས་དོན་འདེན་ལ། རེས་འགའ་དོན་གྱིས་ཡི་གེ་འདེན་པས་གཉིས་ཀ་དང་། སྒོམ་པ་ཡི་གེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་ལ་འཇུག་པས་དོན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་མ་ལོངས་པ་དང་། རྒྱང་

ཟད་ལོ་བས་པ་དང་ལེགས་པར་ལོ་བས་པ་རྣམས་ནི་ཤིང་ལེབ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་ལ་ལྷོས་པ་དང་། རེས་ལྷོས་རེས་མི་ལྷོས་པ་དང་། ཡེ་མི་ལྷོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན། བསམ་བྱུང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པས། བདག་ཉིན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྒོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། ཅི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། བསྒོང་གཉིས་ལྟན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལམ་སྒོམ་པ་པོ་ནི་བསྒེད་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་དགོས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་ངར་གནས་པས་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་བསྒེད་བ་དང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྒེད་སྟེ་མི་དགེ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བར་བྱས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་འཇུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཚོས་གོས་སོགས་གྱ་ནོམ་པ་རྣེད་པ་ལ་ཡང་ཡང་སྲེད་པ་ནི། ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྣེད་པ་ལ་འདོད་ཅིང་བསམ་པ་ནི་འདོད་

ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་ཆོས་གོས་སོགས་ཡང་ཡང་རྣེད་ལ་སྦྱིད་པ་དེ་ཡང་མ་རྣེད་པ་ལ་སྦྱིད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཕྱི་མར་ཐལ་བས་ན་དན་ཉུང་རྣེད་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། བཟང་མང་མ་རྣེད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡང་སྟོན་མ་རྣེད་པ་ལ་འདོད་པ་འདོད་ཆེན་དང་། རྣེད་ནའང་དེ་བས་བཟང་མང་འདོད་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་བརྒྱ་པ་འདོད་ཆུང་དང་ཆོག་ཤེས་ནི་དེ་ཡི་གཉའ་ཤོ་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐད་དུ། ངོ་བོ། མིང་། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། དགོས་པ་དང་བྲུག་དང་པོ། གཉེན་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་དམ་དུ་མེད་དང་བཞིར་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་སྦྱང་བྱ་གཉིས་ནི། ཚགས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ། འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་རིགས་ནི་བཞི་སྟེ། ཆོས་གོས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མལ་ཆ་དང་སྐྱན་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སྨོང་བ་དང་སྨོམ་པ་ལ་དགའ་

བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཚོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ན་མ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཚོག་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། བཞི་པའང་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཚགས་པའི་རྟམ་ཅན་སྟེ། སྲོང་བའི་འགོག་པ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་དག་འབའ་ཞིག་མཚགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལྟ་བ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུསྤྱོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཐུབ་མཐའ་བྱ་བའི་ལས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་འཕགས་པའི་རིགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བཅས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ལས་བཅས་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་ཚུལ་འདིས་ལས་འདི་བྱེད་ན་རིང་པོར་མི་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་མི་ཤེས་པའི་རང་གི་ཚུལ་བདང་། ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཚོང་སོགས་ལས་མཐའ་དན་པ་དེ་དག་སྲངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་དང་། ལས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་སྲོང་སྐོམ་ལ་དག་འཞིང་བཅོན་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

དྲུག་པ་ལ། སྲིད་ཅ་བཞི་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་འཕགས་རིགས་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཚོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མལ་སྟན་གྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་སྐྱེའོ། །གནས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ན། སྐྱེ་བ་ནི་དངོས། གནས་པ་རྒྱུན་གནས་པ། མངོན་ཞེན་སྲང་དཀའ་བའོ། །ཡང་འགྱུང་

བ་དང་འཛིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སྡེད་པ། སྐྱེ་གནས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། འཕྱང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆགས་པ་བདག་དབང་པོ་དང་འགོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་དང་། ངན་པས་འཛིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ནའང་ཤི་ཡང་ཅི་མ་རུང་མེད་པ་དང་མ་བྱུང་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་འཛིགས་སྡེད་དེ་ཆད་པ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་འཕྱང་འཛིགས་ལ་སྡེད་པའི་གཉེན་པོ་ཐ་མ་བསྟན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤང་བས་སམ་རང་བས་མ། ཡང་ན་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་སོགས་གསུམ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལུས་ཡིན་ལ་དེ་དག་འདོད་པ་སྤེད་པ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་ལ་སྡེད་པ་དེ་ཡི་དུས་སུ་སྟེ་ཞེས་གི་ཕྱིར་རིགས་དང་པོ་གསུམ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་སྡེད་པ་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ལས་བསྟན་པའོ། ། གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་ལ། རྟེན་ཞེ་གནས་བསྟུབ་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྟག་མཐོང་སྤེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཞི་ལྟག་གཉིས་ལས། དང་པོ། མི་སྐྱག་པ་དང་དབུགས་ནང་དུ་རྟུབ་པ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ཡིས་རིམ་པར་འདོད་ཆགས་ལྟག་པར་སྣང་བའི་དང་རྣམ་རྟོག་ལྟག་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇུག་ཅིང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་ཕྱི་མ་ལ་མདོག་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་མདོག་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་

ལ་འཇུག་ཅིང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་རྣམ་རྟོག་འདྲེན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཚམས་གཉེན་བྱེད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ། མི་སྐྱག་པའི་གཅོ་བོ་ཀེང་རུས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྩུབ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་གཉིས། དང་པོ་སེམས་འཛིན་དངོས་དང་། མི་སྐྱག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བཞི་སྟེ། ཁ་དོག །དབྱིབས། རེག་པ། བསྟེན་པཀུར་གྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོ་རྟམ་པ་བསྟོ་བ། གནག་པ། རྟམ་པ་དམར་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་རྟམ་པར་ཟོས་པ། འཐོར་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་རྟམ་པར་འབྱས་གཞིག་པ་དང་། རྒྱས་པས་བྱང་བྱེད་དུ་སྟེལ་པའི་ཀེང་རུས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །བཞི་པའི་གཉེན་པོ་ཤི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་ནང་ཚན་ཀེང་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་བྱ་བྲག་མེད་པར་དབྱིབས་མདོག་སོགས་ཀྱི་ཚམས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་མོ། །

ཀེང་རུས་ལ་མདོག་སོགས་ཚགས་པའི་རྟམ་པ་བཞི་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་སྐྱག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རྟམ་པ་དགུའོ། །འདི་གཟུགས་ཁྱད་གི་ཁྱོགས་གཅིག་མདོག་དབྱིབས་ཉི་ཚེ་བ་བརྟགས་ནས་བསྒོམས་པས། ཉོན་མོངས་པ་རྟམ་པར་

གཞོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཉན་ནས་སྣོང་བ་ནི་མིན་ནོ། །མི་སྣག་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གི་ལུས་ཤང་པའི་མཐེ་བོང་ངམ། དབུལ་བའི་དབྱེས་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་པ་ནས་ཤ་མཐེབ་གང་སྐྱགས་ཏེ། རྒས་པ་ཉིད་དུ་སེམས་ཤིང་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་རིལ་བོ་དང་། གནས་ཁང་དང་། མཐར་གྱིས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི་ཀོང་རྒས་སུ་སྣོང་ཞིང་ཁྱབ་པར་བསམས་ལ། ཡང་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་མཐའ་ནས་རང་གི་ལུས་འབའ་ཞིག་རྒས་པ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་སྐྱེ་བའམ་བསྟན་ནས་བསྒོམས་པས་ལས་དང་པོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉེ་སྣོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྣོ་བ་སྟར་བཞིན་ལ་སེམས་བསྟུ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤད་པའི་རྒྱས་པ་རྣམས་བོར་ཞིང་། ལུས་ལྟག་མ་རྒས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ནས་ལུས་ཕྱེད་དང་། དེ་ནས་ནི་ཐོད་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་རྒས་པར་བཏང་ཞིང་བོར་ནས། ཐོད་པའི་ཕྱེད་རྒས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨྱང་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཐོད་པ་ཕྱེད་ཀྱང་རྒས་པ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་བོར་ནས་སྟར་བཞིན་སྣོས་ནས་སྟུད་པ་ན། སྨིན་མ་གཉིས་པའི་བར་དུ་རྒས་པ་མཐེབ་གང་ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྨོས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཁགར་བརྟེན། དམིགས་པ་ཁམས་གང་གཏོགས། རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་བཞི་པོ་རིམ་པར། མི་སྣག་པ་ནི་ངོ་བོ་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་

དང་། འགོར་དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྟའམ་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྐ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཉེར་བསྟོགས་བཞི་དང་བཅས་པས་དགྱུ། འདོད་པར་བརྟུན་དང་། དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྣང་བའི་ཚོས་ཁོངོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་པའོ། །རྟེན་ནི་གང་ཟག་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོནས་བསྒྱིད་དེ། བྱང་སྤྲོ་མི་སྐན་ཐུན་པས་དང་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཁམས་གཞན་ནའང་མེད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པའོ། །དུས་ནི་འདས་པའི་མི་སྡུག་པ་འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི། དུས་གསུམ་ལ་དམིགས་པའོ།། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཟག་པ་ཅས་སོ། །

གཉེས་པ་དབྱགས་འབྱུང་རྟུབ་ལ། ངོ་བོ། སེ། སྐྱོད་ཡུལ། རྟེན། དབྱེ་བ། གནས་གང་གི་ཡིན། སེམས་དང་ལྡན་མི་ལྡན། ཟིན་མ་ཟིན། རྒྱུ་གང་ལས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སེ་ཐ་དང་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་བཅུ་པོ་རིམ་པར་དབྱགས་རྟུབ་པ་དང་དབྱགས་མིའི་ཁས་ཀྱངས་བཞི། །མཚན། དབྱུང་བར་དྲན་པའི་ངོ་བོ་ནི། འབྱུང་རྟུབ་རི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱུད་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་སྐྱེད་ཅིང་འཛུགས་པས་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བཞག་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་ཐུང་བར་ཅན་དང་། འདོད་པའི་སར་བང་ལྟ་སྟེ། འདི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དང་མཐུན་པས་ཚོར་བ་བཏང་

སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཕྱིར་ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡིད་བདེ་སོགས་ཡོད་ལ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་རྟུང་རྒྱུ་བ་མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་སྲིད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྲོག་ཡུལ་ཅེ་དམིགས་པ་ནི་རྟུང་ངོ། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་རྟག་མང་བས་སོ། །དེ་ཡང་བློ་གསལ་བས་ལྟ་མི་གཉིས་ཀྱི་འོ། །ཚོས་འདི་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་མི་རྟོགས་པས་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟབ་མོ་གང་ཞེ་ན། བགྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། དེ་ལ་བགྲངས་བའི་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལུས་སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་སྟེ་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་དུ་ཡིད་ཀྱིས་བགྲངས་བའོ། །དེ་ལས་ཉུང་ན་ཕྱིང་བ་དང་མང་ན་རྒྱིད་ཀྱིས་དོགས་པས་མི་བགྲངས་ནོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཚང་བར་བགྲངས་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་ན་ལྷག་པར་བགྲངས་བ་དང་། རྟུབ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་ལ་རྟུབ་པར་བཟུང་ན་འཆོལ་བར་བགྲངས་བའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་ཏེ་བགྲངས་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བགྲངས་བའོ། །རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འདི་དག་འཇུག་པ་ན། ལྷོག་མ་དང་། སྐྱེ་གཉད་དང་། ལྟེ་བ་དང་། སྐེད་པ། བརླ། ཤད་། བྱིན་པ། ཤད་མཐིལ་དང་། ས་ལ་སྟོངས་ཆེ་ཆུང་གིས་འདོམ་གང་དང་། མཐོ་གང་གི་བར་དུ་རིམ་

གྱིས་འཛུགས་གོ །འགྲུང་བ་ན་ཤར་མཐིལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྦྲ་བྱག་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་གིས་ཚུང་ན་མཐོ་གང་དང་། ཆེན་འདོམ་གང་གི་བར་དུ་འགྲུང་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛུག་པ་ན་རྒྱང་དགྱིལ་དང་། འགྲུང་བ་ན་འཐོར་བྱེད་རྒྱང་གི་བར་དུའོ་ཟེར་བ་ནི་མིན་ཏེ་འདི་དེ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །འཛོག་པ་ནི་ནོར་བུའི་ཐག་པ་བཞིན་དུ་སྟེའི་རྩེ་མོ་ནས་ཤར་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་ལྟ་ཞིང་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའམ་གནོད་པའམ་གང་བའམ་དྲི་བ་དག་ཅེས་རྗོག་པའོ། །ཇི་བར་རྗོག་པ་ནི་དབུགས་འགྲུང་རྒྱུབ་འདི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་བར་དུ་ཟད་ཀྱི་བར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་བར་རྗོག་པའོ། །བསྒྲུབ་བ་ནི། རྣམ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་བསྒྲུབ་ནས་དྲོ་བ་ནས་ཚོས་མཚོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་བར་སྒྲུབ་བའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྒྲུབ་བ་ནི་དྲན་ཉེ་ནས་རྗོང་ཁྱིང་གི་བར་དུ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཞེས་བ་དང་། མི་སྐྱོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་ཟེར། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་བར། དབུགས་རྩུབ་དབུགས་འགྲུང་དྲན་པ་ནི། བཤད་དང་རྗེས་འགྲོ་འཇོག་པ་དང་། རྗོག་པ་དང་ནི་བསྒྲུབ་བ་དང་། ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འོང་། ཅེས་སོ། །དབུགས་རྩུབ་པ་དང་དབུགས་འགྲུང་བ་ཁ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལུས་ཀྱི་

ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས། སེམས་གང་ལས་ཀེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་སོགས་ཡི་ཡིན་པ་དེའི་སར་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ན་འདོད་པའི་སར་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་གང་ལ་བརྟེན་ན་དེའི་སར་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྣ་བས་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ནུར་ནུར་པོ་སོགས་དང་། སེམས་མེད་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལས་ལྡང་བ་ན་སྐྱང་འདྲུག་པ་ཁོ་ན་དང་། འཆི་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྐྱེམས་པར་འདྲུག་པ་ན་སྐྱང་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མི་སྣུག་པ་དང་འབྱུང་རྟུབ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་ཀོག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཚོར་བའི་རྟེན་དུ་མ་ཟིན་པའོ། །བྱུང་བ་གསུམ་ལས། སྐལ་མཉམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚད་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བས་དང་། ལུས་རྒྱས་པ་ན་སྐྱང་འགྲིབ་པས་རྒྱས་བྱུང་དང་རྣམ་སྨིན་མིན་པས་སོ། །སྐྱང་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་དང་གོང་སའི་ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱི། འོག་མ་ཡི་ཡིད་ཀྱིས་ནི་སྐྱང་འབྱུང་རྟུབ་དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱལ་སེམས་དང་། སྐྱོད་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ན་ཅོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་ཅི་སྨོས་

ཞེས་བའོ། །

གཉིས་པ་བརྗེན་པ་ལྟག་མཐོང་ལ། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བཞད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་རྗེན་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏ་ཡིས་ལྟག་མཐོང་སྐྱེད་བའི་དོན་དུ་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། ངོ་བོ། གོ་རིམ། དགོས་པ། དངོས་གཞི་བསྟོམ་ཚུལ་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་ཅི་ལྟར་ན། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་བས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་མཚན་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག །སྡུག་བསྔལ། སྟོང་། བདག་མེད་ནི་བཞི་གའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱི་མཚན་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་གཞན་རྟོག་དང་དོན་དམ་བའི་གནས་ལུགས་རྣམ་པར་འབྱེད་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དྲན་ཉེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་དྲན་ཉེ། འབྱེལ་བ་དྲན་ཉེ། དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོའི་ངོ་བོ་ནི། ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོས་སོགས་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཙམ་ནི་མིན་

ནོ། །ཤེས་རབ་འདིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པར་སློབ་དཔོན་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་དང་། ཕྱིའི་ལུས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞེང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པར། རང་ལུས་དང་། ཕྱི་སྟོང་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སོ། །ཕྱིའི་ཚོར་བ་སོགས་ནི་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལུས་ལ་རྗེས་སུ་བལྟ་བ་ནི་ལྟག་མཐོང་དང་། གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་བཤད་རྒྱུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། དྲན་ཉེ་གཞན་གཉིས་ནི། ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། སྣ་མ་གཉིས་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལུས་སོགས་བཞི་ལའང་དམིགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་བཞག་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། གོ་རིམ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རགས་པའི་རིམ་པས་སྣར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ལུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚོར་བའོ་འདོད་པས་དང་། དེ་ཡང་སེམས་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་མ་སྤངས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ། ལུས་ལ་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བར་བའོ་བ་དང་། སེམས་ལ་རྟག་པ་

དང་། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་དྲན་ཉེ་བའི་གསུངས་སོ། །

ལྟ་བ། དང་པོ་གསུམ་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད། འདུས་མ་བྱས་པོན་ལ་དམིགས་ན་མ་འདྲེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སོགས་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་ཉེ་གོམས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གོམས་པ་དེ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། དམིགས་ཡུལ་བཞི་ཀ་བསྡོམས་པའི་འདྲེས་པ་སྟེ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལུས་སོགས་དེ་དག་ལ་ནི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་དང་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ཚོགས་ལམ་ན་གཅོད་ཡིན་པས་བསྟན་གྱི།ཤ་ གཞན་དུ་ན་རང་གི་སེམས་བསྒྲིད་པའི་དགེ་བ་སྤྱོར་ལམ་གྱི་སྐྱ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོར་ལམ་ལ། སྤྱོར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དེས་འབྱེད་བཞིའི་དབྱེ་བ། དོན། དོན་བསྟུགས་སུམ། དང་པོ་ལ། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་དྲན་ཉེ་སྤྱི་དམིགས་དེ་

ལྟར་གོམས་པ་དེ་ལས་དྲྭ་བར་གྱུར་པའི་ཕེས་འབྱུང་སྟེ། གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སྐྱེད་ལྟར་ཉེན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་སྤེལ་བྱེད་འཕགས་ལམ་གྱི་སྔ་ལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ། ཕེ་ཕེས་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་སྒོ་ཉུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། རྣམ་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་གང་གིས་འཕོ་བ་སྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དྲོ་བ་དེ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོར་འཛེལ་བ་ལས་དགེ་རྩ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོ་ཡིན་པས་རྟེ་མོ་ཞེས་པ་དེ་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་དྲྭ་བ་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་གཡོ་བ་རྒྱང་དྲྭའོ་དང་། ཆེ་བ་རྩེ་མོ། མི་གཡོ་རྒྱང་དྲྭབཟོད་པ། ཆེ་བ་ཆོས་མཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་དང་པོར་གང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་གང་གིས་འཕེལ་བ་གཉིས། དང་པོ། དྲོ་རྩེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྐྱབ་བདེན་གྱི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྱུང་གི་ལུས་ལྟ་བུ་ཉེ་ཆེ་གཅིག་ལ་དྲྭ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་བས། དང་པོ་ཆོས་དྲན་ཉེའི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་རྒྱུད་ལ་གཏོད་པཁམ་གཏད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། ཕྱིས་ཡང་སྤེལ་བ་ནི་ལུས་སོགས་གཞན་རིས་ཚད་དུ་དམིགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ། བཟོད་པ་རྒྱང་

འབྱིང་དང་། ཆེན་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་གང་གིས་འཛེལ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྩེ་མོ་ཚུང་འབྱིང་ཆེར་འཛེལ་བ་དེ་ལས་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྐྱེ་སྟེ། བྱིས་པའི་ཚོར་ན་བདག་ཚད་དུ་དོགས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་བཟོད་ལ། དོད་རྩེའི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་པ་ལ་ཚུང་དུ་དང་། འབྱིང་དུ་བཟོད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་མི་ཉམས་པའི་སྐོ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེར་བཟོད་པས་སོ། །དེ་ཡི་ཚུང་འབྱིང་གཉིས་དོད་རྩེ་ལ་དང་པོ་ཚོར་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་དོན་ཤེས་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་འཛེལ་བ་ནི། དོད་རྩེ་ལས་ཁྲད་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིས་ཀྱང་ཚོས་དྲན་ཉེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱིས་འཛེལ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ཚོས་མཚོག་དང་ཉེ་ཞིང་ཚོས་མཚོག་མཐོང་ལམ་དང་ཉེ་ལ། མཐོང་ལམ་ཚོས་དྲན་ཉེའི་ངོ་པོ་ཡིན་པས་འདུ་བར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་ཚུལ་གི་འདོད་དང་གོང་མའི་བདེན་བཞི་བྱུང་བསྟོམས་པས་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འབྱིང་གཟུགས་གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་ཕྱི་ནས། འདོད་ན་སྟོང་པའི་སྟུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟོད་འབྱིང་ཡིན་ལ། གང་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ཚུང་དུའི་རྣམ་པ་སོ་གཉིས་བསྟོམ་པའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལམ་

བོར་ཏེ་ལྷག་མ་སོ་གཅིག་བསྟོམ། དེ་ནས་རིགས་པ་བོར་ཏེ་སྒོམ་ཟུང་བསྟོམ་པ་སོགས་ནས་གོང་མའི་འགོག་པ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱད་བསྟལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རེ་རེ་ནས་དོར་ནས་ལྷག་མ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་འདོད་གཉེན་ལམ་བདེན་ནས་སྤྱད་བདེན་བར་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྦྱ་མ་ལྟར་དོར་ནས་མཐར་གང་ཟག་བཞིའི་གཉེན་བོའི་དབང་གིས་སྤྱད་བདེན་གྱི་བཞི་ལས་གང་རུང་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་བརྟས་ཏེ་བསྟོམ་པ། གོང་མའི་གཅིག་ཕྱི་ནས་བརྩམས་པའི་བཟོད་འཕྲིང་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བརྒྱ་གོ་བདུན་ཡོད་ཟེར་རོ།། ཁ་ཅིག་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ཡོད་བཞིན་རྣམ་པ་འདོར་བ་མི་འཐད་དེ་བདེན་པ་དེའི་རྣམ་པ་འདོར་བ་ཡིན་པས། བསྟན་བཅོས་ལས། བཟོད་འཕྲིང་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་བསྡུ་དགུ་སྟེ། དང་པོ་གོང་མའི་ལམ་བོར་ལྷག་ཅེར་བརྒྱད། དེ་ནས་འདོད་པའི་ལམ་བོར་ལྷག་ཅེར་བཞི་སོགས་མཐར་འདོད་སྤྱད་བཞི་རྣེས་ལ་དབང་རྟོན་ལྷ་སྦྱང་དང་། རྟུལ་བོས་སྟེད་སྦྱང་གཉིས་ལས། དང་བོས་སྤྱད་བདེན་དང་བོ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་དོར་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྦྱ་མ་གཉིས་དོར་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྟོམ། དེ་ནས་ལྷ་སྦྱང་དེ་ལའང་བདག་ལྷ་སྦྱང་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ལན་གཉིས་དང་། བདག་གིར་ལྷ་བ་སྦྱང་པ་ཡིན་ན་སྟོང་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ། སྟེད་སྦྱང་ཡིན་ན་འདོད་སྤྱད་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དོར་ནས་ལྷག་མ་དང་བོ་གསུམ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྟེད་སྦྱང་དེ་ལའང་བདོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་

ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཤས་ཆེ་གཉིས། དང་པོ་ཡིན་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་ལན་གཉིས། གཉིས་པ་ཡིན་ན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྡུག་བསྔལ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ་པའི་བར་རྣམས་ནི་བཟོད་འབྱིང་ཡིན་ཟེར་རོ། །ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་འཕྲིན་ན་དང་པོ་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ལ། ཕྱི་ཤའི་དོན་ཁམས་ཁོ་ན་དོར་བར་ཤེས་ཤིང་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཞེས་འགྲེལ་བྱེད་དག་འཚད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། རྗེ་ཡུར་བཟོད་འབྱིང་གི་མཐར་སྔ་མ་ལྟར་ན་སྣོད་ཅིག་དྲུག་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྣོད་ཅིག་བཅུ་གཅིག་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ལྟར། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འང་འདོད་པའི་ཡུལ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བཟོད་ཆེན་དེ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རྒྱུན་མེད་པས་སྣོད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་འདོད་སྡུག་ཡུལ་ཅན་དང་། སྣོད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བཟོད་པ་འབྱིང་གི་སྣོད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཉིས་དང་། བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོས་མཆོག་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་མཐུན་ཏེ། དེ་དང་ཆོས་བཟོད་ཤེས་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་གང་སྐྱེ་བ་དེ་སྣོད་ཅིག་དྲུག་ཏུའོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ་དྲྭ་བ་སོགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱུང་པོ་ལྟ་སྟེ། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་

གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པའོ། །

གཉིས་པ། དྲུད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ནི་དྲུད་སོགས་སྐུ་གཀོགས་པ། གཀོགས་ན་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་པས་དྲོ་བ་སོགས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ། སྐར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་པའི་དྲོ་བ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་ཞེས་བྱ་ན། མཐོང་སྤང་གི་གཅོད་པོ་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པས་བདེན་པ་ལ་དེས་པ་དང་། འདི་ནི་སྤྱག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ནས། ལམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྲེད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ་དེའི་ཚེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ། རྒྱུ་དང་། སྣ་དང་། རྟེན་དང་། གཏོང་ཚུལ། ཉམས་ཚུལ། ཐན་ཡོན་དྲུག་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ཤེས་རབ་གསུམ་གང་ལས་བྱུང་ན། དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་བཞི་ཚར་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་བསྒོམ་བྱུང་ཡིན་གྱི་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྣ་ནི། དང་པོའི་མི་ལྷུག་སམེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་དྲུག་གི་ས་པའོ། །མཐོང་ལམ་དང་མཐུན་པས་དེ་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པས་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །དྲོ་རྩེ་གཉིས་ནི།། འོག་མ་འདོད་ཁམས་ནུབ་ཡོད་པ་འམ་ཞེས་པ་ནི། བརྟན་པ་དབྱངས་

སྒོམ་གསལ་ལུགས་ཏེ་འཁར་ན་སོ་བདུན་པའོ། །
གསུམ་པ་ལུས་རྟེན་ནི། བཞི་ཀ་འདོད་ཡོའི་རྟེན་ཏེ། རིས་འབྱེད་དང་པོ་གསུམ་
ཐོག་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེད་ཅིང་སྟོན་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ནི་ལྷའི་ནང་དུ་ཡང་མངོན་
དུ་བྱེད་དོ། །བཟོད་ཚེན་དང་ཚོས་མཚོག་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུཔང་དང་པོར་
སྐྱེད་དོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་སྐྱེས་པས་བྱང་མེད་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་ཀྱིས་
ཀའི་རྟེན་ཅན་ཞིག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ་ཕན་ཚུན་མཚན་འགྱུར་
བ་དང་འཚོལ་བར་སྐྱེ་བ་ལས་སོ། །ཚོས་མཚོག་ནི། བྱང་མེད་ཀྱིས་གཉིས་
ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཀྱང་། སྐྱེས་པས་ནི་བྱང་མེད་རྟེན་ཅན་མིན་ཏེ།
ཚོས་མཚོག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་བྱང་མེད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་
ཐོབ་པས་རྟེན་དམན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཚོས་མཚོག་གི་དེ་མ་ཐག་
མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་གྲུབ་
མཐའ་དོ། །དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་རྣམས་ནི་གཟུགས་སྲོག་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་སྨིན་གཟུགས་ཁམས་པའི་ཐུང་ལྟ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
གིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སྡུག་འབྱིན་བྱེད་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པས་རྗོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་རིས་མཐུན་འཕེན་བྱེད་ནི་མིན་ནོ། །ཉམས་པ་
ཚ་མཐུན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
བཞི་པ་གཉིང་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་འབྱེད་དེ་དག་ཐོབ་པ་ཉམས་
པས་གཉིང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྡེ་བོར་ནས་གཉིང་

དོ་སྣེ། དང་པོའི་སས་བསྡུས་པ་གཉིས་པར་འཕོས་ཚེ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཤེ་སྣེ་འཕོས་པས་གཏོང་གི་ཚགས་བྱལ་གྱིས་མིན་ནོ། །འཕགས་མིན་ཏེ་བྱིས་པ་ནི་ས་བོར་བའམ་མ་བོར་ཀུང་རིས་མཐུན་དོར་བ་འཆི་བས་གཏོང་སྣེ་མ་འདྲིས་ཤིང་མི་བརྟན་པས་སོ། །འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྨོར་ལམ་མིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྟ་བ་ལ་སྨིར་ཉམས་པ་ཡོད་མེད། ཉམས་ནས་ཐོབ་ཚུལ། ཉམས་པའི་དོན་གསུམ། དང་པོ། དང་པོ་དྲྭ་རྩེ་གཉིས་ནི་སོ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀུང་གཏོང་ལ། བཟོད་མཆོག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་འཕྲེད་དེ་དག་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི། དངོས་གཞིའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་སྤྱི་ཡིད་འབྱུང་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བཟོད་འབྱིང་མན་ཆད་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་ཚེ་སྣར་ཐོབ་ན་སོར་སྟོམ་ལྟར་སྟོན་མེད་གསར་དུ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉམས་པ་གསར་ཐོབ་ཡིན་པ་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་སྨོན་བ་མ་སྐྱེས་པས་ཡང་ཡང་མ་གོམས་པ་དང་། ཆགས་བྱལ་གྱིས་མི་ཐོབ་པ་དང་། འབད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་རང་སར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གསོས་འདེབས་མཁས་ཡོད་ན་འཕྲོ་ནས་སྐྱེ་ལ་མེད་ན་གཞི་ནས་སོ། །

གསུམ་པ། རྣམ་ཉམས་དང་ཡོངས་ཉམས་ཀྱི་ཉམས་ཏ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་

ཅེ་ན་ནི། ཆོས་མི་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཁྱད་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་ན་དགེ་རྩ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཉེན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་བཞད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཉེས་ཤེསདང་། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་སོ་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལྟ་བུདང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་མཐོང་ལམ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཤེས་པའང་ཡོད་པས། ཤེས་པ་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཆེ་རྒྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

དྲུག་པ་ཐན་ཡོན། དེ་ལ་དྲྭ་ཐོག་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱང་དེས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་ཐར་ཆ་དང་ཐག་ཉེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད་ན་བདེན་མཐོང་ལ་ཆེས་ཤེ་བའོ། །རྟེ་མོ་ཐོབ་པ་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱང་དགེ་རྩ་ཀུན་ཏུམི་འཚང་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་རྟེན་ལྷག་པས་ས། །དེ་ནི་བན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་སྤྲིད་དོ། །བཙོད་ཐོབ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་བཟུ་སོང་གསུམ་དུ་མི་འགྲོ་ངེས་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཉེན་སྤངས་པས་སོ། །དེས་མཆོག་ནས་སྐོང་སྐྱེས་དང་དྲོད་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྤྲུལ་མི་སྐྱན་པ་དང་། ཚངས་ཆེན་ཏེ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཟ་མ་དང་མནིང་དང་མཚན་གཉིས་ཏེ་ལུས་གསུམ་དང་། བརྒྱད་པ་ཕན་ཚུན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིད་པ་དང་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་དྲུག་ལ་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དྲུག་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ཡང་བཙོད་ཚུང་འབྲིང་གིས་ངན་

སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ལ། ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་འཐོབ་མོད་ཀྱི་རྩ་བར་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་གཅིག་པུ་སྟོས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་ལ། སྟོང་ལམ་དུ་རིགས་ལས་ལོག་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དང་། སྟོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དྲྭ་རྩེ་གཉིས་སུ་སྟོང་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རང་གི་རིགས་ལས་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་སུ་འགྱུར་སྲིད་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ནས་དན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་ལ། བྱང་སེམས་གཉན་དོན་དུ་དན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །གཉན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ནི་ཚོས་མཆོག་མ་གཏོགས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་བརྒྱུད་ནས་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཡང་རང་དོན་གཅོ་བས་གཉན་དོན་དུ་དན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བས་སོ། །ཚོས་མཆོག་ཏུ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས་འགྱུར་བ་མེད་དེ་རིགས་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་དང་རང་རྒྱལ་བས་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ནས་སམ་མི་སྤྱག་པ་ནས་བརྒྱང་སྟེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་བསམ་གཏན་མཐའ་བཞི་པའི་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་གསལ་ཞིང་སྦྱངས་པས། སྐན་གཅིག་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་པས་ལམ་གཉན་དུ་བློག་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་བདང་རང་འབྲས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པས་སྟོང་ཉིད་ལྷག་པ་མེད་ལ། རིགས་གཉན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ་བར་མ་ཆད་པས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ནི་ཚོས་

མཆོག་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བས་རྣ་ལྟུ་བུ་དང་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྲོར་ལམ་མམ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིན་ལ། མངོན་པ་ཕུར་ན་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྤྲོད་ནི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བས་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སྤྲོར་ལམ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཡི་སྟོན་དུ་དེས་བར་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ནམ་ཐར་ཚུལ། རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་། དབྱེ་བ་དུ་ཡོད། རྟེན་གང་ན་ཡོད་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ། དེ་ནས་རིས་སྐིད་ན་ཐར་ཞེན། སྡུང་ཁ་ནི་སྐྱེ་ཁ་གསུམ་གྱིས་ཐར་ཏེ། ས་བོན་འདེབས་པ་དང་། སྡུག་སྦྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཚགས་པ་ལྟར། སྦྱེ་བ་དང་པོ་ལ་ཐར་ཆ། གཉིས་པར་དེས་ཆ།

གསུམ་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྦྱིད་བའོ། །ཚེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐར་བར་བཞང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐར་ཆ་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྐོམ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཡེང་གི་ས་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རམ། ནང་བའི་སྐོམ་བྱུང་དུ་རུང་མ་སྐྱེས་བས་སོ། །

གསུམ་པ། དེ་ཡང་ཡིད་གཅོ་བོར་གྱུར་བའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་མོ། །དེས་

ན་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་ཐར་ཆ་སྟེ། ཟས་འཐུའ་ཙམ་སྦྱིན་པའམ་བསྐྱབ་པ་འཐུའ་ཙམ་མཉེས་པ་སོགས་རྟུང་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུར་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱས་ན་དགེ་བ་ཆེ་ཡང་དེར་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པ་སྡུང་འདས་ཡིན་ལ་དེའི་ཚ་འཕོ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲེན་ཅིང་དེ་ལ་མཐུན་པས་ན་ཐར་ཆ་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ། དེ་ནི་བློ་གསལ་བས་རྟེན་གྱིང་གསུམ་གྱི་མི་ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁོ་ནར་འཚེན་པར་བྱེད་ལ། ལྟ་ལ་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། ངན་སོང་ལ་སྐྱོ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་གསལ་ཞིང་། སྒྲ་མི་སྙན་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཚེན་ནོ། །སྤྱིར་ལམ་མ་ཉམ་བཞག་གི་བློ་དེ་རྣལ་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་ལ། གསལ་སྣང་ཡོད་པར་བརྒྱད་སྐྱོང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་དེས་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྒོམ་ཚོས་དབྱིངས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོག་དོན་ཏེ་ལྟ་བར་དྲན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལ་དོན་དུ་རྟོམ་ཚ་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཡིད་དཔྱོད་བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་སྐོང་ཅིག་མ་བཙུད་བྱག་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཚོས་མཆོག་གི་

ཡེ་ཤེས་དེ་ལས། ཚོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱེའོ། །
གཉིས་པ། དེ་གང་ལ་དམིགས་ཤེ་ན་འདོད་པའི་སྤྲུལ་བསྟལ་ལ་འོ། །དེ་ནི་
ཚོས་མཚོག་དང་འབྲེ་བར་འདོད་པས་སྲེད་སྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་
བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞིའོ་གང་རྟུང་ཡིན་ནོ་ཟེར། སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་
ཤིང་དེ་ལ་མི་སྐྲག་པས་སོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་ཚོས་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་
འབྲས་བུ་མཚོན་ནས་བཏགས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །
དེ་སྐྱེས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་མྱང་འདས་ཉིད་དུ་དེས་པར་འགྲོ་བས་
ན་དེས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པས་སོ་སྐྱེ་
བོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་སོ་སྐྱེ་བ་བོ་གཅིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་
སོ་སྐྱེ་ཚོས་མཚོག་གིས་བཟློག་པར་བྱེད་ཟེར་ཡང་ཚོས་མཚོག་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་
ཐལ་ལ། སོ་སྐྱེ་བཟློག་པ་ལ་ཚོས་མཚོག་དང་ཚོས་བཟོད། བར་ཚད་མེད་ལམ་
དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་ཀྱང་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་མ་གཏོགས། སོ་སྐྱེ་སྐྲོམ་སྦྱངས་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་
གྱིས་མི་སྤོང་ཞེས་བྱེ་སྐྱས་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་སྐྱེའི་འདོད་པ་ནི། ཚོས་མཚོག་གིས་
སྦྱངས་ཡང་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། །དེ་སྦྱངས་ཟིན་པ་མིན་པས། །འགགས་
པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོངས། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྐྲོམ་སྦྱངས་ཡིན་ཀྱང་བན་སོང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཅུང་མ་
ཚང་བས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་འགགས་པ་ལྟར། ཚོས་བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་

ན་ཆུན་མ་ཚང་བས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྤངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ མཐོང་ལམ་པ་འཕགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་གཉེན་པོས་དངོས་ སུ་སྤང་བ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་སོ། །རྣམ་ཅམས་དང་སྤངས་ པའི་ཁྱད་པར་ན། དང་པོ་ནི་ཆུན་མ་ཚང་བས་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ པ་ནི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ ན་སོ་སྐྱེའི་བརྒྱ་མིན་འགོག་ཐོབ་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་བཟོད་ སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ནི། འདོད་པའི་སྐུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་དང་པོ་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པས་ན་ཆོས་ ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། བཟོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་སྟར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱགས་པ་བཅོམ་ ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྐུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ ཤེས་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྐུག་བསྔལ་ལྟག་མ་ཁམས་གོང་མའི་དེ་ ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་རྗེས་ཤེས་དང་། གོང་མའི་སྐུག་བསྔལ་གྱི་ ཆོས་ཉིད་ལ་མི་སྐྱགས་པས་དང་། སྐྱགས་པ་བཅོམ་ཟིན་ལ་འཇུག་པས་བཟོད་ པ་དང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གཉན་གསུམ་ལ་འདུ་བཞིན་དུ་བཟོད་ ཤེས་བཞི་བཞི་ཐུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ གོ ཞེས་ལ་བདེན་པ་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་

བརྒྱ་དྲུག་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལས། ལྟ་བ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུའི། །སོགས་ནས། ཅིག་ཆར་སྣང་སར་ཉེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། །ཞེས་སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།། གནས་བརྟན་པ་དང་། ཚོས་སྐྱོང་སྟེ་སོགས་ན་རེ། ཅིག་ཆར་རྟོགས་ཀྱང་བརྒྱ་དྲུག་ནི་བདེན་བཞི་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་བཤད་པའི་དབང་དུ་ཡིན་ཟེར། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྣང་ན་ཞུགས་གནས་མི་རྟུང་ལ། ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་སོགས་ལས་ཐང་པའི་རྣང་དང་རྟོག་པ་དང་ཐེམ་སྐས་ལ་དབེ་མཛད་ནས་སྟ་མ་མ་སྐྱེ་བར་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཟེར། ཅིག་ཆར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ཟེར། སྒྲུག་བསྟལ་མཐོང་ན་དེས་ཀུན་འབྱུང་སྤང་ཞེང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ལམ་གོམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་བཞག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། མཐོང་སྤོམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ། མངོན་རྟོགས་དེ་ལ་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བ་མངོན་རྟོགས་ནི་ཤེས་རབ་ཟགཿམེད་ཀྱི་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་མངོན་སུམ་མཐོང་བའོ།། དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་

དང་བཅས་པའོ། །བྱ་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྡན་པར་མིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་སོགས་བྱ་བ་བཞི་པོ་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ནི་གསུམ་ཆར་དང་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྡན་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའོ། ། གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉི་ཚེས་མཆོག་དང་ཟླ་གཅིག་པས་བསམ་གཏན་སྣབས་ལ་བརྟེན་པའོ། ། གསུམ་པ། བཅོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་གྲོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་ལྟར་སྣང་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། སྒོ་འཕར་གཅོད་པ་ལྟར་སྣང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བའི་བྲལ་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། ། བཞི་པ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅུ་ལྔ་ནི་བདེན་པ་སྟར་མ་ཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱབཞི་པ་མན་ཆད་ཁམས་གོང་མའི་ལམ་མ་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་དུ་མ་བཤད་དོ། །བཅོ་ལྔ་པ་དེ་རྫོགས་པས་བདེན་བཞི་མཐོང་བ་རྫོགས་ལ་བརྒྱད་པ་ནི་སྟོང་མཉམས་ཀྱིས་མཐོང་ཟིན་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

འདི་སྐོམ་ལམ་ཡིན་ན་ཉམས་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་ན་མིན་ཏེ། མཐོང་སྤོང་གི་སྤང་བ་འཇོག་པས་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བདུན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཟེར་ན། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པས་ན་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བཟུང་དུག་པའང་ལམ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའམ་ལམ་ལ་རྟེས་བཟོད་སྟར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། མཐོང་མ་མཐོང་ནི་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་རྣམ་པ་གཅིག་མ་མཐོང་བས་མ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟེ་མ་ཉག་གཅིག་མ་བརྟས་ཀྱང་ཞིང་མ་བརྟས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚགས་བླལ་སྟོན་སོང་དང་། མཐར་གྱིས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཏུ་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པའི་ཚོག་གི་རྟེས་སུ་འབྲང་བས་དང་། རང་ཉིད་མདོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བས་ན་དཏུ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་བོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་

ནི་ཕུང་པོ་བཞི་འམ་ལྔའི་རྒྱུན་ལ་བཏགས་པའོ། །རྟག་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བསས་པོན་ཐམས་ཅད་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གསུམ། དང་པོ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་ལ་ཞུགས་པའི་དད་པ་དང་ཚེས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དེ་ཡང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་ཡིན་པ་དེ་མ་ཟད་དེ་གཉིས་སྐར་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱིང་པོའི་འབྱིང་པོ་བར་དུ་གང་རུང་བཅོམ་པའང་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བྱུག་པ་ནས་དགུ་པ་ཚུན་ཆད་སྟེ་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དེ་གཉིས་སྐར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའམ། ཡང་ན་གོང་མ་གཟུགས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་བར་གང་རུང་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་ལ་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་སྐོ་ལས། ལ་ནི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་། བདུན་པ་སྟད་དང་སོགས་དོན་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལས་འདིར་ཞིང་ལ་ཆུ་འཇེན་ལྟ་བུ་དགོས་ཚེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མེད་དེ།

སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ལའང་ཚགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ལ་ལྔ་པའམ་བརྒྱད་པ་དང་། བསྒྲུགས་པ་ལ་དྲུག་པའམ་དགུ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གནས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་བསྒྲུགས་པ་ཡང་བརྟེན་པས། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་པོ་ནའོ། །

བསྒྲུགས་པ་ལ་དང་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་དུའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ལ་དབྱེ་ན་ཞུགས་གནས་གཉིས། ཞུགས་པ་ལམ་གྱིས་དབྱེ་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པས་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་ཅི་ཅི་ལའང་ཆགས་བྱལ་གྱིས་དྲུག་སྟེ། སྐོམ་སྲིད་མ་སྤང་བ་ནས་ལྟ་བ་སྲིད་བའི་བར་ཏོ། །དེ་ཅི་ཟའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ། དང་འབྲང་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ནས་རྟོགས་སྐྱལ་ཅན་བར་ལྟ་དང་། དེ་ཅི་ཟའང་དབང་པོས་གསུམ་དང་། དེ་ཅི་ཟའང་རྟེན་གྱིས་དགུ་དགུ་སྟེ་གྲིང་གསུམ་དང་ལྟ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཁྲིད་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྟ་བཞུའོ། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྟེས་འབྲང་ལ་རིགས་དྲྭ་མེད་པས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྣུམ་རྩའོ། །འབྲས་གནས་ལ་དང་མོས་ནི་གཞན་དང་འབྲང་དང་འདྲ་ལ། ལམ་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་དེ། བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བཞི། མཐོང་ཐོབ་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

འོང་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་ཀྱང་གོང་མའི་ཚེད་དུ་ལམ་ལ་མི་བརྩོན་པ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ལ་རང་འབྲས་ཕོབ་པ་ཙམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐོམ་སྦྱང་སྲོང་ན་བྱིས་པ་སྣང་མི་ལྡོག་པའམ་འཕགས་པ་སྣང་ལྡོག་གོ་ཟེར་ན། བྱེ་སྨན་འཕགས་པ་ལའང་ཉམས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཟེར། འོན་ཀྱང་ཚགས་བཅས་སྲོན་འགྲོ་ཉམས་མི་སྲིད་དེ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྦྱང་བྱ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྦྱངས་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉམས་སྣང་པ་ཙམ་ལས་རྩ་བ་ནས་མི་སྲིད་སྟེ། འདས་ལམ་གྱིས་དེ་སྦྱངས་ཤིང་ཚགས་བཅས་སྲོན་འགྲོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྐོམ་སྦྱངས་གི་ཉེན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྲིད་ལ། སངས་ཡང་དེ་མ་ཐག་པར་སྐྱེ་བའི་འདས་པའི་སྐོམ་ལམ་གྱིས་སྲིད་བའི་ཕྱིར་དེ་ཕན་ཚད་འདོད་པར་ལན་གཅིག་ལས་འོང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ། རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་དང་པོ། འདོད་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་སྣ་དགུ་དང་། སྣ་དེ་དག་སོ་སོ་ནུ་སྦྱང་བྱ་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་ཡོད་པས། བརྒྱད་ཐུ་རྟ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཉེན་པོ་ཡོན་ཏན་སྐོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་སྟེ། རྩུང་དང་། འབྲིང་དང་རྩེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ནང་གསེས་རྩུང་བྱའི་རྩུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས། གཉེན་པོ་རྩུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་སྟེ་གོས་

འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་འཁྲུལ། ཕྱིར་ལོང་། ཕྱིར་མི་ལོང་། དག་བཅོམ་བཞི། དང་པོ་ལ། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པ། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ། འདི་ལགཉིས་ཕྱེ་བའི་བཞི། མཚན། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བ་གཞན་དང་གསུམ། དང་པོ། རྒྱུན་འཁྲུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེག་སྟར་བསྒོམས་པས་སྤྱད་བྱ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཟད་སྟེ་མ་སྤང་བ་ཡིན་ནའང་དེ་རྣ་ལྟར་ཏེ་ལྟར་ཞེས་ཅི་ཐོག་ནའང་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་པོ་ཟེས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཐོག་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད། བྱེ་སྨོས་ལྟའི་སྲིད་པ་བདུན། མིའི་སྲིད་པ་བདུན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྲིད་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ཀྱང་། བདུན་ཚན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་སྲིད་པ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤིང་ལོ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། མདོ་སྟེ་པས་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་སྲིད་པ་བརྒྱད་གྱུར་པའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གནོད་ཟེར། བྱེ་སྨོས་དེ་རིས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། དེ་ཡང་སྲིད་པ་བདུན་པ་འདོད་པའི་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། བདུན་པོ་ན་སྟེ་སྨྲ་ལ་གོམ་པ་བདུན་པས་ཟིན་པ་བཞིན་ཟེར། དེ་ཕྱི་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་ན་ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་ངམ། ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟེར། མི་དང་ལྷ་གང་གི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་འཁྲུལ་ཐོབ་པའང་མཐར་དེའི་རྟེན་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་

འདའ་འོ། །

གཉིས་པ། སྐྱོམ་སྦྱང་ལམ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་འདོད་པའི་སྐྱོམ་སྦྱང་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་བར་དག་ལས་གློ་ལ་བ་དེ་ནི་མཐར་གྱིས་པའམ་ཐོད་ཀལ་བ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བཞི་སྦྱང་ན་ཚེ་གཉིས་དང་གསུམ་སྦྱང་ན་ཚེ་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེའང་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་སྦྱང་བ་དེ་དུག་གམ་ལྔར་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྨོས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གོའོ། །ཞེས་སྔོན་གྱི་སྨོན་དཔོན་དག་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཡང་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པས་ལོག་སུ་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་པ་སྦྱང་བའང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེར་མ་སྨོས་ཞེ་ན། ལྷ་པ་སྦྱངས་བས་ནི་དུག་བའང་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱངས་ཕྱིར་རིགས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི། རྣམ་པ་དུག་པ་གཅིག་ཤུས་ཕྱིར་འོངས་གི་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱ་མི་ནུས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བར་ཚད་གཅིག་བའི་རྣམ་པ་དག་པ་གཅིག་ཤུས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོངས་གི་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། བར་ཚད་གཅིག་པ་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་དགོས་པས་དཀའ་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱ་ནུས་ལ། གཅིག་ཤོས་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན་པས། དེ་གཅིག་ཤུས་པར་ཚད་བྱ་མི་ནུས་སོ། །

གསུམ་པ། རྒྱུན་ཞུགས་གང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་བར་སྦྱངས་པའམ་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མ་ཟད། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ། ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྲད་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ། འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་རྣམ་པ་བྱུག་པ་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ་འདོད་ཆུང་དུགས་ཀྱིས་འདོད་པར་ལན་གཅིག་སྐྱེ་བ་ལས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་གི་ཉེས་པའི་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ་ནི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ལས་འདའ་ན་སྨིན་དེས་ཀྱི་ལས་ཆུད་ཟ་བས་འདི་སྐད་ཅོན་མོངས་ཀུང་ལས་ལྟར་སྦྱངས་དགའ་བས་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་ཀུང་བར་ཆད་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་དགུ་པ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣེན་གཅན་དུ་འཕོ་བ་དང་མི་འཕོ་བས་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོང་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་

བྱག་ཡང་སྒོད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྒོད་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་། མེད་པར་རྟེན་འདི་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟེ་བྱེ་བག་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་དེ་ནི་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོ། ཚོར་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། དང་པོ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གཟུགས་གནས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གིར་རྣ་ལྔག་མེད་དག་བཅོམ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །འདི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བར་དོར་ཡུན་རིང་གནས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་དེར་ལམ་སྔོམ་པ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་གཟོད་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་དེར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ཙམ་རྩོལ་བའི་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ལྔ་པ་གནས་གཞན་གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་ལྔ་པོ་རྣམས་སོ། །སྟོང་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟོག་དཔྱོད་ཙམ་ཡང་སྟོང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ལམ་དང་གིས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་ནས་དང་ཐུབ་པར་ནི་ལམ་ཆེས་དང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ཆེས་ཆེ་བས་ཐུབ་རྒྱས་དང་གིས་ཆེས་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གོང་འཕོ་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་འགྱོ་དང་གཟུགས་མེད་འགྱོ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་འོག་མིན་འགྱོ་དང་སྣོད་རྫོར་འགྱོ་གཉིས། དང་

པོ། གོང་འཕོ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་སྐོ་ནས་ལྟག་མཐོང་ལ་དགའ་བ་བསམ་གཏན་སྐྱེལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་དགའ་བ་མ་སྐྱེལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་བསམ་གཏན་སྐྱེལ་ན་འབྲས་བུ་འོག་མིན་བར་དུ་འགྲོ་བའོ། །ཏེ་ལའང་འཕར་བ་ནི། འདོད་པའི་འཕགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ཉམས་ཏེ་དང་པོའི་རོ་སྐྱོང་བས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་ནས། ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པར་སྣོན་གོམས་ཤུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཅོ་ལྔ་སྐྱེལ་ཏེ་བསྒོམས་པས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྱིད་འཕར་ནི། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསུམ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་གོམས་པས་གཙང་རིས་ལྟ་ལྟའི་འོག་མ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་དེར་བཅོ་ལྔ་སྐྱེལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པར་བྱེད་པའོ། །གནས་ཐམས་ཅད་འཆི་འཕོ་བ་ནི། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕལ་པ་བསྟུན་ནི་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གོས་ཆེས། མཆན། ཅོ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་དེ་འོག་མིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འོག་མིན་མན་ཉན་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་འདི་གསུམ་དུ་དེས་པ་ནི་མིན་ཏེ་མཚོན་པའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་པ་འདོད་ཁམས་ཏོ་ན་ལས་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་དེ་ས་དེ་དང་འོག་སར་མི་འོང་བས་ཡིན་ན། དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་དག་ཏེའ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཐོབ་ན་གོང་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །སྐྱེལ་མ་ཉམས་ནས་སྐྱེན་མེད་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དེ། སྐྱེལ་མའི་ཏིང་འཛིན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ་དེ་རང་སའི་

ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་ཉམས་ལ། མ་ཉམས་ན་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་མི་སྤྱལ་བ་གཞན་ནི་གཟུགས་ནས་སྤྲིད་པའི་རྩེ་མོར་འགྱོ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གནས་གཅོང་མ་མ་གཏོགས་བར་རིམ་གྱིས་སོང་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་མེད་བརྟམས་སྒོ་སོང་ནས་སྤྲིད་རྩེ་རབ་བཅོམ་པོའི་བར་བྱེད་པའོ། །གོང་འཕོ་དེ་དག་ལ་བར་སྐབས་གནས་འོག་མ་དག་ཏུ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྤྲིད་རྩེ་དང་འོག་མིན་སྤྲོས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་ཚད་དེ་ལས་གོང་ཏུ་འགྲོ་ས་མེད་པའི་བར་དུ་སྤྲོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སྤྲིད་པ་གསུམ་མམ་གཉིས་མངོན་པར་གྱུབ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བྱིད་ཀྱང་། ཕྱིན་ཚད་སྤྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མི་འགྲུབ་པས་མཚོག་ཏུ་ཐོགས་ནའང་ལན་བདུན་པ་ཡིན་པས་སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་འགྲོ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལས་གཞན་ནི་འདོད་ཁམས་འདི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་སོགས་རྣམ་པ་ཐུབ་ཡོད་ལ། བར་སྤྲིད་མེད་པས་བར་འདའ་མེད་དོ། །བཞི་ཞེས་པའང་སྐྱེའི་དབང་དུ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལས་སྤྲིད་རྩེ་ལ་གོང་འཕོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་སྟར་གྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་སྐྱ་དན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉིན་མཚམས་མི་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟེན་གྱིས་དབྱེ་ན་དགྲ། སྐང་བ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་མ་དོར་སྐང་འདས་ལ།

གནས་དང་། རིགས་བྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་ཉེས་སྤྱོད་ལྟ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡིན་པ་སོགས་དབྱེ་རྒྱལ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ། ངོ་བོའི་ཁྱད་བར་དང་། གནས་གཅོང་མར་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱུ་སྤྱོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་བར་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་དང་། གོང་འཕོ་ཕྱན་མོང་གི་དབྱེ་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། །ཡང་མདོ་ལས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཞད་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་བར་འདའ་སྐྱེ་འདའ་གོང་འཕོ་གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགྲུ་བཞི་དྲུ། །དེ་ཡང་བར་འདའ་བ་ལ་ཚོག་མའི་མེ་སྐག་ཚུང་དུ་མངོན་པར་གྱུབ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ཕུག་ས་ཀྱི་ཚ་ཚ་སྐྱེད་དུ་ཡར་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ཕུག་ས་ཀྱི་ཚ་ཚ་སྐྱེད་དུ་ཡར་ནས་ས་ལ་མ་ཕྱུང་བར་འཆི་བའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས། སྐུར་བ་དང་། སྐུར་བ་མེན་པ་དང་། ཕུན་རིང་མོ་ཞེག་ན་སྐུ་ངན་ལས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་འདའ་ལ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དང་། འདུ་བྱེད་བཅས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་དང་། གོང་འཕོ་ལ་འཕར་བའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་དགུའོ། །

གཉིས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་དང་དགྲ་བོ་དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི། རང་རང་གི་ལས་པར་སྤྲིད་འགྲུབ་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས་དང་། དབང་པོར་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་

པོ་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལའང་རྣོན་པོའི་རྟོན་པོ་སོགས་དང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུསོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགུ་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་ལའབྱེ་བྲག་མེད་དེ་གསུམ་ཚན་དང་པོ་སོགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་སོགས་སུ་འདྲ་བས་སོ་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལའང་འཕེན་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱང་འཕྲལ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་དོས་དང་། རྒྱུ་མཚན་གོང་འཕོ་དེ་སུ་ལ་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། ལུང་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་གསུངས་པ་ལ་གོང་འཕོ་རྣམ་པ་མང་བས། དགྲ་པོ་དེ་ལས་གོང་དུ་འཕོ་ཏ་གསུམ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པ་ནི་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན། ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྨོས་པའི་ནང་ན་འདི་དག་ཁོ་ན་དམ་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག་ཅེས་ལས་དམ་པ་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་དག་པ་སྣང་བས་དམ་མིན་མི་དག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་དང་། གང་དུ་སྣོན་པ་དེ་ལས་སྣང་ཕྱིར་མི་ཉོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ནར་དམ་པའི་འགྲོ་བར་བཞག་སྟེ། སོ་སྐྱེ་དང་སྨྲེ་བ་ཆགས་བཅས་ལ་དེ་མེད་པས་དང་། མི་སྨྲེ་འཕགས་པ་དག་དམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་བ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོན་མོད་ལས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ཞེ་ན་སྨྲེ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་ཏིང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

བདག་ནི་རྒྱུན་ལྡོག་བདེ་གཤེགས་རྒྱུན་ལྡོག་ཏུ། །ཞེས་རང་ཉིད་རྒྱུན་ལྡོག་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དེ་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིག དེར་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ལ། སྟོན་པས་ཀྱང་། ལེགས་སོ་བརྒྱ་ཕྲག་བགཱ་བ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་ཕྲག་མིར་སྐྱེས་ན་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། དེ་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་ཆོས་མངོན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་མ་བཀག་པ་ནི། བརྒྱ་ཕྲག་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཚེ་ཞེས་བྱེ་སྐྱས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་འཕགས་པ་དེ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕྲོ་བའང་མི་རྟེན་ཏེ། ལམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ལུས་ཁྲོད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ལ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ཤེས་རབ་སོགས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁྲོད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་དབང་པོ་འཕོ་བའང་མི་རྟེན་ལ། ཉམས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྱོའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྨོན་པ་ཚགས་བཅས་དག་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་ཞེ་ན། སྨོན་དང་པོན་ནི་ཉམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་རྣམས་མ་འདྲེས་པས་མངོན་

སྐམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཐ་རྒྱས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མི་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་ཚགས་བྲལ་ཞེན་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྨྲ་རྣམས་སྐྱང་འདོས་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། གོང་མའི་སྒྲིབ་ལྡང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་སྐྱང་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་གསུམ་མམ། ཕྱིར་འོང་གིས་གཉིས་འཕོ་བ་སོགས་བྱ་བ་མང་པོ་ཞེག་དགོས་པས་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་བཀའ་བས་དེ་བར་དོ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་སྟོམས་འཇུག་བསྒོམ་རྫོང་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། སྒེལ་བ་དང་ཉོ་བས་མ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་ཟས་ཟ་མེད་སྒེལ་བར་བྱེད་དེ་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་སོ། །གོམས་ནས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་ཡང་སྒེལ་ལོ། །དག་བཅོམ་མམ་ཕྱིར་མི་འོང་དེས། དང་པོ་བས་མ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཅས་རྒྱུན་ལྡན་ཡང་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་ཏེ། རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་སྒེལ་ལ། དེ་ནས་སྔ་མ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་གཉིས་པ་སྒེལ་ནས་བསྒོམས་ཏེ་དག་ནི་སྒྲིབ་བའོ། །གང་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའམ་བསྒེགས་ལས་སྒེལ་ནུས་པའི་ཚེ་དངོས་གཞི་གྱུབ་པ་ཟེར། སྒོབ་དཔོན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་སྒེལ་བ་ནང་ན་ཆགས་རྒྱས་མ་གཏོགས་མི་ནུས་པས་རྒྱུན་སྒེལ་བ་ལ་རྩུབ་གསུངས། །

གཉིས་པ་ཅི་ཕྱིར་སྒེལ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟོན་གྱིས་གནས་གཅོང་མར་སྐྱེ་

བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པས་ཉེན་མོངས་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟུལ་བོས་སྐྱ་མ་གཉིས་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཉེན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། རོ་སྐྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་ཐག་བསྲིང་བའི་སྟོན་གས་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་དབང་རྟོན་མཐོང་ཚོས་བདེ་བ་གནས་ཏོན་དང་། རྟུལ་བོས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུན་ཉེན་མོངས་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀའི་ཡང་ངོ་། །རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་སྤེལ་བ་མི་སྲིད་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་སོ། །རྒྱུ་སྤེལ་མ་དེ་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་པར་ཟག་བཅས་གཅིག་སྤེལ་བ་རྣམ་དུ། འཕྲིང་དུག་ཆེན་པོ་དག། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞུ་གཉིས་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་དུ་བསྡོམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ཕྱིར་ན་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་འཛད་མི་ཆེ་བ་སོགས་ལྟ་ཚེ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ནི་མིན་ཏེ་སྲིད་གཉེན་ཡིན་པས་འཕེན་བྱེད་མིན་ནོ། །དྲུག་སྤེལ་མན་ཆད་ནི་གོང་མ་སྣང་ཡང་བསྐྱར་བའོ། །

གཉེས་པ་འགོག་པ་ཐོབ་ནི། དེ་ལྟར་ན། མཚན། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་སྐྱ་འདོད་དང་འདུ་བྱེད་ཟུས་ལ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཚ་ནས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པ་ཞེས་པར་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སྟོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཏུ་ལུས་མངོན་བྱེད་

མ་བཤད་ཟེར་ན། སྟོབ་པར་འདོག་པ་ནི། རྒྱུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསྒོམ་གསུམ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། འཕོག་སྟོམས་ནི་སྟོང་ཉམ་གྱི་རང་བཞིན་མིན་པས་སྟོང་པ་མིན་ལ། བྱལ་འབྲས་བརྟགས་འཕོག་མིན་པས་སྟོང་པའི་འབྲས་བུའང་མིན་ནོ། །སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཞྱགས་གནས་ཟུང་གསུམ་ཡ་ཅིག་རྒྱུན་ཞྱགས་ཞྱགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཞྱགས་བའི་བར་གྱི། མཚན། དང་། ཁོ་རྟུལ་ཟུང་གཉིས་རིགས་སུས་སྟེ། །ཚེ་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་ནས་ཐོང་འཕོ་བར། མཚན། ལྟ་སྟེ། །ཡོན་གནས་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྟོམ་དུ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །མི་སྟོང་པ་དགུ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཚེས་ཅན། རྟེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཚེས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྒྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞྱགས་གནས་གཉིས། དང་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཅིག་ལས་ཚགས་བྱལ་ནས་བརྒྱད་སྐྱེད་རྣེའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེད་རྣེའི་ཉེན་མོངས་པ་ཆ་ཙམ་བདུན་ཟད་པ་མན་ཚད་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞྱགས་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེད་རྣེའི་ཉེན་མོངས་དགྲ་པ་སྤང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཚད་མེད་ལམ་དེ་ནི་རྟེ་རྟེ་རྣེ་ཐེག་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྔར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་

རྒྱུ་རྒྱས་བས་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ནུས་པ་ཆེ་ཞིང་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐུ་རྒྱས་འཛོམས་ཤིང་ཚུར་གང་གིས་མི་ཚུགས་པའི་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སས་དབྱེ་ན་དགུ། དམིགས་པས་དབྱེ་ན་བདེན་བཞི། རྣམ་པས་བསྡུ་དྲུག །ས་དམིགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཚར་གྱིས་དབྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། མི་ཤྱོགས་མེད་བརྟེན་རྟོང་དེ་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། སྒོང་རྩེ་ཁོ་ནའི་སྐུག་གུན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པ་སོ་དྲུག་སྟེ། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་སྒོང་བས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་བའི་འགོག་དམིགས་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་འགོག་དམིགས་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཚན་བརྒྱད་དོ། །ལམ་དམིགས་བརྒྱད་དེ། འདོད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་མའི་ལམ་སྒོ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་རྩོ་ངན་ལྟ་ཁམས་ཀྱི་ཐུ་རྒྱས་འཛོམས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི། རིམ་བས་ཉེར་བརྒྱད། ཉེར་བཞི། ཉི་ཤུ་སྟེ་དག་འདོད་པའི་ལམ་དང་། ས་འོག་མའི་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ལམ་ནི་ཐན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། །ས་དྲུག་ས་དགུའི་ལམ་ནི་དེའི། །སྒོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འོག་མ་གཟུགས་ཁམས་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་སྒོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤམ་གཉན་ས་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་

ལ་སྣམ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་དོན་གཉིས། བསྟོམས་ན་སྣམ་བརྒྱ་ཀྱ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རིགས་དྲུག་དང་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་ན། དྲུག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མདོན་པ་བ་གང་དག་ལམ་བདེན་ཡང་འགོག་བདེན་དང་འདུ་བར་སེ་རེ་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་ན། གོང་མའི་ལམ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་མི་འབྱུང་བས་དགུའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི། རྗེས་ཤེས་སོ་གཉིས་ཏེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་བསྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་རང་གོང་སའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བརྒྱད་དང་བཞི་བསྟན་པས་རིམ་པར་བཞི་བཅུ་སོ་གཉིས། ཉེར་བཞི་ཡིན་ཕྱིར་གོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ན་ཕྱ་བརྒྱ་དོན་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་རིགས་དང་དབང་པོའི་ཁྱེ་བྲག་གིས་དྲུག་འགྱུར་དང་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་ན་ཁྲི་དང་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ། སྔོན་རྩེའི་སྐོམ་སྤང་དགུ་པ་དེ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལྟན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡི་ཚེ་དེ་ནི་མི་སློབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་ལ་དུས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ནི། རིགས་ཀྱིས་ལྟ། དབང་པོས་གསུམ། རྟེན་གྱིས་ཉེར་དགུ་སོགས་སོ། །གང་ཟག་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ་ལ།

འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐོབ་བྱ་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་རབ་དབྱེ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱག་པ་དག་བཅོམ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། སྐ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་འཕགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བར་དེས་ལ། སྐ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་འདོད་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་ཡིས་ཆགས་པ་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ལ་འང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་འདས་མ་འདས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་འཕགས་པར་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བར་ཐལ་ཞེར་རོ། །

གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་བས་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་བྲལ་ཐོབ་འདྲེན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་མི་འདྲེན་ན། སྟོན་འདས་ལམ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟུལ་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོར་འགྱོ་བ་ན། ལམ་སྟ་མ་ཟད་བར་བཏང་བས་ན།། འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་མེད་ན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་

བའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེས་འདས་པའི་བྱལ་ཐོབ་བཏང་ལ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱལ་ཐོབ་ཡོད་དོ་ཞེར་ཀྱང་ཐལ་བ་འདི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྲེད་ལྟར་ན་འདས་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་རྟེའི་ཕྱེད་ནི་མཆོག་པ་སྟེ། དེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་མན་ཆད་ཅི་རིགས་སྣང་བའམ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟུལ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་སྲིད་རྟེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱལ་ཐོབ་ཀྱང་མེད་ལ། འདས་པའི་བྱལ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བས་བཏང་ཕྱིར་བྱལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་། སྲིད་རྟེ་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གོང་དུ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཛིས་ཀྱམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །ཞེས་པས། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་བྱལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་འདོད་ཉོན་མི་ལྡན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གོང་དུ་སྐྱེས་པའོག་མའི་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པ་ནི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་གྱི་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་གང་གིས་ཆགས་བྱལ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་ཀུན་ལས་ཆགས་པ་བྱལ་རྟུལ་གི་རྟེན་དུ་རུང་བ་མི་ལྟོགས་མེད་བཞད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་རྟེན་བསམ་གཏན་གཞན་བཞད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་དེ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་གི་ངོ་བོར་སྣང་དཔྱད་པ་ཉིས། དང་པོ་ས་དགུ་ལས། དང་པོ། ཟག་མེད་མི་སྡུག་ས་མེད་པ་ཡིས་ས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་། གལ་ཏེ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ན། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐ་མས་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་ལམ་འོན་ཏེ་མིན་ཞེ་ན། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་རྣོ་ན་ལམ་ཐ་མ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་སྣོ་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཚོར་བ་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་བཀང་སྟོམས་དེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བར་སྤོ་བར་ཤུས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྟུལ་ན་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཚོར་བ་ཐ་དད་པས་བཀང་སྟོམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སྐྱེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སོགས་གོང་མའི་ཚགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་དངོས་གཞི་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཚོར་བ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྩོལ་མེད་དུ་དངོས་གཞི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། མི་ལྡོག་ས་མེད་བཤད་ཟིན་པས་དེ་མ་ཏོགས་པའི་འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་གཞན་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་དང་གོང་གི་ས་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་

གྱི། འོག་སོ་ལས་མིན་ཏེ་ཉེར་བསྟོགས་ཏོ་ནས་རྒྱལ་ཟིན་པས་སོ། །
གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་འོག་སོ་ལ་ཚགས་པ་བྱལ་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བཞད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་གང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཟད་ཤེས་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དབྱུད་པ་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་དང་བའི་ཚད་མེད་ལམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འོག་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེ་བ་དང་སོགས་སྐྲས་གྱོན་མ། ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གོང་དང་ཞེས་གོང་མའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གོང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཅིང་རགས་པ་དང་སོགས་སྐྲས་གནས་ངན་ལེན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་མང་བས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་བས་ཐ་བ་ངན་པ། རྟེག་པས་རྟེག་པ་དེ་ལས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་དེས་ས་དེ་ལས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བས་རྟེག་པ་སྟག་པོ་ལྟར་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་འོག་མ་སྟེ། གོང་མ་དང་འོག་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །
གཉིས་པ། འོ་ན་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ཤེས་པ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བག་བཅོམ་པ་དབང་རྟོན་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་མི་ཉམས་པས་ཟད་པར་ཤེས་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་བའམ་བློ་གྲོས་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་ཡིན་ན་མིན་ཏེ་ཟད་ཤེས་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུན་སྐྱེས་སམ་ཡང་

ན་མི་སྣོད་བའི་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བསྒྲུབ་ལ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཡོད་པས་ཉམས་པ་སྲིད་ལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པས་སོ། །མི་སྣོད་བའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡོག་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལའང་རེས་འགའ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་། རེས་འགའ་མི་སྣོད་བའི་ཡང་དག་ལྟ་བ་སྐྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཞིར་བསྟུ་བ། བཞི་པོ་དེའི་རྒྱུའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེ་བཞི་ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་དབྱད་པ་བཞི། དང་པོ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་ན། དགེ་སྦྱོང་ནི་གང་། ཚུལ་ནི་གང་། འབྲས་བུ་ནི་གང་ཞེན། དགེ་སྦྱོང་ནི་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་གཉན་དུ་ཞི་བའི་རྒྱུད་དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་གཉན་དུ་ཞི་བའི་ཐབས་དྲྭ་མེད་བར་ཚད་མེད་ལམ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འབྲས་བུའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དེ་གཉ་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་སྟོང་ཕྲག་དགུའོ། །གང་ཞེན། དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་དང་། བསྒོམ་སྤང་གཅིག་སྟེ་མཐོང་བསྒོམ་བསྟོམས་པས་གཅིག་དགུའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་སྟོང་ཕྲག་དགུ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡང་དགུ། སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གཅིག་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ། དེས་ན་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་དགུ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དགུ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་

གྱི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་མཐུན་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའོ། །ཞེས་དང་། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེས་པ། །འབྲས་དེ་སྐྱེས་བྱེད་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་པས། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་དང་བྱེད་འབྲས་སོ། །སྒང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གྱ་དགུ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པས་བྱེད་འབྲས་སུ་ཡང་བཞེད་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། འབྲས་བུ་མངོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་བསྟུན། མདོ་ལས་འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དག་ཉེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་རེ་རེ་འཛོག་པ་ལ་ནི་སྟོན་གྱི་ལམ་ཞུགས་པ་སྟ་མ་བཏང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྒང་བྱ་ཟད་པ་བསྟོམས་པའི་ཐོབ་པ་གཅིག་རྟེད་པ་དང་། ཚོས་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཚང་བར་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཚང་བར་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་སྒང་བ་བསྟོམས་པ་ནི། སྒང་བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་བཏང་ནས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་བྱ་ལ་ཐོབ་ཟགས་མེད་གཅིག་རྟེད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་མཐོང་སྒང་གི་ཟད་པ་བསྟོམ་པ་གཅིག་རྟེད་པ་དང་།

གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྒང་དང་། འདོད་པའི་སྐོམ་སྒང་དྲུག་ཟད་པ་བསྟོམས་པ་གཅིག་རྟེད་པ་སོགས་སོ། །ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་ཀ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྟ་མ་གསུམ་མེད་པས་སོ་

ཞེས་བྱེ་སྨྲས་འདོད། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྣང་བ་བསྟོམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས་སྣང་བ་བསྟོམས་པར་བཤད་པ་ལ་ཁམས་ལས་འདས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཀྱང་། དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་བསྟོམ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ལམ་ཁོན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ན། ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་པོའང་སྤྲིད་པས་དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉན་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་ཡིས་བར་པ་གཉིས་པོའང་འབྲས་བུ་ནི། ཟག་བཅས་ཁོན་མིན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་པོའང་དེར་བསྟེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་པོའ་པ་གཅིག་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱིས་པས་པོའ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྔར་མཐོང་ལམ་གྱིས་པོའ་ཟག་མེད་དང་བསྟེས་ནས་མ་བཞག་པར་དེར་བཞག་མི་རྟུང་ལ། འཕགས་ལ་བྱལ་བའི་པོའ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བས། བསྒོམ་ལམ་རང་སྐལ་གྱི་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་པོའ་པ་འབྱུང་བས་སོ། །བྱལ་པོའ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའང་མི་འཚེའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་པོའ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་ཡོད་ལ། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དེའི་སྟོང་ཉིས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་པོའ་པས། འདུས་བྱས་དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱས་ནའང་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་དུ་དེ་ལས་བྱེ་བྲག་མཐོང་ལམ་ཚོས་འཁོར་དུ་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི། སྒོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་དུ་མ་སྣང་བས་ཚངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྣང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་བས་ཚངས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཚངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞི་བ་དང་བསྐལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཚངས་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྡུང་བར་འགྱོ་བ་དང་། སོགས་སྐྱེས། འདོར་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དུ་འགོད་པས་དང་། འཕར་བ་དང་། འབབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་སོ། །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་བར་མ་ཚད་དུ་གཅིག་རྗེས་གཅིག་སྡུང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྤྲ་མ་འདོར་བས་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤར་མ་རྒྱལ་བ་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཐོབ་པས་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་

བྱལ་ཐོབ་བཟུང་བས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། འཕར་བ་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མམ་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །འབབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་འདོད་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །བསྒོམ་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ནས་ཏེ། མཐོང་ལམ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ནི། འགོར་ལོའི་རྩེ་བས་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ལྷེ་བ་དང་། མུ་ཐུད་དང་འབྲི་བས་ཆོས་ཀྱི་འགོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ་ཟེར། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་བཞི་ནི་རྩེ་བས་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐན་ཚུན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་སྤང་གཅོད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དགེ་དང་། ལས་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་ནི། ལྷེ་བ་དང་འབྲི་དེ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཏིང་ཐོབ་ལ། དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱེད་པས་སོ། །ཏིང་ཐོབ་མུ་ཐུད་དང་འབྲི་དེས་གཞན་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རམ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཟེར། ཆོས་འགོར་མཐོང་ལམ་ལ་ཟེར་བ་ཡང་མདོ་ལས། ཀུན་ཤེས་ཀོལ་ཉེན་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐབས་དེར་ཆོས་ཀྱི་འགོར་ལོ་བསྐོར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །བཞི་པ། འོད་ཟེར་བར་ནི་འབྱས་བུ་དང་པོ་གསུམ་སྟར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འབྱས་བུ་ཐོབ་ཟིན་ནས། བསམས་གསུམ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། བསམས་གོང་ནས་ཐོབ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་ཚགས་པ་བྱལ་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཟུགས་མེད་ན་གདམས་ངག་ཉན་པ་མེད་ལ། མཐོང་ལམ་དང་པོར་འདོད་པའི་སྐུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པ་དང་། བསྒོམ་ཚན་བསྒོམ་ཡུང་ལས་ཀྱང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་མཚོམས་ཀྱི་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། བར་ཚད་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། བར་འདའ་ནས་གོང་འཕོ་བར་ལྟ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའོ་ཞེས་གང་ཟག་བསྒྲགས་ནས། དེ་དག་ལས་དང་པོ་བཞི་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། འདིར་རྩོམ་ཞིང་འདིར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བར་མ་དོར་སྐང་འདས་སོགས་ལྟ་ནི་འདིར་རྩོམ་ཞིང་གོང་མའི་ལམས་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འདོད་པ་དང་། དེར་གོང་མ། རྩོམ་པ་ནི་སྐྱེ་འདས་ཐབས་ཀྱི་མགོ་འཛུགས་པའོ། །

གཉིས་པ། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དགྲ་བཅོམ་ལ་དབྱེ་བ་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། དགྲ་བཅོམ་ལ་དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཚེས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཚེས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར། ཆུན་ཆུང་དུས་རབས་གྲི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པས་དང་། ཉམས་པར་དོགས་ནས་སྐུངས་ལས་འདའ་བར་སེམས་

པ་དང་། ཀུམས་པར་དོགས་པས་ལམ་བསྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། རྒྱུན་ཆུང་དུས་རྟོགས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དབང་པོ་འཕེས་ཏེ་མི་གཡོ་བར་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བས་རྟོགས་པ་ལས་ཀུམས་མི་སྲིད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྟ་ཉི་སྐྱོབ་པའི་སྐབས་ན་དཀྲ་བས་མོས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་དུས་དང་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟས་གོས་གནས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བ་དང་། ནད་དང་དགྲའི་ཚོར་མ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྒྱུན་མེད་པ་ལ་སྤྱོས་པས་སོ། །

དུག་པ་མྱ་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི། རྟོགས་པ་ལས་མྱ་གཡོ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འགལ་རྒྱུན་དང་མཐུན་རྒྱུ་ཀུན་དང་མི་སྐྱོར་བར་རང་དབང་གིས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆུར་ཉིང་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་མཐོང་ཐོག་དུ་འགྲོ་བའི་ཆུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དུས་དང་སྐྱེར་མི་སྐྱེར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ཆུར་ཉིང་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་རམ། རྟོགས་པ་ལས་ཀུམས་པ་སྲིད་མི་སྲིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་གནས་མི་གནས་རྒྱུན་ལ་རགས་ལས་པ་དུས་དང་སྐྱེར་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྷོག་པའོ་ཞེས་རང་གིས་བསམ་པ་འདི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར། ཀུམས་མི་ཀུམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་

པོ།། དེ་ཡང་དབང་པོ་མ་འཛོམས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དང་པོ་ནས་ཉམས་པའི་ཚོམ་ཅན་སོགས་དེ་ཡི་རིགས་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་སྣུང་སར་ལས་གྱུར་པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོམ་ཅན་གྱི་རིགས་དབང་པོ་སྣུང་སར་ནས་གཉིས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་རིགས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་རིམ་པར་སྦྱོང་ལམ་དུ་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་རྟག་གྱས་གཉིས་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་ལ་ཉན་པར་གྱས་སྦྱོར་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་སྦྱོར་ཙམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གྱས་ལྡན་དང་། གཉིས་ལྡན་དབང་རྟུལ་དང་། གཉིས་ལྡན་དབང་རྩོན་ལས་གྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོམ་ཅན་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟར་སྦིད་པས་ཡིན་གྱི་རེས་པར་ཉམས་པ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁམས་གསུམ་ཚར་ན་དགྲ་བཅོམ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། གང་དག་རེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་ལྟར་ན། འདོད་པ་ལས་གོང་མ་གཉིས་ན་ནི་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པའི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཛོམི་བསྟེན། ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བར་པ་བཞི་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། དང་པོ་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མིན་ཏེ་རིགས་དེ་བཅོམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་དམན་རིགས་མེད་ཅིང་དེ་སྣུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མི་སྦིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐོམ་སྐང་ནི་གཞི་དང་བཅས་ཤིང་འབྲས་བུ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཡང་འབྲས་

བྱ་ལས་ཀྱམས་པ་སྲིད་དོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་རིགས་འས་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྨོན་མི་སྨོན་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་རིགས་ནི་ཀྱམས་པ་ཡོད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་དང་པོ་ལྟ་ཀའང་འབྲས་བུཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཀྱམས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ལས་མིན་ཏེ་ཚགས་སོགས་སྐོམ་སྤང་དམིགས་ཡུལ་གཉི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པས་དྲན་པ་ཉམས་པས་རིམ་རྟོག་པ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་སོགས་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་རིགས་རྟོག་ཡིན་པས་རིགས་པར་མི་རྟོག་པར་འཕགས་པ་དག་ལ་མི་འཕྱུང་སྟེ། མཐོང་སྤང་དེའི་གཉེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤངས་པས་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་རྟོགས་པས་སྤྱལ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་ཉམས་སྲིད་ཀྱི། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་འདོད། དགྲ་བཅོམ་ལ་ཉམས་པ་མེད་དེ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་སྤངས་པས་སོ་གསུངས།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ལས་འཕྲོས་པ། དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་འཕྲོས་དོན། ཉམས་པའི་འཕྲོས་དོན་གསུམ། དང་པོ། དགྲ་བཅོམ་དུ་མ་ཟད་འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་འཕགས་མིན་སོ་སྐྱེའི་ཚེ་ནའང་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་སོགས་རིགས་དུག་དང་ལྡན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དབང་པོ་འཕོ་ན་སྐབས་གང་དུ་འཕོ་ཞེན། མཐོང་བ་ཡི་ལམ་ལ་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་པ། ག། ། ཀ། ། ཁ། ། ག། ། ང། ། ཅ། ། ཆ། ། ཇ། ། ཉ། ། ཏ། ། ཐ། ། ད། ། ན། ། པ། ། ཕ། ། བ། ། མ། ། ཙ། ། ཚ། ། ཛ། ། ཝ། ། ཞ། ། ཟ། ། འ། ། ཡ། ། ར། ། ལ། ། ཤ། ། ས། ། ཧ། ། ཨ། ། ཀྵ། ། ཁྱ། ། ཁྲ། ། གྱ། ། གྲ། ། ཅྱ། ། ཆྱ། ། ཇྱ། ། ཉྱ། ། ཏྲ། ། ཐྲ། ། དྲ། ། ནྲ། ། པྱ། ། ཕྱ། ། བྱ། ། མྱ། ། ཙྱ། ། ཚྱ། ། ཛྱ། ། ཝྱ། ། ཞྱ། ། ཟྱ། ། ཤྱ། ། སྱ། ། ཧྱ། ། ཧྲ། ། ཀྲ། ། ཀྭ། ། ཁྭ། ། གྭ། ། ཅྭ། ། ཆྭ། ། ཇྭ། ། ཉྭ། ། ཏྭ། ། ཐྭ། ། དྭ། ། ནྭ། ། ཙྭ། ། ཚྭ། ། ཛྭ། ། ཤྭ། ། སྭ། ། ཧྭ། ། ཧྭྱ། ། ཀྱྭ། ། ཁྱྭ། ། གྱྭ། ། ཅྱྭ། ། ཆྱྭ། ། ཇྱྭ། ། ཉྱྭ། ། ཏྱྭ། ། དྱྭ། ། ནྱྭ། ། ཙྱྭ། ། ཚྱྭ། ། ཛྱྭ། ། ཤྱྭ། ། སྱྭ། ། ཧྱྭ། ། ཧྲྭ། ། ཀྲྭ། ། ཁྲྭ། ། གྲྭ། ། ཅྲྭ། ། ཆྲྭ། ། ཇྲྭ། ། ཉྲྭ། ། ཏྲྭ། ། དྲྭ། ། ནྲྭ། ། ཙྲྭ། ། ཚྲྭ། ། ཛྲྭ། ། ཤྲྭ། ། སྲྭ། ། ཧྲྭ། ། ཧྭྱྭ། ། ཀྱྭྱ། ། ཁྱྭྱ། ། གྱྭྱ། ། ཅྱྭྱ། ། ཆྱྭྱ། ། ཇྱྭྱ། ། ཉྱྭྱ། ། ཏྱྭྱ། ། དྱྭྱ། ། ནྱྭྱ། ། ཙྱྭྱ། ། ཚྱྭྱ། ། ཛྱྭྱ། ། ཤྱྭྱ། ། སྱྭྱ། ། ཧྱྭྱ། ། ཧྲྭྱ། ། ཀྲྭྱ། ། ཁྲྭྱ། ། གྲྭྱ། ། ཅྲྭྱ། ། ཆྲྭྱ། ། ཇྲྭྱ། ། ཉྲྭྱ། ། ཏྲྭྱ། ། དྲྭྱ། ། ནྲྭྱ། ། ཙྲྭྱ། ། ཚྲྭྱ། ། ཛྲྭྱ། ། ཤྲྭྱ། ། སྲྭྱ། ། ཧྲྭྱ། ། ཧྭྱྭ། ། ཀྱྭྱྭ། ། ཁྱྭྱྭ། ། གྱྭྱྭ། ། ཅྱྭྱྭ། ། ཆྱྭྱྭ། ། ཇྱྭྱྭ། ། ཉྱྭྱྭ། ། ཏྱྭྱྭ། ། དྱྭྱྭ། ། ནྱྭྱྭ། ། ཙྱྭྱྭ། ། ཚྱྭྱྭ། ། ཛྱྭྱྭ། ། ཤྱྭྱྭ། ། སྱྭྱྭ། ། ཧྱྭྱྭ། ། ཧྲྭྱྭ། ། ཀྲྭྱྭ། ། ཁྲྭྱྭ། ། གྲྭྱྭ། ། ཅྲྭྱྭ། ། ཆྲྭྱྭ། ། ཇྲྭྱྭ། ། ཉྲྭྱྭ། ། ཏྲྭྱྭ། ། དྲྭྱྭ། ། ནྲྭྱྭ། ། ཙྲྭྱྭ། ། ཚྲྭྱྭ། ། ཛྲྭྱྭ། ། ཤྲྭྱྭ། ། སྲྭྱྭ། ། ཧྲྭྱྭ། ། ཧྭྱྭྱ། ། ཀྱྭྱྭྱ། ། ཁྱྭྱྭྱ། ། གྱྭྱྭྱ། ། ཅྱྭྱྭྱ། ། ཆྱྭྱྭྱ། ། ཇྱྭྱྭྱ། ། ཉྱྭྱྭྱ། ། ཏྱྭྱྭྱ། ། དྱྭྱྭྱ། ། ནྱྭྱྭྱ། ། ཙྱྭྱྭྱ། ། ཚྱྭྱྭྱ། ། ཛྱྭྱྭྱ། ། ཤྱྭྱྭྱ། ། སྱྭྱྭྱ། ། ཧྱྭྱྭྱ། ། ཧྲྭྱྭྱ། ། ཀྲྭྱྭྱ། ། ཁྲྭྱྭྱ། ། གྲྭྱྭྱ། ། ཅྲྭྱྭྱ། ། ཆྲྭྱྭྱ། ། ཇྲྭྱྭྱ། ། ཉྲྭྱྭྱ། ། ཏྲྭྱྭྱ། ། དྲྭྱྭྱ། ། ནྲྭྱྭྱ། ། ཙྲྭྱྭྱ། ། ཚྲྭྱྭྱ། ། ཛྲྭྱྭྱ། ། ཤྲྭྱྭྱ། ། སྲྭྱྭྱ། ། ཧྲྭྱྭྱ། ། ཧྭྱྭྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྱྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཀྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཁྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། གྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཅྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཆྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཇྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཉྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཏྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། དྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ནྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཙྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཚྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཛྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཤྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། སྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྲྭྱྭྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱྱ། ། ཧྭྱྭྱྱྱྱྱྱ

བར་མ་དང་མཐའ་མའང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་མ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དག་བཅོམ་ལྡན་དང་སྦྱོབ་པ་སྐྱེམ་ལམ་པ་སོ་སྐྱེ་དབང་རྟུལ་རྣམས་ལ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན། མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་ཉེར་སྤྱད་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་རྒྱུན་ལྡན་དང་རྒྱུ་ལྡས་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྡ་གང་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། སྤྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རྩོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རིང་དུ་རྒྱུ་བའི་སྤྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ནད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡུན་རིང་པོས་ཐེབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བས་དག་བཅོམ་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་ཉམས་ཞེས་བྱེ་སྟེ་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཉམས་པའི་དག་བཅོམ་གསུངས་པ་དེ་སྐྱོབ་པའི་དུས་སུ་དགོངས་ཟེར། གོང་མ་དག་བསྐྱེམ་སྟང་གི་ས་བོན་མ་སྟངས་པས་སོ་ཟེར་ཏེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དག་བཅོམ་ཉམས་ཕྱིར་ཤེ་ནས་ཡང་འཚོར་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། ཉམས་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་དེ། དྲན་པ་ཉམས་པ་རྒྱང་དྲྭང་ཡང་དྲན་ཤེས་མི་འགྱུར་བར་སོང་ཚད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་གནས་དང་འགལ་བའི་སྐོག་གཅོད་སོགས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་

དུ་གྱུར་བས་དེ་རིང་བོར་སྐབས་མི་ཐོབ་སྟེ་དུན་ཤེས་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟག་བོ་ཆེ་འདྲེད་ཀྱང་རྟོགས་མི་འཚོལ་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་དབང་བོ་འཐོ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལམ་དུས་འཐོ། རྟེན་གང་ལ་འཐོ། སྐ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོ་ཚུལ་གསུམ། དང་བོ་ལ་དངོས་དང་། ལམ་དེ་ཟག་ཟག་མེད་གང་ཡིན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་བོ། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མི་གཡོ་བར་འཐོ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་དགུ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཐོའོ། །མི་སློབ་པ་དབང་བོ་རྩུལ་བོའི་རིགས་དེ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་གཡོ་བར་འོག་མ་རྟོགས་སྐལ་འཐོ་བས་མཚོན། དགྲ་བཅོམ་དུ་ཞིག་འཐོའང་དེ་བཞིན་ཉེ་རང་ལམ་གྱི་དབང་བོ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་པ་དང་པས་མོས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ཚུང་བས་སྤང་སྐྱབའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོར་ལམ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ། དབང་བོ་སྤྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཁོ་ན་སྟེ། དོན་བྱའི་ལམ་ཡང་ཟག་མེད་ཡིན་ན་དེ་དམན་པས་མི་འདོར་བས་སོ། །སོ་སོར་སྐྱེ་བོས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱིས་འཐོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དབང་པོ་འཕོ་བ་དེ་ཡང་རྟེན་མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་ཉམས་པ་སྤྲིད་པས་འཕེལ་ཞིང་འཕོ་ལ་གཞན་དུ་ནི་མིན་ཏེ། ངན་སོང་ལ་ལམ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་ཉམས་པ་མེད་ལ། འདོད་ལྷས་བདེན་མཐོང་རྣམས་ནི་ཡུལ་བཟང་བས་ཡིད་བྱུང་ནུས་པའི་དབང་རྟོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མི་སློབ་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་དང་། སློབ་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་གཉིས། དང་པོ། ས་ནི་མི་སློབ་པ་དབང་པོ་སྟོང་བ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་སྣ་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ས་དགུས་བསྟས་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་འཕོ་བ་འདི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བས། སློབ་པ་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་གས་མེད་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་གྱི་གཟུགས་མེད་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །

གཉིས་པ། སློབ་པ་དེ་ས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་འཕེལ་བ་དབང་རྩལ་གྱིས་བསྟས་པའི་ཕྱིར་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐུབ་པར་ཅན་བཏང་སྙེ། རྟོན་པོས་བསྟས་པའི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་སྤྱང་བས་ཕྱེ་བས་དང་། འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་དེ་ན་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་བ་སོགས་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྟས་པ་མེད་པས་སོ། །

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

བས་མོས་པ། མཐོང་བས་ཐོབ་པ། ལུས་ཀྱིས་མངོན་བྱེད། ཞེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལོ། །བདུན་པར་སངས་རྒྱས་གཉིས་འདུའོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཡང་སྒོམ་བས་བྱས་པ་ལས་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི། སྒོམ་ལམ་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་གཞན་དྲིན་ལ་འཛོག་པ་དང་མི་འཛོག་པས་སོ། །དབང་པོས་བྱས་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་དང་བས་མོས་པ་ལྟག་པར་དང་། ཞེས་རབ་ལྟག་པར་ཡོད་པས་དབང་པོ་རྣུལ་རྩོན་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམས་འཇུག་གིས་བྱས་པ་ལྟ་བ་སྟེ། འགོག་སྟོམས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ནུས་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་བྱས་པ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་འཇུག་དང་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་དང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་ཚུལ་བསྟུ་བ་ནི། དེ་དག་མིང་གི་སྒྲ་ནས་བདུན་ཡིན་ཀྱང་རྫས་སུ་ནི་དྲུག་སྟེ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་རྣོན་རྩུལ་གྱི་རིམ་བར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་བའི་ལམ་གསུམ་ལ་དང་བའི་རྗེས་འབྲང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་དང་། དུས་སྒོམ་མི་སྒོམ་གྱི་བར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་གོ །ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་འདུ་བས་སོ། །དེ་དག་ལ་དབང་པོ་རིགས་རྣོན་སོགས་

ཀྱིས་དབྱེ་ན་མང་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གང་ཞེག་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་སྟོབས་འཇུག་ཐོབ་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཏིང་འཛིན་གྱིས་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་གདམས་དག་བརྟེན་སོགས་ལྟ་དང་། བསམ་གཟུགས་སོ་སོའི་སྟོམས་པར་འཇུག་མིན་ནུས་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་གཉིས་སྤངས་བས་སོ། །མི་ཡྔོག་ས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་གྲོལ་བ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྡུ་ན་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་གྲོལ་གཅིག་གྲོལ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་དང་རྒྱུན་མེད་ཅར་རོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུསྟོན་མི་སྟོན་དེ་དག་གང་གིས་རྟོགས་དཔྱད་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་གིས་སྒྲིབ་པ་རྟོགས་པ་ཕྱིར་མི་ཟོང་ལུས་མངོན་བྱེད། དབང་པོ་རྟོགས་པ་མཐོང་ཐོབ། འབྲས་བུས་རྟོགས་པ་ཕྱིར་མི་ཟོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། འདི་ལ་གང་ཞེག་ཉོན་མོངས་ལྟ་སྤངས་ཏེ། །མི་འཕྲོག་ཆོས་ལྟན་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ལྟ། པ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྟེ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པ་མི་འཕྲོག་

པ་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་པས་དབང་པོས་རྫོགས་པ་དང་། མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གིས་སོ།། དེས་ན་དབང་སྟོམས་གཉིས་དང་སྟོམས་འཇུག་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། གཞན་རེ་རེ་གཉིས་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པ་ཅི་རིགས་སྣང་རོ། །དབང་པོ་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཆགས་བཅས་འཕགས་པའོ། །དབང་པོ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་མི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་རྫོགས་པའི་མི་སློབ་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་མ་བཤད་ལ། དབང་པོས་རྫོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་མི་སྣང་རོ། །སྟོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་དུས་སྣོང་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་གྲོལ་བའོ། །དབང་སྟོམས་གཉིས་ཀས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དུས་མི་སྣོང་རོ། །འདིས་ནི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་སུ་བསྟས་ལ། དེ་དེའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚང་བའང་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་བརྗགས་པ་སྟེ། སློབ་དང་མི་སློབ་པའི་དབྱེ་བ་ཅི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དེ་དག་རྫོགས་བྱེད་ཚང་དགོས་ལ། རེ་རེ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག །སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ལམ་ལ། འདས་མ་འདས་ལམ། མཐོང་སྤོམ་མི་སློབ་ལམ། སྤྱོད་བར་གྱི་ལམ་ཞེས་མངོན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་བསྟན་དུ་

ཞེག་ཡིན་ཞེན། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་དང་སྦྱོར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་འདོན་པ་བསྟུར་ཏེ། སྦྱོར་དང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་བཞིར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུའོ། །གཉིས་པ་སྤྲིང་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྤྲིང་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་པོར་སྐྱེས་པའོ། །བཞི་པ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་རྣམས་དང་། བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། བསྒོམ་ལམ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་འགྲོ་ཕྱིར་ལམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོ་མ་བས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རམ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའམ། དེ་དག་སྐྱེས་ན་ལྟག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལམ་མོ། །

གཉིས་པ། ལམ་དཀའ་སྤྲ་དང་། མངོན་ཤེས་སྐྱུར་བུལ་གྱི་ལམ་སྐུ་བཞི་བཤད་པ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་སྤྲ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱུར་ལ་སྤྲ་བའི་ལམ་ཞེས་བཞི་བཤད་པ་གང་ཞེན། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དགུ་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི། གོམས་པ་སྤྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་

མཉམ་བར་འཇུག་པས་འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་འཇུག་པས་སོ། །སྟ་གཞན་མི་ལྷོག་སམེད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་ལམ་རྣམས་ནི་གོམས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཡན་ལག་གིས་མཚིན་པས་དང་། མི་ལྷོག་སམེད་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ལ། གཟུགས་མེད་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བས་ཞི་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པས་འབད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པས་སོ། །གང་ཟག་བློ་གྲོས་རྟུལ་པོས་ཞི་ལམ་དཀའ་འམ་སྣ་ཡང་རུང་ཤེས་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བླུལ་བ་སྟེ། རྟུལ་བ་ལས་ཅིག་ཤོས་དབང་རྟོན་གྱི་ནི་ལམ་དཀའ་འམ་སྣ་ཡང་རུང་མངོན་ཤེས་སྟུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་རྟོན་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལམ་དཀའ་ལ་མངོན་ཤེས་སྟུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆོས་སོ་བདུན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྒོ་ནས་སོ་བདུན་དུ་བཞག་ཚུལ་དང་། དོན་གྱིས་བརྟུར་འདུ་ཚུལ། དེ་རྣམས་ལམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཅིང་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བར་ཆུབ་ཅིང་རྫོགས་པས་སོ། །དེའང་གང་ཟག་གིས་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །དེ་དང་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣེས་སུ་ཕྱན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་ཉེ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྟ་བདུན་པོ་ལའེ། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་

དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཇི་སྙེ་སྙེ་ནི་བཅུ་ཞེས་པས་བསྟན་
ཏེ། དང་པའི་ཇ་སོགས་མཐུན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྨྲངས་པའི་ཇ་སོགས་མཐུན་
པར་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཅུ་པོ་བཤད་པ་དང་། གཞན་རྣམས་དེར་འདུ་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཞེ་ན། དཏ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་
པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། དགའ་
བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྨྲངས་དང་བཅུའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ།
བརྩོན་འགྲུས་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་འཇོག་ཅིང་སྤོང་བ་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །རྟུལ་འགྲུལ་
ཤུང་པ་བཞིའི་ཏིང་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་སྐྱོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། འཕགས་
ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་
ནས་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དབང་སྐྱོབས་འཕགས་
བྱང་གི་སྐབས་ན་ཏིང་འཛིན་སོགས་རང་མིང་གིས་སྒྲོས་པ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ལ།
ངག་ལས་འཆོ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་སེམས་ལ་འདོད་ན་
ཇ་སོགས་ཅི་དང་། བྱེ་སྨའི་ལྟར་ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་འདོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཇ་ཐ་དད་དེ་བཅུ་གཅིག་གོ །
གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ལམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པར་

སྟོན་པ། དབུ་ཉེར་ཤེས་རབ། ཡང་དག་སྦྱང་བཞི་བརྩོན་འགྲུས། རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་བཞི་ཏིང་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་། ཤེས་རབ་སོགས་ལམ་དེ་ན་གཅོ་བོ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་འགོར་དང་བཅས་ན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སོགས་མ་གཏོགས། སྒོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཟག་མེད་དང་། དགའ་ཤིན་སྦྱང་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་རྟོགས་དང་པ་དྲན་པ་རྫོགས་ཁྲིམས་སོགས་ཀུན་ཀྱང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཅོ་བོ་ཁོ་ན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ། གནས་སྐབས་གང་དུ་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར། ཟག་མེད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐ་གང་ན་ཡོད་དྲྭད་པ་གསུམ། དང་པོ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་སྟེ་ཚན་བདུན་ནི། སྐབས་དེ་དང་དེར་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་དང་པོ་པ་ལ་ཚོགས་ལམ་དག་ལ་དྲན་ཉེར་བཞི་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི་དང་། བཟོད་པ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཚོས་མཆོག་ལ་སྟོབས་རྣམས་དང་ནི། སྐོམ་ལམ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཟག་བཞག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྟོང་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཟག་བཅས་དང་། འཕགས་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

གཏན་བཞིའི་གཟུགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་དངོས་གཞི་དག་བས་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་དག་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་དམིགས་པས་དང་། སྙིང་རྗེའི་ཤེས་རབ་དག་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འཕྲུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱལ་སྲས་འཚད་དོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དག་བ་མེད་ན་དེ་དག་སྐྱེས་སྦྱང་གི་བརྩེན་འགྱུས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཟག་བཅས་ལ་སྤྲིག་པའི་སྐྱར་བརྗོད་དེ་དོན་དམ་པའི་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིམས་བསམས་སོ། ། །

གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་ལ། འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཤེས་ནས་དང་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོལ་གྲོལ་དང་། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་དོ་བོ་གང་ཡིན་དྲྭད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་ཚུལ། ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དང་པ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་

པ་ཞེས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་བཞི་བཤད་ན། ལམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་ཚོས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ངོ་བོ་མིན་པས། འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དུད་པ་འཐོབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོང་བདུན་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཚོས་ཅམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ལྟམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནྟ་ལམ་དེ་སྒོང་མི་སྒོང་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡུང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ། ཡང་སྒྲས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའང་སྟོང་པའོ། །འདི་ལ་འཕགས་རྣམས་དགྲ་བཅོམ་ཤིང་མཉེས་པས་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེའང་བདེན་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ།

གཉིས་པ། དད་ཡུལ་གྱི་ཚོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཚོས་ནི་སྒོང་མི་སྒོང་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། དེ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མཐོང་བས་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་དང་། གལ་ཏེ་བདེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཚོས་སུ་འདོད་ན་སྟག་བསྟལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་ན་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གསུམ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདིར་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་

ལ་བརྟེད་དེ། དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གསུམ་མཐོང་ནས་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་ཅེས་པ་བདེན་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ར་དཔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་མི་སྨོན་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །ཚོགས་པ་མིན་པས་དགེ་འདུན་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མིན་ནོ། །བསོ་ངྷ་བྱ་ནི་འདུས་པ་མེད་ལ། དེའི་ལམ་ཡང་གཞན་གྱི་སྨྲ་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གཞན་གྱི་དྲིད་ལ་མི་འཇོག་པས་དགེ་འདུན་མིན་ནོ་ཞེར། ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གོ་སྐུ་ལ། དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཆོས་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞི་ཚར་ཡང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ཚར་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ། ཤེས་ནས་དད་པ་བཞི་པོ་ཡང་ཡུལ་ལམ་གཞི་དཀོན་མཆོག་གི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་སྟེ་མིང་གིས་ཡིན་ཀྱི། རྟ་སྣ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཆོག་ལ་དད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཡབ་ཡུམ་ལམ་གཞི་དཀོན་མཆོག་གི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་སྟེ་མིང་གིས་ཡིན་ཀྱི། རྟ་སྣ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཆོག་ལ་དད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཡབ་ཡུམ་ལ་དད་པའི་སྐབས་ཀྱང་དག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་ཏེ་ཤེས་ནས་དད་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །དད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་འང་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི་

ཉིང་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་ཏི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། ཀྱེ་མ་སངས་རྒྱས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་དུ་ཕྱེད་དེ་རིམ་པར་སྨན་པ་སྨན་དང་ནད་གཡོག་ལྟ་བུ་དང་། དད་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་དང་བསྟེ་མི་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ལམ་སྟོན་དང་ལམ་དང་ལམ་གྱིས་དང་བཞིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ན་བཞི་པོའི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཏེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། སྒོ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་བར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་དང་། མི་སྒོ་བ་ནི་མི་སྒོ་བ་འི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་བར་བརྒྱད་དང་། མི་སྒོ་བ་འི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྒོ་བ་འི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞུད་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒོ་བ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་མ་བཤད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པས་འཆིང་བ་ལས་གཅིག་དུ་རེས་པར་གྲོལ་བ་དང་། གྲོལ་བ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་ཤེས་པས་

དེ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ལ། སྒོང་པ་རྣམས་ནི་དུང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། སྒོང་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གོལ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་བཤད་ལ། འཆིང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་གོལ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གོལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་གོལ་དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡན་ལག་ཏུ་རྟང་བ་མོས་པ་རྣམ་གོལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་བཅོམ་ཤ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་རྣམ་གོལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྣམ་གོལ་དེ་ལ་དེར་ངེས་པ་མི་སྒྲོབ་བའི་མོས་པ་ནི་རྣམ་གོལ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གང་ཞེག་མི་སྒྲོབ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གོལ་ནི། རྣམ་གོལ་འདུས་བྱས་མོས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། མི་སྒྲོབ་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་ཚར་འདུས་བྱས་ཡིན་བས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་སྐྱེ་བ་མེ་མཉམ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒོང་མི་སྒོང་གཉིས་ཀ་མིན་བས་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གོལ་བའི་ཡན་ལག་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་ལས། སེམས་འདོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་རྣམ་པར་གོལ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ་རྣམ་གོལ་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ལྟའི་ནང་ནས་རྣམ་གོལ་གྱི་ཕུང་པོ་རང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་སྨས་འཆད་དོ། །སྒྲོབ་

དབོན་ནི་མོས་པ་འཕའ་ཞིག་རྣམ་གྲོལ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་འདུན་བརྩོན་སོགས་གཞན་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་འདུན་བརྩོན་ཀྱང་དེར་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡང་དག་ལྟ་བའི་ནང་དུ་འདུས་པས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཞེས་སྦར་རྟི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ་ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་བློའི་ལྟ་མིན། །ཞེས་པས་སོ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཐུང་ཚོའང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སེམས་གང་རྣམ་པར་གྲོལ། ལམ་གང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ། དེ་ལྟར་གྲོལ་བའི་གནས་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་གསུམ། དང་པོ། གལ་ཏེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ན་སེམས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ལྟ་བ་གསུམ་གང་ཞེག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་འོངས་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དག་ལྟ་བ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་པའི་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་སོ། །

འོན་མི་སྣུ་བའི་ཚོས་ཅན་དགེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེན། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་སློབ་པའི་སེམས་མ་འོངས་པ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། ། གཉིས་པ། འོན་འདས་སོགས་གང་གིས་སྒྲིབ་པ་སྤང་ཞེན། འགག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དཔྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། དཔྱད་དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་ཏེ། འདི་ཡང་སྤང་བའི་བྱ་བ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན། འདས་འོངས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉའི་ལམ་གྱིས་དཔྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིན་མོངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་བ་ཉན་ཐོག་རྒྱུད་ལྡན་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅིན་མོངས་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ཉ་མིན་ཏེ་ཅིན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའམ་ས་བོན་སྤང་བྱར་འདོད་པས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་གནོད་པ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་འམ་བསྟན་བཅོས་ལས་སྤངས་པའི་ཁམས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་དང་། འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་གསུམ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་

ལ་ནི་སྣང་སར་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཟད་ཅིང་སྣང་སར་
ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་ཡིན་ལ། སྣང་སར་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཆགས་ལས་གཞན་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྡང་སོགས་ཡང་དག་པར་ཟད་
ཅིང་སྣང་བ་དག་གོ །འགོག་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་བའི་གཞི་
ཡང་དག་པར་ཟད་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་ལས་དབྱེ་བ་
སྟེ། དེའང་གཞིའི་སྣ་ནི། ཡུལ་དང་རྒྱུ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཟག་པ་དང་བཅས་
པ་དག་གོ །ཕྱི་མ་ལ་འདུན་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྣང་ངོ། །
གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་ཡིད་འབྱུང་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐད་དུབྱད་
པ་ནི། འོན་དངོས་པོ་གང་གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེས་འདོད་
ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེན། སྐུག་བསྔལ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་
ལ་དམིགས་བའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟག་
བཅས་ཡིན་བས་ཡུལ་དམན་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྟགས་བས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ལ། བཟོད་པ་བཞི་དང་སྐོམ་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་ཀུན་ཏུ་སྤོང་
འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་
ཆགས་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངཉི་སྲིད་དེ། ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ཆགས་
བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི། སྐུག་ཀུན་ལ་དམིགས་བའི་བསྒོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་

རྣང་། སྣོར་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ལམ་དང་། ཚགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་བའེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་འཁྲུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣོར་ལམ་སོགས་གསུམ་སྣོང་ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་བའེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྣོང་ལམ་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་ཡང་སྤྲངས་ཟིན་པས་དང་། ཤེས་པ་ནི་སྣོང་ལམ་མིན་པས་སོ། །རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པ་དག་གིས་ནི་ངེས་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་མི་འབྱལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྣོང་བའི་ལམ་ཚགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྟོན་དུ་སྤྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ནི་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་མཚོག་ཏུ་དག་འ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་དག་གི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་ཏེ། ཡིད་འཁྲུང་གི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དངོས་

སྣ་སྦྲོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་མིན་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། ཚགས་བཅལ་སྟོན་འགྲེའི་འགོག་ལམ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྒོང་བ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མིང་། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དུག་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ། བཅྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེན་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གནས་དང་། གནས་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་སྟོང་མཚན་གཞི་ལ་ལྷོས་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཤེས་བརྟུའི་དབྱེ་བ་དབྱེ་བྱ་ཁྱུབ་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དྲྭ་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་མི་ཟ་མོད་ཀྱི། ཤེས་པ་ནི་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། བཟོད་པ་རྣམས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་རང་གི་སྒང་བྱ་ཕྱུས་མ་སྒང་ས་བས་རང་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་སོ། །བཟོད་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་

བས་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲི་མེད་ཅེས་བས་བཟོད་བ། ཟག་བཅས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་བའི་སྒོ་ནི་ལྷ་བ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་འཛོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མིན་བས་སོ། །དེ་ནི་བྱ་བ་བྱར་མེད་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟོག་པས་འབྲས་བུ་རྫོགས་ཟིན་བའོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་མིན་ནོ། །བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་འཕགས་པའི་བློ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྟུག་བསྔལ་ཚོས་ཤེས་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་བར་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི། ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་བའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་བས་རང་ཡུལ་ལ་ཞེ་ཚོམ་སྤངས་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་ཡིན་བས་སོ། །འཕགས་བློ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་བས་སོ། །སྒོ་ལྔའི་འགོར་བྱང་ཤེས་རབ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡིད་ཤེས་འགོར་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ལྷ་བ་དྲུག་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་སྤྲིས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཤེས་འགོར་བྱང་ཤེས་རབ་འཇིག་ལྟ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྔ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་ལྷ་བ་དང་དྲུག་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྷ་བ་འདུ་ཡིན་ཏེ་ངེས་པར་

རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་ཙོན་ཡིན་པ་ནི་མེད་དོ། །ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཟེར་ཀྱང་ཤེས་པ་བརྒྱར་མིན་ནམ། བཟོད་པ་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་པས་དེ་འཐད་འདུག་མོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་སྤྲོས་ཏེ་ལྟག་མ་བདུན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བཅུ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོར་ཤེས་དང་རྟེས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྟོག་ཤེས་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པར་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཅུ་པོ་དེ་དག་སྨིར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་བཅས་ཤེས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཟག་བཅས་ནི་ཀུན་རྟོག་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་རང་སྨིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕལ་ཆེར་བྱམ་སྐམ་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་སོགས་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཟག་མེད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་ཞེན། ཚོར་ཤེས་དང་ནི་རྟེས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐུག་བསྔལ་ཤེས་པ་སོགས་ནི་འདི་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཀུན་རྟོག་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོར་ཐམས་ཅད་དོ། །དེའང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དགེ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། ཞེས་

དང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཤེས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་ཉུ་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སྐུགཔ་བསྟལ་
དང་སོགས་པས་བསྟན་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཡིན་ལ།
རྗེས་ཤེས་པའི་སྒོ་ཉུ་ཡུལ་ནི་གོང་མ་གཉིས་པོའི་སྐུགཔ་བསྟལ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་
ཡིན་ནོ། །ཤམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ནི་བདེན་བཞིར་མ་འདུས་པས་དེ་
དག་གི་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་གསུམ་མོ། །
གཉིས་པ་ལྟག་མ་བདུན་བཤད་པ་ལ། སྒྲིལ་དང་བྲེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་
བདེན་བཞི་ཤེས་པ་བཤད་པ། མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་ཤེས་བཤད་པ། ཞ་རོལ་
སེམས་ཤེས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། ཚོར་རྗེས་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐུགཔ་
བསྟལ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི། ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །
བཞི་སྟེ་ཞེས་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དང་པོར་སྐྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྐུགཔ་བསྟལ་ཤེས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལྟ་བའི་
ངང་བཞིན་མིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་གཉིས་
སུ་འགྱུར་ཏེ་རྗེར་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །
གཉིས་པ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི། སྐུགཔ་བསྟལ་
དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་རྩེའི་ཕུང་པོས་བསྐུས་པའི་
སྐུགཔ་ཀུན་ལ་མི་རྟག་སོགས་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཞན་དག་

ལའང་དམིགས་སོ། །རྟོར་ཏིང་སྒོད་རྩེའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ལ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་སྟག་གཉན་ལ་དམིགས་སོ། །ཤེས་པ་བྱེ་སྒྲའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། ཁྱད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོར་ཏིང་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། རྟོར་ཏིང་གལ་ཏེ་སྒོད་རྩེའི་སྐོམ་སྣང་ཚུང་དུ་ཆུང་བའི་ངོར་གྱུར་པ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་ན་གཅིག་ལ། འོན་ཏེ་སྐོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། ཤེས་སོགས་ལྟར་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་མི་གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ནི། སྒོད་རྩེའི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནར་རེས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དུག་མདོག་ཥོག་སྟེ་འཆི་བ་ན་ཐོག་མར་དུག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས་མཐར་ཤི་མ་ཐག་རླའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚར་ལ་སེམས་ཤེས་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་སེམས་གང་འགྱུར་མི་འགྱུར་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་ནི་ཐ་རོལ་སེམས་རིགས་པ་བཞག་སྟེ། གཞན་སེམས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལམ་ཤེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ། སེམས་ཤེས་པ་དེས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་འོག་མའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ས་འདས་པ་གོང་མ་

གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་འདས་པ་དབང་པོ་རྣུལ་པོས་རྟོན་པོའི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་དད་མོས་པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་ཐོབ་པའི་ལམ་མི་ཤེས་པ་དང་། དུས་སྦྱོར་གྱིས་དུས་མི་སྦྱོར་གྱི་ལམ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་འདས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སེམས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་མ་སྦྱོས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སེམས་ཤེས་བཀག་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་རང་སྟོང་བས་ཀྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གང་ཟག་དང་དབང་པོ་འདས་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །སེམས་ཤེས་དེ་ནི་ཡུལ་སེམས་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དུས་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའང་མི་རིག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདས་འོངས་ཤེས་པ་ནི་སྟོན་གནས་རྟེས་དྲན་དང་འཆེ་འཛོ་སྐྱེས་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་རྟོག་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཚོར་ཤེས་དང་རྟེས་ཤེས་བའི་ཁྱོགས་དང་མཐུན་བའི་སེམས་ཤེས་བའི་བློ་ཡང་། རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་མིན་པ་ཁྱོགས་ཐན་ཆུང་གཅིག་གིས་གཅིག་རིག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཐ་དད་ལ་དམིགས་བས་དང་། གང་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཁྱོགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པར་འདོད་པས་སོ། །མཐོང་ལམ་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཟག་མེད་བར་མ་ཆད་ལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པས་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ཡིད་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། ཆེས་པ་ཡིན་གྱི་ཁ་རོལ་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཤེས་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བཞེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐད་ཅིག་དུ་འགྱུར་དབྱད་པ། མཐོང་ལམ་ནི་ཁ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བཤད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པས་དབང་པོ་རྣུལ་བས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་རེགས་སྟེ། རྣོན་ཤེས་ཡོགས་ནི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞག་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་པ་ནའང་དེའི་བར་ལ་ཡུན་རིང་འགོར་བས། སེམས་བརྟུན་དུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་ཐོབ་ནས་འདས་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་ཟེར། འོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་མི་རིགས་སྟེ། དེ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་སྟོང་པ་བརྩམ་ནས་གྲུབ་ཚེ་དེ་གཉིས་འགགས་པས་སོ་ཟེར་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོང་པ་རྩོམ་པ་ནི་མིན་གྱི་གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོང་པ་བརྩམ་པ་ན་མངོན་ཤེས་གྲུབ་དང་དུས་མཉམ་པར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེ་སྟེ་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་རྣོན་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ནི་སྟེ་ལ་དམིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མ་ཡིན་པས་མི་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཀྱང་ཁྱད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་། གང་རྟང་གཉིས་སམ་སྟེ་མ། རང་རྒྱལ་བས་རྣ་ལྟ་བུས་ནི་སྐད་

ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་གསུམ་རིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྨྱོར་བ་ཆེན་པོས་བསྟན་དགོས་ལ། འདི་ནི་སྨྱོར་བ་ལ་རྩོལ་བ་ཆུང་བས་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ནས་ཡང་སྣང་ཅིག་མ་ལྟའི་བར་ལ་མངོན་ཤེས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྒྱད་པ་རིག་ནས་ཡང་དག་པ་ལ་སྨྱོར་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་དགོས་ལ་དེ་ནས་དུབ་པས་སྣང་ཅིག་མ་བདུན་ལའང་སྨྱོར་བ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་འདས་འགྲོའོ། །ཁ་ཅིག་སྣང་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ནས། ཡང་སྨྱོར་བ་བྱས་པས་སྣང་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པ་དང་གསུམ་ཤེས་ཟེར། ཉན་རང་གཉིས་ལ། དང་པོ་སྨྲོས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་སྣང་ཅིག་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། རང་རྒྱལ་གྱིས་རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ། གསུམ་ཅི་རིགས་ཤེས་ལ་དེ་ལས་མང་བ་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ན་སྨྱོར་བ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྣང་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ཟད་པར་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱན་བསྟལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྒོམས་སོ། །ཞེས་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་དེས་པ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་བཞག་ཏུ་བདག་གིས་སྤྱན་བསྟལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་རྟོགས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་

ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་བསངོས་བ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡི་བློན་ཁ་ཆེ་བས་འདོད་དོ། །ཉི་འོག་བ་མཉམ་བཞག་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་བས་དེས་ཉུང་ངེས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་གཅིག་པར་བཤད་ཀྱང་མཐོང་བ་ལྟ་བ་ནི་མིན་ཏེ་ཤེས་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བཟུའི་ཁྱད་པར་ལ། བཅུར་འཛོག་པའི་ཚུལ་མཚན། དེ་དག་གི་རྣམ་པ། དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ས་གང་ན་ཡོད། རྟེན་གང་ཡིན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཕན་ཚུན་གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གང་འགྱུར། ལྡན་ཚུལ། འཕོ་བ་ཚུལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་སྤོང་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞག་པ་དང་། དེ་ནི་དོན་དམ་མི་ཤེས་ཤིང་ཀུན་སྤོང་ཤེས་པས་སོ། །འདོད་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ལས་ཆོས་རྟེས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། སྤྱ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་མི་འདུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་བ་སྟེ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་གཅིག་གོ །འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལམ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པས་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལས་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་བཞག་སྟེ། དེས་སེམས་བྱུང་ཡང་ཤེས་མོད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཟད་

ཤེས་བཞག་སྟེ། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཤེས་པ་སྔར་སྐྱེས་ཀུན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བཞག་གོ །དེས་ན་རྒྱུ་བདུན་གྱིས་ཤེས་བཟུང་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་རང་བཞིན་གཉེན་པོ་ཡུལ་ཤེས་པའི་རྟགས་པ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཞེས་པའི་དེར་དེས་མ་དེས་ཀྱི་དམིགས་བསལ། ཚོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་འདོད་པའི་སྒང་བྱ་རིས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་ཚོས་ཤེས་མཐོང་སྤྲོམ་གྱིས་བསྟུས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཚོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ། གང་ཞེན་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའམ་ལམ་ལ་ཚོས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་ཚོས་ཤེས་པས་རིམ་གྱིས་སྤང་ཟས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྒོམ་སྤང་ཡང་སྤང་འདྲིས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་ནས་སྒོང་བ་དག་སྒིད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་འགོག་ལམ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་མ་གཏོགས་པས་དམིགས་པ་དམན་པ་མིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་སྒིད་པས་སོ། །དེ་ན་སྐྱག་ཀུན་ཚོས་ཤེས་ཡང་དེར་ཐལ་ཞེན། དེའི་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ་དེ་སྐྱེ་འབྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་

པས། དམན་པས་མཆོག་སྩན་འབྱིན་མི་ནུས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྦྱང་བྱ་སྤྱོང་བ་ལ་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའམ་ཡང་ན་དེ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་ཤུགས་ལ་སྦྱང་བ་ཡིན་པས་ན་སྨྲ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སྦྱང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་དམིགས་པས་དང་། འགལ་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའང་མིན་ཏེ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་སྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། གོང་མའི་སྦྱང་བྱ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཤུགས་ལ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །མཐོང་ལམ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་དག་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མིན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོ་ལ་མིར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཐག་བ་ལ་དེར་ཤེས་པས་མི་སྦྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྣོམ་ལམ་བས་བསྟས་པའང་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དམ་ཞེན། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་རྗེས་ཤེས་སྣོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྦྱང་བྱ་ཆོས་ཤེས་པས་སྦྱངས་ཟིན་པས་དང་། འོག་མའི་སྦྱང་བྱ་མ་སྦྱངས་པར་གོང་མའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སོ། །གང་སྦྱལ་གྱིས། ཆོས་ཤེས་པས་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཅོམ་ལ་ཅིག་ཤོས་དེ་མིན་པས་ཟེར་བ་ནི་མིན་ཏེ་ཉོན་ན་སྨྲ་ཀུན་ཆོས་ཤེས་པའང་གོང་མའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་འདི་སྦྱང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལ་དངོས་དང་།

ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་གྲངས་འདོད་ཚུལ། རྣམ་པའི་ངོ་བོ་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ། ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལས། ཚོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གྲངས་བརྒྱད་གསལ་གཞན་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅན་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི། སྒྲོར་ལམ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་བརྒྱད་ཅན་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གཞན་ན་ཡོད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུའང་ཡིན་ཏེ། མི་སྡུག་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་བྱམས་སོགས་བསྒོམ་པ་ན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་བྱམ་སྡུམ་དང་། ཟོ་ཞིག་འཕྱང་ཞེག་སོགས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀེ་ཀ་བྷེད་དག་འཚད་ལ། འདིའི་རང་མཚན་ནི་ལྟོ་ལྷིར་བ་སྡུལ་མ་ཐག་སྲུབ་ཏུག་སོགས་པ་སོགས་མིན་པར་བྱམ་སྡུམ་བཟུང་བ་ཙམ་ལ་ཟེར་རམ་དཔྱད། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི། རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པས་བཞི་ཡི་ནོ། ཐུབ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཅན་ཡིན་ལ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཐར་ལ་ཡིད་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀ་འདོད་སེམས་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་བྱུང་དང་། སེམས་བྱུང་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་མི་འཛིན་ལ། ཚོར་

བ་འཛིན་བའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐན་ཚུན་མི་འཛིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྫས་རྣ་རྣ་ཞེས་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལོ། །འོན་གནས་མངོའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་གཉིས་མུག་བཅས་བྲལ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྟས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞུམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་ལྡན་དགེ་བ་རབ་ཏུ་བརྟང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣུང་དུ་དང་། དགེ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་དང་། ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམ་གཡེང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མིན་བའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་ལ་སྣང་ཀེ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། བྱེ་སྨྲས། འདོད་ཆགས་བཅས་བྲལ་ནི་མཚུངས་ལྡན་བཅས་པ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐོག་པ་བཅས་པའམ་ཆགས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་བཅས་སྣང་བརྗོད་པས་དེ་འཛིན་པ་སྟེ། གོས་སོ་སྐམ་ཚོ་དྲི་

མ་མི་འཛིན་ལ་དེ་འཛིན་ཚེ་གོས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་དོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་ཟེར། ཀུན་ཏུ་བསྟས་པ་དང་རྣམ་གཡེང་ནི་བྱེ་སྨོས་རྣམ་གཡེང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྣང་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར། ནུབ་ཕྱོགས་པས་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པར་གཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར། ཡང་ན་བརྒྱད་ནི་དགེ་བ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཆད་པ་དེ་བདེའོ། །གཞན་ཡང་ཞི་ལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་འདི་ཚགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཤེས་ཀྱི། གཟུགས་འདི་ལ་ཚགས་པའོ་ཞེས་དམིགས་ཡུལ་མི་ཤེས་ཏེ། ཤེས་ན་གཟུགས་ལ་དམིགས་དགོས་པས་ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་མིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །སེམས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཟག་ཟག་མེད་མཚུངས་ལྡན་དང་། རང་མཚན་འཛིན་པ་དང་། དུས་དཔྱ་བ་ཞ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པ། ས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིས་བསྟས་པ། གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟས་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་དང་། སྒྲ་མཚན་དང་། འདས་འོངས་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ་ཟེར། རྣམ་པ་ཐམ་མེད་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་

གྱི་། སྟོང་པ་དང་མཚན་མེད་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འགོག་སྟུག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེར། ཡུལ་གཟུགས་རྒྱང་མི་དམིགས་ཀྱང་ཕ་རོལ་རྟོག་དོན་ཤར་བ་ལྟར་དམིགས་རྟང་དོ་སྙམ། འདི་དག་གི་ཚུལ་མཚན་བྱེ་སྨོས་རྣམ་བརྟགས་ཙམ་སྟེ། ཞིབ་པར་མ་བྱེས་སོ་གསུངས། བརྒྱད་པོ་དེའི་ལྟག་མ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན་ཏེ་གང་ཞེན། བཅུ་དྲུག་པོ་ལས་སྟོང་དང་བདག་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །དེའི་ཚུལ་མཚན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་ཏོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་རྣམས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་བདག་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཐོབ་ཀྱང་གཞན་རྟོག་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དང་། མཉམ་བཞག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་མི་བསྒོམ་པས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཟེར། ཁ་ཅི་བརྗམས་ནི། དྲྭ་མ་མེད་པ་ལ་ནི་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་མེད་དེ། བདེན་རྣམ་ཅན་འདིར་འདུས་ལ་འདུས་མ་བྱས་གཞན་གཉིས་ནི་གཞན་རྟོག་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་འཁོ་བ་ནི། དྲེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་འདོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་ནས།

རབ་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་བར་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ལ། འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་དོ། །རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གནས་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞི་ནི་རྒྱུའོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་ཡོད། གཞི་ཡོད་ཅེས་སྦྱོན་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པའི་རྟམ་པ་མིན་ནོ་ཞེན་ཚོགས་དེ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཚ་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་བས་ཏེ། དེ་ལས་རིགས་མིན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་བདག་དང་བདག་གི་དང་ཚད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་འདི་ནི་གནས་ཡོད་གཞི་ཡོད་ཅེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་དེ་མེད་བས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་བས་བཟུང་བྱུག་ནི་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི། རྟ་ས་སྐྱ་བ་བདེན་གྱི་བཞི་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་བ་སྟེ་བདུན་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅེ་བྱེ་སྨས་དོན་དམ་བར་རྟ་ས་སྐྱ་རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། ཆུན་ལ་རག་ལས་པས་མི་རྟག་པ་དང་། གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱ་བསལ་བ། བདག་གིར་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སྟོང་པ། བདག་ལྟའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བདག་མེད་དོ། །སྐྱ་བསལ་ས་བོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་། རྒྱུན་གྱིས་འབྲེལ་བས་རབ་སྐྱེ། རྒྱུ་ཆུན་མང་པོས་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཆུན། སྐྱ་བསལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེ་བས་འགོག་པའོ། །དུག་གསུམ་གྱི་མེ་ཞི་བས་ཞི་བ། སྐྱ་བསལ་གྱི་འཚེ་བ་མེད་

བས་གྱི་ནོམ་བའོ། །ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བླལ་བས་དེས་འགྲུང་། ཐར་བར་འགྲོ་བྱེད་ཀྱིས་ལམ། ཐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་བས་རིགས་པ། སྡུང་འདས་ཡང་དག་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ། གཏན་དུ་ཡང་དག་འདའ་བྱེད་དེས་འཕྲིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་གིར་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་ལྡུད་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་དང་། བློ་སྟར་བཏང་བར་ལྟ་བ་དང་། །ཐར་པ་མེད་པ་དང་། སྟག་བསྟལ་ལ་ཐར་བར་ལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བདེ་བ་གྱི་ནོམ་པ་དང་། ཐར་པ་གཏན་དུ་བ་མིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལམ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ལམ་འདི་བན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ལམ་འདི་ཡང་ལྷོག་གོ་སྐྱམ་བའི་ལྟ་བསྟད་པ་བཟུང་བ་གི་གཉེན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་མི་རྟག་སོགས་བཟུང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ལ། གཅོ་བོ། འཕོར། ཡུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་མིན་པར་ཤེས་རབ་དེ་དང་བཅས་པའི་སྟེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། དམིགས་དང་བཅས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཀུན་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་དམིགས་བཅས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། རྫས་བཏགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་བརྟང་བྱ་ཡིན་

ཏེ།། ཡུལ་ཡོད་ན་ཤེས་པས་བརྟང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཤེས་རབ་ནི། རྣམ་པ་དང་། འཇོག་པ་དང་། གཟུང་བྱ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡས་གཞན་པའི་དམིགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་འཇོག་གཟུང་གིས་ཀྱང་། དམིགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་སྟེས་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འདོད་ན་དེ་གློག་ས་ལྟར་པའམ་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་བཅས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་དང་རང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཡས་གཞན་མཚུངས་ལྟན་རྣམས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་གང་རྟུང་མིན་ན། རྟེན་དང་དམིགས་པ་རྣམ་བཅས་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཡུལ། རྣམ་པ་བློའི་འཇོག་སྐངས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དོ་ཟེར་རོ།། །

གསུམ་པ་དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཅི་རིགས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ལ་གཞན་དག་ངོ་རྣམས་ནི་དགེ་བའོ། །ཚ་རོལ་སེམས་ཤེས་སྐོམ་བྱུང་ཡིན་པས་དགེ་བའོ། ། བཞི་པ་ས་གར་ཡོད། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་འདོད་ན་སྲིད་རྟེའི་བར་གྱི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་འདོད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཚོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།

དེ་དག་འདོད་པའི་སྐྱག་བསྟལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་མེད་དོ། །ཟག་མེད་སྐད་དུ་རྟེས་ཤེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་རྟེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །རྗེ་ལྟར་རྟེས་ཤེས་སར་དགྱུ་ན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་ཀྱང་སར་དགྱུ་པོ་དག་ན་ཡོད་དེ། འདི་ཡང་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་བསྟས་པ་སར་དྲུག་དང་། རྟེས་ཤེས་ཀྱིས་བསྟས་པ་སར་དགྱུ་ལ་ཡོད་བས་སོ། །གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །

ལྟ་བ་རྟེན་ནི། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ནི་མིན་ཏེ། གང་ཟག་ཕན་ཚུན་ཡུལ་མིན་བས་སོ། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་གཅོ་བོར་འདོད་པ་སྤྱན་འབྱིན་པ་ཡིན་ན་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྣང་ཟེན་དེ་སྐན་མི་འབྱིན་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་ནི་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཆོས་ཤེས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །དྲུག་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གཅིག་སྟེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྟན་པ་ལས། ཆོས་ནི་ལུས་ཚོར་སེམས་ལས་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ནའོ། །ཁ་རོལ་སེམས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནི་ལུས་ལ་མི་དམིགས་པས་སེམས་ཚོར་ཆོས་གསུམ་མོ། །ཤེས་པ་ལྟག་མ་བརྒྱད་ནི་ཅི་རིགས་པར་རེ

འགའ་ལུས་ནས་རེས་འགའ་ཚོས་ཀྱི་བར་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལམ་ཤེས་པའང་གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྣོམ་པ་ལ་དམིགས་ན་ལུས་དྲན་ཉེར་དུ་འགྱུར་བས་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་གང་འགྱུར་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཤེས་པ་དེ་དག་ཚན་ཚུན་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེན། ཚོས་ཤེས་བློའི་སྟོང་ཡུལ་ནི་རྗེས་ཤེས་མིན་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཚོས་ཤེས་པས་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདུན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྐྱ་གུན་ཤེས་པས་བསྟས་པའི་ཚོས་ཤེས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་དང་གཞན་ཤེས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ལམ་ཤེས་པའི་བློ་ཡི་དམིགས་པའང་ཀུན་རྫོབ་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཁོན་ལ་དམིགས་པར་རེས་པས་སོ། །ལམ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བློ་ཡི་དམིགས་པའང་ཚོས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་བསྟལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བཞི་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ནི་བཅུ་ཆར་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་གོ་སྐལ་ལ་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཅིག་

གྱི་སྟེ་འགོག་པ་ཤེས་པ་གཅིག་ལྡའི་དམིགས་པར་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། དེས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཏོ་ན་ལ་དམིགས་ལ། དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་དུ་འགྱུར་དབྱད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བཅུར་ཕྱེ་ལ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྣུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚོས་བཅུར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བཅུར་དབྱེ་ཞེན། ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོས་གསུམ་དང་། དྲྭ་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་དང་པོ་འདུས་བྱས་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་འགོག་ལྔང་མ་བསྟན་དང་། བརྟགས་འགོག་དགེ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བཅུའོ། །

གཉིས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེས་མཚོན་ནས་གཞན་དབྱད་པར་བྱའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཇི་ལྟར་སྣུར་ཞེན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅུ། ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཚོས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཚ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྔའོ། །རྟེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་

གཉིས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་བདུན་དང་། སྐུག་ཀུན་ཤེས་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོས་དྲུག་དང་། འགོག་ཤེས་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་གཅིག་པུ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉིས་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་གཟུགས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་དང་གསུམ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་བའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལྔང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་དགུའོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། དེ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྲས་རང་དང་རང་གིས་ཚོགས་པ་གཅིག་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ས་གཞན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཆར་བདག་མེད་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མོས་སྤྱོད་བའི་ས་པ་དག་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་གུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་བའི་ཡུལ་དུ་དང་པོའང་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་བསྟོམས་བའི་ཡུལ་དུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པར་འགལ་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་བའི་རང་དང་ལྡན་འགྱུང་རྣམས་ཀྱང་མི་རིག་སྟེ། དུས་མཉམ་པར་སྐྱེ་བས་སོ། །རང་རིག་འདོད་ན་སྐད་ཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་ཐལ་བྱའོ། །དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ལྡན་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེ་

ཚགས་བཅས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དང་ལྡན་ལ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བལ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྡན་ནོ། །འཕགས་པ་ལ་ནི། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་ལོ་སྟུག་བསྟལ་ཚོགས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་ལ། འདོད་པ་ལས་ཚགས་པ་མ་བྱལ་བས་ཆུགས་ཅན་ཞེས་ཡིན་ན་དྲེ་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་པ་མིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྟུག་བསྟལ་ཚོས་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཚོས་ཤེས་པ། སྟུག་བསྟལ་ཤེས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། སྟུག་བསྟལ་རྗེས་ཤེས་ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ་ལམ་ཚོས་ཤེས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། སྟུག་བསྟལ་རྗེས་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་ལམ། ཚོས་ཤེས་བཞི་ལ་ནི་སྟངས་ཀྱི་གསུམ་སྟེང་། རྗེས་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཀླགས་པ་འཕེལ་ཏེ་བཞི་དང་ལྡ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་རིམ་པས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་སྐད་ཅིག་གཞན་ལས་གསང་རྟེན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ཚགས་བལ་ཡིན་ན། ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་དེ་སྟུག་བསྟལ་ལ་ཚོས་བཟོད་ནས་ལམ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཤེས་བསྟན་ཏེ་ལྡན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ན་ཚགས་བཅས་ལ་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་། ཚགས་བལ་ལ་སེམས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་གཞན་

མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་བས་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རྟོམས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟུང་ཉམས་པ་ལས་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། ཅི་ཀ་ལས། ལམ་རྟེས་ཤེས་ལ་ཆགས་བཅས་བདུན་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ནོ། །ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་བརྒྱད་དེ། དེ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་སྐོམ་ལམ་ལ་གནས་པའང་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་ཟད་དང་། མི་སྐྱེ་ཤེས་པ། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་བསྟན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །མི་སྐྱོབ་ལམ་གནས་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགྲ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བཟུང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགྲ་བ་འཕོབ་ཚུལ་ལ། ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕོབ་ཚུལ་དང་། སྐ་གང་དུ་ཤེས་པ་གང་ཕོབ་ཚུལ། ཕོབ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་དུ་ཕོབ་པ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་དུ་དུ་ཕོབ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག་དེའི་སྐབས་སུ་ཕོབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ། གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་ཕོབ་ཅེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དང་ཤེས་པ་བདུན་པོ་རྣམས་སྐྱེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ཕོབ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེས་པ་ནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དལ་བ་དང་མ་འོངས་པ་འཕོབ་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཕོབ་ལ། དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལན་

དུ་མར་སྐྱེས་པར་ཐལ་བས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་བཞི་ཐོབ་ཅེས་བཤད་པ་དྲན་ཏེ་བཞིའོ་ཟེར་ཀྱང་མི་འབྱེལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ་གསུངས། བཟོད་ཤེས་སོོ་རང་གི་རིགས་འདུ་མའོངས་པ་དེ་འདུ་བ་ཁོན་འཐོབ་ལ། བདེན་པ་གང་དང་གང་གི་ཤེས་བཟོད་ཡིན་པ། དེའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་ཁོ་ན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བཟོད་ཤེས་རྣམས་སྐལ་མ་ཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཐོབ་བས་དེ་དང་འདུ་བ་ཁོན་འཐོབ་ལ། རྣམ་བཞི་བཞི་ཀའང་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པར་མཚུངས་ཤིང་འདུ་བས་བཞི་ཆར་གྱི་རིགས་འཐོབ་པར་བཤད་དོ། །སྒོམ་ལམ་ནི་ཤེས་པ་རིགས་འདུ་བ་དང་མི་འདུ་བ་དེ་དག་གི་རྣམ་པའང་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་འཐོབ་བས་མཐོང་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་རྣམ་པ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་མཐོང་ལམ་ལ་རིགས་མི་འདུ་བ་ཐོབ་བམ་ཞེན། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གསུམ་ལ་ནི། སྟོན་མ་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་རྟོང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འདུ་བའང་འཐོབ་བོ། །གསུམ་པོ་དེའི་ཚེས་ཤེས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་མ་ཤེས་ཤིང་གཅིག་འབྱུང་མ་སྤངས་ལ། འགོག་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་བདེན་པ་ཟད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མིང་། ངོ་བོ། ས། རྣམ་པ། རྒྱུ་ལྟ། དང་པོ། བདེན་གསུམ་དེ་ཟད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཅད་རྗེ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་

བར་རྟོགས་བའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལའང་སྐྱག་ཀུན་འགོག་རྗེས་ཤེས་གསུམ་ལ། བདེན་གསུམ་དེ་དག་ལ་དམིགས་བའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་ཤེས་བར་བྱའོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་དེ་མི་ཐོབ་སྟེ། སྟོན་འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བས་ལམ་བདེན་ནི་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་སྲིད་བས་སོ། །འདི་བདེན་པ་ཟད་བར་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བཡིན་ན། ལམ་ནི་ཟད་བར་བསྒོམ་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིགས་མང་ཞིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུང་འཕྲིང་ལ་སོགས་བའི་དབྱེ་བ་མང་བས་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་མི་སྲིད་བས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའང་སྐྱག་བསྟལ་ཤེས་པ་ནས། ལམ་བསྒོམ་བའི་བར་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ནི་མཐའ་དག་སྤང་ས་ལ། ལམ་ནི་རིགས་མང་བས་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་བསྒོམ་པར་མི་ནུས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་གཅིག་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འདི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པས། བདེན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཁོ་ན་ལས་ལམ་རྗེས་མི་ཐོབ་སྟེ་ལམ་རྗེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡང་ཡིན་ལ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་འཁོར་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་འདི་འང་མི་འཐད་འདུག །

གཉིས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་སྣང་བའི་ཚོར་ཅན་ཡིན་པས། ནམ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ལ། དེས་ན་མི་སྣང་བ་དེ་དག་ཏུ་ཐོབ་ཅེས་བའོ། །མི་སྣང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འཐོབ། ཐོབ་པ་ཇི་ལྟར་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཚོས་མེད་པ་འཐོབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྟེས་ལས་ཐོབ་པ་སྣང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྣེད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐབས་མི་སྣང་བའི་ཚོས་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་པར་བཞད་པ་འདི་བསམ་གཞིག་གིས་ལུགས་མ་ཤེས་ན་ཅི་ཡང་གཏོལ་མེད་པར་འདུག་པས་དེ་ལེགས་པར་བཞད་ན། སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་བཟུང་ལས་གང་གང་གསར་དུ་ཐོབ་དགྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་གཅོད་པོར་ཤེས་པ་དུ་ཐོབ་ཡིན་ལ། ཞར་ལ་བཟོད་པའང་ཐོབ་ཚུལ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྟར་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་བཟོད་ཤེས་དེ་དག་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྟར་མེད་གསར་ཐོབ་ཡིན་པར་ནི་སུ་ལའང་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། བྱེ་སྨས་མ་འོངས་པ་རྣམས་སུ་འདོད་པས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་གཅོད་པ་འཕགས་པ་ལ་མི་སྲིད་པས། མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྐོམ་ལམ་དུ་སྟེ་མ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་སྲིད་དེ་བསྐོམ་ལམ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་སྐོམ་ལམ་གྱིས་བསྟེན་པ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པར་སྐྱེ་བར་བསམས་

ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི་དུས་ལན་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་སྟམ་བའོ། །བདེན་གསུམ་ཟད་པར་རྟོགས་རྗེས་དེ་དག་ཤེས་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རེ་རེའང་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་དུས་ཟད་པར་མ་རྟོགས་པས་མངོན་རྟོགས་མ་ཚང་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱང་བ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དེར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ལ། སྒོམ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་མི་གཏོགས་པས་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བསམ་པའོ། །ལམ་ནི་བཟོད་པ་ལ་ཤེས་པ་མེད་ལ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་བསྒོམ་ལམ་དུ་གཏོགས་ལ། བསྒོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་དང་འོག་ས་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བཅེན་ནས་ཐོབ་པ་དེའི་རང་ས་དང་འོག་ས་འི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་སྟེ། མི་ལྟོགས་མེད་ལ་འདོད་པ་དང་མི་ལྟོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟས་པའི་དེ་ཐོབ་པ་ནས། བཞི་པ་ལ་བཅེན་པ་ས་བདུན་གྱིས་བསྟས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུའོ། །

བཞི་པ། དེ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་དྲན་ཉེ་བཞིའི་མཐའ་མ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ལ། གཞན་སྣང་ཀུན་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱང་བ་ནི་དེ་དག་ལ་ལུས་སོགས་ཡོད་པས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་སྣང་བསྟལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་རྟག་སོགས་བཞིའི་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ཟེན་བའི་ཕྱིར་རམ་ཡང་མངོན་རྟོགས་མཐའ་མིན་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ཀྱང་དཔྱད། སློབ་པ་ཡིན་བས་སོ། །འདོད་པ་ལས་ཚགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་བའི་བར་ཚགས་བྱལ་ཞིག་མཐོང་ལམ་བཟུང་བ་ན་སྣང་གྱི་དུག་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་འང་སྣ་གང་བརྟེན། དེའི་རང་སྣ་དང་འོག་སས་བསྡུས་པ་འཐོབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔ་མ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་བ་གཉིས་དང་ལྡོག་མ་འོངས་པའོ། །བཟུང་དུག་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་དེ་ཡི་གོང་མ་ཚགས་བཅས་ཀྱི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི། སྟོང་བ་དང་། བར་ཚད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་། རྟེས་ཤེས་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བདུན་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འདས་པ་ཡིན་ན་རྟེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་མིན་ལ། ཆོས་ཤེས་འདོད་གཉེན་ཡིན་པས་ཆོས་ཤེས་དང་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལྟ་བ་དང་། གཞན་མ་འོངས་པ་འཐོབ་བོ། །བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་གསུམ་སྟེ་ས་བདུན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། སློབ་པ་ཞིག་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལའང་སྐྱ་མའི་བདུན་པོ་ཐོབ་ལ། མི་སློབ་པས་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་དགྱེད་དང་། གཞན་ལ་ནི་བརྒྱད་འཐོབ། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལའང་། ཆོས་རྟེས་བདེན་བཞི་ཟད་ཤེས་དང་

བདུན་པོའི་སྟེ་གན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། འདིར་སྟོང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་འཐོ་བས་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ལ་འདི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །སྒོམ་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟེལ་མར་བསྒོམས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་ལའང་བདུན་པོའི་སྟེ། ཆོས་རྗེས་ཤེས་པ་དང་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་བྱུང་པོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ། །གོང་མ་སྤོང་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལ་འདུ་ཚོས་རྗེས་བདེན་བཞི་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་བདུན་འཐོབ་བོ། །སྒོམ་པ་དབང་རྩུལ་རྣོན་པོར་སྦྱང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ནི་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་ཆོས་རྗེས་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་བྱུང་དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་བསྟན་ནས་བདུན་པོའང་། ཁ་ཅིག་སྟོར་རྟོགས་ཟིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པས་དང་། མཐོང་ལམ་ནི་པོའི་བྱེད་ཡིན་ལ་འདི་ནི་པོའི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་ནི་ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཐོབ་བོ། །བམ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལྟར་འདི་ལའང་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཀྲུད་ཐོབ་བོ། །ཞེས་འདོད་པ་སྟོན་པའོ། །སྒོམ་པ་དབང་པོ་སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀས་ཆོས་རྗེས་བདེན་བཞི་ཤེས་

པ་དང་དྲུག་འཐོབ་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་དབང་པོ་སྦྱངས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་དབང་རྣོན་གྱིས་བསྟས་པ་འདུས་བྱས་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་སྡིང་རྗེ་ཆེན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་འཇུག་ཤེས་པ་བྱུང་འཐོབ་ལ། སྡིང་རྗེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དབང་རྩལ་ཉམས་པ་སྡིང་པས་མི་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་དགུའོ། །མི་གཡོ་བ་ལས་ནི་མི་སྐྱེ་བའང་འཐོབ་པས་ཤེས་པ་བཅུ་ཐོབ་བོ། །མི་གཡོ་བ་དེ་དང་དབང་པོ་འཐོ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་ཤལ་པ་ལ་ནི་ཐུབ་རྩལ་ཉམས་པ་སྡིང་པས་ཤེས་པ་བཅུ་ཐོབ་བོ། །སངས་བཞད་པའི་ལྷག་མ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དགུ་པ་དང་། ས་བདུན་ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། སྤེལ་བསྒོམ་དང་། མི་གཡོ་བ་རྟོགས་བྱེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་སྤངས་མསྤོས་པ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་མི་འངེ་གི་སྤྲིན་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་མ་གཏོགས་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་འཐོབ་སྟེ་སྤོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མི་སྤོབ་པ་ནི་མངོན་ཤེས་དང་། སྤེལ་སྤོམ་དང་། མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་དུས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་

ན།། ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་མ་གཏོགས་བརྒྱད་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་བཀག་བས་ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་འཐོབ་བོ། །མངོན་ཤེས་དང་། སྤྲེལ་མར་བསྒོམ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ཡང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ལམ་གསུམ་ལ་དུས་གྲོལ་གྱིས་མི་སྐྱེ་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བས་བརྒྱོ་ཐམས་ཅད་དོ།། ཀམིག་དང་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མིག་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ནི་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་མི་སློབ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྟ་མ་གསུམ་ལས་ཚགས་བྱལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པའི་སས་བསྟས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་མ་འོངས་པ་འཐོབ་བོ། །བཞི་པ་ལས་ཚགས་བྱལ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞིས་བསྟས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་མིན་ཏེ་དེ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སས་པའི་སྤྲོས་ལམ་རྣམས་དང་། མིག་རྟ་མ་གཏོགས་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཚད་མེད་དང་རྣམ་པར་ཟད་པ་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཀ་

འཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་ཡང་ཐོབ་པར་བཤད་དེ། དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་རྐྱེན་ལ་བསམ་གཏན་སྐབས་ཀྱང་ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་འཕེར་ཡིན་བས་ཏེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དེ་དང་འདྲ་བར་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྐྱ་མ་གསུམ་ལས་ཚགས་བཟལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་སྟོར་ལམ། བར་ཚད་མེད་ལམ། ཁྱད་པར་ལམ་དང་། མངོན་ཤེས་གསུམ་དང་། ཚད་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་རྣམས་ལ་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ཀྱི། གཉེན་པོ་མིན་པས་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་ཅེས་ཉེ་ཀར་འཆད་དོ། །

གཉེས་པ་ས་གང་དུ་ཤེས་པ་གང་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འོན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གང་ལ་ས་དུ་བའི་ཤེས་པ་འཐོབ་ཅེ་ན། ལམ་གཉེས་ལས་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ལ་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་པ་ལས་ཚགས་བཟལ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགྲ་བ་ལ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ནས་སྔོན་རྩེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་ཚགས་བཟལ་དགྲ་བ་ལ་སྔོན་རྩེའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །

གཉེས་པ་འདས་ལམ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གཉེས་པ་ལྟ་བུ་ས་གང་ལས་ཆགས་

བྱལ་བྱ་ཕྱིར་གཉིས་པའི་སས་བསྟས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་འོག་མའི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དངོས་གཞི་ཙམ་ཞུང་གཉིས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་གསུམ་པའི་སས་བསྟས་ཟག་མེད་པའང་འཐོབ་སྟེ་གཉེན་པོའི་རིགས་རྒྱས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་སྦྱར་རོ། །གང་གིས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱག་དགྲགས་འབྱུང་རྟུབ་དྲན་པ་དང་། དྲན་ཉེ་ཚོད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གཏོན་སོགས་ཀྱང་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་ན་འབྲལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་དག་བཅོམ་པས་ཁམས་གསུམ་ཅིག་ཚར་གྱིས་བསྟས་པ་དང་། གཟུགས་ཉེན་གྱིས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྟས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དེ་གཅིག་ཏུས་བསྟས་པ་ན་ཁོ་ན་འཐོབ་བོ། །ས་ཀུན་ཏུའང་སྟོན་རྣེད་ཟིན་པ་མི་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་དེ་ཐོབ་ཟིན་པ་དང་། དམན་པས་དང་། ཐོབ་པ་བཏང་ཟིན་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་ནི། རྣེད་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཐོབ་པ་བཞི་སྟེ། རྣེད་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཐག་བསྲིང་བ་ཐོབ་པའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་རྣེད་པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཐོག་མས་པས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྣེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བསྟེན་པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་ཟིན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་

དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་དལ་ལྡུབ་ལ་རྟེན་བསྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་དང་། འདས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ནི། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ཐགས་བསྒྲིངས་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་ཟགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལ་ཐོབ་པ་བཞིའོ་ཚར། ཟག་མེད་ལ་ཐོབ་པ་དང་པོ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྒྲིབ་ལྔང་མ་བསྟན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་ཐག་བསྒྲིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་དགེ་དང་ལྔང་མ་བསྟན་ཡོད་པས། དེ་དག་རྟེན་བསྟེན་གྱི་ཐོབ་པའང་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདིར་ཚལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉི་འོག་པས་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཇིག་པ་ཐོབ་པ་གཉིས་བསྟན་པས་དྲུག་གོ །དེ་ཡང་སྟོམ་ཐོབ་ནི་དབང་ཡོའི་སྒོ་བསྡམས་པའི་དྲན་ཤེས་དང་། འཇིག་ཐོབ་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐག་བསྒྲིངས་པའི་ལུས་དྲན་ཉོའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། མ་རིག་པའི་གཉེན་སངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

གྱི་ཚོས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའི་སྐྱོབས་བཟུང་ངང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །མདོ་གཞན་ལས་སྐུ་འཕྲུལ་བ་མེད་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི་ཐེག་པ་གོང་མའི་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་སྐྱོབས་སོགས་ལ་བརྩེའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་བཞི། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྐྱེའི་སྟོབས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོབས་བཅུ་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ས་གང་ན་ཡོད། དེ་ལ་སྟོབས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ། དང་པོ། སྟོབས་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ནི། བསྒོམ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་བརྒྱ་ཀ་ཚང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བཞུ། ཆོས་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གོང་བཤད་འདི་བརྒྱའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ལ། ཆོས་གྱན་སྲིད་མི་སྲིད་ཀྱི་གནས་མཁྱེན་པས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ཚོན་ལ་དམིགས་པས་དེ་མ་ཀྱེགས་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་སོགས་སྒྲས་རྣམ་ཐར། ཟད་པ། ཟིལ་གནོན། གཟུགས་མེད། མཐར་གནས་དགུ། ཏིང་འཛིན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་

དང་། ཐོབ་པ་དང་། ཕན་འདོགས་དང་། རོ་སྐྱང་ལྡན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཐོག་ལ་དམིགས་པས་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་དགྲའོ། །དད་སོགས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་དགྲ་སྟེ། དབང་མོས་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། ཁམས་ཀྱང་སྟོང་དཔོན་འདྲུན་བཟང་སྟོན་གྱས་པའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བསམ་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པའོ། །དམྱལ་བ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དག་ལ་ནི། ལམ་ནི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་བཅས་པ་མཁྱེན་པར་འདོད་ན་འགོག་པ་དང་བརྒྱ་ཚར་རམ། ལམ་འབའ་ཞིག་མཁྱེན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འགོག་པ་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པས་འམ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་གནས་དང་འཆི་འཕོ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་འདས་འོངས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་སྟེ། དེ་འང་རང་མཚན་ལ་དམིགས་ཀྱི། སྤྱི་མཚན་བདག་མེད་པའི་རྟམ་པར་མ་ཞུགས་པས་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ཟག་ཟད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་

བདེན་འབའ་ཞིག་མཉེན་པར་འདོད་ན། ཚོས་རྟེས་ཤེས་དང་། འགོག་ཤེས་ཟད་དང་། མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བྲུག་གམ་སྟེ། འགོག་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཁོ་ན་ཚོས་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་བྱག་གིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་སྲིད་དོ། །འོན་ཏེ་ཟད་ཤེས་ནི་ཟག་ཟད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཡིང་བྱེད་ལ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ཤེས་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པས་གནས་ཚེས་སྨྲས་སོ། ། གཉིས་པ། སྟོན་གནས་རྟེས་སུ་དྲན་པ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཉེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དག་ནི་ཡོད་དེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ཨངྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་སྡུམས་ཀུན་ནི་ཡོད་དེ། བསྒོམ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡུམས་ལ་བརྟེན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་སྟོབས་རྣམས་ནི་སྡུམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ཨངྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་མཉེན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་ཞལ་ཆེར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིད་དུ་རུང་བ་འཛམ་གླིང་ན་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཁོ་ནའོ། ། གསུམ་པ། འོན་ཤེས་པ་བཟློ་པོ་དག་ཉན་རང་སོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་

ཡོད་བཞིན་དུ་རྩེ་ཡི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་དེ་རྣམས་ལ་སྟོང་གཞས་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་བའི་ཤེས་པ་བརྒྱ་ཡོ་འདྲི་ལ་ནི་སྟོབས་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འདི་བརྒྱ་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་པས་ཐོགས་རྣགས་ནམ་ཡང་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཅི་ལའང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བས་སོ། །གཞན་ཉན་རང་གིས་དེ་འདྲ་མིན་ཏེ། ཤྲཱི་རིའི་བུས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐར་པའི་དགེ་བ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐུ་ལ་སྟོབས་མངའ་ཚུལ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཚད། སྟོབས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་གསུམ། དང་པོ། ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེའི་སྟོབས་ཅི་ལྟར་ཞེན། སྐུ་ལ་ནི་སྡེད་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས་མངའ་འོ། །དེ་ལ་སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་སྟོབས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན་གྲངས་གནས་དྲུག་རྩུར་སོན་པ་ལ་གྲངས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་གྱི་སྤྲུལ་དཔོན་གཞན་དག་ཚོག་དང་ཚོག་རེ་རེ་ན་སྡེད་མེད་བྱའི་སྟོབས་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོབས་དེའི་ཚད་གང་ཞེ་ན། གླང་ཆེན་ཕལ་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྨོས་ཀྱི་གླང་ཆེན་དང་། ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གཙོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་དང་། སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱ་རྣམས་ཏེ། བདུན་པོ་དེ་དག་སྟ་མ་སྟ་མ་བཅུས་གླགས་ཤིང་བསྐྱར་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོབས་མཆོག་བཅུའི་སྟོབས་ནི་སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཕྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིས་ལོག་བྱས་པ་ནི་སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་སོ་ཟེར། དབེས་

སྟོན་པ་ནི། ཐུགས་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་སྣུའི་སྟོབས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ། གཞན་དུ་ཐུགས་སྟོབས་སྣུས་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེར་རོ། །

གསུམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣུའི་སྟོབས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཏོ་ན་སྟེ། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གྱི་འབྱུང་འགྱུར་ནི་མིན་ཚོ་ཞེས་སོ། །ཐ་ཅིག་སྟོབས་དེ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་འཛམ་པ་སོགས་བདུན་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་བྱས་པའི་རེག་བྱ་བརྒྱད་པ་ཞེག་ཡིན་ཚོ་ཟེར་བ་མཁྲེགས་པ་ལ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། མི་འཛིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། རྟེ་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་མི་འཛིགས་པ་དང་པོ་འདི་ཡང་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་མཁྱེན་པ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་པ་ཟག་ཟད་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །བར་གཅོད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་བདུད་ལ་ལམ་གྱི་བར་ཚད་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་ནི། སྟོབས་གཉིས་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པ། འགོག་ལམ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་

བསྟས་པ་ཁོ་ནས་བར་དུ་གཅོད་པས་སོ། །ལམ་འས་འབྱུང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ལམ་མཁྱེན་པ་ནི། སྟོངས་བདུན་པ་ལམ་མཁྱེན་པ་ཤེས་པ་དགུལམ་བཙུངང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟས་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །ཐེ་སྐྱས་ཤེས་པ་ཉིད་མི་འཇིགས་པར་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ནི། ཆོས་ལ་ཉན་སོགས་ལ་དགེས་པས་ཚགས་པ་དང་། བརྩོག་པ་ལ་སྤང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ནམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ།། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཚགས་བྱལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀ་ཚགས་སྤྲངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ། དེ་ལ་ཆེན་པོར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་མཚན་ལན་དུག་ཏུ། སུ་དར། སུ་རྒྱུད། སུ་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིག་བསྟལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཟིགས་པས་ཀུན་རྗོད་ཤེས་པའི་སྤྲོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོས་འགྲུབ་པ་དང་། སྙིག་

བསྟལ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་སྤྲོད་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བསྟལ་ཅན་དུ་དན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུརྩེ་བས་གཞན་གང་དང་མི་མཉམ་པ་ཆེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་གཏི་མུག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ། འོན་སྐྱིང་རྡེ་དང་དེ་ལ་ཁྲད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ངོ་བོ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། སྐ། རྒྱུད། ཐོབ་པ། འདུ་བ། སྐྱོབ་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱིང་རྡེ་ཞེས་སྡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་ལྟོགས་མེད་དང་ཁྲད་པར་ཅན་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཅན་སོགས་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། ཅན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ནི་སྐྱིང་རྡེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོབ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱིང་རྡེ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདྲའམ་མི་མཉམ་པར་སྐྱིང་རྡེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྡེ་ཆེན་པོ་ནི་གཏི་མུག་མེད་པའི་ངོ་བོ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ། ཉིང་འཛིན་ལས་སུ་རྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ནས་དེ་བསྐྱེད་པར་ནུས་ཕྱིར་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ནའི་སར་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྤྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་ཐོབ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱགས་རྗེ་མཛད་པས་ན་འཕངས་བའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཡོངས་སུས྄ོལ་བ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་དང་། དེ་མིན་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བར་ཕྱགས་བརྩེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་མཉམ་ན་སྟོང་ཐམས་ཅད་ནས་འདུ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ནི། འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། སྐུ་ཆེ་རིང་ཐུང་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་དང་། སྐུ་ཆེ་ཆུང་གི་བོང་ཚད་ཀྱིས་མཉམ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཆོས་ལ་དང་ཅོམ་གྱིས་མ་རེས་པའི་སྐོག་པ་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ། ལམ་གྱི་རྟེན་མངོན་མཐོ་དུམ་བརྒྱུད་དེ་མཐར་མྱང་འདས་ཐོབ་པའང་། ལུང་སྟན་གྱི་གཞི་ལས། གང་ཟག་རྒྱལ་བ་རྣམ་འདྲེན་ལ། །བྱ་བ་ཆུང་ངུའི་འགྲུར་བའང་། །དེ་དག་མཐོ་རིས་སྐྱ་ཚོགས་དག །བཙོད་ནས་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༢ གཉིས་པ་ཕུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། མ་འདྲེས་པ་དེ་ལས་ཆོས་གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཁ་ཅིག་

ནི་སྒོ་བ་ཉན་ཐོས་དང་། དེས་མཚོན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་སྟོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཡོན་ནོ། །གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་བར་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་དང་། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་ཟིལ་གནོན་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་བར་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་དང་། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་ཟིལ་གནོན་ཀྱི་འགོག་བའི་རྣམ་ཐར་མ་གཏོགས་པ་སོ་སྐྱེ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒོ་བ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་དྲུག་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྒོན་པ་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། ས་གང་ན་ཡོད། གང་ཟག་སུས་བསྒྲུབ། རྒྱུན་གང་ལ། སྒྲུབ་ཡུལ་གང་ཡིན་ལྟ་ལས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་དག་གི་སྐྱག་བསྟུལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་ལ། རང་ཡོན་གནས་ཀྱི་ཕྱད་བར་དུ་རིག་ནས། ཕ་རོལ་ཏུའི་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བར་འདོད་ནས་བདག་མཐོང་བ་དང་། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཉེན་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་

སྤང་དང་ང་རྒྱལ་བཞི་མེད་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་མཉམ་བར་བཞག་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་མ་འོངས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། ཟག་མེད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ།། ལམ་འདིས་སྤ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་རང་གཞན་གྱི་སེམས་སྤྱང་བའི་ཐབས་མ་ཐས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ། ས་ནི་ལམ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཉ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ། གང་ཟག་མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྟེ། གཞན་ལ་ཉམས་པ་སྲིད་པས་རེས་འགའ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡང་སྤྲང་མི་ནུས་ན་གཞན་གྱི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་སོ། །

བཞི་པ། ལུས་རྟེན་གྱིང་གསུམ་གྱི་མིས་སྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་མང་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་བློ་གསལ་བས་སོ། །

ལྔ་པ། དམིགས་པའི་ཚ་རོལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅས་འདོད་པར་གཅིགས་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་ལ། སྤང་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་མི་ནུས་པས་དང་། གོང་མ་ན་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་གཞི་ཉེ་བཅས་ཚགས་སོགས་སྐོམ་སྤང་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་མཐོང་སྤང་གཞི་མེད་

པ་བརྟགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི། རང་ས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པའང་ཡོད་པས་སྒྲིང་བར་མི་རུས་ལ། སྒོམ་སྒང་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒྲིང་བར་རུས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་འང་ངོ་བོ་ས་གང་ཟག་རྣེན་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།། །དེ་ལ་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་ནི་འདི་དང་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྨོན་པ་སྟར་བཏང་ནས་རབ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་ཅི་ཙམ་གྱུར་པ་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ། འོན་ཀྱང་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞིར་བཅས་ཏོ་ན་མིན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ། །དེ་ཡང་བྱེ་སྨས་གཟུགས་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་ལ། གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མངོན་ཤེས་དང་འདྲ་ལ་དེ་ནི་རང་སར་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སོ།། འོན་ཀྱང་ལུས་སེམས་དམན་ཞིང་ཞི་བའི་ཆུ་མཐུན་པ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱོང་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཟུགས་མེད་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་ཏེ། ཞིང་པ་

རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་ལས་ཞིང་དང་ཞིང་ལས་འབྲུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། གཞན་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་པས་གཟུགས་མེད་པའང་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྗེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་མེད་པ། གང་ཟག་མི་གཡོའི་ཚོས་ཅན་དང་། རྟེན་གྱིང་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། སྒོ་བས་པ་སྟོ་སོང་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཞི་པོ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཚོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་། སྣ་དང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིང་དང་། དོན་དང་། བག་རྣམས་ལ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། འབྲས་ཚོས་སྐང་འདས་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རིག་པ་སྟེ་དོན་རྣམས་ཀྱི་རྟོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་པའི་ཚོས་སོ། །དོན་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་ནམ་ཚོས་མཚོག་སྐང་འདས་རིག་པའོ། །དེས་ཚིག་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་དགེ་རིག་པ་སྟེ་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ངག་ཡིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་སྟོང་བས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འགལ་འཛེལ་དོན་

དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་གཞན་ལ་ཐུགས་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་མཐུན་པས་འབེལ་གཏམ་ལ་མ་ཁས་པའོ། །

གཉིས་པ། སྒྲོབས་རིགས་གི་ཁྱད་པར། གཞན་གསུམ་པོའི་ཁྱད་པར། ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གང་ལ་དབང་དུབྱེད། གང་ལ་དམིགས། ཤེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན། ས་གང་ན་ཡོད་པའི། དང་པོ། གཞན་ལ་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པར་འབེལ་གཏམ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཤེ་ལྟག་གི་ཉོང་འཛིན་མི་བརྗེད་པས་ལམ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ལ་ཐག་ཐོགས་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ལ་མ་ཁས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོབས་པའང་ཡིན་ལ་སོ་སོར་རིག་པའང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྒྲོབས་པ་ནི་རིག་ཙོག་སྐྱ་བ་སྟེ་དེ་ཤེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། སྒྲོབས་རིག་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ནི། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚོ་དགུ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚེ་ལམ་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ནི་དགུ་སྟེ། དག་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། སྣུག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་དང་བདུན་ལ། ལམ་དམིགས་ནི། ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་བྲུག་གོ །འདྲས་མ་བྱས་ལ་མི་དམིགས་པས་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་སོ། །གལ་ཏེ་དག་ལ་དམིགས་པས་སྣུག་ཀུན་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། དག་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པས་སྣུག་ཀུན་ཡིན་པའོ། །

བཞི་པ། སྡ་འདོད་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། དགྲ་དང་ལམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། དོན་རིག་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་པ་དུ་དང་། སྐགར་ཡོད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་དག་དོན་རིག་དོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ལ་བྱས་ན་ཤེས་པ་བཅུའམ། སྡང་འདས་རིག་པ་ལ་བྱས་ན་དྲུག་སྟེ། སྐབ་གྱུན་ལམ་ཤེས་སེམས་ཤེས་བཞི་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ། དོན་རིག་དེ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་གྱུན་ནུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐུན་མོང་བོ་བོ་དང་། སོ་སོར་སྐ་གང་ན་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་གཞན་ཚོས་དང་རིས་བའི་ཚོགས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་གཉིས་ནི་གྱུན་རྫོད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་རིས་ཚོག་གཉིས་ནི་བསྟན་བྱའི་ཚོས་མིང་ཚོག་སོགས་དང་བག་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚོས་རིག་དང་བག་རིག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་ས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ལྟ་བོ་དག་ནུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ན་རྩོད་བྱེད་མིང་ཚོག་ཡི་གེའི་ཚོགས་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། བག་སྟེ་རིས་པའི་ཚོག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ནུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་བརྒྱས་ཤིང་དྲུག་ནས་ཚོག་ཏུ་སྣྲའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ། དེ་བཞི་པོ་མ་ཚང་བར་ནི་དེ་དག་རེ་རེ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ལམ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་དག་གི་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་སྟོང་བ་ནི། རྟེན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། སྒྲ་རིག་པ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །ཁོ་རིམ་ཡང་། ཚིག་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ཐོབ་ལ། དོན་ལས་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་སམ་འབྲེལ་བ་ཤེས་པས་རིགས་ཚིག་དང་། དེ་དག་ལས་རིམ་གྱིས་རིག་ཁྱོལ་གྱི་སྒྲིབས་པ་ཐོབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་དྲུག་ཐོབ་ཚུལ་ལ། སངང་གིས་ཐོབ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ། དེ་རབ་མཐར་འཛོག་པའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྒོམ་ནས་ཤེས་པ་དག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཐམས་གཅད་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཐམས་གཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་སྒོམ་ནས་ཤེས་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་ཚེས་དོན་སྒོམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་གསུམ་དང་། ལ་ལ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་འཁའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ཚིག་ནི།། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའོ། །འོན་དྲུག་པོ་དེ་དག་རྣམ་མཐའ་

བསཔེས་ཁྱད་པར་མེད་པར་རིལ་ལྟར་བཞད་ཅེན། དེ་ནི་རབམཐའི་སྟོངས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་དེ་སྐད་བཞད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དེ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་མཐའ་བཞི་པ་དེ་ནི། ལུགས་མཐུན་དང་མི་མཐུན་པའི་ས་ཀུན་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདོད་ཆེམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡང་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དང་། ཡང་སྲིད་རྩེ་ལས་ལངས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས། དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་པའི་ཆེམས་ལ་གནས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་འདོད་ཆེམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས། གསུམ་པ་ནས་བཞི་པར་ཞུགས་པའི་བར་ལུགས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་གིས་མཐུན་པར་བྱས་པས་དང་། བསྟོམ་པ་རྣམ་དུབསམ་གཏན་དང་པོ་ལས། འབྲིང་གཉིས་པ། དེ་ལས་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག གསུམ་པ་དེ་ནི་འཕེལ་བའི་མཚོག་གྱུར་བས་འཕེལ་བའི་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འཕེལ་ཐའི་རྣམ་དབྱེ་སྟེ་བཞི་པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་དང་དེ་ཡན་ཆད་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་ལ་འདི་ནི་ཕྱག་ཆ་མཉམ་བའམ་འཚམས་བས་སོ་སྙམ། དེས་ན་ཉིང་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བས་རབ་མཐའ་ཏེ། །

གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལྟུས་ལས་གཞན་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་འབའ་རྟོག་ལས་སྐྱེས་

པ་ཡིན་གྱི་ཚགས་བྱལ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་སྟང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཁཁད་པ་ལ། སྤྱི་དང་ཉེ་བག་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་སྣུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། ཡིད་དེ་ཁ་རོལ་གྱི་ཤེམས་དྲུག་གསུམ་བཅས་བྱལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རེས་ཆགས་རེས་སྐང་སོགས་གོ་རིམ་ཤེས་པ་དང་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་ཚེ་རབས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡི་སྟེ་བྱེད་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་དེ་ཡང་མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་མཐར་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན་གཉིས། དང་པོ། མངོན་ཤེས་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི། དབེར་ན་དག་སྤྱོངས་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ལམ་གཞན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ཏུ་དག་འགལ་ཡང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཟད་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྫུ་

འཕྲལ་དང་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། སྟོན་གནས་རྟེས་དྲན་དང་བཞི་ཞི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཏོན་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཚོས་རྟེས་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུམ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོབས་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བརྒྱད་ཅང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཡས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་ཟད་འབའ་ཞིག་གམ། ཟག་ཟད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བརྒྱཡིན་ནོ། །

གསུམ་པཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། སུ། སྐྱོད་ཡུལ། ཐོབ་ཚུལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དུ་པ་ཡིན། དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟ། དང་པོ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དོན་གཉིས་གཞི་བཞི་དག་ན་ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་ནི། ལྟག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བའི་ལམ་སྐྱ་བ་མིན་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྟའི་མིག་གསུམ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་དང་། སེམས་ཤེས་དང་སྟོན་གནས་ནི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འདི་འདྲ་བས་ན་སེམས་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལུས་འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་ཕ་རོལ་ལ་ཡིད་གཏོད་དེ། གང་ཚེ་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དེ་ཚེ་སེམས་ཤེས་པ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་

ནས་བདག་གཞན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་ས་ཐག་པའི་མཚམས་བཟུང་ནས་དེའི་སྟ་མ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ། མཐར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་དང་། དེ་ནས་སྟ་མའི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་ནས་སྟ་མའི་འཆི་ཁྲིད་དང་། དེ་ནས་སྟ་མའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡིད་གཏོད་དེ། གང་ཚེ་བར་སྲིད་བྱན་པ་དེའི་ཚེ་སྟོན་གནས་རྟེས་བྱན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རིམ་གྱིས་བྱན་ལ། མངོན་བར་གྲུབ་ནས་ནི་ཚེ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པར་བརྒལ་ཏེ་ཐོད་རྒལ་དུ་ཡང་བྱན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་ཉམས་སུམྱོང་བ་དེ་ཁོ་ན་བྱན་ནོ།། །།འོན་ཀ་འདོད་པའི་སྟོན་གནས་རྟེས་བྱན་གྱིས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་རྟེ་ལྟར་བྱན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་འདིར་མི་སྐྱེ་ལ། སོ་སྐྱེ་རྣམས་དེར་མི་སྐྱེ་བས་སོ་ཞེན། ཉམས་སུམྱོང་བ་ལ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་གཉིས་ལས། དེ་ཐོས་པས་ཤེས་པ་ཐུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉམས་སུམྱོང་བས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་འདོད་པ་སོགས་སུ་རང་གཞན་གྱི་གནས་རིགས་ཁ་ཐས་སོགས་རྟེས་སུ་བྱན་དགོས་པ་ལ། དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་དང་རྟ་བ་མིག་གསུམ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྟོར་བ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཡང་བ། འཕར་བ། རྒྱང་དྲུང་ཐག་རིང་པོའི་སྒྲ་དང་སྣང་བ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོར་བ་ནི། གནས་དྲུག་པར་ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤྲིང་བའི་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་དུའོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། རིན་ཐྲེང་ལས་

གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའི་དེ་ཡང་རང་གདང་འོག་གའི་སྒོའ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། དམན་པའི་ཡུལ་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རང་གདང་འོག་མར་འགྲོ་ཞིང་སྣུལ་གྱི་གོང་དུ་མིན་སོགས་གཞན་ལའང་སྣང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་སྟོན་གནས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་གོང་མའི་སེམས་ཡིན་པས་སོ། །འོན་གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་གནས་དྲན་པས་ཤེས་ཞེན། དེ་ནི་ཚ་རོལ་བོའི་རྒྱུད་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེད་དེ། ཚ་རོལ་བོའི་ཡིད་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་པས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་པ་མིན་པ་དེ་དག་སྣ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། མངོན་ཤེས་བྱེ་བྲག་ཅན་སྟོན་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་སྟོང་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚེ་རབས་སྔ་མ་སོགས་སུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པ་རྣམས་ནི་ཚགས་པ་བྱལ་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི་འཕགས་ལམ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདྲིས་མ་འདྲིས་གཉིས་ཀ་འང་སྟོང་པ་ཁོ་ནས་འཐོབ་བོ། །

བཞི་པ། གསུམ་པ་སེམས་ཤེས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ལ་དམིགས་པས་ཚོར་སེམས་ཚོས་ཏེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཡིན་ལ། དྲན་ཉེ་དང་པོ་ལུས་དྲན་གྱི་རང་

བཞིན་ཡིན་པ་ནི། རྟུ་འཕྲུལ་དང་། རྟ་བ་དང་། མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུམ་སྟེ། འདོད་པར་གྱུར་བ་རྣལ་པ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཞེས་གཟུགས་དྲི་ར་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པས་དང་། ལྷའི་རྟ་བ་ནི་སྐྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་བ་དང་བར་དོ། །སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་བཟང་ངན་སོགས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་ཟག་ཟད་གཉིས་ཀྱང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བ། མིག་དང་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དག་པ་བཞིར་ཡང་མ་འདུས་པས་མ་སྐྱེས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་ལྷག་མ་བཞི་པོ་རྟོགས་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་རྟོག་གོལ་ལམ་ཡིན་པས་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ཚོར་འཕྲུལ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དགོས་པ། དེ་མི་སྐྲོད་པར་འཇོག་པ། སྐྲོད་པར་མ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི། དང་པོ། མངོན་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་མི་སྐྲོད་པའི་རིག་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ། དེ་གསུམ་ཁོ་ན་རིག་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་སོགས་པས་ཕྱི་མ་དང་། བར་ལ་ཀུན་ཏུ་སྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་སྨོངས་པ་སེལ་

ཏེ། འདུན་བཟང་ནི་དང་པོས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་པ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་ལ། བར་མས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་པ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱོ་ནས་གསུམ་པས་ཡང་དག་དོན་མཐོང་བས་སོ་ཟེར། སྐལ་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཟག་ཟད་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས་སྤྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་ཀྱི་རྣམས་པ་བཟློག་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ། དེ་གསུམ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སློབ་པའི་རིགས་པ་ཟེར་ན། དོན་དམ་པར་མི་སློབ་པའང་ཡིན་ལ་རིགས་པའང་ཡིན་པ་ནི་ཐ་མ་ཟག་ཟད་ཡིན་ལ། དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཕྱིར་མི་སློབ་པ་དེའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པའི་དངོས་སུ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ། དེ་གཉིས་སློབ་པ་ལའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་རིག་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གང་མཆོག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཀུན་བརྟོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ། རྟེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ནི། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་དང་པོ། རྒྱ་འཕྲུལ་མངོན་ཤེས་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཤེས་དང་། དྲུག་པ་ཟག་ཟད་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན། རྒྱ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་ཀུན་བརྟོད་པ་དང་། ལམ་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན་

པས་རྟེས་བསྟན་ཚོ་འཕྲལ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚོ་འཕྲལ་ཞེས་བྱ་ན། དང་པོར་གདུལ་བྱ་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ཉེ་རིང་དོན་ཏེ། །དེ་ལ་དང་པོས་པ་རོལ་ཡིད་འདུན་པའི་སྒོ་ནས་དང་། གཉིས་པས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་ནས་ཚོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དང་། གསུམ་པས་བསྟན་པ་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་སྒྲིབ་ཅིང་གྲོལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཚོ་འཕྲལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་མཚོག་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་ཟག་མེད་ཐོབ་ལས་སྒྲིའི་ཆུང་དེ་ལམྷི་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་ཐན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མར་སྐྱག་བསྡལ་གྱི་ཞུར་དང་བྲལ་བས་གཏན་དུ་ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོ་འཕྲལ་དང་པོ་གཉིས་ཀི་སྐྱོན་རེ་ཞེས་པའི་རིགས་སྡོགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྟོག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་རིག་སྡོགས་ཀྱིས་ཐ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྨན་དང་མི་མིན་གྱི་ནུས་པས་ཀུང་དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ཟད་པ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མི་འགྲུལ་བའང་ཡོད་ལ། གདུལ་བྱ་འདུན་པ་དང་། བསམ་པ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐན་བདེ་མཚོག་ལ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟུལ་འཕྲལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། འོན་རྟུལ་འཕྲལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེན། བྱེ་སྨས་རྟུལ་འཕྲལ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། འདིས་

འབྱོར་ཞིང་འཕྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཟཧད་པ་དང་། དེ་ལས་སྣར་ཡང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་ཞིག་འབྱོར་ཞིང་གྲུབ་ན་ཉོང་ངའོན་དེ་ལས་ནི་ཡུལ་སྣུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་བའི་རྟ་འཕུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སུ་ལ་ལྟན་དང་བཅས་པ་དང་། སྣུལ་བའི་རྟ་འཕུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་རྟ་འཕུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། བྱ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱིས་མགྱོགས་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་རིང་པོ་སྤང་རྟུབ་མོས་པ་བྱས་པས་སྐྱུར་དུ་སྐྱེས་པ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་ཕྱིན་པ་ཡིད་མགྱོགས་སོ། །དེ་དག་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ལྟར་མགྱོགས་པས་འགྲོ་བའི་རྟ་འཕུལ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཉན་ཐར་སོགས་དག་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱིན་བྱེད་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །འགྲོ་བ་གཞན་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ངེས་ཏེ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་སྣུལ་བའི་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། སྣུལ་པ་དེ་ལ་སྣར་ཡང་གང་གིས་སྣུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་སྣུལ་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྣུལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་སྣུལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྣུལ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྣུལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་

རྟེན་ཅན་གྱིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱེལ་པ་ནི་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་སྐྱེད་ངོ་རེགས་བཞི་སྐྱེལ་གྱི། སྐྱ་ལ་རྒྱུན་མེད་པས་དང་། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེལ་ན་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འཕྱང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་སེང་གེ་དང་། གླང་ཆེན། སོགས་སུ་བསྐྱར་བ་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་སེང་གེ་དང་། གླང་ཆེན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེལ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པར་བརྒྱད། གཟུགས་སུ་བཞིའོ།།

གཉིས་པ། དེ་བཞིན་རྟེན་གཟུགས་ལམས་པས་གཟུགས་སུ་གོ་གས་པ་གཟུགས་རེགས་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་བཞི་སྐྱེལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེས་འདོད་པར་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་ར་སྐྱལ་ན་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་དག་ལ་སྦེད་པ་མེད་པས་སྐྱེལ་ཀྱང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གོས་རྒྱན་ལུས་ལ་འབྲེལ་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྲང་བས་སེམས་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ཡང་། ཅི་མངོན་ཤེས་ཚོགས་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་པར་བྱེད་དམ་ཞེན་མཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེལ་པའི་སེམས་དག་གིས་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་པར་བྱེད་ལ། སྐྱེལ་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་ནི་དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་བའོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལས་མངམི་སྨིད་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་གང་ཞེ་

ན།། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སེམས་ནི་འདོད་པ་དང་དང་པོའི་ས་བའི་གཉེན་ཡིན་པ་ནས། གཉིས་པའི་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་བཞི། བཞི་པའི་འདོད་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ལྔ་ཡིན་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་བསྟོམས་ན་བཟུང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ། དེས་ན་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྒྲུལ་སེམས་འབྱུང་གི ཚོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲུལ་སེམས་ནི་ས་འོག་མའི་བསམ་གཏན་ལ་མིན་ཏེ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནི་ཚོང་ས་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེད་མི་ནུས་ལ། ཐོབ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྒྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་པ་དེ་དང་པོའི་བར་དུ་འགྲོ་ནུས་ལ། གཉིས་པར་འགྲོ་མི་ནུས་པ་སོ་སྐྱ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ས་དེའི་བར་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུལ་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དྲུག་པ་ལ། རྣེད་ཚུལ་ལ་དྲུག་པ། འཇུག་པ་ལྟར་གི་སྐབས་ལ་དྲུག་པ། སྒྲུལ་པ་དང་སྒྲུལ་སེམས་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་དྲུག་པ། སྒྲུལ་པ་དང་སྒྲུལ་སེམས་གྲངས་མཉམ་མི་མཉམ་ལ་དྲུག་པ་བཞི། དང་པོ། སྒྲུལ་སེམས་དེ་དག་རྣེད་ཚུལ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་བཞིན་དུ་འོག་ས་ལས་ཚགས་པ་བྱལ་བའི་སྒོ་ནས་རྣེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུལ་སེམས་ལ་འཇུག་ཚེ་སྒྲུལ་སེམས་རང་གང་ལས་འབྱུང་དྲུག་པ་དང་། ལྟང་ཚེ་སྒྲུལ་སེམས་ལས་སེམས་གང་འབྱུང་དྲུག་པ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲུལ་སེམས་དེ་ནི་དང་པོ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚེ་བསམ་གཏན་དག་པ་དང་།

རྒྱུན་གྱི་སྐྱེལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ། སྐྱེལ་སེམས་ལས་ལྡང་བ་ན་ཏིང་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ལྡང་བ་མེད་པས་སྐྱེལ་སེམས་དེ་ལས་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སྐྱེལ་སེམས་རང་དང་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འདོད་སེམས་ལྟ་བུས་ལྡང་བ་མི་སྲིད་པས་དག་པ་བ་དེ་ལ་སྣང་ཡང་འབབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བྱ་འཕྱར་བ་དང་། འབབ་པ་ངེས་པར་འདབ་མ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། འཁྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་གཉིས། དང་པོ། སྐྱེལ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ས་པའི་སྐྱེལ་སེམས་ཀྱིས་རང་སའི་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ས་གཞན་པའི་སྐྱེལ་སེམས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲོས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གཅམ་སྐྲ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་སྐྱེལ་པ་ངག་སྐྱར་འཇུག་པའི་ཀུན་སློང་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པས་ངག་སྐྱར་འཇུག་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེལ་སེམས་ལ་འོག་མ་དང་པོའི་ས་པའི་སྐྱེ་སེམས་ཁོ་ནས་སྐྱར་འཇུག་གོ །ཀུང་ཞེས་འདོད་དང་དང་དང་པོ་ན་རང་སའི་སེམས་ཁོ་ནས་སྐྱར་འཇུག་གོ་ཞེས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་ཀྱིས་ངག་སྐྱ་བར་སྐྱེལ་ཚེ་སྐྱེལ་པ་པོ་དང་བཅས་པས་ངག་སྐྱོའོ། །གཅིག་སྐྱ་ན་སྐྱེལ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱ། གཅིག་མི་སྐྱ་ན་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱོའོ། །འོན་ཏག་མང་པོ་སྐྱེལ་

ན་སྣང་སྤྲུལ་བར་ཐལ་ལ། དག་གཅིག་ལས་མེད་ན་མངོན་སྣང་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དག་མངོན་སྣང་བ་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི་དག་གཅིག་ལས་མེད་དོ་ཞེན། གཟུགས་སོགས་ལའང་མཚུངས། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་སྣས་དབང་ལྔ་དང་སྣ་མི་སྤྲུལ་ཞེས་བའང་དོན་ལ་མཚུངས་བར་བརྟག་གོ་གསུངས། འོ་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སེམས་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་བས་སྤྲུལ་སེམས་ཡོད་ཚེ་སྣ་སེམས་མེད། སྣ་སེམས་ཡོད་ཚེ་དེ་མེད་པས། རྗེ་ཡུར་སྤྲུལ་པ་སྣར་འཛུག་ཅེ་ན། དང་པོ་སྟོར་བའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་ནས་བདག་གི་སྤྲུལ་པ་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། དེ་ནས་སྣ་སེམས་ཀྱིས་སྣ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རིམ་པ་ཡུར་འབྱུང་བར་བྱེད་གྱིས་བརླབས་ནས་རྗེ་ཡུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟར་ཕྱིས་སྤྲུལ་སེམས་ལས་གཞན་སྣ་སེམས་ཀྱིས་སྣར་འཛུག་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྲུལ་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཡོད་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། ཤི་བ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། ཅི་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་དམ། འོ་ན་ཏེ་ཤི་བ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་པོ་ཤི་བ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འཛུག་པ་ཡོད་དེ། འོད་སྲུང་རེ་བྱ་ཤད་ཅན་གྱི་རི་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་ཆུ་བན་ལས་འདས་ནས་སྐུ་གདུང་བྱམས་པའི་འཁོར་རྣམས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་དེའི་བར་དུ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུས་སྟེ། བྱམས་པས་བསྟན་པས་ལྷན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གིས་དབུ་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

སྐྱེས་པོའང་བསྟོམ་བྱང་གཉིས་སུ་མ་ཟད་གླང་རྟ་རི་ལ་སོགས་བའི་གསང་སྔགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྒས་སྨལ་གྱི་ཟེ་བ་དང་། རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་བའི་སྐན་དགུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ང་ལས་ནུ་དང་བར་སྤྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་རྣམ་པ་ལྔའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། མིག་རྟའི་མདོན་ཤེས་དང་། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་དག་གི་རྟེན་དབང་པོ་ས་གང་གིས་བསྟུས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམ་བཅས་དང་། འཕད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་ལྟའི་མིག་རྟ་ནི་ལྟའི་མིག་རྟ་དོངས་ཡིན་ནམ། བྱང་སེམས་དང་ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུ་ལྟའི་དེ་དང་འདྲ་བས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་གཉིས་ལྟ་ཡི་མིག་དང་རྟ་བ་དོངས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྐྱང་སྣང་བ་ལ་གཏོད་པའི་སྤྲོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མིག་དང་རྟ་བའི་ཐེག་ཀོར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་འཕྱང་བ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་པ་ཤ་བགས་རྒྱག་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་ཐུབ་པའི་གཟུགས་དང་། སྐྱ་ཐོས་པའི་རྒྱུར་བྱས་པའི་དབང་པོ་འགྲུབ་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ནི། མིག་རྟ་དེ་གཉིས་གཟུགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྐོ་ནས་བསྐྱབས་པས་རྟག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པས་རྟེན་བཅས་ཏེ། །ཤའི་མིག་

རྒྱབ་ཕྱོགས་སོགས་སུ་མི་མཐོང་བ་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ། །འོན་བ་ལོང་བ་འོན་པ་ལྟ་བུ་མིན་པས་མ་ཚང་མེད་པའང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་དང་། ཐུ་བ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པའི་གཟུགས་དང་ཚོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོན་ལྟའི་མིག་གིས་རི་ཙམ་མཐོང་ཞེན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟའི་མིག་གིས་འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལྟའི་མིག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པས་ནི། སྟོང་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་ལ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དག་བཅོམ་པ་དང་བསྟེ་རྟོག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྟོས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་གཉིས་དང་། སྟོང་གསུམ་དུ། རི་ཙམ་བཞིའི་གཟིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་མཐོང་ངོ། །ཅི་ཇུ་འཕྲལ་ཁོ་ན་སྐྱེས་པོའམ་ནམ། གཞན་ལའང་ཡོད་ཟེར་ན། ཇུ་འཕྲལ་ལས་གཞན་ལྟའི་མིག་རྟ་རྟེས་དུན་སེམས་ཤེས་བཞི་ལ་ཡང་སྐྱེ་བས་པོའི་མོད་ཀྱི། དེས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་པོའམ་སྟེ། འགྲོ་བ་དེ་དག་སྐྱེ་དུས་ཉིད་ནས་པོའི་ཁ་གཅིག་གི་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེས་བའི་འོག་ཏུ་ནི་མིན་ནོ། །ཇུ་འཕྲལ་ལྟ་སྟེ་དེ་ལ་རྟོག་གེས་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། མིག་རྟའི་མངོན་ཤེས་ནི་གསུམ་སྟེ་སྔགས་སྨན་ལས་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ་སྨན་བྱུང་མེད་དོ། །འདི་བཞི་སྐྱེས་པོའི་མངོན་ཤེས་མིན་ནོ། །ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་

ལུས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྟའི་མིག་དེས་ནི་སྡིད་པ་བར་མ་མྱི་མཐོང་ངོ། །དེ་ནི་སྐྱོན་བསྟུགཅིག་དང་བྲལ་བའི་ལྟའི་མིག་རྣམ་དག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བཞི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི། འདོད་པའི་ལྟ་ཀུ་དང་གཟུགས་ལམས་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་ནི་དག་མི་དག་ཡུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། གང་ཡང་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་མ་ལས་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སེམས་ཤེས་དེའང་དག་སོགས་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྒོམ་བྱང་སེམས་ཤེས་ནི་དག་པ་ཁོ་ནའོ། །སེམས་ཤེས་སྟོན་གནས་རྟེས་དུན་ལ། དམྱལ་བ་བས་ནི་དང་པོ་སྐྱེས་ནས་ཏི་སྡིད་དུ་སྣུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་པ་དེ་སྡིད་དུ་ཐ་རོལ་གྱི་སེམས་དང་སྟོན་གནས་ཤེས་ལ། ཕྱི་སྣུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མི་དྲན་ན་ལྟ་ཅི་མི་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་ལྷ་ཡི་དགས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དང་སྟོན་གནས་རྟེས་དུན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས། དམྱལ་བ་ལྟར་སྣུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་པས་རྟག་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཕལ་ཆེའི་དབང་དུའོ། །ལྟས་སྐྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ལྷ་སོགས་དང་། ཡི་དྭགས་སྟོན་ལས་བྱས་པ་དུན་པ་ཡོད་པས་སོ། །མི་རྣམས་ལ་རྟ་འཕྲལ་ལ་སོགས་པ་སྐར་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག །སྐོམ་བྱང་རྟོག་གེ་རིག་སྔགས་སྨན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་མིར་སྐྱེས་ཙམ་གྱི་སྐྱོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་

མིའི་རིས་གང་ནའང་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། ཚོར་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

༄། གཉིས་པ་རྟེན་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པ་ལ། གནས་དང་། གནས་བརྒྱད་པོ་རྣོ་གས་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་། གནས་ཀྱི་མིང་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྟོམས་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དངོས་དང་། དེས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟོད་བསྟན་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་བྱེད་བྱ་ཀུ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཞད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དགུ་ནི། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཅེ་ཅེའང་སའི་སྒོ་ནས་དང་པོ་སོགས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་རྒྱས་བཞད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དེར་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུའི་སས་པ་དག་ནི། གནས་གསུམ་པར་རབ་ཏུ་ཞུགམ་དང་པོར་བཞད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱང་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། ཚེན་མོངས་ཅན་དང་མ་སྤྲིན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡང་

ཡོད་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་སྟེ་དམིགས་པ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཙམ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྟེས་འབྲང་འགོར་དང་བཅས་ནུ་བསམ་ཟག་གི་སྟོམ་པ་གང་རུང་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཅེས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སྨོས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་འཕོ་ཡོང་མེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། གང་གིས་དེ་རྩེ་གཅིག་པའི་བྱེད་པར་ཉིང་འཛིན་བཀག་པོད་མེད་མིན་ནམ་ཞེན། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སེམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་གཉིས་པ་སོགས་དང་པོའི་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པས་དགོས་ཟེར་ཀྱང་། འོན་སེམས་དང་པོ་ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་ཅན་དེ་ལ་མི་དགོས་པས་ཉིང་འཛིན་དོན་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་འགགས་པས་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་བ་དང་། མ་འགག་ན་སྐྱ་མ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉིང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཐམས་ཅད་རྩེ་གཅིག་པར་ཐལ་བ་སོགས་འགྱུར་རེ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་སྨོས་ཉིང་འཛིན་སྟོང་པས་ཆེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པས་ཆུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ནི་རྩེ་གཅིག་པ་མིན་ནོ་ཞེར། མདོ་སྡེ་པས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཉིང་འཛིན་ཡིན་གྱི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་མེད་པར་འདོད་དོ། །

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། །

ན་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་གཟུགས་བསམས་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པ་མེད་པས་འཕོར་དང་བཅས་ན་ཕྱུང་ངོ་བཞིའོ། །གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཁྱད་པར་ནི་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་རང་རང་གི་འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་པའམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚགས་བྲལ་ཉེར་བསྟོགས་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། རིམ་པར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྣང་དོན་ལ། སྟོམས་འཇུག་གིས་གཟུགས་བཤིག་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུས་བར་གཟུགས་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཀྱང་དོས་གཞི་བཞི་ཉེ་བསྟོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་རང་ན་གཟུགས་མེད་ཅིང་། འོག་སའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་མི་དམིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་བཞི་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྤོང་གཉིས། དང་པོ། འདིར་ཐལ་ཆེན་པའི་བྱེ་བྲག་འཛིག་རྟེན་འདས་སྤྲུལ་དང་། ཡོད་སྤྲའི་བྱེ་བྲག་གོས་དམར་བའི་སྟེ་བ་དང་། མང་བཀུར་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་མེད་ནའང་གཟུགས་རྩུང་ཟད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་ཚེ་དང་དྲྭ་འབྲས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ན་ཚེ་ཡོད་པས་དང་། ཡང་འདམ་བུའི་ཤོག་གཉིས་གནམ་དུ་བསྒྲིང་སྟེ་ཐན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འདུག་པ་དེ། གཅིག་ཤོས་བོར་བ་ན་གཅིག་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན། མིང་གཟུགས་ཐན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལས་རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་ཆུན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། དེ་ན་མིང་བཞི་ཡོད་པས་དང་། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་ཤེས་འགྲོ་འོང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་པར་བསྐད་པ་ནི། དམན་ལ་དགག་སྟེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེར། ཁ་ཅིག་བསོགས་ཀྱིས་དེ་མི་རིགས་ཏེ་དྲོད་ཚེ་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་དང་། ཕན་ཚུན་རྟེན་པའང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་ཆུན་ཡིན་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ནའི་ཆུན་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་བཞི་པས་གཞན་དུ་རྣམ་ཤེས་འགྲོ་འོང་བཀག་པ་གཞན་དུ་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་བཞི་ཀ་ཚོགས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་གཟུགས་རྒྱང་ཟད་ཡོད་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ལུས་ངག་གི་སྡོམ་པ་ཙམ་ཡིན་སྙམ་ན་མི་འཐད་དེ་རྟེན་ལུས་ངག་མེད་པས་སོ། །གཞན་ལུས་དབང་གནས་སོགས་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་གཟུགས་མེད་ཡིན་ལ། རྣལ་ཕྱ་རབ་ཙམ་ཡོད་པས་ཆུང་བས་ཡིན་ན་ཆུ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཕྱ་མོའི་གཟུགས་ལྟར་མི་སྣང་བ་དག་ཀྱང་གཟུགས་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །སྲིད་རྩེ་བ་སེམས་མེད་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་རྩེ་དེ་ཁོ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྱ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དྲངས་པས་གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་བར་སྲིད་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཆེས་དྲངས་པ་གཞན་མེད་པ་ཞིག་ལ་གཟུགས་མེད་འདོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་དྲངས་པས་སྲིད་རྩེ་བ་ཁོ་

ན་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་འོག་སའི་དབང་པོས་གཟང་བར་མི་ནུས་པས་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཟུགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ། དེ་འོག་སའི་དབང་པོས་གཟང་མི་ནུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཡོན་དང་གཟུགས་ཀྱིས་ཁྱེ་བ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་མིང་འདོད་ཆུལ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་བུ་ལ་རེགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་མདོ་ལས། གཟུགས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་ལས་འདས་པར་བཤད་པས། གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་སྐྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། འོན་གཟུགས་མེད་ལས་འཕོས་ཏེ་འོག་མར་སྐྱེ་ན་གཟུགས་རྗེ་ལྟར་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ན་གཟུགས་མེད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གཟུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། དེའི་ཚེ་གཟུགས་ནི་ལྟུན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པ་ལུས་སེམས་ཚན་ཚོན་སོའི་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱེ་སྨས་གནས་སྐབས་དེའི་འདས་པའི་གཟུགས་ལས་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་མི་མཛེས་ཏེ། དང་པོ་ཚུར་རོལ་མཛེས་པའི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཡོད་བཞིན་འདས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་གཟུགས་རྫས་སུ་མེད་པར་འདོད་པས་དེའི་ཆུ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་

བས་སོ་ཟེར་ཀྱང་། དང་པོ་འཐད། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ། འོ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་བས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྒྲོར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤེ་ན། སྒྲོར་བའི་མིང་གིས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྒྲོར་བའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ལའང་དམིགས་སོ། །འདུ་ཤེས་ཚུངས་ཞིང་མི་གསལ་བས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་དང་། འདུ་ཤེས་རྩུབ་ཟད་ཡོད་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་འབའ་མ་ཡིན་པས་ན་མིང་དེ་སྐད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤིང་གསུམ་ན་མཐོ་བས་སྤིད་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། ཁད་པར་གྱི་ཚོས་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་དང་ཉེར་བསྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྫས་ནི། བསམ་གཟུགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ། རོ་སྲོང་སོགས་གསུམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡན་ལག་དུ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར། འཕོབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། གང་ལས་གང་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར། སྤང་བྱ་སྤོང་མི་སྤོང་གི་ཁྱད་པར། རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ལ་རོ་སྲོང་སོགས་ཡོད་མེད་དང་། རོ་སྲོང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་

བ་གཤེས། དང་པོ། དེ་ལས་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་བདུན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། རྟོག་བ་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་པ་དང་། དགུ་པ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྲིད་རྩེ་ནི་དང་པོ་རྣམ་པ་གཤེས་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་དམན་ཅིང་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བས་དེ་ལ་འཕགས་ལམ་མི་རྟེན་པས་ཟག་མེད་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

གཤེས་པ། དེ་ལ་རྟོག་སྐྱོང་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གོགས་སྲེད་པ་དང་བཅས་སོ། །ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སྟེམས་འཇུག་གི་དགེ་བ་ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་དགུ་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་རྟོག་སྐྱོང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་འདི་ནི་བཟང་པོ་ཞེས་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྲེད་པས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་སྐྱོང་ལྡན་ནི་བསམ་གཏན་གོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་དགུ་པ་ལས་ལངས་པ་དང་། རྟོག་སྐྱོང་ལ་སྟེམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྲིད་བཅས་ཁོ་ན་རྟོག་སྐྱོང་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་པས་དེ་ལས་འེས་པར་མ་བྱུང་ན། གོང་མར་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟེམས་འཇུག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །

གཤེས་པ་ལ་ཡན་ལག་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཤེས། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོར་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམ་དུ་ལ་འདུ་བ།

དེ་དག་གི་ཅུ་བཟག་ལ་དབྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་དོན། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། གཟུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཞེ་གསུངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ནམ་རྒྱུ་བ་རགས་པ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་ན། གཟུགས་མེད་ན་ཉེ་བར་ཞེ་བ་ལྟག་བསམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཞན་བས། ཡན་ལག་མ་བཞག་སྟེ། ཉིར་དེ་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ་སེམས་བྱུང་འགའ་ཡང་གཅོ་བོ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དག་སྣགང་དུ་སེམས་བྱུང་ཚོར་ཕྱིན་པ་འགགས་པ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སྤྲུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འགགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཉིས་པར་རྟོག་དཔྱོད་དང་། གསུམ་པར་དགའ་བ་དང་། བཞི་པར་བདེ་བ་འགགས་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ན་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་ཚོར་ཕྱིན་པ་འགགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྣོལ་གཟུགས་མེད་པ་དག་བཏང་སྙོམས་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྣ་ལ་མ་ཐུ་སྨོམ་ལས་བྱས་པའི་རས་ལྟར་སེམས་ཞི་མ་ཞིའི་ཁྲད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱང་ཆུབ་གཟུགས་མེད་བཞི་པོའང་དྲན་ཤེས་བཏང་སྙོམས་ཏེ་འཛིན་ཅི་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་ཅིང་། ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལས་བསྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་དང་། རྟོག་དཔྱོད་དང་། རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འདུ་ཤེས་རེག་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་གཞན་དག་

ཀྱང་ཡོད་བཞིན་དུ་རྟོག་དབྱེད་སོགས་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ཟིར་ན། གཞན་དག་བསམ་གཏན་སྐབས་ལ་ཡོད་པ་ཕྱི་མས་སྣང་སེར་བོར་བ་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་ཀྱི། འདུ་ཤེས་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་བས་སོ་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་ཉིང་འཛིན་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཉིང་འཛིན་ནི་གཅོོ་བོ་ཡིན་བས་སྣང་མི་དགོས་བས་སོ་ཟེར། ཡང་ན་ཡན་ལག་དེ་དག་ས་དེ་ལ་ཆེས་ཕན་བས་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་དང་བོ་ལ་རྟོག་དབྱེད་ལས་ཀྱང་དྲན་ཤེས་རབ་ཏུ་ཕན་བས་མི་འཐད་དོ། །འཕྲལ་བ་ལས་ནི་དབྱད་བྱར་གསུངས་པ་ལ། གཉེན་པོ། ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣེན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགྲུང་བས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་མཐུན་པར་དབྱད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་དོས་བཟུང་བ། བྱེ་སྨོས་ཉིང་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡན་ལག་ཁོ་ནའོ་ཟེར། སྟོང་དཔེན་ནི་ཡན་ལག་ལས་དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དམག་ཅས་པ་ལྟར་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོད་ཚགས་གཅོད་སེམས་རྣམ་འཚེ་སོགས་སྤྱོང་བའི་གཉེན་པོ་རྟོག་དཔྱོད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོང་བའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་དང་ཉེ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་

འགྲུབ་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་འཛིན་རྣམས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་རྟོག་དཔྱོད་སྒོང་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དགའ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་།
གནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། དགའ་བ་སྒོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བཏང་
སྙོམས་དང་། བཏང་སྙོམས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། དྲན་པ་དང་མི་བརྗེད་
པའི་ཤེས་བཞིན་གསུམ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ཕན་ཡོན་བདེ་བ་དང་།
སེམས་གནས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟེན་ནོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་
བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། སངས་མའི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་
སྒོང་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་
སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་དང་། ཕན་ཡོན་བདེ་མིན་སྡུག་མིན་ཚོར་བ་
བཏང་སྙོམས་དང་། རྟེན་ཏིང་འཛིན་ཡོངས་དག་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་
གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོད་པའི་
འདོད་ཆགས་གཉེན་སེམས་རྣམ་འཚེའི་རྟོག་པ་རྣམས་གཅེག་ཏུ་བྱས་པ་དང་།
སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ། འཚལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣམ་གཡེང་དང་ལྡོག
ནོ། །གཉེན་པོ་ནི། དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་སྒོང་བའི་གཉེན་པོར་
དྲན་ཤེས་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་
སྒྲུབ་པས་ན། དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཉེན་

པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ། ཚོད་པ། ཉིང་འཛིན། མ་རྟོགས་པ་དང་ལྡོངས་བའི་གཉེན་པོ་དེ་གསུམ་ལ། སེམས་དགའ་བའི་ཉེ་ཉོན་གྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་ཕྱིར། དེ་དག་ངང་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་འགྲུགས་པ་ཞི་བས་རབ་དྭངས་ཀྱིས་བརྗོད་ལ། དེས་ན་རབ་དྭངས་དེ་དྲན་ཤེས་བཀྲངས་སྟེམས་གསུམ་གྱི་ངང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ན་དགའ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་ཕྱིར་གསུམ་ཀ་ངང་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རྟོག་སྤྱ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། གཉིས་པའི་རབ་དྭངས་དང་། གསུམ་པའི་ཉིང་འཛིན་མ་གཏོགས་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཀྲངས་སྟེམས་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ནི་དགེ་བའི་ཁམང་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བཀའ་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཚོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབེས་སྟོན་བས་ཤིན་སྦྱངས་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་སྐྱ་མ་ལས་ལྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཚོར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་གི་རེས་བྱ་ཞེས་པ་ལུས་ཡང་ཞིང་ཟོལ་མདོག་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣྀང་གིས་ལུས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རླུང་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། ག། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚིག་གི་ཚོགས་ཏེ། ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཚིག་གོ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཚིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚིག་གི་ཚོགས་ཏེ།

དབང་པོ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། དེ་འདོད་པས་དབེན་པ་དང་སྡིག་ཅི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་སོགས་ནས་གསུམ་པར་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བཞད་པའི་ལུང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་བདེ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་དང་། ཡིད་བདེ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་ཉིད་བདེ་བར་བཞག་གོ །ཞེས་བྱེ་སྐྱས་འདོད་དོ།། གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཡན་ལག་དེ་དག་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དུའང་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤྱིང་གཉིས། དང་པོ། ཅི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་ཡན་ལག་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེན། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོད་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་ལས་མ་དབེན་པས། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དེ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་པས་རྣོགས་པས་རབ་དང་མེད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀུན་ཏུམོངས་ཤིང་བསྟད་པས་ཤེས་བཞིན་དང་བྲན་པ་མེད་པ་དང་།

བཞི་པ་ལ་དེའི་ཚེན་མོངས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པས་བཀྲང་སྐྱེམས་དང་བྲན་པ་ཡོངས་སུ་དགུ་པ་མེད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ཚེན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་བོ་གཉིས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མེད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བཀྲང་སྐྱེམས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་ཚེན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ་ཤིན་སྦྱངས་བཀྲང་སྐྱེམས་དེ་གཉིས་དགེ་བའི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། དེས་ན་དགའ་བ་ནི་འདོད་དབེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་རབ་དང་རྟོག་དཔྱོད་ཞེས་དང་། དྲན་ཤེས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཙམ་ལ་འདོད་ཕྱིར་ཚེན་མོངས་ཅན་ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད། ལུགས་སྔ་མ་ལྟར་ན་ཤིན་སྦྱངས་བཀྲང་སྐྱེམས་དེ་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་དེ་དག་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མེད་པར་མ་བཤད་ཀྱང་མེད་དོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་མེད་པར་མ་བཤད་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། འོན་བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་ཅི་ཕྱིར་བཤད་སྙམ་ན། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་སྐྱོན་དང་བཅས་པས་གཡོ་བར་བཤད་པས་དང་། འོག་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྗུད་ལས་ནི་གོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་སྨྲང་མེད་པའི་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་བརྗུད་གང་ཞེ་ན། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དགུགས་འཕྲིན་རྟབ་གཉིས་དག་དང་བདེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྟས་པ་སྟག་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་བརྗུད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུས་སྟེ་བ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ཅི་རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་བདེ་བ། བཞི་པ་ན་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་བུས་སྟེ་བ་ནའང་ཡོད་དམ་ཞེན། བཞི་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། གཞན་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། འབྲས་བུས་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ན་ནི། དང་པོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་བའི་ཡིད་བདེ་དང་། མིག་རྟེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་ན་ཡོད་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་བཞི་ཚར་གྱི་བཏང་སྙོམས་དུང་། གཉིས་པ་ན་རྣམ་ཤེས་གཞན་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ནའི་བཏང་སྙོམས་དང་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་ཡིད་སའི་སེམས་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་། བཞི་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་བའི་བཏང་སྙོམས་ཚོར་བ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ན་མིག་ཤེས་དང་རྟོག་དཔྱོད་མེད་ན་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་རེག་བྱ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་སྤྲོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་མིག་ཤེས་སོགས་མེད་པའང་མིན་ལ་དེ་དག་རང་གི་ས་བའང་མིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཡོད་བྱ་ཞེན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་གོང་མ་གསུམ་པོ་དག་ན་ལུས་དང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྲུབ་ནས་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གོང་མ་དག་འོག་སའི་

སྐྱེལ་བ་སྐྱེལ་ཚེ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྐྱེལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱས་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་གོང་སར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་
རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི་འོག་སའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སོ། །བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ལུང་མ་བསྟན་དེ་དག་དམན་པ་ཡིན་ཡང་། མཐོང་སྤོས་སོགས་
ཀྱི་ཚོར་ན་དགོས་པས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཡང་གྲུབ་པས་ནི་མིན་ནོ། །དཔེས་
སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་ནའང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
ཀ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་འཕྲོ་ཆུལ་ནི། དང་པོ་དག་པ་བ་ནི་ཆགས་བྲལ་དང་། གོང་ནས་
འོག་ཏུ་སྐྱེས་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། ཚགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་བཞིས་འཕྲོ་བ་ལས། དག་པ་བ་དེ་དང་སྔར་མི་ལྡན་པ་ནི། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པ་གོང་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་དེས་འཕྲོ་བ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ཅི་རིགས་ཕྲོ་ཀྱི་སྲིད་རྩེ་ནི་དེ་བས་མཐོ་བ་མེད་ཅིང་། དེར་སྐྱེ་བ་ན་རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་སྔར་ནས་ལྡན་པས། འོག་ས་ལས་ཚགས་བྲལ་ཏོ་ན་ལས་སྐྱེ་བས་ཕྲོ་བ་མེད་དོ། །ཚགས་བྲལ་གྱིས་ཕྲོ་བ་དེར་ཡང་དེས་ཆ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་སྔར་མི་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དག་པ་བ་དང་སྔར་ནས་ལྡན་པ་ནི། དེས་ཆའི་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་ནི་ཚགས་བྲལ་དང་། སྐྱེ་བས་མི་ཕྲོ་བ་ལ་སྤྱོད་བས་ཕྲོ་བ་ཀྱི་གནས་

ཆ་ལས་ཤམས་ན་ཤམས་བའི་ཆ་མཐུན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ཚགས་བྱལ་ཤམས་ན་དང་པོའི་ཤམས་བའི་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཤམས་པ་ལས་ཀྱང་ཐོབ་བོ། །སྟོམས་འཇུག་ཟགས་མེད་ནི་རྒྱུ་བཞི་ལས། སྔར་མི་ལྡན་པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་ཡིས་ཐོབ་ལ། སྔར་ནས་ཟག་མེད་དང་ལྡན་པ་ནི། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་ཤེས་ལས་ཀྱང་མི་སློབ་བའི་དངོས་གཞིས་བསྟས་པ་ཐོབ་ལ། དབང་པོ་འཕོས་ན་རྟོན་པོས་བསྟས་བའི་སློབ་མི་སློབ་ཐོབ་བོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་གྱིས་མི་ལྡོག་ས་མེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལ་འཇུག་ན་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕོབ་པ་མ་དེས་པས་དེས་པ་ལས་འཇུག་པའི་ཐོབ་པ་མ་བཤད་ལ། མི་སློབ་པ་ལས་ཤམས་ན་སློབ་པས་བསྟས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་སྔར་ནས་ལྡན་པས་གཟར་ཐོབ་མེད་པས་ཤམས་པས་ཐོབ་པ་འཆང་མ་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མེད་དོ། །སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྔར་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ཤམས་ན་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཤམས་པས་འཕོབ་པ་དང་། སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་གོང་ན་ས་འགའ་ཡུ་སྐྱེ་བ་ཡིས། འོག་སས་བསྟས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་འཕོབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་སྔར་ནས་ལྡན་པས་ཆགས་བྱལ་དང་སྤྲོང་བས་ཐོབ་བ་ནི་མེད་དོ། །

བཞི་པ་གང་ལས་གང་འབྱུང་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་མེད་ལས་གང་འབྱུང་། དག་པ་ལས་གང་འབྱུང་། ཅིན་མོངས་ཅན་ལས་གང་འབྱུང་། དག་དང་ཅིན་མོངས་ཅན་ཕན་ཚུན་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ། དེ་དག་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་ཞེན། ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཇུག་ཐོག་སྐུ་རང་ས་དང་། ལྷག་འོག་གི་གཉིས་གཉིས་ཀ། རང་ནས་བརྩེས་པའི་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ས་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དག་སྐྱེའོ།། འདི་འང་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཇུག་ཏུ་འོག་མའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། ཅི་ཡང་གི་མཇུག་ཏུགོང་མའི་ཟག་མེད་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཇུག་ཐོག་ས་དྲུག་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུན་ཆོ་རང་ས་འི་ཟག་མེད་དང་། ལང་ཆོ་རང་ས་དང་། ཟག་བཅས་དང་སྦྱོལ་ནས་ལྷག་ས་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་གཉིས་པའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྦྱོལ་བར་ལྷག་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱི་སྐྱོར་ཆོ་མ་སྦྱོལ་བར་ལྷག་མཐུན་འཇུག་ན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྦྱོལ་ནས་རིས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགྲོ་ཆོ་ཐོད་རྒལ་དངོས་གཞི་གསུམ་པའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྦྱོལ་བར་གསུམ་པ་འགྲོ་ན་ཉེ་བའི་སྐྱོར་བ་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་སྐྱེ་བས་སོ། །གོང་འོག་གི་བཞི་པ་ཕན་ཚུན་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་དང་། འདོད་ན་ཟག་མེད་མི་སྲིད་པས་དང་། འདོད་དག་ཙམ་སྐྱེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་མིན་པས་སོ། །བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་མཇུག་ཐོགས་སུ་བརྒྱད་དེ། རྒྱུན་གྱི་ཚོར་རང་གའི་ཟག་མེད་དང་། ལང་ཚོ་རང་གའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྤྲེལ་བར་ལུགས་མཐུན་དུ་སྐོམས་པར་འཇུག་ཚོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྤྲེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་སྐོམས་འཇུག་ཚོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྤྲེལ་བར་གསུམ་པར་འགྲོ་ན་ཉེ་སྐྱོར་བཞི་བའི་ཟག་མེད་དང་། སྤྲེལ་ན་ཐོད་ཁལ་དངོས་བཞི་པའི་དག་པ་བ་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་པར་འཇུག་ཚོ་མ་སྤྲེལ་ན་དང་བོའི་ཟག་མེད་དང་། སྤྲེལ་ན་དག་པ་བའང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་བཅུ་སྟེ། རང་སའི་གཉིས། བཞི་པའི་གཉིས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཉིས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགྲོ་ན། བསམ་གཏན་དང་བོའི་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བཅུ་འབྱུང་བའང་ཅི་རིགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དགུ་སྟེ། རང་སའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མཐུན་འཇུག་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མཐུན་པར་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་ན་སྐོམས་འཇུག་ལས་ལང་ཚོ་སྲིད་རྩེའི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། ལུགས་མི་མཐུན་པར་འཇུག་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། བཞི་པའི་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཇུག་ཏུ་བདུན་ཏེ། རང་ས་དང་། འོག་ས་རྣམ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་

དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། གོང་ས་སྦྱིད་རྩེའི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཟུགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་། ཚོས་ཤེས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། དེའི་སྐྱེ་བསྟལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། དགྲ་བ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་འོག་གསུམ་པར་དགེ་བ་འབྱུང་བ་ཟག་མེད་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ལ་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཟག་མེད་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་ཡང་། ཟག་བཅས་དག་པའི་མཇུག་ཏུ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཚེ་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ངོ་མྱོང་ལྡན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ལངས་ཚེ་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རང་སའི་ཉོན་མོངས་དེས་གཟིར་བ་ན། འོག་མའི་དག་པ་ལ་དག་འབར་བར་འགྱུར་བས་ལངས་ནས། འོག་མའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་ལ་ཏེ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེག་སྟེ། དེ་བས་འོག་མ་བཟང་ངོ་ཞེས་རང་སའི་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་ཤེས་ནས་འོག་མར་འཕོ་ན་དགེ་བ་ལས་འཕོས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ཤེས་ན་ནི་དེ་ལས་ཏི་ལྟར་འོག་མའི་དགེ་བ་འཕོ་ཞེན། དང་པོ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་

པས་ནི། འོག་མའི་དག་པ་བ་བཟང་བས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན། དེ་མ་ཐག་འོག་མའི་དག་པ་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་འཕངས་ཕྱིར་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་མའི་དག་པ་བ་འབྱུང་སྟེ་དབེར་ན།། དུས་ཅི་ཙམ་ན་ལྟང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་པའི་དུས་སུ་སད་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་འོག་སའང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱེའོ། །

བཞི་པ། དེ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོན་སྐྱེའོ།། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་ཞེས་བཤད་ཀྱི། འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་དང་བོའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལྟ་བུ་དག་ཀ་བ་ལས་འཆི་འཕོ་བ། རང་སོང་འོག་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་སྐྱེ་སྲིད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་སོ།། འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ནི། རང་སར་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེའི་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བས་གོང་ཁ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤང་བར་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་དག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། གང་ལས་གང་འབྱུང་

དབྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྲིད་རྩེ་ལ་གོང་སར་མེད་པས་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་ལ། གཞན་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡ་དེ་དག་ནི་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ། གནས་པ་ཆ་མཐུན། ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ། རིས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཆ་མཐུན་ཞེས་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ནི་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོའོ། །

གཉིས་པ། བཞི་པོ་དེ་ནི་གཤོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རང་སར་དང་། གོང་སར་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའོ། །

གཉིས་པ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་པ་སོགས་བཞི་པོའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ད་ལྟུང་ཞེ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོག་སོ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཚེ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ཏེ་གཉིས་དང་སོགས་པས་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ལས་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་ལ་ཉམས་པ་མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ཟག་མེད་འབྱུང་ཡང་དག་པ་བ་མིན་པས་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཐོད་རྒལ་ལ། སྟོང་པ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ། ཐོད་རྒལ་ལ་འཇུག་བྱ་བསམ་གཟུགས་སུ་བརྗུད་ལ། ཟག་བཅས་སུ་བརྗུད་དང་། ཟག་

མེད་བདུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལའོ། །རྗེ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་སྨོན་དངོས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། རིང་སྨོན་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཐོག་མར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་ས་བདུན་པ་དང་། རིས་མ་བོར་བར་ལུགས་མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོང་ཞིང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོང་ནས་སྨོམས་པར་འཇུག་པ་དྲུག། དེ་ནས་ཕྱིས་ཉེ་བའི་སྨོན་བ་ཟག་བཅས་སུ་རིས་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་དང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་དེ་ནས་ཅི་ཡང་བར་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ལུགས་མཐུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་རིས་མཐུན་ཅི་ཡང་ནས་དང་པོའི་བར་དུ་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་པར་འཇུག་བས་མར་འོང་བ་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་དུ་གོང་བཞིན་དུའོ། །དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་རིས་མཐུན་པའི་ས་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་། རིས་མཐུན་པའི་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་པར་མར་འོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་བར་བྱས་ནས་ནི་འོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི། ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་གསུམ་པ། དེ་ནས་ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ། དེ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་བར་ལུགས་མཐུན་པར་ཡར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཅི་ཡང་ནས་ཟག་མེད་བདུན་པའི་བར་རེ་རེ་བརྒལ་ཞིང་མར་འོང་བ་རིས་མི་མཐུན་པ་

གསུམ་པར་འགྱོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་བཅས་ཅི་ཡང་བར་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་ནས་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ལུགས་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། སྟེལ་མར་སྐྱེམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་དེ་ཚོ་ཐོད་ཀལ་གྱི་ནི་སྐྱེམས་འཇུག་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་དང་། སྤྲིད་རྩེ་ནས་གཉིས་པའི་བར་དུ་ལུགས་མཐུན་དང་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་རིས་མི་མཐུན་པར་ས་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀལ་སོགས་ལའང་སྣུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཕྱིར་བཞི་པ་ལ་ནི་མི་འཇུག་གོ །ཐོད་ཀལ་ནི་བློ་གསལ་བས་རྟེན་ནི་གྲིང་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་དང་། གང་ཟག་མི་གཙོ་བ་ཁོ་ནའོ།། ཞེག་ཆེན་པ་དག་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་བཞིན་ནོ། །

ལྟ་པ་རྟེན་ལ། སྤྱི་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེམས་འཇུག་དེ་དག་ནི་རང་སྣ་དང་ཟུང་འཇུག་སའི་ལུས་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྲིད་རྩེའི་སྐྱེམས་འཇུག་སྤྲིད་རྩེའི་རང་ས་དང་། འདོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པས་དགྲ་བ་ཡིན་པ་ནས་དང་པོའི་སྐྱེམས་འཇུག་རང་ས་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་

ལ་འོག་མའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། རང་ས་ན་ཡོད་པས་འོག་སའི་དམན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། འོག་དགོས་མེད་ཅེས་པའི་དམིགས་བསལ། སྲིད་རྩེ་རང་ས་ནས་གཞག་མེད་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བས་སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་རང་ས་མི་གསལ་བས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེའི་ཟད་པ་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པོབ་པར་བྱེད་དོ། །དང་པོའི་མིག་ཤེས་སོགས་ནི་ཉོན་འཇོན་མིན་ལ་དམན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །

དྲུག་པ་དམིགས་ཡུལ་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྲེད་པ་དང་བཅས་པ་རོ་སྲོང་ལྟན་རྣམས་ནི་རང་གི་ས་པའི་སྲིད་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། འོག་སར་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྲེད་པ་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་ཐལ་བས་སོ།།ཁོང་འོག་རང་རང་གིས་སྲེད་པས་བཅད་ཕྱིར་ས་དེ་ཁོ་ན་ལའོ། །བསམ་གཏན་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་ཡོད་དགུ་ཅོག་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་བྱས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཤིང་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་ལ། དངོས་གཞི་དགེ་

བས་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་དང་། འོག་སའི་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་ཀྱང་ཟག་མེད་འོག་སའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བདེན་དང་། རང་སྡང་གོང་ས་ལ་དམིགས་བས་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ལྡ་བ་ཡིན་པས་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་དོས་གཞི་དགེ་བ་དག་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ནི་ཟག་བཅས་སོ་འོག་མས་བསྟས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ལས་འདས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །གོང་མ་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའང་སྟེང་རྟེའི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མིན་ནོ། །ཤུགས་ལ་འོག་མའི་ལམ་ཟག་མེད་འོག་མའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱིས་དམིགས་པར་བསྟན་ཏེ། ས་དགུའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུའོ། །ཞེས་བས་སོ། །

བདུན་པ་སྦྱང་བྱ་སྤོང་མི་སྤོང་གི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས་དང་པོ། བསམ་གཟུགས་དག་པ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་ངོས་གཞི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞིས་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ་དག་པ་བའི་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་དང་རང་སོང་སའི་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྡ་ཅི་སྟེས། ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤོང་བར་མ་ཟད་ཉེར་བསྟོགས་དག་པ་བས་

ཀུང་འོག་སའི་ཉེན་མོངས་རྣམས་སྤྲོང་ངོ། །
གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་གྲངས། ངོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་གང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ཉེར་བསྟོགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། དངོས་འི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་འབྲལ་ལམ་མེད་པས་སྡེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་མི་ནུས་པས་ཉེར་བསྟོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོའི་ཉོན་སྤྱོང་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་གྱི་དག་པ་ཙོ་ནར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འོག་ས་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན་དག་འ་བའི་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་འདི་ཆགས་བྲལ་མིན་པས་དང་། དེ་དག་ནི་འབད་དེ་དུང་བའི་འདུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་ཚོར་བ་བའི་མི་སྣག་བསྟལ་མིན་པ་བཏང་སྙོམས་ཙོ་ན་དང་ལྡན་ནོ།། །།ཡང་ན་འབད་དེ་དུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། འོག་ས་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དག་པ་ཡིན་གྱི་ཙོ་སྤྱོང་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་དགོས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱིས་ཉེར་བསྟོགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ། ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་དག་པར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་གཞན་མི་གསལ་

བས་ཟག་མེད་མི་རྟེན་ལ། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་དག་འདས་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲིད་བས་སོ། །རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཟུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་བས་འབྲས་བུ་དག་ཏུ་སྒྲི་བ་ན་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཁ་ཅིག་དེ་གསལ་བས་རོ་སྐྱོང་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བརྒྱད་པ་རྟོག་དབྱོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། རྟོག་མེད་དབྱོད་བཅས། རྟོག་བཅས་དབྱོད་བཅས། རྟོག་མེད་དབྱོད་མེད་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཚོར་བ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་དུ་འཕགས་པ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ངོ་སྐྱོང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། དེ་ནི་འབད་དེ་བསྒྲིད་བྱ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན་པ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ། །བཞི་པ། ཁྱད་པར་ཅན་ཟག་པ་བཅས་དེ་ནི་བསྒོམ་ན་ཚད་སྐ་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་སོགས་ནི་རྟོག་པ་བྱེད་ཡིན་པས་ཚངས་གནས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ། ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མནུ་ཚད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ནི་རྟོག་པ་དང་དབྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡན་ཆད་གཉིས་པའི་ཞེར་བསྟོགས་ནས་སྡིད་རྩེའི་བར་ནི་ས་དེ་བསྟན་ཀྱི་རྟོག་དབྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

གཉིས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རྣམ་ཐར་གསུམ། ལམ་སྟན་འབྱིན་གསུམ། བདེ་འགྲུར་གྱི་ཏིང་འཛིན་སོགས་བཞི། ཚད་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྐང་འདས་བརྟགས་འགོག་ནི། ཡུལ་ལྟ་དང་། ཞི་མེ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མམ་བཞིའི་མཚན་མ་སྟེ་བརྒྱད་བླ་བས་མཚན་མེད་ཡིན་ལ། འདིར་དབང་པོ་རྣམས་མཚན་མར་མ་སྣོས་པ་ནི་ཡུལ་ལྟར་ཡིད་འཕྲོག་པ་མིན་བས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྟག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའོ།། སྨོན་པ་མེད་པ་ནི། ཡུལ་འདུས་བྱས་སྨོན་བ་མིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་གྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་ལ། སྟོང་པ་བདག་མེད་ཆོས་སྨྲིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་ལྷང་འདས་ཀྱིའང་ཡིན་པས་དེས་ཡིད་མི་འབྱུང་བས། སྟག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཅས་བྱུག་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་མི་རྟག་སྟག་བསྟལ་གཉིས་དང་། ཀུན་

འབྱུང་གི་བཞི་དང་། ལམ་ཡང་ཆུ་བཏུལ་ནས་གཟིང་འདོར་བ་ལྟར་རེ་ཞིག་བློང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ན་དེས་བར་འདོར་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཐོག་མེད་དང་སེང་བཟང་སོགས་འགོག་ལམ་གཉིས་གཉིས་མཚན་མེད་དུ་འང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ཉིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དྲྭ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ནི་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་དང་འཕགས་ལམ་སྟོར་རྟེས་ཏེ་ཞིག་གིས་བསྟུས་པའོ། །དེ་དག་ས་ནི་འདོད་དང་། བསམ་གཏན་དྲུག བཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཅིག་ན་ཡོད་ལ། ཟག་མེད་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་དགུ་པོ་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ནང་ནས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་དྲྭ་མེད་ནི་རྣམ་པར་གྱི་རྒྱུད་དེར་འཇུག་པའི་སྟོབ་ཡིན་པས། མདོ་ལས་རྣམ་པར་པར་བའི་སྟོང་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་པོ་ལ་སོགས་པས་བཟུང་བ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་སྔ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་གསུམ་

ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དེ་སྐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། སློབ་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བདག་འཛིན་དང་། སྔོད་པའམ་དག་འབ་དག་གི་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི། བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་སློན་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཉིང་འཛིན་དང་པོས་འདུས་བྱས་ཐུང་ཕྱང་ལྟ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་འདིས་ནི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཡང་སྐྱབ་ཕྱིར་བས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་ཕྱིར་བའོ། །འདི་སྟོང་རྣམ་གཅིག་བུ་ཡིན་པ་ནི་བདག་མེད་ཀྱང་སྔོད་པ་སྟོང་ན་མི་དག་འབའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱབ་འབྱིན་བྱེད་དང་། སློབ་མེད་ཀྱི་སློན་མེད་ནི་མི་རྟག་ཁོ་ནས་སྐྱབ་ཕྱིར་གིས། གཞན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟལ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་སྐྱབ་དཔྱིད་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་སྐབ་དཔྱིད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སློབ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། མི་སློབ་པའི་མཚན་མེད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལ་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་མ་སྐྱེས་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱུན་འཐུང་བར་འགྱུར་བ་ལས། གཞན་སྐྱེ་ན་མཚན་མེད་འཐུང་བའི་ཆེན་མ་ཚང་

བས་འགགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགགས་པ་དེ་ནི་བརྟག་མིན་འགོག་སྟེ། མི་སློབ་མཚན་མེད་ཟག་མེད་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་གཉེན་པོས་བླལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཞི་བར་མ་བརྟག་ཟད་པ་ལ་ཞེས་མི་སློབ་མཚན་མེད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟག་པས་ཟད་པ་སྟེ། བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་བར་བལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་གྲུ་ནོམ་དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་ནི་མིན་ཏེ་བརྟགས་མིན་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་གང་ཡིན། རྟེན་གང་དུ། གང་ཟགས་གང་གིས་བསྒོམ། སྒ་གང་ལ་བརྟེན་བཞི། དང་པོ། ཟགས་མེད་འཕགས་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པས་མི་ལྡང་གི འདི་གསུམ་ཉིད་འཇོན་སྟ་མ་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཁྱོགས་པས་སུན་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟགས་པར་བཤད་པ་སུན་འབྱིན་པའི་ཉིང་དེ་འཇོན་དུ་བྱགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་ནི། བློ་གསལ་བས་གློང་གསུམ་གྱི་མི་འདེ་ནང་ཁོ་ནར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། གང་ཟགས་ནི་དག་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེད་ཀྱི། དབང་པོ་རྣུལ་པོས་དག་བཅོམ་གཞན་ལ་མིན་ཏེ། སློབ་པ་བྱ་བ་ལྟག་མ་དང་བཅས་པས་འཕགས་ལམ་ལ་མི་ལྡང་ལ། དུས་གྲོལ་འཕགས་ལམ་རྟེས་སུ་སྐྱང་བ་དང་བཅས་པས་དེ་སུན་མི་འབྱིན་པས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་དག་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་དང་། ཀུན་ཏུ་ཚགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མི་སློབ་

བའི་སྟོང་ཉིད་སོགས་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཕྱིར་ཏེང་འཛིན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་བསྡུས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གོང་མ་བ་དག་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། སེམས་ནི་རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ཉིད་ཟིན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་དེ་འཛིན་སོགས་འདོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའམ། སྟོང་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཏིང་འཛིན་སོགས་ལ་འདོད་པས་ཟུང་འཇུག་མེད་དུ་འདོད་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསལ་བ་ལས། ཀུན་བརྟགས་སོགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྟོང་ཉིད་སྣོན་མེད་མཚན་མེད་དེ་གསུམ་དུ་བཞག་གོ །དེས་ན་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱང་དང་། འདས་པའི་སྐོམ་བྱང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་རིམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འོད་དང་བསམ་གཏན་སྣ་དྲུག གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བཅུགཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཕྱི་མ་བདུན་ནི། གོང་འོག་ཞེ་རགས་སུ་དམིགས་ནས་འོག་ས་སྐྱེ་འཕྲོ་ཀྱི་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་མི་འབྱེད་པས་མ་གཏོགས་སོ། །

གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཤེས་པ་མཐོང་གྱུར་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་གསུངས་པ་གང་ཞེན། ཟག་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཞན་དག་ཀྱང་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཡིན་མོད། འདི་སྐད་བསྟན་མང་བ་འདོད་པ་ལས་འདས་པའི་དངོས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བཞག་གོ །ཕྱི་མ་ལ་བདེ་སྐྱང་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཉམས་པ་དང་། གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱང་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྨིན་ཀྱང་མེད་པས་སོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་བྱང་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་དུ་འདོད་དེ། སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་འདི་དག་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟུག་པ་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ། དང་ལྡར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པ་མིག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་མེད་དོ། །འོན་མདོ་ལས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཤེས་པ་མཐོང་འགྱུར་གྱི་ཏིང་འཛིན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། འདི་

ནེ་ཏིང་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། ལྷིང་ཀ་ལ་ཤང་ནད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་ཤེས་རྣམ་དུག་རྣམ་གྲོལ་བློ། ཞེས་བས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྟུས་པས་ཏིང་འཛིན་དངོས་སུའང་འཆད་དོ། །སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ། མི་སྡུག་བསྔོམ་པ། དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་བན་པ། ཚོན་མོངས་མེད་པ། སྣོན་ནས་ཤེས་པ། སོས་ཡང་དག་རིག་པ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ། རྣམ་ཐར། ཟད་པ། ཟིལ་གནོན་ལ་སོགས་ལ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་རྣམ་ཐར་སྔོ་གསུམ། ཐོད་ཀལ། སྐོམས་འཇུག ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་བས་ཏིང་འཛིན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཚེས་རབ་འབྱེད་བའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །རྟོག་རྟེ་ལྟ་ལྟུ་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་བའི་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དེ་ནི། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་ཞན་ལ་བརྟེན་པའང་དེ་ཡིན་མོད། བྱ་སྤྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་དུང་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་བདུད་བཏུལ་རྟེས་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཉམ་ང་བ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་སྒྲོལ་སྨྲད་གྱང་ཐུན་ལ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་དང་། དེ་

རྟེས་ཐུན་གསུམ་པ་ལ་རྟོར་ཏིང་བསྒྲིད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བཞེད་པ་བྱེ་སྨའི་ལུགས་སོ། །

བཞི་པ་ཚད་མེད་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་ལ་དམིགས་ཤིང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་འབྱུང་བའི་ཚད་མེད་པ་ནི། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ། དོ་བོ། རྣམ་པ། སྤྱོད་ཡུལ། སྐ་གར་ཡོད། སྤྲོང་གཉེན་མིན་ཚུལ། རྟེན་འབྲེལ་ཚུལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། གཙོད་དུ་སེམས་དང་། ལུ་སོགས་པས་བསྟན་པར་རྣམ་འཆེ། གཞན་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ལམི་དགའབ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཙོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྡུག་དང་བཏང་སྙོམས་གཉེས་ཀ་འདོད་པར་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཅི་ཁྱད་སྙམ་ན། བྱེ་སྨས་ཁ་དོག་དང་འཕྲིག་པའི་རེག་བྱའི་གཉེན་པོ་ཟེར་ཡང་། སྤྲོད་དགོས་ན། འཕྲིག་པ་དང་ཉེ་དུའི་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་དང་བཏང་སྙོམས་རིམ་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་ནི་བྱམས་པ་ཡིན་ལ། སྙིང་རྗེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་བའོ། །གཞན་བདེ་བས་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཚད་མེད་ཡིན་ལ། བཏང་སྙོམས་ནི་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའོ། །བཏང་སྙོམས་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། གཙོད་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་སྤང་བྱའི་གཙོད་སེམས་ནི་ཆགས་

བས་དྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགྲུར་རོ་ཟེར། སློབ་དཔོན་ནི། འདོད་གཏོད་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་འགྲུར་བས་མ་ཚགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་བཞེད། དེ་ཡང་ཚོས་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པར་མི་བཟུང་གི་བར་མར་གནས་པའི་མ་ཚགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་སོ་སོ་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་བརྗོད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྟོམ་པ་ནི། ཀུ་མ་ལེམས་ཅན་རྟམས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག སྡུག་བསྔལ་དང་ཐབས་བར་གྱུར་ཅིག ཡིད་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག ལེམས་ཅན་རྟམས་ཀྱི་རིང་ཚགས་སྡང་མེད་པར་སྨྲེམས་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བའོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་མིན་པར་འདི་དག་བདེ་ལྡན་སོགས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའོ། །ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྡན་མི་སྡིད་ཀྱང་བསམ་པ་བཟང་བས་དང་། གཅིག་ལེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དང་། གཅིག་ཏུ་ལེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་ལྡན་སོགས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེ་སྡང་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པས་ལེམས་བྱང་ཐ་དད་ཀྱང་རྟམ་པ་དང་དོ་བོ་མི་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ། སྡུག་ཡུལ་ཅི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ལེམས་ཅན་རྟམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་གནོད་ལེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ལྔ་པ། དགའ་བ་ཚོད་མེད་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྟ་མ་གཉིས་

ན་ཡོད་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་མི་ལྡོག་ས་མཚམས་ཀྱང་གསལ་བས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཡོད་ལ། ཁྱེའུ་མི་ལྡོག་མེད་མ་གཏོགས་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་ལྟ་ན་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་སྨོར་བའང་སྨོས་ཏེ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བཞི། དངོས་གཞི་ལྟ་སྟེ་བཅུན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

དྲུག་པ། འོན་གཅིག་སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པས། ཅི་བྱམས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྤྲོང་ངམ་ཞེན། ཚད་མེད་བཞི་པོ་ཏ་ཡིས་གཅིག་སེམས་སོགས་དངོས་སུ་མི་སྤྲོང་སྟེ། ས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་སྤྲོང་གཉེན་མིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པས་དངོས་སུ་མི་སྤྲོང་། སྤྲང་ཡང་དེ་དག་གི་སྤྲོར་བས་སྤྲང་བྱ་རྟམ་པར་གཅིག་ལ། དངོས་གཞིས་ཐག་སྤྲིང་ཕྱིར་གཉེན་པོར་བཤད་དོ། །སྤྲོང་བ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། འདས་ལམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་སྤྲོང་བས་སོ། །འདིར་དངོས་གཞིས་བསྟས་པའི་ཚད་མེད་རྣམ་ཏན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་བརྗོའོ། །འོན་ཏེ་འདོད་དང་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། སྤྲོར་བས་ཉོན་མོངས་མཐོ་གཅིག་ལ་བར་ཚད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤྲོང་ངོ་། །

བདུན་པ། ཚད་མེད་པ་འདི་དག་དང་པོ་བློ་གསལ་བས་མི་དག་གི་ནང་དུ་

སྐྱེད་དོ། །
བརྒྱད་པ། དགའ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་གཅིག་ལྡན་ན་རྣེས་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ལ། དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་བའི་སྟ་ལ་མི་ལྡན་པསོ། །འདི་ཡང་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གྱི་མངོན་གྱུར་ནི་རྣམ་པ་འགལ་བས་རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་རྣམ་ཐར་སོགས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་བཤད་པ། ཟེལ་གནོན་བརྒྱད་བཤད་པ། ཟད་པར་བརྒྱ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ཐུལ་གཉིས། དང་པོ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྐུག་བའི་རྣམ་ཐར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་བཞི། འགོག་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། གསུམ་པ་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་བཤད་པ། འགོག་བའི་རྣམ་ཐར་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་དང་། སྐ་གར་ཡོད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་བསྟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པས་ངོ་བོ་མི་སྐྱུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མ་ཚགས་པའོ། །
གཉིས་པ། སྐ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་ཤེས་

མེད་པས་ཁངོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་དེ། གང་ཡུལ་ལ་ཆགས་བྱལ་དེ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་བྱལ་ཏེ། སྣ་ཚྭེའི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་ཁངོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྐྱ་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་གཞིས་བསྟན་པའི་དགེ་པ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་རྣམ་གཅོད་ཅམ་མམ། ཐག་སྲིང་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་སུསྟོང་བ་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་གང་ཡོད། ངོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། གསུམ་པ་སྐྱག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་བསམ་གཏན་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ནི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཡང་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་སྐྱག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་གཟུགས་ཡིད་འོང་སྐྱེལ་ནས་སྐྱག་པར་བལྟ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་གསུམ་འགོར་དང་བཅས་ན་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཡོད་པས་ཕུང་ལྔའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྐྱག་རྣམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་ཞུམ་པ་གཟིངས་བསྟོད་དང་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྐྱག་རྣམ་མི་སྟོན་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དག་འབའ་བའི་ཡོད་པས་སྐྱག་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་སྲེད་ན་མ་ཆགས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐམ་དུ་བསམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐག་སྲིང་

བ་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་རང་དབང་འབྱོར་ཕྱིར་བསྒྲུབ་དོ། །
གསུམ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ཁོ་ན་རྣམ་ཐར་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་ཐར་མིན་ནོ། །ལ་ཅིག་གཟུགས་མེད་དག་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་བསམ་ནས་འཆི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཕྱོགས་སྔ་མ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་ཅར་བསྟོགས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་ཐར་ནི་འོག་སྣ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འོག་སར་དམིགས་པས་སོ། །
བཞི་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་སེམས་གང་གིས་འཇུག །དེ་ལས་སེམས་གང་གིས་ལྡང་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། བརྒྱད་པ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་སྐད་བཞད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཁོ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞུམ་ཞིང་ཆགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བའམ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འགོག་སྟོམས་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར།

དེ་ལ་གང་ཞེག་ཡོད་ན་སེམས་ལས་སྣ་མི་རྟག་བས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཀྱང་དང་ཡོའི་དངོས་གཞིའང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། འགོག་པ་ལ་འཇུག་སེམས་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་ཕྲ་བ་སྲིད་རྩེ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེས་ཕྲ་བ་བྱས་པའི་མཇུག་ཐོག་སྐྱ་འཇུག་སྟེ། སེམས་རྒྱུན་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། ལྟང་བ་ན་འཕེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་རྩེ་རང་གི་ས་པའི་དག་པ་བ་དང་། འོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡི་ས་པའི་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་པ་དེ་ལས་ལྟང་ངོ་། །དེས་ན་འཇུག་སེམས་སྲིད་རྩེ་ཟག་བཅས་ཙིའི་ན་དང་ལྟང་སེམས་ཟག་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོད་ཡུལ་ནི། རྣམ་པར་དང་པོ་གསུམ་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་ཡིད་འོང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའང་འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་པར་ཞེའ་དེ་དག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་ཉེ་དམིགས་པ་ནི། གོང་ས་དང་རང་གི་ས་འི་སྐུག་བསྔལ་དང་སོགས་པས་བསྐུས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་། རྣེས་ཤེས་ཐོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་བདེན་གོང་འོག་རང་ས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒ་བར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དེ་དག་མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པ་སྟེད་པས།

དེ་དག་མི་སློབ་བའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་བརྟག་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐར་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་འང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། སའི་མཐའ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སར་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་ཐར་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། ། གཉིས་པ་ཟིལ་གནོན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱང་དུ་ཟིལ་གནོན། ཚེན་པོ་ཟིལ་གནོན་གཉིས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་རྒྱང་དུ་དང་ཚེན་པོ་ཟིལ་གནོན་གཉིས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྥོ་སེར་དཀར་དམར་ཟིལ་གནོན་བཞི་སྟེ། ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་ཕྱི་མཚེད་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚེ་རྒྱང་ནི་སྟོང་བཅུད་དམ་ཐུ་རགས་སོ་། །དང་པོ་བཞི་ནི་དབྱིབས་ཁོ་ནོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྡང་གི་གཉེན་པོ། ལྟག་མ་བཞི་ནི་གཞན་གྱི་ཁོ་ནོ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཡིད་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོ་

ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཉིས་བཤད་པ། དེ་འོག་གཉིས་བཤད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཟེལ་གནོན་དང་པོ་གཉིས་ནི། ངོ་བོས་དམིགས་པ། གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉགས་ཅན་གཉགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་འོག་ཟེལ་གནོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ། སྐབས་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ། དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་གཉགས་མེད་གཉགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དེ་ལས་གཞན་ཁང་དག་གི་ཟེལ་གནོན་བཞི་ཡི་སྐ། ངོ་བོ་སོགས་གསུམ་པ་སྟག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཐར་ཟེལ་གནོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་ལ། ཟེལ་གནོན་གྱིས་ཏེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའམ། རྣམ་པར་སྟོས་པ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱད་པར་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་ལ་ཟེལ་གནོན་མ་བཞད་པ་ནི། གཟུགས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ན་དེ་ཡང་ནོན་པའི་ཕྱིར་མ་བཞད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པར་བྱེད་ལ། བྱིས་

པ་རྣམས་སྐྱག་མི་སྐྱག་ཕན་རྫུན་ལྷོས་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེས་ན་གཟུགས་ཕན་རྫུན་བསྟེས་ཏེ་སྐྱག་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མོས་པར་བྱས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ཁོང་བཟང་བན་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པར་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་བསྟེས་ནས་མི་སྐྱག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ཟད་པར་བརྗུ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། ཟད་ཕྱར་ས་ཚུ་མེ་རླུང་། སྟོ་ཞེར་དཀར་དམར་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཏེ་བར་མ་ཚད་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་བརྒྱད་བཤད་པ། ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། ས། སྣོད་ཡུལ་གསུམ། དང་པོ། དང་པོ་བརྒྱད་ནི་ཚགས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོ་ཞེར་སོགས་བཞི་ནི་ཟེལ་གཅོད་ཕྱི་མ་བཞིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཏོ་ན་ཡོད་དེ། ཟེལ་གཅོད་ཕྱི་མ་བཞིའི་སྣོང་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །

གསུམ་པ། སྣོད་ཡུལ་ཅི་དམིགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁོ་དོག་དབྱིབས་ལ་སོགས་བརྗོད་དེ། །ཅེས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ལ། རྣང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཟད་པ་རྣང་གི་

དམིགས་པ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ། ཟད་པ་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་པོའི་དགུ་པ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་གཟུགས་མེད་རང་གི་ཕུང་པོ་བཞི་ཡིན་ནོ།། །།སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འདོད་པ་ནི་མིག་སོགས་བདུན་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་ཁྱབ་ཅིང་། དྲི་རོས་གཟུགས་ཁམས་མ་ཁྱབ་ལ། སྒྲ་ལ་རླུན་མེད་པས་ཟད་པར་མ་བཞག་གོ །གཟུགས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་འདོད་པ་ནི། ཤེས་པ་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཚད་མེད་པ་གྲུབ་པ་ལས་བོག་དབྱུང་དུ་མེད་པའམ། དེ་གཉིས་ཟད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟད་པར་མི་བཞག་གོ །རྣམ་ཐར་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོས་དམིགས་པ་ལ་རླབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ། །དེ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། དེ་ནས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་སྣ་རྩོགས་ཤིང་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རིམ་པའམ། རླུང་དང་། རླུ་འབྲས་དང་། འབྲས་བུའི་རིམ་པས་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་ཟད་པར་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། འཕོག་པ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་ལྟ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། ཟད་པར་བཅུ་གཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལས། དང་པོ། འཕོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་རྟེན་སོགས་

གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་གང་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷག་མ་ཉེར་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི། སྔར་འདྲེས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཙམ་དང་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ནི་འབད་རྩོལ་གྱི་སྟོབས་བསྒོམ་པས་ཐོབ་སྟེ། གོམས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྟོབ་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཟད་པར་གཉིས་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་མི་ཡི་རྟེན་ཏོན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ལྷ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་ན་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་ལུང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ལུང་ཏོན་ལས་སྐྱེའམ་ཞེན་མ་དེས་པའི་དམིགས་བསལ། འོན་ལུང་མེད་པས་བསམ་གཟུགས་དག་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེན། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི། སྟོབ་ལུང་དང་། རྒྱུ་དང་། ལས་དང་། ཚོར་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་ཞེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་དག་ཏུ་ནི་ལུང་མེད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་གཉིས་སྐྱེ་བོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེར་གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་སྟོབས་ལྡན་ཉེ་བས་

གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། སྔོན་མིའི་ཏེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལན་གྱངས་གཅིག་ལ་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་བམས་སུ་སྐྱེས་པ་ནའང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ནས་གཟུགས་མེད་བར་སྐྱེ་སྟེ། འོག་སའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གོང་མར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་མེད་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་མེད་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའང་རྒྱུ་དང་ལས་གཅིས་ཏེ། དང་པོ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒོམ་བར་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མེད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་ལས་སྟོབས་ཏེ་དག་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་འཇིག་ཚེ་བསམ་གཏན་འོག་མའི་སེམས་ཅན་ལ་དག་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས། བསམ་གཏན་གོང་མའི་སེམས་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྔོན་བསམ་གཏན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཉེ་སྐྱས་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འདོད་བས། སྔོན་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་ལ་འདོད་དོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ལྟ་ལ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། མི་ལ་དེ་སྟོང་ཡིད་བྱེད་བདུན་དང་། སེམས་གནས་དགུ་སོགས་ལུང་གི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ།

གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་ན། ཅི་འདོད་ཁམས་སུ་བསམ་གཟུགས་མི་སྣྲི་ལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་སྨིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་འདོད་ན་དེ་རྒྱུ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའང་ཡིན་མོད། གཅོ་ཆེ་བས་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་གནས་བརྒྱད་པོ་རྗོགས་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། འདི་ལྟར་བརྒྱས་པ་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་བརྒྱ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་ཚོས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་ལམ་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཏི་འཕྲོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་གི་ཚོས་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་བསྟན་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་དམ་ཚོས་འཛིན་པ་མིན་པས་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་རྟོགས་ཏི་སྒྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་བསྟན་པ་གནས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེའང་བསྟན་པ་ལོ་ལྟ་བཞུ་བའི་དུས་སུ་ནུབ། དེང་སང་དུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་བཞེད་ཅེས་མཆིམས་ཆེན་ན་བཀོད་དོ། །

གཉིས་པ། དབྱིག་གཉེན་བདག་གི་སྐབས་མཛད་པའི་ཚོས་འདི་ཐལ་ཆེར་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ཚུལ་གྱུབ་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད། ལུ། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཉེ་འཁྲིག་བྱེ་སྐྱའི་ཚུལ་ཡང་རྩང་བད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་ཆེར་ཞེས་སྐྱས་སོ། །གཞན་འདིར་ཚིག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཉེས་པར་ཚར་བའམ། ཟེན་གྱུབ་པ་གྲུབ་ཡིན་པ་དེ་

འདིར། རྟོག་པ་ཙོ་བདག་གིས་ཉེས་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་གང་སྟེ་མཐུན་པ་ཞེས་མཆིམས་ཆེན་ནའོ། །གལ་ཏེ་ཁ་ཅི་བྱེ་སྨྲའི་མཁས་པ་རྣམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ལུང་བཞིན་བཤད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟམ་ན། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་བའི་ཚིག་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཅི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྐས་ཤ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལ་འཐུལ་བ་སྟིད་པས་སོ། །

གསུམ་པ། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

༄ གསུམ་པ་མདུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱས་ནས་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ་ནི། བྱང་དོར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ལྟ་བུ་ནི། ཟླམ་སྟེ་མུ་དན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་ཚོས་ཀྱི་དཔང་པོར་གྱུར་པ་འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ལ་སོགས་པའི། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་མུ་དན་འདས་ཏེ་ཟད་པ་ན། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། སྟོན་པའི་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་གཞན་གྱིས་བཅོས་སུ་མི་བཏུབ་པས་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། བན་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་ཚོག་དང་དོན་གྱི་སྐོན་ནས་དགྲ་གསོད་ཟོ། །རི་ལྟར་དགྲ་གསོད་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་མུ་དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་ན། གྲོང་

ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟུལ་ལུ་རྟུལ་ལུ་ཀའི་ཚོ་གཱ་ལ་སོགས་པ་རྟང་བ་མིན་པའི་གཞི་བཟུང་བཅས་ནས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དབྱགས་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འདུས་ཏེ་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་བསལ་ཏོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བྱགས་ཙན། གོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་བྱུང་བའི་ཚེ། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལེགས་སྦྱར་སོགས་སྐད་བཞིས་གསུང་རབས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སློབ་མ་སོ་སོར་གྱེས་པས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ཏོ། ཡན་ཚུན་གྱུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དགྲས་པར་གྱུར་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སོ་སྐྱེ་མ་ཁས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཕྱི་ལན་རྟ་རའི་དགོན་པར་འདུས་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་སྐུམ་བརྒྱ་ལོན་ཏོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་སྐུམ་ཙུ་རྩ་བདུན་ལོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། བདུན་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ན། གོང་ཁྱེར་པ་ཏུ་ལི་བུ་ཏྲའི་ནང་དུ་གནས་བརྟན་འོད་སྲུང་ཚེན་པོ་དང་། བྲ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་པའི་དུས། བདུད་སྡིག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་སློང་གི་ཚ་བྱད་དུ་བྱས་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ། དགེ་འདུན་རྣམས་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དབྱགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གནས་བརྟན་བྲྀ་སྟེ་དང་། ཡིད་འོང་གི་དུས་སུ་སྟེ་པ་སོ་སོར་གྱེས་ནས་ལོ་དྲུག་ཙུ་རྩ་གསུམ་ན། གནས་བརྟན་གནས་མའི་བུས་བསྟན་པ་བསྡུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཞན་ཡང་རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་བྱུང་དེའི་བསྟན་པ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྐྱག་བསྟལ་རྒྱུར་བཅས་མཚོག་ཏུ་ཞི་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་སྨྱོན་པའི་མགོན་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་འདོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་སྐར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། བསྟན་པ་ནུབ་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་དག་འཚམ་མྱུར་ཏེ་རང་དགར་དེང་སང་འདི་ན་སྨྱོད་པར་བྱེད་དོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྟན་པ་ནི། དབེར་ན་འཆི་བའི་ཚེ་ཡོག་མར་སྐྱེ་ཤི་བ་ན་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་དང་འདྲ་བར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ལྟ་བུ་སོགས་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིགས་པར་བྱས་ནས་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ལ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་བསྒྱུར་བྱང་སྒོས་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་མཛོད་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒོ་དཔོན་ཤྲཱི་དགེ་སྒོང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སྐྱ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུང་།

ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཟླ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྡུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

༄༅ འདི་ར་སྐྱས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་འཕེལ་བ་ཆུང་དུ་ཞིག་དང་མཉམ། མངོན་པ་ཤིན་ཏུ་ཀཱའ་ཡང་འདི་དང་སྙུར་ན་ཕྱོགས་ཙམ་རྙོག་གས། དེས་གཞན་སུམི་འདུ་ཡང་དབྱིག་གཉེན་རང་གི་དགོངས་པར་མཐུན། །བློན་པོ་སུམ་མགུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུང་འགའ་ལ་ཕན། །སངས་ཙམ་གང་གིས་སྨྲེ་དང་བསྟུས་དོན་མཚམས་སྦྱར་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་པ། །གཞུང་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡིན་གཞན་དུ་བྱིས་པས་རྗེའུ་བགྲངས་པ་ལྟར། །གྲངས་ཙམ་སྨྲོས་ཀྱང་དོན་གྱི་གོ་བར་ཕན་པ་དཀའ་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ། །འབད་པས་བྱས་སོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་དང་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ཤེས་མཛོད། །ཅེས་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟུས་དོན་ས་བཅད་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཚོས་ཀྱི་སྣེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་རྩེ་མོའི་བཀྲོན་བློ་གྲོས་གསལ་བ་འཕགས་ཚེར་གྱི་གྲངས་ལ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་བགྱིས་པའི་སྐབས་སུ་རྣེང་བཙུན་མི་ཕམ་བློ་གྲོས་དྲྭ་མེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་དགེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་ཡུན་

རིང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །མཐུ་ལྡོ། །སངས་བཅུད་མཛུག་རྩོམ་མོ། །

༄། སྒྲས་པ། གང་དག་སྲིད་ལས་ཡིད་འབྱུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །གོ་འཕང་དོན་གཉེར་བགྱིད་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས། །ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་རྒྱས་པའི་སངོན་གྱང་། །ཚོས་མངོན་མཛོད་ཡིན་ཀུན་ནས་འཛུགཔར་མཛོད། །དེ་ཕྱིར་གསུངཅགསངཚོགདངོན་གྱི་ཚ། །ཤིན་ཏུརྟོགསཔར་དཀའ་ཡང་ལྷག་བསམ་བློས། །གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་འགའ་ལ་ཐན་སྙམ་སྟེ། །ཤུང་དུས་དོན་རྣམས་གསལ་བའི་འགྲེལ་བཤད་བགོད། །དེ་ལས་བྱང་བའི་ལེགས་བཤད་ཤིང་རྟ་ཡིས། །གདུལ་བྱའི་ཡིད་མཁར་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་དབང་། །བཟང་ཡོའི་གོ་ལར་དྲངས་ནས་རྟོངས་པའི་སྣུག །བསལ་ནས་གྲུབ་མཆེན་གོ་འཕང་འཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཐན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཐུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཚོས། །བསྟན་འཛིན་དམ་བས་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱེལ་སྐྲོ་ནས། །དུས་དང་ཐྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གྲུབ་ཐུབ་སྟེ། །འགྲོ་རྣམས་ཐན་བདེའི་དབལ་ལ་སྒྲོད་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡང་སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཐྱོགས་གྲུབ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབལ་ཐོབ་ཅིང་མཁས་པའི་མདུན་སར་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་མཚོག་ཏུ་དགེ་བ་མི་ཐམས་ཅན་ཡོ་ཆེ་འཛམ་དབལ་དགྱེས་པའི་རྟོ་རྗེའི་བཀའ་མཆན་འདིའི་ཁྲངས་མངོན་པའི་རྒྱུན་སོར་བཞག་ལས་ཚོག་སྟུ་བསྡུས་པས་ཅུང་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་གཞུང་དང་མཐུན་པར་དག་སྒྲོར་ཅམ་ལས་རང་ཚོག་གི་བསྟེ་བསྟན་མེད་པར། ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཀཱཿཥོག་པའི་སྒྲོབ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་

བཅུན་གཟུགས་སྐལ་བཟང་མིང་གིས་རྟེ་བྱ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེ་ཀུ་རྩ་རྟེ་འཚང་གི་བཀའ་བཞིན་ཉེན་དགོན་བསམ་གཏན་གླིང་གི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་ཞལ་བཤགས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

།ཨདི་ལྟར་གཱཡཱ་སེ་ཀུ་པཉྩ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་སྐལ་བཟང་དབང་ཕྱུག་གིས་ས་བཅད་ཕྱག་མཆན་དགུས་སུ་བགོད་པ་ལས། སྐབས་རབ་ཚེས་མེ་སྟག་ལོར་ཞེ་ཆེན་ཡང་དབེན་བདེ་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གླིང་དུ་ཀུན་གཟིགས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་འགྲུང་མེད་པད་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཁོང་སངས་མཆོག་རྡོརྗེ་བཅས་པས་ཕྱག་མཆན་འགྲེལ་པར་གཏུགས་ནས་ཞུས་ཤིང་དགའ་བར་བྱས་པ་འདིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་བྱ་ན་མེད་པ་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་མི་ཚད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། །དགེའོ།། དགེའོ། །

།ཚོགས་སྟེ། རྒྱུ་ཆེའི་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་མཛོད་ལས་ཀྱང་གཞི། །བྱེད་པོ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གི་གཉེན། །འཇིག་རྟེན་གྱུར་གྱི་མིག་གཅིག་གཞུང་བཟང་འདི། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པའི་ནོར་གྱི་མཆོག ། །འདི་ཡོད་པས་ནི་གྱུན་མཁྱེན་ཆེ་ཐོབ་ཅིང་། །འདི་དོན་བཀླ་ལ་འཛམ་གླིང་མཛེས་རྒྱུན་དེ། །སྣོང་ཡང་དངོས་བྱོན་འཇམ་དབྱངས་བློ་མ་ནི། །མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་ཡོད། ། །གང་གི་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་གསལ་མེ་ལོང་གི །ངོ་མཚར་འཕྲུལ་ཆེན་ཤིང་གི་ལྟ་མོས་བརྟང་། །འདིར་ལྟོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་

ནི། །དཀའ་བ་མེད་པ་སྐྱེར་དུ་ཐོབ་ཅེས་སོ། ། །ཞེས་པའང་ཞེ་ཆེན་ནས་སྐྱབས་རྗེ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་སྐབས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོའི་སྐྱལ་མིང་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་བྱིས་པ་སྐྱིན་སྐྱ་བ་ཏུ། །མཉན་ལོ།། །།

།ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྒྱའི་སྐད་བས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན། །ཀུན་ཏུ་རབ་ཁྱབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་ཞིང་། །བཤད་སྒྲུབ་པཎྜི་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་པ། །རྟག་ཏུ་མི་ཉམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཤོག ། ཤིང་སྐྱལ་བྱ་ལྕོགས་ཅལ་འཕྲལ་དྲན་དགེ། །།

།ཚོགས་གཉིས་འོ་མཚོ་བསྡུབས་ལས་ཉེར་འཁྱངས་བའི། །མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཚེས་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྣང་བས་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས། །གསལ་མཛད་ཕྱབ་པ་ལྟ་མིའི་བློ་མར་འདུག །།རྒྱལ་བསྟན་བདོག་རྒྱས་དབུལ་བ་གང་ཡོངས་སུ། །འཕགས་ཡུལ་རིན་ཆེན་གླིང་ནས་ཚོས་ཀྱི་ནོར། །འཛུད་མེད་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེ་རྒྱའི་མཁོན། །མཚོ་སྐྱེས་རྣོ་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་མི་དྲན་སུ། ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟོགས་མེད་བཀླག་པ། །རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་རྣམ་དབྱེར་མི་མངའ་བ། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་སྐྱོབ་པོའང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཆེ། །རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ན་མཐོ། ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཟབ་ཡངས་རྒྱ་མཚོ་ནས། །དྲངས་མཁས་འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི། །ཐུགས་ཀྱི་དབལ་བེའུ་འཕྲེལ་གང་འདིར་བསྒྱལ་བ། །ཀུས་

བས་མཚོད་ལ་མི་བྱེལ་འདི་ན་སྲ། ཅ །མགོན་དེའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱམས་དགའི་སྐྱེད་ཚལ་ནས། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཕུ་དུམ་ལྟ་ར་འཛུམ། །ཤེས་བཞད་འདམས་ཀྱི་དྲི་མའི་ཆ་བྱལ་བས། །གཟུར་གནས་མ་ཁས་བའི་ཤང་དྲུག་ཡིད་དབང་འཕྲོག ༥ །ཚུལ་འདི་མི་ཀྱམས་ཀུན་ཏུ་འཛེལ་བའི་ཕྱིར། །གཅིག་ལས་དུམར་འཛོ་བ་ར་གྱི་འཕྲུལ། །རིན་ཆེན་དྲངས་ཤེལ་ངོས་སུ་བརྒྱ་ཕྲག་གཟུགས།། འཚར་དང་ཆོས་མཚུངས་སྣེལ་བའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས། ༦ །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྐྱོ་དང་ཞུང་བར་བྱ། །རིས་དོན་སྐྱིང་ཡོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་བའི་སྣེ། །དགའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔན་བའི་ཚལ་ཆེན་པོས། །མཆོག་བའི་འཛམ་གླིང་ཕ་གྲུར་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག ༧ །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་བད་ཡུན་དུ་བརྟན། །མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་བར་བརྟལ། །རིག་གོལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དབལ་མངའ་བ། །བསླབ་གསུམ་དུར་སྐྱེག་འཛིན་པས་ཞེངས་གྱུར་ཅིག ༨ །ཁམས་གསུམ་སྲིད་བའི་བཅོོན་ཁང་དོས་དྲག་པོར། །ལས་ཉོན་ཞགས་པས་བཅིངས་བའི་མ་རྟན་རྣམས། །རྣམ་གོལ་གཅན་བདེའི་ཁང་བཟང་རིན་པོ་ཆེར། །ངལ་མེད་བདེ་བླག་བགོད་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ༩ །ཅིས་བའང་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགེལ་བློ་གསལ་དགེས་བའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སྔ་འགྱུར་རིག་གཞུང་སྐོབ་གཉེར་ཁང་དེས་དོན་དགའ་ཚལ་གྱིང་གི་གསུང་རབ་རྒྱུན་སྐེལ་འཕྲུལ་བར་ཁང་ནས་བར་བསྐྱན་ཞུ་སྐབས་བར་བྱང་སྐོན་ཆོག་ཏུ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་བའི་འབྱུང་གནས་འོག་མིན་གཉིས་

པ་ཚེ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་གྱིང་གི་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་གྲལ་མཐར་བསྟེགས་པ་མཁོ་སྤྲལ་འགྱུར་མེད་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས་སྨིན་པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཀུ་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འདྲར་བགོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིབ་ཁྲབ་བློ་འདོན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས། ཚོས་དཔྱིར་ཤེས་ཀྱི་མ།
གཙོ་སྦྲིག་པ། གང་བསམ་ལྷུན་གྲུབ། སྨིན་ལམ་རྒྱ་མཚོ།
གཞུང་ལས་དོ་དམ་པ། ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཤོང་འདུས།
ཞུ་དག་པ། ཚོས་ཀྱི་བླ་བ། དགའ་ཚུང་།
ཡིག་སྦྲིག་པ། གཞེར་སེམ་དཔེ་བཟང་པོ།
ཞིབ་འབེབས་པ། འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ།
ཕྱི་ཤོག་མཛེས་བཀོད་པ། ཡིག་སྦྲིག་ཚོ་ཚུང་།

།ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཨཱཿཧཱུྃ། ཟབ་རྒྱས་ཡུངས་རྩེགས་བསྡུད་བའི་མངའ་བདག་ཆེ། ཁྱད་པར་བླ་མེད་སྒྲ་འཁྱུར་བསྡུད་བདག་པོར། མཁའམེད་མིལམ་རྒྱུམཚོར་གྱུས་བས་འདུད། སྐྱེགས་དུས་འཕྲོ་བའི་མགོན་གཅིག་ཏུ་ཞེས་མཚན་ཐོས་ཀྱིས། དགྱེས་སྤྲོས་སྐྱེན་ཚབས་བསིལ་བའིན་ཡང་ཡང་བསྐུགས། སྐལ་ལྡན་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་སྐྱེས་སྐྱེལ། དབར་བསྐྱུན་བགྱིས་བའི་རྣམ་དག་རང་དགེ་བདང་། འདི་ཚེན་དུས་གསུམ་བསགས་བའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས། མཐའ་ཡས་འགྲོ་རབའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་བའི། སྐྱེ་བས་གཅིག་སྐྱུར་བྱང་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་ཐོང་རྫོགས་ཤོག།

ཅེས་བ་འདི་ནི། མེ་ཏོག་རང་ལ་ཚོག་བའི་ལྟ་སྐུལ། རིགས་དང་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱུ་མཚོའི་ཐུབ་བདག་བཅུད་དྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཞབས་རྡོལ་སྐྱེས་བླངས་ཏེ། ལྟུག་བསམ་བརླམ་དཀའ་བོ་རྒྱུད་ལ་བཅངས་ནས་ཀུན་མི་ལམ་རྒྱུམཚོའི་གསུང་འཕྲུལ་དབང་བསྐྱུན་ཞུས་བ་འདི་ཁོ་ནས་ལགས་ཤིང་། འདི་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་ཚོགས་འབྲེལ་ཐོག་སྐྱེ་བ་ཀུན་གྱིས། བསྐྱབ་གཞུམ་རྒྱུན་ལྡུག་མ་ལས་བཅུད་ལྡུག་ལྟ་སྐོམ་སྐྱོང་ལྡུག་ཚོགས། ལེགས་ལྡུག་མཁའ་ལྟར་མཉམ་བའི་སྐྱོན་འདུན་བཅས་ལྷུལ་སྐུའས་བ། བླ་མ་ཀུན་བཟང་གཤིན་ཁ་ཐུག་ཏུ་རྒྱས་ཅིས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛམ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཚོད་རབ་བྱང་བཅུ་བའི་ལྷགས་སྐྱབ་ཡོའི་ཐུབ་དབང་ལྟ་ལས་བབ་བའི་ཚེས་བཟང་ལ་འཛམ་གླིང་གཙོ་མཆོག་ཏུ་ལྷན་ནས་སྐྱེལ་བ་དགེའོ།། ། ཤཱནྟི་ཀཱ།། ། ཐུགས་དབེ་འདི་ཚོས་སྐྱིན་དུ་འཕུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་རྒྱུར་མི་ཚོགས་བ་དགོངས་འཇགས་ཤུ།། ། །

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།།

དྲིན་ཅན་བཞི་ཡི་ར་ཡང་ཕུལ་ཞིང་།།

དན་སོང་སྟུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།།

ཚེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྟོའོ། །

། རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་གྱི། ।
སྣོད་བརྙད་འབྱོར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ।
བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཚོར། ।
ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞིང་། ।
འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་བའི་འབྲེལ་ཐོགས་གྱུན། ।
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརླན། ।
འདི་སྣང་འགྲོགས་ཆོ་དག་བའི་ཞིང་བཟང་དུ། ।
བརྟུལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ।
ཅེས་བ་འདི་ཡང་བར་སྐྱེན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གྲོན་
གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྟེའི་སྐོན་ཆོག་ཏུ་བྱིས་བའོ། ।
སརྦ་མངྒ་ལཾ། ।
ཨོཾ་ནམ:ཤམིཏྟཱཡ།
། སྣང་འགྲིམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྐྱོར་མཁན།
བྱའི་ཁན་ནང་བའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རུ་ལྷུན་ཆོགས།
ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲིམ་སྒེལ་བྱེད་པ་ལས་ཚོང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཆོག
སྣང་སྐྱེན་བྱེད་ཡུལ་བྱའི་ཁན།

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第四冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

http://www.budaedu.org

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་བེའུའི་ཚོགས་སྒྲིན་དུ་འཕྲལ་བསྒྲུབས། ཚོང་གསུམ་མིཚོགས་པའོ་རས་འཛིགས་ཀུ།

3000 copies; January 2011

TI554